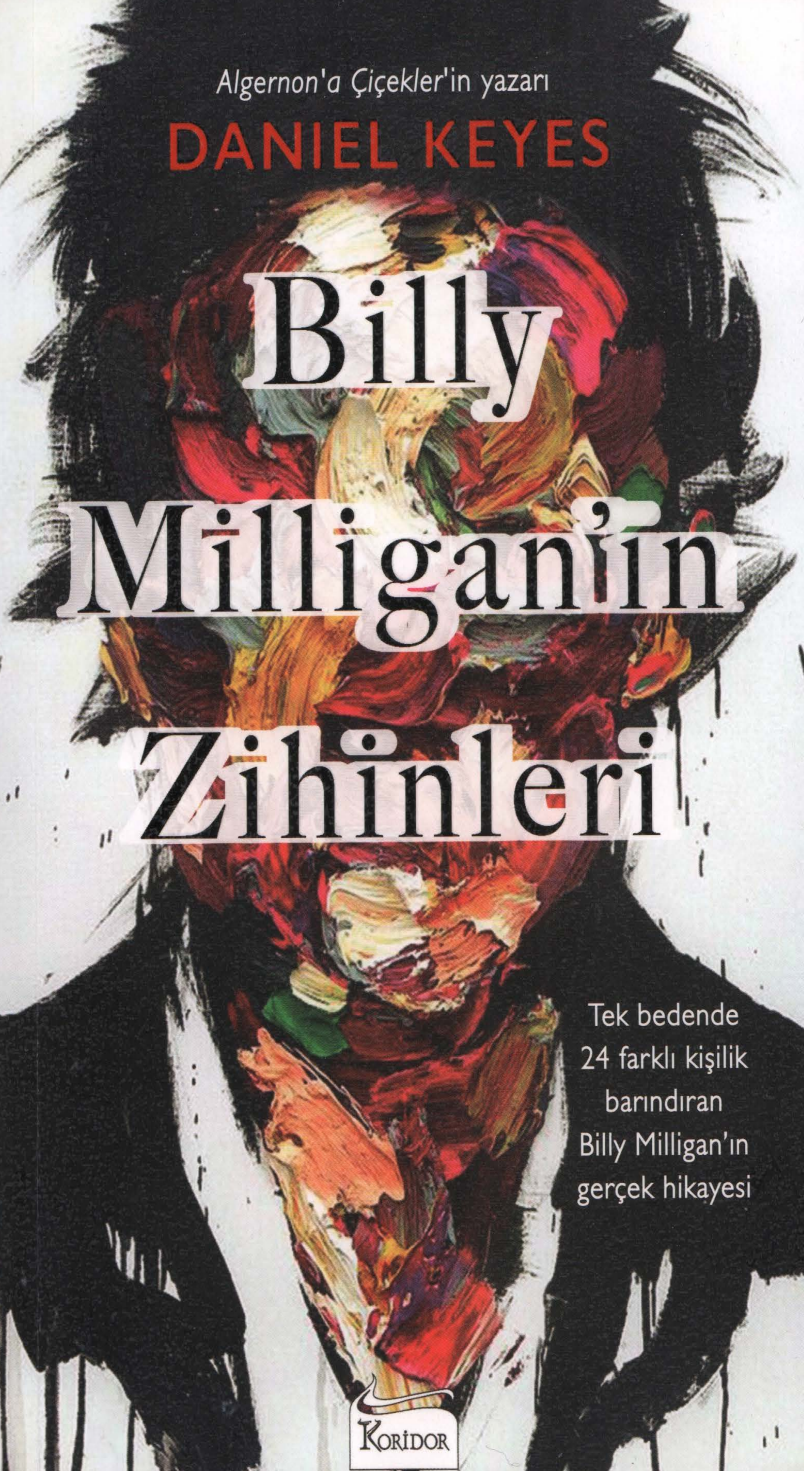

Algernon'a Çiçekler'in yazarı
DANIEL KEYES
Billy Milligan'ın Zihinleri
Tek bedende 24 farklı kişilik barındıran Billy Milligan'ın gerçek hikayesi
KORİDOR

Billy Milligan'ın Zihinleri

Billy Milligan, bedenine hâkim olmak için mücadele eden 24 belirgin kişiliğin içinde hapsolmuş genç bir adamdır. Bu mücadele, üç kadını kaçırmak ve onlara tecavüz etmekle suçlanarak tutuklanmasına kadar sürer. Billy Milligan çoklu kişilik bozukluğu olan bir akıl hastası olduğu gerekçesiyle kendisine isnat edilen bu suçlardan beraat eder, mahkemenin bu kararı tarihte ilktir ve bugüne kadar bilinen en dikkat çekici ve tüyler ürpertici çoklu kişilik vakasını toplumun gözleri önüne sermiştir.

Sıradan bir suçlu olan Philip; bir ecza deposu soygununun planlayıcısı ve uyuşturucu dünyasıyla bağlantıları olan Kevin; tek amacı Billy'nin üvey babasını öldürmek olan April; Billy'nin bedenini onun tutuklanmasına neden olan tecavüzlerde 'kullanan' şefkate aç, çekingen ve lezbiyen Adalana; tüm kişiliklerin acılarını hisseden sekiz yaşındaki David ve erkeklerden, kadınlardan, kız ya da erkek çocuklardan oluşan tüm diğerleri ve onları bir arada tutabilen tek kişilik olan Öğretmen... İşkenceler içindeki bu genç adamın zihninin derinliklerine ve onun paramparça olmuş dehşet verici dünyasına yolculuğa hazır olun.

KORİDOR YAYINCILIK - 458
ISBN: 978-605-7572-83-7

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 16229
MATBAA SERTİFİKA NO: 47939

Billy Milligan'ın Zihinleri
Daniel Keyes

Özgün Adı: **The Minds of Billy Milligan**

© 2014 by Kelly Parsons
© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları AnatoliaLit Ajans aracılığıyla Koridor Yayıncılık'a aittir.

Editör: Büşra Oktay
Çeviren: Handan Ünlü Haktanır
Kapak tasarımı: Tuğçe Ekmekçi

Baskı : My Matbaacılık SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

MY MATBAACILIK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
Maltepe Mah. Yılanlı Ayazma Sk. No: 8/F
Zeytinburnu / İstanbul Tel: 0212 674 85 28

Cilt: My Matbaacılık SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

1. Baskı: Koridor Yayıncılık, İstanbul, 2020

KORİDOR YAYINCILIK
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. MB İş Merkezi
No: 14 Kat: 1 D: 1 Zeytinburnu / İstanbul
Tel.: 0212 – 544 41 41 / 544 66 68 / 544 66 69
Faks.: 0212 – 544 66 70
info@koridoryayincilik.com.tr
www.koridoryayincilik.com.tr

DANIEL KEYES

Billy Milligan'ın Zihinleri

Çeviren: Handan Ünlü Haktanır

KORİDOR

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....5
İçerdeki İnsanlar.....9
BİRİNCİ KİTAP: Kafa Karışıklığı Zamanı.....15
İKİNCİ KİTAP: Öğretmen Olmak.....215
ÜÇÜNCÜ KİTAP: Deliliğin Ötesinde.....487
Sonuç.....590
Sonsöz.....598
Yazarın Notu.....606

ÖNSÖZ

Bu kitap, Birleşik Devletler tarihinde ilk kez, çoklu kişilik bozukluğu olması nedeniyle, nitelikli suç işlemesine rağmen suçlu bulunmayan William Stanley Milligan'ın şu ana kadarki gerçek hayat hikayesini anlatmaktadır.

Başlangıçta psikiyatrik ve popüler edebiyatta kurmaca isimler verilerek anonim tutulan diğer çok kişilik bozukluğu olan kişilerin aksine, Milligan tutuklandığı ve hakkında soruşturma açıldığı andan itibaren halk arasında çok tartışılan bir kişi olmuştur. Yüzü gazetelerin ilk sayfalarında ve dergilerin kapaklarında yer almıştır. Ruhsal muayene bulguları tüm dünya televizyonlarının akşam haber programlarında ve gazete manşetlerinde verilmiştir. Milligan, aynı zamanda yeminli dört psikiyatristin ve bir psikologun hastane ortamında günün yirmi dört saatinde dikkatli bir şekilde gözlemlediği ve çoklu kişilik bozukluğu bulgularına vardığı ilk hastadır.

Ben yirmi üç yaşındaki bu adamı, ilk kez mahkeme kararıyla Athens, Ohio'daki Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ne gönderilmesinden kısa bir süre önce tanıdım. Benden hayat hikayesini yazmamı istediğinde, ona bunu ancak anlattıklarının basında yansıtılandan daha fazlasını içeriyor olması halinde yapabileceğimi söyledim. Beni içindeki kişiliklerin en gizli yönlerini, kendi avukatları ve onu muayene eden psikiyatristler de dahil olmak üzere kimseye açıklamadığına dair temin etti. Artık dünyanın onun akıl hastalığını anlamasını istiyordu. Kuşku duymakla birlikte, bu dediği ilgimi çekti. Onunla görüştükten birkaç gün sonra, Newsweek dergisinde

"Billy'nin Dört Yüzü" isimli bir yazının çıkmasıyla birlikte bu ilgim daha da arttı:

*Yine de, yanıtı olmayan birtakım sorular var: Milligan, Houdini gibi ipten kurtulma numaralarını Tommy'den (kişiliklerinden biri) nasıl öğrenmişti? Tecavüz kurbanlarıyla yaptığı sohbetlerde onlara bir 'gerilla' ve bir 'kiralık katil' olduğunu söylemesine ne buyrulurdu? Doktorlar Milligan'ın henüz su yüzüne çıkmamış başka kişilikleri olabileceğini de düş*ünmekte. *Üstelik de bu kişiliklerin bazıları* şu ana kadar *keşfedilmemiş bir takım suçlar işlemiş olabilirler.*

Akıl hastanesindeki odasında onunla ziyaret saatlerinde baş başa yaptığım görüşmelerde, herkesin bildiği ismiyle Billy'nin, ilk tanıdığım dengeli gençten çok farklı olduğunu keşfettim. Artık tereddütlü konuşuyordu ve dizleri asabi bir şekilde titriyordu. Belleği zayıflamıştı ve uzun süreli unutkanlıklar yaşıyordu. Geçmişinden belli belirsiz hatırladığı bölümlerle ilgili olarak ancak genellemeler yapabiliyordu. Acı veren anıları hatırladığında sesi titriyor ve onlarla ilgili ayrıntılar veremiyordu. O yaşadıklarını öğrenebilmek için beyhude yere çabaladıktan sonra, tam pes etmek üzereyken bir gün bir şey oldu. Billy Milligan ilk kez tam bir füzyona girdi ve tüm kişiliklerinin karışımı olan yeni bir kişilik ortaya çıktı. Kişilikleri füzyona uğrayan Milligan, oluştukları andan itibaren tüm kişilikleriyle ilgili anıları, – bunların düşüncelerini, eylemlerini, ilişkilerini, trajik deneyimlerini ve komik maceralarını – açık ve net olarak hatırlamaya başladı.

Okuyucuların Milligan'ın geçmiş anılarını, mahrem duygularını ve kendi kendine yaptığı konuşmaları nasıl kaydedebildiğimi anlayabilmeleri için bu açıklamayı en baştan yapıyorum. Bu kitabın tüm malzemesi bana füzyona uğrayan Milligan, diğer kişilikleri ve hayatının belirli aşamasında yolları onunla kesişen altmış iki kişi tarafından verilmiştir. Tüm sahneler ve

karşılıklı konuşmalar Milligan'ın hatırladıklarından oluşmaktadır. Terapi seansları da doğrudan videokasetlerden alınmıştır. Benim kendimden kattığım hiçbir şey yoktur.

Yazmaya başladıktan sonra karşılaştığım en ciddi sorun, kronolojiyi tutturabilmekti. Milligan erken çocukluk döneminden beri pek çok kez 'zaman kayması' yaşadığı için, saatlere ya da takvimlere nadiren ilgi duymuştu ve çoğu kez de hangi gün ve ayda olduğunu hatırlamadığını söylemek onu utandırıyordu. Sonunda bir takım faturalar, sigorta raporları, okul ve iş kayıtları ve annesinin, kız kardeşinin, avukatların ve hekimlerin bana verdiği diğer belgelerle bir kronoloji düzenlemeyi başardım. Milligan yaptığı yazışmalara ender olarak tarih koymuştu ama eski kız arkadaşı hapisteki iki senesi boyunca ona yazmış olduğu yüzlerce mektubu saklamıştı. Böylece, zarfların üzerindeki damgalardan tarihleri saptamam mümkün oldu.

Birlikte çalışırken Milligan ve ben iki temel konuda mutabık kalmıştık: Birincisi, kitapta sahte isimlerle kimliklerinin saklanması gereken üç grup insan dışındaki tüm kişilerin, yerlerin ve kurumların gerçek isimlerini kullanacaktım: Gerçek isimleri verilmeyecek olan kişiler diğer akıl hastaları; Milligan'la ilişkileri olmakla birlikte haklarında soruşturma açılmamış olan ve benim doğrudan görüşme olanağı bulamadığım erişkin ya da çocuk zanlılar; ve ikisi benimle röportaj yapmayı kabul etmiş olsa da, Ohio Devlet Üniversitesi'ndeki üç tecavüz kurbanıydı.

İkinci mutabık kaldığımız husus, kişiliklerinden bazılarının hakkında soruşturma açılabilecek bazı yeni suçları ifşa etmesi halinde Milligan'ın suçu yüklenmemesini garanti etmek için, bu sahneleri canlandırırken 'kuralsız konuşma' yapabilecek olmam idi. Öte yandan, Milligan'ın yargılandığı suçlar da burada ayrıntıya girilmeden rapor edilmiştir. Billy Milligan'la karşılaşmış, birlikte çalışmış ya da onun kurbanı olmuş olan kişilerin çoğu, ona koyulan çoklu kişilik bozuklu-

ğu tanısını kabul etmiştir. Bu kişilerin pek çoğu, onun dediklerini ya da yaptıklarını "Bu kadar da rol yapamaz," diyerek sonunda kabul etmişlerdir. Ama onun bir sahtekar olduğunu, hapse girmemek için akli maluliyete dayanarak suçlamaları reddeden parlak zekalı bir üçkağıtçı olduğunu düşünenler de vardır. Ben her iki gruptan da benimle görüşmeyi kabul edenleri araştırıp buldum. Bunların her biri bana neden öyle düşündüklerini gerekçeleriyle anlattılar.

Aslında ben de her zaman kuşkucu bir tavır içinde oldum. Bir o tarafa bir bu tarafa meyletmediğim tek bir gün bile olmadı. Ama bu kitap için Milligan'la çalıştığım iki sene boyunca bana yansıttığı anılar ve deneyimler karşısında duyduğum kuşkular, araştırmalarımın bunların doğru olduğunu kanıtlaması üzerine inanca dönüştü. Bu konunun Ohio basınında hâlâ bir tartışmaya neden olduğu Dayton Daily News gazetesinde, son suçların işlenmesinden üç sene iki ay sonra, yani 2 Ocak 1981 tarihinde çıkan bir yazıdan da belli olmaktadır:

SAHTEKAR MI, KURBAN MI? MILLIGAN DAVASI ÖYLE VEYA BÖYLE AÇIKLIĞA KAVUŞMALI.

Joe Fenley.

William Stanley Milligan sorunlu bir yaşam süren, dert sahibi bir adamdır. Ya halkı aldatarak şiddet içeren bir dizi suç işlemiş bir sahtekardır ya da gerçekten çoklu kişilik bozukluğu olan bir kurbandır. Öyle ya da böyle, karşımızda kötü bir durum var... Milligan insanların karşısında aptalı mı oynadı yoksa sadece hayatın sillesini yemiş talihsiz bir kurban mı? Bunu ancak zaman gösterecek. Belki de o zaman şimdidir.

D. K.
Athens, Ohio
3 Ocak 1981

İÇERDEKİ İNSANLAR

On Kişilik

Davanın görüldüğü sırada psikiyatristler, savcılar, polis ve medya sadece şu kişilikler hakkında bilgi sahibiydi:

1. *William Stanley Milligan ("Billy"),* 26 yaşında, sonradan "kaynaşmamış Billy", ya da "K" Billy olarak anılacak olan gerçek ya da ana kişilik. Lise terk. Boy 1.83 m, ağırlık 86 kg. Mavi gözlü, kahverengi saçlı.
2. *Arthur,* 22 yaşında. İngiliz. Rasyonel, duygusuz, İngiliz aksanıyla konuşuyor. Fizik ve kimya konularında kendi kendini eğitmiş, tıp kitapları okuyor. Akıcı bir şekilde Arapça konuşuyor ve yazıyor. Sağlam bir muhafazakar olmasına ve kendisini bir kapitalist olarak görmesine rağmen, su götürmez bir ateist. Diğerlerinin varlığını ilk saptayan kişi. Güvenli yerlerde takılıyor ve "aile"den kimin dışarı çıkacağına ve kimin bilinçlilik hali içinde olacağına o karar veriyor. Gözlük takıyor.
3. *Ragen Vadascovinich,* 23 yaşında. İçi kinle dolu. İsmi "rage-again"den* türetilmiş. Yugoslav. İngilizce'yi dikkat çeken bir Slav aksanıyla konuşuyor. Sırp-Hırvat dilinde okuyor, yazıyor ve konuşuyor. Silah ve mühimmat konularında otorite olan bir karate uzmanı. Bedenindeki adrena-

*Bitmeyen öfke (Ç.N.)

lin akışını kontrol edebilme yeteneğine sahip olduğu için, gerektiğinde olağanüstü bir güç sergileyebiliyor. Komünist ve ateist. Genel olarak "aile"nin, kadınların ve çocukların korunmasından sorumlu. Kimin bilinçlilik durumunda olacağı tehlikeli yerlerde onun kararına bağlı. Suçlularla ve uyuşturucu bağımlılarıyla ilişkisi var. Suç işlediğini ve zaman zaman şiddet içeren eylemlerde bulunduğunu itiraf ediyor. 95 kilo ağırlığında. Devasa kolları, siyah saçları ve uzun, sarkık bıyıkları var. Renk körü olduğu için çizimlerini sadece siyah beyaz olarak yapıyor.

4. *Allen,* 18 yaşında. Üçkağıtçı. Dışarıdakilerle en sıklıkla temas kuran, çıkarcı bir kişi. Agnostik ve "Hayattan olabildiğince keyif al" yaklaşımına sahip. Bateri çalıyor. Portreler yapıyor ve tüm kişilikler arasında bir tek o sigara içiyor. Billy'nin annesiyle iyi bir ilişki içinde. Boyu William'la aynı ama 75 kilo ağırlığında. Saçını sağ yandan ayırıyor. Kişilikler arasında bir tek o sağ elini kullanıyor.
5. *Tommy,* 16 yaşında. Zincirlerden kurtulma şovu sanatçısı. Sıklıkla Allen'la karıştırılıyor. Genellikle saldırgan ve asosyal. Saksafon çalıyor, elektronik uzmanı ve manzara resimleri yapıyor. Çamur rengine kaçan sarı saçları ve kehribar renkli gözleri var.
6. *Danny,* 14 yaşında. En ürkek olan. İnsanlardan, özellikle de erkeklerden korkuyor. Kendi mezarını kazması için zorlanmış ve diri diri gömülmüş bir çocuk. Sadece natürmort resimler yapıyor. Omuzlarına dökülen sarı saçları ve mavi gözleri var. Kısa boylu ve narin yapılı.
7. *David,* 7 yaşında. Acıdan ya da empatiden sorumlu. Diğer kişiliklerin tüm acı ve ızdıraplarını çeken kişilik. Oldukça duyarlı ve algı gücü kuvvetli ama dikkat aralığı kısa. Çoğunlukla kafa karışıklığı içinde. Koyu kızıl kahverengi saçları ve mavi gözleri var. Ufak tefek.

8. *Christene,* 3 yaşında. Okulda hep köşede dikilme cezası aldığı için ona "köşe çocuğu" deniyor. Zeki bir İngiliz çocuğu, okuyabiliyor ve matbaa harfleriyle yazabiliyor ama disleksisi var. Çiçek ve kelebek resimleri çizmeyi ve onları boyamayı seviyor. Omuzlarına kadar inen sarı saçları ve mavi gözleri var.
9. *Christopher,* 13 yaşında. Christene'in ağabeyi. İngiliz aksanıyla konuşuyor. İtaatkâr ama her zaman tedirgin. Ağız mızıkası çalıyor. Christene gibi sarımsı kahverengi saçları var ama kaküllleri daha uzun.
10. *Adalana,* 19 yaşında. Lezbiyen. Çekingen, yalnız ve içine kapanık. Şiir yazıyor. Diğerleri için yemek pişiren ve evi çekip çeviren kişi. Uzun ve sopa gibi dümdüz siyah saçları var. Kahverengi gözleri bazen nistagmus nedeniyle bir taraftan diğer tarafa kaydığı için, onun için "dans eden gözleri var" tanımı yapılıyor.

İstenmeyenler

Arzu edilmeyen özellikleri olduğu için Arthur tarafından bastırılanlar. Bunları ilk kez Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ndeki Dr. David Caul keşfetmiştir.

11. *Philip,* 20. Haydut. New Yorklu. Güçlü bir Brooklyn aksanı var. Küfrediyor ve argo konuşuyor. Diğerlerinin "Phil"e yaptığı atıflar polise ve medyaya bilinen on kişilikten daha da fazlası olduğuna dair ipucu vermiştir. Küçük suçlara bulaşmış. Kahverengi, kıvırcık saçları, ela gözleri, kemerli bir burnu var.
12. *Kevin,* 20. Planlayıcı. Ufak çaplı suçlara karışmış. Gray Ecza Deposu soygununun planlayıcısı. Yazı yazmaktan hoşlanıyor. Sarı saçlı, yeşil gözlü.
13. *Walter,* 22 yaşında. Avustralyalı. Kendisini büyük bir

avcı olarak görüyor. Mükemmel bir yön bulma becerisi var, genellikle "gözcü" olarak kullanılıyor. Baskılanmış duyguları var. Eksantrik. Bıyıklı.

14. *April,* 19 yaşında. Tam bir şıllık. Boston aksanıyla konuşuyor. Billy'nin üvey babasından şeytani bir şekilde intikam almak için düşünceler ve planlar üretiyor. Diğerleri onun deli olduğunu söylüyor. Dikiş işlerini o yapıyor ve ev işlerine yardım ediyor. Siyah saçları ve mavi gözleri var.
15. *Samuel,* 18 yaşında. İpsiz sapsız bir Yahudi. Oldukça muhafazakar dini görüşlere sahip ve hepsinin içinde Tanrı'ya inanan tek kişi. Heykeltıraş ve tahta oymacısı. Kahverengi gözleri ve kıvırcık siyah saç ve sakalı var.
16. *Mark,* 16 yaşında. Angaryaların adamı. İnisiyatif alma becerisi yok. Diğerleri yönlendirmediği takdirde hiçbir şey yapmıyor. Sıradan işleri o yapıyor. Yapacak bir iş yoksa duvara bakarak vakit geçiriyor. Ona bazen "zombi" olarak atıfta bulunuluyor.
17. *Steve,* 21 yaşında. Her daim sahtekar. İnsanların taklidini yapıyor ve onları alaya alıyor. Bir egomanyak. İç 'ben'lerin içinde çoklu kişilik bozukluğu tanısını asla kabul etmeyen tek kişi. Alaycı taklitleri diğerleri için sıklıkla sıkıntı yaratıyor.
18. *Lee,* 20 yaşında. Komedyen. Şakacı, palyaço ruhlu ve espritüel. Şakaları diğerlerinin kavgalara girişmesine ve sonuçta hücre hapsine çarptırılmasına neden oluyor. Hayatı takmıyor ve davranışlarının sonuçlarını umursamıyor. Koyu kahverengi saçları ve ela gözleri var.
19. *Jason,* 13 yaşında. Emniyet supabı görevi görüyor. İçinde biriken basıncı genellikle cezalandırılmayla sonuçlanan histerik tepkileri ve öfke krizleriyle boşaltıyor. Kötü anıları alıp götürerek diğerlerinin onları unutmasını sağ-

lıyor ve onlarda bellek kaybına neden oluyor. Kahverengi saçları ve kahverengi gözleri var.

20. *Robert (Bobby),* 17 yaşında. Hayalperest. Sürekli olarak yolculuk ve macera hayalleri kuruyor. Dünyayı daha iyi bir yer yapma hayalleri de var ama bu konuda hırslı olmadığı gibi yeterli entelektüel meraka da sahip değil.
21. *Shawn,* 4 yaşında. Sağır. Dikkat aralığı kısa. Genellikle zeka engelli olduğu zannediliyor. Beynindeki titreşimleri hissetmek için vızıldar gibi sesler çıkarıyor.
22. *Martin,*19 yaşında. Burnu havada. New Yorklu. Hava basan bir gösteriş düşkünü. Sürekli böbürleniyor ve havalara giriyor. Her şeyi çaba sarf etmeden elde etmek istiyor. Sarı saçları ve gri gözleri var.
23. *Timothy (Timmy),* 15 yaşında. Bir çiçekçi dükkanında çalışırken karşılaştığı eşcinselin ona kur yapmasından korkmuş. Kendi dünyasına kapanmış.

Öğretmen

Öğretmen, 26 yaşında. Yirmi üç alter egonun kaynaşıp tek bir ego oluşturmuş hali. Diğerlerine bildikleri her şeyi öğreten kişilik. Parlak zekalı, duyarlı ve güzel bir espri anlayışına sahip. Kendisini "Ben tek bir parça halindeki Billy'yim," diğerlerini ise "Benim yarattığım androidler" olarak tanımlıyor. Tüm olan biteni hemen hemen eksiksiz olarak hatırlıyor. Bu kitabın yazılması da zaten onun ortaya çıkması ve iş birliğinde bulunması sayesinde gerçekleşebilmiştir.

BİRİNCİ KİTAP

KAFA KARIŞIKLIĞI ZAMANI

BİRİNCİ BÖLÜM

(1)

Üniversite Polis Şefi John Kleberg, 1977 yılının 22 Ekim Cumartesi günü Ohio Devlet Üniversitesi'ne bağlı tıp fakültesinin civarını yoğun bir polis güvenliği altına aldı. Silahlı polis memurları okul kampüsünü motosikletlerle ve yayan olarak devriye geziyorlar, silahlı gözcüler de damlardan çevreyi gözlüyorlardı. Kadınlara yalnız başlarına dolaşmamaları ve arabalarına binerken erkeklere karşı temkinli olmaları uyarısı yapılmıştı.

Sekiz gün içinde tam iki kez, genç bir kadın sabah saat yedi ile sekiz arasında, silah zoruyla kampüsten kaçırılmıştı. Bunların ilki yirmi beş yaşındaki bir optometri öğrencisi, diğeri ise yirmi dört yaşındaki bir hemşireydi. Arabayla kırsal bölgeye götürülen genç kadınların ikisine de tecavüz edilmiş, bankadan zorla çek bozdurtulmuş ve paraları da ellerinden alınmıştı.

Gazeteler polisin fotomontajla bir araya getirdiği fotoğrafları yayınladıktan sonra yüzlerce ihbar telefonu gelmiş, halktan pek çok kişi isimler vererek ve tasvirler yaparak bu çağrıya yanıt vermişti ama hepsi boşunaydı. Ne kayda değer bir ipucu vardı, ne de bir zanlı... Üniversite topluluğu içindeki tedirginlik giderek büyüyordu. Öğrenci dernekleri ve toplum

içindeki gruplar, Ohio gazetelerinin ve TV yayımcılarının "Kampüs Tecavüzcüsü" olarak tanımladıkları adamın yakalanmasında ısrarcıydı. O yüzden polis şefi Kleberg üzerindeki baskı daha da yoğunlaşmıştı.

Kleberg bu insan avının başına genç araştırma şefi Eliot Boxerbaum'u getirmişti. Kendine özgü liberal bir tarzı olan Boxerbaum, 1970 senesinde Ohio Devlet Üniversitesi'nde okurken kampüsün kapanmasına neden olan öğrenci olayları sırasında polisle birlikte çalışmıştı. O sene mezun olduktan sonra, uzun saçını kesmesi ve bıyığını tıraş etmesi koşuluyla, üniversitenin polis departmanında çalışması için kendisine bir teklifte bulunulmuştu. Saçını kesmiş ama bıyığı konusunda ayak diremişti. Buna rağmen, onu yine de işe almışlardı.

Boxerbaum ve Kleberg polisteki fotoğraflara ve iki kurbanın verdiği bilgilere dayanarak iki olayda tek bir saldırgan olduğuna hükmettiler. Bu, yaşı yirmi üç ile yirmi yedi, ağırlığı ise 80 ile 84 kilo aralığında olan, kahverengi ya da kızıl saçlı Amerikalı beyaz bir erkekti. Bu kişi her iki olayda da kahverengi bir koşu üstlüğü, kot pantolon ve beyaz spor ayakkabılar giymişti.

İlk kurban olan Carrie Dryer tecavüzcünün eldiven taktığını ve küçük bir tabanca taşıdığını hatırlamıştı. Gözleri arada bir, nistagmus denen gözle ilgili bir semptom nedeniyle bir sağa sola kayıyordu. Adam kadının elini arabasının kapısının iç tarafına kelepçeyle bağlamış ve kırsal kesimde ıssız bir yere götürerek orada tecavüz etmişti. Tecavüz ettikten sonra da ona, "Polise gidersen, sakın beni tasvir etmeye kalkma. Gazetelerde benimle ilgili bir şey görürsem peşine birini takarım," demişti. Ciddi olduğunu kanıtlamak için de kızın adres defterinden bazı isimler almıştı.

Kısa boylu, tombulca bir hemşire olan Donna West, kendisine saldıran kişinin otomatik bir tabanca taşıdığını söylemiş-

ti. Adamın ellerindeki bir şey onun dikkatini çekmişti. Bu, kir ya da makine yağı gibi bir şey değil, bir tür yağlı bir lekeydi. Bir ara isminin Phil olduğunu söylemişti. Çok küfürlü konuşuyordu. Kahverengi camları olan bir güneş gözlüğü takmıştı, o yüzden gözlerini hiç görememişti. Bir ara adres defterinden akrabalarının isimlerini almış ve onu teşhis ettiği takdirde, talimatlarını harfiyen yerine getiren "biraderler"inin kendisine ya da akrabalarından birine zarar vereceği uyarısında bulunmuştu. O da polis de adamın bunu söylerken bir terör örgütüne ya da mafyaya bağlı olmakla övündüğünü düşünüyorlardı.

Kleberg ve Boxerbaum'un zihinlerini bu iki ifade arasındaki tek bir önemli fark karıştırmıştı. İlk olaydaki adamın düzgün bir şekilde kırpılmış gür bıyıkları vardı. İkinci adamın ise üç günlük sakalı vardı ama bıyığı yoktu.

Boxerbaum gülümsedi. "İlk olayla ikincisi arasında bıyığını kesmiş olmalı," dedi.

Dedektif Nikki Miller, 29 Ekim Çarşamba Columbus Merkez Polis Karakolu'nun Cinsel Saldırılar Departmanı'na gelerek sabah saat üçte başlayan ikinci vardiyaya yetişti. Las Vegas'ta yaptığı iki haftalık tatilden yeni dönmüştü. Kahverengi gözleriyle uyum halinde olan güneş yanığı teni ve kısacık kesilmiş kum rengi saçlarıyla taptaze ve dinlenmiş görünüyordu. Birinci vardiyadan Dedektif Gramlich ona genç bir kurbanı Üniversite Hastanesi'ne götürmekte olduğunu söyledi ve bu vakaya Miller'ın bakması gerektiği için olayla ilgili bir iki ayrıntıyı hemen ona aktardı.

Ohio Devlet Üniversitesi öğrencilerinden yirmi bir yaşındaki Polly Newton o sabah saat sekiz sularında kampüs yakınlarında kaldığı dairenin arka tarafından kaçırılmıştı. Erkek arkadaşının mavi Corvette'ini park ettikten sonra, bir adam onu zorla tekrar arabanın içine itmiş ve kırsaldaki ıssız bir

bölgeye sürmesini söyleyerek orada tecavüz etmişti. Saldırgan onu daha sonra iki çek bozdurmak için önce Colombus'a gitmeye ve sonra da yeniden kampüs alanına dönmeye zorlamıştı. Orada da bir çek daha bozdurmasını, sonra ödemeyi durdurmasını istemiş ve sonra da parayı kendisine saklamasını söylemişti.

Nikki Miller tatilde olduğu için, üniversitedeki Kampüs Tecavüzcüsü'ne dair bir şey okumamış ve polisin fotomontajla bir araya getirdiği fotoğrafları da görmemişti. Birinci vardiyadaki dedektifler ona bu konuyla ilgili ayrıntıları aktardılar.

Miller'a verdikleri raporda, "Bu olay da Ohio Devlet Üniversitesi Polisi'nin kendi yetki sınırları içinde kaldığı için ilgilendiği diğer iki tecavüz/kaçırılma olayıyla benzerlikler gösteriyor..." ibaresi yer almaktaydı.

Nikki Miller ve ortağı polis memuru A. J. Bessell, saçları kestane renginde, genç bir kadın olan Polly Newton'la bir görüşme yapmak üzere Üniversite Hastanesi'ne gittiler.

Polly onlara kendisini kaçıran adamın Weathermen'in bir üyesi olduğunu söylediğini anlattı. Adam ayrıca bir iş adamı olarak farklı bir kimliği daha olduğunu ve bir Maserati kullandığını da söylemişti. Hastanede tedavi gördükten sonra, arabasını sürmeye zorlandığı yeri aramak için Miller ve Bessell'le birlikte gitmeyi kabul etti. Ama hava kararıyordu ve zihni de bulanıklaşmaya başlamıştı. O yüzden ertesi sabah o yeri bulmayı bir kere daha deneyeceğine dair onlara söz verdi.

Suç Mahalli Araştırma Ekibi parmak izi bulmak için Polly'nin arabasına toz serpiştirdiler ve kısmen eksik olmakla birlikte gelecekteki şüphelilerin parmak izleriyle karşılaştırılmaya yetecek kadar kabartı ayrıntıları olan üç adet iz buldular.

Miller ve Bessell, departman ressamının bir resim çizmesine yardımcı olması için Polly'yi arabayla yeniden Dedektif Bürosu'na götürdüler. Miller daha sonra Polly'nin seks suçlu-

su beyaz erkeklerin fotoğraflarına bakmasını istedi. Polly her birinde yüzer tane sabıka fotoğrafı bulunan üç tablayı beyhude yere inceledi. O akşam saat onda, poliste geçirdiği yedi saatten sonra bitkin düşmüş olarak pes etti.

Cinsel Saldırılar Departmanı'nın sabah vardiyası dedektifleri ertesi sabah saat onu çeyrek geçe Polly Newton'u evinden alıp Delaware ilçesine götürdüler. Polly, gündüz vakti olduğu için tecavüzün gerçekleştiği yeri kolayca buldu. Polisler oradaki göletin kıyısında 9 milimetrelik mermi kovanları ele geçirdiler. Kızın dediğine göre, adam göle fırlattığı bira şişelerine kovanların olduğu yerden ateş etmişti.

Genel merkeze döndüklerinde Nikki Miller'ı görev başında buldular. Nikki Polly'yi resepsiyon masasının tam karşısındaki bir odada oturttu ve önüne içinde sabıkalıların resimleri bulunan bir tabla daha koydu. Sonra Polly'yi yalnız bırakarak kapıyı çekti.

Dedektif bürosuna birkaç dakika sonra Eliot Boxerbaum geldi. Yanında ikinci kurban olan hemşire Donna West vardı. Boxerbaum onun da sabıkalıların fotoğraflarına bakmasını istedi. O ve polis şefi Kleberg, mahkemede gösterilecek bir sabıkalı fotoğrafı bulamadıkları takdirde suçluyu teşhis etmek için birkaç şüpheliyi poliste sıraya dizeceklerdi. Optometri öğrencisini de bu teşhis işinde kullanmak için yedekte tutuyorlardı.

Nikki Miller Donna West'i koridordaki dosya dolaplarıyla yan yana durmakta olan bir masaya oturttu ve onun da önüne sabıkalı fotoğraflarının bulunduğu üç tabla koydu. "Aman Tanrım," dedi Donna, "sokaklarda dolaşan bu kadar çok seks suçlusu mu var?" Fotoğrafları birbiri ardı sıra tek tek incelerken, Boxerbaum ve Miller onun yakınında beklediler. Donna fotoğrafları yüzünde öfke ve hüsran dolu bir ifadeyle evirip

çeviriyordu. Birden gözüne tanıdık bir yüz çarptı ama bu kişi, ona tecavüz eden adam değil, daha önceki gün sokakta görmüş olduğu bir sınıf arkadaşıydı. Fotoğrafın arkasına bakınca onun teşhir suçlamasıyla tutuklandığını gördü. "Yüce Tanrım," diye geveledi, "insanlar hiç belli olmuyor..."

Donna tabladaki fotoğrafların yarısına gelmişti ki, çene hizasına kadar genişleyerek uzanan favorileri ve donuk bakışlı gözleri olan yakışıklı bir gencin resmini görünce bir tereddüt geçirdi. Ayağa öyle bir fırladı ki, üzerinde oturduğu sandalye neredeyse yere devrilecekti. "Bu o! Bu o! Kesinlikle eminim!"

Miller kıza fotoğrafın arkasını imzalattı, sonra fotoğraftaki kişinin kimlik numarasını aldı ve kayıtlara baktıktan sonra "William S. Milligan," diye yazdı. Bu oldukça eski bir sabıka fotoğrafıydı.

Sonra teşhis edilen fotoğrafı Polly Newton'un henüz incelemediği fotoğrafların son çeyreğinde kalacak şekilde bir tablanın içine tıkıştırdı. O, Boxerbaum, Brush isimli bir dedektif ve polis memuru Bessell, Polly'nin olduğu odaya girerek onu yanında durdular.

Nikki Miller'a göre, Polly o tabladaki fotoğraflardan birini seçmesini beklediklerini biliyordu. Kız kartları elliyor, onları özenle evirip çeviriyordu. Fotoğrafların yarısına geldiğinde, Miller giderek gerildiğini hissetti. Polly aynı sabıkalı resmini seçtiği takdirde, Kampüs Tecavüzcüsü'nü teşhis etmiş olacaklardı.

Polly, nihayet Milligan'ın fotoğrafına gelince biraz duraksadı ama sonra onu da geçti. Miller omuzlarının ve kollarının gerildiğini hissetti. Polly daha sonra geriye döndü ve favorili gence yeniden baktı. "Vay canına, bu ona bayağı benziyor, "ama emin olamıyorum."

Milligan için bir tutuklama emri çıkartma konusunda Boxerbaum tereddüt ediyordu. Donna West pozitif tanımlamada

bulunmuştu gerçi ama fotoğrafın üç senelik olması onu rahatsız ediyordu. Parmak izi kontrolünün de yapılmasını beklemek istiyordu. Dedektif Brush, Milligan'n kimlik numarasını aldı ve Polly'nin arabasından alınan parmak izleriyle karşılaştırmak için birinci kattaki Suçlu Tanımlama Bürosu'na götürdü.

Bu gecikme Nikki Miller'ı öfkelendirmişti. Bu adamla ilgili iyi bir başlangıç yaptıklarını hissediyor ve onu enselemek istiyordu. Ama kurbanlardan biri olan Polly Newton pozitif bir tanımlamada bulunamamış olduğu için beklemekten başka seçeneği yoktu. İki saat sonra rapor geldi. Corvette'in yolcu kapısının camının dışta kalan tarafından alınan sağ işaret parmağına ve sağ avuca ait izler Milligan'ındı. Bunların hepsi de şüpheye mahal bırakmayan, maç puanı kazandıracak nitelikte izlerdi ve adamın mahkemeye çıkarılması için yeterliydi.

Buna rağmen Boxerbaum ve Kleberg hâlâ tereddüt içindeydiler. Bir şüphelinin peşinden gitmek için yüzde yüz emin olmaları gerektiğini düşünüyorlardı. O yüzden de parmak izlerini değerlendirmek için bir uzmanın getirilmesini talep ettiler.

Ancak Nicky Miller, Milligan'ın parmak izleri kurbanının arabasında bulunanlarla eşleştiği için onun aleyhinde adam kaçırma, soygunculuk ve tecavüz etme suçlarından dava açılmasına karar verdi. Adamın tutuklanması için bir emir çıkartacak ve onu getirtecekti. Polly de sıraya dizilen şüphelilerin arasından onu teşhis edebilirdi.

Boxerbaum durumla ilgili olarak şefi Kleberg'e danıştı. Kleberg de üniversite polisinin parmak izi uzmanının gelmesini beklemesi gerektiğinde ısrarcıydı. Bu bir iki saatten fazla tutmazdı. Kesin olarak emin olmak daha iyiydi. O akşam saat sekize doğru dışarından gelen uzmanlar nihayet parmak izlerinin Milligan'a ait olduğunu teyit ettiler.

Boxerbaum, "Pekala," dedi, "davayı adam kaçırmaktan açacağım. Bizim yetki alanımız içinde kalan kampüste sadece o suç işlenmiş bulunuyor. Tecavüz olayı ise başka bir yerde gerçekleşmiş bulunuyor." Sonra Suçlu Tanımlama Bürosu'ndan gelen bilgiye bir göz attı. Yirmi iki yaşındaki bir sabıkalı olan Billy Stanley Millligan Ohio Lebanon Islah Kurumu'ndan altı ay önce şartlı tahliyeyle çıkmıştı. Bilinen son adresi 933, Spring Street, Lancaster, Ohio idi.

Miller hemen bir SWAT* ekibi istedi. Cinsel Saldırı Departmanı bürosunda toplanıp nasıl bir yaklaşımda bulunacaklarını planladılar. O adresteki dairede Milligan'la birlikte kaç kişinin yaşadığını öğrenmeleri gerekiyordu. Tecavüz kurbanlarının ikisi onun kendisini bir terörist ve tetikçi olarak tanımladığını söylemişlerdi. Adam ayrıca Polly'nin yanındayken silahını da ateşlemişti. Onun silahlı ve tehlikeli olduğunu varsaymak zorundaydılar.

SWAT ekibinden Polis memuru Craig sanığı kandıracak bir yaklaşım önerdi. İçi boş bir Domino pizza kutusu kullanacak ve birinin sipariş verdiğini söyleyerek o adrese gidecekti. Milligan kapıyı açtığında da içeriyi görmeye çalışacaktı. Craig'in bu planını uygulamaya karar verdiler.

Ama bu adres Boxerbaum'un kafasını karıştırmıştı. Eski bir hükümlünün ta Lancester'dan kalkıp iki hafta içinde üç kez birilerine tecavüz etmek için tam yetmiş kilometre yok kat edip Columbus'a kadar gelmesine akıl erdiremiyordu. Bunda ona doğru gelmeyen bir şey vardı. Oradan ayrılmak üzerelerken telefonu kaldırdı ve 411'i çevirerek William Milligan isimli biriyle bağlantılı başka bir adres olup olmadığını sordu. Birkaç saniye dinledikten sonra adresi yazdı.

"Reynoldsburg'daki Old Livingstone Caddesi 5673 numa-

* Special Weapons and Tactics: Özel Silahlar ve Taktikler Birimi (Ç.N.)

raya taşınmış," dedi Bowerbaum. "Arabayla sadece on dakika sürer. Bu iş şimdi biraz yerine oturdu."

Herkes rahatlamış gibiydi.

Saat dokuzda Boxerbaum, Kleberg, Miller, Bessell ve Columbus SWAT ekibinden dört polis memuru üç arabaya atlayıp otoyola çıktılar ve farlarını açarak saatte otuz kilometre hızla o güne kadar gördükleri en kesif sisi yararak ilerlemeye çalıştılar.

Oraya ilk varan, SWAT ekibi oldu. Normalde on beş dakika sürmesi gereken yolu ancak bir saatte gidebilmişlerdi. Yeni açılmış olan kıvrımlı yolda Channingway apartman bloklarının bulunduğu adresi bulmak da on beş dakika sürdü. SWAT ekibi diğerlerinin gelmesini beklerlerken birkaç komşuyla konuştular. Milligan'ın yaşadığı dairenin ışıkları yanıyordu.

Dedektifler ve üniversite polisleri oraya gelir gelmez mevzilerini aldılar. Nikki Miller evlere bitişik olan parke taş kaplı alanın kimsenin görmeyeceği sağ tarafına saklandı. Bessell binanın köşesine geçti. Geri kalan üç SWAT memuru da diğer tarafta mevzilendiler. Boxerbaum ve Kleberg arka tarafa koştular ve çift kanatlı kayar cam kapılara doğru ilerlediler.

Craig boş Domino's pizza kutusunu arabasının arkasından aldı ve üzerine siyah keçeli kalemle "Milligan – 5673 Old Livingstone" diye yazdı. Tabancasını gizlemek için gömleğini kot pantolonunun dışına çıkardı ve parke taşı döşeli alana bakan dört kapıdan birine doğru gelişigüzel bir şekilde yürümeye başladı. Sonra kapıyı çaldı. Bir yanıt gelmedi. Bir daha çaldı ve içerden bir ses geldiğini duyunca sıkılmış gibi bir poz takındı ve bir eliyle pizza kutusunu tutarken, diğerini kalçasının üzerine, tabancasının yanına koydu.

Evin arka tarafındaki konumu itibarıyla Boxerbaum genç bir adamın büyük bir renkli televizyonun önünde kahveren-

gi, rahat bir koltukta oturmakta olduğunu görebiliyordu. Ön kapının sol tarafında kırmızı bir koltuk duruyordu. Dairede L-şekilli bir yemek odası ve bir de oturma odası vardı. Görünürde başka biri yoktu. TV seyreden adam ayağa kalktı ve çalmakta olan ön kapıyı açmak için ilerlemeye başladı.

Craig kapıyı tekrar çaldı. Birisi gelip kapının yanındaki cam panelden ona bir göz attı. Daha sonra kapı açıldı ve yakışıklı genç bir adam ona dik dik bakmaya başladı.

"Pizzanızı getirdim."

"Ben pizza falan ısmarlamadım."

Craig genç adamın yanından bakarak dairenin içini görmeye çalıştı. Boxerbaum'un arka taraftaki cam kapıların açık duran perdelerinin arkasında durduğunu görebiliyordu.

"Bana verilen adres bu. William Milligan vermiş siparişi. Bu sizin adınız mı?"

"Hayır."

"Siparişi bu evden biri vermiş," dedi Craig. "Siz kimsiniz?"

"Burası benim arkadaşımın dairesi."

"Peki arkadaşınız nerede?"

"Şu anda burada değil." Adam tekdüze bir şekilde ve duraklayarak konuşuyordu.

"Pekala, nerede? Bu pizzayı birisi ısmarlamış. Bill Milligan. Bu adresten."

"Bilmiyorum. Yan komşular onu tanırlar. Belki onlar size söyleyebilirler, ya da belki de siparişi onlar vermiştir."

"Bana gösterebilir misiniz?"

Genç adam olur der gibi başını salladı. Kendi kapısından bir iki adım ötede olan diğer kapıya doğru yürüdü. Kapıya vurdu. Bir iki saniye bekledikten sonra tekrar vurdu. Yanıt veren olmadı.

Craig pizza kutusunu yere koydu. Tabancasını çekerek şüphelinin başına dayadı. "Olduğun yerde kal! Senin Milli-

gan olduğunu biliyorum!" dedi ve ellerine kelepçeleri geçirdi.

Genç adam afallamış görünüyordu. "Bu da ne oluyor? Ben bir şey yapmadım."

Craig tabancayı kürek kemiklerinin arasına bastırdı ve dizginlere asılırcasına Milligan'ın uzun saçlarını hızla çekti. "İçeri girelim."

Craig genç adamı dairenin içine çekerken, diğer SWAT memurları fırtına gibi içeri dalarak tabancaları ellerinde onun etrafını sardılar. Boxerbaum ve Kleberg da öne doğru gelerek onlara katıldılar.

Nikki Miller, Billy'nin fotoğrafında boynunda bir et beni olduğunu gösteren kimliğini çıkardı. "Boynunda et beni var. Yüzü de aynı. Bu o."

Milligan'ı kırmızı koltuğa oturttular. Nikki onun gözlerini adeta transa girmiş gibi, sersemlemiş bir ifadeyle karşıya diktiğini gördü. Komiser muavini Dempsey eğilerek koltuğun altına baktı. "İşte, tabanca da burada," dedi, bir kurşun kalemle onu dışa doğru kaydırırken. "Dokuz milimetrelik bir Magnum. Smith Wesson."

SWAT ekibinden bir polis memuru televizyonun karşısındaki kahverengi koltuğun minderini çevirdi ve oradaki mermi çekirdeğini ve içi cephane dolu bir torbayı almak için bir hamle yaptı ama Dempsey onu durdurdu. "Bekle biraz. Bizim bir tutuklama emrimiz var, arama iznimiz değil." Milligan'a döndü. "Arama yapmamıza izin vermek istiyor musun?"

Milligan ona boş bakışlarla bakmayı sürdürdü.

Evde başka birinin olup olmadığını anlamak için bir arama iznine gerek olmadığını bilen Kleberg yatak odasına girdi ve yapılmamış yatağın üzerinde durmakta olan kahverengi koşu kıyafetini gördü. Oda berbat durumdaydı, her tarafta yere atılmış çamaşırlar vardı. Gardırop olarak kullanılan odaya bir bakış attı. Donna West'e ve Carrie Dryer'e ait olan ve düzgün

biçimde üst üste konmuş olan kredi kartları oradaki raflardan birinin üzerinde duruyordu. Kadınlardan alınan kağıtlar ve makbuzlar bile oradaydı. Şifonyerin üzerinde de kahverengi camlı bir güneş gözlüğü ve bir de cüzdan vardı.

Gördüklerini rapor etmek için Boxerbaum'a bakındı ve onu resim atölyesi haline getirilmiş küçük yemek odasında buldu.

"Şuna bir bak," dedi Boxerbaum, bir kraliçenin ya da aristokrat bir on sekizinci yüzyıl leydisinin betimlendiği büyük bir tabloyu göstererek. Elinde müzik notalarıyla bir piyanonun yanında durmakta olan kadının üzerinde dantelle süslü mavi bir elbise vardı. Ayrıntıları inanılmaz bir ustalıkla işlenmiş olan tabloda "Milligan" imzası göze çarpıyordu.

"Vay canına, bu çok güzel," dedi Kleberg ve duvara dayalı duran diğer tuvallere, fırçalara ve boya tüplerine bir göz attı.

Boxerbaum alnına vurdu. "Donna'nın adamın elinde olduğunu söylediği lekeler... Bunlar olmalı. Resim yaptığı için..."

Nikki Miller da tabloyu görmüştü. Hâlâ koltukta oturmakta olan şüphelinin yanına gelerek, "Milligan sensin, değil mi?" diye sordu.

Genç adam başını kaldırıp şaşkınlıkla ona baktı ve "Hayır," diye geveledi.

"Bu çok güzel bir resim. Onu sen mi yaptın?"

Genç adam evet der gibi başını salladı.

"Ama," dedi Miller gülümseyerek, "üzerinde 'Milligan' imzası var."

Boxerbaum Milligan'ın yanına geldi. "Bill, ben Ohio Devlet Üniversitesi polis departmanından Eliot Boxerbaum'um. Belki benimle konuşmak istersin?"

Hiçbir yanıt gelmedi. Carrie Dryer'ın bahsettiği göz kaymasından da bir eser yoktu.

"Birisi ona haklarını okudu mu?" Kimse ses çıkarmadı. Bunun üzerine Boxerbaum cebinden hak kartını çıkardı ve yüksek sesle okudu. Emin olmak istiyordu. "Bu kızları kampüsten kaçırmakla suçlanıyorsun, Bill. Bu konuda bir şeyler söylemek ister misin?"

Milligan şoke olmuş bir şekilde başını kaldırdı. "Neler oluyor? Ben kimseyi incitmedim."

"Kızlara başka insanların da onların peşini bırakmayacağını söylemişsin. Kim o kişiler?"

"Umarım kimseyi incitmemişimdir."

Bir polis memurunun yatak odasına daldığını gören Milligan başını kaldırıp ona baktı. "Oradaki kutuya tekme atayım deme sakın. Onu patlatırsın," dedi.

"Bomba mı?" diye sordu Kleberg telaşla.

"O... Orada..."

"Bana gösterir misin?" diye sordu Boxerbaum.

Milligan ağır ağır oturduğu yerden kalktı ve yatak odasına doğru yürümeye başladı. Kapıya gelince durdu ve şifonyerin yanında, yerde durmakta olan küçük bir karton kutuyu gösterdi. Kleberg Milligan'ın yanında durdu. Boxerbaum kutuya bakmak için içeri girdi. Diğer polis memurları kapı eşiğinde durmakta olan Milligan'ın arkasında toplandılar. Boxerbaum kutunun yanında çömeldi. Yarı açık duran kapağından kutunun içinde birtakım kablolar ve saate benzer bir şey olduğunu gördü.

Odadan çıktı ve Komiser Muavini Dempsey'e, "İtfaiyenin bomba ekibine haber versen iyi olur," dedi. "Kleberg ve ben merkeze gidiyoruz. Milligan'ı içeri alacağız."

Kleberg, üniversite polisine ait olan arabaya geçti. SWAT ekibinden Rockwell onun yanına oturdu. Boxerbaum tecavüzlerle ilgili sorulara yanıt vermeyen Milligan'la birlikte arkaya geçti. Milligan, elleri arkadan kelepçelenmiş olduğu

için arabanın içinde tuhaf bir şekilde öne doğru eğilmiş olarak duruyordu. Bir ara güçlükle anlaşılan bir şeyler mırıldandı. "Kardeşim Stuart öldü... Ben birisinin canını mı yaktım?"

"Bu kızlardan herhangi birini tanıyor muydun?" diye sordu Boxerbaum. "Hemşire olanı tanıyor muydun?"

"Annemin hemşiresi," diye ağzında geveledi Milligan.

"Bana kurbanlarını neden Ohio Devlet Üniversitesi'nin kampüs alanından seçtiğini söyler misin?"

"Almanlar peşimden gelecek..."

"Neler olup bittiğini konuşalım, Bill. Sana cazip gelen neydi? Hemşirenin uzun, siyah saçları mı?"

Milligan başını kaldırıp ona baktı. "Çok tuhafsın," dedi. Sonra bakışlarını ondan ayırmadan, "Ne olduğunu öğrenince kız kardeşim benden nefret edecek," dedi.

Boxerbaum onu daha fazla sorgulamaktan vazgeçti.

Merkez Polis Karakolu'na gelince Milligan'ı arka kapıdan içeri sokup üçüncü kattaki işlem odasına getirdiler. Boxerbaum ve Kleberg, Nikki'nin arama izni için gerekli olan yeminli beyanları hazırlamasına yardım etmek için başka bir büroya geçti.

Saat on bir otuzda polis memuru Bessell, Milligan'a bir kere daha haklarını okudu ve ona feragat belgesini imzalayıp imzalamayacağını sordu. Milligan ona dik dik bakmakla yetindi.

Nikki Miller, Bessell'ın "Dinle, Bill, üç kadına tecavüz ettin. Biz bu konuda bilgi edinmek istiyoruz," dediğini duydu.

"Ben mi yaptım?" diye sordu Milligan. "Birinin canını mı yaktım? Eğer öyle bir şey yaptıysam, özür dilerim."

Milligan böyle dedikten sonra hiçbir şey söylemeden öylece oturdu.

Bessel parmak izinin alınması ve fotoğrafının çekilmesi için onu dördüncü kattaki kayıt odasına götürdü.

Odaya girdiklerinde kadın bir polis memuru başını kaldırıp onlara baktı. Bessel parmak izi alma işlemini başlatmak için Milligan'ın elini yakaladı ama mahkum birden onun dokunmasından dehşete kapılmış gibi kendisini arkaya attı ve kendisini korumak için kadın polisin arkasına geçti.

Kadın, "Bir şeyden korkuyor," dedi. Yüzü kireç gibi olan ve titreyen gence dönerek, bir çocuğa konuşur gibi yumuşak bir sesle, "Parmak izlerini almamız gerekiyor. Ne demek istediğimi anlıyor musun?" diye sordu.

"O... Onun bana dokunmasını istemiyorum."

"Pekala," dedi kadın. "Ben yapayım o zaman. Tamam mı?"

Milligan olur der gibi başını salladı ve kadının parmak izlerini almasına izin verdi. Parmak izleri alındıktan ve fotoğraflar çekildikten sonra bir polis memuru Milligan'ı hücresine götürdü.

Nicky Miller, arama izni belgeleri doldurulduktan sonra Yargıç West'i aradı. Yargıç Nikki'nin elindeki kanıtları duyup konunun aciliyetini anlayınca, evine gelmesini söyledi ve o sabah saat biri yirmi geçe izin belgesini imzaladı. Miller daha sonra arabasıyla o arada daha da yoğunlaşmış olan sisin içinden geçerek yeniden Channingway apartman bloklarının olduğu yere geldi.

Sonra Suç Mahalli Araştırma Seyyar Ekibi'ne telefon etti. Ekip saat ikiyi çeyrek geçe Milligan'ın dairesine gelince Miller onlara arama iznini verdi. Ekip aramayı yaptıktan sonra şüphelinin dairesinde el koydukları eşyaların bir listesini çıkardı.

ŞİFONYER: 343 dolar nakit para, güneş gözlüğü, kelepçeler ve bir anahtar, cüzdan. William Simms'e ve William Milligan'a ait kimlik kartları, Donna West adına bir kredi kartı makbuzu.

DOLAP: Donna West ve Carrie Dryer adına kredi kartları, Donna West adına bir Klinik Kartı, Polly Newton'un bir fotoğrafı, içinde beş mermi bulunan .25 kalibrelik (Tanfoglio Giuseppe) A.R.M.I. otomatik tabanca.
TUVALET MASASI: Üzerinde Polly Newton'un isminin ve adresinin yazılı olduğu 3 ½ X 11 inç ebadında bir kağıt. Adres defterinden kopartılmış.
KARYOLA BAŞLIĞI: Sustalı çakı, iki paket kokain.
KOMİDİN ÇEKMECELERİ: Milligan'a ait bir telefon faturası, bir adet S&W marka tabanca kılıfı.
KIRMIZI KOLTUĞUN ALTI: İçinde bir şarjör ve altı adet gerçek mermi bulunan 9 milimetrelik bir Smith &Wesson.
KAHVERENGİ KOLTUĞUN MİNDERİNİN ALTINDA: İçinde on beş gerçek mermi bulunan bir şarjör ve ayrıca on beş gerçek mermi içeren plastik bir torba.

Nikki Miller bu kanıtları Merkez Polis Karakolu'ndan alıp mahkeme katibine götürdü, noter tasdikli bir hale getirdi ve sonra da emtia odasına teslim etti.

"Mahkemeye gitmek için burada yeterli kanıt var," dedi.

Milligan minicik hücre odasının bir köşesine sığınmış, tir tir titriyordu. Boğulur gibi hafif bir ses çıkardıktan sonra aniden bayıldı. Bir dakika kadar sonra gözlerini açarak hayretle etrafındaki duvarlara, tuvalete ve ranzaya baktı.

"Aman Tanrım, hayır!" diye bağırdı. "Yine mi?"

Yere oturup aptal aptal boşluğa bakmaya başladı. Derken köşedeki hamamböceklerini gördü ve gözlerindeki ifade anlamsızlaştı ve değişti. Bağdaş kurdu, çenesini avuçlarının arasına aldı ve sırtını iyice kamburlaştırarak, daireler çizen bu böcekleri yüzünde çocuksu bir gülümsemeyle izlemeye koyuldu.

(2)

Milligan birkaç saat sonra onu başka bir yere götürmek için geldiklerinde uyandı. Bir elini sıra halinde dizilmiş olan mahkumlardan dev gibi olan siyahi bir adamın eline kelepçelediler. Lobiden çıkarak merdivenlerden indiler ve arka kapıdan otoparka geldiler. Daha sonra uygun adım yürüyerek Franklin İlçe Cezaevi'ne gitmek üzere orada beklemekte olan bir minibüse bindiler.

Kamyonet Columbus'un merkezindeki alışveriş alanından geçerek, şehrin göbeğindeki çağ ötesi görünümlü büyük bir kaleye geldi. Kalenin içe doğru eğimli penceresiz, devasa beton duvarları iki kat yüksekliğinde ve ikinci katın üzerinde kalan bölümü modern bir büro binası görünümündeydi. Franklin İlçe Cezaevi'nin avlusunda ise Benjamin Franklin'in adeta hükmeder gibi insanlara tepeden bakan bir heykeli vardı.

Minibüs cezaevinin arka tarafında kalan ara yola saptı ve ondüle çelikten yapılmış bir garaj kapısının önünde durdu. Bu açıdan bakıldığında cezaevi, daha yüksek bir bina olan bitişiğindeki Franklin İlçe Adalet Sarayı'nın adeta gölgesi altında kalıyordu.

Çelik kapı gıcırdayarak açıldı. Minibüs içeri girdi. Milligan'ın dışında kalan kelepçeli mahkumların tümü minibüsten çıkarılarak, cezaevinin yanındaki çelikten yapılmış, yukarıdan aşağıya doğru kapanan iki kapının arasında kalan alana getirildiler. Kelepçelerinden kurtulmuş olan Milligan ise hâlâ minibüsün içindeydi.

"İn aşağı oradan, Milligan!" diye bağırdı polis memuru. "Seni lanet olasıca or.spu çocuğu tecavüzcü! Burada neler oluyor sanıyorsun?"

Milligan'ın kelepçelendiği siyahi mahkum, "Benim bu işle bir ilgim yok. Tanrı şahidimdir ki, bir anda onlardan kurtuluverdi," dedi.

Cezaevinin kapısı tıslayarak açıldı ve altı mahkum dış kapı ile parmaklıklı alana açılan geçide doğru yönlendirildiler. Parmaklıkların arasından monitörlerle ve bilgisayar terminalleriyle dolu olan kontrol merkezini ve oradaki düzinelerle polis memurunu ve gri pantolonlar ya da eteklikler ve siyah gömlekler giymiş olan erkek ve kadınları görebiliyorlardı.

Lobi de aynı şekilde, oraya buraya koşturan siyah gömlekli erkek ve kadınlarla doluydu ve her yerden bilgisayar terminali yazıcılarının sesi yükseliyordu. Girişin oradaki bir kadın elindeki sarı zarfı havaya kaldırarak, "değerli eşyalar," diye bağırdı. "Burada yüzükler, saatler, mücevherler ve bir de cüzdan var." Milligan ceplerini boşaltınca, kadın onun ceketini aldı ve astarını da kontrol ettikten sonra onu da diğerleriyle birlikte eşya odası görevlisine teslim etti.

Genç bir polis memuru, Milligan'ın üstünü bir kez daha dikkatle aradı ve sonra da listelenmek ve göz altına alınmak için bekleyen diğer mahkumlarla birlikte nezarethaneye götürdü. Kare şeklindeki küçük pencereden meraklı bakışlar onları süzüyordu. Siyahi adam Milligan'ı dürterek, "Galiba ünlü birisin sen," dedi. "O kelepçelerden nasıl da kurtuldun! Hadi bakalım, bizi de çıkar burdan görelim!"

Milligan ona boş bakışlarla baktı.

"Bu polislere madik atacak olursan, seni eşek sudan gelinceye kadar bir döverler ki... Bana inansan iyi olur, buraya çok girip çıktım ben. Ya sen, sen hiç girdin mi deliğe?"

Milligan evet der gibi başını salladı. "İşte o yüzden burayı sevmiyorum ya... O yüzden buradan çıkmak istiyorum."

(3)

Kamu avukatının cezaevinden bir blok ötede bulunan bürosunun telefonu çaldığı sırada, uzun boylu, sakallı bir adam olan otuz üç yaşındaki denetleyici avukat Gary Schweickart

piposunu yakmakla meşguldü. Arayan kadrolu avukatlardan Ron Redmond idi.

"Şehir mahkemesindeyken bir şey öğrendim," dedi Redmond. "Polis dün gece Kampüs Tecavüzcüsü'nü enselemiş. Onu az önce Franklin İlçe Cezaevi'ne götürmüşler. Yarım milyon dolar kefalet talebiyle orada tutuluyormuş. İlk yardım olarak oraya bir danışman göndermen gerek."

"Şu anda burada kimse yok, Ron. Kaleyi ben korumaktayım."

"İyi de haber duyulmuş. Az sonra orası *Citizen-Journal*'dan ve *The Dispatch*'den gelen gazetecilerle dolup taşacak. Bana öyle geliyor ki polis bu adamı çok sıkıştıracak."

Gary Schweickrat, polisin tutuklama sonrası da araştırmalarına devam ettiği büyük suç davalarında rutin olarak gelişigüzel seçtiği bir dava vekilini ilçe cezaevine gönderirdi. Ama bu rutin bir tutuklama değildi. Bu olayın çözülmesi, basının Kampüs Tecavüzcüsü'ne gösterdiği yoğun ilgi nedeniyle, Columbus polis departmanı için büyük bir başarı olmuştu. Schweickart da bir beyanda ya da itirafta bulunması için mahkumun sıkıştırılacağını varsayıyordu. O yüzden de adamın haklarının korunması için büyük bir çaba sarf etmek gerekecekti.

Schweickart, gizlice Franklin İlçe Cezaevi'ne gitmeye karar verdi. Adama sadece bir kamu avukatı olduğunu söyleyecek ve kendi avukatından başka kimseyle konuşmaması için onu uyaracaktı.

Schweickart ilçe cezaevine vardığında iki polis memuru çıkış kapısından geçirdikleri Milligan'ı nöbetçi polis memuruna teslim etmek üzerelerdi. Schweickart memura mahkumla kısa bir görüşme yapmak istediğini söyledi.

"Yaptığımı söyledikleri şeyle ilgili hiçbir şey bilmiyorum," diye inledi Milligan. "Hatırlamıyorum. Evime girdiler ve..."

"Bak, ben sadece kendimi takdim etmek istiyorum," dedi Schweickart. "Kalabalık bir koridor olayla ilgili olgusal gerçekleri tartışmak için uygun bir yer değil. Bir iki gün içinde seninle özel olarak görüşeceğiz."

"Ama bir şey hatırlamıyorum. O şeyleri oturduğum dairede buldular ve..."

"Hey, bunları ağzına bile alma! Buradaki duvarların kulakları vardır. Seni yukarıya götürdüklerinde de dikkatli ol. Poliste tonla dalavere vardır. Kimseyle konuşma. Diğer mahkumlarla bile... Bunların bazıları ihbarcı olabilir. Etrafta her zaman topladıkları bilgileri başkalarına satmak isteyen insanlar bulunur. Eğer adil bir yargılanma istiyorsan ağzını kapalı tut."

Milligan başını iki yana sallayıp duruyor, yanağını kaşıyor ve olayla ilgili bir şeyler anlatmaya çalışıyordu. Sonra "Suçlamayı reddedin, sanırım ben deliyim," gibisinden bir şeyler geveledi.

"Bakacağız," dedi Schweickart, "ama bu konuyu burada konuşamayız."

"Benim davama bakacak bir kadın avukat bulamaz mıyız?"

"Bir kadın avukatımız var. Yapabileceğim bir şey var mı, bir bakayım."

Schweickart polis memurunun Milligan'ı sokak kıyafetinin yerine ilçe cezaevindeki mahkumların giydiği mavi renkli tulumu giymek üzere götürmesini izledi. Böylesine tedirgin bir ruh hali içinde olan biriyle çalışmak çok zor olacaktı. Üstelik suçlamaları reddediyor da değildi, sadece tekrar tekrar hatırlamadığını söylüyordu. Bu alışılagelmiş bir durum değildi. Kampüs Tecavüzcüsü savunmasında deli olduğunu mu söyleyecekti? Schweickart gazetelerin bu konuyu nasıl makaraya alacaklarını şimdiden görür gibi oluyordu.

Franklin İlçe Cezaevi'nden çıkınca bir *Columbus Dispatch* aldı ve gazetenin ilk sayfasındaki manşete baktı:

POLİS KAMPÜS TECAVÜZLERİ ŞÜPHELİSİNİ TUTUKLADI

Başlığın altındaki haberde kurbanlardan biri olan ve yaklaşık iki hafta önce tecavüze uğrayan yirmi altı yaşındaki lisansüstü öğrencisinin poliste sıra halinde dizilen kişiler arasından şüpheliyi teşhis etmesinin beklendiği yazılıydı. Hikayenin başında ise altında 'Milligan' yazan bir sabıkalı fotoğrafı yer almaktaydı.

Kamu avukatının bürosundaki Schweickart diğer yerel gazeteleri arayıp, pazartesi günü şüphelinin teşhis edilmesinde ön yargıya neden olabileceği düşüncesiyle bu temsili fotoğrafın yayınlanmamasını istedi ama bu teklifi reddedildi. Fotoğrafları ellerine geçirdiklerine göre, onu neden yayınlamayacaklardı? Schweickart kaleminin ucuyla sakalını kaşıdı ve karısını aramak için telefona doğru uzandı. Ona gece geç kalacağını haber vermek istiyordu.

Tam o sırada bürosunun kapısından biri "Selam," diye seslendi. "Burnu arı kovanına sıkışmış bir ayı gibi görünüyorsun."

Başını kaldırıp bakınca Judy Stevenson'ın gülümseyen yüzüyle karşılaştı.

"Ah, öyle mi?" diye homurdandı ve ona gülümseyerek karşılık verdikten sonra ahizeyi yerine koydu. "Pekala, bil bakalım. Gelmeni kim istedi?"

Kız koyu renkli, uzun saçlarını sol yanağındaki et benini ortaya çıkaracak şekilde yüzünden arkaya savurdu. Ela gözleri sorgular gibi bakıyordu.

Schweickart gazeteyi ona doğru itti. Fotoğrafı ve manşeti işaret ederken attığı anlamlı kahkaha tüm büronun içine yayıldı. "Zanlılar pazartesi sabahı teşhis için poliste sıraya

dizilecek. Milligan bir kadın avukat istedi. Bu da Kampüs Tecavüzcüsü'nün *senin* üstüne kaldığını gösteriyor!"

(4)

Judy Stevenson 31 Ekim Pazartesi günü saat ona çeyrek kala birkaç zanlının teşhis için sıraya dizildiği uygulamada bulunmak üzere polise geldi. Nezarethaneye getirilen Milligan'ın ne kadar korkmuş olduğunu ve çaresiz göründüğünü fark etti.

"Ben kamu avukatı bürosundan geliyorum," dedi. "Gary Schweickart sizin bir kadın avukat istediğinizi söyledi. O yüzden o ve ben birlikte çalışacağız. Şimdi, şuraya oturun. Her an bin parçaya bölünecekmiş gibi bir havanız var."

Milligan ona katlanmış bir kağıt uzattı. "Şartlı tahliye memurum cuma günü bunu verdi bana."

Stevenson kağıdın katlarını açınca bunun Yetişkin Şartlı Tahliye Yetkili Makamı'ndan gelen bir 'Tutuklama Emri' olduğunu gördü. Yazıda Milligan'ın gözaltında tutulması ve şartlı tahliye ihlali ön duruşmasının Franklin İlçe Cezaevi'nde yapılacağının kendisine bildirilmesi söyleniyordu. Stevenson, polis onu yakaladığı sırada evinde silah bulmuş olduğu için Milligan'ın şartlı tahliye talebinin geri döneceğinin ve davanın görülmesini beklemek üzere derhal Cincinnati yakınlarındaki Lebanon cezaevine geri gönderileceğinin farkındaydı.

"Duruşma önümüzdeki çarşambadan bir hafta sonra. Seni burada tutmak için elimizden bir şey gelir mi, ona bakacağız. Seninle konuşmamız mümkün olabileceği için Columbus'ta kalmanı ben şahsen tercih ediyorum."

"Lebanon'a dönmek istemiyorum."

"Tamam, sakin ol."

"Yaptığımı söyledikleri şeylerin hiçbirini yaptığımı hatırlamıyorum."

"Bunu daha sonra konuşacağız. Şimdi tek yapman gereken şey, şuradaki platformun üzerine çıkıp orada durmak. Bunu başarabilir misin?"

"Sanırım."

"Saçlarını yüzünden çek ki, seni iyice görebilsinler."

Polis memuru Milligan'ı basamaklardan çıkararak sıra halinde dizilmiş olan diğerlerinin yanına götürdü. Milligan sırada 2 numaralı kişi olarak yer aldı.

Sırada teşhis edilmeyi bekleyen dört kişi vardı. Sabıka fotoğrafından Milligan'ı önceden teşhis etmiş olan hemşire Donna West, ona artık ihtiyaç olmadığı söylendiği için nişanlısıyla birlikte Cleveland'a gitmişti. Çeklerden birini bozan Kroger mağazası görevlilerinden Cynthia Mendoza, Milligan'ı teşhis edemedi. Onun yerine 3 numaralı kişiyi seçti. Ağustos ayında çok farklı koşullar altında cinsel saldırıya uğrayan bir kadın, saldırganın 2 numaralı kişi olabileceğini ama bundan emin olmadığını söyledi. Carrie Dryer 2 numaralı kişinin ona tanıdık geldiğini ama bıyığı olmadığı için kesin bir şey diyemeyeceğini söyledi. Polly Newton ise pozitif bir teşhis yaptı.

3 Kasım günü, büyük jüri Milligan'ı üç kere adam kaçırmaktan, üç kere nitelikli soygundan ve dört kere de tecavüzden suçlu buldu. Bunların tümü de ağır cezayı gerektiren ve her biri için dört yıldan yirmi beş yıla kadar hapis cezası istenebilecek olan eylemlerdi.

Savcılık makamı büyük cinayet vakalarında bile, savcı atama işine nadiren girişirdi. Normal prosedür Ağır Suçlar Dairesi Başkanı'nın iki üç hafta önceden kıdemli savcılardan birini rastgele bir seçimle atamasıydı. Ama İlçe Savcısı George Smith, emrindeki en kıdemli iki savcıyı çağırarak Kampüs Tecavüzcüsü'nü saran ilgi dalgasının halkın öfkesini çektiği-

ni söyledi. O yüzden bu olayı onların ele almasını ve sıkı bir kovuşturma yapmasını istiyordu.

Kıvırcık siyah saçları ve bekçi stili bıyıkları olan otuz iki yaşındaki Terry Sherman cinsel saldırı suçu işleyenlere karşı sert yaklaşımlarıyla tanınan ve bugüne kadar jüriye karşı hiçbir tecavüz olayını kaybetmemekle övünen bir savcıydı. Dosyalara bakar bakmaz gülmüş ve "Bu ucu kapalı, kodeste bitecek bir dava. Kefalet miktarı yerinde. Bu adam elimize düşmüş durumda. Kamu avukatlarının elinden bir şey gelmez," demişti.

Savcının ceza davası kurmaylarından otuz beş yaşındaki Bernard Sherman Yavitch, Hukuk Fakültesi'nden Judy Stevenson ve Gary Schweickart'tan iki yıl önce mezun olmuştu ve her ikisini de iyi tanıyordu. Gary onun raportörü olarak çalışmıştı. Yavitch savcılığa gelmeden önce dört yıl boyunca avukatlık yapmıştı. O da bunun savcılık makamı için bugüne kadar gördüğü hemen hemen en çantada keklik davalardan biri olduğu konusunda Sherman'la aynı fikirdeydi.

"Hemen hemen mi?" dedi Sherman. "Fiziksel kanıtlar, parmak izleri, tanıkların teşhisi... Ne var ne yoksa bizim. Söylüyorum size, ağızlarını havaya açarlar."

Sherman birkaç gün sonra Judy'yle konuştu. Amacı onun kulağını bükmekti. "Milligan davasında sanıkla ceza uzlaşması pazarlığı yapılmayacak. Elimizde onu suçlayıcı deliller var, o yüzden de doğrudan mahkum olmasını ve en ağır cezaya çarptırılmasını isteyeceğiz. Sizin elinizde ise hiçbir şey yok."

Ama Bernie Yavitch düşünceli görünüyordu. Daha önceleri kamu avukatı olarak çalışmış olduğu için, Judy'nin ve Gary'nin yerinde olsaydı neler yapabileceğini biliyordu. "Aslında ellerinde hâlâ bir şey var: Savunmayı sanığın deli olduğu üzerine kurabilirler."

Sherman güldü.

William Milligan ertesi gün başını hücresinin duvarlarına çarparak intihar girişiminde bulundu.

"Mahkemeye çıkacak kadar uzun yaşamayacak gibime geliyor," dedi Gary Schweickart haberi aldığında Judy Stevenson'a.

"Mahkemeye çıkmaya ehil olmadığını düşünüyorum," dedi Stevenson. "Sanırım yargıca onun kendi savunmasına katkıda bulunma yeteneğinin olmadığını söylememiz gerekecek."

"Onu bir psikoloğun incelemesini mi istiyorsun?"

"Buna mecburuz."

"Aman Tanrım," dedi Gary. "Şimdiden gazete manşetlerini görür gibi oluyorum."

"Manşetlerin canı cehenneme. Bu çocukta normal olmayan bir şey var. Ne olduğunu bilmiyorum ama sizler de onun zaman zaman ne kadar farklı göründüğünü fark etmiş olmalısınız. Tecavüzleri hatırlamadığını söylediğinde ona inanıyorum. O yüzden de incelenmesi gerekir."

"Ücreti kim ödeyecek?"

"Bunun için fonlarımız var," dedi Judy.

"Öyle ya, milyonlarımız var."

"Hadi, canım... Onu bir psikoloğa gösterebilecek kadar paramız tabii ki var."

"Git de bunu yargıca anlat," diye homurdandı Gary.

Mahkeme Milligan'ın bir psikoloğa gösterilmesi için duruşmanın ertelenmesine karar verince, Gary Schweickart dikkatini çarşamba sabahı saat sekiz otuzdaki Yetişkin Şartlı Tahliye Yetkili Makamı'nın mahallinde yapılacak olan duruşmaya odakladı.

"Beni Lebanon'a geri gönderecekler," dedi Milligan.

"Bunu belki durdurabiliriz," dedi Gary.

"Dairemde tabancalar buldular. Şartlı tahliyenin şartlarından biri de şu değil midir, 'Ölümcül ya da ateşli bir silahı

asla satın alma, üzerinde bulundurma, kullanma ya da bunlara sahip olma.'"

"Evet, olabilir," dedi Gary, "ama eğer seni biz savunacaksak, senin Lebanon cezaevinde değil Columbus'ta olmanı tercih ederiz. Böylelikle seninle iş birliği halinde olabiliriz."

"Ne yapacaksınız?"

"Bunu bana bırak."

Gary, Milligan'ın gülümsediğini ve gözlerinde daha önce hiç görmediği bir heyecanın belirdiğini fark etti. Gevşemiş ve rahatlamış gibiydi, vurdumduymaz bir tavırla şakalaşıyordu. İlk gün görmüş olduğu o sinir küpüyle hiçbir alakası yoktu. Onu savunmak, düşündüğünden daha kolay olabilirdi.

"Hah, işte öyle," dedi Gary. "Böyle sakin ol."

Böyle dedikten sonra Milligan'ı, Yetişkin Şartlı Tahliye Yetkili Makamı üyelerinin bir raporunun kopyalarının ve Komiser Muavini Dempsey'in Milligan'ın tutuklanması sırasında 9 mm.lik bir Smith Wesson'un ve bir de içinde beş mermili şarjörü olan .25 kalibrelik yarı otomatik bir tabanca olduğuna dair ifadesinin dağıtılmakta olduğu konferans odasına soktu.

"Söyleyin bana, beyler," dedi Schweickart yumruk haline getirdiği eliyle sakalını sıvazlarken, "bu silahların ateş alıp almadığı kontrol edildi mi?"

"Hayır," dedi toplantı başkanı, "ama bunlar şarjörleri olan gerçek silahlar."

"Mermi atabildiklerine dair bir testten geçirilmedilerse, onların silah olduğuna nasıl karar verebiliyorsunuz?"

"Şey, ateşleme testi ancak gelecek hafta yapılacak."

Gary açık avcunu masanın üzerine indirdi. "Şartlı tahliye iptal kararınızı bugün vermenizde, yoksa duruşma *sonrasına* kadar beklemenizde ısrar ediyorum. Şimdi, bu bir tabanca mı, yoksa bir oyuncak mı? Bunun bir silah olduğunu henüz bana kanıtlamış değilsiniz." Tek tek herkesin yüzüne baktı.

Toplantı başkanı onaylar gibi başını salladı. "Beyler, sanırım bunun bir silah olup olmadığını saptayana kadar şartlı tahliye iptalini ertelemekten başka bir seçeneğimiz yok."

Ertesi sabah saat on bire on kala, Miligan'ın şartlı tahliye memuru 12 Aralık 1977 tarihinde Lebanon İslah Kurumu'nda bir şartlı tahliye iptal duruşması yapılacağını ifade eden bir bildiri getirdi. Milligan'ın orada hazır bulunması gerekmiyordu.

Judy, Suç Mahalli Araştırma Ekibi'nin dairesinde bulduğu delillerle ilgili olarak Milligan'ı görmeye gitti ve onun "Bunları benim yaptığımı düşünüyorsunuz, değil mi?" diye sorarken gözlerindeki çaresizliği gördü.

"Benim ne düşündüğüm önemli değil, Billy. Bu delillerle ne yapacağız? Bütün bunların senin evinde neden bulunduğuyla ilgili olarak yapacağın açıklamayı gözden geçirmemiz gerek."

Billy'nin gözleri cam gibi parlıyordu. Sanki ondan uzaklaşıyor ve yeniden kendi içine kapanıyordu.

"Önemli değil," dedi. "Artık hiçbir şeyin önemi yok."

Ertesi gün Judy Stevenson'a resmi, çizgili sarı kağıt üzerine yazılmış bir mektup getirdiler:

Sevgili Bayan Judy,

Size bu mektubu zaman zaman hissettiklerimi ifade edemediğim ve sizin beni anlamanızı dünyadaki her şeyden daha fazla istediğim için yazıyorum.

Öncelikle benim için yaptığınız her şey için teşekkür etmek istiyorum. Siz nazik ve hoş bir insansınız ve elinizden geleni yaptınız. İnsan başka ne isteyebilir ki?

Şimdi vicdanınız rahat olarak beni unutabilirsiniz. Büronuzdakilere benim *hiçbir* avukat istemediğimi söyleyin. Öyle birine ihtiyacım olmayacak.

Siz benim suçlu olduğuma inandığınıza göre, öyle olmalıyım. Hayatım boyunca bilmek istediğim bir şey, böylece kesinleşmiş oldu. Ben hep sevdiklerime acı verdim ve onları incittim. İşin kötü tarafı, bu yaptıklarımı durdurmak elimde değil. Benim bir hücreye tıkılmam, geçen sefer olduğu gibi beni ancak daha kötü yapar. Psikologlar da ne yapacaklarını bilemiyorlar çünkü benim ne gibi bir sorunum olduğunu kestiremiyorlar.

Ama artık bu işe bir son vermem gerek. Teslim oluyorum. Artık hiçbir şey umurumda değil. Benim için son bir şey daha yapabilir misiniz? Annemi ya da Kathy'yi arayın ve buraya bir daha gelmemelerini söyleyin. Hiç kimseyi bir daha görmek istemiyorum, boşuna enerjilerini harcamasınlar. Ama onları seviyorum ve üzgünüm. Bugüne kadar tanıdığım en iyi avukatsınız ve bana hep nazik davrandığınız için sizi her zaman hatırlayacağım. Hoşça kalın.

Billy

O akşam nöbetçi polis Schweickart'ı evinden aradı. "Müvekkiliniz kendisini yine öldürmeye yeltendi."

"Ah, Aman Tanrım! Ne yaptı?"

"Şey, buna inanmayacaksınız ama kamu malına zarar verdiği için aleyhinde dava açmamız gerekecek. Hücresindeki tuvalet klozetini parçaladı ve bileklerini keskin bir fayans parçasıyla kesti."

"Lanet olsun!"

"Size bir şey daha söyleyeyim mi, avukat bey? Müvekkilinizle ilgili gerçekten de çok tuhaf bir durum var. Klozeti yumruğuyla parçalamış."

(5)

Schweickart ve Stevenson, Milligan'ın onları azlettiği mektup hiç yokmuş gibi davranarak onu her gün hapiste ziyaret

ettiler. Kamu avukatı dairesi psikolojik değerlendirilmelerin ödenmesi için bir fon yarattı ve 8 ve 13 Ocak 1978 tarihlerinde bir klinik hekimi olan Dr. Willis C. Driscoll Milligan'a bir dizi test uyguladı.

Zeka testleri Milligan'ın zeka katsayısının 68 olduğunu gösteriyordu ama Dr. Driscoll bu değerin bu kadar düşük olmasında Milligan'ın depresif durumunun etkili olduğunu söyledi. Verdiği raporda Milligan'ın akut şizofrenisi olduğunu belirtmişti.

> Milligan ego sınırlarının yetersiz tanımlanmasına neden olacak kadar önemli bir kimlik kaybından muzdariptir. Şizofrenik zaman aralığı kaybı yaşamaktadır ve kendisiyle çevresi arasında bir ayrım yapabilme kapasitesi kısıtlıdır... Bir şeyler yapmasını söyleyen ve itaat etmediği takdirde ona bağıran ve haykıran sesler duymaktadır. Milligan bunların ona işkence etmek için cehennemden gelen kişilerin sesleri olduğuna inandığını ifade etmektedir. Ayrıca bu kötü insanlarla savaşmak için periyodik olarak bedenini istila eden iyi insanların varlığından da bahsetmektedir. Benim fikrime göre, Bay Milligan şu anki haliyle kendi nam ve hesabına istişare yapabilecek durumda değildir. Gerçekle, olayların mahiyetini anlayabilecek düzeyde bir ilişki kurabilme yeteneğinden yoksundur. Bu kişinin daha ayrıntılı bir şekilde incelenmek ve mümkün olduğu takdirde tedavi edilmek üzere hastaneye yatırılmasını şiddetle öneriyorum.

İlk yasal çatışma, Stevenson ve Schweikart'ın Milligan'ın kendi savunmasını yapabilecek durumda olmadığını gösteren bu raporu Yargıç Jay C. Flowers'e sundukları 19 Ocak günü gerçekleşti. Flowers bunun üzerine Columbus'taki Southwest Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'ndeki adli psikiyatri bölümünün davalıyı muayene etmesi için bir emir yayınladı. Gary ve

Judy endişelenmişlerdi çünkü Southwest genellikle savcının tarafını tutan bir yaklaşım sergiliyordu.

Gary, Southwest'ten gelecek olan muayene sonucunun kişiye özel bilgi olarak kabul edilmesinde ve hiçbir şekilde müvekkillerinin aleyhinde kullanılmamasında ısrar etti. Sherman ve Yavitch buna itiraz ettiler. Kamu avukatları bunun üzerine Milligan'ın Southwest'teki psikologlarla ve psikiyatristlerle görüşmesine izin vermeyecekleri tehdidinde bulundular. Bu tutumları, Yargıç Flowers'ın onları neredeyse mahkemenin kararına uymamakla suçlamasına neden oldu.

Sonunda savcıların Milligan'ı ancak kendisini savunmak üzere kürsüye çıktığı takdirde ve sadece mahkemece atanan psikologlara vermiş olduğu ifadede kendisini töhmet altında bırakan herhangi bir şeyle ilgili olarak sorgulamayı kabul etmeleri üzerine bir uzlaşma sağlandı. Kısmi bir zafer kazanmak hiç kazanmamaktan iyiydi. Kamu avukatları sonunda tevazu gösterip Southwest'in adli psikiyatri bölümünün William Milligan'la bu şartlar altında görüşmesine izin vermeye karar verdiler.

Yargıç Flowers'ın makamından çıkarlarken Sherman gülerek, "İyi denemeydi doğrusu," dedi. "Bu sizin ne kadar çaresiz olduğunuzu gösteriyor ama bir işinize yaramayacak. Ben hâlâ bu davanın sizin için bir çıkışı olmadığını söylüyorum."

Şerif, bir kere daha intihara teşebbüs etmemesi için Milligan'ı revire yakın olan tek kişilik bir hücreye koydurdu ve üstüne de bir deli gömleği geçirtti. O akşamüstü mahkumu kontrol etmek için gelen Russ Hill isimli sağlık görevlisi gördükleri karşısında küçük dilini yuttu. Hemen saat üç ile on bir arasındaki vardiyada nöbetçi olan Willis'i çağırdı ve parmaklıkların arasından Milligan'ı gösterdi. Willis'in de ağzı açık kaldı. Milligan üzerinden çıkarmayı başardığı deli gömleğini bir yastık gibi başının altına koymuş, mışıl mışıl uyuyordu.

İKİNCİ BÖLÜM

(1)

Southwest'in ilk mülakatının 3 Ocak 1978 tarihinde yapılması öngörülmüştü. Willis, Milligan'ı mülakat odasına getirdiğinde, ufak tefek, anaç görünümlü ve yüzünde ürkek denebilecek kadar çekingen bir ifade olan psikolog Dorothy Turner başını kaldırıp baktı.

Karşısında mavi bir tulum giymiş, bir seksen beş boyunda genç bir adam duruyordu. Üst dudağını tamamıyla kaplayan bıyıkları ve uzun favorileri vardı ama gözlerinde çocuksu bir ürkeklik göze çarpıyordu. Onu gördüğü için şaşırmış gibiydi ama karşısındaki sandalyeye geçince ellerini önünde kavuşturdu ve gülümsemeye başladı.

"Bay Milligan," dedi. "Benim ismim Dorothy Turner. Southwest Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'ndenim ve buraya size birkaç soru sormak için gelmiş bulunuyorum. Şu anda nerede yaşıyorsunuz?"

Billy etrafına şöyle bir bakındı. "Burada."

"Sosyal güvenlik numaranız nedir?"

Kaşlarını çatarak uzunca bir süre yere, sarı renkli cüruf briketinden yapılmış duvarlara ve masanın üzerindeki tenekeden izmarit kabına bakarak düşündü. Tırnaklarını kemirdi ve tırnaklarının etrafındaki ölü deriyi inceledi.

"Bay Milligan," dedi Dorothy Turner, "size yardım etmemi istiyorsanız benimle iş birliği yapmalısınız. Benim sorula-

rıma yanıt verin ki, neler olup bittiğini anlayabileyim. Söyleyin şimdi, sosyal güvenlik numaranız nedir?"

Milligan omuzlarını silkti. "Bilmiyorum."

Turner başını eğip notlarına baktı ve oradan bir numara okudu.

Billy Milligan başını iki yana salladı. "Bu benim numaram değil. Bu Billy'ninki olmalı."

Kadın birden başını kaldırdı. "İyi ya, sen Billy değil misin?"

"Hayır," dedi Billy. "O ben değilim."

Turner yüzünü buruşturdu. "Bir dakika, eğer Billy değilsen kimsin sen?"

"Ben *David*'im.

"Peki, Billy nerede?"

"Billy uyuyor."

"Nerede uyuyor?"

Göğsünü işaret etti. "Burada. O burada uyuyor."

Dorothy Turner içini çekti ve sabırla başını sallayarak kendisini toparladı. "Benim Billy'yle konuşmam gerek."

"Şey, *Arthur* buna izin vermez. Billy uyuyor. Arthur onu uyandırmaz çünkü uyandırdığı takdirde Billy kendisini öldürür."

Turner ne şekilde devam etmesi gerektiğini kestiremediği için genç adamın yüzünü uzun bir süre inceledi. Sesi ve konuşurken yüzünde beliren ifade çocuksuydu. "Hey, bir dakika. Bunu bana anlatmanı istiyorum."

"Anlatamam. Bir hata ettim. Bunu söylememem gerekiyordu."

"Neden?"

"Ötekilerle başım derde girer de ondan." Genç adamın sesinde bir panik havası vardı.

"Ve senin ismin 'David', öyle mi?"

Billy başını salladı.

"Ötekiler kim?"

"Size söyleyemem."

Turner birkaç kez masanın üzerine hafifçe vurdu. "Pekala, David, sana yardım edebilmem için senin bana bunları anlatman gerek."

"Anlatamam. Bana çok kızarlar ve 'spot'un altında durmama bir daha izin vermezler."

"Ama bir şekilde birisine anlatmalısın. Çok korkuyorsun, o yüzden anlatmıyorsun. Öyle değil mi?"

"Evet," dedi Milligan. Gözlerinde yaşlar birikmişti.

"Bana güvenmen çok önemli, David. Sana yardım edebilmem için bana neler olup bittiğini anlatmalısın."

Milligan uzunca bir süre derin derin düşündü ve sonunda omuzlarını silkti. "Peki, ama bir şartla söyleyebilirim. Bu sırrı bütün dünyada hiç, ama hiç kimseye söylemeyeceksiniz. Kimseye. Asla. Asla. Asla."

"Evet," dedi Turner. "Söz veriyorum."

"Ölünceye kadar?"

Evet der gibi başını salladı,

"Söz mü?"

"Söz."

"Tamam," dedi Billy. "Söyleyeceğim. Aslında ben de her şeyi biliyor değilim. Sadece Arthur biliyor. Sizin de dediğiniz gibi, korkuyorum çünkü çoğu zaman ne olup bittiğini ben de bilmiyorum."

"Kaç yaşındasın, David?"

"Sekiz. Dokuza girmek üzereyim."

"Benimle gelip konuşan neden diğerleri değil de sensin?"

"'Spot'a gireceğimi ben de bilmiyordum. Birisi hapiste dayak yemişti. Ben onun acısını çekmek için geldim."

"Bunu açıklar mısın?"

"Arthur acıları benim sahiplenmem gerektiğini söylüyor. Birisinin canı yandığında, 'spot'a o kişi girer ve acıyı o hisseder."

"Bu korkunç bir şey olmalı."

Evet der gibi başını sallayan Milligan'ın gözlerinde yaşlar birikti. "Bu hiç adil değil."

"'Spot' dediğin şey nedir, David?"

"Arthur onu öyle tanımlıyor. Kişilerden birinin dışarı çıkması gerektiğinde devreye giren bir şey. Büyük ve parlak bir spot ışığı o. Herkes onun etrafında toplanıyor ve olan biteni ya izliyorlar, ya da yataklarında uyuyorlar. Spot'a giren her kim ise bu dünyanın dışına çıkıyor. Arthur 'Spot'ta olan kişi bilince de sahip oluyor,' diyor."

"*Diğer* kişiler kim?"

"Pek çok kişi var. Ben hepsini bilmiyorum. Şimdi bazılarını biliyorum ama hepsini bilmiyorum. Aman Tanrım." Yutkundu.

"Ne oldu?"

"Size Arthur'un ismini verdim. Bu sırrı söylediğim için başım kesinlikle derde girecek."

"Sorun yok, David. Kimseye söylemeyeceğime dair sana söz verdim."

Milligan korkuyla oturduğu yere sindi. "Daha fazla konuşamam. Korkuyorum."

"Tamam, David. Bugünlük bu kadarı yeterli ama yarın yine geleceğim ve seninle biraz daha konuşacağım."

Turner, Franklin İlçe Cezaevi'nin dışına çıkınca durdu ve paltosunun önünü soğuk rüzgara karşı sıkıca kapattı. Buraya ceza almamak için muhtemelen deli taklidi yapan genç bir suçlunun maskesini düşürmek için gelmişti ama böyle bir şeyle karşılaşacağı hiç aklına gelmemişti.

(2)

Dorothy Turner ertesi gün mülakat salonuna giren Milligan'n yüzündeki ifadede bir farklılık olduğunu gördü. Göz temasın-

dan kaçınıyordu. Sandalyede bacaklarını karnına çekmiş bir şekilde oturuyor ve ayakkabılarıyla oynuyordu. Turner ona kendisini nasıl hissettiğini sordu.

Milligan önce hiç yanıt vermedi. Etrafına bakınıyor, bakışlarını arada bir ona çeviriyor ve onu tanıdığına dair bir belirti vermiyordu. Sonra birden başını iki yana salladı. Ağzını açtığında doğu Londra şivesiyle konuşuyordu. "Burada her şey çok gürültülü," dedi. "Sen de. Bütün sesler de. Ne olup bittiğini bilmiyorum."

"Senin sesin de bir tuhaf, David. Bir şiveyle mi konuşuyorsun?"

Billy ona yaramaz bir çocuk bakışı attı. "Ben David değilim. Ben *Christopher*'ım."

"Pekala, David nerede o zaman?"

"O yaramazlık yaptı."

"Nasıl yani?"

"Ah, diğerleri ona çok kızgın çünkü o söyledi."

"Bunu bana açıklar mısın?"

"Yapamam. David gibi başım belaya girsin istemiyorum."

"İyi de onun başı neden derde girdi ki?" diye sordu Turner, kaşlarını çatarak.

"Söylediği için."

"Neyi?"

"Biliyorsun. Sırrı söyledi."

"Pekala, o zaman sen bana kendinle ilgili bir şeyler söylemez misin, Christopher? Kaç yaşındasın?"

"On üç."

"Neler yapmaktan hoşlanıyorsun?"

"Biraz bateri çalıyorum ama armonikada daha iyiyim."

"Nerelisin?"

"İngiltere."

"Erkek ya da kız kardeşin var mı?"

"Sadece Christene var. O da üç yaşında."

Turner, güçlü bir şiveyle konuşan Milligan'ı iyice inceledi. Şu anki açık, heyecanlı ve mutlu haliyle daha bir gün önce görüştüğü kişiden öylesine farklıydı ki... Çok yetenekli bir aktör olmalıydı bu Milligan...

(3)

Dorothy Turner 4 Şubat tarihindeki üçüncü ziyaretinde mülakat odasına giren genç adamın daha önce görmüş olduğu iki kişiden de farklı bir tavır içinde olduğunu fark etti. Sırtını sandalyeye yaslamış, gayet rahat bir şekilde oturuyor ve Turner'a oldukça kibirli bakışlar atıyordu.

"Bugün nasılsın?" diye sordu Turner, alacağı yanıttan adeta korkar bir şekilde.

Karşısındaki genç adam omuzlarını silkti. "İyidir."

"David ve Christopher nasıllar, bana söyleyebilir misin?"

Kaşlarını çattı ve bakışlarını ona dikti. "Hey, hanımefendi, seni tanımıyorum bile."

"Pekala. Ben sana yardım etmek için geldim. Neler olup bittiğini bana anlatman gerek."

"Lanet olsun, ben ne olup bittiğini biliyor muyum sanki?"

"Önceki gün benimle konuştuğunu hatırlamıyor musun?"

"Kahrolsun! Seni hayatımda hiç görmedim."

"Bana ismini söyleyebilir misin?"

"Tommy."

"'Tommy' ne?"

"Sadece Tommy."

"Ya yaşın?"

"On altı."

"Bana biraz kendinden bahsedebilir misin?"

"Hanımefendi, ben yabancılarla konuşmam. O yüzden beni rahat bırakın."

Turner daha sonraki on beş dakika boyunca bilgi almaya çalıştı ama 'Tommy' somurtmakta direndi. Dorothy Turner Franklin İlçe Cezaevi'nden çıktıktan sonra bir süre Front Sokağı'nda duraksadı ve afallamış bir halde, 'Christopher'ı ve sırrı asla açıklamayacağına dair 'David'e verdiği sözü düşündü. Bir yanda verdiği söz vardı, diğer yanda ise Milligan'ın avukatlarına bu durumu anlatması gerektiğini biliyordu. İkisinin arasında kalmıştı. Az sonra Kamu Avukatı bürosunu aradı ve Judy Stevenson'u istedi.

Stevenson hatta gelince, "Bakın," dedi, "sizinle şu anda konuşamayacağım ama eğer *Sybil* isimli kitabı okumadıysanız, hemen bir tane edinin ve onu okuyun."

Turner'dan gelen bu telefonla şaşıran Judy Stevenson hemen o akşam *Sybil*'in karton kapaklı bir nüshasını alıp okumaya başladı. Kitabın nereye gittiğini anladığı anda da yatakta sırt üstü yatarak tavana baktı ve: Hadi ama! Çoklu kişilik bozukluğu mu? Turner'ın ona söylemek istediği bu muydu? Teşhis edilmeyi beklerken poliste sıraya girdiğinde tir tir titreyen Milligan'ı gözlerinin önüne getirmeye çalıştı; onun şakalar yaptığı ve cin gibi davrandığı, konuşkan ve manipülatif olduğu diğer zamanları düşündü. Onu değişken davranışlarının hep depresyondan kaynaklandığını düşünmüştü. Sonra Çavuş Willis'ın onun her tür deli gömleğinden çıkabilecek kıvraklığa sahip olduğunu söylediğini hatırladı. Sağlık görevlisi Russ Hill de onun zaman zaman insanüstü bir güç sergilediği şeklinde bir yorumda bulunmuştu. O anda Milligan'ın sözleri kulağına gelir gibi oldu: *"Yaptığımı söyledikleri şeyleri yaptığımı hatırlamıyorum. Hiçbir şey bilmiyorum."*

Kocasını kaldırıp bu konuda onunla konuşmayı aklından geçirdi ama Al'ın ne diyeceğini gayet iyi biliyordu. Düşündüklerini söylemeye çalıştığı takdirde herkesin ne diyeceğini

de... Kamu avukatının ofisinde geçirmiş olduğu üçten fazla yıl boyunca Milligan gibi biriyle hiç karşılaşmamıştı. Şimdilik Gary'ye de bir şey söylememeye karar verdi. İlk önce kendi açısından durumu enine boyuna incelemeliydi.

Ertesi sabah Dorothy Turner'ı aradı. "Bak," dedi, "Milligan'la son birkaç haftadır görüşüp konuşuyorum. Zaman zaman gerçekten de tuhaf davranıyor. Ruh halinde değişiklikler oluyor. Saati saatine uymuyor ama *Sybil*'deki vaka gibi olduğuna karar vermeme neden olacak önemli değişiklikler fark ettiğimi şu anda söylemem mümkün değil."

"Bu konuda ben de günlerdir kendimle mücadele ediyorum," dedi Turner. "Kimseye bir şey anlatmayacağıma dair ona söz verdim ve bu sözümü de tuttum. Sana sadece o kitabı okumanı söyledim ama artık sırrını sana açmam için bana izin vermesini ondan isteyeceğim."

Judy, karşısındaki kişinin Southwest'ten, yani savcılık tarafından gelen bir psikolog olduğunu aklında tutarak, "Başı sen çek," dedi, "ne yapmamı istiyorsan bana bildir."

Dorothy Turner, Milligan'ı dördüncü kez görmeye geldiğinde karşısında ilk gün kendisini David olarak tanıtan o ürkek oğlan çocuğunu buldu.

"Sırrını kimselere söylemeyeceğime dair sana söz verdiğimi biliyorum," dedi, "ama bunu Judy Stevenson'a söylemek zorundayım."

"Hayır!" diye bağırdı Milligan ayağa fırlayarak. "Söz vermiştin! Eğer söylersen Bayan Judy artık beni sevmez."

"Sever. O senin avukatın. Sana yardım edebilmesi için onun her şeyi bilmesi gerek."

"Söz vermiştin. Sözünü tutmazsan, yalan söylemiş gibi olursun. O yüzden söyleyemezsin. Zaten başım dertte. Arthur ve Ragen sırrı söylediğimi için bana çok kızgınlar ve..."

"Ragen da kim?"

"Söz vermiştin. Verilen sözün tutulması hayattaki en önemli şeydir."

"Anlamıyor musun, David? Eğer söylemezsem, Judy seni kurtaramaz. Çok uzun bir süre de hapiste kalman gerekebilir."

"Umurumda bile değil. Söz vermiştin."

"Ama..."

Turner, Milligan'ın gözlerinin cam gibi olduğunu ve dudaklarının da kendi kendine konuşuyormuş gibi kıpırdandığını gördü. Sonra dik oturdu ve parmak uçlarını bir araya getirerek dik dik ona bakmaya başladı.

"Hanımefendi," dedi nihayet sert bir sesle ve üst tabakadan kişilerin kullandığı türden bir İngiliz aksanıyla, "bu çocuğa vermiş olduğunuz sözü tutmamak gibi bir hakkınız olduğunu düşünmüyorum."

"Tanıştığımızı sanmıyorum," dedi Turner, oturduğu koltuğun kollarını sıkarak ve o an yaşamakta olduğu şaşkınlığı belli etmemeye çalışarak.

"Size benden bahsetti o."

"Sen Arthur musun?"

Milligan evet der gibi sert bir şekilde başını salladı.

Turner derin bir nefes çekti içine. "Bak, Arthur, avukatlara olan biteni anlatmam gerek."

"Hayır, size inanmazlar."

"Bir denemekle ne kaybederiz? Sadece seninle tanışması için Judy Stevenson'u getirteceğim buraya ve..."

"Hayır."

"Bu seni hapisten kurtarabilir. Ona izin..."

Milligan öne doğru eğildi ve ona küçümseyici bir bakış attı. "Size şu kadarını söyleyeyim ki, Bayan Turner, eğer yanınızda birisini getirirseniz, diğerleri ağızlarını açmazlar ve siz de burada bir aptal gibi kalakalırsınız."

On beş dakikalık bir tartışmadan sonra Arthur'un gözleri yine cam gibi oldu. Sırtını koltuğa yaslayarak öne doğru eğildi. Konuşmaya başladığında sesi yine değişmişti. Yüzündeki ifade ise daha dostça ve daha samimi olmuştu.

"Söyleyemezsiniz," dedi. "Bir söz verdiniz ve söz vermek kutsal bir olaydır."

"Şu anda ben kimle konuşuyorum?" diye fısıldadı Turner.

"Allen. Judy ve Gary'yle genellikle ben konuşuyorum."

"Ama onlar sadece Billy Milligan'ı tanıyorlar."

"Billy'ye hitap edildiğinde, sırrımız ortaya çıkmasın diye biz de yanıt veriyoruz.Ama Billy şu anda uyuyor. Uzun zamandır uyumakta o. Şimdi, Bayan Turner... Sana Dorothy diye hitap edebilir miyim? Billy'nin annesinin ismi de Dorothy'dir."

"Judy ve Gary'yle genellikle *senin* konuştuğunu söylemiştin. Onlar senden başkasıyla da konuştular mı?"

"Konuştular ama bilmiyorlar çünkü Tommy bana çok benzer. Tommy'yle sen de görüştün. Hani şu ellerinde kelepçe, sırtında deli gömleği tutmayan var ya, işte Tommy o. Birbirimize çok benziyoruz ama konuşmaları yapan genellikle ben oluyorum. Tommy kaba ve alaycı olabiliyor. İnsanlarla benim kadar iyi geçinemiyor."

"Başka kimle görüştüler?"

Milligan omuzlarını silkti. "Bizi yakaladıklarında Gary'nin ilk gördüğü kişi Danny idi. Danny hem korkmuştu hem de kafası karışıktı. Neler olup bittiği hakkında pek bir fikri yok onun. Sadece on dört yaşında."

"Peki sen kaç yaşındasın?"

"On sekiz."

Dorothy Turney iç çekti ve başını iki yana salladı. "Pekala... 'Allen.' Akıllı bir gence benziyorsun. Benim verdiğim sözden kurtulmam gerektiğini anlıyorsun. Seni doğru dürüst

savunabilmek için Judy ve Gary'nin olan bitenden haberdar olması gerekiyor."

"Arthur ve Ragen bu işe karşılar," dedi Milligan. "İnsanların bizim deli olduğumuzu düşüneceklerini söylüyorlar."

"Ama senin hapse yeniden girmeni önleyebilecekse, buna değmez mi?"

Milligan başını iki yana salladı. "Bu benim karar verebileceğim bir şey değil. Biz bu sırrı hayatımız boyunca sakladık."

"Peki, kim karar verebilir buna?"

"Aslına bakacak olursak, hepimiz... Bizi idare eden kişi Arthur ama bu sır hepimize ait. David sana söylemiş ama bundan daha öteye gitmememiz gerek."

Dorothy Turner, bir psikolog olarak avukatına bunlardan bahsetmesinin görevi olduğunu dilinin döndüğü kadar anlatmaya çalıştı ama 'Allen' bunun işe yarayacağına dair bir garanti olmadığını söyledi. Ayrıca, bu konu halkın diline düştükten ve gazete manşetlerinde çıktıktan sonra hapishanedeki hayatı da çekilmez olacaktı.

Tam o sırada, küçük oğlan davranışlarından tanıdığı David ortaya çıktı ve sözünü tutması için ona yalvarmaya başladı.

Dorothy tekrar Arthur'la konuşmak istediğini söyleyince, Arthur kaşlarını çatarak geldi ve "Amma da inatçısın," dedi.

Onunla uzunca bir süre tartıştıktan sonra bir nebze olsun yelkenleri suya indirmesini sağlayabilmiş gibi hissetti kendisini. "Bir hanımefendiyle tartışmaktan hoşlanmıyorum," dedi ve içini çekerek arkasına yaslandı. "Bunun gerçekten de gerekli olduğunu düşünüyorsan ve diğerleri de kabul ederlerse, sana izin verebilirim. Ama her birimizin onayını almak gerekecek."

Ortaya çıkanların her birine durumu anlatmak saatler sürdü. Dorothy Turner her yeni kişilikle birlikte tanık olduğu dönüşüm karşısında hayretler içinde kalıyordu. Beşinci gün,

burnunu karıştırmakta olan Tommy'yle muhatap oldu. "Bayan Judy'ye durumu anlatmak zorunda olduğumu anlıyorsun, değil mi?" dedi.

"Hanımefendi, sizin ne yaptığınız umurumda bile değil. Sadece beni rahat bırakın."

Daha sonra gelen Allen, "Judy'den başka kimseye söylemeyeceğine dair söz vereceksin," dedi. "Ve *onun* da kimselere bahsetmeyeceğine dair söz vermesini sağlayacaksın."

"Kabul ediyorum," dedi Dorothy Turner. "Pişman olmayacaksın."

O gün öğleden sonra Dorothy Turner cezaevinden sonra, doğruca sokağın aşağılarındaki kamu avukatının ofisine giderek Judy Stevenson'la görüştü ve Milligan'ın öne sürdüğü şartlarla ilgili açıklamalarda bulundu.

"Yani Gary Schweickart'a da mı söyleyemeyeceğim?"

"Söz vermek zorunda kaldım. Doğrusu senin öğrenmene izin vermesini sağlayabildiğim için çok şanslıyım."

"Bu konuda kuşkularım var," dedi Judy.

Turner onaylar gibi başını salladı. "İyi. Benim de vardı. Ama inan bana müvekkilini gördüğünde sen de şaşkına döneceksin."

(4)

Çavuş Willis, Milligan'ı görüşme odasına getirdiğinde, Judy Stevenson müvekkilinin utangaç bir ergen gibi çekingenlik içinde olduğunu fark etti. Genç adam sanki daha önceden onunla hiç karşılaşmamış gibi ürkekti ve hızla masaya doğru koşarak Dorothy Turner'ın yanına oturdu. Willis gidene kadar da ağzını açmadı ve sürekli bileklerini ovuşturdu.

Turner, "Judy Stevenson'a kim olduğumu söyler misin?"

Milligan sandalyenin içine gömüldü ve başını iki yana

salladı. Polis memurunun gittiğinden emin olmak ister gibi sürekli kapıya doğru bakıyordu.

"Judy," dedi Turner nihayet, "bu Danny. Sanırım onu iyi tanıyorum."

"Selam, Danny."

Milligan başını kaldırıp Turner'a baktı ve "Gördün mü? Bana sanki ben deliymişim gibi bakıyor," diye fısıldadı. Stevenson farklı ses tonu ve yüz ifadesi karşısındaki şaşkınlığını belli etmemeye çalıştı.

"Hiç de öyle değil," dedi Judy. "Sadece biraz zihnim karıştı. Bu çok olağandışı bir durum. Kaç yaşındasın, Danny?"

Bileklerini, kelepçeleri yeni çözülmüş ve kan akımını sağlamaya çalışıyormuş gibi durmadan ovuşturuyordu. Ama hiçbir yanıt vermedi.

"Danny on dört yaşında," dedi Turner. "Ayrıca iyi bir ressam."

"Ne gibi resimler yapıyorsun?" diye sordu Stevenson.

"Daha çok natürmortlar..." dedi Danny.

"Dairende polisin bulduğu o manzaralardan bir kısmını sen mi yapmıştın?"

"Ben manzara resmi yapmıyorum. Topraktan hoşlanmıyorum."

"Neden?"

"Söyleyemem, söylersem beni öldürür o."

"Kim öldürür seni?" Judy Stevenson gencin söylediği hiçbir şeye inanmadığı halde onu çapraz sorguya çektiğini fark edince şaşırdı. Aldatılmamakta kararlıydı ama bu parlak performans karşısında hayretler içinde kalmıştı.

Milligan gözlerini kapattı ve yanaklarından aşağı yaşlar akmaya başladı.

Olanlar karşısında giderek daha büyük bir şaşkınlığa düşen Judy, genç adamın yavaş yavaş kendi kimliğine dönüşme-

sini dikkatlice izledi. Dudakları sessizce kıpırdıyor, bakışları cam gibi oluyor ve gözleri kayıyordu. Milligan birden etrafına bakındı ve iki kadınla karşı karşıya olduğunu görünce irkildi ve nerede olduğunu anladı. Yeniden arkasına yaslandı, bacaklarını uzattı ve sağ çorabının içindeki paketi yerinden oynatmadan içinden bir sigara çıkardı.

"Birinizde kibrit var mı?"

Judy onun sigarasını yaktı. Milligan derin bir nefes çekti ve dumanını havaya savurdu. "Ee, ne haberler var?" diye sordu.

"Judy Stevenson'a kim olduğunu söyler misin?"

Milligan havaya bir duman halkası üflerken, olur der gibi başını salladı. "Ben Allen'ım."

"Daha önce tanıştık mı?" diye sordu Judy, sesindeki titremenin fark edilmeyeceğini umarak.

"Sen ve Gary olay hakkında konuşmaya geldiğinizde birkaç kez buraya gelmiştim."

"Ama biz seninle hep Billy Milligan'mışsın gibi konuşmuştuk."

Milligan omuzlarını silkti. "Bize Billy diye hitap edenlere her zaman yanıt veririz biz. Öyle yapmak sürüyle izahat vermekten kurtarıyor bizi. Ama ben asla Billy'yim *demedim* ki size. Siz öyle olduğumu farz ettiniz. Zaten öyle olmadığımı söyleseydim de bir yararı olmayacağını düşünüyordum."

"Billy'yle konuşabilir miyim?" dedi Judy.

"Ah, hayır. Onu uyutuyorlar. Eğer onun spota geçmesine izin verirlerse, kendisini öldürür."

"Neden?"

"İncinmekten hâlâ çok korkuyor o. Ve biz diğerlerinin varlığından haberi bile yok onun. Tek bildiği şey, zaman kaybı yaşıyor olduğu."

"Zaman kaybı yaşıyor derken ne demek istiyorsun?" diye sordu Judy.

"Hepimize olan bir şey. Bir yerdesiniz ve bir şey yapıyorsunuz. Sonra birden başka bir yerdesiniz. Zamanın geçtiğini biliyorsunuz ama ne olduğunu bilmiyorsunuz."

Judy başını iki yana salladı. "Bu korkunç bir şey olmalı."

"İnsan buna asla alışamıyor," dedi Allen.

Çavuş Willis onu hücresine götürmek için geldiğinde, Allen başını kaldırıp ona gülümsedi. "Bu Çavuş Willis," dedi iki kadına. "Ondan hoşlanıyorum."

Judy Stevenson Franklin İlçe Cezaevi'nden Turner'la birlikte ayrıldı.

"Seni neden çağırdığımı gördün," dedi Dorothy.

Stevenson içini çekti. "Buraya bir numarayı açığa çıkarabileceğimi düşünerek gelmiştim, ama şimdi iki farklı insanla konuştuğumdan eminim. Onun zaman zaman neden o kadar farklı göründüğünü şimdi daha iyi anlıyorum. Ben bunu onun ruh hallerindeki değişikliklere yormuştum. Bunların Gary'e anlatılması gerek."

"Sana söyleyebilmek için rızasını yeterince güçlükle aldım. Milligan'ın buna izin vereceğini hiç sanmam."

"Vermesi gerek," dedi Judy. "Bu bilginin ağırlığını tek başıma yüklenemem."

Judy Stevenson cezaevinden çıktıktan sonra allak bullak olmuş gibi hissetti kendisini. Olan biten onu çok etkilemiş, öfkelendirmiş ve zihnini karıştırmıştı. Bütün bunlar inanılmazdı. İmkansızdı. Ama zihninin bir köşesi ona inanmaya başlayacağını söylüyordu.

O gün ilerleyen saatlerde Gary telefon etti ve şerifin ofisinden onu aradıklarını ve Milligan'ın başını duvarlara vurarak bir kere daha intihar etmeye teşebbüs ettiğini haber verdiklerini söyledi.

"Tuhaf şey," dedi Gary. "Milligan'ın kayıtlarına bir baktım da bugün 14 Şubat, Milligan'ın yirmi üçüncü yaş günü. Bir şey daha var... Bugün aynı zamanda Sevgililer Günü."

(5)

Ertesi gün Dorothy ve Judy, Gary Schweickart'ın sırrı öğrenmesinin ne kadar önemli olduğunu Allen'a söylediler.

"Kesinlikle olmaz."

"Ama izin vermen gerek," dedi Judy. "Seni hapisten kurtarmak için, diğer insanların da bu sırrı bilmesi gerekiyor."

"Söz vermiştiniz. Anlaşmamız öyleydi."

"Biliyorum," dedi Judy. "Ama bu gerekli."

"Arthur olmaz diyor."

"Ben Arthur'la bir konuşayım," dedi Dorothy.

Arthur o anda geldi ve ikisine de dik dik bakmaya başladı. "Bu iş bıkkınlık verdi. Benim sürüyle üzerinde düşünmem ve çalışmam gereken iş var ve bu eziyetten bıktım usandım."

"Gary'e anlatmamız için bize izin vermelisin," dedi Judy.

"Kesinlikle olmaz. Zaten olması gerekenden fazla iki kişi bu durumu biliyor."

"Sana yardımcı olmak için söylemek zorundayız," dedi Turner.

"Benim yardıma *ihtiyacım* yok, hanımefendi. Danny ve David'in olabilir ama bu konu beni hiç ilgilendirmiyor."

"Billy'nin hayatta kalması da ilgilendirmiyor mu seni?" diye sordu Judy. Arthur'un tepeden bakan tavrından çok öfkelenmişti.

"İlgilendiriyor," dedi Milligan, "ama ne pahasına? Herkes bizim deli olduğumuzu söyleyecek. Bu iş çığırından çıkıyor. Okulun damından atlamak istediği o günden beri Billy'yi hayatta tutmaya çalışıyoruz biz."

"Ne demek istiyorsun?" dedi Turner. "Onu nasıl hayatta tutuyorsunuz?"

"Onu sürekli uyutuyoruz."

"Ama bunun senin davanı nasıl etkileyeceğini görmüyor musun?" dedi Judy. "Bu, hapis yatmana neden olabileceği gibi, serbest kalmanı da sağlayabilir. Hapishane duvarlarının dışında olsan, düşünmek ve çalışmak için daha fazla özgürlüğe ve zamana sahip olmaz mısın? Yoksa yeniden Lebanon'a mı gitmek istiyorsun?"

Arthur bacaklarını uzattı. Bir Judy'ye, bir Dorothy'ye bakıyordu. "Ben kadınlarla tartışmak istemiyorum. Bunu yine aynı şartlar altında kabul edebilirim. Tüm diğerlerinin de iznini almanız gerek."

Judy Stevenson üç gün uğraştıktan sonra sırrı Gary Schweickart'a anlatma iznini kopardı.

Şubat gününün ayazında Franklin İlçe Cezaevi'nden kamu avukatının ofisine geri yürüdü. Kendisine bir fincan kahve koydu ve doğruca Gary'nin karmakarışık odasına giderek oturdu ve kendisini olacaklara hazırladı.

"Pekala," dedi. "Bir süre sana telefon bağlamasınlar. Sana Billy hakkında söyleyeceklerim var."

Judy Stevenson, Dorothy Turner ve Milligan'la olan görüşmeleriyle ilgili her şeyi anlattıktan sonra Gary ona deliymiş gibi baktı.

"Kendi gözlerimle gördüm," diye ısrar etti Judy. "Onlarla konuştum."

Schweickart ayağa kalktı ve çalışma masasının arkasında ağır adımlarla gidip gelmeye başladı. Taranmamış saçları yakasının üzerine düşmüş, bol gömleğinin yarısı kemerinin dışına çıkmıştı. "Hadi sen de," diye itiraz etti. "Böyle bir şey olamaz. Yani, adamın zihinsel engelli olduğunu biliyorum. O konuda senin yanındayım. Ama bu bir işe yaramaz."

"Gelip kendi gözlerinle görmelisin. Görmeden bilmene imkan yok... Ben tamamıyla ikna olmuş durumdayım."

"Pekala. Ama sana şunu söylemeliyim ki, ben buna inanmıyorum. Savcılık makamı da inanmayacaktır. Yargıç da inanmayacaktır. Sana olan güvenim sonsuz, Judy. Çok iyi bir avukatsın ve insanlar konusunda mükemmel bir uzmansın. Ama bu bir aldatmaca. Seni de faka bastırmış bu adam."

Ertesi gün saat üçte, Gary onunla birlikte Franklin İlçe Cezaevi'ne gitti. Orada sadece yarım saat kadar kalacağını umuyordu. Judy'nin savını tamamıyla reddediyordu. Böyle bir şey mümkün olamazdı. Ama kişiliklerle tek tek tanıştıkça kuşkuculuğu meraka dönüştü. Ürkek David'in onu yakalayıp tutukladıkları o korkunç gün onunla karşılaştığını hatırlayan mahcup Danny'ye dönüşmesini izledi.

"Daireme baskın yapıp beni tutukladıklarında neler olup bittiği hakkında zerre kadar fikrim yoktu," dedi Danny.

"Neden orada bir bomba olduğunu söyledin?"

"Ben öyle bir şey söylemedim."

"Polis memuruna, "Dikkat et, onu patlatırsın," demişsin.

"Şey, bunu hep Tommy söyler. 'Benim eşyalarımdan uzak durun, yoksa patlarlar der."

"Neden öyle bir şey söylüyor?"

"Bunu ona sorun. İçimizdeki elektronik uzmanı odur, her zaman kablolarla ve ona benzer şeylerle dolaşır. Bunu o söylemiştir."

Schweickart birkaç kez sakalını çekiştirdi. "Zincirlerden kurtulan bir adam *ve de* bir elektronik uzmanı, öyle mi? Pekala, 'Tommy'yle konuşabilir miyiz?"

"Bilmiyorum. Tommy sadece konuşmak istediği kişilerle konuşur."

"Tommy'yi dışarı çıkarabilir misin?" dedi Judy.

"Öyle *hop* diye yapamam. Kendiliğinden olması gerek. Ama ona sizinle konuşmasını söyleyebilirim."

"Dene o zaman," dedi Schweickart, gülmesini bastırmaya çalışarak. "Elinden geleni yap."

Milligan'ın bedeni kendi içine doğru gömülür gibi oldu. Yüzünün rengi soldu, gözleri de içe kaçıyormuş gibi camlaştı. Bir şeyler mırıldanan dudakları kıpırdanırken odanın içini yoğun bir odaklanma havası kapladı. Milligan'ın gözleri bir yandan bir yana kayıyordu. Derin bir uykudan kaldırılan biri gibi etrafına bakındı ve bir elini sanki orada olduğundan emin olmak istermiş gibi yanağına bastırdı. Sonra kibirli bir tavırla arkasına yaslandı ve gözlerini iki avukata dikti.

Gary nefesini salıverdi. Etkilenmişti. "Sen Tommy misin?" diye sordu.

"Bilmek isteyen kim?"

"Ben senin avukatınım."

"*Benim* değil."

"Ben, sen her kim isen, içinde bulunduğun o beden kılıfının hapse girmemesi konusunda Judy Stevenson'a yardım edecek olan kişiyim."

"Lanet olsun. Ben kimsenin beni herhangi bir yere girmemem için yardım etmesini filan istemiyorum. Dünyadaki hiçbir hapishane beni içinde tutamaz. İstediğim her an oradan çıkabilirim."

Gary küçümseyen bir bakış attı ona. "Demek ki deli gömleklerinden zıp diye çıkabilen kişi sensin. O zaman sen gerçekten de Tommy olmalısın."

Milligan sıkılmış gibiydi. "Evet... aynen öyle..."

"Danny bize polisin senin dairende bulduğu elektronik malzemeyle dolu olan o kutudan bahsetti. Bu kutunun sana ait olduğunu söyledi bize."

"O hep böyle boşboğazdır."

"O sahte bombayı neden yaptın?"

"Lanet olsun, sahte filan değildi o. O polisler gördükleri kara kutunun ne olduğunu bilemeyecek kadar aptallarsa ben ne yapayım yani?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Ne dediysem onu demek istiyorum. O, telefon şirketi sistemini etkisiz hale getirmeye yarayan bir kutuydu. Arabam için yeni bir telefon denemesi yapıyordum. O silindirleri kırmızı bantla bantlamıştım. O salak polisler de onu bomba sandılar."

"Danny'ye onun patlayabileceğini söylemişsin ama..."

"Tanrı aşkına! Ellerini benim eşyalarımdan çekmeleri için gençlere hep öyle derim ben!"

"Elektroniği nerede öğrendin, Tommy?" diye sordu Judy.

Milligan omuzlarını silkti. "Kendi kendime öğrendim. Kitaplardan. Kendimi bildim bileli bu tür şeylerin nasıl çalıştığını merak etmişimdir."

"Peki, o zincirlerden kurtulma numarasını?"

"Beni bu konuda Arthur yüreklendirdi. Ambarda bizi bağladıklarında içimizden birinin iplerden kurtulmayı bilmesine ihtiyacımız vardı. El kaslarımı ve kemiklerimi kontrol etmeyi öğrendim. Sonra da her tür kilide ve sürgüye merak sardım."

Schweickart bir an düşündü. "Tabancalar da sana mı ait?"

Tommy başını iki yana salladı. "İçimizde bir tek Ragen'ın tabancalara el sürme izni vardır."

"İzin mi? Bu izni kim veriyor?" diye sordu Judy.

"Bu nerede olduğumuza bağlı... Bakın, benden bilgi sağmaya çalışmanızdan bıktım. Bu Arthur'u ya da Allen'ı ilgilendiren bir durum. Onlardan birine sorun, tamam mı? Ben gidiyorum."

"Dur..."

Ama Judy çok geç kalmıştı. Gözleri boş boş bakmaya başlayan Milligan yerini değiştirdi. Elleriyle bir piramit yapacak

şekilde parmak uçlarını birbirine dokundurdu. Çenesini kaldırdı ve yüzü Judy'nin Arthur olarak tanıdığı kişinin ifadesine büründü. Judy onu Gary'yle tanıştırdı.

"Tommy'yi bağışlamanız gerek," dedi Arthur, soğuk bir sesle. "Oldukça asosyal bir gençtir o. Elektronikler ve kilitler konusunda o kadar akıllı olmasaydı, sanırım onu çoktan defederdim. Ama çok faydalı yetenekleri var."

"Senin ne gibi yeteneklerin var?" diye sordu Gary.

Arthur elini kendisini küçümseyen bir tavırla salladı. "Ben sadece bir amatörüm. Biyoloji ve tıp konularıyla amatörce ilgileniyorum."

"Gary, Tommy'ye şu tabancaları soruyordu," dedi Judy. "Silah bulundurmanın şartlı tahliye ihlali olduğunu biliyorsundur."

Arthur evet der gibi başını salladı. "Silah bulundurma izni olan tek kişi Ragen'dir. Onun içi öfkeyle doludur. Bu onun uzmanlık alanıdır ama silahları sadece savunma amacıyla ve hayatta kalabilmek için kullanabilir. Tıpkı bu olağanüstü gücünü ortak iyiliğimiz için ve başkalarına asla zarar vermeden kullandığı gibi... Adrenalin akışını kontrol edebilme ve onu odaklayabilme yeteneğine de sahiptir."

"Ama o silahları o dört kadını kaçırıp onlara tecavüz ederken de kullandı," dedi Gary.

Arthur'un sesi buz gibi oldu. "Ragen kimseye tecavüz etmedi. Bu konuyla ilgili olarak ben onunla konuştum. Ödeyemediği faturalar konusunda endişeli olduğu için soygunlar yapmaya başlamıştı. Kadınlardan üçünü ekim ayında soyduğunu kabul ediyor ama ağustos ayındaki olayla ya da herhangi bir cinsel saldırı suçuyla bir ilişkisi olmadığını söylüyor."

Gary öne doğru eğilerek Arthur'un yüzünü yakından inceledi. Kuşkularının giderek erimekte olduğunun farkındaydı. "Ama kanıtlar..."

"Lanet olasıca kanıtlar! Ragen bu işi ben yapmadım diyorsa, bunu sorgulamakta bir fayda yok. O yalan söylemez. Ragen bir hırsızdır ama tecavüzcü değildir."

"Ragen'la konuştuğunu söylüyorsun," dedi Judy. "Bu iş nasıl oluyor? Birbirinizle yüksek sesle mi irtibat kuruyorsunuz, yoksa içinizden mi? Bunu konuşarak mı, yoksa düşüncelerinizde mi yapıyorsunuz?"

Arthur ellerini kavuşturdu. "İki türlü de olabiliyor. Bazen içimizden konuşuruz ve o zaman kimsenin bunu anlaması mümkün değildir. Diğer zamanlar, genellikle yalnız olduğumuzda, kesinlikle yüksek sesle konuşuruz birbirimizle. Öyle ki, biri o anda izleyecek olursa, bizim kesinlikle deli olduğumuza hükmeder."

Gary geriye doğru yaslandı, mendilini çıkararak alnındaki terleri sildi. "Buna kim inanır?"

Arthur küçümser gibi gülümsedi. "Dediğim gibi, diğer hepimiz gibi Ragen da asla yalan söylemez. İnsanlar hayatımız boyunca bizi yalan söylemekle suçladı. O yüzden yalan söylememek, bizim için bir onur meselesi haline geldi. Dolayısıyla kimin inanıp kimin inanmadığı umurumuzda bile değil."

"Ama her zaman gerçeği söylemek için gönüllü olmuyorsun," dedi Judy.

"Buna, bazı olguları saklama yoluyla yalan söylemek de deniyor," diye ekledi Gary.

"Ah, hadi sen de!" dedi Arthur, öfkesini saklamaya gerek duymadan. "Bir avukat olarak sen de çok iyi bilirsin ki hiçbir tanık kendisinden istenmemiş olan bilgileri vermek zorunda değildir. Müvekkilinize ilk iş olarak, sorulara evet ya da hayır şeklinde yanıt vermesini ve kendi menfaatine olmadığı takdirde ayrıntılara girmemesini söylersiniz, öyle değil mi? Gelip de içimizden birine doğrudan bir soru sorarsanız ya gerçekçi bir yanıt alırsınız ya da bir sessizlikle karşılaşırsı-

nız. Gerçeğin farklı şekillerde algılandığı zamanlar olacaktır elbette. İngilizce, doğası gereği oldukça muğlak bir dildir."

Gary düşünceli bir şekilde onaylar gibi başını salladı. "Bunu aklımda tutacağım. Ama bana kalırsa konunun dışına saptık. Şu silahlarla ilgili..."

"O üç suçun işlendiği sabahlarda neler olup bittiğini Ragen herkesten iyi biliyor. Neden onunla konuşmuyorsunuz?"

"Şimdi değil," dedi Gary. "Henüz değil."

"Onunla karşılaşmaktan korkuyor gibi bir havanız var."

Gary sert bir tavırla başını kaldırdı "Bu da senin istediğin bir şey değil mi? Bize onun ne kadar kötü ve tehlikeli olduğunu söylemek kurmuş olduğun mantığın bir parçası değil mi?"

"Onun kötü olduğunu asla söylemedim."

"Ama bizim üzerimizde öyle olduğu izlenimini bıraktın."

"Sanırım Ragen'ı tanımak sizin için önemli olabilir," dedi Arthur. "Pandora'nın kutusunu aralamış bulunuyorsunuz. Bence artık kapağın tamamını çıkarmak zorundasınız. Ama Ragen siz istemezseniz dışarı çıkmayacaktır."

"O bizimle konuşmak istiyor mu?" diye sordu Judy.

"Asıl sorun şu: Siz onunla konuşmak istiyor musunuz?"

Gary birden Ragen'ın dışarı çıkması düşüncesinin onu ürküttüğünü fark etti.

"Sanırım istememiz gerekiyor," dedi Judy, Gary'ye bakarak.

"Sizi incitmez," dedi Arthur ve dudaklarını iyice sıkarak gülümsedi. "Ragen ikinizin de buraya Billy'ye yardım etmek için geldiğinizi biliyor. Bu konuda onunla konuştuk ve sır artık ortaya döküldüğüne göre sizinle açık konuşmamız gerektiğinin farkındayız. Bayan Stevenson'ın ısrarla dediği gibi, bu bizim hapisten kurtulabilmemiz için son ümidimiz."

Gary içini çekti ve başını arkaya attı. "Pekala, Arthur. Ragen'la görüşmek isterim."

Arthur, aralarına olabildiğince mesafe koymak ister gibi

sandalyesini küçük görüşme odasının en ucuna götürdü. Sonra tekrar oturdu, gözlerinde sanki kendi içine bakıyormuş gibisinden bir ilgisizlik belirdi. Dudakları kıpırdandı, bir elini aniden yanağına götürdü. Sonra oturuşunu değiştirdi. Dimdik durmakta olan bedeni birden tetikte duran bir savaşçının saldırgan pozunu aldı ve çömelir gibi eğildi. "Bu doğru bir şey değil. Sırrı açıklamak iyi olmadı."

Sesin kendinden emin bir güç ve saldırganlık içeren alçak ve sert bir tona bürünmesini hepsi hayretler içinde izliyorlardı. Küçük görüşme odasını gümbür gümbür akan, derin ve zengin bir Slav aksanı kaplamıştı.

"Sizi şimdi uyarıyorum," dedi Ragen onlara. Gerilen kasları yüzünün ifadesini de değiştirmişti. Gözleri insanı deler gibi bakıyordu, kaşları ise sarkmıştı. "David sırrımızı yanlışlıkla söylemiş olsa dahi ben buna karşıyım."

Bu asla bir Slav aksanının taklidi değildi. Genç adamın sesi gerçekten de Doğu Avrupa'da doğup büyümüş, İngilizceyi sonradan öğrenmiş ama aksanını hiçbir zaman kaybetmemiş birinin doğal ve ıslıklı özelliğini taşıyordu.

"Gerçeğin ortaya çıkmasına neden karşı çıkıyordun?" diye sordu Judy.

"Bana kim inanır ki?" dedi Ragen, yumruğunu sıkarak. Hepsi de bizim deli olduğumuzu söylerler. Bu da bir işe yaramaz."

"Seni hapisten kurtarabilir," dedi Gary.

"Bu nasıl mümkün olabilir ki?" diye atıldı Ragen. "Ben salak değilim, Bay Schweickart. Polisin elinde benim soygun yaptığıma dair kanıtlar var. Üniversite yakınlarında üç soygun yaptığımı kabul ediyorum. Ama sadece üç tane. Yaptığımı söyledikleri diğeri ise bir yalan. Ben tecavüzcü değilim. Mahkemeye çıkacağım ve yaptığım soygunları itiraf edeceğim. Ama eğer hapse girersek, çocukları öldürürüm. Buna ötenazi derler. Hapis çocuklara göre bir yer değil."

"İyi de ... eğer küçükleri öldürürsen... bu aynı zamanda senin de ölmen anlamına gelmeyecek mi?" dedi Judy.

"İlle de o anlama gelmeyebilir," dedi Ragen. "Bizler ayrı insanlarız."

Gary parmaklarını sabırsız bir tavırla saçlarının arasından geçirdi. "Bak, Billy –ya da her kim ise– geçen hafta hücresinde başını duvarlara vurduğunda, senin kafatasın da zarar görmedi mi?"

Ragen alnına dokundu. "Doğru ama canım hiç acımadı."

"Acıyı kim hissetti o zaman?" diye sordu Judy.

"Aramızda acıyı hisseden kişi David'dir. Bütün ızdırapları o kabul eder. O empattır.*

Gary sandalyesinden fırlayıp ayağa kalktı ve odada volta atmaya niyetlendi ama Ragen'ın gerilim içinde olduğunu görünce bundan vazgeçip yerine oturdu. "O zaman, kendi beynini dağıtmak isteyen David miydi?"

Ragen hayır der gibi başını iki yana salladı. "O Billy idi."

"Ah," dedi Gary, "ben bütün bunlar olup biterken Billy'nin uyuduğunu sanıyordum."

"Doğru. Ama onun doğum günüydü. Küçük Christene bir doğum günü kartı hazırlamıştı ve onu Billy'ye vermek istiyordu. O yüzden Arthur Billy'nin uyanmasına ve spota girmesine izin verdi. Ben buna karşıydım. Ben koruyucuyum. Bu benim sorumluluğum. Arthur'un benden daha zeki olduğu belki de doğrudur ama alt tarafı o da bir insan. O da hata yapabiliyor."

"Billy uyanınca ne oldu?" diye sordu Gary.

"Etrafına bakındı. Hücrede olduğunu gördü. Kötü bir şey yaptığını düşündü. O yüzden de başını duvarlara vurmaya başladı."

---

* Empat: Yüksek oranda duyarlı olan, sezgilerini dünyayı anlamak için kullanan ve başkalarının duygularını kendisininmiş gibi hissetmeye eğilimli olan kişi (Ç.N.)

Judy yüzünü buruşturdu.

"Gördünüz mü, Billy bize dair hiçbir şey bilmiyor," dedi Ragen. Onda, ne derler, hafıza kaybı var. Şöyle anlatayım: Onca zaman kaybına uğradığı okuldayken, bir keresinde çatıya çıkmıştı. Tam atlamak üzereyken ben onu spottan çekip çıkardım. Billy o zamandan beri uyuyor. Ben ve Arthur korumak için onu sürekli uyutuyoruz."

"Bu dediğin ne zaman olmuştu?" diye sordu Judy.

"On altıncı yaşına girdikten hemen sonra. Doğum günü olmasına rağmen babasının onu çalıştırması nedeniyle canının çok sıkkın olduğunu hatırlıyorum."

"Aman Tanrım," diye fısıldadı Gary, "yani yedi yıldan beri mi uyuyor?"

"Hâlâ uyuyor. Sadece bir iki dakika için uyanmıştı. Onu spota getirmek bir hataydı."

"Peki, her bir şeyi yapan kim?" diye sordu Gary. "Çalışan? O günden beri insanlarla konuşan? Konuştuğumuz hiç kimse bize bir İngiliz ya da Rus aksanından bahsetmedi."

"Rus değil, Bay Schweickart. Yugoslav."

"Özür dilerim."

"Önemli değil. Bunu yanlış anlaşılmaları ortadan kaldırmak için söyledim. Sorularınıza gelince: Başka insanlarla temasa geçildiğinde genellikle Allen ve Tommy spota girerler."

"Yani oraya diledikleri gibi girip çıkabilirler mi?" diye sordu Judy.

"Şöyle söyleyeyim: Farklı koşullar altında, spotu duruma göre ya ben ya da Arthur idare eder. Hapisteyken spotu ben yönetirim, yani spota kimin gireceğine, kimin çıkacağına ben karar veririm çünkü orası tehlikeli bir yerdir. Koruyucu olma sıfatıyla, güç ve kumanda benim elimde. Tehlike arz etmeyen, zeka ve mantığın daha önemli olduğu yerlerde ise Arthur devreye girerek spotu yönetir."

"Şu anda spotu kim kontrol ediyor?" diye sordu Gary. Tüm profesyonel tarafsızlığını yitirdiğinin farkındaydı. İçinde bu inanılmaz fenomene karşı müthiş bir merak uyanmıştı.

Ragen irkilerek etrafına bakındı. "Burası hapishane."

Tam o sırada görüşme odasının kapısı beklenmedik bir şekilde açıldı. Ragen bir kedi gibi zıpladı ve ellerini derhal karate pozisyonda öne uzatarak savunma pozisyonuna geçti. İçeri giren kişinin odanın dolu olup olmadığını kontrol etmek için gelen bir avukat olduğunu görünce de eski konumuna geri döndü.

Gary müvekkiliyle olsun olsun on beş dakika, bilemedin yarım saat geçireceğini düşünüyordu ve onun foyasını meydana çıkaracağından emindi ama tam beş saat sonra oradan Billy Milligan'ın çoklu kişilik bozukluğuna sahip biri olduğundan kesinlikle emin olarak ayrıldı. Judy'yle birlikte gecenin ayazına çıktığında, zihnine İngiltere'ye ya da Yugoslavya'ya gidip oralarda Arthur ya da Ragen isimli kişilerle ilgili bilgilerin varlığını araştırmak gibi gülünç fikirler geliyordu. Reenkarnasyon ya da şeytan tarafından ele geçirilme gibi şeylere inanmıyordu ama uykuda gezermiş gibi yürürken o görüşme odasında o gün karşılaştığı kişilerin birbirinden farklı insanlar olduğunu itiraf etmekten de kendini alamıyordu.

Afallamış ve suspus bir halde yanında yürümekte olan Judy'ye baktı. "Pekala," dedi. "Entelektüel açıdan ve duygusal olarak bir şok geçirdiğimi kabul etmeliyim. Sanırım akşam yemeğini yine neden kaçırdığımı soran Jo Anne'i de bir şekilde ikna edebilirim. Ama söyler misin bana, savcıyı ve yargıcı nasıl ikna edeceğiz?"

(6)

21 Şubat günü Southwest Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nden bir psikiyatrist ve Dr. Turner'ın meslektaşı olan Dr. Stella Ka-

rolin, Sybil isimli on altı kişilikli bir kadını tedavi eden dünyaca ünlü Dr. Cornelia Wilbur'ın Millgan'ı görmek için 10 Mart tarihinde Kentucky'den geleceğini kamu avukatlarına bildirdi.

Dr. Wilbur'ın ziyareti için hazırlanmakta olan Dorothy Turner ve Judy Stevenson, Arthur, Ragen ve diğerlerini sırrın bir kişiye daha açıklanmasına izin vermeleri için ikna etme görevini üstlendiler. Bir kez daha kişiliklerden her birini ikna edebilmek için saatler harcamak zorunda kaldılar. O ana kadar dokuz isim duymuş bulunmaktaydılar. Bunlar Arthur, Allen, Tommy, Ragen, David, Danny ve Christopher idi ama ne Christopher'in üç yaşındaki kız kardeşi Christene'le, ne de diğerlerinin sürekli uyuttuğu orijinal, ya da temel kişilik olan Billy'le karşılaşmışlardı. Sırrın bir kişiye daha söylenmesi konusunda nihayet hepsinin iznini aldıktan sonra, Dr. Wilbur ile Milligan arasında Franklin İlçe Cezaevi'nde yapılacak olan görüşmeyi izlemek için içinde savcının da bulunduğu bir grup oluşturmaya karar verdiler.

Bu arada Judy ve Gary, Milligan'n annesi Dorothy, küçük kız kardeşi Kathy ve ağabeyi Jim'le görüşmüşlerdi. Gerçi bunlardan hiçbiri Billy'nin babasıyla ilgili olarak yaptığı suçlamalar konusunda ilk elden bir bilgi verememişti ama annesi kendi deneyimlerinden bahsetmiş ve Chalmer Milligan'dan nasıl dayak yediğini anlatmıştı. Öğretmenleri, arkadaşları ve akrabaları Billy'nin tuhaf davranışlarda bulunduğunu, intihara teşebbüs ettiğini anlatmışlar ve zaman zaman transa geçmiş gibi etrafta dolandığından bahsetmişlerdi.

Judy ve Gary, Ohio eyaletindeki hangi yasa gereğince olursa olsun, yargılanması mümkün olmadığı ayan beyan belli olan davalıyı güçlü ve ikna edici bir şekilde savunacaklarından eminlerdi. Ama karşılarında başka bir engel olduğunun da farkındaydılar: Eğer Yargıç Flowers Southwest'in raporu-

nu kabul edecek olursa, Billy Milligan'ın değerlendirilmek ve incelenmek üzere bir ruh sağlığı kurumuna gönderilmesi gerekecekti. Onun Lima Cezai Ehliyetten Yoksun Kişiler Devlet Hastanesi'ne gönderilmesini istemiyorlardı. Daha önceki müvekkillerinden burası hakkında çok şey dinlemişlerdi ve Billy'nin orada hayatta kalamayacağından eminlerdi.

Dr. Wilbur'ın Milligan'ı cuma günü görmesi gerekiyordu ama bu plan kişisel nedenlerden dolayı değişince, Judy durumu haber vermek için Gary'yi evinden aradı.

"Bugün öğleden sonra ofise geliyor musun?" diye sordu Gary.

"Öyle bir planım yok," dedi Judy.

"Bu işin üzerinden geçmemiz gerek. Southwest, Lima'nın bir alternatifi olmadığında ısrar ediyor ama içimden bir ses olduğunu söylüyor bana."

"Bak, kapalı bir termostatla ofis acayip soğuktur," dedi Judy. "Al dışarıda ve ben de şöminemi yaktım. İstersen buraya gel. Sana bir İrlanda kahvesi yaparım, bu arada da o konuyu konuşuruz."

Gary güldü. "Boynum kıldan ince."

Yarım saat sonra, ateşin önünde oturuyorlardı.

Gary ellerini dumanlar tüten fincanın üstünde tutarak ısıtıyordu. "İnan ki Ragen geldiğinde eşekten düşmüş karpuza döndüğümü hissettim," dedi. "Beni en çok bu kadar sevimli olması şaşırttı."

"Ben de tam bunu düşünüyordum," dedi Judy.

"Yani, Arthur ona 'öfkenin koruyucusu' adını takmış. O yüzden de karşıma boynuzlu filan biri çıkar diye düşünüyordum. Ama gerçekten de çok çekici ve ilginç bir adam bu. Nationwide Plaza'da Ağustos ayında saldırıya uğrayan o kadına tecavüz edilmesiyle bir ilgisi olmadığını söyleyince ona kesin

olarak inandım ve şimdi de diğer üçüne de tecavüz etmediğini söyleyeceği bir an gelecek mi diye merak ediyorum."

"Birinci söylediğinle ben de hemfikirim. O belli ki onu taklit eden biriyle ilgili bir suçlama. Bir kere kalıplar diğerlerinden çok farklı. Ama son üç kadının kaçırıldığı, soyulduğu ve tecavüze uğradığı kesin," dedi Judy.

"Elimizde bir tek onun bu suçlar hakkında aklında kalmış olan bölük pörçük şeyler var. Biliyor musun, Ragen'ın ikinci kurbanı tanıdığını söylemesi çok tuhaf. Bu da içlerinden birinin kadınla daha önceden kesinlikle karşılaşmış olduğunu gösteriyor."

"Şimdi de Tommy'nin Wendy'nin araba yolunda dışarı çıkıp spota girdiğini hatırladığını öğreniyoruz. Diğer kişiliklerden birinin dışarıda olduğunu ve üçüncü kurbanla randevulaştığını farz ederek, oturup kızla birlikte hamburger yemiş."

"Polly Newton'un hikayesi de hamburgercide durduklarını teyit ediyor. Billy'nin tuhaf bir görünümü olduğunu ve seks yaparken birkaç dakika içinde bundan vazgeçtiğini söyleyen de o. Billy, yapamayacağını söylemiş ve kendi kendisine 'Billy, neyin var senin? Kendini toparla,' demiş. Sonra da sakinleşmek için soğuk bir duş alması gerektiğini söylemiş Polly'ye."

"Peki ya o Weathermen örgütünden olması ve bir Maserati kullanmasıyla ilgili o çılgınca sözlere ne demeli?"

"İçlerinden biri hava basıyor olmalıydı."

"Pekala, neler olup bittiğini bilmediğimizi farz edelim ve şu ana kadar muhatap olduğumuz kişiliklerin herhangi birinin de neler olup bittiğini bilmediğini varsayalım."

"Ragen soygunları kabul ediyor," dedi Judy.

"Ama tecavüzleri etmiyor. Yani, bu işte bir tuhaflık var. İki haftalık bir süre içinde Ragen'ın üç farklı zamanda içki içip, amfetamin aldığını ve sabahın erken saatlerinde şehrin

bir ucundan diğerine tam on altı kilometre koşarak Ohio Devlet Üniversitesi'nin kampüsüne geldiğini tasavvur edebiliyor musun? Sonra da bir kurban seçiyor ve kendini kaybediyor..."

"Daha doğrusu spottan çıkıyor," diye düzeltti Judy.

"Ben de onu söylemek istemiştim." Yeniden doldurulsun diye fincanını kaldırdı. "Yani, her seferinde spottan çıkıyor ve her seferinde de kendisini cebinde parayla Columbus'un göbeğinde buluyor; böylece de tasarlamış olduğu soygunları gerçekleştirdiğini anlıyor. Ama bunları yaptığını hatırlamıyor. Üç soygundan hiçbirini hatırlamıyor. Tam da dediği gibi, bu arada birisi onun zamanını çalıp götürmüş..."

"Ortada kayıp parçalar var," dedi Judy. "Birisi şişeleri havuza atıyor ve hedefi vurma alıştırması yapıyordu."

Gary onaylar gibi başını salladı. "Bu da bu işi yapanın Ragen olmadığını kanıtlıyor. Kadının anlattığına göre, o kişi silahı birkaç saniye ateş ettirememiş. Yani, emniyet mandalını açana kadar oyalanmış. Sonra da şişelerden birkaçında hedefi bulamamış. Ragen gibi bir uzman hedefi hiç kaçırmazdı."

"Ama Arthur, diğerlerinin Ragen'ın silahlarına dokunma izni olmadığını söylemişti."

"Kendimizi Yargıç Flowers'a bunu anlatırken görür gibi oluyorum."

"Anlatacak mıyız?"

"Bilmiyorum," dedi Gary. Çoklu kişilik bozukluğu olan biri için cezai ehliyet yokluğuna başvurmak aptalca bir şey olur çünkü bu durum nevroz olarak tanımlanıyor, psikoz olarak değil. Yani, psikologların kendileri bile çoklu kişilik bozukluğu olanların akıl hastası olmadığını söylüyorlar."

"Pekala," dedi Judy, "cezai ehliyet yokluğu savunması yapmayıp doğrudan suçsuz olduğunu söylesek? California'daki o çoklu kişilik vakası gibi, olayların bir amaca yönelik olması kavramından atağa geçeriz."

"Orada sadece küçük bir suç vardı," dedi Gary. "Bizim elimizde ise dile düşmüş bir olay var ve çoklu kişilik savunması ona uygun düşmez. Bu da hayatın bir gerçeği."

Judy içini çekti ve gözlerini şömineye dikti.

"Sana başka bir şey daha söyleyeyim," dedi Gary, sakalını sıvazlayarak. "Yargıç Flowers da bizimle aynı görüşte olsa dahi, onu Lima'ya gönderecektir. Billy hapisteyken Lima'nın nasıl bir yer olduğunu duymuştu. Ragen'ın ötanaziden bahsettiğini duydun, değil mi? Oraya gönderildiği takdirde çocukları öldüreceğini söylemedi mi? Bunu yapacağından eminim."

"O zaman onun başka bir yere gönderilmesini sağlamalıyız!" dedi Judy.

"Southwest'e göre, duruşmadan önce tedavi için gönderilebileceği tek yer Lima."

"Bunu yapmak için cesedimi çiğnemeleri gerekir," dedi Judy.

"Bir düzeltme yapayım," dedi Gary, fincanını kaldırarak, "*cesetlerimizi* çiğnemeleri gerekir."

Fincanlarını tokuşturdular ve Judy onları tekrar doldurdu. "Bir seçeneğimizin olmamasını kabul edemiyorum."

"O zaman bir seçenek bulalım," dedi Gary.

"Çok haklısın," dedi Judy, "o zaman bir seçenek bulacağız."

"Daha önce olmuş bir şey değil bu," dedi Gary, kremalı kahveyi sakalından silerken.

"Ne var ki? Ohio'da da daha önce bir Billy Milligan olmamıştı!"

Raftan okunmaktan eskimiş *Ohio Ceza Hukuku Kitabı*'nı çekip aldı. Sonra ikisi birden sayfaları karıştırmaya ve arada bir sırayla yüksek sesle okumaya başladılar.

"Biraz daha viskili ve kremalı kahve ister misin?" diye sordu Judy.

Gary başını iki yana salladı. "Bu seferki sadece kahve olsun, koyu yaparsan sevinirim."

İki saat sonra Judy'ye kitaptan bir pasajı tekrar okuttu. Judy parmağını sayfanın üzerinden kaydırarak 2945.38 sayılı bölüme kadar indirdi:

"... mahkemenin ya da jürinin aklı başında olduğunu tespit etmesi halinde sanık mahkeme tarafından derhal mahkemenin yetki sınırları içindeki, akıl hastalarına ya da zihinsel engellilere mahsus bir hastaneye yatırılacak. Mahkeme uygun gördüğü takdirde, bu kişiyi farik ve mümeyyiz olana kadar Lima Devlet Hastanesi'ne göndermeye karar verebilecek ve farik ve mümeyyiz olduğunda yasalarda belirtildiği şekilde aleyhinde dava açabilecektir."

"Evet!" diye bağırdı Gary, ayağa fırlayarak. "*Mahkemenin yetki sınırları içindeki bir hastane* diyor burada, *sadece* Lima'ya gönderilir demiyor."

"Bulduk!"

"Yüce İsa," dedi Gary, "ve herkes de ön duruşmada sadece Lima'ya gönderilme kararının çıkabileceğini ve başka bir alternatifin olmadığını söyleyip duruyordu."

"Şimdi bütün yapmamız gereken şey, mahkemenin yetki alanında olan bir başka hastane bulmak."

Gary alnına vurdu. "Aman Tanrım! Buna inanamıyorum. Öyle bir hastane biliyorum ben. Askerlik hizmetimden sonra orada psikiyatr yardımcısı olarak çalışmıştım. Harding Hastanesi!"

"Harding mi? Orası mahkemenin yetki alanı içinde mi?"

"Ebette. Worthington, Ohio'da. Dinle beni, Ülkenin en muhafazakar ve saygın akıl hastanelerinden biridir orası. Yedinci Gün Adventist* Kilisesi'ne bağlı olarak çalışır. Bazı çetin ceviz savcıların 'Eğer Dr. George Harding, Jr. birinin akıl hastası olduğunu söylerse, onun dediğine güvenirim. O, sa-

* İsa'nın yeniden dünyaya geleceğine inananlar (Ç.N.)

vunma makamını haklı göstermek için bir hastayı sadece otuz dakika muayene ettikten sonra onun deli olduğuna hükmeden doktorlardan değildir,' dediğini çok duymuşumdur."

"Savcılar öyle mi diyor?"

Gary sağ elini havaya kaldırdı. "Tanrı şahidim olsun ki, öyle duydum. Hatta bunu söyleyenin Terry Sherman olduğunu bile düşünüyorum. Hey, bu arada Dorothy Turner'ın da Harding Hastanesi için sık sık birtakım testler yaptığını söylediğini de hatırladım şimdi."

"O zaman Milligan'ı Harding'e aldırtmalıyız," dedi Judy.

Gary neşesi kaçmış bir tavırla yerine oturdu. "Bir şey var," dedi. "Harding Hastanesi lüks ve pahalı bir özel hastanedir ve Billy'nin de parası yok."

"Bunun bizi durdurmasına izin veremeyiz," dedi Judy.

"İyi de onu nasıl oraya sokacağız?"

"Onların Billy'yi almak istemesini sağlayarak."

"Bunu nasıl yapacağız?" diye sordu Gary.

Gary yarım saat sonra çizmelerindeki karları silkeledikten sonra Harding'in kapısını çaldı. Sakallı ve kaçık görünümlü bir kamu avukatı olarak, resmi ve muhafazakar bir kurumun Başkan Warren G. Harding'in erkek kardeşinin torunu olan bir psikiyatristle, üstelik de onun lüks evinde karşı karşıya gelecek olmak kendisini aniden rahatsız hissetmesine neden olmuştu. Judy de gelmeliydi, diye düşündü. O daha iyi bir etki yapabilirdi. Ön kapı açılmadan önce gevşek kravatını sıkılaştırdı ve kıvrılmış olan gömlek yakasını ceketinin içine sokuşturdu.

Kırk dokuz yaşındaki George Harding kusursuz görünümlü, tertemiz yüzlü, yumuşak bakışlı ve yumuşak sesli, zayıf bir adamdı. Gary onun oldukça yakışıklı olduğunu düşündü. "İçeri buyurun, Bay Schweickart."

Gary güçlükle çıkardığı çizmelerini giriş holünde bir çamur birikintisi içinde bıraktı. Paltosundan sıyrıldıktan ve onu da askıya astıktan sonra Dr. Harding'in peşinden oturma odasına gitti.

"İsminiz bana tanıdık gelmişti," dedi Harding. "Siz telefon ettikten sonra, gazetelere bir göz attım. Ohio Devlet Üniversitesi Kampüsü'nde dört kadına saldıran Milligan isimli genç adamın savunma avukatıymışsınız."

Gary başını iki yana salladı. "Üç. Ağustos ayında Nationwide Plaza'da vuku bulan tecavüz olayı farklı bir olaydı ve kesinlikle suçlamalar arasında yer almayacak. Bu dava çok sıra dışı bir hal aldı. O konuda fikirlerinizi almayı umuyordum."

Harding, Gary'ye oturması için yumuşak görünümlü bir divanı gösterdi ama kendisi sert arkalıklı bir koltuğa geçti. İki elinin parmak uçlarını karşı karşıya getirip birleştirdi ve Gary'nin Judy'yle birlikte Milligan hakkında öğrendiklerini ayrıntılı bir şekilde anlatmasını ve pazar günü Franklin İlçe Cezaevi'nde yapılması beklenen toplantıyla ilgili olarak söylediklerini dikkatle dinledi.

Daha sonra düşünceli bir şekilde başını salladı ve sözlerini çok dikkatle seçerek konuşmaya başladı. "Stella Karolin ve Dorothy Turner'a kesinlikle çok büyük bir saygım var," dedi. Sonra dalgın bir şekilde tavanı seyretmeye koyuldu. "Turner bizim için yarı zamanlı olarak birtakım testler yapıyor ve bana bu dava hakkında bir şeyler anlatmıştı zaten. Dr. Wilbur da orada olacağına göre..." Parmaklarının oluşturduğu sivri uçlu kulenin arasından yere baktı. "... bu toplantıya katılmamak için hiçbir neden görmüyorum. Pazar günü demiştiniz, öyle değil mi?"

Konuşmaya cüret edemeyen Gary başını onaylar gibi salladı.

"Yalnız, size şunu söylemeliyim ki, Bay Schweickart, çoklu kişilik bozukluğu olarak bilinen o sendrom konusun-

da ciddi çekincelerim var. Gerçi Dr. Cornelia Wilbur 1975 yılının yazında Harding Hastanesi'nde Sybil hakkında bir konuşma yapmıştı ama söylediklerinin ne kadarını inandırıcı bulduğumdan emin değilim. Yine de ona ve o tür suçlularla çalışmış olan diğer psikiyatristlere olan saygımdan dolayı... Yani, şunu söylemek istiyorum ki bu tür olaylarda hafızasını kaybetmiş gibi yapmak, hastaların çok sıklıkla başvurduğu bir şeydir. Yine de Turner ve Karolin de orada olacaklarsa... ve Dr. Wilbur da oraya kadar gelecekse..."

Ayağa kalktı. "Ne kendi adıma ne de hastane için herhangi bir taahhüt altına girmiyorum. Ama toplantıya katılmaktan mutlu olacağım."

Gary eve gider gitmez Judy'yi aradı. "Hey, Avukat Hanım," dedi bir kahkaha atarak, "Harding'i de bu işe bulaştırdık."

***

Judy 11 Mart Cumartesi günü planların değiştiğini ve Dr. Wilbur'ın ancak bir sonraki gün gelebileceğini Milligan'a haber vermek için Franklin İlçe Cezaevi'ne gitti.

"Bunu sana dün söylemeliydim," dedi. "Özür dilerim."

Billy o anda zangır zangır titremeye başladı. Judy, onun yüzündeki ifadeden Danny'yle konuşmakta olduğunu anladı.

"Dorothy Turner gelmiyor, öyle mi?"

"Tabii ki geliyor, Danny. Neden öyle düşünüyorsun ki?"

"İnsanlar hep söz veriyorlar ama sonra unutuyorlar. Beni yalnız bırakma."

"Bırakmam. Ama sen de kendine hâkim olmalısın. Dr. Wilbur yarın burada olacak. Stella Karolin, Dorothy Turner ve ben de yarın burada olacağız. Ve de birkaç kişi daha..."

Billy'nin gözleri fal taşı gibi açıldı. "Birkaç kişi daha mı?"

"Bir doktor daha var... Harding Hastanesi'nden George Harding... Bir de Bernie Yavitch isimli bir savcı var."

"Yani erkekler de mi geliyor?" diye sordu Milligan boğulur gibi. Öyle feci bir şekilde titriyordu ki, dişleri bile birbirine çarpmaya başlamıştı.

"Senin savunmanın yapılabilmesi için onların da gelmesi gerekiyor," dedi Judy. "Ama ben ve Gary de orada olacağız. Bak, sana bir sakinleştirici versek iyi olacak sanırım."

Danny olur der gibi başını salladı.

Judy nöbetçiyi çağırdı ve kendisi doktor aramaya gittiğinde müvekkilinin bir bekleme odasında tutulmasını istedi. Birkaç dakika sonra geri geldiklerinde, Milligan'ın odanın en köşesine sinmiş olduğunu gördüler. Yüzünden ve burnundan kanlar akıyordu. Başını duvara vura vura ağzını burnunu dağıtmıştı.

Judy'ye boş bakışlarla baktı. Judy o anda onun artık Danny olmadığını fark etti. Billy o anda acının muhafızı durumundaydı. "David?" diye sordu.

Billy evet der gibi başını salladı. "Çok acıyor, Bayan Judy, çok acıyor. Artık yaşamak istemiyorum."

Judy onu kendisine doğru çekti ve kollarının arasına aldı. "Böyle söylememelisin, David. Yaşamak için öyle çok neden var ki... Pek çok kişi sana inanıyor ve sana yardım edecekler."

"Hapse girmekten korkuyorum."

"Seni hapse göndermeyecekler. Öyle bir şey olmaması için birlikte mücadele edeceğiz, David."

"Ben kötü bir şey yapmadım."

"Biliyorum, David. Sana inanıyorum."

"Dorothy Turner ne zaman gelip beni görecek?"

"Söylemiştim ya..." O anda, az önce konuştuğu kişinin *Danny* olduğunu hatırladı. "Yarın, David. Dr. Wilbur isimli başka bir psikiyatristle birlikte."

"Ona sırrımızı söylemeyeceksin, değil mi?"

Judy başını iki yana salladı. "Hayır, David. Dr. Wilbur'a bunu bizim söylememiz gerekmeyecek."

(7)

12 Mart Pazar günü pırıl pırıl, soğuk bir gündü. Bernie Yavitch arabasından indi ve kendisini tuhaf hissederek Franklin İlçe Cezaevi'ne girdi. İlk kez bir sanığın psikiyatristler tarafından incelendiği bir davada savcı olarak görev yapacaktı. Southwest'ten gelen raporu ve polis raporlarını tekrar tekrar incelemişti, buna rağmen ne beklemesi gerektiği hakkında hiçbir fikri yoktu.

Tüm o ünlü ve saygın doktorların bu çoklu kişilik olayını bu kadar ciddiye almalarına inanamıyordu. Cornelia Wilbur'ın Milligan'ı incelemek için gelmesi onu hiç etkilememişti. Kadın bu konuya inanıyordu ve incelemesini de bu inancına uygun olarak yapıyordu. Asıl dikkat etmesi gereken şey, Dr. Harding'in yüzündeki ifadeydi. Yavitch'e göre, Ohio eyaletinde onun kadar saygın başka bir psikiyatr yoktu. Dr. Harding'in aleyhine kimsenin tek bir söz bile söyleyemeyeceğini biliyordu. Delilik savunması yapılan davalarda tanıklık eden psikiyatrlara saygı duymayan ya da az saygı duyan belli başlı savcıların pek çoğu bu konuda istisna yapacakları tek kişinin George Harding Jr. Olacağını söylüyorlardı.

Kısa bir süre sonra diğerleri de geldi ve şerifin içinde katlanır sandalyeler, kara tahtalar ve bir masa bulunan ve polis memurlarının vardiya değişiminde toplandıkları alt kattaki ekip odasında bir toplantı ayarladılar.

Yavitch, Dr. Stella Karolin ve Southwest'ten gelen sosyal hizmetler görevlisi Shelia Porter'la selamlaştıktan sonra Dr. Wilbur ve Dr. Harding'le tanıştırıldı.

Sonra kapı açıldı ve Billy Milligan'ı ilk kez gördü. Judy Stevenson elinden tutmuş, onun yanında yürüyordu. Dorothy Turner onların önünden, Gary ise arkalarından geliyordu. Ekip odasına girdiler. Billy Milligan o kadar insanı görünce bocalar gibi oldu.

Dorothy Turner herkesi birbiriyle tanıştırdı ve Billy'yi Cornelia Wilbur'a en yakın olan yere oturttu. "Dr. Wilbur," dedi Dorothy alçak bir sesle, "bu Danny."

"Merhaba, Danny," dedi Wilbur. "Seninle tanıştığıma memnun oldum. Kendini nasıl hissediyorsun?"

"İyi," dedi Billy, Dorothy'nin koluna asılarak.

"Bu kadar yabancıyla birlikte bir odada olmanın seni tedirgin ettiğini biliyorum ama bizler sana yardım etmek için buradayız," dedi Wilbur.

Herkes yerini aldı ve Schweickart öne doğru eğilerek Yavitch'e, "Bunu izledikten sonra hâlâ inanmamakta direnirsen, avukatlık belgemi iade edeceğim," diye fısıldadı.

Wilbur, Milligan'ı sorgulamaya başlayınca Yavitch de gevşedi. Kadın parlak kızıl saçlı, parlak kırmızı rujlu, çekici ve enerjik bir anne gibi göründü gözüne. Danny onun sorularına yanıt verdi ve ona Arthur'dan ve Allen'dan bahsetti.

Wilbur, Yavitch'e döndü. "Gördünüz mü?" dedi. "Diğerlerine olanlardan bahsetmeye meyilli olması ama kendisine olanlardan bahis açmaması çoklu kişilik bozukluğunun tipik bir örneğini oluşturuyor."

Wilbur birkaç başka soru sorduktan ve yanıt aldıktan sonra, Dr. George Harding'e döndü. "Histeronevrozun çözülmeli durumunun açık bir örneği," dedi.

Danny, Judy'ye baktı ve "Spottan çıktı," dedi.

Judy gülümseyerek, "Hayır, Danny. Onda öyle bir durum yok," diye fısıldadı.

"Onun da içinde sürüyle insan olmalı," diye ısrar etti

Danny. "Benimle bir türlü konuşuyor, sonra değişiyor ve aynı Arthur gibi o da kocaman laflar etmeye başlıyor."

"Keşke Yargıç Flowers burada olsaydı da o da görseydi," dedi Wilbur. "Bu genç adamın içinde neler olup bittiğini biliyorum. Onun neye ihtiyacı olduğunu da..."

Danny başını aniden çevirdi ve Dorothy Turner'a suçlayan bir bakış attı. "Ona söylemişsin! Söylemeyeceğine söz vermiştin, ama söylemişsin!"

"Hayır, Danny," dedi Turner. "Söylemedim. Dr. Wilbur senin nasıl bir sorunun olduğunu biliyor çünkü senin gibi olan başka kişileri de tanıyor o."

Cornelia Wilbur kararlı ama yumuşak bir sesle Danny'yi rahatlattı. Gözlerinin içine bakarak ona gevşemesini söyledi. Sol elini alnına götürdüğünde elmas taşlı yüzüğünün parıltısı Milligan'ın gözlerine yansıdı.

"Şu anda tamamıyla gevşemiş ve rahatlamış durumdasın, Danny. Seni rahatsız eden hiçbir şey yok. Gevşe. Söylemek ve yapmak istediğin her şey doğru. İstediğin her şeyi yapabilirsin."

"Buradan gitmek istiyorum," dedi Danny. "Spottan çıkmak istiyorum."

"Yapmak istediğin her şey bizim için makbul, Danny. Sana bir şey söyleyeyim mi? Sen gittikten sonra ben Billy'yle konuşmak isterdim. Hani o isimle doğan Billy var ya..."

Billy omuzlarını silkti. "Ben Billy'yi getirtemem. O uyuyor. Onu bir tek Arthur ve Ragen uyandırabilir."

"O zaman Arthur'a ve Ragen'a Billy'ye konuşmak zorunda olduğumu söyle. Bu çok önemli."

Yavitch giderek artan bir hayretle Danny'nin gözlerinin cam gibi donuklaşmasını izledi. Danny'nin dudakları kıpırdadı, bedeni dikleşti ve şaşkın bir şekilde etrafına bakınmaya başladı. Önce hiçbir şey demedi ama sonra bir sigara istedi.

Dr. Wilbur ona bir tane verdi. Genç adam arkasına yaslanırken Judy Stevenson Yavitch'in kulağına doğru eğilerek kişiliklerin arasında tek sigara içenin Allen olduğunu söyledi.

Wilbur kendisini bir kez daha tanıştırdı, sonra da odadakilerin arasında Allen'ın daha önce tanışmadığı kişileri tanıttı. Yavitch, Milligan'ın bu kadar farklı görünmesi, rahat ve dışadönük olması karşısında afallamıştı. Gülücükler atıyor ve heyecanlı ve akıcı bir şekilde konuşuyordu. Az önceki çekingen ve çocuksu Danny'den çok farklıydı. Allen doktorun ilgilendiği konulara dair sorularına yanıt verdi. Piyano ve bateri çaldığını, resim yaptığını söyledi. Genellikle portre çalışıyordu. On sekiz yaşındaydı ve beyzboldan nefret eden Tommy'nin aksine bu spordan hoşlanıyordu.

"Pekala, Allen," dedi Wilbur. "Şimdi de Arthur'la konuşmak istiyorum."

"Tamam, olur," dedi Allen. "Durun, ben..."

Yavitch, Allen'ın gitmeden önce sigarasından hızlı hızlı bir iki derin nefes çekmesini hayretler içinde izledi. Sigara içmeyen Arthur ortaya çıkmadan önce bu son bir iki nefesi öylesine spontane ve öylesine önemsiz bir ayrıntı havası vererek içine çekmişti ki şaşırmamak imkansızdı.

Allen'ın gözleri yeniden donuklaştı, göz kapakları titremeye başladı. Sonra gözlerini açtı, arkasına yaslandı, etrafına kibirli bir bakış attı ve iki elinin parmak uçlarını bir piramit oluşturacak şekilde birleştirdi. Konuştuğunda, yüksek sınıftan bir İngiliz'in aksanına sahip olduğu hemen belli oluyordu.

Yavitch onu dinlerken kaşlarını çattı. O anda Dr. Wilbur'la konuştuğunu gördüğü ve duyduğu kişi, az öncekinden farklı biriydi. Arthur'un göz teması ve beden dili Allen'ınkinden açık seçik farklıydı. Yavitch'in Cleveland'da muhasebecilik yapan bir arkadaşı İngiliz'di ve Yavitch onunla bu kişi arasın-

daki benzerlik ve otantik konuşma kalıpları karşısında şaşkına dönmüştü.

"Bu kişilerle tanıştığımı sanmıyorum," dedi Arthur.

Onu hemen oradakilerle tanıştırdılar. Odaya sanki yeni girmiş gibi Arthur'la yeniden tanıştırılmak Yavitch'in kendisini aptal gibi hissetmesine neden olmuştu. Wilbur'ın diğerleriyle ilgili sorular sorması üzerine Arthur onların rollerini anlattı ve spottan çıkılıp çıkamayacağına nasıl izin verildiğini açıkladı. Dr. Wilbur nihayet, "Şimdi de Billy'yle konuşmamız gerek," dedi.

"Onu uyandırmak çok tehlikeli olur," dedi Arthur. "Biliyorsunuz, oldukça intihar eğilimli."

"Dr. Harding'in onunla tanışması çok önemli. Mahkemenin sonucu ona bağlı olabilir. Özgürlük ve tedavi, ya da hapis..."

Arthur bunun üzerinde düşündü, dudaklarını sıktı ve "İyi de buna karar verecek olan ben değilim. Saldırgan ortamlı bir yerde, yani bir hapishanede bulunuyoruz, bu tür yerlerde Ragen yönetime geçer ve spota kimin girip çıkacağına da bir tek o karar verir."

"Ragen'ın sizlerin hayatındaki rolü nedir?" diye sordu Wilbur.

"Ragen bizim koruyucumuz ve içinde nefret biriktirenimizdir."

"Pekala, o zaman," dedi Dr. Wilbur sert bir sesle. "Ragen'la konuşmam gerek."

"Hanımefendi, size önerim..."

"Arthur, fazla vaktimiz yok. Bak, bu kadar kişi pazar sabahlarını buraya gelmek ve sana yardım etmek için feda etmiş bulunuyor. Ragen'ın Billy'nin bizimle konuşmasına izin vermesi gerek."

Genç adamın yüzünde bomboş bir ifade belirdi ve gözle-

ri transa geçmiş gibi bakmaya başladı. Dudakları kimsenin duymadığı, gizli bir sohbet ediyormuşçasına kıpırdandı. Sonra çenesini sıktı ve alnında derin çizgiler belirdi.

"*Bu mümkün değil*," dedi derin Slav aksanlı ses.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Wilbur.

"Billy'yle konuşmanız mümkün değil."

"Sen kimsin?"

"Ben Ragen Vadascovinich'im. Bu insanlar da kim?"

Dr. Wilbur herkesi tanıttı ve Yavitch şahit olduğu değişiklik ve dikkat çekici Slav aksanı karşısında yeniden hayrete düştü. Yugoslav ya da Sırp-Hırvat dilinden birkaç cümle bilseydim keşke, diye düşündü, böylece bunun sadece bir aksan meselesi mi olduğunu yoksa Ragen'ın gerçekten de bu dili bilip bilmediğini anlayabilirdi. Dr. Wilbur'ın bu konuya el atacağını umdu. Bunu onun dikkatine getirmek istedi ama tanıştırılma faslının ötesinde hiçbir şey söylememeleri konusunda tembih edilmişti.

Dr. Wilbur, "Billy'yle konuşmak istediğimi nasıl bildin?" diye sordu Ragen'a.

Ragen bunu eğlenceli bulmuş gibi başını salladı. "Arthur benim fikrimi sordu. Ve ben buna karşıyım. Koruyuculuk sıfatım bana kimin spota girebileceğine karar verme hakkını veriyor. Billy'nin dışarı çıkması mümkün değil."

"Nedenmiş o?"

"Siz doktorsunuz, öyle değil mi? Şöyle söyleyeyim o zaman. Bu mümkün değil, çünkü Billy uyanırsa, kendisini öldürür."

"Bundan nasıl o kadar emin olabiliyorsun?"

Ragen omuzlarını silkti. "Billy spota her girdiğinde, kötü bir şey yapacakmış gibi hissediyor ve o yüzden de kendisini öldürmek istiyor. O benim sorumluluğum altında. O yüzden de buna hayır diyorum."

"Ne gibi sorumlulukların var?"

"Herkesi korumak, özellikle de genç olanları."

"Anladım. Ve bu görevlerini hiçbir zaman aksatmadın, öyle mi? Yani sen onları koruduğun için genç olanlar hiç acı çekmediler ya da hiç acı hissetmediler."

"Bu tam olarak doğru değil. David acıyı hissediyor."

"O zaman David'in acıyı hissetmesine izin mi veriyorsun sen?"

"Onun yaşam amacı o."

"Senin gibi güçlü kuvvetli, kocaman bir adam, bütün acıyı ve ızdırabı bir çocuğun çekmesine göz mü yumuyor?"

"Dr. Wilbur, ben..."

"Kendinden utanmalısın, Ragen. Bir şey söyleyeyim mi, senin kendini bu konuda bir otorite gibi ortaya atman gerektiğine inanmıyorum. Ben bir tıp doktoruyum ve bunun gibi pek çok vaka elimden geçti. Billy'nin dışarı çıkıp çıkmayacağına karar veren kişi ben olmalıyım diye düşünüyorum. Yoksa senin gibi etrafta öyle dolanıp duran ve acının hiç olmazsa bir kısmını yüklenmesi gerekirken savunmasız küçük bir çocuğu acı çekmeye mahkum eden biri değil..."

Ragen oturduğu yerde kıpırdandı. Mahcup olmuş ve suçluluk duygusu çekiyormuş gibi görünüyordu. Ağzında doktorun durumu hiç anlamadığına dair bir şeyler geveledi ama Wilbur kararlı ve kesinlikle inandırıcı bir tarzda konuşmayı sürdürüyordu.

"Pekala!" dedi Ragen. "Sen sorumlusun. Ama ilk olarak tüm erkekler bu odadan çıkmalı. Babasının ona yaptıkları nedeniyle Billy onlardan korkuyor."

Gary, Bernie Yavitch ve Dr. Harding odadan çıkmak için ayağa kalktılar ama Judy araya girdi.

"Ragen, Dr. Harding'e burada kalıp Billy'yi izleme izni vermen çok önemli. Bana güvenmelisin. Dr. Harding bu va-

kanın tıbbi veçheleriyle çok ilgileniyor, o yüzden de burada kalabilmeli."

"Biz çıkıyoruz," dedi Gary, kendisini ve Yavitch'i işaret ederek.

Ragen durumu değerlendirmek ister gibi odada bir göz gezdirdi. "İzin veriyorum," dedi ve geniş odanın en uç köşesindeki koltuğu göstererek, "ama orada oturacak ve öylece kalacak," diye ekledi.

George Harding rahatsız olmuş gibiydi ama hafifçe gülümsedi, Sonra onaylar gibi başını salladı ve gidip köşede oturdu.

"Ve de hiç kıpırdamayacak!" dedi Ragen.

"Kıpırdamam."

Gary ve Bernie Yavitch koridora çıktılar. Gary, "Temel karakter olan Billy'yle hiç tanışmadım," dedi. "Dışarı çıkıp çıkmayacağını da bilmiyorum. Ama şu ana kadar gördüklerine ve duyduklarına nasıl bir tepki veriyorsun?"

Yavitch içini çekti. "Başlangıçta çok kuşkucuydum. Şimdi ise ne düşünmem gerektiğini bilemiyorum. Ama bunun bir numara olduğu sanmıyorum."

Odada kalanlar Milligan'ın donuklaşıp bembeyaz kesilen yüzünü merakla izlediler. Bakışları bir kez daha sanki içine bakıyormuş gibi oldu. Dudakları uykusunda konuşuyormuş gibi seğirmeye başladı.

Aniden gözlerini fal taşı gibi açtı.

"Ah, aman Tanrım!" diye bağırdı. "Öldüm sanmıştım!"

Oturduğu yerde sarsılmaya başladı. Herkesin ona baktığını görünce, sandalyeden fırlayıp kendisini dört ayak üzerine düşer gibi yere attı ve onlardan en uzak olabileceği karşı duvara doğru bir yengeç gibi yan yan seğirtti ve iki koltuğun kolçaklarının arasına sinerek hıçkırıklara boğuldu.

"Peki, ben ne yaptım şimdi?"

Cornelia Wilbur kararlı ama şefkatli bir sesle, "Yanlış hiçbir şey yapmadın, genç adam," dedi. "Üzülmeni gerektiren bir durum yok ortada."

Milligan tir tir titriyor ve içinden geçmek ister gibi duvarı ittiriyordu. Saçları gözlerinin üstüne inmişti ve geriye atma ihtiyacı hissetmeden onların arasından bakıyordu.

"Sen belki farkında değilsin, Billy, ama bu odadaki herkes sana yardım etmeye çalışıyor. Şimdi, yerden kalk ve şu sandalyeye otur ki seninle güzel güzel konuşabilelim."

Odadaki herkes Wilbur'ın duruma hakim olduğunu, ne yaptığını çok iyi bildiğini ve Milligan'ın ona yanıt vermesi için beynindeki doğru düğmelere bastığını fark etmişti.

Milligan yerden kalktı ve sandalyeye oturdu, dizleri endişeyle titriyordu ve tüm bedeni sarsılıyordu. "Ben ölmedim mi?"

"Son derece canlısın, Billy. Birtakım sorunların var ve yardıma ihtiyacın olduğunu biliyoruz. Yardıma ihtiyacın var, öyle değil mi?"

Milligan fal taşı gibi açılmış gözlerle onaylar gibi başını salladı.

"Söyle bana, Billy, önceki gün başını neden duvarlara vurdun?"

"Öldüğümü sanıyordum ama sonra uyandım ve kendimi hapiste buldum."

"Ondan önce hatırladığın en son şey ne?"

"Okulun çatısına çıktığım. Başka doktor görmek istemiyordum. Lancaster Ruh Sağlığı Merkezi'nde beni iyileştirememişlerdi. Oradan atlamayı düşünüyordum. Neden ölmedim ki? Sizler de kimsiniz? Neden hepiniz bana öyle bakıyorsunuz?"

"Bizler doktor ve avukatlarız, Billy. Buraya sana yardım etmek için geldik."

"Doktor mu? Chal babam sizinle konuşursam beni öldürür."

"Neden, Billy?"

"Bana yaptıklarını size söylememi istemiyor da ondan."

Wilbur, Judy Stevenson'a sorgularmış gibisinden bir bakış attı.

"Onu evlat edinen adam," diye açıkladı Judy. "Annesi Chalmer Milligan'ı altı yıl önce boşamış."

"Boşamış mı?" Billy şaşkın bir vaziyette etrafına bakındı. "Altı yıl önce mi?" Gerçek olup olmadığını anlamak istermiş gibi yüzüne dokundu. "Bu nasıl mümkün olabilir?"

"Seninle konuşmamız gereken sürüyle şey var, Billy," dedi Wilbur. "Bir araya getirmemiz gereken pek çok kayıp parça var."

Billy etrafa çılgınca bakışlar attı. "Ben buraya nasıl geldim? Neler oluyor?" Bir anda hıçkırarak ileri geri sallanmaya başladı.

"Yorgun olduğunu biliyorum, Billy," dedi Wilbur. İstersen geri git ve dinlen."

Ama hıçkırıklar birden kesildi. Yüzündeki ifade de aniden tetikte olan ama kafası karışmış bir kişininkine büründü. Yanaklarından süzülen yaşlara dokundu ve kaşlarını çattı.

"Burada neler oluyor? Kimdi o? Bir ağlama sesi duydum ama nereden geldiğini anlayamadım. Yüce İsa, o her kim ise koşup kafasını duvara çarpmasına ramak kalmıştı. Kimdi o?"

"Billy'ydi," dedi Wilbur. "Bazen ev sahibi ya da temel kişilik olarak da tanımlanan gerçek Billy'ydi. Peki ya sen kimsin?"

"Billy'nin dışarı çıkma izni olduğunu bilmiyordum. Kimse bana bir şey demedi. Ben Tommy'yim."

Gary ve Bernie Yavitch'in yeniden odaya girmelerine izin verildi. Tommy herkesle tanıştırıldıktan ve kendisine birkaç soru sorulduktan sonra hücresine geri götürüldü. Yavitch on-

lar orada değilken neler olduğunu duyunca, başını iki yana salladı. Her şey ne kadar gerçek dışı gibi görünüyordu, sanki ruhlara ya da iblislere teslim olmuş birtakım bedenler vardı. Gary ve Judy'ye, "Bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum ama sanırım ben de sizlerle aynı fikirdeyim. Bana kalırsa numara yapmıyor."

Bir tek Dr. George Hamilton kendisini herhangi bir taahhüt altına sokmadı. Henüz bir yargıya varmadığını söyledi. Duyduğu ve gördüğü şeyler üzerinde düşünmesi gerekiyordu. Fikirlerini ertesi gün Yargıç Flowers'a yazacaktı.

(8)

Tommy'yi yukarı götüren sağlık görevlisi Russ Hill, Milligan'ın ne gibi bir sorunu olduğunu bilmiyordu. Bütün bildiği, sürüyle doktorun ve avukatın görmek için gelip gittiği bu hastanın anı anına uymayan ama iyi resimler çizebilen biri olduğuydu. Pazar günü yapılan o büyük toplantıdan sonra, hücrenin yanından geçerken Milligan'ın yine bir çizim yapmakta olduğunu gördü. Parmaklıkların arasından bir göz attı ve bunun oldukça çocuksu ve üzerine birtakım sözcüklerin yazılı olduğu bir resim olduğunu gördü.

Gardiyanlardan biri geldi ve gülmeye başladı. "Berbat bir şey bu! Benim iki yaşındaki çocuğum bile bu lanet olası tecavüzcüden daha iyi resim yapıyor."

"Adama ilişme," dedi Hill.

Gardiyan elinde tuttuğu bir bardak suyu parmaklıkların arasından resmin üzerine boca etti.

"Bunu neden yaptın?" dedi Hill. "Senin neyin var?"

Ama Milligan'ın yüzündeki ifadeyi gören gardiyan parmaklıkların yanından uzaklaşmıştı bile. Milligan'ın öfkesini fark etmemek mümkün değildi. Fırlatacak bir şey arar gibiy-

di. Mahkum aniden klozeti yakaladı ve onu duvardan söküp çıkardıktan sonra parmaklıklara savurdu. Porselen tuzla buz oldu.

Gardiyan sendeleyerek geri geri gitti ve alarm düğmesine basmak için koşmaya başladı.

"Yüce İsa! Milligan!" dedi Hill.

"Christene'in yaptığı resmin üzerine su döktü. Çocukların çalışmalarını böyle berbat etmek doğru değildir."

Altı polis memuru koridorda belirdi ama Milligan o vakte kadar yüzünde şaşkın bir ifadeyle yere oturmuştu.

"Bunu ödeyeceksin, seni or.spu çocuğu!" diye bağırdı gardiyan. "Bu devlet malı!"

Tommy sırtını duvara yaslamış durumda oturuyordu. Ellerini kibirli bir tavırla başının arkasına koydu ve "S.ktir et devlet malını," dedi.

Dr. George Harding, Jr., 13 Mart 1978 tarihli bir mektupta Yargıç Flowers'a şöyle yazmıştı: "Yaptığım görüşme sonunda, savunması için kendi avukatıyla iş birliği yapma yeteneği olmadığı, tanıklık yapabilmek, tanıklarla yüzleşebilmek ve mahkemede fiziki olarak bulunmanın dışında etkin bir psikolojik mevcudiyet oluşturmak için gerekli olan duygusal bütünlükten yoksun bulunduğu için William S. Milligan'ın cezai ehliyetinin olmadığını düşünüyorum."

Dr. Harding'in bir karara daha varması gerekiyordu. Hem Schweickart ve hem de Yavitch onun yeterlilik değerlendirmesinin de ötesine geçip Harding Hastanesi'nin Milligan'ı incelemek ve tedavi etmek için kabul etmesini sağlamasını talep etmişlerdi.

Dr. Harding'in bu kararı vermesi kolay olmadı. Savcı Yavitch'in bu görüşmeye gelmiş olması onu etkilemişti. Bir savcının bunu yapması olağan bir durum değil, diye düşünüyordu. Schweickart ve Yavitch "savunma" ya da "savcı-

lık makamı"yla ters düşecek bir konuma düşmeyeceğine ve vereceği raporun mahkeme zabıtlarına iki tarafın "mutabakatıyla" geçeceğine dair onu temin etmişlerdi. Her iki taraf da kendisinden bunu isterken, nasıl karşı koyabilirdi ki?

Harding Hastanesi'nin tıbbi direktörü olma sıfatıyla bu talebini hastane yönetimine ve finans kuruluna sundu. Onlara, "Bugüne kadar karşılaştığımız hiçbir zor sorundan kaçınmadık," dedi. "Harding Hastanesi sadece kolay olan vakaları kabul etmez."

George Harding'in bunun hastane kurmayları için bir öğrenme fırsatı yaratacağına ve hastanenin psikiyatrik bilgilerine katkıda bulunacağına dair yaptığı önerinin gücü karşısında, komite William Milligan'ı mahkemenin öngördüğü üç aylık süre için hastaneye almayı kabul etti.

14 Mart günü, Hill ve bir polis memuru Milligan'ı almaya geldiler. "Seni aşağıya istiyorlar," dedi gardiyan, "ama şerif senin deli gömleğini giymeni istiyor."

Gömleği giydirirlerken ve hücreden asansöre götürürlerken Milligan onlara karşı koymadı.

Gary ve Judy, verecekleri iyi bir haber olduğunu müvekkillerine söylemek için heyecanla aşağıdaki koridorda bekliyorlardı. Asansörün kapısı açılınca Russ Hill'in ve gardiyanın şaşkınlıktan ağızları açık bir vaziyette Milligan'ın deli gömleğinden kendisini neredeyse tamamıyla kurtarmasını izlediğini gördüler.

Gardiyan, "Bu imkansız," dedi.

"Bunun beni engellemeyeceğini size söylemiştim. Beni ne bir hapishane, ne de bir hastane engelleyebilir."

"Tommy?" diye sordu Judy.

"Tam üstüne bastınız!" diye homurdanır gibi güldü Tommy.

"Şuraya gelir misin?" dedi Gary, onu görüşme odasının içine çekerek. "Konuşmamız gerek."

Tommy silkinerek kolunu Gary'den kurtardı. "Ne oluyor?"

"İyi haberlerimiz var."

Gary, "Dr. George Harding Harding Hastanesi'ne duruşma öncesi gözlem ve tedavi için seni almaları teklifinde bulundu," dedi.

"Bu ne anlama geliyor?"

"İki farklı anlama geldiğini söylemek mümkün," diye açıkladı Judy. "Ya ileride cezai ehliyetin olduğuna karar verilir ve yargılanman için bir tarih saptanır, ya da bir süre sonra cezai ehliyetin olmadığına karar verilir ve suçlamalar düşer. Savcılık makamı da bunu kabul etti. Bunun üzerine Yargıç Flowers gelecek hafta senin buradan alınıp Harding Hastanesi'ne gönderilmeni emretti. Bir şartla."

Tommy, "Hep de bir şart olur zaten," dedi.

Gary öne doğru eğildi ve işaret parmağıyla masanın üzerine güçlü bir şekilde vurdu. "Dr. Wilbur yargıca çoklu kişilik bozukluğu olan insanların sözlerinde durduklarını söyledi. Söz vermenin hepiniz için ne kadar önemli olduğunu biliyor."

"Ee?"

"Yargıç Flowers Harding Hastanesi'nden kaçmayacağına dair söz verdiğin takdirde, buradan hemen alınıp oraya sevk edilebileceğini söyledi."

Tommy kollarını kavuşturdu. "Lanet olsun. Öyle bir söz veremem ben."

"Vermelisin!" diye bağırdı Gary. "Yüce Tanrım, seni Lima'ya göndermesinler diye burada kendimizi paralıyoruz ve sen böyle davranıyorsun, ha?"

"İyi de, bu doğru olmaz," dedi Tommy. "Kaçmak benim en iyi yaptığım şeydir. Burada olmamın en önemli nedenle-

rinden biri de o ya... Yeteneğimin kullanılması engelleniyor."

Gary parmaklarını koparmak ister gibi saçlarının arasından geçirdi.

Judy elini Tommy'nin koluna koydu. "Tommy, bize söz vermelisin. Kendi için değilse bile, bunu çocuklar için yapmalısın. Küçükler için. Buranın onlar için kötü bir yer olduğunu biliyorsun. Oysaki Harding Hastanesi'nde çok iyi bakılırlar."

Tommy kollarını indirdi ve gözlerini masaya dikti. Judy onun bam teline bastığını anlamıştı. Diğer kişiliklerin küçüklere derin bir sevgi beslediklerini ve onları koruma sorumluluğuna sahip olduklarını öğrenmişti.

"Pekala," dedi Tommy isteksizce. "Söz veriyorum."

Tommy, Lima'ya transfer edilebileceğini duyduğunda kendisine özel haklar tanınan bir mahkumdan bir jilet satın aldığını Judy'ye söylememişti. Jilet şu anda sol ayak tabanının altında bantlanmış bir şekilde durmaktaydı. Bunu söylemenin bir anlamı yoktu çünkü bu konuda ona soru soran olmamıştı. Bir kurumdan diğerine sevk edildiğinde yanında bir silah götürmenin şart olduğunu çok önceden öğrenmişti. Kaçmama konusunda verdiği sözü bozamazdı belki ama biri ona tecavüz etmeye kalkışırsa en azından kendisini koruyabilirdi. Olmazsa onu boğazını kessin diye Billy'ye verirdi.

Milligan'ın Harding Hastanesi'ne sevk edilmesinin kararlaştırıldığı tarihten dört gün önce, Çavuş Willis hücreye geldi. Tommy'nin ona deli ceketinden çıkmayı nasıl başardığını göstermesini istiyordu.

Tommy ince yapılı, saçları dökülmeye ve esmer yüzünü çevreleyen saçları kırlaşmaya yüz tutmuş olan polis memuruna bir bakış attı ve kaşlarını çatarak, "Neden öğretecekmişim?" dedi.

"Nasıl olsa buradan gidiyorsun," dedi Willis. "Ben de hâlâ bir şeyler öğrenebilecek kadar genç olduğumu düşünüyorum."

"Bana karşı hep iyi davrandınız," dedi Tommy, "ama ben sırlarımı o kadar kolay başkalarına vermiyorum."

"Şöyle düşün o zaman," dedi Willis. "Birinin hayatını kurtarabilirsin."

Tommy gitmek için arkasını dönmüştü, bunu duyunca dönerek meraklı bir bakış attı. "Nasıl yani?"

"Sen hasta değilsin, biz bunu biliyoruz. Ama burada öyle olan kişiler var. Korumak için onlara bu deli gömleğini giydiriyoruz çünkü eğer giydirmezsek bazıları canlarına kıyabiliyorlar. Eğer bana bunun içinden nasıl çıktığını gösterirsen, başkalarının aynı şeyi yapmasını önleyebiliriz. Sen de onların hayatını kurtarmış olursun."

Tommy bununla ilgilenmediğini göstermek için omuzlarını silkti.

Ama bir sonraki gün Çavuş Willis'a deli gömleğinden nasıl kurtulduğunu gösterdi. Sonra da ona gömleğin asla çıkarılmayacak bir şekilde birisine nasıl giydirileceğini öğretti.

Judy'yi o gece geç vakit Dorothy Turner aradı. "Bir tane daha oldu," dedi Turner.

"Bir tane daha ne oldu?" diye sordu Judy.

"Hiç bilmediğimiz bir kişilik daha ortaya çıktı. Adalana isimli on dokuz yaşındaki bir kız."

"Aman Tanrım," diye fısıldadı Judy. "On tane oldu demektir."

Dorothy gece geç vakit hapishaneye yaptığı ziyaretten bahsetti ona. Milligan yerde oturuyordu ve yumuşacık bir sesle sevgi ve şefkat beklediğini söylüyordu. Dorothy onun yanında oturmuş ve gözyaşlarını silerek onu rahatlatmaya çalışmıştı. Daha sonra 'Adalana' ona gizlice şiirler yazdığı-

nı söylemişti. Gözlerinden yaşlar akarak hepsinin içinde bir tek onun diğer kişiliklerin spottan çıkmasını *dilemek* gibi bir yeteneği olduğunu anlatmıştı. Şu ana kadar sadece Arthur ve Christene onun varlığından haberdar olmuştu.

Judy bu sahneyi gözlerinin önüne getirmeye çalıştı: Dorothy, Milligan'ı kollarının arasına almış, yerde oturuyordu.

"Peki, neden daha önce değil de şimdi ortaya çıkmayı düşünmüş?" diye sordu Judy.

"Adalana erkeklerin başına gelenlerden kendisini sorumlu görüyor," dedi Dorothy. "Tecavüzler sırasında Ragen'dan zaman çalan da oymuş."

"Sen ne diyorsun?"

"Adalana birinin onu tutmasına, kollarına almasına, okşamasına ve sevmesine çok muhtaç olduğu için öyle yaptığını söyledi."

"Yani, Adalana ..."

"Adalana bir lezbiyen."

Judy telefonu kapattıktan sonra bile ahizeye uzunca bir süre bakmaya devam etti. Kocası telefonun kimden geldiğini sordu. Ona yanıt vermek için ağzını açmak üzereyken, başını iki yana salladı ve hiçbir şey demeden ışıkları söndürdü.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

(1)

Billy Milligan, Franklin İlçe Cezaevi'nden Harding Hastanesi'ne 16 Mart sabahı, yani planlanandan iki gün önce sevk edildi. Dr. George Harding, Milligan için bir terapi ekibi toparlamış ve onlara bir brifing vermişti ama Milligan'ın o tarihte gelmesi beklenmediği için Dr. Harding Şikago'daki bir psikiyatri toplantısında bulunmak için şehir dışına çıkmıştı.

Harding Hastanesi'ne kadar polis arabasının peşinden giden Judy Stevenson ve Dorothy Turner, yeniden cezaevine dönmenin Danny için ne kadar kötü bir darbe olacağını biliyorlardı. Uzman doktorlardan Dr. Schoemaker hastayı Dr. Harding dönene kadar kişisel koruması altına almayı kabul etti. Bunun üzerine şerif yardımcısı imza karşılığında mahkumu hastanede alıkoymayı kabul etti.

Judy ve Dorothy, Danny'yle birlikte yürüyerek Wakefield Cottage'a geldiler. Burası sürekli gözlem altında bulundurulması ve özel dikkat gösterilmesi gereken on dört zorlu hastanın bakıldığı kapalı bir bölümdü. Hemen bir yatak bulundu ve hazırlandı. Danny iki "özel bakım" odasından birine verildi. Bu odaların yirmi dört saat gözlem yapılabilmesi için delikleri olan, meşeden yapılmış çok sağlam kapıları vardı. Harding Hastanesi'nde 'Psikiyatri Teknisyeni' denilen yardımcı hizmet elemanlarından biri ona bir yemek tepsisi getirdi. Yemeğini yerken iki kadın onunla birlikte oturdular.

Yemekten sonra Dr. Schoemaker ve üç hemşire onlara katıldı. Turner hastane kurmaylarının da bu çoklu kişilik bozukluğu sendromunu kendi gözleriyle görmesini istiyordu, o yüzden Danny'ye Arthur'un gelmesini ve birlikte çalışacakları kişilerle tanışmasını söyledi.

Terapi ekibine dahil olduğu için bölüm koordinatörü olan Hemşire Adrienne McCann brifingde hazır bulunmuştu ama diğer iki hemşire için bu durum tamamıyla bir sürpriz oldu.

Beş kızı olan Donna Egar, Kampüs Tecavüzcüsü'yle tanışmanın içinde uyandırdığı duyguları tam olarak anlamakta zorlanıyordu. Kadın ilk başlarda gözleri transa girmiş gibi donuklaşan ve dudakları kendi içiyle konuşur gibi kıpırdanan küçük çocuğun konuşmasını büyük bir dikkatle izledi. Daha sonra da yüzü değişip ciddi ve kibirli bir ifadeye bürünen çocuğun İngiliz aksanıyla konuşmaya başladığını görünce daha da şaşırdı.

Hemşire gülmemek için kendisini zor tutuyordu. Ne Danny'nin ne de Arthur'un varlığını ikna edici bulmamıştı. Ona kalırsa hapse girmekten kurtulmak isteyen parlak bir aktörün işiydi bu. Ama gerçek Billy Milligan'ın nasıl biri olduğunu merak ediyordu; onun yaptığı şeyleri yapan bir kişinin nasıl bir insan olabileceğini bilmek istiyordu.

Dorothy ve Judy, Arthur'la konuştular ve güvenli bir yerde olduğuna dair onu temin ettiler. Dorothy ona birkaç güne kadar bir iki psikolojik test yapmak için uğrayacağını söyledi. Judy de Gary'yle birlikte arada bir gelip konuyla ilgili çalışmalar yapacaklarını anlattı.

Psikiyatri Teknisyeni Tim Sheppard her on beş dakikada bir gelip yeni hastayı dikiz deliğinden izliyor ve o ilk gün için girilmesi gereken özel-işlem kayıtlarını tutuyordu.

5:00 yatağın üzerinde bağdaş kurmuş oturuyor, sakin
5:15 yatağın üzerinde bağdaş kurmuş oturuyor, sabit bakışlarla bakıyor
5:32 ayakta, pencereden bakıyor
5:45 yemek servisi
6:02 yatağın kenarına oturmuş, sabit bakışlarla bakıyor
6:07 yemek tepsisi alındı, yemeğini iyi yedi
Saat yediyi çeyrek geçe, Milligan odada volta atmaya başladı.

Saat sekizde Hemşire Helen Yaeger odasına girdi ve onunla birlikte orada kırk dakika kaldı. Yaeger'ın hemşire günlüğüne girdiği ilk bilgi oldukça kısaydı:

3/16/78 Bay Milligan özel bakımda, özel tedbirler alınarak yakın gözlem altında tutuluyor. Sahip olduğu kişiliklerle ilgili olarak konuştu. Konuşmanın çoğunu 'Arthur' yaptı. İngiliz aksanı var. Kişilerden birinin, özellikle Billy'nin, intihar eğilimi içinde olduğunu ve diğerlerini korumak için tam on altı yaşından beri uyutulduğunu söyledi. İştahı yerinde. Dışkılaması gayet iyi. Yiyeceklere itiraz etmiyor. Hoş ve işbirlikçi davranışlar sergiliyor.

Hemşire Yaeger gittikten sonra, Arthur sessizce diğerlerine Harding Hastanesi'nin güvenli ve destek verici bir ortama sahip olduğu bilgisini verdi. Terapiyi yapacak olan doktorlara yardımcı olmak mantık ve iç görü isteyen bir işti o nedenle o, yani Arthur, spotla ilgili olarak münhasır egemenliğe sahip olacaktı.

O sabah saat ikiyi yirmi beş geçe, psikiyatri teknisyeni Chris Cann odadan yüksek bir sesin geldiğini duydu. Kontrol etmek için gittiğinde hastanın yerde oturmakta olduğunu gördü.

Tommy yataktan düştüğü için sinirliydi. Birkaç saniye sonra ayak seslerini duydu ve dikiz deliğinden bir gözün ona

baktığını fark etti. Ayak sesleri kaybolur kaybolmaz, Tommy tabanının altına bantlamış olduğu jileti çıkardı ve onu yeniden karyolanın altındaki tahta çubuklardan birine bantlayarak dikkatle sakladı. Zamanı geldiğinde onu nerede bulacağını biliyordu.

(2)

19 Mart günü Chicago'dan dönen Dr. George Harding, Jr., özenle yapmış olduğu düzenlemelerin hastanın öngörülenden önce sevk edilmesi nedeniyle bozulduğunu görerek rahatsız oldu. Bir terapi ekibi ayarlamak için çok çaba göstermişti. Ekipte bir psikolog, bir sanat terapisti, bir birleşik terapist, bir psikiyatrik sosyal hizmet uzmanı, doktorlar, hemşireler, psikiyatri teknisyenleri ve Wakefield bölüm koordinatörü vardı. Onlara çoklu kişilik bozukluğunun karmaşıklığı hakkında önceden bilgi vermişti. Bazıları bu tanıya inanmadıklarını açıkça beyan edince, onları sabırlı bir şekilde dinlemiş, kendi kuşkularından bahsetmiş ve onlardan mahkeme kararının verdiği yükümlülüğü yerine getirilmesi için ona yardımcı olmalarını istemişti. Zihinlerini açık tutacaklar ve William Stanley Milligan'ı daha iyi tanıyabilmek için iş birliği içinde çalışacaklardı.

Dr. Harding'in dönmesinden bir gün sonra Dr. Perry Ayres, Milligan'ı bir sağlık muayenesinden geçirdi. Dr. Ayres medikal öykü kaydına Milligan'ın dudaklarının sıklıkla kıpırdandığını ve genellikle bir soruya yanıt vermeden önce gözlerini sağa doğru kaydırdığını yazdı. Ayres bunu neden yaptığını sorduğunda, Milligan soruların yanıtlarını almak için diğerleriyle, özellikle de Arthur'la konuştuğunu söylemişti.

"Ama sizin bizi Billy diye çağırmanız gerek," dedi Milligan, "böylece kimse bizim deli olduğumuzu düşünemez. Ben

Danny'yim. O formu dolduran ise Allen idi. Ama benim diğerleri hakkında konuşmamam gerekiyor." Dr. Ayres bunu da raporuna yazdı ve şunları ekledi:

> Daha önce Danny'nin bize tüm diğerleriyle ilgili sağlık bilgilerini vereceği anlayışıyla, sadece Billy hakkında konuşacağımıza dair mutabık kalmıştık. Ama Danny bu mutabakata uyamadı ve o yüzden de diğer isimler ortaya çıktı. Danny'nin hatırlayabildiği tek rahatsızlık Billy'nin 9 yaşındayken geçirdiği fıtık ameliyatıydı – ancak "9 yaşında olan Danny'ydi ve hep o yaşta kalmıştı," ve fıtık ameliyatı geçiren de David'di. Allen'da tünel görüşü vardı ama diğerlerinin görüşü normaldi....
>
> Not: Muayene odasına girmeden önce yapmayı düşündüğüm fiziksel muayenenin nasıl olacağını ona ayrıntılarıyla anlattım. Fıtık ameliyatının izlerini görmem gerektiğini ve idrarındaki anormallik (irinli idrar) nedeniyle makattan da prostat muayenesi yapmamın ne kadar önemli olduğunu söyledim. Çok endişelendi. Muhtemelen diğerleriyle konuştuğu için dudakları ve gözleri hızlı hızlı hareket etmeye başladı. Bana terbiyeli ama asabi bir tavırla "Billy ve David bundan hiç hoşlanmayacaklar çünkü çiftlikte yaşadıkları dönemde Chalmers ikisine tam da o dediğiniz yerden 4 kere tecavüz etti. Chalmers bizim üvey babamızdı," dedi. Bu arada aile öyküsünde anne olarak tanımlanan kadının Billy'nin annesi olduğunu söyledi ve "ama o benim annem değil... ben kendi annemin kim olduğunu bilmiyorum," diye ekledi.

Wakefield Cottage'daki 'mini-grup' programının iki yardımcı terapisti olan Rosalie Drake ve Nick Cicco, Milligan'la günlük bazda en yakın şekilde ilgilenen kişilerdi. Her sabah saat onda ve her gün öğleden sonra saat üçte Wakefield hastaları-

nın yedisi ya da sekizi proje ve etkinliklerde grup çalışması yapmak üzere bir araya getiriliyordu.

Nick 21 Mart günü Milligan'ı artık sadece geceleri kilitli tutulan özel bakım odasından alarak etkinlik odasına getirdi. Yirmi yedi yaşındaki, kocaman sakallı ve sol kulağında biri altından ince bir halka, diğeri ise yeşim taşlı olmak üzere iki küpe olan, ince yapılı bu psikiyatri teknisyeni, Milligan'ın çocukluğunda yaşadığı cinsel taciz nedeniyle erkeklere karşı saldırgan bir tutum içinde olabildiğini biliyordu. Çoklu kişilik bozukluğunu merak ediyordu ama aslında bu konuda çok kuşkucuydu.

Yirmili yaşların sonlarında, sarışın ve mavi gözlü bir meşguliyetle tedavi uzmanı olan Rosalie de daha önce çoklu kişilik bozukluğunun söz konusu olduğu bir vakayla hiç karşılaşmamış olmasına rağmen Dr. Harding'in verdiği brifingden sonra, gruptakilerin büyük bir süratle iki kampa ayrıldığını fark etmişti. Bir kamptakiler Milligan'ın çoklu kişilik bozukluğu olduğuna inanıyor, diğer kamptakiler ise onun bir düzenbaz olduğuna, dikkat çekmek ve tecavüz suçlamasından hapse girmemek için bu tuhaf hastalıktan muzdaripmiş gibi yaptığına inanıyordu. Rosalie ise kendi adına, açık fikirli olabilmek için büyük bir mücadele veriyordu.

Milligan diğerlerinden uzakta, masanın en ucundaki sandalyeye oturunca, Rosalie Drake ona mini-grup hastalarının önceki gün sevdikleri bir kişiye kendilerini anlatan kolajlar yapmaya karar verdiklerini söyledi.

"Benim kolaj yapacağım bir sevdiğim yok," dedi Milligan.

"O zaman bizim için yap," dedi Rosalie. "Herkes kolaj yapacak çünkü." Üzerinde çalışmakta olduğu renkli kartonu havaya kaldırdı. "Nick ve ben de yapıyoruz."

Rosalie Milligan'ın yirmi santime yirmi sekiz santim büyüklüğündeki bir renkli kartonu alışını ve dergilerden fotoğ-

raflar kesmesini uzaktan izliyordu. Milligan'ın sanatsal yetenekleri hakkında bir şeyler duymuştu ve şimdi bu sessiz ve çekingen hastaya baktıkça onun neler yapacağını çok merak ediyordu. Milligan sessiz ve sakin bir şekilde çalışıyordu. İşini bitirince, Rosalie yanına giderek ona baktı.

Gördüğü kolaj irkilmesine neden oldu. Sayfanın tam ortasında korkmuş ve gözleri yaşlarla dolu bir çocuk vardı, altında da MORRISON sözcüğü yazılıydı. Çocuğun tam tepesinde öfkeli bir adam ve kırmızı harflerle yazılmış TEHLİKE sözcüğü yer alıyordu. Sağ alt köşede ise bir kuru kafa görülüyordu.

Kolajda verilen mesajın yalınlığı ve duygusal derinliği onu etkilemişti. Böyle bir şeyin yapılmasını ne talep etmişti ne de bekliyordu. Bu kolaj acı dolu bir öykü anlatıyordu. Ona baktığında ürperiyor ve oltaya takıldığını hissediyordu. Hastanedeki diğerleri Milligan hakkında istediklerini düşünebilirlerdi ama bu kolaj duygusuz bir psikopatın ürünü olamazdı. Nick Cicco da onunla aynı fikirdeydi.

Dr. George (hastane çalışanları ve hastalar onu babası Dr. George Harding, Sr.'dan ayırt etmek için onu öyle çağırıyorlardı) mesleğiyle ilgili psikiyatri dergilerini okumaya başlamış ve çoklu kişilik bozukluğu olarak bilinen hastalığın giderek artma eğilimi gösterdiğini keşfetmişti. Doktor daha sonra bazı psikiyatristleri aramış ve onları çoğunun da aynı kanıda olduğunu öğrenmişti. "Bildiğimiz kadarını sizinle paylaşmaya hazırız ama bu gerçekten bizim de anlamadığımız bir konu. O yüzden, kendi yolunuzu kendiniz çizmelisiniz," demişlerdi.

Bu iş Dr. George'un ilk başlarda düşündüğünden çok daha fazla zaman alacak ve çok daha fazla çaba gerektirecekti. Hastane o sıralarda bir genişleme programı uygulamaktaydı ve bu iş için bir para toplama kampanyası başlatmıştı. O yüzden bu hastayı almayı kabul etmekle doğru mu yaptığı

konusunda şüpheye düşmüştü. Sonunda bunun insan zihniyle ilgili bilgilerin sınırlarının araştırılması açısından hem Milligan hem de psikiyatri mesleği için önemli bir konu olduğuna dair kendisini ikna etti.

Mahkemeye bir değerlendirme sunmadan önce Billy Milligan'ın öyküsünü tam olarak öğrenmesi gerekiyordu ama genç adamın yaşadığı yoğun hafıza kaybı bu konuda ciddi bir sorun oluşturuyordu.

23 Mart Perşembe günü, Gary Schweickart ve Judy Stevenson müvekkillerini bir saat kadar ziyaret ettiler ve onun olaylarla ilgili olarak belli belirsiz hatırladığı anıların üzerinden giderek bunları üç kurbanın anlattıklarıyla karşılaştırdıktan sonra Dr. Harding'in mahkemeye sunacağı rapora dayalı olarak alternatif yasal stratejiler geliştirmek için planlar yaptılar.

Her iki avukat da, özel bakım ünitesinde kalmaktan ve 'özel tedbir' kıyafeti giymekten şikayet etmesine rağmen, Milligan'ı eskiye göre daha sakin bulmuşlardı. "Dr. George bana buradaki diğer hastalara davrandıkları gibi davranmaları gerektiğini söylüyor ama burada bana kimse güvenmiyor. Diğer hastalar minibüslere binip hastane dışındaki gezilere gidebiliyorlar ama beni götüren yok. Benim hep burada kalmam gerekiyor. Ayrıca bana sürekli Billy diye hitap etmeleri de canımı çok sıkıyor."

Onu teskin etmeye çalıştılar ve Dr. George'un onun için kendisini riske attığını söyleyerek, onun sabrını denemeye kalkışmaması gerektiğini anlattılar. Judy o anda muhatap oldukları kişinin Allen olduğunu hissediyordu ama onu tanımadığını belli ettiği takdirde alınacağını bildiği için hiçbir şey sormadı.

Gary, "Hastanedekilerle iş birliği içinde olman gerekir diye düşünüyorum," dedi. "Hapisten kurtulabilmek için tek şansın bu."

Oradan ayrılırlarken, her ikisi de onun güvende olduğunu gördükleri ve günlük bazdaki sorumlulukları ve endişeyi bir süreliğine de olsa sırtlarından attıkları için rahat bir nefes aldılar.

O günün ilerleyen saatlerinde gerçekleştirilen elli dakikalık ilk terapi seansı Dr. Harding'i çok germişti. Milligan, Wakefield'daki görüşme salonunun penceresinin karşısındaki koltuğa oturmuştu ama ilk başlarda göz teması içine girmiyordu. Geçmişle ilgili pek az şey hatırlıyor gibiydi ama onu evlat edinen üvey babasının tacizlerinden bahsederken gayet fütursuzdu.

Dr. Harding onun aşırı temkinli bir yaklaşım içinde olduğunu biliyordu. Dr. Wilbur ona mümkün olan en kısa süre içinde Milligan'ın kaç kişiliği olduğunu bulmasını ve onların kimliğini saptamasını söylemişti. Diğer kişiliklerin her biri neden var olduğunu anlatmaya teşvik edilmeliydi. Ayrıca yaratılmalarına neden olan belirli koşulları yeniden yaşamalarına izin verilmeliydi.

Daha sonra kişiliklerin birbirini tanımaları, birbirleriyle iletişim içinde olmaları, sorunlarını çözmek için birbirlerine yardım etmeleri ve birbirinden uzak kalmak yerine birtakım şeyleri paylaşmaları gerekiyordu. Wilbur bu stratejinin kişilikleri bir araya getireceğini ve temel karakter olan Billy'ye olaylarla ilgili anılarını uzun vadede geri getireceğini söylemişti. Füzyon, yani kişiliklerin kaynaşması ancak ondan sonra denenebilirdi. Wilbur cezaevinde bu kişilikleri müthiş bir beceriyle meydana çıkardığı için onun bu yaklaşımını denemek gerçekten de çok cazip geliyordu ama Dr. George Harding bu konuda çok temkinliydi. Herkes için doğru olan bir şeyin onun için de her zaman doğru olmayabileceğinin farkındaydı. Kendisini çok muhafazakar biri olarak görüyordu, o yüzden de kendi çizgisini kendisi çekmek, doğru olduğunu düşündüğü bir zamanı kollamak ve kimlerle ve nelerle muhatap olduğunu tam olarak bilmek istiyordu.

Bir süre sonra Hemşire Donna Egar vaktinin çoğunu Milligan'ı birebir izlemekle geçirdiğini fark etti. Milligan diğer hastalara göre çok az uyuyor ve sabahları erken kalkıyordu. Böylece onunla konuşmak için bol bol vakit oluyordu. Milligan ona bedeninin içinde onunla birlikte yaşayan diğer insanlardan bahsediyordu.

Milligan bir gün ona üzeri tamamıyla yazılarla doldurulmuş ve 'Arthur' diye imzalanmış olan bir kağıt verdi. Çok korkmuş gibiydi. "Ben Arthur isimli kimseyi tanımıyorum ve bu kağıtta yazılanları da anlamıyorum," dedi.

Çok geçmeden hastane çalışanları, kendi gözleriyle tanık oldukları birtakım olaylar için durmadan, "Bunu ben yapmadım, başkası yaptı," diyen biriyle uğraşmanın giderek daha da güçleştiğini söyleyerek Dr. George'a şikayet etmeye başladılar. Dediklerine göre Milligan diğer hastaların tedavisine zarar veriyor ve istediğini elde etmek için sürekli olarak bir çalışandan diğerine giderek onları manipüle etmeye çalışıyordu. Ayrıca hep Ragen'ın geleceğini ve işlere el koyacağını ima ediyordu. Hastane personeli bunu kendilerine yapılan üstü kapalı bir tehdit olarak görüyordu.

Dr. George, bunun üzerine Milligan'ın alter kişilikleriyle doğrudan kendisi uğraşmayı ve bunu da sadece terapi seanslarında yapmayı önerdi. Hastane personeli o ünitede, özellikle de diğer hastaların önünde diğer isimleri ağızlarına almamalı ve onlardan bahis açmamalıydı.

Arthur'la ilk gün konuşmuş olan hemşire Helen Yaeger, bu tedavi planını 28 Mart tarihli hemşire-hedef çizelgesine şöyle geçirmişti:

> Milligan bir ay içinde kendisinin inkar ettiği ancak yapmış olduğu kanıtlanmış olan hareketlerinin sorumluluğunu kabul edecektir.

Plan: (1) Piyano çalabilme yeteneği olduğunu inkar ettiğinde, hastane personeli onu piyano çalarken gördüklerini ya da duyduklarını söyleyecek ve gerçekçi bir tavır takınacaktır.
Plan: (2) Kendisinin yazmış olduğu ama bilgisi dahilinde olmadığını iddia ettiği notlarla ilgili olarak, hastane personeli bu notları yazarken onu gördüklerini söyleyeceklerdir.
(3) Hasta kendisinden 'bir başka kişilik' olarak bahsettiğinde, hastane personeli ona isminin Billy olduğunu hatırlatacaktır.

Dr. George, bir terapi seansında Allen'a bölümdeki diğer hastaların diğer kişiliklerin isimlerini duyduklarında zihin karışıklığı yaşadıklarını, o yüzden de yeni bir tedavi planı uygulayacaklarını söyledi.

"Bazı insanlar da kendilerini Napolyon ya da İsa Mesih olarak tanımlıyorlar," dedi Allen.

"Ben ya da hastane çalışanlarından biri böyle yaparsa, yani seni bir gün Danny ve başka bir gün ise Arthur, Ragen, Tommy ya da Allen diye çağırırsak, bu farklı bir şeydir. Ben tüm kişiliklerin hastane personeliyle ve hastalarla muhatap olduklarında Billy ismine yanıt vermelerini önerdim, ama..."

"Onlar 'kişilik' değil, Dr. George. Onlar insan."

"Böyle bir ayrımı neden yapıyorsun?"

"Kişilik dediğiniz vakit, sanki onların gerçek olduğuna inanmıyormuşsunuz gibi oluyor da ondan."

(3)

8 Nisan günü, yani Dorothy Turner'ın bir psikolojik test programı başlatmasından birkaç gün sonra, Donna Egar Milligan'ı odasında öfke içinde volta atarken gördü. Sorunun ne olduğunu sorduğunda, Milligan İngiliz aksanıyla "Kimse anlamıyor," dedi.

Egar daha sonra Milligan'ın önce yüzünün, sonra da duruşunun, yürüyüşünün ve konuşmasının yeniden değiştiğini gördü ve Danny'nin geldiğini anladı. O noktada, onun ne kadar tutarlı ve kişiliklerin de ne kadar gerçek olduğunu görmüş ve bir numara çekmediğine ikna olmuştu. Hemşireler içinde Milligan'a inanan tek kişi oydu.

Birkaç gün sonra, Milligan gayet üzgün bir şekilde ona geldi. Hemşire gelen kişinin Danny olduğunu anında anlamıştı. Danny gözlerini ona dikti ve acınası bir tavırla, "Ben neden buradayım?" diye sordu.

"Nereden bahsediyorsun?" diye sordu Egar. "Bu odadan mı yoksa bu binadan mı bahsediyorsun?"

Danny başını iki yana salladı. "Diğer hastaların bazıları benim neden bu hastanede olduğumu sordular."

"Bunu belki senin testlerini yapmaya geldiğinde Dorothy Turner yanıtlayabilir," dedi hemşire.

O akşam Dorothy Turner'ın terapi seansı bittikten sonra, Danny kimseyle konuşmadı. Odasına koştu ve yüzünü yıkamak için banyoya girdi. Birkaç saniye sonra ön kapının açılıp kapandığını duydu. Dışarı baktı ve Dorine adlı genç bir hasta kadının orada durduğunu gördü. Gerçi onun sorunlarını sıklıkla sempatiyle dinliyor ve kendi sorunlarından da ona bahsediyordu ama ona karşı fazladan bir ilgi duyduğu yoktu.

"Neden buradasın?" diye sordu kadına.

"Seninle konuşmak istedim. Bu gece neden o kadar üzüldün?"

"Buraya gelmemen gerektiğini biliyorsun. Kurallara aykırı bu yaptığın."

"Ama o kadar kederli görünüyordun ki..."

"Birisinin yaptığı bir şeyi keşfettim. Çok korkunç bir şey. Ben yaşamayı hak etmiyorum."

Tam o sırada birtakım ayak sesleri duyuldu ve biri kapıya

vurdu. Dorine fırlayarak kendisini banyoya onun yanına attı ve kapıyı da kilitledi.

"Bunu neden yaptın?" diye fısıldadı Milligan sert bir tavırla. "Başım daha beter derde girecek. Şimdi her şey daha içinden çıkılmaz gibi olacak."

Kız kıkırdadı.

"Pekala, Billy ve Dorine!" diye bağırdı Hemşire Yaeger. "Siz ikiniz hazır olduğunuzda oradan çıkın."

Hemşire Yaeger 9 Nisan 1079 tarihli notlarına şu satırları yazdı:

> Işıkları kapalı olan banyoda akranı olan bir kadın hastayla birlikte bulunan Bay Milligan, yapmış olduğunu keşfettiği bir eylemle ilgili olarak onunla yalnız olarak konuşma ihtiyacını hissettiği için orada olduğunu beyan etti. Bayan Turner'ın bu akşam uyguladığı psikolojik testte, üç kadına tecavüz ettiğini öğrenmişti. Ağlamaklı bir tavırla "Ragen ve Adalana'nın ölmelerini istiyorum," dedi. Dr. George çağırıldı ve bu olay anlatıldı. Bay Milligan özel tedbirlerin alındığı özel bakım odasına alındı. Birkaç dakika sonra hastanın elinde bornoz kemeriyle yatağının üzerine oturduğu gözlemlendi. Gözleri hâlâ yaşlıydı ve onları öldürmek istediğini söylüyordu. Bir süre kendisiyle konuşulduktan sonra bornoz kemerini teslim etti ama bunu yapmadan önce kemeri boynuna doladı.

	Sözel IQ	Performans	Toplam Ölçek
Allen	105	130	120
Ragen	114	120	115
David	68	72	69
Danny	69	75	71
Tommy	81	96	87
Christopher	98	108	102

Christene test edilemeyecek kadar küçüktü ve Adalana da dışarı çıkmamıştı. Arthur testin IQ'yla ilgili olan bölümünü, onuruna dokunduğu gerekçesiyle almayı reddetmişti.

Turner, Danny'nin Rorschach testinde verdiği yanıtların kötü gizlenmiş saldırganlık belirtileri verdiğini ve aşağılık kompleksi ve yetersizlik duygusunu bastırmak için dış desteğe ihtiyaç olduğunu keşfetmişti. Tommy, Danny'ye kıyasla daha olgundu ve dışa vurum konusunda daha fazla potansiyele sahipti. Tüm kişilikler içinde en fazla şizoid özelliklere sahip olan ve başkalarını en az umursayan da oydu. Ragen ise, en fazla şiddet gösterme eğiliminde olan idi.

Arthur'un entelektüel açıdan güçlü olduğunu ve bu özelliğini diğerlerini yöneten konumunu muhafaza etmek için kullandığını fark etmişti. Turner'a göre, Arthur bu özelliğinden genel olarak tüm dünyaya karşı telafi edici bir üstünlüğe sahip olabilmek için de faydalanıyordu ama bir türlü huzurlu değildi ve duygusal açıdan uyarıcı olan durumlarda kendisini tehdit altında hissediyordu.

Turner kişiliklerde kadınsı bir kimliğin açığa vurulması ve öfkeye yenilme tehdidi altındaki bir süperegonun varlığı gibi birtakım ortak noktalar da bulmuş, ancak psikotik süreçle ya da şizofrenik düşünce bozukluğuyla ilgili bir belirtiye rastlamamıştı.

Rosalie Drake ve Nick Cicco mini-grubun 19 Nisan günü güven alıştırmaları yapacağını söylediğinde, Arthur Danny'nin spota girmesi için izin verdi. Hastane personeli dinlenme odasını masalarla, sandalyelerle, sedirlerle ve panolarla doldurarak orayı adeta bir engelli koşu parkuru haline getirdiler.

Milligan'ın erkeklerden korktuğunu bilen Nick, gözü bağlı olarak eşyaların arasından geçerken Rosalie'nin ona yardımcı olmasını önerdi. Rosalie, "Birlikte çalışmalıyız, Billy," dedi, "gerçek dünyada yaşayabilmen için insanlara karşı içinde yeterli bir güven duygusu oluşturmanın tek yolu bu."

Milligan sonunda Rosalie'nin gözlerini bağlamasına izin verdi.

"Şimdi benim elimi tut," dedi Rosalie, onu odaya doğru yönlendirirken. "Engellerin arasından seni ben geçireceğim ve incinmemeni sağlayacağım."

Milligan'ı yönlendirirken onun nereye gittiğini ya da nereye çarpacağını bilmemenin verdiği ve hâkim olamadığı bir tedirginlik içinde olduğunu hem görebiliyor, hem de hissedebiliyordu. İlk başlarda yavaş yavaş hareket ettiler ama sonra hızlandılar ve sandalyelerin arasından, masaların altından geçtiler, el merdivenlerine çıkıp indiler. Milligan'ın nasıl bir panik içinde olduğunu gördükleri için, onun bu işi sonuna kadar götürmesini hem o hem de Nick takdir ettiler.

"Senin incinmene izin vermedim, öyle değil mi, Billy?"

Danny başını iki yana salladı.

"Güvenebileceğin bazı insanların olduğunu öğrenmen gerek. Herkes değil tabii, ama bazı insanlar."

Rosalie, Milligian'ın onun yanındayken giderek daha fazla Danny ismiyle tanıdığı o küçük oğlan çocuğu rolünü benimsediğini fark etmişti ama çizdiği resimlerin çoğunda ölüm temasını kullanması onu çok üzüyordu.

Bir sonraki salı günü, Allen'a eskizler çizebilsin ve resim yapabilsin diye dışavurumcu sanat sınıfına katılmak üzere ilk kez olarak birleşik terapinin yapıldığı binaya gitme izni verildi.

Yumuşak başlı sanat terapisti Don Jones, Milligan'ın doğal yeteneklerinden çok etkilenmişti ama onun yeni bir grup içinde olmaktan dolayı kaygılı ve gergin olduğunu hissediyordu. Yaptığı tuhaf çizimlerin dikkat çekmek ve onaylanmak için başvurduğu bir yöntem olduğunun farkındaydı.

Jones üzerinde 'Huzur İçinde Yatma' yazılı olan mezar taşı çizimini göstererek, "Bununla ilgili olarak bize bir şey

söyleyebilir misin, Billy?" diye sordu. "Bunu çizerken neler hissediyordun?"

"Bu *Billy*'nin gerçek babası," dedi Allen. "O bir komedyendi ve kendisini öldürmeden önce Florida'da sunuculuk yapıyordu."

"Bize neler hissettiğini söyler misin? Biz bu aşamada ayrıntılara girmek yerine duygularla ilgilenmek istiyoruz, Billy."

Allen kendi ürettiği eserden dolayı Billy'nin övgü kazanmasından tiksinmiş gibi kalemini elinden bıraktı ve başını kaldırıp saate baktı. "Yatağımı yapmak için bölüme gitmem gerek," dedi.

Ertesi gün Hemşire Yaeger'a terapiden bahsetti ve yapılan her şeyin yanlış olduğundan şikayet etti. Hemşire ona hastane personeline ve hastalara müdahale etmekte olduğunu söyleyince de üzüldü. "Diğer insanlarım tarafından yapılan şeylerden ben sorumlu değilim," dedi.

"Biz senin diğer insanlarınla ilgilenmiyoruz," dedi Yaeger, "sadece Billy'yle ilgileniyoruz."

"Dr. Harding beni Dr. Wilbur'ın önerdiği gibi tedavi etmiyor," diye bağırdı Billy. "Bu tedavi beş para etmez."

Sonra da hasta çizelgesini okumak istedi ve Yaeger bunu reddedince hastaneyi onları kendisine göstermesi için ikna edebileceğini söyledi. Personelin onun davranışlarındaki değişiklikleri kaydetmediğinden emindi, o yüzden de kaybettiği zamanı izah edemeyecekti.

Dr. George'un o akşam yaptığı ziyaretten sonra, Tommy hastane personeline doktorunu azlettiği haberini verdi. Daha sonra Allen odasından çıktı ve doktoru yeniden göreve getirdiğini söyledi.

***

Ziyaret izni verildikten sonra Milligan'ın annesi Dorothy Moore hemen hemen her hafta geldi. Genellikle yanında kızı Kathy oluyordu. Oğlunun nasıl bir tepki vereceği öngörülemiyordu. Annesinin ziyaretinden sonra bazen mutlu ve dışadönük oluyor, bazı zamanlarda ise bedbinleşiyordu.

Ekip toplantısında, psikiyatrik sosyal hizmet uzmanı Joan Wilslow, her ziyaretinden sonra Dorothy'yle mülakat yaptığını söyledi. Winslow kadını cana yakın ve verici bulmuştu ama utangaç ve başkalarına muhtaç olan doğasının, oğlunun maruz kaldığı tacizlere müdahale etmesini engellemiş olabileceğini tahmin ediyordu. Dorothy ona hep Billy'nin iki kişiymiş gibi olduğunu hissettiğini söylemişti. Bu iki Billy'nin bir tanesi sevecen ve nazik bir çocuktu, diğeri ise insanların duygularını rencide etmekten hiç çekinmiyordu.

Bayan Moore'un 18 Mart günü yaptığı ziyaretten sonra Milligan'ın son derece üzgün olduğunu ve başının üzerine bir yastık koyarak kendisini odasında tecrit ettiğini kayıt defterine yazan kişi Nick Cicco oldu.

Nisan sonuna gelindiğinde, öngörülen on iki haftanın altısı geçmişti. Dr. George işlerin çok ağır gittiğini düşünüyordu. Temel kişilik Billy ile diğer kişilikler arasında bir şekilde iletişim hatları kurulması gerekiyordu. Ama ilk önce bir ilerleme kaydedip, Dr. Wilbur'ın Ragen'ı dışarı çıkması için izin vermeye razı ettiği o pazar gününden beri görmediği Billy'ye ulaşmalıydı.

Dr. George, birden temel kişiliğin alter egoların videoya çekilmiş konuşmalarıyla ve davranışlarıyla yüzleşmesinin etkili olabileceğini akıl etti ve Allen'a bu fikirden bahsetti. Kişiliklerin birbiriyle ve Billy'yle iletişim halinde olmasının ne kadar önemli olduğunu ona anlattı. Allen bu fikri kabul etti.

Daha sonra Allen Rosalie'ye kendisinin video kayıtlarının çekilecek olmasından ne kadar memnun olduğunu söyledi. O

konuda biraz tedirgindi ama Dr. George kendisi hakkında pek çok şey öğreneceğini söyleyip onu ikna etmişti.

Dr. George ilk video kayıtlı seansı 1 Mayıs günü yaptı. Dorothy Turner'ın da bu seansta hazır bulunmasını istemişti çünkü Billy'nin onunla olduğu vakit kendisini rahat hissettiğini biliyordu ayrıca Adalana'yı spota çıkarmaya niyetleniyordu. Yeni insanların ortaya çıkmasına başlangıçta karşı çıkmıştı ama şimdi Milligan'ın kişiliğinin dişi yönünün önemini anlamanın da gerekli olduğunu fark etmişti.

Adalana'nın meydana çıkarak onlarla sohbet etmesinin ne kadar yararlı olacağını bir iki kere tekrarladı. Birkaç kez kişilik değiştirdikten sonra Milligan'ın yüzü nihayet yumuşak ve ağlamaklı bir ifadeye büründü. Sesi boğulur gibiydi ve genizden geliyordu. Yüzü neredeyse tam bir dişi görünümüne kavuşmuştu. Gözleri sağa sola kayıyordu.

"Konuşmak canımı yakıyor," dedi Adalana.

Dr. George bu değişiklikten ne kadar hoşnut olduğunu saklamaya çalıştı. Adalana'nın dışarı çıkmasını istemiş ve böyle bir beklenti içine girmişti ama dileği gerçekleşince de çok şaşırmıştı. "Neden canın yanıyor?" diye sordu.

"Erkekler yüzünden. Onların başını derde soktum."

"Ne yaptın?" dedi Dr. George.

Milligan'ın hastaneye transfer edilmesinden önceki gece cezaevinde Adalana'yla tanışmış olan Dorothy Turner sessizce oturuyor ve onları izliyordu.

"Aşkın ne olduğunu anlamıyorlar," dedi Adalana. "Size değer veren birinin kollarında olmanın ne demek olduğunu bilmiyorlar. Ben zamanlarını onlardan çaldım. Ragen'ın alkol ve hap kokan nefesini hissettim. Ah, bundan bahsetmek bile canımı yakıyor benim."

"Evet ama yine de," dedi Dr. George, "bizim anlamamıza yardımcı olmak için konuşman gerek."

"Ama ben bunu yaptım ve şimdi özür dilerim demek için biraz geç değil mi? Onların hayatını mahvettim... ama bir türlü anlamadılar..."

"Neyi anlamadılar?" diye sordu Turner.

"Aşkın ne olduğunu. Sevilme ihtiyacının ne olduğunu. Birisinin kollarında olmanın ne anlama geldiğini. İnsanın kendisini sıcacık hissetmesinin ve başka biri için önemli olduğunu bilmesinin nasıl bir şey olduğunu... Beni bunu yapmaya sevk eden şey neydi, bilmiyorum."

"Bunu yaptığında kendini sıcacık ve önemli mi hissediyordun?" diye sordu Turner.

Adalana duraksadı ve "Birkaç dakika için, evet... Ben o zamanı onlardan çaldım. Arthur beni spota koymamıştı. Ragen'ın spottan çıkmasını istiyordum..."

Gözü yaşlı bir şekilde etrafına bakındı. "Bunu tekrar tekrar anlatmak istemiyorum. Mahkemeye çıkamam ben. Ragen'a bir şey söylemek istemiyorum... Erkeklerin hayatından çıkmak istiyorum. Onları daha fazla perişan etmek istemiyorum... Kendimi o kadar suçlu hissediyorum ki... Neden yaptım ki bunu?"

"İlk kez ne zaman spota girdin?" diye sordu Dr. George.

"Geçen yaz. Zamanı çalmaya o zaman başladım. Erkekler Lebanon'da hücre hapsindeyken, şiir yazmak için de onların zamanını çaldım..." Ağlamaya başladı. "Onlara ne yapacaklar?"

"Bilmiyoruz," dedi Dr. George yumuşak bir sesle. "Biz de elimizden geldiğince anlamaya çalışıyoruz bunu."

"Çok yakmayın canlarını," dedi Adalana.

"Bu olaylar geçen ekim ayında olduğunda, ne gibi şeylerin planlandığını biliyor muydun?" diye sordu Dr. George.

"Evet, her şeyi biliyorum. Arthur'un bile bilmediği şeyleri biliyorum... ama onları durduramadım. Hapların ve alkolün etkisi altındaydım. Neden yaptığımı da bilmiyorum. Öyle yalnızdım ki..."

Burnunu çekti ve bir kağıt mendil istedi.

Dr. George ürkütmekten korktuğu için dikkatli bir şekilde sorguya çektiği Adalana'nın yüzünü de yakından inceliyordu. "Birlikte olmaktan hoşlandığın... arkadaşların var mıydı? Yani yalnızlığına çare olabilecek?"

"Ben kimseyle konuşmuyorum. Diğerleriyle bile... Christene'le konuşuyorum."

"Yaz aylarında ve Lebanon'da zaman zaman spota girdiğinden bahsetmiştin. Ondan önce de spota girdiğin olmuş muydu?"

"Spotta değildim. Ama oradaydım. Çok uzun bir süre kalmıştım orada."

"Chalmer..."

"Evet!" diye parladı aniden Adalana. "Onun hakkında konuşmayın!"

"Billy'nin annesiyle anlaşabiliyor musun?"

"Hayır! O erkeklerle bile anlaşamıyordu."

"Peki ya Billy'nin kız kardeşi, Kathy?"

"Evet, Kathy'yle konuşuyordum. Ama o farkında değildi, sanırım. Birlikte alışverişe çıkıyorduk."

"Billy'nin erkek kardeşi, James?"

"Hayır... Ondan hoşlanmıyorum bile."

Adalana gözlerini sildi ve sonra yeniden arkasına yaslandı. Video kayıt makinesini görünce irkildi ve burnunu çekti. Sonra uzunca bir süre hiç sesini çıkarmadı. Dr. George onun gittiğini anlamıştı. Gözlerindeki donuk ifadeyi gördü ve spota kimin geleceğini görmek için beklemeye koyuldu.

İkna edici, yumuşak bir sesle, "Billy'yle konuşabilseydik," dedi, "bunun çok faydası olurdu."

Neler olduğunu anlamak için etrafına bakınan Billy'nin yüzünde korku dolu bir ifade belirdi. Dr. George, Dr. Wilbur'ın temel kişilik olan Billy'yi Franklin İlçe Cezaevi'nde dışarı

çıkardığı o gün, genç adamın yüzünde belirmiş olan ifadeyi hatırladı.

Dr. George, iletişim kurmadan önce ortadan kaybolur korkusuyla onunla nazik bir tavırla konuşuyordu. Billy'nin dizleri asabi bir şekilde titriyor, gözleri korkuyla etrafa bakınıp duruyordu.

"Nerede olduğunu biliyor musun?" diye sordu Dr. George.

"Hayır?" Billy omuzlarını silkti ve sesinde 'evet' ya da 'hayır' olarak yanıt vermesi gereken bir soruya nasıl yanıt vereceğini bilemeyen bir öğrencinin tereddüdü vardı.

"Burası bir hastane ve ben de senin doktorunum."

"Yüce İsa, bir doktorla konuşursam o beni öldürür."

"Kim öldürür?"

Billy etrafına bakındı ve kendisine doğru çevrili olan video kamerayı gördü.

"Bu nedir?"

"Bu seansı kayda çekmeye yarayan bir şey. Video kayıt makinesi. Senin de bu seansta neler olduğunu görmenin yararlı olacağını düşündük."

Ama Billy birden ortadan kayboldu.

"O şey onu ürküttü," dedi Tommy iğrenmiş gibi.

"Ona bunun sadece bir kayıt makinesi olduğunu açıklamıştım ve..."

Tommy kıs kıs güldü. "Muhtemelen neden bahsettiğinizi bile anlamamıştır."

Seans bittikten ve Tommy Wakefield Cottage'a gittikten sonra, Dr. George ofisinde yalnız başına oturdu ve uzunca bir süre düşündü. William S. Milligan, genel anlamda psikozlu sayılabilecek bir deli olmamasına rağmen (zira çözülüm de psikozun bir türü olarak kabul ediliyordu), gerçekten o kadar uzakta yaşıyordu ki, bir hekim olarak onun yasaların gerektirdiği şartlara uyum sağlamasının mümkün olmadığını ve

işlediği suçlar konusunda cezai ehliyetinin bulunmadığını mahkemede söylemesi gerektiğini biliyordu.

Yapılması gereken tek şey, bu hastanın tedavisine devam edilmesi ve onun bir şekilde mahkeme önüne çıkabilecek duruma getirilmesiydi.

Ama mahkemenin öngördüğü üç aydan geriye sadece altı hafta kalmıştı ve Cornelia Wilbur gibi birinin bile üzerinde on yıldan fazla çalıştığı Sybil vakasındaki gibi bir hastalığın bu kadar kısa bir süre içinde iyileştirilmesi nasıl mümkün olabilirdi?

Arthur ertesi sabah Dr. George'un video kayıt seansında Adalana'yla ilgili olarak öğrendiklerini Ragen'la paylaşmanın önemli olduğuna karar verdi. Özel bakım odasında bir aşağı bir yukarı gidip geldi ve Ragen'la yüksek sesle konuştu. "Tecavüzlerin sırrı çözüldü," dedi. Artık bunları kimin yaptığını biliyorum."

Sesi hemen Ragen'ın sesine dönüştü. "Nasıl biliyorsun?"

"Yeni birtakım olgular öğrendim ve bu bilgileri bir araya getirdim."

"Kimmiş peki?"

"İşlemediğin bu suçlarla ilgili olarak suçlandığın için sanırım bilmeye hakkın var."

Bu sohbet bazen karşılıklı bir seri ateş, bazen de zihinde gelişen sessiz konuşmalar şeklinde sürdü.

"Ragen, geçmişte kadın sesleri duyduğunu hatırlıyor musun?"

"Evet, Christene'i duymuştum. Evet, başka kadın sesleri de vardı."

"Geçen ekim ayında üç kere hırsızlık yapmaya çıktığında, o kadınlardan biri de işe karışmıştı."

"Ne demek istiyorsun?"

"Senin hiç karşılaşmadığın, Adalana isimli bir kadın var."

"Bu ismi daha önce hiç duymadım."

"Çok tatlı ve hoş biridir. Bizim için sürekli olarak yemek yapan ve ortalığı temizleyen de odur. Allen çiçekçideki işi bulduğunda çiçek düzenlemelerini yapan da oydu. Hiç aklıma gelmemişti ki..."

"Onun olan bitenle ne gibi bir ilgisi var? Parayı o mu almış?"

"Hayır, Ragen aldı. Ama senin o kurbanlara o tecavüz etti."

"Kızlara *o* mu tecavüz etti? Arthur, bir *kız* kızlara nasıl tecavüz eder?"

"Ragen, sen lezbiyen diye bir şey duymadın mı?"

"Pekala," dedi Ragen, "bir lezbiyen bir başka kıza nasıl tecavüz eder?"

"İşte, zaten o yüzden seni suçladılar. Erkeklerden biri spotta olduğunda, diğerlerinden bazılarının fiziksel olarak seks yapma kapasitesi olabiliyor. Halbuki ikimiz de biliyoruz ki benim cinsellikten uzak durma konusunda koymuş olduğum bir kural var. Adalana senin bedenini kullandı."

"Yani bütün bu süre boyunca ben o kancığın yaptığı tecavüz nedeniyle mi suçlandım?"

"Evet ama ben senin onunla konuşmanı istiyorum. Sana bir açıklama yapsın."

"Demek ki bu tecavüz sohbeti bununla ilgili. Onu geberteceğim."

"Ragen, mantıklı ol."

"Mantıklı mı?"

"Adalana, seni Ragen'la tanıştırmak istiyorum. Bizim koruyucumuz olduğu için Ragen'ın her şeyi bilmeye hakkı var. Bir açıklama yapmalı ve davranışlarını temize çıkaracak nedenleri ona anlatmalısın."

Zihninden karanlığın içinden çıkarmış gibisinden nazik ve

yumuşak bir ses geçti. Bir hayal ya da rüya aleminden çıkıyormuş gibiydi bu ses. "Ragen, verdiğim sıkıntı için üzgünüm..."

"Üzgün mü?" diye hırladı Ragen, odada volta atarak. "Seni pis kaltak! Neden kadınlara tecavüz edip duruyorsun? Bizim başımızı ne kadar derde soktuğunu fark etmiyor musun?"

Aniden döndü ve spottan çıktı. Aynı anda odanın içinde ağlayan bir kadının sesi duyuldu.

Hemşire Helen Yaeger'in yüzü dikiz deliğinde belirdi. "Yardıma ihtiyacın var mı, Billy?"

"Defol git kadın!" dedi Arthur. "Bizi rahat bırak!"

Arthur'un böyle hırlaması üzerine üzülen Yaeger oradan ayrıldı. O gittikten sonra, Adalana açıklama yapmaya başladı. "Ragen, şunu anlamalısın ki benim ihtiyaçlarım sizlerinkinden farklı."

"İyi de kadınlarla seks yaparak ne halt ettiğini sanıyorsun? Sen kendin de bir kadınsın."

"Siz erkekler bunu anlayamazsınız. En azından çocuklar sevginin, şefkatin, birine sarılmanın ve ona 'Seni seviyorum, seni önemsiyorum, sana karşı duygularım var,' demenin ne olduğunu biliyorlar."

"Burada araya girmeliyim," dedi Arthur. "Ben her zaman fiziki aşkın mantıksız ve çağdışı olduğuna inanmışımdır, özellikle de bilim alanındaki son geliş..."

"Sen delisin!" diye bağırdı Adalana. "İkiniz de delisiniz!" Sonra sesi yeniden yumuşadı. "Bir kere bile birisine sarılsanız ve önemsendiğinizi deneyimleseniz, benim ne demek istediğimi anlardınız."

"Bana bak, kaltak!" diye araya girdi Ragen. "Senin kim ya da ne olduğun beni hiç ırgalamıyor. Bir kere daha bu ünitedeki biriyle, hatta herhangi biriyle konuştuğunu duyarsam, şundan emin ol ki seni öldürürüm."

"Bir dakika," dedi Arthur. "Harding'deki kararları *sen* almıyorsun. Burada üstün olan kişi benim. Beni dinlemek zorundasın."

"İyi de bu kadının ettiği haltların onun yanına kâr kalmasına izin mi vereceksin?"

"Kesinlikle hayır. Onlarla ilgileneceğim elbette. Ama onun bundan böyle spota giremeyeceğini söyleyecek olan kişi sen değilsin. Bu konuda senin bir söz hakkın yok. Onun senden o zamanı çalmasına izin verecek kadar aptalca davrandın sen. Yeterli kontrolü sağlayamadın. O aptal votkan, marihuanan ve amfetaminlerin seni o kadar savunmasız kıldı ki hem Billy'nin ve hem de diğer herkesin hayatını tehlikeye attın. Evet, Adalana yaptı o işi. Ama sorumluluk sana aitti, çünkü sen bizim koruyucumuzsun. Sen böyle kırılgan olunca, sadece kendini değil, diğer herkesi de tehlikeye atıyorsun."

Ragen konuşmaya yeltendi ama sonra geri çekildi. Pencerenin pervazında duran saksıya baktı ve kolunu arkaya doğru savurarak bir hamlede onu yere fırlattı.

Arthur, "Bu arada şunu da söyleyeyim ki," diye devam etti, "Adalana'nın bundan böyle 'istenmeyen' olarak tanımlanmasında ben de hemfikirim. Adalana, artık spota giremeyeceksin. Bundan böyle kimsenin zamanını çalmayacaksın."

Adalana odanın bir köşesine çekildi ve spottan çıkana kadar orada acı acı feryat etti.

Uzun bir sessizlik oldu, sonra David geldi ve gözlerindeki yaşları sildi. Yerde durmakta olan kırık saksıyı görünce, içindeki bitkinin ölmekte olduğunu anladı. Onun böyle kökleri dışarı çıkmış bir vaziyette durması içini acıtmıştı. Onun yitip gittiğini hissedebiliyordu.

Tam o sırada hemşire Yaeger bir tepsi yiyecekle kapıda belirdi. "Sana yardım edemeyeceğimden emin misin?"

David korkuyla sindi. "Bu bitkiyi öldürdüğüm için beni hapse mi tıkacaksınız?"

Hemşire tepsiyi yere koydu ve elini rahatlatıcı bir şekilde onun omzuna koydu. "Hayır, Billy. Seni kimse hapse atmayacak. Biz sana iyi bakacağız ve senin iyileşmeni sağlayacağız."

Dr. George koşuşturmalı programından vakit ayırıp Amerikan Psikiyatri Derneği'nin 8 Mayıs Pazartesi günü Atlanta'da yaptığı toplantıya katıldı. Milligan'ı bir önceki cuma günü görmüş ve kendisinin yokluğunda Psikoloji Departmanı Direktörü olan Dr. Marlene Kocan'ın yoğun terapisi altına alınmasını ayarlamıştı.

Bir New Yorklu olan Dr. Marlene Kocan, açıkça söylememiş olmasına rağmen Harding Hastanesi'ndeki doktorlar arasında çoklu kişilik bozukluğu tanısına başından beri kuşkuyla bakanlardan biriydi. Derken bir gün ofisinde Allen'la konuşurken, Hemşire Donna Egar kendisine, "Selam, Marlene, nasılsın?" diye seslendi.

Allen anında döndü ve "Marlene, Tommy'nin kız arkadaşının ismidir," diye bağırıverdi.

Bunu o kadar düşünmeden ve öylesine spontane bir şekilde yapmıştı ki, Dr. Kocan onun numara yapmadığına o anda kanaat getirmişti.

"O benim de ilk ismim," dedi Kocan. "Demek Tommy'nin kız arkadaşının da ismi Marlene."

"Şey, aslında Marlene onun Tommy olduğunu bilmiyor. O hepimizi Billy diye çağırır. Ama ona bir nişan yüzüğü veren Tommy'dir. Marlene bu sırrı hiç bilmedi."

Dr. Kocan düşünceli bir tavırla, "Bunu öğrendiğinde bayağı bir şoke olacak demektir," dedi.

***

Dr. Harding APD'nin toplantısında Milligan'ın kaydettiği ilerlemeler konusunda Dr. Cornelia Wilbur'a güncel bilgiler verdi. Artık Milligan'da gerçekten de çoklu kişilik bozukluğu olduğuna kesin olarak inandığını da söyledi. Ayrıca Milligan'ın herkesin önünde diğer isimleri tanıdığını söylemeyi reddettiğini ve bunun da birtakım sorunlar yarattığını ekledi.

"Dr. Pugliese'nin grup terapisinde öyle davrandı, o yüzden de diğer hastalarla sorunlar yaşadık. *Kendi* sorunlarını onlarla paylaşmasını söylediğimizde, sadece 'Doktorum bana onlardan bahsetmememi söyledi,' diyor. Bunun ve kendisini genç bir terapist yerine koyma eğiliminin nasıl bir etkisi olduğunu tahmin edebilirsiniz. O yüzden grubun dışında kaldı."

Wilbur, "Tanınmamanın diğer alter egoları nasıl etkilediğini anlamanız gerek," dedi. "Elbette ki, orijinal isimle çağrıldıklarında yanıt vermeye alışıklardır ama sır açıklandığında istenmediklerini hissetmeye başlarlar."

Dr. George bunun üzerinde düşündü ve Wilbur'a kalan kısa süre içinde Milligan'ı tedavi etme çabalarının işe yarayıp yaramayacağını sordu.

"Sanırım mahkemeden en azından bir doksan gün daha istemeniz gerekebilir," dedi Wilbur. "Sonra da avukatlarına yardım edebilmesi ve mahkemeye çıkabilmesi için kişilikleri kaynaştırmaya çalışmanız gerekir diye düşünüyorum."

"Ohio eyaleti 26 Mayıs'ta Milligan'ı iki haftalık bir incelemeye tabi tutması için bir adli psikiyatrist gönderiyor. Acaba bir konsültasyon için siz de hastaneye gelebilir miydiniz diye düşünüyordum. Desteğinize ihtiyacım olabilir."

Wilbur gelmeyi kabul etti.

APD toplantısının cuma gününe kadar sürmesi bekleniyordu ama Dr. George çarşamba günü Atlanta'dan ayrıldı. Ertesi gün Wakefield'da bir ekip toplantısı yapılmasını istedi ve ekiptekilere Dr. Wilbur'la görüştükten sonra alter kişiliklerin tanın-

mamasının terapiye aykırı düştüğüne karar verdiğini söyledi.

"Diğer kişilikleri tanımazlıktan geldiğimiz takdirde, onları entegre edebileceğimizi sanmıştık ama bu yöntem onların yeraltında gizlenmelerine neden oldu. Sorumluluğu ve hesap verme zorunluluğunu vurgulamayı sürdürmeliyiz ama kişilikleri bastırmaktan kaçınmamız gerekiyor."

Dr. George'a göre, Milligan'ın mahkemeye çıkmasını mümkün kılacak bir kaynaşma ümidinin var olabilmesi için tüm kişiliklerin tanınması ve her biriyle ayrı birer birey olarak ilgilenilmesi gerekiyordu.

Rosalie Drake rahatlamıştı. Kendisi gizliden gizliye bu kişiliklerden, özellikle de Danny'den oldum olası etkilenmişti. Birkaç kişi inanmıyor diye bu kişilikler hiç mevcut değilmiş gibi davranmak yerine, onların tümünün açığa çıkarılması herkese kolaylık sağlayacaktı.

Donna Egar bu yeni planı 12 Mayıs 1978 tarihinde hemşire hedef defterine geçirirken kendi kendine gülümsüyordu:

> Bay Milligan'ın diğer kişiliklere atıfta bulunması ve böylece daha önce ifade etmekte zorlandığı birtakım duygularını sergilemesi sağlanacaktır. Ekipteki kişilerle yaptığı samimi sohbetler kanıt olarak kullanılabilecektir.
>
> Plan: (A) Bu ayrışmaları deneyimlediği vakit, herhangi bir itirazda bulunma.
>
> (B) Başka bir kişilik olduğuna inandığı vakit, duygularını o konumdayken ifade etmesini sağla.

(4)

Mini grup mayıs ortalarında bahçede çalışmaya başladığında, Rosalie Drake ve Nick Cicco Danny'nin elle çalıştırılan Rototillerden korktuğunu keşfetti. Bunun üzerine Danny'ye makineye giderek daha fazla yaklaşmasını söyledikleri bir davranış

değiştirme programı başlattılar. Nick ona günün birinde bu korkusunu atlatacağını ve hatta makineyi kendisinin bile kullanabileceğini söylediğinde, Danny neredeyse bayılıyordu.

Birkaç gün sonra, Rosalie'nin diğer erkek hastalarından biri bahçe projesine katkıda bulunmayı reddetti. Allen zaman zaman onun Rosalie'ye sataşmaktan keyif aldığını fark etmişti.

"Bu aptalca bir şey," diye bağırdı hasta. "Bahçecilik hakkında zerre kadar bir şey bilmediğiniz apaçık ortada."

"Eh, en azından deniyoruz," dedi Rosalie.

"Sen lanet olası salak kadının tekisin," dedi hasta. "Bahçecilik konusunda grup terapisi hakkında bildiğinden fazlasını biliyor değilsin."

Allen kadının ağlamak üzere olduğunu fark etti ama bir şey söylemedi. Nick'le çalışsın diye bir süre Danny'yi dışarı çıkardı. Daha sonra odasına gittiğinde, Allen spota girmeye yeltendi ama geriye püskürtüldüğünü hissetti ve duvara tosladı. Bu bir tek Ragen'ın sadece farklı kişiliğe geçme anına yakın bir anda yapabileceği bir şeydi.

"Yüce İsa, bunu ne için yaptın?" diye fısıldadı Allen.

"Bu sabah bahçede o patavatsızın bir hanımefendiye hakaret etmesine izin verdin."

"Onu yapan ben değilim."

"Kuralları biliyorsun. Öyle hiçbir şey yapmadan durup bir kadının ya da bir çocuğun incinmesine ya da rencide edilmesine duyarsız kalamazsın."

"Pekala, o zaman neden *sen* bir şey yapmadın?"

"Ben o zaman spotta değildim, bu senin sorumluluğundu. Bunu aklında tut yoksa bir daha spota geldiğinde senin kafanı kırarım."

Ertesi gün saldırgan hasta Rosalie'ye tekrar hakaret edince, Allen onun yakasına yapıştı ve ona gaddar bir şekilde baktı. "O lanet olası ağzına mukayyet ol!"

Allen adamın bir kavgaya girişmeyeceğini umuyordu. Giriştiği takdirde, spottan çıkacak ve dövüşme işini Ragen'a bırakacaktı. Kesinlikle öyle yapacaktı.

Hastanede Milligan'ın hapisten kurtulmak için numara yapan bir adam olduğunu düşünenlerin yanı sıra Allen'ın sürekli kişisel ayrıcalıklar talep ederek ekiptekileri birbirine düşürmesinden, Arthur'un kibrinden ve Tommy'nin asosyal davranışlarından şikayet edenler de vardı. Rosalie Drake sürekli olarak Milligan'ı bütün bu kişilerden korumak durumunda kalıyordu. Bazı hemşirelerin Dr. George'un bu favori hastasının hastanenin imkanlarından fazlaca yararlandığından, çalışanların çok vaktini aldığından şikayet ettiklerini duyunca küplere binmişti. 'Bu tecavüzcü için, kurbanlarından daha fazla endişeleniyorlar,' türünden iğneleyici sözlerini işittikçe onların adına yerin dibine geçiyordu: Ama o, zihinsel engelli olan kişilere yardımcı olmaya çalışıldığında, intikam duygularının bir kenara bırakılması ve kişinin kendisiyle ilgilenilmesi gerektiğine inanıyordu.

Rosalie bir sabah Billy Milligan'ı Wakefield Cottage'ın merdivenlerinde otururken izledi. Dudaklarını kıpırdatıyor ve kendi kendine konuşuyordu. Değişmiş gibiydi. Birden başını kaldırdı ve irkildi. Başını iki yana salladı, yanağına dokundu.

Sonra bir kelebek gördü. Uzanıp onu yakaladı. Çanak haline getirdiği avuçlarının içine baktı ve bağırarak havaya zıpladı. Avuçlarını açıp, kelebeğin yeniden uçmasını sağlamak için ellerini yukarıya doğru salladı ama kelebek yere düştü ve orada kaldı. Billy endişeyle onu izlemeye koyuldu.

Rosalie ona yaklaşınca, korktuğu açıkça belli olacak bir şekilde ve gözlerinde yaşlarla ona doğru döndü. Rosalie neden olduğunu bilmeden şu anda karşısında duran kişinin daha önce tanışmadığı bir kişilik olduğu hissine kapıldı.

Billy kelebeği yerden aldı. "Artık uçmuyor," dedi.

Rosalie ona şefkatle gülümsedi ve ona doğru ismiyle hitap edip etmemesi gerektiğini düşündü. Sonunda, "Merhaba Billy," diye fısıldadı. Seninle tanışmayı öyle uzun bir zamandır bekliyordum ki..."

Merdivenlere, onun yanına oturdu. Billy dizlerine sarılmış, korku içinde otlara, ağaçlara ve gökyüzüne bakıyordu.

Arthur birkaç gün sonra, mini grupta Billy'nin spota girmesine ve kille çalışmasına izin verdi. Nick onun bir kafa modeli üzerinde çalışmaya teşvik etti. Billy bir saate yakın bir süre kili yoğurarak bir top haline getirdi ve gözler ve burun için parçacıklar ekledi. İrisler için göz yuvalarının içine iki küçük topak ittirdi.

"Bir kafa yaptım," dedi gururla.

"Bu çok iyi," dedi Nick. "Kimin kafası bu?"

"İlle de birinin kafası mı olması gerek?"

"Hayır, sadece olabilir diye düşünmüştüm."

Billy bakışlarını kaçırdı. Aynı anda Allen spota girdi ve kafaya tiksinmiş gibi baktı. Ona göre bu, üzerine kil topakları eklenmiş gri renkli, yuvarlak bir kütleden başka bir şey değildi. Şekil verici aleti eline aldı. Amacı bunu Abraham Lincoln'un ya da belki Dr. George'un büstü haline getirmek ve Nick'e gerçek yontunun ne demek olduğunu göstermekti.

Yüzle uğraşırken alet elinden kaydı ve kolunu keserek kanattı.

Allen'ın ağzı açık kalmıştı. Bu kadar sakar olmadığını biliyordu. Birden duvara doğru savrulduğunu hissetti. Lanet olsun. Yine Ragen gelmişti.

"Şimdi ne yaptım?" diye fısıldadı.

Yanıt zihninde yankılandı. "Billy'nin işine *asla* elini sürmeyeceksin!"

"Lanet olsun, ben sadece..."

"Gösteriş yapacaktın. Ne kadar yetenekli bir sanatçı olduğunu gösterecektin ama şu anda Billy'nin terapisi her şeyden daha önemli."

O akşam Allen odasında yalnızken Arthur'a Ragen'ın onu itip kakmasından bıkıp usandığını söyledi. "Bu kadar kılı kırk yaracaksa, işi ya kendisi ya da diğerleri idare etsin."

"Sen de son sıralarda fazla münakaşa eder oldun," dedi Arthur. "Sürekli bir çekişme yaratıyorsun. Senin yüzünden Dr. Pugliese bizi grup terapisinden çıkardı. Durmadan insanları manipüle etmeye çalışıyorsun, bu da Wakefield çalışanlarının çoğu arasında husumet yaratıyor."

"O zaman bir başkası işleri idare etsin. Fazla konuşmayan birini getir iş başına. Billy'nin ve çocukların tedavi edilmeye ihtiyaçları var. Onlarla ilgilensinler."

"Billy'nin daha sıklıkla spota girmesini planlıyorum zaten," dedi Arthur. Dr. George'la karşılaştıktan sonra Billy için bizlerle tanışma vakti gelmiş olacak."

(5)

Milligan 24 Mayıs Çarşamba günü görüşme odasına girer girmez, Dr. George onun her an oradan kaçacakmış ya da yere yıkılacakmış gibi göründüğünü ve gözlerinde de ürkek ve neredeyse çaresiz bir ifade olduğunu fark etmişti. Bakışlarını yere dikmişti. Dr. George onu şimdiyle ve orayla bağlı tutan incecik bir bağ olduğunu sezebiliyordu. Bir süre hiç seslerini çıkarmadan oturdular. Billy'nin dizleri asabi bir şekilde birbirine çarpıyordu. Sonra Dr. George yumuşak bir sesle, "Bu sabah buraya gelip benimle konuşmanla ilgili olarak belki de bana söylemek istediğin bir şeyler vardır," dedi.

"O konuda bir şey bilmiyorum," dedi Billy, genizden gelen ve inlemeye benzer bir sesle.

"Buraya gelip benimle konuşacağını bilmiyor muydun? Spota ne zaman girdin?"

Billy'nin zihni karışmış gibiydi. "Spot mu?"

"Birlikte konuşacağımızı ne zaman fark ettin?"

"O adam gelip de onunla birlikte gelmemi söylediği vakit."

"Ne olacağını sanıyordun?"

"Bana bir doktoru göreceğimi söylemişti. Neden olduğunu bilmiyorum." Dizlerinin hoplayıp zıplar gibi titremesini engelleyemiyordu.

Dr. George'un temel kişilik olduğuna kesin olarak inandığı Billy'yle irtibata geçebilmek için çabaladığı sohbet, sinir bozucu sessizliklerle ve ağır bir şekilde gelişti. Oltasını misinasını koparmadan balık yakalayabileceği bir şekilde kullanan bir balıkçı gibiydi. "Kendini nasıl hissediyorsun?" diye sordu fısıldayarak.

"İyi, sanırım."

"Son zamanlarda ne gibi sorunların oluyor?"

"Şey... Bir şeyler yapıyorum ama sonra onları hatırlamıyorum... Uyuyorum... İnsanlar da bana bir şeyler yaptığımı söylüyorlar."

"Ne gibi şeyler yaptığını söylüyorlar?"

"Kötü şeyler... Suç sayılan şeyler."

"Yapmayı düşündüğün türden şeyler mi onlar? Hepimiz zaman zaman bir sürü farklı şey yapmayı aklımızdan geçiririz."

"Her uyandığımda, biri bana kötü bir şey yaptığımı söylüyor."

"Sana kötü bir şey yaptığını söylediklerinde neler hissediyorsun?"

"Ölmek istiyorum... çünkü ben kimseyi incitmek istemiyorum."

O kadar titriyordu ki, Dr. George konuyu derhal değiştirmek zorunda kaldı. "Bana uyuduğuna dair bir şey söylüyordun. Ne kadar uyuyorsun?"

"Ah, bana pek uzun gelmiyor ama uzun uyuyormuşum. O arada bir şeyler de duyuyorum... Birileri benimle konuşmak istiyor."

"Ne söylemek istiyorlar sana?"

"Onları çok iyi anlayamıyorum."

"Fısıldadıkları için mi? Yoksa karman çorman bir şeyler söyledikleri için mi? Yahut da çok mu muğlak şeyler söylüyorlar ki, sözcükleri anlayamıyorsun?"

"Ortam çok sessiz oluyor... Sesler sanki farklı bir yerden geliyormuş gibi."

"Başka bir odadan mı, yoksa başka bir ülkeden mi?"

"Hah," dedi Billy, "başka bir ülkeden gibi."

"Belirli bir ülkeden mi?"

Billy uzunca bir süre hafızasını yokladı ve sonunda, "Bazı sesler James Bond filmlerindeki insanların sesi gibi," dedi, "ama bazıları da Rusça gibi. Bunlar o hanımın içimde olduğunu söylediği insanlar mı?"

"Olabilir," diye fısıldadı Dr. George. Billy'nin yüzünde korkmuş gibi bir ifadenin belirdiğini gördüğü için bunu güçlükle duyulacak bir sesle söylemişti.

Billy aniden bağırmaya başladı. "*Onların orada ne işi var*?"

"Sana neler söylüyorlar? Söylersen biz de durumu daha iyi anlarız. Onlar seni yönlendiriyorlar mı? Talimat mı veriyorlar? Yoksa tavsiyelerde mi bulunuyorlar?"

"Sanki 'Onun dediğini dinle. Onun dediğini dinle,' gibisinden bir şeyler söylüyorlar."

"O bahsettikleri kişi kim? Ben miyim?"

"Sanırım, evet."

"Ben senin yanında değilken, sen yalnız başınayken de onların seninle konuştuğunu duyuyor musun?"

Billy içini çekti. "Sanki *benim* hakkımda konuşuyor gibiler. Başka insanlarla."

"Seni korumak ister gibi bir tavır mı içindeler? Başka insanlarla konuşurlarken, seni korumaları gerekiyormuş mu gibiler?"

"Sanırım beni uyutuyorlar."

"Bunu ne zaman yapıyorlar?"

"Ben çok üzüldüğüm zaman."

"Bunun üzüntünle baş edemediğin zamanlarda mı olduğunu hissediyorsun? Çünkü insanların uyumasının bir nedeni de budur, yani onları üzen şeylerden uzaklaşmak arzusu. Güçlendiğin vakit, onların seni korumayacakları gibi bir hisse kapıldığın oluyor mu?"

"*Onlar* da kim?" diye bağırdı. Sesi yine bir alarm gibi yükseliyordu. "*Kim* o insanlar? Benim uyanık kalmama neden izin vermiyorlar?"

Dr. George o anda farklı bir yol izlemesi gerektiğini anladı. "Baş etmek zorunda olduğun şeyler içinde sana en zor geleni hangileri?"

"Birilerinin canımı yakması."

"Bu seni korkutuyor mu?"

"Öyle bir şey uyumama neden oluyor."

"Ama yine de canın yanabilir," diye ısrar etti Dr. George. "Sen bilmesen dahi."

Billy ellerini titreyen dizlerinin üzerine koydu. "Ama uyuduğum vakit, canım yanmıyor."

"Daha sonra ne oluyor?"

"Bilmiyorum... Uyandığım vakit, canım yanmıyor." Uzun bir sessizlikten sonra, başını kaldırıp baktı. "O insanların neden burada olduğunu kimse söylemiyor bana."

"Sana konuşanların mı?"

"Evet."

"Belki de senin söylediklerin yüzünden bir şey demiyorlardır. Hani kendini bir tehlikeden nasıl koruyacağını bilme-

diğin zaman, farklı bir tarafım canımın yanmaması için bir yol bulmak zorunda kalıyor, diyordun ya..."

"Farklı bir tarafım mı?"

Dr. George bir yanıt bekler gibi gülümsedi ve başını evet der gibi salladı. Billy titreyen bir sesle, "İyi de öyle bir tarafım olduğunu ben neden bilmiyorum?" diye sordu.

"İçinde kendini korumak için gerekli olan eylemlere girişmeni engelleyen çok büyük bir korku olmalı da ondan," dedi Dr. George. "Nedense bunu yapmak sana büyük bir korku veriyor. O yüzden de o farklı tarafın birtakım düzeltici eylemlerde bulunabilsin diye uyuman gerekiyor."

Billy bunun üzerinde bir süre düşündükten sonra anlamak için bir mücadele veriyormuş gibi başını kaldırdı. "Ben neden öyleyim?"

"Çok küçükken seni korkunç bir şekilde korkutan bir şeyler yaşamış olmalısın."

Uzunca bir sessizlikten sonra, Billy hıçkırmaya başladı. "Onları hatırlamak istemiyorum. Çok üzülüyorum."

"Ama bana seni üzen durumlardan kurtulmak için neden uyumak zorunda kaldığını soruyordun." Billy etrafına bakındı ve boğulur gibi bir sesle, "Ben bu hastaneye nasıl geldim?" diye sordu.

"Bayan Turner, Dr. Karolin ve Dr Wilbur bu hastaneye geldiğin takdirde belki de uyumak zorunda kalmazsın diye düşündüler. Böylece sorunlarınla ve seni korkutan şeylerle nasıl yüzleşmen gerektiğini öğrenebilir ve sonunda onlarla baş edebilirsin."

"Yani sizler bunu bana yaptırabilir misiniz?" diye hıçkırdı Billy.

"Bunu başarman için sana yardımcı olmak istediğimizden emin olabilirsin. Denememizi ister misin?"

Billy'nin sesi yeniden bağırır gibi yükseldi. "*Yani, o insanları benim içimden çıkaraca*ğınızı mı söylüyorsunuz bana?"

Dr. George arkasına yaslandı. Fazla ümit verecek bir şey söylememeye dikkat etmesi gerekiyordu. "Uyumak zorunda kalmaman için sana yardım etmek istiyoruz. Böylece bazı tarafların senin güçlü ve sağlıklı bir insan olmanı sağlayacak."

"Yani onların sesini bir daha duymayacak mıyım? Ve beni zorla uyutamayacaklar, öyle mi?"

Dr. George sözcüklerini dikkatle seçti. "Eğer yeterince güçlü olursan, seni uyutmaları için bir sebep kalmaz."

"Bana hiç kimsenin yardım edemeyeceğini sanıyordum. Ben... ben bilmiyordum... Ne vakit geri gelsem, uyanıyorum. Bir odada kilitli oluyorum. Bir kutunun içinde..." Boğulur gibi hıçkırdı, gözleri dehşet içinde sağa sola hareket ediyordu.

"Bu korkunç bir şey olmalı," dedi Dr. George, onu yatıştırmaya çalışarak. "Çok korkunç hem de..."

"*Beni hep bir kutunun içine koyuyordu*," dedi Billy, sesini yükselterek. "Burada olduğumu biliyor mu o?"

"Kim?"

"Babam?"

"Onunla hiçbir temasım yok. Senin burada olduğunu bilip bilmediğinden de haberim yok."

"Benim... benim hiçbir şey anlatmamam gerek. Sizin benimle konuştuğunuzu bir bilse, Aman Tanrım... ah! Beni öldürürdü... ve beni ambarda gömerdi..."

Korkudan büzüşen ve gözlerini yere diken Billy'nin yüzündeki acı dolu ifadeyi görmek korkunç bir şeydi. O anda hatlar koptu. Dr. George onu kaybettiğini anlamıştı.

Az sonra Allen'ın yumuşak sesi duyuldu. "Billy uyuyor. Bu kez onu uyutan Arthur bile değil. Bazı şeyleri hatırladığı için kendiliğinden uyumaya başladı."

"O şeylerden bahsetmek onu fazlasıyla zorladı, öyle değil mi?"

"Neden bahsediyordunuz ki?"

"Chalmer'dan."

"Ah, evet. Olabilir." Video makinesine baktı. "Bu film makinesini neden işletiyorsunuz?"

"Billy'ye bir video kaydı yapmak istediğimi söylemiştim. Ona bunu açıklamıştım. O da olur demişti. Peki, senin buraya gelmene neden olan şey nedir?"

"Arthur bana spota girmemi söyledi. Sanırım siz Billy'ye bunu hatırlatıp onu korkutuyordunuz. Kendisini o yüzden burada tuzağa düşmüş gibi hissetti."

Dr. George ona Billy'ye neler konuştuklarını anlatmaya koyulacakken, aklına bir fikir geldi. "Seninle ve Arthur'la aynı anda konuşmam mümkün olabilir mi, söyler misin bana? Üçümüz bir araya gelip neler olup bittiğine dair konuşabiliriz."

"Pekala, Arthur'a sorabilirim."

"Sana sormak ve Arthur'un da fikrini almak istediğim bir konu var. Billy'nin şimdi daha güçlü olup olmadığını öğrenmek istiyorum. Yani artık intihar eğilimi içinde değilse, belki de bazı sorunlarıyla da baş edebilir."

"İntihar eğilimi içinde değil."

Bunu söyleyen kişi yumuşak sesle konuşuyordu ve belirgin bir İngiliz aksanı vardı. Dr. George o anda Arthur'un ortaya çıktığını ve kendi adına konuşmaya karar verdiğini anladı. Dr. Wilburn ve diğerlerinin o pazar sabahı cezaevinde yaptığı muayeneden sonra Arthur'u görmemişti. Soğukkanlı olmaya ve şaşırdığını belli etmemeye çalışarak sohbeti sürdürdü. "Onu yine de gözümüz gibi sakınmak zorunda mıyız? Hâlâ çok mu kırılgan ve savunmasız?"

"Evet," dedi Arthur, iki elinin parmaklarını uç uca getirerek. "Çok kolaylıkla ürkebiliyor. Son derece paranoyak."

Dr. George o aşamada kendisinin Chalmer'dan bahsetmeye niyeti olmadığını ama Billy'nin bu konudan bahsedilmesine ihtiyaç duyduğu gibi bir hisse kapıldığını söyledi.

"Geçmişteki bir anısına dokunmuşsunuz," dedi Arthur, sözcükleri dikkatle seçerek, "ve onun da aklına ilk gelen şey o olmuş. Ortak korkumuz galebe çalmış. Bu da onun uykuya dalması için yeterli bir neden oluşturmuş. Benim bunu kontrol etmek için yapabileceğim bir şey yoktu. Ben onun buraya gelmeden önce uyanmasına izin vermiştim..."

"Sen onun uyanıkken söylediği her şeyin farkında mısın?"

"Kısmen ama her zaman değil. Onun tam olarak ne düşündüğünü her zaman söyleyemiyorum. Ama düşündüğü vakit, onun bir korku içine girdiğini hissedebiliyorum. Bir nedenden dolayı benim ona söylediklerimi açık ve seçik olarak duyamıyor. Ama bizim onu zaman zaman uyuttuğumuzu biliyor gibi görünüyor ve kendiliğinden de uykuya dalabildiğinin farkında."

Dr. George ve Arthur diğer bazı alter egoların geçmişlerini incelediler ama Arthur bazı anıları hatırlamaya başladığında aniden durdu, başını dikleştirdi ve tartışmaya bir son verdi.

"Kapıda biri var," dedi ve oradan ayrıldı.

Gelen, saat on ikiye çeyrek kala geleceğini söyleyen psikiyatri teknisyeni Jeff Janata idi.

Arthur Tommy'nin Jeff'le birlikte Wakefield Cottage'a geri gitmesine izin verdi.

Ertesi gün, yani Dr. Wilbur'ın ziyaretinden iki gün önce, Dr. George terapiye tekrar gelen kişinin temel kişilik olan Billy olduğunu onun titreyen dizlerinden anladı. Ragen ve Arthur isimlerini duymuştu Billy ve şimdi bunların kim olduğunu öğrenmek istiyordu.

Ona nasıl söyleyebilirdi? Harding bunu düşündü. Gerçeği öğrendiğinde Billy'nin kendisini öldüreceğine dair korkunç sahneler geliyordu gözlerinin önüne. Baltimore'daki bir meslektaşının hastalarından biri çoklu kişilik bozukluğu

olduğunu öğrendikten sonra kendisini asarak intihar etmişti. Dr. George derin bir nefes aldı ve "Sana James Bond filmlerinin kahramanlarından biri gibi gelen ses Arthur. Arthur senin isimlerinden bir tanesi."

Billy'nin dizlerindeki titreme aniden durdu. Gözleri fal taşı gibi açıldı.

"Senin bir yanın Arthur. Onunla tanışmak ister misin?"

Billy titremeye başladı. Dizleri o kadar titriyordu ki kendisi de bunu fark etti ve durdurmak için ellerini dizlerinin üzerine koydu. "Hayır. Böyle bir şey yeniden uyumak istememe neden olur."

"Billy, bence gerçekten çaba gösterirsen Arthur ortaya çıktığında ve konuşmaya başladığında uyanık kalabilirsin. Onun ne dediğini duyabilir ve sorununun ne olduğunu da anlayabilirsin."

"Bu beni korkutuyor."

"Bana güvenecek misin?"

Billy evet der gibi başını salladı.

"Pekala, o zaman. Sen burada otururken Arthur spota girecek ve benimle konuşacak. Sen de uyumayacaksın. Onun her dediğini duyacak ve hatırlayacaksın. Aynen diğerlerinin yapabildiği gibi. Sen kendin spotun dışında olacaksın ama bilincin yerinde olacak."

"Spot dediğiniz şey de nedir? Bu sözcüğü geçen sefer de telaffuz etmiştiniz ama ne olduğunu söylememiştiniz."

"Bu, Arthur'un senin içindeki insanların dışarıdaki gerçeğe çıkıp nöbeti devraldıkları anı anlatmak için kullandığı bir sözcük. Büyük bir spot ışığı gibi bir şey bu ve onun içine girenler bilinç hali içinde oluyorlar. Gözlerini kapat, onu göreceksin."

Billy gözlerini kapatınca, Harding nefesini tuttu.

"Onu görebiliyorum! Karanlık bir sahnede gibiyim ve sahne ışıkları beni aydınlatıyor."

"Pekala, Billy. Şimdi biraz kenara, ışığın dışına çekil. Eminim ki Arthur da gelip bizimle konuşacak."

"Işığın dışına çıktım," dedi Billy. Dizlerinin titremesi de durmuştu.

"Arthur, Billy'nin seninle konuşması gerek," dedi Harding. "Seni dışarı çağırarak rahatsız ettiğim için üzgünüm ama seni ve diğerlerini tanıması Billy'nin terapisi için gerekli bir durum."

Harding avuç içlerinin terlediğini hissediyordu. Hastası gözlerini açtığında, yüzündeki ifade asık suratlı Billy'den Arthur'un gözleri yarı kapalı, kibirli havasına bürünmüştü. Dişlerini sıkarak, dudaklarını neredeyse hiç kıpırdatmadan ve bir önceki gün duymuş olduğu yüksek sınıflara özgü İngiliz aksanıyla konuşuyordu.

"William, bu Arthur. Buranın güvenli bir yer olduğunu ve buradaki insanların sana yardım etmek istediğini bilmeni istiyorum."

Billy'nin yüz ifadesi aniden değişti ve gözleri fal taşı gibi açıldı. Etrafına bakındı ve "Seninle daha önce neden hiç tanışmadım?" diye sordu.

Sonra yeniden Arthur oldu. "Hazır olana kadar beni tanımamanın senin için daha iyi olacağına karar vermiştim. İntihar eğilimi içindeydin. Bu sırrı sana açıklamak için doğru zamanı beklememiz gerekiyordu."

Dr. George izliyor ve dinliyordu. Arthur Billy'yle hemen hemen on dakika boyunca Ragen ve diğer sekiz kişi hakkında konuşurken ve Dr. George'un onun yeniden bir bütün oluşturması için bu kişilerin zihinlerini tek bir zihin haline getirmek gibi bir görevi olduğunu açıklarken hem huşu içindeydi hem de memnundu.

"Bunu yapabilir misiniz?" diye sordu Billy, Dr. George'a dönerek.

"Biz buna füzyon, yani kaynaştırma diyoruz, Billy. Bunu yavaş yavaş yapacağız. Önce Allen ile Tommy'yi kaynaştıracağız çünkü onların pek çok ortak noktası var. Daha sonra da epeydir terapi almakta olan Danny ile David'i... Sonra da sen tek bir bütün haline gelene kadar tek tek diğerlerini kaynaştıracağız."

"Onları neden benimle kaynaştırmanız gerekiyor? Onları neden def edemiyorsunuz?"

Dr. George parmaklarını uç uca getirdi. "Çünkü başka terapistler bunu seninkine benzer durumlarda olan kişilerde denediler, Billy, ve bunun işe yaramadığını gördüler. Senin iyileşmen için en fazla ümit veren yöntem, senin bu farklı yanlarını bir araya getirmek. Önce onların tek tek birbiriyle iletişim içinde olmalarını, sonra hafıza kaybını gidererek her birinin yaptığı şeyleri hatırlamasını sağlayacağız. Biz buna ortak bilinçlilik durumu diyoruz. Nihayet, sen devreye giriyorsun ve bu farklı kişileri bir araya getiriyorsun. Bunun ismi de füzyon, yani kaynaştırma."

"Bunu ne zaman yapacaksınız?"

"Dr. Wilbur yarından sonra seni görmeye gelecek. Biz de ona bir sunum yapacağız ve seninle çalışan hastane ekibinin çoğunun katılımıyla bir toplantımız olacak. Ekipteki daha önce bu tür bir vakayla karşılaşmamış kişilere, seni daha iyi anlamaları ve sana daha iyi yardımcı olabilmeleri için video kayıtlarını seyrettireceğiz."

Billy tamam der gibi başını salladı. Sonra dikkatini kendi içine veriyormuş gibi gözlerini kocaman açtı. Başını bir iki kere daha salladı ve daha sonra da şaşkınlık içinde Dr. George'a baktı.

"Ne oldu, Billy?"

"Arthur beni görmek için toplantıya kimlerin gelebileceğine kendisinin karar vermek istediğini söylüyor."

(6)

Harding Hastanesi heyecandan kıpır kıpırdı. Dr. Cornelia Wilbur 1955 senesinin yazında orada bir konferans vermişti ama bu kez her şey daha farklıydı. Şimdi ellerinde ilk kez kötü nam salmış ve günün yirmi dört saati gözlem altında tutulan çoklu kişilik bozukluğu olan bir hasta vardı. Hastane personeli koyulan tanı konusunda hâlâ ikiye ayrılmış durumdaydı ama herkes o odada bulunup Dr. Wilbur'ın Milligan hakkında söyleyeceklerini duymak istiyordu.

Wakefield personeli on, on beş çalışanın toplantıda hazır bulunacağına inandırılmışlardı ama yönetim binasının bodrum katındaki odada o gün neredeyse yüz kişi vardı. Doktorlar ve yöneticiler eşlerini de getirmişlerdi; hastanenin –Milligan'ın tedavisiyle uzaktan yakından ilgisi olmayan– diğer departmanlarındaki personel de odanın arka taraflarına sıkışmışlardı. Kimisi yerlerde oturmuş, kimisi de duvarlara yaslanmıştı. Bazıları ise bitişik salonda ayakta duruyorlardı.

Dr. George ilk olarak kendisinin ve Dorothy Turner'ın farklı kişiliklerle çalışırken çekilmiş olan video bantlarını gösterdi. Arthur ve Ragen ilgi çekti çünkü Wakefield personelinin dışındaki kimse onlarla tanışmamıştı. Dorothy Turner'dan başka kimsenin tanımadığı Adalana, kimilerinde korkuyla karışık bir şaşkınlık yarattı, kimilerinin ise dudak bükmesine neden oldu. Ama temel kişilik olan Billy video monitöründe belirdiğinde, odayı büyük bir sessizlik kapladı. Billy, "Kim o insanlar? Benim uyanık kalmama neden izin vermiyorlar?" diye bağırınca, diğerlerinin yanı sıra Rosalie Drake de gözyaşlarına hâkim olmaya çalıştı.

Sunum bittikten sonra, Dr. Wilbur Billy'yi odaya getirdi ve onunla kısa bir söyleşi yaptı. Arthur, Ragen, Danny ve David'le konuştu. Hepsi de sorulara yanıt verdiler ama Rosalie onların

ne kadar üzgün olduklarını görebiliyordu. Seans bittikten sonra, Rosalie odada yükselen konuşma seslerinden Wakefield personelinin tamamının huzursuz olduğunu fark etti. Hemşire Adrienne McCann ve Hemşire Laura Fisher, Milligan'ın bir kere daha ayrıcalıklı bir konuma getirildiğini ve ona ilgi odağı haline gelmek için yeni bir fırsat tanındığını söyleyerek şikayette bulundular. Rosalie, Nick Cicco ve Donna Egar ise Billy'nin mostralık bir şey gibi sergilenmesinden dolayı öfkeliydiler.

Dr. Wilbur'ın ziyaretinden sonra, terapi stratejisi bir kere daha değiştirildi ve Dr. George kişiliklerin füzyonuna odaklandı.

Dr. Marlene Kocan düzenli seanslar ayarladı ve kişilikler yavaş yavaş istismar ve işkenceyle ilgili anılarını hatırlamaya başladılar. Böylece anılarını yeniden canlandırıp, Billy sekiz yaşındayken vuku bulan ve en önemli çözülüme neden olan ızdırabı yeniden yaşadılar.

Dr. Kocan füzyon planını kabul etmiyordu. Bunun Dr. Wilbur'ın Sybil vakasında kullandığı bir yöntem olduğunu ve farklı şartlar altında işe yarayabileceğini bildiğini söylüyordu ama ona kalırsa, örneğin Ragen diğerleriyle kaynaştığında ve Milligan da hapse gönderildiğinde neler olacağını düşünmek gerekiyordu. Billy öylesine düşman bir ortamda, kendisini asla savunamazdı ve tek savunma aracından yoksun kalıp, öldürülebilirdi de.

"Daha önce hapisteyken hayatta kalmayı başarmıştı," dedi birisi.

"Evet ama Ragen onu savunmak için ortalardaydı. Eğer Billy bir kez daha saldırgan bir mahkum tarafından tecavüze uğrarsa –ki bu tür olayların hapishanede sıklıkla vuku bulduğunu biliyorsunuz– muhtemelen intihar eder."

"Ama bizim görevimiz bu füzyonu yapmak," dedi Harding. "Mahkeme bizi bununla görevlendirdi."

Temel kişilik Billy konuşulanları dinlemeye ve diğer kişiliklerin sorularına yanıt vermeye, onların varlığını kabul etmeye ve onları tanımaya teşvik edildi. Sürekli yapılan telkinlere uyarak, spotta giderek daha uzun süreler kalabilmeyi başardı. Füzyon aşamalar halinde gerçekleştirilecekti. İlk önce birbirine benzeyen ya da birbiriyle uyumlu özellikleri olan kişilikler çiftler halinde kaynaştırılacak, sonra da bu kaynaştırmalardan elde edilen sonuçlar yoğun telkinlerle tüm kişilikler temel Billy'yle bütünleşene kadar kaynaştırılacaktı.

Birbirlerine en çok benzeyen kişilikler onlar olduğu için, ilk önce Allen ile Tommy kaynaştırılacaktı. Dr. George saatler süren irdelemeler ve analizler yaptı. Allen da Arthur ve Ragen'la daha da uzun içsel tartışmalar yapabildiğini rapor etti. Füzyon konusunda Allen ve Tommy, Dr. George'la sıkı bir iş birliği içindeydi ama Tommy Allen'da olmayan bazı korkulara sahipti, o yüzden de bu pek kolay olmuyordu. Örneğin, Allen beyzbol oynamayı seviyordu ama Tommy bu oyundan korkuyordu çünkü küçükken ikinci ayak oyuncusu olarak oynadığında hatalar yapmış ve o yüzden dayak yemişti. Dr. George, Nick Cicco'nun Allen'ın ve diğer kişilerin Tommy'yle bu korkusuyla ilgili olarak konuşmalarını ve beyzbol oynaması için onu teşvik etmelerini önerdi. Bu arada yağlıboya resim yapmayı da içeren sanat terapisi de devam edecekti.

Allen, Arthur bir analojiyle açıklayana kadar küçüklerin füzyon kavramını anlayamadıklarını söyledi. Arthur bu olayı çocukların iyi bildiği Kool-Aid'le kıyaslamış ve Kool-Aid tozunun her biri ayrı tanecikler olan bireysel kristallerden oluştuğunu söylemişti. Bunlara su eklendiğinde, eriyorlardı. Bu karışım bir süre bekletildiğinde ise, su uçuyor ve geriye katı bir kütle kalıyordu. Aslında Kool-Aid'in içeriğine eklenen ya da eksiltilen bir şey yoktu. Kool-Aid sadece şekil değiştirmişti.

"Şimdi herkes füzyonun nasıl bir şey olduğunu biliyor," dedi Allen. "Füzyon Kool-Aid'in karıştırılmasından ibaret olan bir olay."

Hemşire Nan Graves 5 Haziran günü şu notları almıştı: "Bay Milligan bir saat kadar 'Tommy' ve 'Allen'la kaynaştığını ve bunun kendisinde 'tuhaf' bir duygu yarattığını söyledi."

Donna Egar da raporunda Milligan'ın kendisine füzyon konusunda endişeli olduğunu çünkü diğerlerinden hiçbirinin ölmesini ya da yeteneklerini kaybetmesini veya güçlerinin azalmasını istemediğini söylediğini yazmıştı. Milligan hemşireyi "Ama bu konu üzerinde çalışıyoruz," diyerek rahatlatmıştı.

Ertesi gün, Gary Schweikart ve Judy Stevenson ziyarete geldiler ve iyi haberleri verdiler. Mahkeme Billy'nin gözlem süresinin uzatılmasını ve tedavinin Harding Hastenesi'nde yapılmasını onaylamıştı. Bu da onlara füzyonu tamamlayabilmek için en azından bir üç ay daha veriyordu.

Rosalie Drake 14 Haziran Çarşamba akşamı, müzik binasında Tommy'yi bateri çalarken izledi ve dinledi. Daha önceden sadece Allen'ın bateri çaldığını biliyordu ve bu füzyon aşamasında Tommy'nin Allen kadar başarılı olmadığını açıkça görebiliyordu.

"Allen'ın yeteneğini ondan çalıyormuşum gibi hissediyorum," dedi Rosalie'ye.

"Sen hâlâ Tommy misin?"

"Şu anda bir karışımım ve bir ismim yok. Bu da beni rahatsız ediyor."

"Ama insanlar sana Billy diye hitap ettiklerinde onlara yanıt veriyorsun."

"Ben hep öyle yaptım," dedi Milligan, bateride ağır bir ritim tutturarak.

"Bunu yapmaya devam etmemek için bir nedenin var mı?"

Omuzlarını silkti. "Sanırım bu herkes için daha az komplike bir durum olurdu. Pekala." Tutturduğu ritme devam etti ve "Bana Billy diye hitap etmeye devam edebilirsiniz," dedi.

Füzyon öyle bir anda tamamlanmadı. Farklı zamanlarda ve faklı uzunluktaki sürelerde alter kişiliklerin Arthur, Ragen ve Billy dışındaki yedi tanesi tek bir kişilik halinde kaynaştılar. Arthur kafa karışıklığına meydan vermemek için bu füzyona yeni bir isim verdi: Kenny. Ama bu isim tutmadı ve herkes onu Billy olarak çağırmayı sürdürdü.

Akşam, hastalardan biri Hemşire Yaeger'a Milligan'ın çöp sepetinde bulduğu bir notu getirdi. Bu bir intihar notuna çok benziyordu. Bunun üzerine Milligan derhal özel tedbirlerin alındığı bir yere nakledildi. Haftanın geri kalan kısmında Hemşire Yaeger onun bir kaynaşıp bir kaynaşmadığını ama kaynaşmış gibi göründüğü sürelerin giderek daha uzamakta olduğunu rapor etti.

Günler geçiyor ve genellikle kısmi kaynaşmalar gerçekleşiyordu ama Milligan'ın kendisinden geçtiği ve spottaki kontrolü elinde tutamadığı kısa süreler de oluyordu.

28 Ağustos günü Judy ve Gary müvekkillerini hastanede bir kez daha ziyaret ettiler ve Dr. George'un raporunu yaklaşık üç hafta içinde yargıca teslim etmesi gerektiğini hatırlattılar. Dr. George Milligan'ın füzyonunun tamamlandığına ve artık cezai ehliyeti olduğuna karar verdiği takdirde, davasının ne zaman görüleceğine karar vermek yargıca kalacaktı.

"Bence bir mahkeme stratejisi geliştirmemiz gerek," dedi Arthur. "Savunmamızı değiştirmek istiyoruz. Ragen suçlu olduğumuzu kabul etmeye ve üç soygun için ceza almamıza taraftar ama tecavüzler konusunda suçlu olduğunu kabul etmeye yanaşmıyor."

"Ama on ithamın dört tanesini tecavüz suçlaması oluşturuyor."

"Adalana'nın hikayesine göre, o kadınların üçü de suça iştirak etmiş," dedi Arthur. "Hiçbiri de yaralanıp zarar görmemiş. Her birinin kaçma fırsatı varmış. Üstelik de sigorta şirketleri tüm ödemeyi yapana kadar kâra geçmeleri için paranın bir kısmını onlara geri vermiş."

"Ama kadınlar öyle demiyor," dedi Judy.

"Kime inanacaksınız?" diye alaycı bir kahkaha attı Arthur. "Onlara mı, bana mı?"

"İçlerinden tek bir tanesi Adalana'nın hikayesinin aksini söyleseydi, bir araştırma yapardık ama üçü de bu hikayeye itiraz ediyor. Üstelik de şunu göz ardı etmemelisiniz ki bu kadınlardan hiçbiri birbirini daha önceden tanıyor filan değildi."

"Ama bu da gerçeği kabul etmek istememeleri için bir neden oluşturmazdı."

"Gerçekten ne olup bittiğini nasıl biliyorsun?" diye sordu Judy. "Sen orada değildin ki..."

"Ama Adalana oradaydı," dedi Arthur.

Ne Judy ne de Gary kurbanların bir şekilde iş birliği yaptığı fikrini kabul ediyordu ama Arthur'un dile getirdiği sezgilerin Adalana'ya ait olduğunu fark etmişlerdi.

"Onunla konuşabilir miyiz?" diye sordu Gary.

Arthur başını iki yana salladı. "Yaptıklarından dolayı spota bir daha asla çıkmamak üzere cezalandırıldı. Bu konuda bir istisna yapamayız."

"O zaman korkarım ki savunmamızda bir değişiklik yapamayız," dedi Gary. "Suçsuz olduğumuzu söyleyeceğiz ve bunu akıl hastalığına bağlayacağız."

Arthur ona soğuk bir bakış attı ve dudaklarını adeta hiç kımıldatmadan, "Benim adıma akıl hastalığı nedeniyle suçsuzluk iddiasında asla bulunamazsın."

"Tek ümidimiz bu," dedi Judy.

"Ben deli değilim," diye ısrar etti Arthur, "ve tartışma burada sona ermiştir."

Ertesi gün, Judy ve Gary sarı renkli ve çizgili yasal bir kağıt üzerine yazılmış yeni bir not buldular. Kağıtta William S. Milligan'ın bundan böyle onlar tarafından temsil edilmek istemediği ve savunmasını kendisinin yapacağı yazıyordu.

"Bizi yine azletti," dedi Gary. "Ne düşünüyorsun?"

"Sanırım ben bu yazıyı da hiç görmedim," dedi Judy, kağıdı bir dosyaya koyarak. "Bilirsin kağıtlar kolaylıkla kaybolur ya da nerede oldukları unutulur. Demek istediğim, bizim muhteşem dosyalama tekniğimizle, bunu bulmak en azından altı ya da yedi ayı alır."

Daha sonraki günlerde, avukatlara gelen dört diğer azil mektubu da yanlış dosyalara koyuldu. Mektuplarına yanıt alamayan Arthur, nihayet onları azletmekten vazgeçti.

"Akıl hastalığı savunmasıyla kazanmamız mümkün mü?" diye sordu Judy.

Gary piposunu yaktı ve dumanını üfledi. "Eğer Karolin, Turner, Kocan, Harding ve Wilbur suçların işlendiği sırada Billy'nin Ohio'daki yasal kriterlere göre bir akıl hastası olduğunu kabul ederlerse, olukça iyi bir şansımız olduğunu düşünüyorum."

"Ama bana önemli suçlar söz konusu olduğunda delilik savunması yapan çoklu kişilik hastalarının hiçbirinin bugüne kadar suçsuz bulunmadığını söyleyen sen değil miydin?"

"Eh," dedi Gary ve sakalının arasından dişlerini göstererek sırıttı. "William Stanley Milligan o açından bir ilk olacak."

(7)

Dr. George Harding, Jr., kendisini vicdanıyla mücadele ederken bulmuştu. Zihninde Billy'nin kaynaştığına ya da kaynaş-

maya yakın bir konuma geldiğine ve muhtemelen mahkemeye çıkacak kadar kaynaşacağına dair en ufak bir şüphe bile yoktu. Sorun bu değildi. Dr. George ağustos ayının sonlarına doğru Yargıç Flowers'a sunacağı raporun içeriğini düşünerek geçirdiği uykusuz gecelerde, işlenmiş olan bu önemli suçlar için çoklu kişilik bozukluğu tanısını kullanmanın etik olup olmadığını düşünmekten kendisini alamıyordu.

Cezai sorumluluk konusuyla derinden ilgiliydi. Ağzından çıkanların kötüye kullanılabileceği ve çoklu kişilik bozukluğu tanısına, bu sendromdan muzdarip olan diğer hastalara, hekimlik mesleğine ve psikiyatrik tanıklığa leke sürüleceği düşüncesi onu rahatsız ediyordu. Yargıç Flowers'ın şu ana kadar nevroz olarak sınıflandırılan bu 'çözülmeli rahatsızlık' tanısının bir hastanın akıl hastalığı nedeniyle suçsuz bulunması için yeterli bir neden oluşturduğunu kabul etmesi halinde, bunun Ohio'da ve belki de ülke çapında bu konuda yasal bir emsal oluşturacağını biliyordu.

Dr. George'a göre, Billy Milligan geçen ekim ayındaki o uğursuz üç gün boyunca davranışlarına hâkim olacak durumda değildi. O yüzden de daha çok şey öğrenmeyi ve farklı alanları zorlamayı kendisi için bir görev addediyordu. Topluma faydalı olabilmek ve benzer sorunlarla başarıyla baş edebilmek için bu olayı ve Billy'yi tam olarak anlamak gibi bir sorumluluğu vardı. Önerilerini öğrenmek için meslektaşlarını tekrar tekrar telefonla aradı, birlikte çalıştığı personelle toplantılar yaptı ve 12 Eylül 1978 tarihinde oturup Yargıç Flowers'a dokuz sayfalık bir rapor yazdı ve bu raporda Billy Milligan'ın tıbbi, sosyal ve psikiyatrik geçmişinden bahsetti.

"Hasta, annesinin ve çocukların," diye yazdı, "fiziksel tacize uğradığını ve kendisinin de Bay Chalmer Millligan'ın fiili livata da dahil olmak üzere sadistik ve cinsel tacizine uğradığını söylemektedir. Hastaya göre bütün bunlar o sekiz ya

da dokuz yaşındayken olmuş ve genellikle bir çiftlikte üvey babasıyla birlikte yalnız olduğu sıralarda bir sene boyunca devam etmiş. Hasta ayrıca, onu 'ambara gömeceğini ve annesine de evden kaçtığını söyleyeceği' şeklinde tehdit etmesi nedeniyle üvey babasının onu öldürmesinden korktuğunu da dile getirmiştir."

Vakanın psikodinamiğini analiz eden Harding, biyolojik babasının intihar etmesinin Milligan'ı bir baba şefkatinden ve ilgisinden mahrum bıraktığı ve onu bir tür "akıl dışı bir güce sahip olduğu gibi bir hisse kapılmasının yanı sıra, endişeye, akıl karışıklığına ve giderek artma eğilimi gösteren fantezi formülasyonlarına" yönlendirdiği kanaatine varmıştı. Milligan "onun yakınlaşma ihtiyacından istifade eden ve kendi hayal kırıklıklarını cinsel ve sadistik taciz yoluyla tatmin etmeyi uman üvey babası Chalmer Milligan'ın 'tacizlerine karşı da o yüzden savunmasız' bir hale düşmüştü."

Genç Milligan kendisini annesiyle özdeşleştirdiği için kocası tarafından dövüldüğünde onun yaşadığı "dehşeti ve acıyı aynen o da hissediyordu." Bu deneyimler onun "bir rüyanın öngörülemez ve anlaşılması mümkün olmayan özellikleriyle dolu güvenilmez bir hayal dünyasına kapılmasına ve bir tür "anneden ayrı düşme endişesi" yaşamasına yol açıyordu. Bu endişesi ve üvey babasının tenkitleri ve cinsel istismarları onun sürekli tekrar eden çözülmeler ve kopmalar yaşamasına neden oluyordu."

Dr. George Harding raporunu şu satırlarla bitirmişti. "Şu anda, kişiliklerinin kaynaşmış olması nedeniyle hastanın mahkeme huzuruna çıkabileceğini düşünmekteyim... Ayrıca hastanın zihinsel açıdan rahatsız olduğuna ve bu rahatsızlığı nedeniyle 1977 senesinin Ekim ayının ikinci yarısında kendisine isnat edilen suçları işlediği vakit cezai ehliyetinin bulunmadığına da kanaat getirmiş bulunmaktayım."

19 Eylül günü, Judy Stevenson davalının savunmasının "suçsuz ve akıl hastalığı nedeniyle suçsuz" olarak değiştirilmesi için bir başvuruda bulundu.

(8)

Milligan vakasının bu aşamasına kadar, ona çoklu kişilik bozukluğu tanısı koyulduğu umuma açıklanmamıştı. Bu konu sadece onu tedavi edenler, savcılar ve yargıç tarafından biliniyordu. Kamu avukatları tanının gizlenmesi gerektiğinde ısrar ediyorlardı çünkü bu olay bir medya olayı haline geldiği takdirde Milligan'ın tedavi edilmesi ve daha sonra da davasının görülmesi güçleşecekti.

Bir savcı olarak, mahkemede herhangi bir tanıklık yapılmamış olduğu için, sanıkla ilgili bilgileri açıklamanın ahlaki olmadığını düşünen Bernie Yavitch de onlara hak vermişti.

Ne var ki, 27 Eylül sabahı, *Columbus Citizen-Journal* hikayeyi baş sayfadaki en büyük manşet olarak yayınladı.

KİŞİLİKLER MAHKEMEDEKİ DURUŞMA İÇİN
"KAYNAŞTIRILDI"
TECAVÜZ SANIĞININ İÇİNDE TAM 10 KİŞİ "YAŞIYOR"

Sabah gazetesinde çıkan bu haber Harding Hastanesi'nde duyulunca, personel Billy'yi konuyu diğer hastalara dış kaynaklardan duymalarından önce açması için teşvik etti. Billy de küçük bir grup hastaya ona bu suçların isnat edildiğini ama bunların işlendiği dönemde dağınık bir durumda olduğu için kendisinin bunları işleyip işlemediğinden emin olmadığını söyledi.

Televizyondaki akşam haberlerinde de bu hikaye haber olarak verildi. Billy odasına hıçkırıklar içinde gitti.

Birkaç gün sonra, Billy yüzünde ızdırap dolu bir ifade ta-

şıyan çok güzel bir kadın resmi yaptı. Hemşire Nan Graves onun bu kadının Adalana olduğunu söylediğini rapor etti.

3 Ekim günü, Gary Schweickart Milligan'ı ziyaret etti. Billy'nin resimlerinden birkaçını yanında götürebilmek için station wagon arabasını almıştı. Judy Stevenson'ın kocasıyla birlikte İtalya'da tatilde olduğunu ve o yüzden de cezai ehliyet oturumunda bulunamayacağını, ama duruşmaya yetişeceğini söyledi. Birlikte oturup konuştular ve Gary bu arada Billy'yi cezai ehliyet oturumuna kadar Franklin İlçe Cezaevi'ne gönderileceğini ve davanın kaybedilme olasılığının da var olduğu fikirlerine alıştırmaya çalıştı.

Dr. George Billy'nin kaynaşmış olduğundan emindi. Bunu disosiyasyon epizotlarının artık gözlemlenmemesine ve Billy'nin ayrı kişiliklerin özelliklerini üstlenmiş olmasına dayandırıyordu. İlk başta bir kişilikten, daha sonra da bir başka kişilikten parçalar görmüştü ama yavaş yavaş bir kaynaşma, bir homojenleştirme gerçekleşmişti. Buna hastane personeli de tanık olmuştu. Farklı kişiliklerin tüm özellikleri tek bir kişilikte, yani Billy Milligan'da görülebiliyordu. Dr. George'a göre hastası artık hazırdı.

Billy'nin Franklin İlçe Cezaevi'ne geri gitmesinden iki gün önce, yani 4 Ekim günü, *Citizen-Journal* gazetesinden Harry Franken, Milligan hakkında ikinci bir kayda değer hikaye yayınladı. İsmini vermediği bir kaynaktan Harding'in raporunun bir kopyasını almış ve yorumlarını almak için Gary ve Judy'ye gelerek bu hikayeyi yayınlayacağını söylemişti. Gary ve Judy durumu hemen Yargıç Flowers'a haber verdiler. Yargıç da hikayenin *Columbus Dispatch* gazetesinde verilmesine karar verdi. Kamu avukatları, önceden sızdırılmış olduğu için rapor üzerinde yorum yapmakta bir beis görmediler ve fotoğrafçıların Gary'nin hastaneden getirdiği resimlerin fotoğrafını çekmesine izin verdiler. Bunlardan biri Musa'yı üzerinde

On Emir'in yazılı olduğu tableti kırarken gösteriyordu; diğerinde korno çalan bir Yahudi müzisyen vardı; biri bir manzara resmiydi ve diğeri ise Adalana'nın bir portresiydi.

Gazetelerde çıkan haberler Billy'nin üzülmesine neden oldu. O yüzden Dr. Kocan'ın yaptığı son seansta oldukça moralsizdi. Lezbiyen kişiliği ortaya çıktığı için diğer mahkumların ona yapabileceklerinden korkuyordu.

Dr. Kocan'a, "Beni suçlu bulur ve Lebanon'a gönderirlerse, sonumun geldiğini anlarım."

"O zaman kazanan kişi Chalmer olur."

"Pekala, ne yapmalıyım o zaman? İçimde müthiş bir kin birikmiş durumda. Bununla baş edemiyorum."

Dr. Kocan nadiren tavsiyelerde bulunur ya da talimatlar verirdi. Daha çok kendi yolunu çizmesi için hastaya izin vermek gibi güdümsüz bir yöntemi tercih ederdi ama şu anda böyle bir terapi için vakit olmadığını biliyordu.

"İçindeki kini olumlu bir şekilde kullanabilirsin," diye önerdi. "Çocukken tacize uğramışsın. O korkunç anıları ve bunları sana yaşattığını söylediğin o adamı yenebilir ve hayatını çocukların istismarına karşı mücadele etmeye adayabilirsin. Ölürsen, seni taciz eden adam kazanmış olur ve sen kaybedersin."

O gün, daha sonraki saatlerde Donna Egar'la odasında konuşan Billy elini yatağının altına uzattı ve oradan Tommy'nin neredeyse yedi ay önce ahşap çubuklara bantladığı jileti çıkardı.

"İşte," dedi, jileti kadına vererek, "buna artık ihtiyacım yok. Yaşamak istiyorum."

Donna Egar ona sarıldı. Gözleri yaşlarla dolmuştu.

Billy daha sonra Rosalie'ye, "Mini gruba gitmek istemiyorum," dedi. "Kendimi yalnız kalmaya hazırlamak istiyorum. Kendimi güçlendirmeli ve katılaştırmalıyım. Kimseyle vedalaşmak da istemiyorum."

Ama mini gruptakiler yine de ona veda notları yazdılar. Rosalie bunları getirince, Billy kendisini tutamayıp ağladı.

"Sanırım hayatımda ilk kez," dedi, "normal bir insanın tepkilerini gösteriyorum. 'Karmaşık duygular' diye açıklanan bir ruh hali içindeyim. Bu tür duyguları daha önceleri hiç tatmamıştım."

Rosalie, Billy'nin cezaevine gönderileceği 6 Ekim Cuma günü tatil olmasına rağmen onunla birlikte olmak için hastaneye geldi. Wakefield personelinden bazılarının şaşıracağını ve iğneleyici yorumlarda bulunacağını biliyordu ama umurunda bile değildi. Dinlenme odasına girdiğinde Billy'yi gördü. Üç parçalı, mavi takımını giymişti ve odanın içinde sakin ve soğukkanlı bir tavırla volta atıyordu.

Rosalie ve Donna Egar onunla birlikte yönetim binasına kadar yürüdüler. Siyah gözlük takmış bir şerif yardımcısı girişteki masanın orada bekliyordu.

Şerif yardımcısı kelepçeleri çıkarınca, Rosalie Billy'nin önüne geçti ve onu bir hayvan gibi kelepçelemenin gerçekten de gerekli olup olmadığını sordu.

"Evet, efendim," dedi şerif yardımcısı. "Yasalar öyle emrediyor."

"Tanrı aşkına," diye bağırdı Donna, "buraya getirildiğinde ona iki kadın eşlik ediyordu, şimdi kötü polisi oynayıp onu kelepçeleyecek misiniz?"

"Öyle olması gerekiyor, efendim. Üzgünüm."

Billy bileklerini uzattı. Rosalie kelepçeler takılırken onun yüzünü buruşturduğunu gördü. Billy mahkum arabasına bindi. İki kadın bir süre kıvrılan yolda ağır ağır taş köprüye doğru hareket eden arabanın yanında yürüdüler. Sonra ellerini sallayıp ona veda ettiler ve bölüme geri döndüklerinde uzunca bir süre hıçkıra hıçkıra ağladılar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

(1)

Bernie Yavitch ve Terry Sherman Dr. George'un raporunu okuduktan sonra, bunun bugüne kadar okumuş oldukları en kapsamlı ruhsal muayene bulgularını içerdiğinde mutabık kaldılar. Birer savcı olarak, psikiyatristlerin tanıklıklarında hücum etmek üzere eğitildikleri ve normal olarak itirazda bulunabilecekleri her bir şey, Harding'in raporunda dil uzatılamaz ve çürütülemez bir şekilde yer alıyordu. Hasta öyle üç ya da dört saatlik bir muayeneden geçirilmiş değildi. Yedi ayı aşan bir hastane çalışması gerçekleştirilmişti. Üstelik de bu rapor sadece Harding'in fikirlerini değil, pek çok önemli psikologla ve psikiyatristle yapılan konsültasyonları da içeriyordu.

6 Ekim 1978 tarihinde, kısa bir cezai ehliyet oturumu yapan Yargıç Flowers, Harding'in raporunu temel alarak Milligan'ın artık yargılanabilecek durumda olduğuna karar verdi ve duruşma tarihini 4 Aralık olarak saptadı.

Schweickart bu kararın tatmin edici olduğunu söyledi ama bir şartı vardı: Duruşma suçların işlendiği vakit mevcut olan yasalara göre yapılmalıydı (Ohio yasası 1 Kasım günü değişecekti ve buna göre, sanığın akıl hastası olmadığını kanıtlama yükümlülüğü savcılara verilmek yerine, sanığın akıl hastası olduğunu kanıtlama yükümlülüğü davalı tarafa verilecekti.)

Yavitch buna itiraz etti.

Yargıç Flowers, "Bu talebi konuyu inceledikten sonra dikkate alacağım," dedi. "Örneğin, yeni ceza kanununda değişiklik yapıldığında, benzer taleplerin söz konusu olduğunu biliyorum. Pek çok kez bu taleplerde istisnasız olarak davalının bir şekilde kendi menfaatine olan yasadan yararlanma hakkı olduğu ileri sürülmüştür. Ama bu konuda verilmiş bir karar ya da açılmış bir dava olup olmadığını bilmiyorum."

Schweickart mahkeme salonundan çıkarlarken Yavitch ve Sherman'a jüri duruşmasından müvekkili adına feragat etmeye niyetlendiğini ve davayı Yargıç Flowers'ın görmesini isteyeceğini söyledi.

Schweickart yanlarından ayrılırken, Yavitch "Bizim dava gidiyor galiba," dedi.

"İlk başta sandığımız kadar çantada keklikmiş gibi görünmüyor," dedi Sherman.

Yargıç Flowers daha sonra Dr. Harding'in raporunu kabul etmeye razı olup da Milligan'ın bir akıl hastası olduğunu kabul etmeyen savcıları kastederek "yükü benim omuzlarıma koydular," dedi.

Gary ve Judy, Franklin İlçe Cezaevi'ndeki Billy'nin yeniden depresif bir ruh haline girdiğini ve vaktinin çoğunu resim yaparak ya da arpacık kumruları gibi düşünerek geçirdiğini fark etmişlerdi. Davanın giderek artan bir şekilde reklamının yapılması onu huzursuz ediyordu. Her geçen gün daha fazla uyumaya, soğuk ve açık yerlerden giderek artan bir şekilde rahatsız olmaya başlamıştı.

"Duruşmaya kadar neden Harding Hastanesi'nde kalamıyorum ki?" diye sordu Judy'ye.

"Bu mümkün değil," dedi Judy. "Mahkeme sana o yedi ayı verdiği için çok şanslıyız aslında. Biraz sabırlı ol. Duruşmaya iki aydan daha az kaldı."

Gary de, "Kendini toparlaman gerek," dedi. "Mahkeme-

ye çıktığında suçsuz bulunacağına dair içimde güçlü bir his var. Eğer kendini koyuverir ve mahkemeye çıkmazsan, seni Lima'ya gönderirler."

Ama bir gün öğleden sonra, gardiyanlardan biri Milligan'ın ranzasında uzanarak kurşun kalemle bir resim çizmekte olduğunu gördü. Parmaklıkların arasından bakarak çizime bir göz attı. Bu, boynuna geçirilen bir ilmikle kırık bir aynanın önünde asılmış bir bez bebeğin resmiydi.

"Hey, neden öyle bir resim yapıyorsun, Milligan?"

"Öfkeliyim de ondan," dedi Slav aksanlı bir ses. "Birilerinin ölme vakti geldi."

Bu aksanı duyan gardiyan hemen alarm düğmesine bastı. Ragen ise onu keyifli bir şekilde izliyordu.

"Her kim isen yavaş yavaş geriye doğru git," dedi gardiyan. "Resmi ranzada bırak ve duvara doğru geri geri git."

Ragen onun sözünü dinledi. Diğer gardiyanların da hücrenin parmaklıklarının çevresine doluştuklarını gördü. Kapının kilidini açtılar ve hızla içeri girdiler. Resmi alıp aynı hızla dışarı çıkıp kapıyı kapattılar.

"Yüce İsa," dedi gardiyanlardan biri, "bu hastalıklı, mide bulandırıcı bir resim."

"Avukatını çağırın," dedi biri. "Sanırım yeniden oynattı bu."

Gary ve Judy geldiğinde, onları Arthur karşıladı ve Billy'nin aslında tam olarak asla kaynaşmamış olduğunu söyledi.

"Ama yine de mahkemeye çıkacak kadar kaynaşmış durumda," diye temin etti onları. "Billy artık ona isnat edilen suçların mahiyetini biliyor ve kendi savunması için iş birliğinde bulunabilir. Ama Ragen ve ben uzakta durduk. Gördüğünüz gibi, burası husumet dolu bir yer, o yüzden de burada Ragen baskın. Ama eğer Billy buradan bir hastaneye gönderilmezse, onun kısmen bile kaynaşabileceğini garanti edemem."

Franklin İlçesi Polis şefi Harry Berkemer *Columbus Dispatch* gazetesinden bir muhabire, yardımcılarının Ragen kişiliğine girdiğinde Billy'nin olağanüstü bir güç ve dayanıklılık sergilediğine tanık olduklarını söyledi. Mahkumların spor yaptığı salona götürüldüğü vakit Ragen koca bir kum torbasını yumruklamayı seçmişti. "Onu hiç durmadan tam on dokuz buçuk dakika boyunca yumrukladı," dedi Berkemer. "Ortalama bir adam o torbayı bitkin düşmeden önce üç dakikadan fazla yumruklayamaz. Öyle güçlü bir şekilde yumrukluyordu ki, kolunu kırabileceğinden korktuğumuz için onu alıp doktora çıkardık." Ama Ragen'ın hiçbir yeri incinmemişti.

24 Ekim günü Yargıç Flowers bir kez daha Southwest Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nin Milligan'ı muayene etmesini ve mahkeme huzuruna çıkabileceğine dair bir rapor vermesini emretti. Dilediği takdirde Dr. George Harding Jr., davalıya eşlik edebilecekti. Yargıç aynı zamanda Milligan'ın derhal cezaevinden alınıp Central Ohio Psikiyatri Hastanesi'ne sevk edilmesi talimatını verdi.

15 Kasım günü, Southwest Adli Psikiyatri Merkezi'nin Mahkeme Yardımı Programı Direktörü Marion J. Koloski, Dr. Stella Karolin ve Dorothy Turner Milligan'ı son gördüklerinde onun cezai ehliyete haiz olduğunu ve savunmasını yapabilmek için avukatıyla iş birliğine girebileceğine kanaat getirdiklerini söyledi ama şöyle bir eklemede bulundu: "Buna rağmen Milligan'ın zihinsel durumunun son derece kırılgan olduğu düşünülmektedir ve şu anda kaynaşmış olan kişiliklerin bir anda önceden tanık olunan ayrışık kişiliklere dönüşmesi imkan dahilindedir."

29 Kasım günü, *Dayton Daily News* ve *Columbus Dispatch* gazeteleri üvey oğluna cinsel istismarda bulunduğuna dair her yere yayılmış olan haberi Chalmer Milligan'ın yalanla-

dığını yazdı. *Columbus Dispatch*'de Associated Press'in şu hikayesi yer almaktaydı:

ÜVEY BABA GENÇ MILLIGAN'I TACİZ ETMEDİĞİNİ SÖYLÜYOR

Chalmers (orijinal metinde aynen böyle geçiyor) Milligan, doktorların on ayrı kişiliğe sahip olduğunu söyledikleri üvey oğlu William S. Milligan'ı fiziksel ve cinsel anlamda istismar ettiğine dair yayınlanan haberlerden "son derece üzüntü duyduğunu" söylemiştir.

"Kimse beni muhatap almadı," diye şikayette bulunan Milligan, üvey oğlunun istismar iddialarının "tamamıyla yalan" olduğunu ifade etmiştir.

Dr. George T. Harding'in imzasını taşıyan bir rapora göre, Milligan'ın çoklu kişilik davranışları sergilediğini ve birbirinin yaptıklarından haberdar olmayan kişiliklere sahip olduğunu psikiyatristler de kabul etmektedir. Bu kişiler Milligan'ın bu durumunu kısmen çocukken maruz kalmış olduğu tacizlere bağlamaktadır...

Chalmer Milligan yayınlanan bu raporlar yüzünden büyük güçlülerle karşılaştığını söylemektedir.

"Her şeyi yanlış anlayan kişiler her zaman olmuştur. Bu da çok üzücü bir durum," diyen Milligan, özellikle de bu suçlamaların William'ın ya da psikiyatristlerin işi olduğunun basında yer almamış olmasının onu özellikle üzdüğünü söylemiştir.

"Her şey bu oğlanın başının altından çıkıyor," diyen Milligan "bunların (bu haberlerin) yaptığı tek şey ise, onların (psikiyatristlerin ve genç Milligan'ın) söylediklerini tekrarlamaktan ibaret," diye eklemiştir.

Bay Milligan bu taciz iddialarına karşı yasal bir girişimde bulunup bulunmayacağını ise belirtmemiştir.

Billy'nin akıl hastalığı nedeniyle suçsuz bulunacağından giderek daha fazla emin olmalarına rağmen, Judy ve Gary bir başka engelle karşı karşıya olduklarını fark etmişlerdi. O vakte kadar, benzer konulardaki mahkeme kararı hep davalının Lima'ya gönderilmesi yönünde olmuştu. Ama üç gün sonra, yani 1 Aralık günü akıl hastalarıyla ilgili yeni bir Ohio yasası yürürlüğe girecekti. Bu yasaya göre, akıl hastalığı nedeniyle suçsuz bulunan bir kişiye bir suçluymuş gibi değil, bir akıl hastasıymış muamelesi yapılacaktı. Bu yeni yasa, hastanın hem kendisi ve hem de başkaları için güvenli ve en az kısıtlayıcı olan bir çevrede bulunmasının ve bir devlet akıl hastanesine gönderilmesinin vesayet mahkemesinin yetki sınırları içinde olmasını öngörüyordu.

Duruşma tarihi 4 Aralık olarak saptandığı ve Billy'nin davası yeni Ohio yasasına göre bakılacak ilk dava olacağı için, duruşmadan sonra, savunmanın onun doğru düzgün tedavi görebileceği alternatif yerler önerebilmesi halinde vesayet mahkemesinin onu Lima'dan başka bir yere gönderme olasılığı oldukça büyüktü.

Pahalı bir yer olması nedeniyle Harding Hastanesi bu durumda söz konusu olamazdı. O yüzden Billy'nin gidebileceği yer ancak çoklu kişilik bozukluğu hakkında bilgisi olan ve bu hastalığı tedavi edebilecek bir doktorun olduğu bir devlet hastanesi olabilirdi.

Dr. Cornelia Wilbur, Columbus'tan yetmiş beş mil kadar uzaktaki bir devlet akıl hastanesinde elinden birkaç çoklu kişilik vakası geçmiş olan ve bu alanda uzman olarak tanınan bir doktor olduğunu söyledi. Önerdiği kişi Athens, Ohio Ruh Sağlığı Merkezi'nde görev yapan tıbbi direktör Dr. David Caul idi.

Savcılık makamı Vesayet Mahkemesi Yargıcı Richard B. Metcalf'la duruşma öncesi bir toplantı yapılmasını ve yeni

Ohio yasaları usullerinin açıklığa kavuşturulmasını talep etti. Yargıç Jay Flowers bu talebi kabul etti ve bir toplantı ayarladı. Ama Judy ve Gary bu toplantının çok daha kapsamlı bir şey olacağını biliyorlardı. Yargıç Flowers'ın da katılacağı bu toplantıda pazartesi günü hangi kanıtların mutabakatla kabul edileceğine ve akıl hastalığı nedeniyle suçsuz bulunması halinde Billy Milligan'ın nereye gönderileceğine karar verilecekti.

Gary ve Judy, Dr. Caul'un Billy'yi Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ne hasta olarak kabul edip etmeyeceğini bilmenin önemli olduğuna karar verdiler. Judy, Caul'un ismini daha önce duymuş ve temmuz ayında çoklu kişilik bozukluğu hakkında bilgi istemek için ona bir mektup bile yazmıştı ama Billy'nin ismini vermemişti. O yüzden Dr. Caul'u telefonla aradı ve ona Billy Milligan'ı hastası olarak kabul edip etmeyeceğini ve bu toplantıya katılmak için cuma günü Columbus'a gelip gelemeyeceğini sordu.

Caul bu konuyu hastane yöneticisi Sue Foster'a sorması, onun da Ruh Sağlığı Bakanlığı'ndaki amirlerine danışması gerektiğini söyledi. Onay çıktığı takdirde Milligan'ı hastası olarak kabul etmeyi düşünebilirdi ve cuma günkü toplantıya arabasıyla gelmeyi de kabul ediyordu.

1 Aralık günü Judy Dr. Caul'un gelmesini sabırsızlıkla bekledi. Yargıç Metcalf'ın makam odasının dışındaki lobi, aralarında Dr. George Harding, Dr. Stella Karolin, Dorothy Turner ve Bernie Yavitch'in de olduğu davayla bir şekilde ilgili olan kişiler tarafından neredeyse dolmak üzereydi. Saat onu biraz geçtiğinde, resepsiyon memurunun ona orta yaşlı, kısa boylu şişman bir adamı işaret ettiğini gördü. Adam esmer tenli biriydi ve tombul yüzü kır saçlarla çevriliydi. Yırtıcı ve delici bakışlarıyla etrafını bir kartal gibi süzüyordu.

Resepsiyon memuru onu Gary ile ve diğerleriyle tanıştırdı ve Yargıç Metcalf'ın makam odasına götürdü.

Dr. David Caul ikinci sıradaki bir yere oturdu ve avukatların yeni yasanın Milligan'ın davasına nasıl uygulanacağını anlatmalarını dinledi. Kısa bir süre sonra Yargıç Flowers odaya girdi ve Yargıç Mitclaf'la birlikte davanın o ana kadarki bir özetini yaptı ve uygulanan usulleri anlattı. Bernie Yavitch o ana kadar elde edilen mesleki bilgilerden söz etti ve Milligan'ın suçları işlediği zamanki durumuyla ilgili kanıtları çürütmenin zor olacağını söyledi. Southwest ve Harding Hastanesi'nden gelen raporlara karşı çıkmayacaktı. Gary de, savunmanın savcının Milligan'ın bu suçları işlediğine dair olan kanıtlarına karşı çıkmak gibi bir niyeti olmadığını dile getirdi.

David Caul o anda söz alanların tümünün pazartesi günkü duruşmada neler olabileceğiyle ilgili olarak konuştuklarını fark etti. Gördüğü kadarıyla bu toplantıya katılan beyinler, o duruşmanın senaryosunu yazmaktaydılar. Gary ve Judy kurbanların isimlerinin kayıtlardan silinmesini talep etmişlerdi. Geriye bir tek Yargıç Flowers'ın akıl hastalığı nedeniyle suçsuz bulması halinde Billy'ye ne olacağına karar vermesi kalıyordu.

Gary ayağa kalktı ve "Athens'den gelen Dr. Caul aramızda bulunmaktadır. Kendisi bir devlet kurumu olan Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ndeki çoklu kişilik bozukluğu olan hastaların tedavisi konusunda deneyimli bir hekimdir ve psikiyatrinin bu alanında itibarlı birer uzman olan California'dan Dr. Ralph Alison ve Kentucky'den Dr. Cornelia Wilbur tarafından hararetle tavsiye edilmiştir."

Caul aynı anda tüm gözlerin üzerinde odaklandığını hissetti. Yargıç Flowers, "Dr. Caul, onu hastanız olarak kabul edecek misiniz?" diye sordu.

O anda sanki bir şey içindeki alarm düğmesine basmıştı. Bütün bu insanlar ellerindeki kızgın patatesi birbirlerine ge-

çiriyorlardı. Caul o yüzden pozisyonunu bir an önce açıklığa kavuşturması gerektiğini düşündü.

"Evet, edeceğim," dedi Caul. "Ama Athens'e geldiği takdirde onu, daha önce tedavi etmiş olduğum diğer çoklu kişilik hastaları gibi tedavi etmek isterim, yani olabildiğince açık ve en terapötik ortam içinde..." Çevresine bakınarak kendisini izleyen herkesi tek tek süzdü. Sonra Yargıç Flowers'a ve Metcalf'a baktı ve sözcüklerin üzerine basa basa, "Eğer bunu yapamayacaksam, onu bana göndermeyin," dedi.

Etrafına yeniden bakındı ve tüm başların tamam der gibi sallandığını gördü.

Dr. Caul Athens'e arabasıyla dönerken bu toplantıda gördüğü ve duyduğu şeyler üzerinde uzun uzun düşündü ve savcı Yavitch de dahil olmak üzere, orada hazır bulunan kişilerin hepsinin Milligan'ın çoklu kişilik bozukluğu olan bir hasta olduğunu kabul ettiğini fark etti. Eğer duruşmanın seyri de bu toplantıdaki gibi olacaksa, Milligan akıl hastalığı nedeniyle kendisine isnat edilmiş olan önemli suçlardan suçsuz bulunan ilk çoklu kişilik hastası olacaktı. Az önce katılmış olduğu toplantı, pazartesi günü o mahkeme salonunda psikiyatri ve hukuk alanında tarih yazılacağının bir habercisiydi.

(2)

Billy Milligan onu Columbus Ohio Psikiyatri Hastanesi'nden Franklin İlçe Cezaevi'ne götürecekleri 4 Aralık sabahı uyanıp aynaya baktığında, bıyığının gitmiş olduğunu görerek afalladı. *B*ıyığını tıraş ettiğini hatırlamıyordu. Bunu kim yapmış olabilir diye merak etti. Birinci ve ikinci tecavüzlerin arasında ortadan kaybolan bıyığını yeniden bırakmıştı. Bir kez daha bir zaman kaybı yaşamış olmalıydı. Kendisini aynen Harding Hastanesi ve Franklin İlçe Cezaevi'ndeki son günlerindeki

gibi tuhaf hissediyordu. Sanki Arthur ve Ragen birbirlerinden ayrı duruyorlardı ve onun hapse gönderilmeyeceğinden emin olana kadar kaynaşmayacak ya da kaynaşamayacak gibiydiler. Neyse ki kısmen, yani mahkemeye çıkacak kadar kaynaşmış durumdaydı...

Ne tam olarak temel kişilik olan Billy, ne de tamamıyla kaynaşmış olan Billy idi; bunu biliyordu ama yine de ona Billy diye hitap edilince buna yanıt verecekti. İkisinin arasında bir yerdeydi. Cezaevi arabasına doğru ilerlerlerken tamamıyla kaynaşmış olduğumda acaba kendimi nasıl hissedeceğim, diye düşündü.

Hastanenin girişindeki cezaevi arabasına girince, polislerin ona tuhaf tuhaf baktıklarını fark etti. Mahkeme salonuna doğru yola çıktıklarında cezaevi arabası onları takip etmeleri muhtemel olan gazete muhabirlerini ya da televizyon çalışanlarını atlatmak için normalden sekiz kilometre daha uzun olan bir yola saptı. Ama Franklin İlçe Cezaevi'nin polis kruvazörlerine ayrılan girişe uzanan Front Sokağı'na döndüklerinde, genç bir kadın ve omzunda bir televizyon kamerası taşıyan bir adam çıkış kapısı arkalarından kapanmadan önce içeri girmeyi başardı.

"Pekala, Milligan," dedi şoför, kapıyı açarken.

"Ben dışarı çıkmıyorum," dedi Billy. "O televizyon kameramanı ve o muhabir oradayken çıkmayacağım. Beni burada korumadığınız takdirde, içeri girer girmez avukatlarıma bu durumu bildireceğim."

Şoför döndü ve onları gördü. "Siz de kimsiniz?"

"Kanal Dört Haber. Burada olmak için iznimiz var."

Şoför Billy'ye baktı ama Billy başını itiraz eder gibi sallıyordu. "Avukatlarım bana hiçbir muhabirin yanına yaklaşmamamı söyledi. O yüzden de dışarı çıkmayacağım."

"Duydunuz mu? Siz buradayken dışarı çıkmayacakmış," dedi polis memuru muhabire.

Kadın muhabir, "Ama bu bizim hakkımız..." diye başladı.

"Asıl benim haklarım ihlal ediliyor," diye bağırdı Billy arabadan.

"Neler oluyor burada?" diye bağırdı başka bir polis memuru güvenlik kapısının iç tarafından.

Şoför, "Milligan bunlar burada olduğu sürece arabadan çıkmayı reddediyor," dedi.

"Bakar mısınız, millet," dedi Çavuş Willis, "korkarım ki onu içeri alabilmemiz için sizin buradan ayrılmanız gerekecek."

Tv kameramanı ve muhabir çıkış kapısının dışına geçtiler ve çelik kapı bir gürültüyle aşağıya indi. Billy, Willis'in onu kapıların arasından geçirmesine izin verdi. Siyah gömlekli polis şefi yardımcıları Milligan'ın içeriye alınmasını izliyorlardı. Willis, Milligan'ın geçebilmesi için yol açtı.

Çavuş Willis onu üçüncü kata çıkardı. "Beni hatırlıyor musun, oğlum?" dedi.

Billy asansörden çıkarken onaylar gibi başını salladı. "Bana karşı oldukça iyi davranmıştınız."

"Eh, sen de başıma dert açacak bir şey yapmamıştın. Tabii o klozetler haricinde..." Willis bir sigara uzattı. "Bayağı meşhur birisin."

"Kendimi meşhurmuşum gibi hissetmiyorum," dedi Billy. "Benden nefret ediliyormuş gibi hissediyorum."

"Ben ön tarafta Kanal Dört'ü, Kanal On'u, ABC'yi, NBC'yi ve CBS'i gördüm. Önemli cinayet davalarının çoğunda görmediğim kadar çok televizyon kamerası ve muhabir var dışarıda."

Küçük bir antreye açılan demir parmaklıklı çıkışta durdular. Buradan sonraki geçidin kapısı Franklin İlçe Adalet Sarayı'na açılıyordu.

Resepsiyondaki gardiyan Billy'ye bakıp onaylar gibi başını salladı. "Bıyıksız halinle seni neredeyse tanıyamaya-

caktım." Sonra merkez kontrol odasını arayarak oradakilere Milligan'a mahkeme salonunun kapısını açsınlar diye hazır olmalarını söylemek için zile bastı.

Mahkemeye giden geçidin kapısı açıldı. Mahkeme eskort memuru Milligan'ı duvara yaslayıp üstüne başını iyice aradı.

"Pekala," dedi memur, "mahkeme salonuna giden şu geçitte benim önümden dümdüz ilerle."

Adalet Sarayı'nın yedinci katına vardıklarında Judy ve Gary de onlara katıldı. Billy'nin bıyığının olmayışını onlar da fark etti.

"Bıyıksız daha hoşsun," dedi Judy. "Daha efendi görünüyorsun."

Billy bir parmağını dudağına götürdü. O anda Gary bir şeyin ters gittiği gibi bir hisse kapıldı. Tam bir şey söylemek üzereyken, elinde bir telsiz telefon tutan ve kulaklık takmış bir polis memuru gelip Billy'nin kolundan tuttu ve polis şefinin Milligan'ın ikinci kata getirilmesini istediğini söyledi.

"Bir dakika," dedi Gary. "Duruşma bu katta."

"Ne olup bittiğini ben bilmiyorum, efendim," dedi polis şefi yardımcısı, "ama şef onun hemen aşağı indirilmesini istiyor."

"Burada bekle," dedi Gary Judy'ye. "Ben onunla aşağı gidip ne olduğuna bir bakayım."

Gary Billy'yle ve polis şefi yardımcısıyla birlikte asansöre bindi ama kapılar ikinci katta açılıp da dışarı çıktığında durumu fark etti. Bir flaş yandı. Orada *Columbus Dispatch*'ten bir fotoğrafçı ve bir de muhabir vardı.

"Burada ne haltlar dönüyor?" diye bağırdı Gary. "Benim aklımla alay mı ediyorsunuz? Buna izin vereceğimi mi sandınız?"

Muhabir Billy'yi kelepçeli olarak göstermeyen birkaç fotoğraf çekmeyi umduklarını söyledi. Polis şefi de buna onay vermişti.

"Polis şefinin canı cehenneme," diye patladı Gary. "Müvekkilime bunu yapmaya hiçbir hakkınız yok." Billy'yi geri döndürdü ve asansöre doğru yönlendirdi.

Şef yardımcısı arkalarından yetişti ve onları medeni hukuk mahkemesinin dışındaki bekleme odasına aldı.

Dorothy Turner ve Stella Karolin de bekleme odasına geldiler ve Billy'ye sarılarak teskin etmeye çalıştılar. Ama onlar mahkeme salonuna gitmek üzere oradan ayrıldıktan sonra, memurla yalnız kalan Billy titremeye başladı ve sıkı sıkı oturduğu koltuğun kollarına yapıştı.

"Pekala, Milligan," dedi polis memuru. "Şimdi mahkeme salonuna gidebilirsin."

Gary, Billy oraya götürülürken tüm polis ressamlarının gözlerini ona diktiklerini fark etti. Sonra teker teker silgilerini ellerine aldılar ve bir şeyleri silmeye başladılar. Gary gülümsedi. Ressamların Billy'nin bıyığını sildiğini biliyordu.

"Sayın Yargıç," dedi Gary Schweickart kürsüye yaklaşırken, "hem savcılık makamı ve hem de savunma şu anda tanık çağırmaya ya da Bay Milligan'ı tanık kürsüsüne çıkarmaya gerek olmadığına karar vermiş bulunuyor. Olayla ilgili olgular, her iki tarafın da mutabık kaldığı üzere, zabıtlara duruşma öncesi mutabık kalınan koşullar olarak geçecektir."

Yargıç Flowers notlarına baktı. "Suçlamalara itiraz etmiyorsunuz ve ilk cinsel saldırı maddesi dışında müvekkilinizin kendisine isnat edilen suçları işlemiş olduğunu da inkar etmiyorsunuz."

"Doğrudur, Sayın Yargıç, ama biz müvekkilimizin akıl hastalığı nedeniyle suçsuz olduğunu ileri sürüyoruz."

"Bay Yavitch, Southwest Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nin ve Harding Hastanesi'nin psikiyatristlerinin bulgularına itiraz etmeyi düşünüyor musunuz?"

Yavitch ayağa kalktı. "Hayır, Sayın Yargıç. Savcılık makamı sanığın suçların işlendiği zamanki zihinsel durumuyla ilgili olarak Dr. Harding, Dr. Turner, Dr. Karolin ve Dr. Wilbur tarafından öne sürülen kanıtları kabul etmektedir."

Judy Stevenson da mahkeme savunma makamının zabıtlarına yeminli ifade olarak geçen raporunu okudu. Bunu yaparken sessizliğin hüküm sürdüğü mahkeme salonunda arada bir Billy'ye bir göz atıyor, yüzünün ne kadar solgun olduğunu görerek bu okuduklarını dinlemenin onda yeni bir çözülmeye neden olmayacağını umuyordu.

Bayan Margaret Changett, Billy'nin annesini Bay Milligan'dan dayak yedikten sonra birkaç kez gördüğüne dair tanıklık edebilecektir. Bayan Changett ayrıca bir keresinde Bill'in onu aradığını ve annesinin çok feci dövüldüğünü söylediğine dair de tanıklık edecektir. Bayan Changett Milliganlar'ın evine gitmiş ve Bayan Moore'u yatakta bulmuştur. Kadın fena halde hırpalanmıştır ve tir tir titremektedir. Bayan Changett bir doktor ve bir rahip çağırdığını ve bütün gün Bayan Moore'un yanında kaldığını söylemiştir.

Sanığın annesi Dorothy Moore, çağırıldığı takdirde, eski kocası Chalmer Milligan'ın ona her vakit kötü davrandığına ve içki içtiğinde de onu sıklıkla dövdüğüne dair tanıklık edebilecektir. Bay Milligan onu dövdüğünde çocukları genellikle kendi yatak odalarına kilitlemektedir. Bayan Moore'un ayrıca "Chalmer beni dövdükten sonra genellikle cinsel açıdan tahrik oluyordu" şeklinde de bir ifadesi olacaktır. Bayan Moore, Bay Milligan'ın Billy'yi kıskandığını ve onu sık sık "cezalandırmak" için dövdüğünü söylemiştir. Bill'i "hizaya getirmek için" bir keresinde bir sabanın arkasına, bir keresinde de ambarın kapısına bağlamıştır. Bayan Moore ifadesinde Bill'in maruz kaldığı dayakların ciddiye-

tini fark etmediğini ve bu suç ortaya çıkana kadar fiili livata durumundan haberdar olmadığını söyleyecektir...

Gary bu ifadeyi dinleyen Billy'nin elleriyle gözlerini kapadığını fark etti. "Bir kağıt mendil var mı?" diye sordu Billy.

Gary başını çevirince çevresindeki bir sürü insanın ceplerinden çıkardıkları kağıt mendilleri Billy'ye uzattıklarını gördü.

Ve Bayan Moore, Billy ona bir keresinde kahvaltı hazırlarken, onun efemine yönünü fark ettiğine dair da bir tanıklık yapacaktır. Bill o gün bir kız gibi yürüyor ve hatta efemine bir şekilde konuşuyordu. Bayan Moore, bir keresinde Bill'i şehrin Lancaster bölgesindeki bir binanın yangın çıkışında adeta "transa girmiş bir şekilde" bulduğunu da söyleyecektir. Bill o gün izinsiz olarak okuldan çıkmıştı ve okul müdürü de annesini çağırarak durumu anlatmıştı. Bayan Moore Billy'yi birden fazla kez "trans" halinde bulmuştur. Bill "trans"tan çıktıktan sonra, "trans"tayken neler olduğunu hatırlamamaktadır.

Bayan Moore Bay Milligan'la olan evliliğiyle ilgili olarak hiçbir şey yapamadığını çünkü ailesini bir arada tutmak istediğini söylemektedir. Bay Milligan'ı ancak çocukları ona bir ültimatom verdikten sonra boşamıştır.

Daha sonra Karolin ve Turner tarafından hazırlanan Southwest raporu zabıtlara geçmek üzere okundu.

Sonra da Billy'nin erkek kardeşi Jim'in verdiği ifadeyle ilgili görüşler dinlendi.

James Milligan ifade vermeye çağırıldığı takdirde, Chalmers (orijinal metinde aynen böyle geçiyor) Milligan'ın James'i ve Bill'i sık sık içinde bir ambar olan aile mülkü araziye götürdüğünü, kendisinin yani James'in tavşan avlamaya gönderildiğini ama Bill'in her zaman üvey babası

Chalmers'la birlikte kalmasının istendiğini beyan edecektir. James ambarın olduğu yere geldiği her seferinde Bill'in ağladığını görmüştür. Bill pek çok kez ona üvey babasının onun canını yaktığını söylemiştir. Chalmers Bill'in olan bitenleri James'e anlattığını gördüğünde, o, yani Chalmer Milligan, Bill'e "Ambarda hiçbir şey olmadı, öyle değil mi?" demiştir. Üvey babasından çok korkan Bill de her seferinde "Bir şey olmadı," demiştir. Chalmers ayrıca "Anneni üzmek de istemeyiz, öyle değil mi?" diye sormuş ve eve gitmeden önce James ve Bill'i dondurmacıya götürmüştür.

James Milligan ayrıca Billy'nin ev hayatında yaşadığı travmaları da doğrulayacaktır.

Saat yarımda Yargıç Flowers taraflardan herhangi birinin bir kapanış konuşması yapmak isteyip istemediğini sordu. Her iki taraf da bu haklarından feragat ettiler.

Yargıç, tamamlayıcı kanıtların olmamasına ve benzer bir *modus operandi* yokluğuna işaret ederek tecavüz davalarından ilkini reddetti.

"Delilik savunması konusuna gelince," dedi Yargıç Flowers, "eldeki tüm kanıtlar tıbben saptanmış kanıtlardır. O yüzden de tüm doktorlar kendisine isnat edilen söz konusu suçları işlediğinde sanığın zihinsel olarak hasta olduğuna tartışmasız olarak tanıklık etmektedirler. Akıl rahatsızlığına binaen sanığın doğruyu yanlıştan ayırabilme ve bu suçları işlemekten kendisini alıkoyabilme yeteneğine sahip olmadığı anlaşılmaktadır."

Gary nefesini tuttu.

"Aksine herhangi bir delil de olmadığına göre," diye devam etti Flowers, "bana sunulan delillerin ışığı altında, bu mahkemenin sanığın ikinciden başlayıp onuncu suçu da içine alan davalarda akıl hastalığı nedeniyle suçsuz olduğuna hükmetmekten başka yapabileceği bir şey yoktur."

Yargıç Flowers daha sonra Billy'yi Franklin İlçe Vesayet Mahkemesi'in yetkisi altına bırakarak tokmağını üç kez masaya vurdu ve oturuma son verdi.

Judy'nin içinden ağlamak geldi ama kendisini tuttu. Billy'ye sarıldı ve kalabalıktan korumak için onu nezarethaneye doğru sürükledi. Dorothy Turner kutlamak için yanlarına geldi. Onu Stella Karolin ve diğerleri takip etti. Judy hepsinin ağladığını fark etti.

Sadece Gary geride bir yerde duruyordu. Duvara yaslanmış, düşünceli bir tavırla kollarını kavuşturmuştu. Bu, uykusuz gecelerin yaşandığı, evliliğini bile tehdit eden uzun bir savaş olmuştu ama bu durumu atlatmalarına az kalmıştı.

"Pekala, Billy," dedi. "Yargıç Metcalf'tan önce Vesayet Mahkemesi'ne gitmemiz gerek. Ama önce lobiye gitmeli ve o muhabirlerle ve televizyon kameralarıyla yüz yüze gelmeliyiz."

"Arka taraftan çıkamaz mıyız?"

Gary başını iki yana salladı. "Biz kazandık. Basınla kötü bir ilişki içine girmeni istemiyorum. Saatlerdir burada bekliyorlar. Kameralara bakman ve bir iki soruya yanıt vermen gerekebilir. Bizim arka taraftan sıvıştığımızı yazmalarını istemiyorum."

Gary, Billy'yi lobiye çıkardığı anda muhabirler ve kameramanlar onun çevresini sardılar ve kameraya çekmeye başladılar.

"Kendinizi nasıl hissediyorsunuz, Bay Milligan?"

"İdare eder."

"Duruşma bittiğine göre kendinizi iyimser hissediyor musunuz?"

"Hayır."

"Bu ne anlama geliyor?"

"Yani," dedi Billy, "daha bir sürü şey olacak."

"Şimdi hayattaki amaçlarınız ne?"

"Yeniden bir vatandaş olmak istiyorum. Hayatı yeni baştan öğrenmek hoşuma giderdi."

Gary onu hafifçe sırtından ittirdi ve Billy yürümeye başladı. Sekizinci kattaki Vesayet Mahkemesi'ne ve Yargıç Metcalf'ın makam odasına gittiler ama yargıç öğle yemeğine çıkmıştı. Mahkemeye saat birde yeniden gelmeleri gerekiyordu.

Bernie Yavitch, söz vermiş olduğu üzere, kurbanların her birini tek tek telefonla aradı ve onlara mahkemede neler olup bittiğini anlattı. "Eldeki deliller ve yasalar gereğince," dedi, "Yargıç Flowers'ın kararının doğruluğuna dair içimde en küçük bir şüphe bile yok." Terry Sherman da onunla hemfikirdi.

Yargıç Metcalf yemekten sonra psikiyatristlerin önerilerini gözden geçirdi ve Milligan'ı Dr. David Caul'un gözetimi altında kalmak üzere Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ne teslim etmeye karar verdi.

Billy'yi tekrar görüşme odasına götürdüler. Çocuk İstismarına Hayır Vakfı için Billy'nin hayatıyla ilgili bir belgesel yapmakta olan Kanal 6'dan Jan Ryan da oradaydı. Ryan ona birkaç soru sordu ve özel bir televizyon programı için birkaç çekim daha yaptı. Bir yere çağrılmış olan Judy ve Gary geri dönmeden önce polis memuru kapıya vurdu ve Billy'nin Athens'e götürülmesi gerektiğini söyledi.

Billy, Judy ve Gary'ye veda edemeden ayrılmak zorunda kaldığı için kendisini kötü hissetti ama memur kelepçeleri aniden ve gereğinden de sıkı bir şekilde bileklerine geçiriverdi ve onu aşağıya götürerek polis arabasının içine tıktı. Bir diğer polis memuru ise eline bir kap sıcak kahve sıkıştırdıktan sonra kapıyı güm diye kapattı.

Araba köşeyi denerken kahvenin birazı yeni takım elbisesine döküldü. Billy kabı oturduğu yerin arkasına fırlattı. Kendisini berbat hissediyordu ve bu his giderek daha da kötüleşiyordu.

Athens Ruh Sağlığı Merkezi'nin nasıl bir yer olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Bir hapishane gibi de olabilirdi. Çektiği işkencenin henüz sona ermekten uzakta olduğunu ve pek çok kişinin hâlâ onu parmaklıkların arkasında görmek istediğini aklında tutması gerekiyordu. Yetişkin Şartlı Tahliye Yetkili Makamı evinde bulunan silahlar nedeniyle şartlı tahliye ihlalinde bulunduğunu Gary'ye bildirmişti. Dolayısıyla iyileşir iyileşmez onu tekrar cezaevine göndereceklerdi. Oranın Lebanon olmayacağını umuyordu. Şiddet eylemlerinde bulunduğu için muhtemelen Lucasville denen bir cehenneme yollarlardı onu. Arthur neredeydi? Ya Ragen? Onlar füzyona hiç katılacaklar mıydı?

Karla kaplı yolda ilerlediler. Büyüdüğü, okula gittiği ve kendisini öldürmeye kalkıştığı yer olan Lancaster'dan geçtiler. Buna katlanması çok zordu. Çok yorgundu ve gevşemesi gerekiyordu. Gözlerini kapattı ve anıların geçip gitmesine izin verdi...

Birkaç saniye sonra, Danny etrafına bakındı ve nereye götürüldüğünü anlamaya çalıştı. Üşüyordu, yapayalnızdı ve korkuyordu.

BEŞİNCİ BÖLÜM

(1)

Athens'e varıp otoyoldan çıktıklarında neredeyse karanlık olmuştu. Akıl hastanesi Ohio Üniversitesi'nin kampüsüne bakan karlı tepeler üzerine kurulmuş, Viktorya stilindeki binalardan oluşan bir tesisti. Geniş caddeyi geçip dar ve kıvrımlı yola saptıklarında Danny titremeye başladı. İki polis memuru onu arabadan indirip ince uzun sütunları olan kırmızı tuğladan yapılmış eski bir binanın merdivenlerinden çıkardılar.

Onu doğrudan eski giriş koridorundan geçirip asansöre soktular ve üçüncü kata çıkardılar. Asansör kapısı açılınca, polislerden biri "Doğrusu çok şanslıydınız, bayım," dedi.

Danny ağırdan almaya niyetli gibiydi ama polis memuru ittirerek onu üzerinde HASTA KABUL VE YOĞUN TEDAVİ yazan, ağır bir metal kapıdan geçirdi.

Koğuş, bir hastane ya da cezaevine değil de halıları, şamdanları, perdeleri ve deri kaplı koltuklarıyla rezidans olarak kullanılan küçük bir otelin uzun koridoruna benziyordu. Her iki duvar boyunca sıra sıra kapılar vardı. Hemşireler resepsiyon bankosuna benzer bir yerde duruyorlardı.

"Yüce İsa," dedi polis memuru. "Burası düpedüz bir tatil yeri."

İri yapılı, yaşlıca bir kadın sağ taraftaki ofis odasının girişinde duruyordu. Ablak ve dostane yüzünü, az önce boyanmış

ve perma yapılmış gibi duran koyu renk saçları çevreliyordu. Küçük hasta kabul odasına girdiklerinde onlara gülümsedi ve polis memuruna yumuşak bir sesle, "İsminizi alabilir miyim?" diye sordu.

"Hasta ben değilim, efendim," dedi polis.

"Hastayı sizden teslim alıyorum. Hastayı kimin getirdiğini belgelemek için sizin isminizi almam gerek."

Polis ismini kadına isteksizce verdi. Danny elini kolunu nereye koyacağını bilemiyormuş gibi bir kenarda dikiliyor, sıkı kelepçelerden hissizleşen parmaklarını esnetiyordu.

Polis memurunun Billy'yi ofise ittirerek soktuğunu gören Dr. David Caul, ona dik dik bakarak, "Şu lanet olası kelepçeleri çıkarın," diye patladı.

Memur bir süre anahtarlarla oynadıktan sonra kelepçeleri çıkardı. Danny bileklerini ovuşturdu ve teninde kalan koyu renk izlere baktı. "Bana ne yapacaklar?" diye inledi.

Dr. Caul, "İsmin ne, genç adam?" diye sordu.

"Danny."

Kelepçeleri çıkaran polis memuru güldü ve "Yüce İsa!" diye bağırdı.

Dr. Caul ayağa fırlayarak kapıyı memurun yüzüne güm diye kapattı. Milligan'da bir çözülme olduğunu görmek onu şaşırtmamıştı. Dr. Harding kaynaşmanın en iyimser görüşle bile bir hayli kırılgan olduğunu söylemişti. Kendisinin çoklu kişilik bozukluğu olan kişilerle yaşamış olduğu deneyimler de mahkemeye çıkmak gibi stresli durumlarda kaynaşmanın bozulabileceğini ona öğretmişti. Şimdi yapması gereken şey, Danny'nin güvenini kazanmaktı.

"Seninle tanıştığıma memnun oldum, Danny," dedi. "Kaç yaşındasın?"

"On dört."

"Nerede doğdun?"

Danny omuzlarını silkti. "Hatırlamıyorum. Galiba, Lancaster."

Caul birkaç dakika düşündü ve Milligan'ın ne kadar bitkin olduğunu görüp kalemini indirdi. "Sarınım bu soruları bir başka vakte bırakabiliriz. Bu gece rahatına bak. Bu hanım senin ruh sağlığı teknisyenlerinden biri olan Bayan Katherine Gillott. Seni odana götürecek. Valizini kaldırabilir ve ceketini de oraya asabilirsin."

Dr. Caul gidince, Bayan Gillott onu lobiden geçirip, soldaki ilk odaya götürdü. Odanın kapısı açıktı.

"Odam bu mu? Burası benim için olamaz."

"Haydi, genç adam," dedi Bayan Gillott, içeri girip pencereyi açarken. "Güzel bir Athens ve Ohio Üniversitesi manzaran var. Şimdi karanlık olduğu için göremezsin ama yarın sabah görebileceksin. Kendi evindeymiş gibi rahat ol."

Kadın onu yalnız bıraktıktan sonra, bir diğer ruh sağlığı teknisyeni gelip de koridordaki ışıkları tek tek söndürmeye başlayana dek, adeta kıpırdanmaktan korkarak bir süre odanın dışındaki koltukta oturdu.

Sonra odaya girdi ve yatağın üzerine oturdu. Bedeni zangır zangır titriyor ve gözlerinden yaşlar akıyordu. İnsanlar ona iyi davranmaya başladığı vakit, uzun vadede bunun bedelini ödemesi gerektiğini biliyordu. Her zaman bir bit yeniği olurdu böyle durumlarda.

Yatakta uzandı ve ona neler yapacaklarını merak etti. Uyanık kalmaya çalıştı ama çok uzun bir gün geçirmişti. Nihayet uyuyakaldı.

(2)

5 Aralık 1978 gününün sabahında Danny gözlerini açtığında pencereden süzülen ışıkla karşılaştı. Dışarı baktı ve nehri ve

karşı kıyıdaki üniversite binalarını gördü. Pencerenin önünde dururken, biri kapıyı vurdu. Gelen, oldukça alımlı, kısa saçlı ve birbirinden ayrık gözleri olan olgun yaşta bir kadındı.

"Benim ismim Norma Dishong, senden sabahları sorumlu olan vaka yöneticisiyim. Şimdi benimle gel de sana etrafı gezdireyim ve kahvaltını nereden alacağını göstereyim."

Milligan onu televizyon odasına, bilardo salonuna ve atıştırmalık yiyeceklerin bulunduğu yere götüren kadının peşinden gitti. Çift kanatlı kapılardan geçtikten sonra kafeteryaya geldiler. Burada duvar diplerinde oyun masası büyüklüğünde dört tane kare biçimli masa ve ortada da uzun bir masa vardı. En dipte ise bir servis tezgahı bulunmaktaydı.

"Kendine bir tepsi ve çatal bıçak al, sonra da dilediğin gibi ye."

Milligan bir tepsi aldı ve bir çatal bulmak için elini oradaki teneke kutunun içine daldırdı. Çıkardığı şeyin bir bıçak olduğunu görünce, onu fırlatıp attı. Bıçak duvara tosladı ve bir tangırtıyla yere düştü. Herkes başını kaldırıp baktı.

"Ne oldu?" diye sordu Dishong.

"Ben... ben bıçaklardan korkuyorum. Onlardan hoşlanmıyorum."

Kadın eğilerek bıçağı yerden aldı, sonra teneke kutudan bir çatal alıp tepsisine koydu. "Haydi," dedi, "kendine yiyecek bir şeyler al."

Kahvaltıdan sonra hemşire odasının olduğu yerden geçerken, Dishong ona selam verdi ve "Bu arada, eğer binanın içinde dolaşmak istersen, şuradaki duvarda asılı olan kağıdı imzala. Böylece senin koğuş dışında olduğunu biliriz."

Milligan afallamış bir şekilde kadına bakakaldı. "Yani buradan dışarı çıkabilir miyim?"

"Burası açık bir koğuş. Hastanede kaldığın süre boyunca, bu koğuşa dilediğin gibi girip çıkabilirsin. Dr. Caun senin ni-

hayet hazır olduğuna kanaat getirdiğinde de bir imza atarak binanın dışındaki araziye bile çıkabileceksin."

Milligan ona şaşkınlık içinde baktı. "Araziye mi? Ama hiçbir çit ya da duvar yok ki!"

Dishong gülümsedi. "Doğru. Burası bir hastane... Hapishane değil."

***

Milligan'ın hastaneye gelişinden bir hafta sonra, Dr. Caul bir sabah koğuşa uğradı. "Tedavine bugün başlasak diyorum," dedi. "Ofisime gidelim."

Danny onun peşinden gitti. Caul ona rahat bir koltuk gösterdi ve kendisi de onun karşısına oturarak ellerini koca göbeğinin üzerinde kavuşturdu.

"Dosyalarından senin hakkında pek çok şey öğrenmiş olduğumu bilmeni istiyorum. Dosyanın bir hayli kalın olduğunu da söylemeliyim. Şimdi seninle birlikte Dr. Wilbur'ın yaptığına benzer bir şey yapacağız. Ben onunla konuştum. Onun seni rahatlattığını ve Arthur'la, Ragen'la ve diğerleriyle konuşmayı başardığını biliyorum. İşte biz de öyle bir şey yapacağız."

"Nasıl? Ben onları artık dışarı çıkaramıyorum ki..."

"Sen sadece rahat edeceğin bir şekilde arkana yaslan ve benim sesimi dinle. Arthur'un benim Dr. Wilbur'la dost olduğumu anlayacağından eminim. Dr. Wilbur senin burada tedavi olmanı bana güvendiği için önermiş bulunuyor. Umarım sen de bana güvenirsin."

Danny oturduğu yerde kıpırdandı, sonra arkasına yaslandı ve gevşedi. Gözleri bir o yana bir bu yana kayıyordu. Birkaç saniye sonra başını kaldırdı; aniden alarma geçmişti.

"Evet, Dr. Caul," dedi, iki elinin parmak uçlarını birleş-

tirerek. "Dr. Wilbur'ın sizi tavsiye etmesini takdirle karşılıyorum. Sizinle tam anlamıyla bir iş birliği içinde olacağım."

Caul İngiliz centilmeninin gelmesini zaten bekliyordu, o yüzden de bu değişikliğe hiç şaşırmadı. Çoklu kişilik hastalarını alter egoları ortaya çıkarken pek çok kez izlemişti, o yüzden de şu an gördükleri onu hiç şaşırtmamıştı.

"Öhöm... ah... evet. Acaba bana isminizi söyleyebilir misiniz? Kayda geçirmek için."

"İsmim Arthur. Benimle konuşmak istemişsiniz."

"Evet, Arthur. Belirgin İngiliz aksanından senin geldiğini elbette biliyordum ama takdir edersin ki bu konuda varsayımlarda bulunmak..."

"İngiliz aksanı bende değil sizde var, Dr. Caul."

Caul kısa bir süre için boş bakışlarla ona baktı. "Ah, evet," dedi, "Özür dilerim. Umarım birkaç soruya yanıt vermeye itiraz etmezsiniz."

"Kesinlikle etmem. Bu yüzden buradayım ben. Elimden geldiğince yardımcı olmak için..."

"Sizinle kişiliklerinizle ilgili hayati birtakım olguları tartışmak..."

"İnsanlar, Dr. Caul, 'Kişilikler' değil. Dr. Harding'e Allen'ın açıkladığı üzere, bizi 'kişilikler' olarak tanımlamanız demek, bizim gerçek olduğumuzu kabul etmemeniz demektir. Bu da terapiyi zora sokar."

Caul dikkatle Arthur'a baktı ve bu kibirli züppeyi fazla önemsemediğine karar verdi. "Yanıldığımı kabul ediyorum," dedi. "O *insanlar* hakkında daha fazla bilgi edinmek istiyorum."

"Sizi elimden geldiğince bilgilendireceğim."

Caul sorularına başladı ve Arthur Dr. Harding'in saptadığı dokuz kişinin yaşları, görünüşleri, özellikleri, yetenekleri ve ortaya çıkmalarının nedenlerini bir bir anlattı.

"Bebek neden vücut buldu? Christene'den bahsediyorum. Onun rolü neydi?"

"Yalnız olan bir çocuğa eşlik etmek."

"O nasıl bir mizaca sahip?"

"Çekingendir ama Ragen'ın kötü ya da şiddet içeren bir şey yapması onun içindeki korkunun ortaya çıkmasına neden oluyor. Ragen ona çok düşkündür. Christene'in zaman zaman öfke krizlerine kapılarak ve bağırıp çağırıp tepinerek Ragen'ın şiddete başvurmasını engellediği bile olmuştur."

"Peki neden hep üç yaşında kaldı?"

Arthur bilmiş bilmiş gülümsedi. "Olan biten hakkında hiçbir şey bilmeyen ya da çok az şey bilen birinin var olması önemli bir hal almıştı. Onun hiçbir şey bilmemesi bizim için bir savunma aracıydı. William bir şeyi gizlemek zorunda olduğunda, spota Christene gelirdi ve yere çizgiler çizip seksek oynamaya başlar ya da Adalana'nın onun için yaptığı küçük bez bebeğe sarılırdı. Çok harika bir çocuktur o. Ona benim de özel bir düşkünlüğüm var. Biliyor musunuz, o da İngiliz'dir."

"Bunu bilmiyordum."

"Ah, evet. O Christopher'ın kız kardeşidir."

Caul ona bir bakış attı. "Arthur, diğerlerinin tümünü de tanıyor musun sen?"

"Evet."

"Her zaman da tanıyor muydun?"

"Hayır."

"Onların var olduğunu nasıl öğrendin?"

"Tümdengelim yoluyla. Benim vaktimden çalındığını hissettiğimde, diğer insanları dikkatle izlemeye başladım ve durumun onlarda farklı olduklarını keşfettim. Bunun üzerinde uzun uzun düşündüm. Sonra, zihnimin içinden ve dışından bazı sorular sormaya başladım ve gerçeği anladım. Bu yavaş

yavaş oldu ve seneler sürdü. Ve sonra da diğerleriyle iletişim kurdum."

"Pekala, o zaman... Tanıştığımıza memnun oldum. Billy'ye, daha doğrusu hepinize bir yardımım olacaksa eğer, senin desteğine ihtiyacım olacak."

"Beni dilediğiniz an çağırabilirsiniz."

"Sen gitmeden önce sormak istediğim önemli bir şey daha var."

"Evet?"

"Gary Schweickart daha sonra basında da çıkan bir şey söylemişti. Gary, olaylarla ilgili olarak sizlerin vermiş olduğunuz ifadeler ve kurbanların yaptığı yorumlar arasında –küfürlü konuşmalar, suç içeren eylemlerle ilgili beyanlar ve 'Phil' isminin geçmesi gibi– bazı tutarsızlıklar olduğunu belirtmişti. Bu da onun açıklanan on kişilikten daha fazlası mevcut olabilir diye düşünmesine neden oluyor. Bununla ilgili söylemek istediğin bir şey olabilir mi?"

Arthur'un gözleri yanıt vermek yerine cam gibi oldu ve dudakları kıpırdanmaya başladı. Yavaş yavaş ve belli belirsiz algılanabilecek bir şekilde uzaklaştı. Birkaç saniye sonra genç adam gözlerini kırpıştırdı ve etrafına bakındı. "Ah, aman Tanrım! Yine mi?"

"Merhaba," dedi Caul. "Ben Dr. Caul. Bir mahsuru yoksa bana ismini söyler misin? Kayda geçirmek için."

"Billy."

"Öyle mi? Pekala, merhaba, Billy. Ben senin doktorunum. Seni buraya gönderdiler. Benim gözlemim altında olacaksın."

Billy elini başına götürdü. Hâlâ biraz sersemlemiş gibiydi. "Mahkeme salonundan çıkıyordum. Polis arabasına bindim..." Bakışlarını önce bileklerine çevirdi, sonra üstündeki elbiselere baktı.

"Neler hatırlıyorsun, Billy?"

"O polis kelepçeleri çok sıkı takmıştı. Sonra elime sıcak bir kap kahve tutuşturdu ve arabanın kapısını güm diye kapattı. Arabayı çalıştırdığında sıcak kahveyi yeni elbiselerimin üzerine döktüm. Hatırladığım son şey bu... Ama takım elbisem nerede?"

"Dolabında, Billy. Onu temizleyiciye gönderebiliriz. O lekeler çıkacaktır."

"Kendimi çok tuhaf hissediyorum," dedi Billy.

"Nasıl hissettiğini bana tarif edebilir misin?"

"Sanki beynimin içindeki bir şey kaybolmuş gibi."

"Anı gibi bir şey mi?"

"Hayır. Sanki duruşmadan önce diğerleriyle daha çok birlikteydim, gibi bir şey. Anladınız mı? Ama şimdi sanki burada daha fazla kayıp parça var." Eliyle birkaç kez hafifçe başına vurdu.

"Pekala, Billy, belki de bu bir iki hafta içinde o eksik parçaları buluruz ve onları tekrar bir araya getiririz."

"Ben neredeyim?"

"Burası Athens, Ohio'daki Athens Ruh Sağlığı Merkezi."

Billy arkasına yaslandı. "Yargıç Metcalf da öyle demişti. Benim oraya gönderilmem gerektiğini söylediğini hatırlıyorum."

Caul o anda, yarı kaynaşmış temel ve konukçu kişilik olan Billy'yle muhatap olduğunu hissetmişti. Onunla yumuşak bir ses tonuyla konuşmaya ve nötr sorular sormaya özen gösteriyordu. Farklı bir kişiliğe geçtiğinde, genç adamın yüzündeki ifadenin ne kadar belirgin bir şekilde değiştiğini görerek şaşkınlık içinde kalmıştı. Arthur'u kibirli gösteren kasılmış çenesi, birbirine kenetlenmiş dudakları ve yarı kapalı gözkapakları gitmiş, onların yerini Billy'nin kocaman gözlü ve tereddütlü bir ifade içeren yüzü almıştı. Billy kırılgan ve zayıf görünüyordu. Danny'nin korku ve kaygı dolu bakışları yok olmuştu ve karşısında sersemlemiş bir Billy vardı. Sorulara

hevesle ve heyecanla yanıt veriyor, doktorunu mutlu etmeye çalışıyordu ama vermesi gereken bilgilerin ne olduğunu bilmediği ya da bunları hatırlamadığı son derece aşikardı.

"Özür dilerim, Dr. Caul. Bana bir soru sorduğunuzda bazen bu sorunun yanıtını biliyormuşum gibi hissediyorum ama onu dile getirmek istediğimde bilmediğimi fark ediyorum. Arthur'um ya da Ragen'ım bunları mutlaka biliyorlardır. Onlar benden daha akıllı ve hafızaları benimkinden daha iyi. Ama onların nereye gittiklerini bilmiyorum."

"Ziyanı yok, Billy. Senin de hafızan daha iyi olacak ve düşündüğünden daha da fazlasını bildiğini keşfedeceksin."

"Dr. Harding de öyle dedi. Kaynaştığım vakit öyle olacağını söyledi ve öyle de oldu. Ama duruşmadan sonra, ben yine dağıldım. Neden?"

"Bunun yanıtını ben de bilmiyorum, Billy. Sence neden olmuş olabilir?"

Billy başını iki yana salladı. "Benim tek bildiğim Arthur ve Ragen'ın artık benimle birlikte olmadığı. Onlar benim yanımda olmadığı vakit hiçbir şeyi iyi hatırlayamıyorum. Beni uzun süre uyuttukları için hayatımla ilgili pek çok bilgiyi kaybettim zaten. Bunu da bana Arthur söylemişti."

"Arthur seninle çok mu konuşuyor?"

Billy evet der gibi başını salladı. "Dr. George beni ona Harding Hastanesi'nde tanıştırdığından beri... Arthur şimdi bana ne yapmam gerektiğini söylüyor."

"Sanırım Arthur'u dinlesen iyi olur. Çoklu kişilik bozukluğu olan insanların içinde genellikle tüm diğerlerini tanıyan bir kişilik olur ve bu kişilik onlara yardımcı olmak ister. Biz ona 'öz benlik yardımcısı,' ya da kısaca ÖBY deriz."

"Arthur? Arthur mu ÖBY?"

"Öyle olduğunu sanıyorum, Billy. Bu role uygun görünüyor: Bir kere zeki, diğerlerinin farkında ve oldukça törel."

"Arthur çok töreldir. Kuralları da koyan odur zaten."

"Hangi kurallar?"

"Nasıl davranılacağına, neler yapılacağına ve neler yapılmayacağına dair kurallar."

"O zaman, Arthur senin iyileşmene çok yardımcı olabilir. Tabii bizimle iş birliği yaparsa eğer..."

"Yapacağından eminim," dedi Billy, "çünkü Arthur bize her zaman benim faydalı bir vatandaş ve topluma katkıda bulunan bir birey olabilmem için bir arada olmamızın ve iyileşmemizin ne kadar önemli olduğunu söyler durur. Ama şimdi onun nereye gittiğini bilmiyorum."

Caul, konuştukça Billy'nin ona karşı bir güven duygusu geliştirdiğini hissetmeye başladı. Sonra onu alıp tekrar koğuşa götürdü, odasını gösterdi ve bir kere daha vaka yöneticisiyle ve koğuştaki çalışanların bazılarıyla tanıştırdı.

"Norma, bu Billy," dedi Caul. "Kendisi burada yenidir. HKYB'de ona etrafı gezdirecek birini bulmamız gerek.

"Elbette, Dr. Caul."

Norma Billy'yi odasına götürdükten sonra gözlerini ayırmadan ona bakmaya başladı. "Buraya artık alışmış olmalısın, Billy," dedi, "o yüzden sana yeniden anlatmam gerekmeyecek."

"HKYB ne demek?" diye sordu Billy.

Norma onu koğuşun ana girişinin olduğu yere götürdü ve ağır kapıyı açarak üzerindeki yazıyı gösterdi. Kapının üzerinde 'Hasta Kabul ve Yoğun Bakım' yazıyordu. Norma, "Biz buna kısaca HKYB diyoruz." Sonra da dönüp gitti.

Billy onun bu kadar kaba ve kısa konuşmasına neden olabilecek ne yapmış olabileceğini düşündü ama bütün çabalarına rağmen bu sorunun bir yanıtını bulamadı.

Kız kardeşinin ve annesinin onu ziyaret etmek için o akşam geleceklerini öğrenince, gerginleşti. Kız kardeşi Kathy'yi du-

ruşmada görmüştü ve on dört yaşındaki kız kardeşinin yirmi bir yaşında bir kadına dönüşmüş olduğunu görmenin şokunu üzerinden atar atmaz kendisini onunla birlikteyken daha rahat hissetmeye başladı. Gelmesini istemediği için, annesi duruşmada hazır bulunmamıştı. Kathy annesinin onu hem Harding Hastanesi'nde hem de ondan önce Lebanon Cezaevi'nde sık sık ziyaret ettiğini söylemişti ama kendisi bu ziyaretlerden hiçbirini hatırlamıyordu.

Annesini en son onu uyutmalarından önce görmüştü. Ama zihnindeki görüntü daha eski bir döneme aitti. Güzel yüzü kanla kaplıydı ve kafa derisinden koca bir tutam saç kopmuştu... On dört yaşındayken hatırladığı şekliyle, annesinin yüzü işte böyleydi.

HKYB'ye geldiklerinde, annesinin ne kadar yaşlanmış olduğunu görüp yeni bir şok geçirdi. Yüzü kırışıklıklarla kaplıydı. Sıkı ve koyu renk dalgalar halindeki saçları bir peruk gibi duruyordu. Ama mavi gözleri ve sarkık dudakları hâlâ güzeldi.

O da Kathy de geçmişi ve çocukluğundan kalma kafa karıştırıcı ama artık diğer kişiliklerden birinin neden olduğu şeklinde açıklayabildikleri anıları ona hatırlatmak için birbirleriyle adeta yarış ediyorlardı.

"Senden iki tane olduğunu her zaman biliyordum ben," dedi annesi. "Ben hep bir *benim* Billy'm var, bir de ötekisi var diyordum zaten. Senin yardıma ihtiyacın olduğunu onlara hep söylemeye çalıştım ama beni kimse dinlemedi. Doktorlara ve suçu kabul etme pazarlığı yaparak seni Lebanon'a gönderen o avukatlara da bunu söylemiştim. Ama kimse beni dinlemedi."

Kathy arkasına yaslanmış ve gözlerini annesine dikmişti. "Chalmer'la ilgili bir şeyler söylemiş olsaydın, seni dinleyen biri çıkardı," dedi.

"Tanrı şahidim olsun ki, Kathy," dedi Dorothy Moore, "Billy'ye neler yaptığını bilmiyordum. Bilseydim onun göğ-

sünü deşer ve kalbini çıkarırdım. O bıçağı senin elinden asla almazdım, Billy."

Billy kaşlarını çattı. "Ne bıçağı?"

"Dünmüş gibi hatırlıyorum," dedi annesi, güneş yanığı bacaklarını örten etekliğini düzeltirken. "On dört yaşlarındaydın. Mutfakta kullandığımız bıçaklardan birini yastığının altında bulmuştum ve sana 'Nedir bu?' diye sormuştum. Bana ne söylemiştin, biliyor musun? Sanırım bana yanıt veren o ötekisiydi. 'Hanımefendi, kocanız bu sabaha ölmüş olur diye düşünüyordum ben.' Tanrı şahidim olsun ki, aynen böyle demiştin."

"Challa nasıl?" diye sordu Billy, konuyu değiştirerek.

Annesi yere baktı.

"Bir sorun mu var?" diye sordu Billy.

"İyidir," diye yanıtladı annesi.

"Bana bir sorun var gibi geliyor."

"O hamile," dedi Kathy. "Kocasını terk etti ve bebek doğana kadar annemle birlikte yaşamak için Ohio'ya geliyor."

Billy ellerini bir sis ya da pus tabakasını silmek ister gibi gözlerinin önünden geçirdi. "Bir sorun olduğunu biliyordum. Bunu hissetmiştim."

Annesi evet der gibi başını salladı. "Olan biteni hissetmek gibi bir yeteneğin hep vardı zaten. Ne diyorlar buna?"

"ESP," dedi Kathy.

"O sende de vardı," dedi annesi. "İkiniz hep bir şeyleri bilirdiniz. Aranızda konuşmadan bile birbirinizin zihninden neler geçtiğini bilirdiniz. Şu kadarını söyleyeyim ki, bu benim tüylerimi hep diken diken ederdi."

Annesi ve Kathy bir saatten fazla orada kaldılar. Onlar gittikten sonra Billy yatağına uzandı ve Athens şehrinin pencereden sızan ışıklarını seyretti.

(3)

Billy ilerleyen günlerde hastane arazisinde koştu, kitap okudu, televizyon seyretti ve terapi seanslarına katıldı. Columbus basını düzenli olarak onunla ilgili hikayeler yayınlıyordu. *People* dergisinde hayatıyla ilgili uzun bir yazı ve *Columbus Monthly*'nin kapağında da bir fotoğrafı çıkmıştı. Onunla ilgili yazıları okuyan ya da yaptığı resimleri görüp satın almak isteyen insanlar hiç durmadan hastaneye telefon açıyorlardı. Billy, Dr. Caul'dan izin alarak resim malzemesi sipariş etti, odasına bir şövale koydurttu ve düzinelerce portreler, natürmortlar ve manzara resimleri yaptı.

Billy, Dr. Caul'a pek çok kişinin hayat hikayesinin telif haklarını satın almak için Gary ve Judy'ye başvurduğunu söyledi. Diğer bazı yapımcılar da *The Phil Donahue Show, Dinah!* ve *60 Minutes* adlı programlarda görünmesini istiyorlardı.

Caul, "Birilerinin senin hayat hikayeni yazmasını istiyor musun?" diye sordu.

"Sanırım elde edeceğim parayı bir yerlerde kullanabilirim. İyileşip toplumun içine karıştığımda ayakta kalabilmek için destek alabileceğim bir param olurdu. Bana kim iş verir ki?"

"Para konusunu bir tarafa bırakırsak, bütün dünyanın senin hayatınla ilgili hikayeleri okuması sana kendini nasıl hissettirirdi?"

Billy suratını astı. "İnsanların bilmesi gerekir diye düşünüyorum. Çocuk istismarının nelere sebep olabileceğini anlamalarına yardım ederdi."

"Hayatının hikayesini birisinin yazmasını gerçekten de istiyorsan eğer, o zaman benim tanıdığım ve güvendiğim bir yazarla tanışman iyi olur. Bu kişi Athens'de, Ohio Üniversitesi'nde öğretmenlik yapıyor. Kitaplarından biri filme çekildi. Bunu sana tüm olasılıkları göz önünde bulundur diye söylüyorum."

"Siz gerçek bir yazarın benim hikayemi yazmak isteyeceğini düşünüyor musunuz?"

"Onunla tanışmanın ve onun düşüncelerini öğrenmenin bir zararı olmaz."

"Pekala, bu iyi bir fikir. Hoşuma gitti."

Billy o gece bir yazarla konuşmanın nasıl bir şey olacağını düşündü durdu. Adamı gözlerinin önüne getirmeye çalıştı. Muhtemelen yünlü İskoç kumaşından bir ceket giyiyor ve Arthur gibi bir pipo tüttürüyor olacaktı. Bir üniversitede öğretmenlik yapmak zorunda kaldığına göre, yazarlığı ne kadar iyi olabilirdi ki? Yazar dediğin, New York'ta ya da Beverly Hills'de yaşıyor olmalıydı. Dr. Caul bu adamı neden ona tavsiye ediyordu? Dikkatli olmalıydı. Gary bir kitabın çok para getirebileceğinden bahsetmişti. Bir filmin de... Onun rolünü kim oynardı acaba?

Bütün gece boyunca bir romanı filme çekilmiş olan gerçek bir yazarla konuşacak olmanın verdiği heyecan ve korkuyla yatağın içinde döndü durdu ve kendisini oradan oraya attı. Nihayet şafak sökerken uyuyakaldığında, Arthur Billy'nin yazarla bir söyleşi yapacak durumda olmadığına kanaat getirmişti. Onun yerine Allen spota girmeliydi.

"Neden ben?" diye sordu Allen.

"Aramızdaki manipülatör sensin. İçimizde Billy'nin aldatılmadığından emin olabilecek kadar uyanık olan bir sen varsın."

"Hep beni paravan kişi yapıyorsun," diye homurdandı Allen.

"Bu en iyi yaptığın iş de ondan," dedi Arthur.

Allen ertesi gün yazarla buluştuğunda bir şok yaşadı ve büyük bir şaşkınlığa kapıldı. Karşısında iri yarı, gösterişli bir adam yerine, kısa boylu, sakallı, gözlüklü ve taba renkli fitilli kadifeden spor bir palto giymiş, zayıf bir adam vardı.

Dr. Caul onları tanıştırdı ve konuşmak için birlikte onun

ofisine gittiler. Allen deri kaplı kanepede arkasına yaslandı ve bir sigara yaktı. Yazar da onun tam karşısına oturdu ve piposunu yaktı. Tıpkı Arthur gibi. Bir süre gevezelik ettiler. Nihayet Allen konuyu açtı.

"Dr. Caul hikayemin telif haklarıyla ilgilendiğinizi söyledi," dedi. "Bu haklar ne kadar eder?"

Yazar gülümseyerek havaya bir duman savurdu. "Bu belli olmaz. Ortada bir yayıncının ilgileneceği bir hikaye olduğundan emin olacak kadar hakkınızda bilgi edinmem gerek. Bu bazen gazetelerde ya da *Time* ve *Newsweek* dergilerinde çıkan yazılardan da fazlasını gerektirebiliyor."

Caul gülümsedi ve ellerini karnının üzerinde kavuşturdu. "Ne demezsin."

Allen dirseklerini dizlerine dayayarak ve sırtını kamburlaştırarak öne doğru eğildi. "Onlar bende var. Hem de fazlasıyla. Ama bunları bedavaya verecek değilim. Columbus'taki avukatlarım pek çok kişinin bu telif haklarının peşinde olduğunu söyledi. Hollywood'dan da bir televizyon ve sinema filmi için teklifte bulunmak için gelen biri varmış. Bir başka yazar da bir teklifte bulunmak üzere sözleşmesiyle birlikte uçakla gelecekmiş."

"Bunlar oldukça ümit verici," dedi yazar. "Sizinle ilgili çok tanıtım yapıldı, o yüzden de hayatınızı okumak isteyecek sürüyle insan vardır."

Allen evet der gibi başını salladı ve gülümsedi. Adamı biraz daha deşmeye karar verdi.

"Nasıl bir yazar olduğunuza dair fikir edinmek için eserlerinizden bazılarını okumak isterdim. Dr. Caul kitaplarınızdan birinin filme çekildiğini söyledi."

"Size o romanımın bir kopyasını gönderirim," dedi yazar. "Onu okuduktan sonra, eğer hâlâ bu projeyle ilgileniyorsanız, tekrar buluşup konuşuruz."

Yazar ayrıldıktan sonra, Dr. Caul ona işler daha ciddi bir hal almadan önce menfaatlerini koruması için yerel bir avukat tutmasının iyi olacağını söyledi. Columbus'taki kamu avukatlarının artık onu temsil etmesi mümkün değildi.

O hafta, Allen, Arthur ve Billy sırayla yazarın gönderdiği romanı okudular. Billy okumasını bitirdikten sonra Arthur'a, "Sanırım kitabımızı yazacak olan kişi bu yazar olmalı," dedi.

"Ben de öyle düşünüyorum," dedi Arthur. "Kahramanının zihnine giriş yöntemini bizim hikayemizi anlatırken de kullanmasını istiyorum. İnsanlar Billy'nin sorununu anlamak istiyorlarsa eğer, onun içini okumaları gerekir. O yüzden, yazarın da kendisini Billy'nin yerine koyması gerek."

Ragen araya girdi. "Ben aynı fikirde değilim. Ben bir kitap yazılmasına karşıyım."

"Nedenmiş o?" diye sordu Allen.

"Şöyle söyleyeyim. Bu adamla Billy, sen ve diğerleri konuşacaksınız. Ya beni suçlayacak şeyler söylerseniz ne olacak? Bana başka suçlar isnat ederseniz?"

Arthur biraz düşündü. "Ona öyle şeyler söylememiz gerekmiyor."

"Ayrıca," diye devam etti Allen, "ihtiyaç halinde her zaman bir çıkış yolu bulabiliriz. Yani sohbetlerde aleyhimize kullanılabilecek bir şey ortaya çıktığında, Billy her zaman o kitabı mahvedebilir."

"Nasıl yani?"

"Her şeyi inkar ederek..." dedi Allen. "Örneğin ben de çoklu kişiliğim varmış gibi numara yaptığımı söyleyebilirim. Bu işin bir kandırmaca olduğunu söylersem, kitabı kimse satın almaz."

"Kim inanır buna?" dedi Ragen.

Allen omuzlarını silkti. "Bu önemli değil. Hangi yayıncı

hakkında yazılan adamın yalanlarla dolu olduğunu söylediği bir kitabı basmak ister ki?"

"Allen doğru bir noktaya bastı," dedi Arthur.

"Aynı şey Billy'nin imzalayacağı tüm sözleşmeler için de geçerli," diye ekledi Allen.

"Yani o imza atmaya ehil değilmiş gibi mi davranacağız?" diye sordu Ragen.

Allen gülümsedi. "'Akıl hastalığı nedeniyle suçsuz' savunması yapılmıştı, öyle değil mi? Ben Gary Schweickart'la bu konuda telefonla konuştum. Bir sözleşme imzalayamayacak kadar deli olduğumu ve Dr. Caul'un beni bu işe zorladığını her zaman söyleyebilirmişim. O zaman sözleşme geçerli ve bağlayıcı olmazmış."

Arthur onaylar gibi başını salladı. "O zaman ben rahatlıkla yazara kitap için bir yayıncı bulmasını söyleyebilirim."

"Ben hâlâ bunun akıllıca bir iş olduğunu düşünmüyorum," dedi Ragen.

Arthur, "Bense bu hikayenin bütün dünyaya anlatılmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Çoklu kişilik bozukluğu olan kişiler hakkında başka kitaplar yazılmış ama hiçbirinin hikayesi Billy'ninki gibi değil. İnsanlar bu gibi vakaların nasıl meydana geldiğini anladıkları takdirde, belki bizler de ruh sağlığına bir katkıda bulunmuş olabiliriz."

"Ve ayrıca," dedi Allen, "çok para kazanabiliriz."

"Bu," dedi Ragen, "bugün duyduğum en iyi ve en akıllıca olan argüman."

"Paranın senin doğana çekici geleceğini tahmin etmiştim zaten," dedi Allen.

"Bu Ragen'ın en ilginç tezatlarından sadece bir tanesi," dedi Arthur. "Kendisi adanmış bir komünist olmasına rağmen parayı o kadar çok seviyor ki, onu çalıyor."

"Ama şunu kabul etmeniz gerekir ki," dedi Ragen, "fatu-

ralarımızı ödememiz için gerekli olanın dışında kalan miktarı her zaman fakir fukaraya veriyorum."

"Ne olmuş?" diye güldü Allen. "O zaman, hayır işi yaptık diye bir de vergi indirimi talebinde bulunalım istersen."

(4)

19 Aralık günü, *Athens Messenger*'ın şehir editörü hastaneye telefon ederek Billy Milligan'la bir röportaj yapma talebinde bulundu.

Caul, Billy'yi görüşme odasına aldı ve onu şehir editörü Herb Amey, muhabir Bob Ekey ve fotoğrafçı Gail Fisher'la tanıştırdı. Onlara Billy'nin resimlerini gösterdi, Billy de geçmişine, uğradığı istismara, intihar girişimine ve diğer kişiliklerin onda nasıl baskın olduğuna ilişkin sorulara yanıt verdi.

"Peki, ya sizin şiddet içeren eylemleriniz?" diye sordu Amey. "Athens halkı, bu açık koğuştaki pek çok hastaya olduğu gibi size de buradan çıkma izni verildiği takdirde, onlara ya da çocuklarına bir tehdit oluşturmayacağınızdan nasıl emin olabilirler?"

"Bana kalırsa," dedi Caul, "şiddet konusu Billy'nin değil, diğer kişiliklerden birinin yanıtlaması gereken bir sorun."

Billy'yi görüşme odasından çıkarıp koridorun diğer ucundaki kendi ofisine götürdü ve orada oturttu. "Beni dinle, Billy," dedi, "senin Athens'teki basınla iyi bir ilişki kurmanın çok önemli olduğunu düşünüyorum. Senin bir tehdit oluşturmayacağının orada yaşayan insanlara gösterilmesi gerek. Gün gelecek canın yanında bir denetmen olmadan şehre inip orada resim malzemesi almak, bir filme gitmek ya da bir hamburger yemek isteyecektir. Bu gazetecilerin sana sempatileri olduğu apaçık ortada. Bence onların Ragen'la konuşmalarına izin vermemiz gerek."

Billy sessizce oturmayı sürdürdü ama dudakları kıpır kı-

pırdı. Birkaç dakika sonra öne doğru eğildi ve dik dik bakarak, "Siz aklınızı mı kaçırdınız, Dok-tor Caul?" dedi.

Sesin sertliği karşısında Caul nefesini tuttu. "Neden öyle söylüyorsun, Ragen?"

"Bu yaptığınız yanlış bir iş. Biz Billy'nin uyanık kalması için az mı mücadele verdik!"

"Önemli olduğunu düşünmeseydim senin dışarı çıkmanı istemezdim."

"Önemli filan değil. Bu, sadece gazetelerin bizi sömürmesinden ibaret olan bir şey. Ben buna karşıyım. Çok da öfkeliyim."

"Haklısın," dedi Caul ona temkinli bir bakış atarak, "ama mahkemenin seninle ilgili olarak söyledikleri konusunda topluma bir güvence verilmeli."

"Halkın ne düşündüğü benim umurumda bile değil. Manşetlerde sömürülmek ve utanç verici duruma düşürülmek istemiyorum."

"Ama Athens'taki basınla iyi geçinmen çok önemli. Burada yaşayanların senin için ne düşündüğü terapinin ve elde edeceğin ayrıcalıkların üzerinde etkili olacaktır."

Ragen biraz düşündü. Caul'un basına vereceği beyanatlara önem kazandırmak için onu kullandığını hissediyordu ama adamın argümanları da mantıklıydı doğrusu. "Sizce yapılması gereken doğru şey bu mu?" diye sordu.

"Eğer öyle düşünmeseydim sana söyler miydim?"

"Pekala," dedi Ragen, "muhabirlerle konuşacağım."

Caul onu yeniden görüşme odasına götürdü. Odadaki muhabirler başlarını kaldırıp kaygılı bir şekilde baktılar.

"Sorularınıza yanıt vereceğim," dedi Ragen.

Duyduğu aksandan zihni allak bullak olan Ekey tereddütlü bir tavırla, "Ben... ben... yani biz diyorduk ki... Biz topluma sizin... yani Billy'nin bir tehlike oluşturmayacağına dair bir güvence..."

"Ben sadece ve sadece, birileri Billy'yi ya da onun gözlerinin önünde bir kadını ya da çocuğu incitmek istediği takdirde şiddete başvururum," dedi Ragen. "Sadece o zaman müdahale ederim. Şöyle anlatayım: Siz birinin gelip de çocuğunuzun canını yakmasını ister misiniz? Hayır, değil mi? Öyle bir durumda karınızı, çocuğunuzu ya da herhangi bir kadını siz de korursunuz. Billy'yi incitmek isteyen biri olursa, ben de onu korurum. Bir kışkırtılma durumu olmadan birilerine saldırmak bence barbarca bir şeydir. Bense bir barbar değilim."

Muhabirler birkaç soru daha sorduktan sonra, Arthur'la konuşmak istediler. Caul onların bu talebini Ragen'a iletti. Odadaki herkes, Ragen'ın yüzündeki saldırgan ifadenin adeta eriyormuş gibi yok olduğunu gördü. Birkaç saniye sonra, bu kibirli ve ince dudaklı yüzde somurtuk bir ifade belirdi. Arthur kaygılı bakışlarla etrafına bakındı, cebinden piposunu çıkardı ve dumanını uzun bir şerit halinde havaya savurdu. "Bu çılgınca bir şey," dedi.

"Çılgınca olan nedir," diye sordu Dr. Caul.

"William'ı uyutup, birer eşyaymış gibi bizi dışarıya çıkarmanız. Onu uyanık tutmak için nasıl bir mücadele vermiştim oysaki... Onun uyanık kalıp kontrolde olması çok önemli. Buna rağmen..." Dikkatini muhabirlere odaklayarak, "şiddetle ilgili sorunuza gelince," diye devam etti, "bu toplumdaki tüm annelere güvence veriyorum: kapılarını kilitlemeleri gerekmiyor. William iyileşiyor. Benim mantığımdan esinleniyor ve Ragen'dan da öfkesini ifade edebilme yeteneğini alıyor. Bizi onu eğitiyoruz ve o da bizi tüketiyor. William ona öğretmemiz gereken her şeyi öğrendiği anda, biz de yok olacağız."

Muhabirler onun bu dediklerini çalakalem not defterlerine geçirdiler.

Caul daha sonra yeniden Billy'yi getirdi. Billy geri gelirken piponun dumanından boğulur gibi oldu. "Aman Tanrım!

Bu ne berbat bir şey!" dedi ve pipoyu masanın üzerine fırlattı. "Ben tütün kullanmıyorum ki!"

Billy daha sonra birkaç soruya daha yanıt verdi ve Dr. Caul'un onu diğer odaya götürmesinden sonra neler olup bittiğini hatırlamadığını söyledi. Hayattaki amaçları konusunda verdiği yanıtlar ise oldukça müteredditti. Resimlerinin birkaçını satmayı ve kazandığı paranın bir kısmını da çocuk istismarını önleme merkezlerinden birine bağışlamayı umuyordu.

Messenger çalışanları odadan ayrılırken, Caul bu üç kişinin de oldukça sersemlemiş olduğunu fark etti. "Sanırım," dedi, Billy'ye birlikte HKYB'ye doğru yürürlerken, "birkaç müridimiz daha oldu."

Judy Stevenson aldığı bir davayla meşgul olduğu için, savcılık makamının başındaki kişiyi Athens'e Billy'ye görüşmek üzere Gary Schweickart getirdi. Gary, kitabı yazacak olan kişiyle ve Billy'nin nüfus ve vatandaşlık işlerine bakması için tuttuğu avukat L. Allan Goldsberry'yle ilgili olarak daha fazla bilgi edinmek istiyordu. Saat on birde konferans odasında buluştular. Odada Dr. Caul, Billy'nin kız kardeşi ve onun nişanlısı Rob da vardı. Billy kararını verdiğini ve kitabını bu yazarın yazmasını istediğini söyledi. Schweickart, Goldberry'ye yayıncıların, potansiyel yazarların ve kitabın telif haklarını satın almakla ilgilenen bir kişinin isimlerini içeren bir liste verdi.

Toplantıdan sonra, Gary Billy'yle yalnız başına kısa bir sohbet yaptı. "Elimde manşetlere düşen bir vaka daha var," dedi. "Yirmi iki kalibreli silahı olan bir katille ilgili."

Billy ona ciddi bir bakış attı ve "Bana bir konuda söz vermelisiniz," dedi.

"Nedir o?"

"Eğer bu suçu gerçekten işlediyse, lütfen onu savunmayın."

Gary gülümsedi. "Bunu senden duymak gerçekten de çok ilginç," dedi.

Gary, Athens Ruh Sağlığı Merkezi'nden ayrıldığında, Billy'nin artık farklı ellerde olduğunu bildiği için ne hissedeceğini bilemez bir durumdaydı. Onunla birlikte inanılmaz derecede zorlayıcı, insanı tüketen bir on dört ay geçirmişti.

Bu süreç Jo Anne'le olan evliliğinin bozulmasına katkıda bulunmuştu. Dava için ayırdığı vakti ailesinden çalmak zorunda kalmıştı. Uğursuzluk hâlâ da devam ediyordu; bir tecavüzcüyü başarılı bir şekilde savunduğu için bazı insanlar onu gece yarılarında arayıp suçluyordu. Bütün bunlar onu altından kalkamayacağı bir yükün altına sokmuştu. Çocuklarından biri, babası Milligan'ı savundu diye okulda saldırıya uğramıştı.

Dava süreci boyunca kendisi de davasının karmaşıklığı nedeniyle Judy'yle birlikte Billy'yi ön planda tuttukları için, diğer müvekkillerinden kaç tanesini ihmal ettiklerini ve haksızlık ettiklerini düşünmüş durmuştu. Judy, "Birini aşağılama korkusu, bizim başkalarını kazıklamamak için normalin misli fazla bir çaba içine girmesini gerektirdi. Bunun bedelini de evlerimiz ve ailelerimiz ödedi," demişti.

Gary arabaya binerken, Viktorya stilindeki kocaman ve çirkin binaya bir bakış attı ve Judy'nin bu dediğini onaylar gibi başını salladı. Billy Milligan artık başkalarının sorumluluğu altındaydı.

(5)

Billy 23 Aralık günü yazarla konuşacak olmanın verdiği bir asabiyetle uyandı. Yaşamının erken yıllarıyla ilgili olarak başkalarından duyduğu o kadar az ve bölük pörçük şey hatırlıyordu ki... Durum böyle olunca, yazara hayatıyla ilgili nasıl bir hikaye anlatacaktı?

Kahvaltıdan sonra, lobinin sonuna doğru yürüdü, kahve

makinesinden kendisine ikinci bir fincan kahve doldurdu ve bir koltuğa oturarak yazarı beklemeye koyuldu. Bir önceki hafta kitapla ilgili olarak onu temsil eden yeni avukatı Alan Goldsberry'yle birlikte yazar ve yayıncıyla birer sözleşme imzalamışlardı. Bu bile ona yeterince güç gelmişti ama şimdi iyiden iyiye paniklemeye başlamıştı.

"Billy, bir ziyaretçin var." Norma Dishong'un sesi irkilmesine neden oldu. Zıplayınca da kotunun üzerine kahve döküldü. Yazarın koğuşun kapısından geçtiğini ve sonra da koridorun basamaklarından inerek ona doğru gelmekte olduğunu gördü. Tanrım, kendisini nasıl bir işe sokmuştu?

"Selam," dedi yazar, gülümseyerek. "Başlamaya hazır mıyız?"

Billy öne geçerek adamı odasına götürdü ve sonra da narin yapılı, sakallı yazarın ses alma makinesini, defterini, kalemlerini, piposunu ve tütününü çıkarıp bir koltuğa kurulmasını izledi. "İsterseniz, her bir seansı sizin isminizi söyleyerek başlamayı âdet haline getirelim. Kayıt için soruyorum, kiminle konuşuyorum?"

"Billy."

"Pekala. Şimdi, benimle Dr. Caul'un ofisinde ilk karşılaştığınızda, Dr. Caul 'spot' denen bir şeyden bahsetmiş ve siz de beni bu konuyu açıklayacak kadar iyi tanımadığınızı söylemiştiniz. Peki, ya şimdi?"

Billy mahcup bir tavırla yere baktı. "O ilk gün tanıştığınız kişi ben değildim. Ben olsam utangaçlığım nedeniyle sizinle hiç konuşamazdım."

"Ah, öyle mi? Peki, o kişi kimdi o zaman?"

"Allen."

Yazar kaşlarını çattı ve düşünceli bir şekilde piposundan bir nefes çekti. "Tamam," dedi, defterine bir not alarak, "bana şimdi 'spot'la ilgili bir şeyler söyler misiniz?"

"Ben de hayatımla ilgili diğer pek çok şey gibi bu konuyu da Harding Hastanesi'nde diğer kişilerle kısmen kaynaştığımda öğrendim. Bu, Arthur'un daha genç olanlarımıza gerçek dünyada olma durumuyla ilgili olarak yaptığı bir açıklamaydı."

"Spot nasıl bir yer? Oradayken neler görüyorsun?"

"Yerde parıldayan büyük beyaz bir leke gibi bir yer. Herkes onun etrafında ayakta ya da ona yakın bir yerde duruyor ya da karanlıkta yataklarında uzanıyor oluyorlar. Bazıları olan biteni izliyor, diğerleri uyuyor, diğer bazıları ise kendilerini ilgilendiren başka şeylerle meşgul oluyor. Ama bilinçlilik durumunda olan kişi sadece spotun üzerine adım atan kişi oluyor."

"Bu kişiliklerinin hepsi de kendilerine 'Billy' diye hitap edildiğinde yanıt veriyorlar mı?"

"Ben uyku halinde olduğumda dışarıdaki kişiler Billy'yi çağırdıklarında, benim *insanlarım* bu isme yanıt vermeye başladılar. Dr. Wilbur bana bir keresinde şöyle açıklamıştı: o diğer insanlar çoklu kişilik olduklarını saklamak için ellerinden geleni yaparlarmış. Benimle ilgili bu durum David'in korkması ve Dorothy Turner'a anlatması nedeniyle kazayla ortaya çıktı."

"Bu insanlarının ilk kez ne zaman ortaya çıktığını biliyor musun?"

Billy evet der gibi başını salladı ve arkasına yaslanarak düşünmeye başladı. "Christene ben çok gençken gelmişti. Tam olarak ne zamandı, hatırlamıyorum. Diğerlerinin çoğu ben sekiz yaşındayken, dokuz yaşıma girmek üzereyken geldiler. Chalmer... Chal Baba..."

Konuşması kesildi.

"Konuşmak seni rahatsız ediyorsa, konuşma."

"Sorun değil," dedi Billy. "Doktorlar onu sistemimden çıkarmanın önemli olduğunu söylüyorlar."

Gözlerini kapattı. "1 Nisan Şaka Günü'nden sonraki hafta olduğunu hatırlıyorum. Dördüncü sınıftaydım. Bahçeyi bitki

dikimine hazırlamasına yardım edeyim diye beni çiftliğe götürmüştü. Beni ambara soktu ve rototillere bağladı. Sonra... sonra..." Gözleri yaşlarla doldu, sesi boğuklaştı, küçük bir çocuğunki gibi tereddütlü bir tona büründü.

"Belki de konuşmasan..."

"Sonra beni dövdü," dedi, bileklerini ovuşturarak. "Motoru çalıştırdı. Beni içeri çekip makinenin bıçaklarıyla doğrayacağını sandım. Anneme söylediğim takdirde beni ambarda gömeceğini söyledi. Ona da ondan nefret ettiğim için oradan kaçtığımı söyleyecekmiş."

Konuşurken Billy'nin yanaklarından aşağı yaşlar süzülüyordu. "Bu bir kere daha tekrarlandığında, gözlerimi kapattım ve oradan ayrıldım. Dr. George'un Harding Hastanesi'nde hatırlamama yardımcı olduğu şeyleri düşününce, motora bağlanan kişinin Danny olduğunu şimdi anlıyorum. O anda onun acısını kabullenmek için gelen kişi de David idi."

Yazar öfkeden titremeye başlamıştı. "Tanrım, hayatta kalman bile hayret verici bir olay."

"Şimdi fark ediyorum ki," diye fısıldadı Billy, "polis beni almak için Channingway'e geldiğinde ben *tutuklanmamıştım.* Aslında *kurtarılmıştım.* Bundan önce bazı kişilerin incinmiş olmasından dolayı üzgünüm ama Tanrı'nın yirmi iki yılın sonunda bana gülümsediğini artık hissedebiliyorum.

ALTINCI BÖLÜM

Yazar, Noel'den bir gün sonra Billy Milligan'la yapacağı ikinci röportaj için Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ne giden uzun ve kıvrımlı yolu bir kere daha arabasıyla kat etti. Noel tatilini hastanede geçirdiği için Billy'nin moralsiz olduğunu düşünüyordu.

Yazar, Noel'den önceki hafta tatili kız kardeşinin Logan, Ohio'daki evinde ailesiyle birlikte geçirme izni vermesi için Billy'nin Dr. Caul'e baskı yaptığını biliyordu. Caul ise ona bunun için henüz erken olduğunu, hastaneye geldiğinden beri sadece iki hafta geçtiğini söylemişti. Ama Billy ısrar etmişti. HKYB'deki diğer hastalar kısa süreli izinlerle evlerine gidebiliyorlardı. Eğer doktorun onun da diğer hastalarla aynı şekilde tedavi edileceğine dair söyledikleri doğruysa, o da onlarla aynı şeyleri yapabilmek için izin alabilmeliydi.

Hastasının onu sınadığını fark eden ve onun güvenini ve itimadını kazanmanın ne kadar önemli olduğunu bilen Caul bu talebi iletmeyi kabul etti. Talebin geri çevrileceğinden emindi.

Bu talep, Yetişkin Şartlı Tahliye Makamı'nda, Ruh Sağlığı Bakanlığı'nda ve Columbus'taki savcılık makamında müthiş bir sansasyon yarattı. Yavitch, Athens'ta ne haltlar döndüğünü sormak için Gary Schweikart'ı telefonla aradığında, Gary ona neler olup bittiğini öğrenmeye çalışacağını söyledi. "Ama ben artık onun avukatı değilim," diye eklemeyi de unutmadı.

"Senin yerinde olsam onun Athens'taki doktorunu bir arardım," dedi Yavitch, "ve bu işi unutmasını söylerdim. Ohio'nun cezai ehliyeti olmayanların kontrolüyle ilgili yeni

yasasına karşı bir protestoya neden olmak istiyorsa, herhalde bunu en iyi şekilde Milligan'ı hastaneye sevkinden sadece iki hafta sonra izne çıkarmakla yapabilir."

Talep, tam da Caul'un tahmin ettiği gibi, geri çevrildi.

Yazar, girişteki ağır demir kapıyı ittirerek açıp Billy'nin odasına doğru yürürken, HKYB ünitesinin hemen hemen boş olduğunu fark etti. Billy'nin odasının kapısını tıklattı.

"Bir dakika," dedi uykulu bir ses.

Kapı açıldığında, yazar Billy'nin yataktan henüz çıkmış gibi göründüğünü fark etti. Bileğindeki dijital saate bakıp, zihni karışmış gibi "Bunu hatırlamıyorum," dedi.

Çalışma masasına gitti ve oradaki kağıtlardan birine göz attı. Sonra onu yazara gösterdi. Hastanenin bir kantin alışverişi için gönderdiği yirmi altı dolarlık bir makbuzdu bu.

"Bunu satın aldığımı hiç hatırlamıyorum," dedi. "Birisi benim paramı kullanıyor... Resimlerimden kazandığım paramı... Bu doğru bir iş değil."

"Kantin belki de bunu geri alır," dedi yazar.

Billy saati inceledi. "Sanırım onu geri vermeyeceğim. Şimdilerde bir saate ihtiyacım var. Pek iyi bir şey değil ama... neyse, bir bakarım."

"Bunu eğer sen satın almadıysan, sence kim almış olabilir?"

Billy etrafına bakındı, gri mavi gözleri odanın içinde başka bir varmış gibi her yanı taradı. "Bazı tuhaf isimler duyuyorum," dedi.

"Ne gibi?"

"'Kevin' ve 'Philip.'"

Yazar şaşırdığını belli etmemeye çalıştı. On kişilikle ilgili epeyce bir şeyler okumuştu ama Billy'nin şu an telaffuz ettiği isimleri ona kimse söylememişti. İşlediğinden emin olmak için ses alma makinesini kontrol etti. "Bundan Dr. Caul'e hiç bahsettin mi?"

"Henüz etmedim," dedi Billy. "Sanırım edeceğim. Ama bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum. Kim bunlar? Neden onları düşünüp duruyorum?"

Billy konuşurken, yazarın aklına 18 Aralık tarihinde *Newsweek* dergisinde çıkan bir yazı geldi. Orada, "Bu konuda hâlâ tam olarak yanıtlanamamış birtakım sorular var... Kurbanlarıyla konuşurken kendisinin bir 'gerilla' ve de bir 'kiralık katil' olduğuna dair söyledikleri ne olacak? Doktorlar Milligan'ın henüz su yüzüne çıkmamış başka kişiliklerinin de olduğunu ve bunların bazılarının henüz keşfedilmemiş birtakım suçlar işlemiş olabileceklerini düşünüyor," deniyordu.

"Başka bir şey söylemeden önce, Billy, sanırım birtakım temel kurallar koymalıyız. Bana söylediklerinin başkaları tarafından başını herhangi bir şekilde derde sokacak şekilde kullanılmasını istemiyorum. Aleyhinde kullanılacağını düşündüğün bir şey söylemek üzereyken, bana sadece, "bunu kayıt dışı tutun," demen yeterli olur ve ben de ses alma makinesini hemen durdururum. Benim dosyalarımda da böylece seni itham altında bırakacak hiçbir şey olmaz. Bunu yapmayı unutursan, konuşmanı engellerim ve makineyi de durdururum. Tamam mı?"

Billy evet der gibi başını salladı.

"Bir şey daha var. Eğer aklından herhangi bir şekilde yasaları çiğnemeyi geçiriyorsan, bana sakın söyleme. Eğer söylersen, doğrudan polise gitmem gerekir. Yoksa ben de suça iştirakten suçlanırım."

Billy şoke olmuş gibiydi. "Bundan böyle herhangi bir suç işlemeye hiç niyetim yok."

"Bunu duyduğuma sevindim. Şimdi o iki isme gelelim."

"Kevin ve Philip."

"Bu isimler sana ne gibi bir anlam ifade ediyor?"

Billy çalışma masasının üzerindeki aynaya bir bakış attı. "Hiçbir şey. Hatırlamıyorum. Ama zihnimi bir şey kurcalayıp

duruyor... 'İstenmeyenler' diye bir şey. Arthur'la ilgili olduğunu sandığım bir şey ama ne olduğunu çıkaramıyorum."

Yazar sırtını kamburlaştırarak öne doğru eğildi. "Bana Arthur'dan bahset. Nasıl bir adam o?"

"Duygudan yoksundur. Bana *Star Trek*'teki Dr. Spock'u hatırlatır. Restoranda yediği bir yemeği beğenmediği takdirde gidip şikayet edebilecek türden bir kişidir. Kendisini insanlara açıklamak gibi bir zahmete katlanmaz ama birileri onun ne dediğini anlamazsa kafası bozulur. Hoşgörülü olmak için asla vakti yoktur. Her zaman çok yoğun bir programı vardır. Sürekli olarak ayarlaması, planlaması ve organize etmesi gereken işler olduğunu söyler."

"Hiç oturup dinlenmez mi?"

"Bazen satranç oynar. Genellikle de Ragen'la... Taşları oynatma işini Allen yapar. Ama Arthur vaktini boşa harcamaktan hiç hazzetmez."

"Ondan pek hoşlanmıyormuş gibi konuşuyorsun."

Billy omuzlarını silkti. "Arthur birinin seveceği ya da sevmeyeceği biri değildir. O saygı duyulan bir kişidir."

"Arthur'un görünüşü senden çok mu farklı?"

"Hemen hemen benim boyumda ve kilomda, yani 1.83 metre boyunda ve 86 kilo civarında. Ama tel çerçeveli bir gözlük takıyor."

Bu ikinci röportaj tam üç saat sürdü. Daha çok gazetelerde de bahsi geçen kişiliklerin bazılarına, Billy'nin gerçek ailesiyle ilgili olgulara ve çocukluk anılarına değinildi. Yazar önüne çıkan materyali kullanabilmek için adeta el yordamıyla bir yöntem arayışı içine girmişti. Karşısındaki en önemli sorun, hafıza kaybı durumuydu. Billy'nin anılarında öyle boşluklar vardı ki, çocukluğu ya da uykuda olup da diğer kişiliklerin onun hayatını yaşadıkları o çok önemli yedi sene hakkında fazla bir şey öğrenebilmesi mümkün görünmüyordu. Yazar

olaylardan bazılarını dramatize edebileceğini düşünüyordu ama bir yandan da Billy'nin ona sunduğu olgusal gerçeklere bağlı kalmaya kararlıydı. Asıl sorun, hikayenin kabul edilemez boşluklarla dolu olması tehlikesiydi ki, o zaman kitabın oluşması da imkansız bir hale geliyordu.

(2)

Dr. Caul başını kaldırıp baktı; ofisinin dışından gelen yüksek sesler onu rahatsız ediyordu. Sekreteri güçlü bir Brooklyn aksanı olan biriyle konuşuyordu.

"Dr. Caul şu anda meşgul. Sizi görmesi mümkün değil."

"Hanımefendi, onun ne kadar meşgul olduğu beni ilgilendirmez. Onu görmem gerek. Ona verecek bir şeyim var."

Caul koltuğundan kalkmaya davrandı ama aynı anda ofisinin kapısı açıldı. Billy Milligan orada dikilip duruyordu.

"Billy'nin kafa doktoru sen misin?

"Benim ismim Dr. Caul."

"Eh, tamam. Ben de Philip'im. Bazılarımız senin bunu alman gerektiğini düşünüyor." Sarı renkli büyük boy bir kağıdı masanın üzerine küt diye çarptı ve sonra da dönerek odadan çıktı. Caul kağıda bakar bakmaz üzerinde uzun bir isim listesinin olduğunu gördü. Listede Billy'nin on kişiliğinin ve diğerlerinin isimleri vardı. En sonuncusu gerçek bir isim gibi değildi. İsim yerine sadece 'Öğretmen' diye yazılmıştı.

Hastasının arkasından gitmek için davrandı ama sonra gitmemesinin daha iyi olacağına kanaat getirdi. Telefon ahizesini kaldırdı ve tıbbi mikrodalgadaki teknisyenlerden biriyle konuşmak istediğini söyledi.

"George," dedi, "bugün Billy Milligan ve Dave Malawitsta ile yapmayı planladığım bir seansım var. Bu seansı videoya çekmeni istiyorum."

Sonra telefonu kapattı ve listeyi inceledi. Listede hiç tanımadıkları da dahil olmak üzere tam yirmi dört isim vardı. Kafasına dank eden birtakım şeyleri anlamak istediğinden pek emin değildi. Böyle bir durumla nasıl baş edilebilirdi? Tanrı aşkına, o 'Öğretmen' denen kişi de kimdi?

Caul öğle yemeğinden sonra HKYB'ye gitti ve Milligan'ın kapısını tıklattı. Billy birkaç saniye sonra uykulu gözlerle ve darmadağınık bir vaziyette kapıyı açtı. "Evet?"

"Bugün öğleden sonra bir seansımız var, Billy. Hadi, biraz toparlan."

"Ah, elbette. Tamam, Dr. Caul."

Billy enerjik küçük adamın peşinden giderek basamakları tırmandı ve HKYB'nin kapısından dışarı çıktı.

Modern görünümlü geriatri binasının koridorunda ilerleyip meşrubat ve şeker makinelerinin önünden ve tıbbi mikrodalga odasına açılan kapılardan geçtiler.

George görüşme odasındaydı ve televizyon kamerasını ayarlamakla meşguldü. Billy ve Dr. Caul içeri girince onları selamladı. Sağ tarafta, mevcut olmayan bir izleyici grubu için istiflenmiş gibi duran sandalyeler vardı. Televizyon kamerası ve bir öbek izleme cihazı ise sol tarafta, açık duran körüklü kapıların hemen ilerisinde durmaktaydı. Billy, Caul'un ona işaret ettiği bir sandalyeye oturdu. George mikrofon kordonunu boynuna geçirmesi için Billy'ye yardım etti. Tam o sırada, koyu renk saçlı, genç bir adam odaya girdi. Caul, kıdemli bir psikolog olan Dave Malawista'yı selamlamak için döndü.

George televizyon kamerasının hazır olduğunu işaret edince Caul seansa başladı. "Kayda geçirmemiz için, kim olduğunu bize söyler misin?"

"Billy."

"Pekala, Billy. Bazı bilgiler için senin yardımına ihtiyacım

var. Son sıralarda 'yeni insanlarım' olarak tanımladığın bazı kişilerin isimlerini dile getirmeye başladın. Bunlardan senin bilgin dahilinde olan başkaları da var mı?"

Billy şaşırmış gibiydi. Caul'den Malawista'ya ve Malawista'dan Caul'e baktı. "Şey, Columbus'tayken bir psikolog bana 'Philip' isimli biri hakkında sorular sormuştu."

Caul, Billy'nin dizlerinin asabi bir şekilde bir aşağı bir yukarı sallanmaya başladığını fark etti.

"'Shawn' ya da 'Mark' ya da 'Robert' isimleri senin için bir şey ifade ediyor mu?"

Billy bir an düşündü, dalar gibi oldu ve dudakları sanki kendi içiyle sohbet ediyormuş gibi kıpırdandı. Sonra mırıldanmaya başladı. "Kafamın içinde birtakım konuşmalar duydum. Arthur birisiyle münakaşa ediyordu. Yüksek sesle bazı isimler söylüyorlardı. Onların kim olduğunu bilmiyorum." Tereddüt etti. "Arthur, 'Shawn'un engelli olmadığını söylüyordu. Yani zihinsel olarak. Doğuştan sağırdı, o yüzden ağır gelişmişti. Yaşına göre normal değil, diyordu... Dr. Wilbur'ın beni uyandırmasından sonra başlayıp tekrar uykuya dalana kadar devam eden bir savaş var sanki içimde..."

Dudakları tekrar kıpırdanmaya başladı. Dr. Caul George'a kamerayı yakına getirip Billy'nin yüz ifadesini yakından çekmesi için gözüyle işaret etti.

"Birinin bunu açıklamasını ister misiniz?" diye sordu Billy gergin bir tavırla.

"Sence kimle konuşmamız gerek?"

"Bundan emin değilim. Son birkaç gündür karışık bir durum yaşanıyor. O yüzden de kimden bilgi koparabileceğinizden emin olamıyorum."

"Sen kendin spotun dışına çıkabilir misin, Billy?"

Billy şaşırmış ve biraz da alınmış gibi bir bakış attı. Sanki Dr. Caul'un onu oradan kovuyormuş gibi bir hisse kapılmıştı.

"Yok, Billy. Öyle demek istemedim."

Billy'nin gözleri cam gibi oldu. Birkaç saniye oturduğu yerde donmuş gibi kaldı. Sonra aniden uyandırılmış gibi şüpheci bir tedirginlikle etrafına bakındı. Parmaklarını çıtlattı ve doktora ters ters baktı.

"Kendinize epeyce düşman edinmişiniz, Dr. Caul," dedi.

"Ne demek istediğini açıklayabilir misin?"

"Şey, onu yapacak olan ben değilim. Arthur."

"Neden?"

"'İstenmeyenler' içimize nüfuz etti de ondan."

"O 'istenmeyenler' dediğin kimler?"

"Fonksiyonları bittiği için Arthur tarafından susturulanlar ve kendilerine artık ihtiyaç duyulmayanlar."

"Onlara artık ihtiyaç kalmadıysa, o zaman neden hâlâ ortalıktalar?"

Ragen ona dik dik baktı. "Bizim ne yapmamızı istiyorsunuz? Onları öldürelim mi?"

"Anladım," dedi Caul. "Devam et."

"Arthur'un aldığı kararlar beni tatmin etmiyor. Onun da benim gibi koruyucu olması gerek. Her şeyi ben yapamam ki..."

"Şu 'istenmeyenler'le ilgili olarak bana biraz daha bilgi verir misin? Şiddete başvuruyorlar mı? Suç işliyorlar mı?"

"Şiddete bir tek ben başvururum. Öyle olduğunda da mutlaka bir nedenim vardır." Aniden bileğindeki saati fark etti ve bir şaşkınlık geçirdi.

"Bu senin saatin mi?" diye sordu Caul.

"Nereden geldiği hakkında hiçbir fikrim yok. Benim bakmadığım bir anda bunu Billy satın almış olmalı. Dediğim gibi, diğerleri hırsızlık yapmazlar." Gülümsedi. "Arthur 'istenmeyenler'i hiç ırgalamaz, ötekilere de onların isimlerini ağızlarına bile almamalarını söyler. Onların sır olarak kalmalarını ister."

"Başkalarının da olduğu neden daha önce açıklanmadı?"

"Kimse sormadı ki."

"Hiç mi?"

Ragen omuzlarını silkti. "Belki onların varlığından haberdar olmayan Billy'ye, ya da David'e sormuşlardır. Tam bir güven duygusu oluşana kadar o 'istenmeyenler'in açıklanmaması gerekiyordu."

"Peki, o zaman neden bana açıklandılar?"

"Arthur baskın olma özelliğini kaybetmekte. 'İstenmeyenler' artık isyan halindeler ve sizin onlardan haberdar olmanızı kendileri istediler. Kevin bir liste hazırladı. Atılması gerekli olan bir adımdı bu. Ama güven duygusu eksik olduğunda çok fazla şey açıklamak hiç iyi bir şey değildir. Savunma mekanizmamızı kaybettik o yüzden. Bana söylememem için yemin ettirdiler ama ben yalan söyleyemem."

"Peki, şimdi ne olacak, Ragen?"

"Katılaşacağız. Hepimiz birlikte. Tam bir kontrol sağlanacak. Bundan böyle hafıza kaybı olmayacak. Sadece tek bir kişi baskın olacak."

"O kişi kim olacak?"

"Öğretmen."

"Kimdir o Öğretmen?"

"Çok hoş bir adamdır o. Tüm insanlar gibi, iyi tarafı da vardır, kötü tarafı da... Siz Billy'yi şu anki haliyle biliyorsunuz. Onun da duyguları şartlara göre değişiyor. Öğretmen kendi ismini saklı tutuyor ama ben kimin Öğretmen olduğunu biliyorum. Eğer Öğretmen'in kim olduğunu bilirseniz, hepimizi kesinlikle deli olarak tanımlarsınız."

"Nasıl yani?"

"Siz aslında Öğretmen'in bazı kısımlarıyla tanıştınız, Dr. Caul. Şöyle söyleyeyim: Asıl sorun bildiğimiz şeyleri nasıl öğrendiğimiz...Tabii ki Öğretmen'den... Tommy'ye elekt-

roniği ve zincirlerden kurtulmayı öğreten odur. Arthur'a biyolojiyi, fiziği ve kimyayı, bana silahları ve gücümü azami ölçüde kullanabilmem için adrenalinimi kontrol etmeyi de o öğretti. Hepimize resim çizmeyi ve boyamayı öğreten de yine odur. Öğretmen her şeyi bilir."

"Ragen, Öğretmen kim?"

"Öğretmen, Billy'nin tek bir parça olduğu zamanki halidir. Ama Billy'nin kendisi bunu bilmiyor."

"Spota girip bunları neden bana şimdi anlatıyorsun, Ragen?"

"Çünkü Arthur çok sinirli. Kontrolü gevşetmek gibi bir hata yaptı, yani Kevin'in ve Philip'in 'istenmeyenler'i ifşa etmesine izin verdi. Arthur zekidir ama sonuçta o da bir insan. Şimdi içeride isyan var."

Caul, sandalyesini yaklaştırması için Malawista'ya işaret etti. "Dave Malawista da bize katılsa senin için bir mahsuru var mı?"

"Billy ikinizle karşı karşıya olduğunda tedirgin oluyordu ama benim sizden bir korkum yok." Etrafına bakındı ve sarmal halindeki kabloları ve elektronik cihazları görünce başını iki yana salladı. "Burası Tommy'nin oyun odasına benziyor."

"Bana Öğretmen hakkında biraz daha bilgi verebilir misin?" diye sordu Malawista.

"Şöyle söyleyeyim: Billy küçükken bir dâhi çocuktu. O, hepimizin bir araya gelmiş haliydi ama şu anda kendisi bunu bilmiyor."

"O zaman neden sana ihtiyaç duydu?" diye sordu Malawista.

"Ben onu fiziksel olarak korumak için yaratıldım."

"Ama sen Billy'nin hayal gücünün bir ürünü olduğunu biliyorsun, öyle değil mi?"

Ragen arkasına yaslandı ve gülümsedi. "Öyle olduğunu söylediler ve Billy'nin hayal gücünün bir ürünü olduğumu ben de kabul ettim ama Billy bunu kabul etmedi. Billy pek

çok konuda başarısız oldu. İşte 'istenmeyenler' de zaten o yüzden varlar."

"Sence Billy, Öğretmen'in kendisi olduğunu bilmeli mi?" diye sordu Malawista.

"Bunu öğrenmek onu üzer. Ama Öğretmen'le konuştuğunuzda zaten tek parça halindeki Billy'yle konuşuyor olacaksınız." Ragen bir kez daha kolundaki saati inceledi. "Haberi olmadan Billy'nin parasını harcamak doğru bir iş değil. Ama o da belki bu şekilde vaktinin ne kadar çalındığını anlamış olur."

Caul, "Ragen," dedi, "hepinizin gerçekle yüzleşme ve sorunlarınızı çözmeye odaklanma vaktinizin geldiğini düşünmüyor musun?"

"Benim bir sorunum *yok*. Ben sorunun bir *parçasıyım*."

"Öğretmen'in kendisi olduğunu öğrendiği takdirde, sence Billy bunu nasıl karşılar?"

"Bunu öğrenirse bence mahvolur."

Bir sonraki terapi seansında, Ragen Dr. Caul'a Arthur'la konuştuğunu ve uzun ve ateşli bir tartışmanın sonunda Billy'nin Öğretmen olduğunu öğrenmesi konusunda mutabakata vardıklarını söyledi. Arthur, ilk başta bunu öğrenmenin Billy'de altından kalkamayacağı kadar büyük bir şok yaratacağını ve onu delirtebileceğini düşünmüştü. Ama şimdi ikisi de eğer Billy iyileşecekse, gerçeği öğrenmesinin gerekli olduğunda hemfikirlerdi.

Caul bu kararı memnuniyetle karşıladı. Ragen'ın Arthur'la yaşadığı çekişmeden bahsetmesinden ve 'istenmeyenler'in isyan halinde olduğunu söylemesinden, olayların bir kriz noktasına doğru gittiğini fark etmişti. Billy'nin diğerlerini görmesinin, tüm bilgileri toplayanın, tüm becerileri öğrenenin ve bunları diğerlerine aktaranın *kendisi* olduğunu öğrenmesinin

vaktinin geldiğine inanıyordu. Öğretmen'in kendisi olduğunu öğrenmesinin onu daha güçlü kılacağını düşünüyordu.

Caul, Billy'yle konuşmak istediğini söyledi ve karşısındaki kişinin dizlerinin titremeye başladığını görünce kimle konuştuğunu anladı. Bunun üzerine ona Arthur ve Ragen'ın almış olduğu kararı bildirdi. Caul, onaylar gibi başını sallayıp hazır olduğunu söyleyen Billy'nin yüzünde heyecan ve korku karışımı bir ifadenin belirdiğini gördü. Doktor ses kasetini makineye koydu, sesi ayarladı ve hastasının tepkilerini izlemek için yerine geçti.

Billy, sıkılgan bir tavırla gülümsüyor ve kendisini monitörden izliyordu. Dizlerinin titrediğini ve bunun hâlâ sürmekte olduğunu ekranda görünce, titremeyi durdurmak için ellerini dizlerinin üzerine koydu. Monitör dudaklarının ses çıkarmadan kıpırdadığını gösterince de elini ağzına götürdü ve ne olduğunu anlamıyormuş gibi gözlerini kocaman açtı. Sonra ekrana Ragen'ın kendisininkiyle aynı olan yüzü geldi. Daha sonra Ragen'ın sesini duydu. Bu ses, ilk kez olarak zihninin içinden değil oradan, ekrandan geliyordu. O ses şöyle diyordu: "Kendinize epeyce düşman edinmişsiniz, Dr. Caul."

Billy o ana kadar, çoklu kişilik bozukluğu olduğuna dair ona başkalarının söylediklerine körü körüne inanmış ama içinden bunun doğru olabileceğini asla kabul etmemişti. Şu ana kadar sadece zaman zaman birtakım sesler duyduğunu ve hatırlamadığı zaman dilimleri olduğunu biliyordu. Doktorların ona söylediklerine inanmıştı ama içinden bir ses bunun doğru olmadığını söylüyordu ona hep. Şimdi ilk kez olarak buna kendi gözleriyle şahit oluyor ve durumunu ilk kez olarak idrak ediyordu.

Ragen'ın kağıtta yazılı olan yirmi dört isimden ve 'istenmeyenler'den bahsetmesini korku dolu bir hayranlıkla izledi. Ragen, hepsine bildikleri her şeyi öğreten Öğretmen'den

bahsetmeye başladığında da şaşkınlıktan ağzı açık kaldı. Peki, ama kimdi bu Öğretmen?

"Öğretmen, Billy'nin tek parça olduğu zamanki halidir. Ama Billy bunu bilmiyor," dedi ekrandaki Ragen.

Caul, o anda Billy'nin pelte gibi olduğunu fark etti. Tüm gücünü kaybetmiş gibiydi. Ter içindeydi.

Seans bitince Billy, tıbbi mikrodalga odasından çıkarak üçüncü kata giden merdivenleri çıktı. Yanından geçen ve ona selam veren insanlara karşılık vermedi. HKYB'nin hemen hemen boş olan lobisini boydan boya geçti. Aniden tüm gücünü kaybetmişti; titreyerek kendisini bir koltuğa bıraktı.

Öğretmen kendisiydi.

Asıl zekaya, sanatsal yeteneğe, güce ve zincirlerden kurtulma yeteneğine sahip olan kişi kendisiydi.

İdrak etmeye çalıştı. İlk başta, sadece dünyaya gözlerini açan ve bir nüfus kağıdı olan temel kişilik Billy vardı. Sonra bu temel Billy pek çok parçaya bölünmüştü ama bu parçaların arkasında her zaman ismi olmayan bir varlık mevcuttu – bu kişi Ragen'ın Öğretmen olarak tanımladığı kişiydi. Bir bakıma, görülmeyen, parçalara ayrılmış ve adeta bir ruha benzeyen Öğretmen denen bu varlık, çocuklar ve canavarlar da dahil olmak üzere tüm diğerlerini yaratmıştı ve o yüzden de onların işlediği suçlardan bir tek o sorumluydu.

Öğretmen o yirmi dört insanın tek bir kişi olarak kaynaşmış haliydi. Yani tek parça halindeki Billy...Bu nasıl bir duyguydu acaba? Bunu hissedebilir miydi? Dr. Caul'un Öğretmen'le tanışması gerekti. Terapi için bu önemliydi. Tüm olan biteni öğrenmek için yazarın da Öğretmen'le tanışması gerekiyordu.

Gözlerini kapattı ve bacaklarından tüm gövdesine, kollarından omuzlarına ve başına kadar yayılan bir sıcaklık hissetti. Her yanı titriyor ve nabız gibi atıyordu. Yere baktı ve spotu gördü. Spotun üzerindeydi... Spotun içindeydi... Spo-

tun içinden geçiyordu... Düşüyordu... Son sürat iç uzayda gidiyordu... Bütün insanlar orada yüzüyordu... Birlikte kayıyorlardı... Birbirlerine kenetleniyorlardı.

Ve sonra diğer tarafta buldu kendisini.

Ellerini kavuşturdu ve onları gözlerinin önüne doğru kaldırdı. Neden tam anlamıyla kaynaşmamış olduğunu şimdi biliyordu. Diğerleri açığa çıkarılmamıştı da ondan. O anda yaratmış olduğu tüm diğerleri gözlerinin önüne geldi. Hem de tüm eylemleri, düşünceleri ve Billy'nin çocukluğunun erken yıllarından başlayıp o ana kadarki anılarıyla birlikte... Bunların içinde başarılı olanlar da vardı, Arthur'un kontrol altına alıp çaresizce gizlemeye çalıştığı 'istenmeyenler', yani başarısız olanlar da... Billy artık geçmişini hatırlıyordu: Onların saçmalıklarını, trajedilerini ve açığa çıkmamış suçlarını artık biliyordu. Düşündüğü ya da hatırladığı ve yazara bahsettiği her bir şeyi diğer yirmi üç kişi de bilecek ve kendi hayatlarının hikayesini de öğrenmiş olacaklardı. Bir kere bildikten ve hafıza kaybından kurtulduktan sonra asla eskisi gibi olmayacaklardı. Bu da ona, adeta bir şey kaybetmişçesine üzüntü veriyordu. Ama bu ne kadar sürebilirdi ki?

Lobide birinin yürümekte olduğunu hissetti. Döndüğü vakit ona doğru gelen kişinin kim olduğunu gördü. Onu oluşturan parçalar, küçük doktorla karşı karşıyaydı; bunu biliyordu.

Dr. Caul HKYB'nin lobisinden geçip hemşirelerin olduğu yere doğru yürürken televizyon odasının dışındaki koltukta ilk başta Billy olduğunu sandığı birinin oturmakta olduğunu gördü. Ama hasta ayağa kalkıp da ona doğru dönünce, Dr. Caul bu kişinin Billy ya da daha önce gördüğü kişiliklerden biri olmadığını fark etti. Adamın duruşunda bir rahatlık, bakışlarında da uzlaştırıcı bir berraklık vardı. Caul bir şeylerin olduğunu tahmin etti ve hastasına doktorunun herhangi bir

şey sorulmadan ya da herhangi bir şey söylenmeden ne olup bittiğini anlayacak kadar duyarlı bir insan olduğunu göstermesinin önemli olduğuna karar verdi. Bu riski göze almalıydı. Caul kollarını önünde kavuşturdu ve doğrudan hastasının deler gibi bakan gözlerinin içine baktı.

"Öğretmen sensin, öyle değil mi? Seni bekliyordum."

Öğretmen ona baktı ve gülümsüyormuş gibi yaparak başını salladı. "Bütün savunmalarımı elimden aldınız, Dr. Caul," dedi.

"Bunu ben yapmadım. Bunu sen de biliyorsun. Bunu yapan zamandır."

"Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak."

"Eskisi gibi olmasını mı isterdin?"

"Sanırım hayır..."

"Artık yazara tüm olan biteni anlatabileceksin. Ne kadar eskileri hatırlayabiliyorsun?"

Öğretmen bakışlarını ona dikti. "Her şeyi. Billy'nin daha bir aylıkken boğazına bir şey kaçtığı için ölmek üzereyken Florida'daki hastaneye getirildiğini bile hatırlıyorum. Gerçek babası olan ve intihar eden Yahudi komedyen ve sunucu Johnny Morrison'u hatırlıyorum. Billy'nin ilk hayali oyun arkadaşını da hatırlıyorum."

Caul evet der gibi başını salladı ve onun koluna birkaç kez hafifçe vurdu. "Aramızda seni görmek büyük bir mutluluk, Öğretmen," dedi. "Hepimizin öğreneceği öyle çok şey var ki..."

İKİNCİ KİTAP

ÖĞRETMEN OLMAK

YEDİNCİ BÖLÜM

(1)

Dorothy Sands ilacını verdikten sonra bir aylık bebeğini kucağına aldığı 1955 yılının Mart ayını hatırladı. Aniden bebeğin yüzünün kıpkırmızı olduğunu ve ağzının etrafında da beyaz bir halkanın oluştuğunu fark etmişti.

"Johnny!" diye bağırdı. "Billy'yi hastaneye götürmemiz gerek!"

Johnny Morrison koşarak mutfağa geldi.

"Hiçbir şey yiyemiyor," dedi Dorothy. "Sürekli kusuyor. Şimdi de bu ilaç ona ne yaptı, bir baksana."

Johnny bağırarak ev işlerini yapan Mimi'yi çağırdı ve küçük Jim'e göz kulak olmasını söyledikten sonra arabayı çalıştırmak için koşarak dışarı çıktı. Dorothy kucağında bebek Billy'yle onu bekliyordu, hep birlikte arabaya binerek Miami Beach'teki Mount Sinai Hastanesi'ne gittiler.

Acil serviste, genç bir stajyer doktor bebeğe bir bakış attıktan sonra, "Geç kalmışsınız, hanımefendi," dedi.

"Bebek yaşıyor!" diye bağırdı Dorothy. "Seni or.spu çocuğu, çocuğum için bir şeyler yap!"

Annenin bu sözleriyle sarsılan stajyer bebeği aldı ve kekeleyerek, "Eh, elimizden geleni yapacağız," dedi.

Resepsiyondaki hemşire hasta kabul formunu doldurdu.

"Çocuğun ismi ve adresi?"

"William Stanley Morrison," dedi Johnny. "1311 Kuzey Doğu 154. Sokak. Kuzey Miami Beach."

"Dini?"

Johnny duraklayıp Dorothy'ye baktı. Dorothy onun 'Yahudi' demek için hazırlandığını biliyordu ama Johnny onun yüzündeki ifadeyi görünce tereddüt etti.

"Katolik," dedi.

Johnny Morrison dönüp bekleme odasına geçti. Dorothy de onun peşinden gitti ve plastik deri kaplı bir kanepeye çökerek zincirleme bir şekilde sigara içmesini izledi. Billy'nin kendi oğlu olup olmadığı konusunun zihnini hâlâ kurcaladığını tahmin edebiliyordu. Billy, kendisinden yaklaşık bir buçuk sene önce doğmuş olan koyu saçlı, esmer tenli Jim'den çok farklıydı. Johnny, Jimbo'nun dünyaya gelişinden öyle mutlu olmuştu ki, karısını bulup ona boşanmak istediğini söylemeyi düşünmüştü ama bunu bir türlü gerçekleştirememişti. Ancak yine de arka bahçesinde bir palmiye ağacı olan, pembe alçıyla kaplı o evi satın almıştı çünkü şov dünyasında çalışan kişilerin bir ev hayatının olmasının önemine inanıyordu. Bu hayat Dorothy'nin eski kocası Dick Jonas'la birlikte Circleville, Ohio'da yaşamış olduğu ev hayatından da daha iyiydi.

Ama Dorothy, Johnny'nin kötü bir dönemden geçtiğinin farkındaydı. Yaptığı esprileri kimse anlamıyordu. Kaymağı ondan daha genç olan komedyenler yiyor, ona ise işin posası kalıyordu. Önceleri birinci sınıf bir sunucu ve müzisyendi ama şimdi sahnede yapacağı numaraları çalışmak yerine, kumar oynuyor ve içki içiyordu. Artık öyle bir hale gelmişti ki, gece kulübündeki ilk şovuna sert bir 'başlangıç' içkisiyle başladığı için son şova kadar dayanması mümkün olamıyordu. Gerçi kendisini hâlâ 'biraz müzik, biraz ince zeka' olarak

lanse ediyordu ama aslında bu tanıma 've bir Burbon'ın beşte biri' sözcüklerini de eklemesi gerekirdi.

Johnny Morrison artık bir zamanlar onun şarkılarını düzenleyen ve geceleri 'benim yirmi yaşındaki, pembe yanaklı Ohiolu çiftçi kızım'ı korumak için evine kadar ona eşlik eden kişiyle aynı adam değildi. Uğruna kadın avcılarından uzak durduğu ve yanındayken kendisini güvende hissettiği Johnny Morrison da değildi artık. "Hey," derdi o zamparalara bir zamanlar, "ayağınızı denk alın, ben Johnny Morrison'un sevgilisiyim."

Sol gözü görmeyen, iri yapılı ve bir dövüşçü görünümündeki Johnny, otuz altı yaşına geldiğinde onun için daha çok bir baba gibi olmuştu.

"Bu kadar çok içmemelisin," dedi.

Johnny bir sigara izmaritini tablaya bastırdı ve ellerini ceplerine soktu. "Bu gece canım şova çıkmak istemiyor."

"Bu ay kaçırdığın pek çok program oldu, Johnny."

Dorothy onun sert bakışları üzerine sesini kesti. Johnny bir şey söylemek için ağzını açar gibi olunca da kendisini bir espriye hazırladı ama tam o sırada bir doktor bekleme odasına girdi. "Bay ve Bayan Morrison, sanırım bebeğiniz iyileşecek. Yemek borusunu tıkayan bir kitlesi var. Onu kontrol altında tutabiliriz. Hayati tehlikeyi atlatmış durumda. Şimdi eve gidebilirsiniz. Bir değişiklik olursa biz sizi ararız."

***

Billy hayatta kalmayı başardı. İlk sene sürekli olarak Miami'deki hastanelere girip çıktı. Billy ve Jimbo, Dorothy ve Johnny'nin şehir dışında programları olduğu vakit Mimi'nin ya da bir çocuk bakım merkezinin gözetimine bırakılıyordu.

Dorothy, Billy'nin doğumundan bir sene sonra üçüncü kez hamile kaldı. Johnny bebeği Küba'da kürtaj ettirmeyi önerdi

ama Dorothy bunu kabul etmedi. Seneler sonra çocuklarına kürtajın ölümcül günahlardan biri olduğunu söyleyecekti. Kathy Jo 31 Aralık 1956 tarihinde, yani yılbaşı gecesi doğdu. Doğum masrafları karşısında ezilen Johnny, daha çok borç aldı ve daha çok içmeye başladı. Bu arada Dorothy onun tefecilerden altı bin dolar borç aldığını öğrenmişti. Onunla münakaşa etti. Johnny de onu dövdü.

1956 yılının sonbaharında, Johnny akut alkolizm ve depresyon tanısıyla hastaneye yatırıldı ama Jimbo'nun 19 Ekim'deki beşinci doğum günü partisinden bir gün önce hastaneden eve çıkması için ona izin verildi. O gece Dorothy geç vakit işten eve geldiğinde, onu masanın üzerine düşmüş bir halde buldu. Yerde yarım şişe viski ve boş bir uyku hapı kutusu vardı.

(2)

Öğretmen, Billy'nin ilk içsel arkadaşının isminin olmadığını hatırlıyordu. Dördüncü doğum gününden dört ay önce bir gün, Jimbo onunla oynamak istememişti ve Kathy de oyun için henüz çok küçüktü. Babası bir kitap okumakla meşguldü. Billy o yüzden tek başına odasında oyuncaklarıyla oynuyordu ve canı sıkılıyordu. Derken koyu renk saçlı ve gözlü bir oğlan çocuğunun karşısında oturmuş ona baktığını gördü. Billy ona bir oyuncak asker uzattı. Oğlan onu aldı, kamyonun içine koydu ve kamyonu ileri geri oynatmaya başladı. Hiç konuşmadılar ama bu bile yalnız olmaktan iyiydi.

O gece Billy ve ismi olmayan küçük çocuk, babasının ilaç dolabına gittiğini ve bir şişe hap çıkardığını gördüler. Babasının şişedeki sarı hapları avcuna döküp hepsini yuttuktan sonra kızaran yüzü aynaya aksetmişti. Daha sonra masaya oturmuştu. Billy, küçük karyolasına uzanmıştı. İsimsiz çocuk ise ortalıkta yoktu. Billy o gece yarısı annesinin çığlığıyla uyan-

dı. Onun telefona koşup polisi aramasını izledi. Billy, babasını bir sedyeye koyduklarını ve tepesinde ışıklar yanıp sönen bir arabaya bindirmelerini yanında duran Jimbo'yla birlikte pencereden seyretti.

Sonraki günlerde, babası bir daha onunla oynamak için hiç geri gelmedi. Annesi de her zaman üzüntülüydü ve sürekli işi oluyordu. Jimbo etrafta değildi ve Kathy de birlikte oynamak için çok küçüktü. Bill Kathy'yle oynamak, onunla konuşmak istiyordu ama annesi onun küçük bir kız olduğunu ve çok, ama çok dikkat etmesini söylemişti. O yüzden kendisini çok yalnız hissettiği ve sıkıldığı vakitler, karyolasında uzanıyor ve gözlerini kapatıp uykuya dalıyordu.

'Christene' gözlerini açtı ve Kathy'nin yattığı minik karyolaya gitti. Ağlamaya başlayan Kathy'nin yüz ifadesinden ne istediğini hemen anlamıştı. Güzel kadının yanına giderek Kathy'nin acıktığını söyledi.

"Teşekkür ederim, Billy," dedi Dorothy. "Sen iyi bir çocuksun. Kardeşine biraz göz kulak ol, ben de akşam yemeğini hazırlayayım. Sonra yanına gelir, işe gitmeden önce sana güzel bir masal okurum."

Christene, Billy'nin kim olduğunu ve ona neden bu isimle hitap edildiğini bilmiyordu ama Kathy'yle oynayabildiği için mutluydu. Kırmızı renkli bir mum boya aldı ve bebek karyolasının yanındaki duvara Kathy için küçük bir bebek resmi çizdi.

Aynı anda birinin geldiğini duydu; başını kaldırıp baktığında o güzel kadının duvardaki bebek resmine ve elindeki kırmızı boyaya baktığını gördü.

"Bu çok kötü! Kötü! Kötü! diye bağırdı Dorothy.

Christene hemen gözlerini kapadı ve oradan ayrıldı.

Billy gözlerini açtı ve annesinin yüzündeki öfkeli ifadeyi gördü. Annesi onu yakalayıp sarsmaya başlayınca çok kork-

tu ve ağladı. Neden cezalandırıldığını bilmiyordu. Sonra duvardaki resmi gördü ve o münasebetsiz şeyi kimin çizdiğini merak etti.

"Ben kötü değilim!" diye bağırdı.

"O şeyi duvara sen çizdin!" diye haykırdı annesi.

Billy başını iki yana salladı. "Billy değil. Kathy yaptı," dedi minik karyolayı göstererek.

"Yalan söylememelisin," dedi Dorothy, işaret parmağını onun küçük göğsüne iyice bastırarak. "Yalan söylemek... kötü... bir şeydir. Yalan söylersen cehenneme gidersin. Şimdi odana git."

Jimbo da onunla konuşmuyordu. Billy acaba o resmi Jimbo mu yaptı, diye içinden geçirdi. Bir süre ağladı ve sonra gözlerini kapatarak uykuya daldı.

Christene gözlerini açtığında kendisinden daha büyük bir oğlanın odanın diğer tarafında uyumakta olduğunu gördü. Etrafına bakınarak oynayabileceği bir bez bebek aradı ama tüm gördüğü oyuncak askerler ve kamyonlardı. O oyuncakları istemiyordu. Bebekler, ucunda emzik olan şişeler ve Kathy'nin yumuşacık bez bebeğini istiyordu.

Kathy'nin minik karyolasına bakmak için odadan sessizce çıktı ve onun odasını bulabilmek için üç ayrı odaya göz atmak zorunda kaldı. Kathy uyuyordu. Christene bez bebeği aldı ve kendi yatağına gitti.

Sabah olunca Kathy'nin bebeğini aldığı için Billy cezalandırıldı. Dorothy bebeği onun yatağında bulmuş ve onu neredeyse kafası kopacak gibi olana kadar sarsmış, sarsmıştı...

"Bunu bir daha yaptığını görmeyeyim," dedi annesi. "O Kathy'nin bez bebeği."

Christene, Billy'nin annesi etraftayken Kathy'yle nasıl oynadığına dikkat etmesi gerektiğini anlamıştı. Önce, diğer karyoladaki çocuğun Billy olacağını düşünmüştü ama herkes

onu Jimbo diye çağırıyordu. Demek ki, o Kathy'nin büyük ağabeyiydi. Kendi ismi Christene idi ama nedense herkes onu Billy diye çağırıyordu, o yüzden o da bu isme yanıt vermeyi öğrendi. Kathy'yi çok seviyordu ve aylar geçtikçe onunla oynamaya, ona yeni sözcükler öğretmeye ve ilk adımlarını attığında onu izlemeye başladı. Kathy'nin ne zaman acıktığını anlayabiliyor, onun hangi yiyecekleri sevdiğini biliyordu. Kathy'nin bir sıkıntısı olduğu vakit bunu hissediyor ve bir sorun olduğunda hemen Dorothy'ye haber veriyordu.

Birlikte evcilik oynuyorlardı. Annesi etrafta olmadığında Kathy'yle elbise giyip çıkarma oyunu oynamaya bayılıyordu. Birlikte Dorothy'nin elbiselerini, ayakkabılarını giyiyorlar, onun şapkalarını takıyorlar ve gece kulübünde şarkı söylüyormuş gibi yapıyorlardı. Christene en çok Kathy için resimler çizmeyi seviyordu ama artık bunları duvarların üzerine çizmiyordu. Dorothy ona sürüyle kağıt ve boya kalemi almıştı. Herkes Billy'nin ne kadar güzel resim yaptığını söyleyip duruyordu.

Johnny hastaneden taburcu olup eve geldiğinde, Dorothy oldukça endişeliydi. Çocuklarla oynarken ya da şov için yeni şarkılar ve programlar hazırlarken gayet iyi gibi duruyordu ama Dorothy arkasını döner dönmez hemen müşterek bahisçilere telefon açıyordu. Dorothy ona engel olmaya çalışmıştı ama Johnny onun üzerine yürümüş, ona küfürler edip vurmuştu. Sonra da Midget Mansion Moteli'ne geçmiş, Noel'de çocuklarla birlikte olmamış ve Kathy'nin yılbaşındaki üçüncü doğum gününe de gelmemişti.

18 Ocak günü Dorothy polisten gelen bir telefonla uyandı. Johnny'nin cesedi motelin önüne park ettiği station wagon arabasının içinde bulunmuştu. Egzoz borusundan çıkan bir hortum arabanın arka camından içeri sokulmuştu. Johnny

sekiz sayfalık bir intihar notu bırakmıştı. Notta Dorothy'ye saldırıyor ve bir iki şahsi borcunu sigorta parasından ödemesi için talimatlar veriyordu.

Dorothy çocuklara Johnny'nin cennete gittiğini söyleyince Billy ve Jimbo pencereye gidip gökyüzüne baktılar.

Ertesi hafta tefeciler Dorothy'ye Johnny'nin altı bin dolarlık borcunu ödemediği takdirde ya onun ya da çocukların başına bir şeyler gelebileceğini söylediler. Bunun üzerine Dorothy çocukları da alarak önce kız kardeşi Jo Ann Bussy'nin Key Largo'daki evine ve sonra da Circleville, Ohio'ya kaçtı. Orada eski kocası Dick Jonas'la karşılaştı. Birkaç kez birlikte çıktılar ve Jonas'ın değiştiğine dair yeminler etmesi üzerine Dorothy onunla yeniden evlendi.

(3)

Bir sabah mutfağa gidip de ayak parmaklarının ucuna basarak tezgahtan bulaşık kurutma bezini almaya çalıştığında Billy hemen hemen dört yaşındaydı. Tezgahın üzerindeki kurabiye kavanozu aniden yere düşüp paramparça oldu. Billy parçaları bir araya getirmeye çalıştı ama bunu bir türlü beceremedi. Tam o sırada birisinin geldiğini duyarak titremeye başladı. Cezalandırılmak istemiyordu. Canının yanmasını da istemiyordu.

Kötü bir şey yaptığının farkındaydı ama sonra neler olup bittiğini bilmek, annesinin ona bağırmasını duymak istemiyordu. Gözlerini kapattı ve uykuya daldı...

Shawn gözlerini açtı ve etrafına bakındı. Yerdeki kavanoz parçalarını gördü ve onlara bakakaldı. Bu neydi? Neden kırılmıştı? Kendisi neden buradaydı?

İçeriye güzel bir kadın girdi, dik dik ona baktı ve ağzını açıp kapamaya başladı, ama Shawn hiçbir ses duymuyordu.

Kadın kıpkırmızı olmuş yüzüyle ve sürekli açılıp kapanan ağzıyla onu tekrar tekrar iyice sarstı, işaret parmağını göğsüne bastırdı. Shawn kadının ona neden bu kadar kızdığını bir türlü anlayamıyordu. Kadın onu bir odaya doğru sürükledi, içeriye ittirdi ve kapıyı kapattı. Shawn ölüm sessizliği içindeki o odada öylece kalakaldı ve başına neler geleceğini merak etti. Sonra da uykuya daldı.

Billy gözlerini açarak bir köşeye sindi ve kurabiye kavanozunu kırdığı için dayak yemeye hazırlandı ama öyle bir şey olmadı. Kendi odasına nasıl geri gelebilmişti? Eh, artık bir yerlerde olmaya ve gözlerini kapattıktan sonra açtığında kendisini farklı bir yerde ve farklı bir zaman diliminde bulmaya alışmıştı... Herkes aynı şeyleri yaşıyor olmalı diye düşündü. Şu ana kadar kendisini bir kez yalancılıkla suçlandığı ve yapmadığı bir şey için cezalandırıldığı bir durumda bulmuştu. Şimdi ise kötü bir şey yapmış ama uyandığında başına bir iş gelmemişti. Kavanozu kırdığı için annesinin onu ne zaman cezalandıracağını merak ediyordu. Çok tedirgindi. Günün geri kalanını yalnız başına odasında geçirdi. Ümitle Jimbo'nun okuldan gelmesini bekledi. Belki de oyuncak askerleriyle ve kamyonlarıyla oynayan o siyah saçlı çocuk da gelirdi... Billy gözlerini sıkı sıkı kapatarak o küçük çocuğun gelmesini bekledi ama gelen giden olmadı.

Tuhaf olan şey, kendisini artık yalnız hissetmiyor olmasıydı. Yalnız ve üzgün olduğunu ya da canının sıkıldığını hissettiği an, hemen gözlerini kapatıyordu. Onları açtığında kendisini her şeyin değiştiği farklı bir yerde buluyordu. Bazen güneş dışarıda pırıl pırıl parlarken gözlerini kapatıyordu ve onları açtığında gece olmuş oluyordu. Bazen de bunun tam tersi oluyordu. Başka vakitler, Kathy'yle ya da Jimbo'yla oynarken, kendisini aniden yerde tek başına otururken buluyordu. Bu tür bir şey olduğunda bazen kollarında kırmızı lekeler görüyordu ya da

sanki şaplak yemiş gibi poposunda bir ağrı hissediyordu. Ama artık ne kimse onu sarsıyor ne de poposuna şaplak atıyordu.

Onu artık kimse cezalandırmadığı için çok mutluydu.

(4)

Dorothy, Dick Jonas'la sadece bir sene birlikte oldu. Durum artık dayanılmaz bir hale gelince, onu ikinci kez terk etti. Lancaster Country Kulübü'nde garson olarak çalışarak ve Continental ve Top Hat gibi gece kulüplerinin kokteyl salonlarında şarkı söyleyerek kendisine ve çocuklarına baktı. Çocukları Circleville, Ohio'daki Aziz Joseph Okulu'na vermişti.

Billy, birinci sınıfta gayet başarılıydı. Rahibeler onun resim yeteneğini yere göğe sığdıramıyorlardı. Çizimlerini süratle yapabiliyor, ışık ve gölge unsurlarını altı yaşındaki bir çocuğa göre olağanüstü bir şekilde kullanabiliyordu. Ama ikinci sınıfa geçtiğinde, Rahibe Jane Stephens yazı yazarken ve resim yaparken ille de sağ elini kullanması için ona ısrar etti. "Sol elinde şeytan var, Billy," dedi ona. "Onu zorla da olsa oradan çıkartmalıyız." Kadının cetvelini kaldırdığını görünce, hemen gözlerini kapattı...

Shawn gözlerini açtı ve siyahlara bürünmüş, kolalı beyaz önlüklü bir kadının elinde bir cetvelle ona doğru geldiğini gördü. Buraya bir şey için cezalandırılmak üzere geldiğini biliyordu. Ama ne yapmıştı ki? Kadın ağzını açıp kapıyordu ama onun ne dediğini duyamıyordu. Bir köşeye sindi ve kadının kıpkırmızı kesilen öfkeli yüzüne dik dik baktı. Kadın onun sol elini yakaladı, elindeki cetveli havaya kaldırdı ve hiç sesini çıkarmadan defalarca onun avcuna indirdi.

Shawn'un yanaklarından aşağı yaşlar akmaya başladı. Buraya yapmadığı bir şey için cezalandırılmak üzere getirilmişti. Bunun nedenini anlayamıyordu. Bu adil bir şey değildi.

Shawn gidince, Billy gözlerini açtı ve Rahibe Stephens'in gitmekte olduğunu gördü Kırmızı izlerle kaplanan ve cayır cayır yanmakta olan sol eline baktı. Yüzünde de bir şey olduğunu hissediyordu. Sağ eliyle yanağına dokundu. Bunlar gözyaşları mıydı?

Jimbo, kendisi bir sene ve dört ay daha büyük olmasına rağmen o yaz evden kaçma fikrini ortaya atanın yedi yaşındaki Billy olduğunu hayatı boyunca hiç unutmadı. Billy ona bir miktar yiyecek paketledikten ve yanlarına bir bıçak ve birkaç elbise aldıktan sonra buradan başlarını alıp gideceklerini ve maceralar yaşayacaklarını söylemişti. Döndüklerinde zengin ve ünlü olacaklardı. Küçük kardeşinin bu planından ve kararlılığından çok etkilenen Jimbo, ona uymayı kabul etti.

Paketlerini alarak evden sıvıştılar ve Circleville'den çıkıp şehrin varoşlarından ve meskun mahallelerinden geçtiler ve yoncalarla kaplı açık arazilere vardılar. Billy açık alanın ortalarındaki beş altı elma ağacını göstererek öğle yemeği için orada mola vereceklerini söyledi. Jimbo onun peşinden gitti.

Ağaçlara yaslanarak elmalarını yediler. Yaşayacakları maceraları hayal ederek orada otururlarken Jimbo şiddetli bir rüzgarın gelmekte olduğunu hissetti. Elmalar patır patır yanlarına düşmeye başlamıştı.

"Hey," dedi Jimbo, "galiba bir fırtına geliyor."

Billy etrafına bakındı. "Şuradaki arılara bir baksana!"

Jimbo tüm tarlanın vızıldayarak uçan arılarla kaplı olduğunu gördü. "Her yanı kaplamışlar. Bizi sokarlarsa ölürüz. Kapana kısıldık. İmdat! İmdat!" diye bağırmaya başladı. "Bize yardım edin!"

Bill hemen paketlerini toparladı. "Tarlaya girerken arılar bizi sokmadı. En iyisi geldiğimiz yerden geri dönmek ama bu kez koşalım. Hadi, fırla!"

Jimbo bağırmayı kesti ve onun peşinden gitti.

Tarların bir ucundan diğer ucuna yarışır gibi koştular ve arılar tarafından sokulmadan yola geri çıkmayı başardılar.

"İyi ki öyle hızlı düşündün," dedi Jimbo.

Billy kararmakta olan göğe baktı. "Pek hoş görünmüyor," dedi. "Karşımıza ummadığımız bir engel çıktı. İstersen bugünlük bu işten vazgeçelim. Eve geri dönelim ama kimseye bir şey anlatmayalım. Bir başka sefer yeniden deneriz."

Jimbo eve varana kadar küçük kardeşinin kendisini yönlendirmesine neden izin verdiğini düşündü durdu.

O yaz daha sonra Circleville çevresindeki ormanları keşfe çıktılar. Hargis Deresi'ne vardıklarında, bir daldan suya doğru sarkan bir ip gördüler.

"Bu ipe tutunup sallanarak karşı kıyıya geçebiliriz," dedi Billy.

"Bir bakayım," dedi Jimbo. "Ben senden büyüğüm. İlk önce benim gitmem gerek. Eğer güvenliyse, arkamdan da sen karşıya geçersin."

Jimbo ipi çekti, hızlı koşabilmek için geriye çekildi ve kendisini karşı kıyıya doğru savurdu. Ama derenin dörtte üçünü ancak geçmişti ki düştü ve çamura saplandı. Çamur onu içine doğru çekiyordu.

"Bataklık!" diye haykırdı Jimbo.

Billy hemen harekete geçti. Büyükçe bir sopa buldu ve bunu Jimbo'ya doğru fırlattı. Sonra tir tir titreyerek ağaca tırmandı, ipi bir dalın üzerinden sarkıttı ve ağabeyini kurtarmayı başardı. Kıyıya çıkınca Jimbo sırt üstü yattığı yerden ona baktı.

Billy hiç sesini çıkarmadı ama Jimbo bir kolunu küçük kardeşinin omzuna attı. "Hayatımı kurtardın, Billy," dedi. "Sana teşekkür borçluyum."

Billy ve Jimbo'nun aksine, Kathy Katolik okulunu seviyor

ve rahibelere de hayranlık besliyordu. Büyüdüğü vakit kesinlikle rahibe olmakta kararlıydı. Babası Johnny Morrison'u iyilikle anıyor ve onunla ilgili olabilecek her şeyi öğrenmek istiyordu. Anneleri onlara babalarının hasta olduğunu, hastaneye götürüldüğünü ve orada öldüğünü söylemişti. Beş yaşındaydı ve okula gidiyordu. Yaptığı her işten önce kendisine ilk olarak, "Babam Johnny benim bunu yapmamı ister miydi?" diye soruyordu. Bu onun yetişkin olduktan sonra da yapmayı sürdürdüğü bir şeydi.

Dorothy şarkı çalışmalarından bir miktar para biriktirmiş ve Top Hat Bar'ın hisselerinin bir kısmını satın almıştı. Bir ara yakışıklı ve hızlı hızlı konuşan genç bir adamla tanıştı. Adamın ikisinin Florida'da bir gece kulübü açmasıyla ilgili harika bir fikri vardı. Süratle hareket etmeleri gerektiğini söylüyordu. Dorothy çocukları Florida'ya götürüp oradaki yerleri bir kolaçan etmeliydi. Kendisi burada Circleville'de kalacak, bardaki hisselerini satacak ve sonra onun yanına gelecekti. Dorothy'nin yapması gereken tek şey, hisseleri ona devrettiğine dair bir kağıt imzalamaktı.

Dorothy adamın ona söylediklerini yaptı, çocukları kız kardeşinin Florida'daki evine götürdü, satılık olan bir iki kulübü gezdi ve bir ay kadar bekledi. Ama adam ortalıkta görünmedi. Dolandırıldığını anlayınca yeniden ama bu kez meteliksiz olarak Circleville'e döndü.

Dorothy 1962 yılında, bir bovling salonunda şarkı söylerken bir dul olan Chalmer Milligan'la tanıştı. Chalmer, Billy'yle aynı yaşta olan kızı Challa'yla birlikte yaşıyordu. Bir de hemşire olan daha büyük bir kızı vardı. Dorothy'ye kur yapmaya başladı ve telefon parçalarını kalıba döken pres makinelerinden sorumlu işçi temsilcisi olarak çalıştığı şirkette ona da bir iş buldu.

Billy en başından beri ondan hiç hoşlanmamıştı. Jimbo'ya "Bu adama güvenmiyorum," dedi.

Tüm Midwest'te bilinen Circleville Balkabağı Festivali, şehirde tüm yıl boyunca gerçekleştirilen etkinliklerin en ünlüsü ve en önemlisiydi. Resmigeçitler ve gösteriler yapılır, tüm sokaklar bir balkabağı panayırı haline getirilir ve satıcılar kendilerine ayrılan yerlerde balkabağı donatından tutun, balkabağı şekerlemeleri ve hatta balkabağı hamburgerleri bile satarlardı. Şehir karnaval turlarının yapıldığı ve balkabaklarıyla, ışıkla ve flamalarla donatıldığı bir masal diyarı haline gelirdi. 1963 yılının Balkabağı Festivali de aynen daha öncekiler gibi herkesi mutlu etmişti.

Dorothy hayatının nihayet iyi bir döneme girdiğini düşünüyordu. Ona bakmaya ve çocuklarını da evlat edinmeye kabul etmeye hazır, istikrarlı bir işi olan bir adamla tanışmıştı. Onun iyi bir baba olacağını hissediyordu, kendisi de Challa'ya iyi bir anne olacaktı. 27 Ekim 1963 tarihinde Dorothy, Chalmer Milligan'la evlendi.

Nikahtan üç hafta sonra, kasım ortalarında bir pazar günü, Chalmer onları babasının sadece on beş dakika uzaklıkta Bremen, Ohio'daki küçük çiftliğine götürdü. Beyaza boyalı çiftlik evine gidecekleri, verandadaki salıncakta sallanacakları, pınarın üzerine buzdolabı niyetine inşa edilmiş arka taraftaki ufak binanın ve tepenin az ilerisindeki kırmızı kiremitten ambarın etrafında gezinecekleri fikri çocuklara çok büyük bir heyecan vermişti. Oğlanlar buraya hafta sonları benimle birlikte çalışmak için gelebilirler, demişti Chalmer çünkü sebze dikimi için toprağın hazırlanması oldukça yoğun bir çalışma gerektiriyordu.

Billy geri dönerlerken tarlalarda çürümekte olan balkabaklarına baktı ve ambarın görüntüsünü ve gördüğü manzara-

yı zihnine nakşetmeye çalıştı. Eve gider gitmez Chal Baba'ya hediye etmek için bütün bunların bir resmini yapacaktı.

***

Bir sonraki cuma günü, Başrahibe ve Peder Mason üçüncü sınıf odasına geldiler ve Rahibe Jane Stephens'a fısıldayarak bir şeyler söylediler.

"Çocuklar, hepiniz lütfen ayağa kalkıp başlarınızı eğer misiniz?" dedi Rahibe Stephens, yanaklarından yaşlar akarken.

Peder Mason'un sesinin ciddi tonundan şaşkına dönen çocuklar, onun titrek sesle söylediklerini dinlediler: "Çocuklar, dünyanın durumu hakkında fazlaca bir şey bilmiyor olabilirsiniz. Sizden böyle bir şeyi bekliyor da değilim. Ama size Başkanımız John F. Kennedy'nin bu sabah öldürüldüğünü söylemem gerek. Şimdi bir dua okuyalım."

Peder Mason İsa'nın Duası'nı okuduktan sonra çocuklar onları evlerine götürecek olan otobüsleri beklemek için dışarı gönderildiler. Yetişkinlerin korkunç bir keder içinde olduğunu hisseden çocuklar ayakta durup sessizce beklediler.

O hafta sonu aile haberleri ve cenaze törenini televizyondan izlerken, Billy annesinin ağladığını fark etti. Bu ona büyük bir acı verdi. Onu böyle görmeye ya da ağladığını işitmeye dayanamıyordu. O yüzden de gözlerini kapattı...

Shawn geldi ve televizyon ekranındaki sessiz görüntülere ve bunları seyredenlere baktı. Televizyona iyice yaklaştı ve titreşimleri hissetmek için yüzünü ekrana yaklaştırdı. Challa onu hızla oradan çekti. Shawn odasına gitti ve karyolasının üzerinde oturdu. Dişlerini sıkıp nefesini ağzından ağır ağır verdiği takdirde kafasının içinde aynı komik titreşimleri hissettiğini fark etti. Bızzzzz gibi bir ses duyuyordu. Odasında durup bunu tek başınayken uzunca bir süre yaptı. Bızzzzz...

Chalmer üç çocuğu Aziz Joseph'e götürdü ve onları Circleville şehir okulu sistemine kaydettirdi. İrlandalı bir protestan olarak, aileden kimsenin Katolik okuluna gitmesine izin veremezdi; hepsinin Metodist Kilisesi'nin okuluna gitmesi gerekiyordu.

Çocuklar okudukları duaların artık yetişkinlerle birlikte söyleyebildikleri Ave Maria ve İsa'nın Duası'ndan, özellikle Challa'nın söylediği 'Şimdi kendimi uykunun kollarına bırakıyorum' türünden çocuk dualarına değişmesinden hiç hazzetmemişlerdi.

Billy, ille de dinini değiştirmesi gerekecekse, babası Johnny Morrison'un dinini kabul etmeye, yani Yahudi olmayı tercih etmeye karar verdi.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

(1)

Dorothy evlendikten ve hep birlikte yakınlardaki Lancaster şehrine taşındıktan hemen sonra, Chalmer'ın dört çocuk üzerinde de gereksiz bir disiplin uyguladığını keşfetti. Yemek masasında kimse konuşmayacaktı. Gülmek yoktu. Tuz masada saat yönünde geçirilecekti. Misafir geldiğinde, çocuklar bacaklarını bitiştirip dimdik oturacaklar ve ellerini dizlerine koyacaklardı.

Kathy'nin annesinin kucağında oturma izni yoktu. "Bunun için fazla büyüksün," demişti Chalmer, yedi yaşındaki çocuğa.

Bir keresinde yemek yerlerken Jimbo, Billy'den tuzu geçirmesini istemişti. Tuzluğa tam olarak erişemeyen Billy de onu eliyle yana doğru kaydırmıştı. Chalmer bunun üzerine Billy'ye, "Sen hiçbir şeyi doğru yapamaz mısın? Dokuz yaşındasın ve hâlâ bir bebek gibi davranıyorsun," diye bağırmıştı.

Çocukların hepsi Chal Baba'dan korkar olmuşlardı. Hele, bira içtiğinde durum daha da kötü oluyordu.

Öfkesini göstermekten çekinen Billy, içine kapanmıştı. Bu katı disiplini, düşmanca tutumu ve cezaları anlayamıyordu. Bir keresinde Chalmer ona bağırdığında, Billy doğrudan onun yüzüne bakınca, Chalmer bir yılanınki gibi soğuk bir sesle "Seninle konuştuğumda gözlerini yere indir," diye tıslamıştı ona.

Bu ses Billy'yi olduğu yere sinmek ve yere bakmak zorunda bırakıyordu.

Shaw gözlerini açıp da etrafa bakındığında genellikle dudakları kıpır kıpır kıpırdanan, suratından öfke fışkıran birinin onu izlediğini görüyordu. Bazen onu izleyen güzel bir kadın oluyordu. Bazen de kızlardan biri ya da ondan biraz daha büyükçe olan o oğlan çocuğu onu ittirip elindeki oyuncağı alıyorlardı. Onlar dudaklarını kıpırdatınca, Shawn da kendi dudaklarını kıpırdatıyor ve dişlerinin arasından o vızıltı gibi sesi çıkarıyordu. Böyle yaptığında, diğerleri gülmeye başlıyordu. Ama o öfkeli, büyük adam hiç gülmezdi. Sadece gözlerini ona diker ve bakardı. Shawn sonra ağlamaya başlardı. Bu da kafasının içinde tuhaf şeyler hissetmesine neden olurdu. Bunun üzerine gözlerini kapar ve oradan ayrılırdı.

Kathy bir ara Billy'nin çocukluğunda en sevdiği oyunun ne olduğunu hatırladı.

"Haydi, arı ol, Billy," dedi. "Challa'ya göster nasıl olduğunu."

Billy şaşkınlıkla baktı onlara. "Ne arısı?"

"Yaptığın o arı numarasını. Biliyorsun, hani bızzzzzzz!"

Billy hayretler içinde arı gibi vızıldamaya başladı.

"Çok komiksin," dedi Kathy.

Jimbo odalarına gittikten sonra, "Geceleri o vızıltı sesini neden yapıyorsun?" diye sordu Billy'ye. İki kişilik, tahtadan yapılmış antika bir yatakta birlikte yatıyorlardı. Jimbo'nun pek çok kez erkek kardeşinin çıkardığı o vızıltı sesi nedeniyle geceleri uyandığı oluyordu.

Jimbo'nun da kızlar gibi bu sesten bahsetmesi bu konuda hiçbir şey bilmeyen Billy'yi utandırmıştı. Süratle düşündü ve "O benim uydurduğum bir oyun," deyiverdi.

"Nasıl bir oyun?"

"Oyunun ismi 'Küçük Arı.' Göstereyim sana." İki elini de yatak örtüsünün altına soktu ve daireler çizmeye başladı. "Bızzzzz... Gördün mü? Burada bir arı ailesi var."

Jimbo'ya göre bu vızıltı sesi gerçekten de örtülerin altından geliyordu. Billy bir elini örtünün dışına çıkardı ve onu bir çanak haline getirdi. Bu kez de ses elinin içinden geliyor gibi oldu. Daha sonra da parmaklarıyla yastığın ve örtünün üzerinde bir arı yürüyormuş gibi yaptı. Bunu Jimbo kolunda keskin bir acı duyana dek, birkaç kez tekrarladı.

"Uf! Neden yaptın ki bunu?"

"Seni o arılardan biri soktu! Şimdi onu yakalaman gerek. O arıyı ez ya da elinle üstüne bastır."

Jimbo kendisini sokan arıya birkaç kez eliyle vurdu ya da onu avcunun içine hapsetti. Bir keresinde çıkan vızıltı sesi bütün odayı kapladı, giderek arttı ve daha da öfkeli bir hal aldı ve başka bir el gelip onu sert bir şekilde defalarca çimdikledi.

"*Ah! Ah!* Hey, canımı acıtıyorsun!"

"Canını acıtan ben değilim," dedi Billy. "Sen Küçük Arı'yı tuzağa düşürdün. Onun babası ve ağabeyi de vızıldayarak seni cezalandırmaya geldiler."

"Güzel bir oyunmuş," dedi Jimbo. "Yarın gece yine oynayalım."

Billy uykuya dalmadan önce karanlıkta bir süre öylece yattı. O vızıldama sesi için bundan daha gerçekçi bir açıklama yapılamazdı, diye düşündü. Bu oyunu muhtemelen kafasının içinde oynamak için icat etmiş ve evdeki diğerlerinin onu duyabileceğini hiç aklına getirmemişti. Bu herhalde başka pek çok insanda da olan bir şeydi. Bir zaman dilimini atlamak ya da kaçırmak gibi bir şeydi. Başkalarının başına da geliyor olmalı, diye düşündü. Annesinin ya da komşulardan birinin,

"Aman Tanrım, zaman ne kadar çabuk geçti," "Saat o kadar oldu mu?" ya da "Gün göz açıp kapayıncaya kadar nasıl da bitiverdi?" dediğini pek çok kez duymuştu.

(2)

Öğretmen bir pazar gününü çok canlı bir şekilde hatırlıyordu. 1 Nisan Şaka Günü'nden bir hafta sonraydı. Yedi hafta önce dokuz yaşına giren Billy, Chal Baba'nın sürekli olarak onu izlediğini fark etmişti. Eline bir dergi alıp okuyor gibi yapmış ama başını kaldırdığında onun bir elini çenesine dayamış ve suratında buz gibi bir ifadeyle oturduğu yerden, yeşile çalan mavi gözleriyle onun yaptığı her hareketi boş bakışlarla izlediğini görmüştü. Billy oturduğu yerden kalkmış, dergiyi özenli bir şekilde sehpanın üzerine koymuş ve sedire otururken ona tembihlendiği gibi, bacaklarını bitiştirmiş ve ellerini dizlerinin üzerine yerleştirmişti. Ama Chalmer ona bakmaya devam ediyordu. O yüzden kalkıp arka verandaya gitmişti. Ne yapması gerektiğini bilemediği için huzursuzdu. Aklına Blackjack'le oynamak gelmişti. Herkes Blackjack'in yırtıcı bir köpek olduğunu söylüyordu ama Billy'nin onunla arası iyiydi. Başını kaldırdığında Chalmer'ın banyonun penceresinden onu gözetlemeyi sürdürdüğünü görmüştü.

Korkmaya başlamıştı. Chalmer'ın bakışlarından kurtulmak istiyordu. Evin etrafından dolanarak ön bahçeye geçmişti. Sıcak bir gece olmasına rağmen tüm bedeni tir tir titriyordu. Gazete dağıtan çocuk *Gazette'i* ona doğru fırlatınca, Billy gazeteyi içeri koymak için eve doğru yönelmişti ama Chalmer yine oradaydı ve bu kez de ön pencereden ona bakıyordu.

Billy, o pazar gününün geri kalanında ve tüm akşam boyunca Chalmer'ın bakışlarının adeta üzerine demir attığı gibi bir hisse kapılmıştı. Onun ne yapmak istediğini bilmediği için

zangır zangır titriyordu. Chalmer hiçbir şey demiyordu ama gözleri hep onun üzerindeydi ve tüm hareketlerini izliyordu.

Aile o akşam *Walt Disney'in Renklerin Harika Dünyası*'nı izlerken Billy de yerde uzanmış televizyona bakıyordu. Arada bir başını çevirdiğinde Chalmer'ın o buz gibi ve bomboş bakışlarıyla ona baktığını görüyordu. Sedire, annesinin yanına oturmak için ayağa kalkınca, Chalmer da kalktı ve yalpalaya yalpalaya odadan çıkmıştı.

Billy o gece pek uyuyamamıştı.

Chalmer ertesi sabah, kahvaltıdan önce mutfağa gelmişti. O da pek uyumuş gibi görünmüyordu. Billy'ye birlikte çiftliğe gideceklerini söylemişti. Orada yapılması gereken sürüyle iş vardı.

Chalmer çiftliğe giderken arka ve uzun yolu seçmişti ve tüm yolculuk boyunca ağzını açmamıştı. Garaj kapısını açmış ve traktörü ambarın içine sürmüştü. Sonra Billy gözlerini kapatmıştı. Canı yanıyordu...

Dr. George Harding'in mahkemeye sunduğu raporda bu olaydan şöyle bahsediliyordu: "Hasta, Bay Millligan'ın ona fiili livata da dahil olmak üzere sadistik ve cinsel taciz uyguladığını söylemiştir. Hasta, bütün bunların o sekiz ya da dokuz yaşındayken olduğunu, genellikle bir çiftlikte üvey babasıyla birlikte yalnız olduğu sıralarda bir sene boyunca devam ettiğini ve onu 'ambara gömeceğini ve annesine de evden kaçtığını söyleyeceği' şeklinde tehdit etmesi nedeniyle de üvey babasının onu öldürmesinden korktuğunu dile getirmiştir."

Billy'nin beyni, duyguları ve ruhu işte tam da o sırada tam yirmi dört parçaya bölündü.

(3)

Kathy, Jimbo ve Challa daha sonra Öğrentmen'in annelerinin ilk kez dayak yediği günle ilgili anısını teyit ettiler.

Dorothy'ye göre, Chalmer onu yakındaki bir tezgahın önünde siyahi bir iş arkadaşıyla konuşurken görünce öfkeden kudurmuştu. Dorothy şerit denetimli bir delme matkabını işletirken, bu adamın montaj hattının başındayken uyuklamaya başladığını görünce yanına gitmiş ve sarsarak ona tehlikeli bir iş yaptığını söylemişti. Adam da gülümseyip ona teşekkür etmişti.

Sonra kendi iş tablasının olduğu yere geri gelmiş ve Chalmer'ın ona pis pis baktığını görmüştü. Chalmer eve gidene kadar hiç sesini çıkarmamış ama yol boyunca somurtup durmuştu.

Eve geldiklerinde, Dorothy ona nihayet, "Neyin var senin? Bana söylemek ister miydin?" demişti.

"Sen ve o zenci," dedi Chalmer, "aranızda neler var?"

"Aramızda ne mi var? Tanrı aşkına, sen neden bahsediyorsun?"

Chalmer, Dorothy'yi işte ilk kez o gün dövmüştü. Çocuklar onun hiç durmadan Dorothy'ye yumruk atmasını oturma odasından izliyorlardı. Billy dehşet içinde ayakta duruyor ve annesine yardım edebilmek, Chalmer'ın onun canını yakmasına bir son vermek istiyordu. Ama burnuna içki kokusu geldiği için, Chalmer'ın onu öldürüp ambara gömmesinden ve annesine de evden kaçtığını söylemesinden korkmuştu.

Billy odasına kaçmış, güm diye kapattığı kapıya sırtını dayamış ve elleriyle kulaklarını kapatmıştı. Ama annesinin çığlıklarını yine de duyuyordu. Bedenini ağlayarak yavaşça kaydırdı ve yere oturdu. Gözlerini sıkı sıkı kapattı. Shawn'un sessiz dünyasında her şey o anda bir kez daha sessizleşti...

Öğretmen'in hatırladığı kadarıyla bu olay, Billy'nin bir zaman karmaşası yaşamasına neden olan kötü olayların ilkiydi. Billy'nin zihni de hayatı da karman çorman olmuştu. Zamanı

şaşırıyor, hangi gün, hafta ya da ay olduğunu bilemiyordu. Dördüncü sınıf öğretmenleri onun tuhaf davranışlarını fark etmişlerdi. Öyle ki, neler olup bittiğini bilmeyen kişiliklerinden biri tuhaf bir şey söylediğinde ya da ayağa kalkıp sınıfın içinde dolanmaya başladığında, Billy'ye köşede dikilme cezası veriyorlardı. Yüzü duvara dönük olarak köşede dikilme cezasını çeken, üç yaşındaki Christene idi.

Orada uzun bir süre, hiç sesini çıkarmadan durabiliyor ve böylece Billy'nin başının derde girmesini önlüyordu. Örneğin, elle yapılması gereken işler dışında dikkat aralığı çok kısa olan Mark bu işi asla yapamazdı. Tommy isyan ederdi. David ızdırap çekerdi. Emniyet supabı olan 'Jason', ciyak ciyak bağırırdı. 'Bobby' kendisini bir hayal alemine teslim ederdi. Johnny Morrison gibi Yahudi olan 'Samuel' dua okurdu. Ötekilerin her biri mutlaka yanlış olan bir şey yapar ve Billy'nin başını daha da beter derde sokarlardı. Bir tek, hep üç yaşında kalan Christene orada sabırla durabilir ve ağzını bile açmazdı.

Christene 'köşe çocuğu'ydu.

Ötekilerden birinin sesini ilk kez duyan da oydu. Bir sabah okula giderken kır çiçekleri toplamak için bir tarlada durmuştu. Tarlada sumak çiçekleri ve üzerinde dutlar olan ağaçlar vardı. Christene çiçeklerden bir demet yapmaya çalıştı. Dördüncü sınıf öğretmeni Bayan Roth'a bir demet götürdüğü takdirde, belki de köşede durma cezasına o kadar çok çarptırılmazdı. Elma ağacının yanından geçerken, çiçekten vazgeçip, meyve götürmeye karar verdi. Kır çiçeklerini bir kenara fırlattı ve ağaçtaki elmalara uzanmaya çalıştı. Çok yüksekte olduklarını görünce üzüldü ve gözlerine yaşlar doldu.

"Ne derdin var, küçük kız? Neden ağlıyorsun?"

Etrafına bakındı ama kimseyi göremedi. "Bu ağaç bana elmalarını vermiyor," dedi.

"Ağlama. Ragen sana onları verir."

'Ragen' ağaca tırmandı ve tüm gücünü kullanarak kalın bir dal kopartıp aşağı indi. "İşte," dedi, "Sana sürüyle elma getirdim." Sonra da eli kolu elmalarla dolu olarak okula kadar Christene'in yanında yürüdü.

Christene, Ragen gittikten az sonra elmaları sokağın orta yerinde düşürdü. Bir araba, Bayan Roth'a vermek istediği en büyük ve en parlak olanın üzerine doğru geliyordu. Onu yerden almak isterken, Ragen fırlayarak geldi ve onu arabanın altında kalmaktan kurtarıp yolun kenarına çekti. Christene arabanın o güzel elmayı ezmiş olduğunu fark etti ve ağlamaya başladı ama Ragen, onun kadar güzel olmayan bir taneyi hemen yerden aldı, eliyle üstünü sildi ve okula götürsün diye Christen'e verdi.

Elmayı çalışma masasının üzerine koyduğunda Bayan Roth, "Ah, teşekkür ederim, Billy," dedi.

Bu Christene'i çok üzmüştü çünkü elmayı getiren Billy değil, *oydu*. Nereye oturması gerektiğini bilemeden odanın arka tarafına geçti. Sol tarafta bir yer bulup oturdu ama iri yarı bir oğlan gelip, "Yerimden kalk bakalım," diye bağırdı.

Christene kendisini çok kötü hissetti ama Ragen'ın gelip oğlanı pataklayacağını hissedince hemen oradan kalkıp başka bir sandalyeye geçti.

"Hey, orası da benim yerim," dedi bir kız kara tahtanın oradan. "Billy'ye bakın, benim yerime oturuyor."

"Nerede oturacağını bilmiyor musun sen?" diye sordu Bayan Roth.

Christene hayır demek ister gibi başını iki yana salladı.

Bayan Roth odanın sağ tarafındaki boş bir yeri göstererek, "Billy, sen git ve şurada otur, haydi bakayım," dedi.

Christene, Bayan Roth'un neden kızdığını anlamamıştı. Oysaki, öğretmeni onu beğensin diye neler yapmıştı. Göz-

yaşları yanaklarından akarken Ragen'ın öğretmene kötü bir şey yapmak üzere gelmekte olduğunu hissetti. Gözlerini sımsıkı yumdu, ayaklarını yere vurarak Ragen'ı engelledi. Sonra kendisi de oradan ayrıldı.

Billy gözlerini açtı, etrafına bakındı, kendisini sınıfta bulunca şaşırdı. Tanrım, oraya nasıl gelmişti? Neden herkes ona bakıyordu? Neden kıkırdayıp duruyorlardı?

Sınıftan çıkarken Bayan Roth'un ona seslendiğini duydu. "Elma için teşekkür ederim, Billy. Çok nazik bir davranıştı. Seni azarlamak zorunda kaldığım için üzgünüm."

Bayan Roth koridorda uzaklaşırken, Billy onun arkasından baktı ve neden bahsettiğini anlamaya çalıştı.

(4)

Kathy ve Jimbo, İngiliz aksanını ilk kez duyduklarında Billy'nin onlarla dalga geçtiğini sanmışlardı. Jimbo onunla birlikte odada, çamaşırları seçip ayırıyordu. Kathy odaya geldi ve Billy'nin onunla ve Challa'yla birlikte okula gitmeye hazır olup olmadığını sordu.

"Neyin var senin, Billy?" dedi, yüzündeki afallamış ifadeyi görünce.

Billy ona baktı, etrafına bir göz gezdirdi ve sonra gözlerini ona dikmiş olan diğer oğlana bir bakış attı. Bu ikisinin kim oldukları ya da kendisinin neden ve nasıl orada olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Billy isminde kimseyi tanımıyordu. Bir tek kendi isminin Arthur olduğunu biliyordu. Bir de Londra'dan geldiğini...

Başını eğip baktığında, gözü çoraplarına takıldı. Biri siyah, diğeri mordu. "Ah, şuna bak, bunlar kesinlikle aynı çiftten değil."

Kız da oğlan da kıkırdadılar. "Ah, ne şapşalsın, Billy. Bu iyiy-

di işte... Tam da her zaman seyrettiğin o Sherlock Holmes filmlerindeki Dr. Watson gibi konuşuyorsun. Öyle değil mi, Jimbo?"

Sonra hoplaya hoplaya gitti. Jimbo isimli oğlan da koşarak dışarı çıktı. Bir yandan, "Acele etsen iyi olur, yoksa geç kalacaksın," diye bağırıyordu.

Neden, diye düşündü, ismim Arthur iken beni Billy diye çağırıyorlar?

Yoksa bir sahtekar mıydı kendisi? Bu eve, bu insanların arasına bir casus olarak mı girmişti? Bir dedektif olabilir miydi? Bu yapbozun parçalarını bir araya getirmek mantıklı bir düşünce tarzı gerektiriyordu. Neden iki farklı renkte çorap giyiyordu? Onları kim giydirmişti ona? Burada neler oluyordu?

"Geliyor musun, Billy? Biliyorsun, yine geç kalırsan Chal Baba senin canına okur."

Arthur sonunda bir sahtekar olduğuna hükmetti. Eğer öyleyse bu durumu sonuna kadar devam ettirecekti. Challa ve Kathy'ye Nicholas Drive Okulu'na kadar eşlik etti ama oraya gidene kadar hiçbir şey söylemedi. Bir odanın önünden geçerlerken Kathy "Nereye gidiyorsun, Billy?" dedi. "Bu odaya girsen iyi olur."

Boş olan sandalyeye oturmasının güvenli olup olmayacağına karar verebilmek için biraz ağırdan aldı. Sağa sola bakmadan, başını dimdik tutarak ve bir sözcük bile etmeye cesaret edemeden gidip oraya oturdu. Ötekilerin farklı bir aksanla konuştuğu için onunla alay ettiklerini anlamıştı.

Öğretmen teksir makinesinde çoğaltılmış matematik test kağıtlarını dağıttı. "Bitirdiğiniz vakit," dedi, "kağıtlarınızı kitaplarınızın içine bırakabilir ve teneffüse çıkıp biraz dinlenebilirsiniz. Dönünce yanıtlarınızı kontrol edin. Ben kağıtları ondan sonra toplayıp, notlarınızı vereceğim."

Arthur test kağıdına baktı ve uzun çarpma ve bölme işlemlerine bakıp alaycı bir tavırla gülümsedi. Eline bir kalem aldı

ve hızla kağıdın sonuna kadar işlemleri çözdü. Problemleri zihinden çözüp doğrudan kağıda yazıyordu. Testi bitirince kağıdı kitabının arasına koydu, kollarını önünde kavuşturup boşluğa bakmaya başladı.

Çok ilkel bir sınavdı bu.

Okul avlusundaki çocukların gürültüsü onu rahatsız ediyordu. O yüzden gözlerini kapattı.

Teneffüsten sonra öğretmen, "Şimdi test kağıtlarınızı kitaplarınızdan çıkarın," dedi.

Billy afallamış bir şekilde ona baktı.

Bu sınıfta ne işi vardı? Buraya nasıl gelmişti? Sabah yataktan kalktığını hatırlıyordu ama nasıl giyindiğini ya da okula nasıl geldiğini hiç hatırlamıyordu. Evde uykudan uyandıktan sonra şu ana kadar neler olup bittiğini bilmiyordu.

"Matematik testi kağıtlarınızı vermeden önce yanıtlarınızı iyice kontrol edin."

Ne matematik testi?

Neler olduğuna dair zerre kadar fikri yoktu ama yine de öğretmen kağıdın nerede diye sorduğunda onu unuttuğunu ya da dışarıda bir yerde kaybettiğini söylemeye karar verdi. Sonuçta kadına bir şeyler söylemesi gerekiyordu. Kitabını açtı ve gördüğü şey karşısında gözleri fal taşı gibi açıldı. İşte, test kağıdı oradaydı. Üzerinde elli problemin tamamının da yanıtları yazılmış bir şekilde öylece duruyordu. Yazının kendi elinden çıkmadığını fark etti. Benzerlik vardı ama aceleye geldiği belli oluyordu. Arada sırada bir yerlerde birtakım kağıtlar bulduğu oluyor ve bunların kendisine ait olduğunu varsayıyordu ama matematikte onun kadar kötü olan birinin bu problemleri çözmesinin mümkün olmadığını da biliyordu. Yanındaki sırada oturan ve aynı testi çözmeye çalışan kıza bir bakış attı. Omuzlarını silkti ve kalemini eline alarak kendi test kağıdın tepesine 'Bill Milligan' yazdı. Kontrol etmesine

hiç gerek yoktu. Problemleri çözmeyi bilmediğine göre yanıtları kontrol etmenin ne anlamı vardı ki?

"Bitirdin mi yoksa?"

Başını kaldırınca öğretmenin başında dikilmekte olduğunu gördü.

"Hı-hı."

"Yani, yanıtlarını kontrol etmedin mi?"

"Yok."

"Bu testi geçeceğine dair kendinden *bu kadar mı* eminsin?"

"Bilmiyorum," dedi Billy. "Bunu anlamanın tek yolu sizin bakıp not vermeniz."

Bayan Ross test kağıdını alıp masasına gitti. Billy birkaç saniye sonra onun kaşlarını çattığını gördü. Kadın sonra onun sırasının yanına geldi. "Kitabına bir bakayım, Billy," dedi.

Billy kitabı ona uzattı. Öğretmen sayfaları karıştırdı.

"Uzat ellerini."

Öğretmene ellerini gösterdi. Kadın daha sonra gömleğinin manşetlerini görmek istedi, ceplerini boşalttırdı ve sırasının içine baktı.

Sonunda, "Ne diyeyim," dedi, "bu işi anlamadım gitti. Bu soruların yanıtını bir yerlerden bulmuş olmana da imkan yok çünkü test kağıtlarını daha bu sabah teksir ettim ve yanıtlar benim cüzdanımın içinde."

"Testi geçtim mi?" diye sordu Billy.

Bayan Ross isteksiz bir tavırla test kağıdını ona geri verdi. "Tam not almış bulunuyorsun."

Billy'nin öğretmenleri onu kaytarıcı, başa bela ve yalancı bir çocuk olarak tanımlıyorlardı. Dördüncü sınıftan sekizinci sınıfa kadar, danışmanların, müdürün ve okul psikoloğunun odalarına girip çıkmadığı tek bir gün olmamıştı. Ergenlik yaşları, devamlı olarak hikayeler uydurarak, gerçeği çarpıtarak,

günler, saatler ve hatta dakikalar önce neler olduğunu bilmediğini kabul etmemek için yalan yanlış açıklamalar bulma mücadelesi vererek geçti. İnsanlar onun bir tür transa geçtiğini biliyordu. Tuhaf olduğunda da herkes hemfikirdi.

Diğer insanlardan farklı olduğunu, diğerlerinin onun gibi zaman kaybı yaşamadığını ve herkesin sadece kendisinin hatırlamadığı birtakım şeyler yaptığı ya da söylediği konusunda hemfikir olduğunu fark ettiği vakit, deli olduğuna hükmetti. Ama bunu herkesten gizledi.

Nasıl olduysa bu sırrını hiç ele vermedi.

Öğretmen'in hatırladığı kadarıyla 1969 senesinin ilkbaharında, Billy on dört yaşında ve sekizinci sınıftayken, Chalmer onu çiftliğin ötesindeki mısır tarlalarına götürmüş ve eline bir kürek vererek kazmaya başlamasını söylemişti...

Dr. Stella Karolin'in ileri sürülen bu olayla ilgili ifadesi mahkeme zabıtlarına şöyle geçmişti: "Üvey babası Billy'yi cinsel olarak istismar etmiş ve bunu annesine anlattığı takdirde onu diri diri gömeceğini söyleyerek tehdit etmişti. Hatta ve hatta, hava alması için yüzünün üzerine bir boru koyarak, çocuğu gerçekten de gömmüştü ve toprağı kaldırmadan önce, bu borudan aşağı çocuğun yüzüne işemişti." (Newsweek, 18 Aralık, 1978).

... Danny o günden sonra topraktan korkar olmuştu. Çimenlerin bile üzerinde asla yatmıyor, toprağa hiç dokunmuyor ve hiç manzara resmi yapmıyordu.

(5)

Billy birkaç gün sonra odasına gittiğinde komodinin üzerindeki gece lambasını yakmak için uzandı. Ama hiçbir şey olmadı. Düğmeye birkaç kez bastı ama hâlâ hiçbir şey olmadı. Ayaklarını sürüyerek dışarı çıktı ve mutfağa gitti. Yeni bir ampul alıp

annesinden görmüş olduğu gibi değiştirmek üzere odasına geri döndü ve onu duvara yapıştıran bir elektrik şoku yaşadı...

'Tommy' gözlerini açtı ve ne bulmayı umacağını bilmeden etrafına bakındı. Yatağın üzerindeki ampulü görünce onu eline aldı. Abajurun altına baktı ve ampulü takmaya başladı. Madeni halkaya eli değince birden elektrik çarptı. Or.spu çocuğu! Bu da neydi? Abajuru çıkararak ampulün girmesi gereken deliğe baktı. Deliğe dokundu ve elektrik şokunu yeniden hissetti. Bunun nedenini anlamak için yatağın üzerine oturup düşünmeye başladı. Bu lanet olası şey nereden geliyordu? Elektrik kordonunu duvarda girdiği prize kadar takip etti. Fişi çekti ve madeni halkaya tekrar dokundu. Hiçbir şey olmadı. Demek ki o kahrolası şok duvardan geliyordu. Prizdeki iki küçük deliğe dik dik baktı ve ayağa fırlayıp aşağı koştu. Tavandan çıkan kabloların sigorta kutusuna girdiğini gördü ve bunları evin dışına kadar takip etti. Hatların sokak boyu uzanan telefon direklerine doğru gittiğini görünce hayretler içinde kaldı. Demek ki, bu lanet olası şeyler bu işe yarıyordu!

Tommy direklerin nereye kadar gittiğini görmek için onları takip etti. Kendisini üzerinde OHIO ELEKTRİK yazan, tel bir örgüyle çevrili bir binanın önünde bulduğunda karanlık basmak üzereydi. Pekala, diye düşündü, ışıkları yakan ve şok vererek korkudan sizin ödünüzü koparan o şeyi tam olarak nereden alıyorlar acaba?

Eve döndüğünde telefon defterini çıkardı ve Ohio Elektrik'in adresini bir kağıda yazdı. Artık hava çok kararmıştı ama yarın sabah tekrar oraya gidecek ve o gücün nereden geldiğini bulacaktı.

Tommy ertesi gün bir kez daha Ohio Elektrik'e gitti. İçeri girip şaşkınlık içinde etrafa bakındı. Çalışma masalarında oturmuş, telefonlara yanıt veren ve daktilo yazan sürüyle insan vardı. Burası bir işyeri, bir ofisti! Yüce İsa, yine madara

olmuştu! Main Street'te dolanıp bu elektrik denen şeyin nereden geldiğini nasıl anlayacağını kestirmeye çalışırken Belediye Binası'nın önündeki kütüphane levhasının yanından geçti.

Tamam, diye düşündü. Aradığı bilgiyi kitaplarda bulabilirdi. İkinci kata çıktı, kart kataloğundan 'elektrik' sözcüğünü buldu. İlgili kitapları alarak okumaya başladı. Barajlarla ve hidroelektrik güçle ilgili olarak edindiği bilgiler ve ışıkları yakmak ve makineler için gerekli olan enerjiyi üretmek için kömür ve diğer yanıcı yakıtlardan faydalanıldığını öğrenmek onu şaşırtmıştı.

Karanlık olana kadar okudu. Sonra Lancaster sokaklarında dolandı ve ışık saçan lambalara baktı. Gücün nereden geldiğini artık bildiği için çok heyecanlıydı. Makinelerle ve elektrikle ilgili bilumum diğer şeyleri öğrenecekti. Bir vitrinin önünde durdu ve orada sergilenen elektronik aletlere baktı. Televizyon cihazlarının önünde kalabalık bir insan grubu birikmişti ve herkes ekranda uzay giysisi giymiş bir adamın bir merdivenin basamaklarından inişini seyrediyordu.

"İnanabiliyor musunuz?" dedi birisi. "Bu gördüğümüz görüntü ta aydan geliyor."

"... *insanlık için dev bir adım*," diyordu televizyon ekranından gelen ses.

Tommy başını kaldırıp aya, sonra da televizyon ekranına baktı. Bu da öğrenmesi gereken başka bir şeydi.

Sonra vitrin camında bir kadının yansımasını gördü.

Dorothy, "Billy, artık eve gelsen iyi olur," dedi.

Tommy bakışlarını Billy'nin güzel annesine çevirdi ve ona isminin Tommy olduğunu söylemek istedi ona ama kadın elini onun omzuna koymuş ve onu arabaya doğru götürmeye başlamıştı bile.

"Şehirde böyle dolanıp durmalara bir son vermen gerek, Billy. Chal işten gelmeden önce evde olman gerek, yoksa neler olacağını biliyorsun."

Eve dönerlerken Dorothy arabada, ne yapmak istediğini anlamak istiyormuş gibi yan yan ona bakmaya devam etti ama o sesini çıkarmadı.

Kadın sonra Tommy'ye yiyecek bir şeyler verdi ve "Neden odana gidip biraz resim yapmıyorsun, Billy?" dedi. "Biliyorsun, resim yapmak seni rahatlatıyor. Çok tedirgin bir halin var."

Oğlan omuzlarını silkti ve sanat malzemelerinin olduğu odaya gitti. Acele fırça darbeleriyle telefon direkleri olan bir yolun gece manzarasını yaptı. Bitirdiği vakit, geriye çekilip resmi inceledi. Bir acemi için doğrusu hiç de fena değildi. Ertesi sabah erkenden uyandı ve gündüz vakti olmasına rağmen ayı gösteren bir manzara resmi yaptı.

(6)

Billy çiçekleri, şiiri ve evde annesine yardım etmeyi severdi ama Chalmer'ın onu 'muhallebi çocuğu' ve 'biraz tuhaftır' sözcükleriyle tanımladığını biliyordu. O yüzden annesine yardım etmeyi ve şiirle uğraşmayı kesti ve ev işlerini gizli gizli yapmak üzere onun yerine 'Adalana' gelmeye başladı.

Bir akşam Chalmer, bir Gestapo ajanının kurbanını hortumla dövdüğünü gösteren İkinci Dünya Savaşı'yla ilgili bir filmi seyretmek için televizyonun önünde oturuyordu. Film bitince, ayağa kalktı ve bahçeye çıkarak oradaki hortumdan dört ayak uzunluğunda bir parça kesti. Onu ikiye katladı ve rahat tutmak için kesik uçlarını siyah bantla yapıştırdı.

İçeri girdiğinde Billy'nin bulaşıkları yıkadığını gördü.

Adalana daha ne olduğunu anlamadan beline bir darbe aldı ve yere yıkıldı.

Chalmer hortumu ilmekli yerinden yatak odasının kapısına astı ve uyumaya gitti.

Adalana böylece erkeklerin şiddet uygulayan, kin tutan

ve asla güvenilmemesi gereken mahluklar olduğunu öğrenmiş oldu. Dorothy'nin ya da kızlardan birinin –Challa'nın ya da Kathy'nin– ona sarılmasını ve öperek korkusunu ve kötü duygularını gidermesini öyle istiyordu ki... Ama böyle bir şeyin de başına dert açacağını biliyordu. O yüzden kendisini yatağına attı ve uykuya dalana kadar ağladı.

Chalmer bu hortumu sık sık, en fazla da Billy'nin üzerinde kullanıyordu. Dorothy, görmediği takdirde Chalmer'ın onu kullanmayacağını umarak geceliğini ya da sabahlığını yatak odasının kapısında asılı duran bu hortumun üzerine asıyordu. Derken, onun hortumu uzun bir süredir kullanmamasından istifade ederek, bir gün onu ortadan yok etti. Chalmer hortuma ne olduğunu asla öğrenemedi.

Tommy motorlarla ve elektrikli aletlerle gizlice oynamanın yanı sıra, zincirlerden kurtulma numarasını öğrenebilmek için de çalışmalar yapıyordu. Bu konuda uzman olan Houdini ve Sylvester hakkındaki kitapları okumuş ve bazı numaraların aldatmaca olduğunu öğrenerek hayal kırıklığına uğramıştı.

Jimbo, sonraki yıllarda erkek kardeşinin ona ellerini sıkıca bağlamasını ve odadan çıkmasını söylediğini hatırlamıştı. Tommy yalnız kalınca, düğümleri inceliyor ve iplerin kayması için bileklerini en işe yarayacak şekilde nasıl döndürmesi gerektiğini bulmaya çalışıyordu. Bir bileğini iple bağlama ve eli arkadayken bu ipi çözmeyi de deniyordu.

Afrika'daki maymun tuzakları hakkında da yazılar okumuştu. Bu maymunlar ellerini içi yiyecek dolu bir kap şeklindeki tuzağın dar deliğinden içeri sokuyorlar ama yiyecekle doldurdukları avuçlarını açmayı akıl edemedikleri için yakalanıyorlardı. Tommy bu yazıları okuduktan sonra ansiklopedilerdeki resimlerden insan elinin kemik yapısını inceledi ve elin bilek kısmından daha küçük bir hale getirilebileceğini ve

o tür tuzaklardan kolayca kurtulabileceğini fark etti. Ellerini ve bileklerini ölçtükten sonra kemiklerini ve eklemlerini sıkıştırmak ve şartlandırmak için bir dizi egzersiz yapmaya başladı. Ellerini bileklerinden daha küçük bir hale getirebildiği noktaya geldiğinde, kimsenin onu zincirle ya da kayışla bir yere bağlayamayacağından emindi.

Tommy kilitli odalardan nasıl çıkıldığını da öğrenmesi gerektiğini biliyordu. Annesi dışarıda ve kendisi de evde yalnız olduğu vakitler, eline bir tornavida alıyor, kapılardaki kilitleri söküyor ve nasıl çalıştıklarını anlamak için mekanizmalarını inceliyordu. Bir kilidin içinin resmini çizmiş ve tüm parçaların şeklini hafızasına kaydetmişti. Farklı bir kilit gördüğünde, onu hemen yerinden söküyor, içini inceliyor ve tekrar yerine vidalıyordu.

Bir gün bir çilingirin şehirdeki dükkanına gitti. Yaşlı adam onun değişik kilitleri incelemesine izin verdi. Tommy o gün bunların nasıl çalıştığını hafızasına kaydetti. Adam Tommy'ye mıknatıslı kapı mandalları, fırıldak tipi kapı mandalları ve değişik türdeki kasalarla ilgili bir kitap bile vermişti. Tommy bunları çok iyi çalıştı ve sürekli olarak kendisini sınadı. Spor malzemeleri satan bir dükkanda da kelepçeler gördü ve parası olduğu anda bir çift alıp onları da çözmeyi öğrenmeye karar verdi.

Chalmer'ın fazlasıyla kaba davrandığı bir akşam, Tonny yakalanmadan onun canını nasıl yakacağını düşündü. Aklına bir fikir geldi.

Alet çantasından bir eğe çıkardı, Chalmer'ın elektrikli tıraş makinesinin kabını çıkardı ve üç döner bıçağı törpüleyerek köreltti. Sonra kabı yerine tıktı ve banyodan çıktı.

Ertesi sabah, Chalmer tıraş olurken banyonun dışında bekledi. Tıraş makinesinden çıkan çıt sesini ve sonra da köreltilmiş bıçakların kılları kesmek yerine onlara takılması üzerine Chalmer'ın attığı çığlıkları duydu.

Chalmer hışımla banyodan çıktı. "Ne demeye bakıyorsun, seni aptal piç kurusu? Orada lanet olası bir moron gibi dikilip durma!"

Tommy ellerini ceplerine soktu ve Chalmer gülümsediğini görmesin diye başını diğer tarafa çevirdi.

'Allen' ilk kez, Billy'nin mahalledeki bazı kabadayı tiplerin bir binanın temeli için açılan çukura onu atmaktan vazgeçirmek için çabaladığı gün spota girmişti. Onlarla tartışmış, bütün sahtekarlık numaralarını denemişti ama bunlar hiçbir işe yaramamıştı. Onu bütün yalvarmalarına rağmen çukura atmışlar, üzerine de taşlar fırlatmışlardı. Bunun üzerine, burada kalmanın ne anlamı var, diye düşünmüştü...

Danny, koca bir taşın önündeki toprağa çarptığında çıkardığı sesi duydu. Bunu bir diğeri ve sonra bir diğeri daha takip etti. Başını kaldırdığında çete üyesi oğlanların inşaat çukurunun başında durup ona taş attıklarını gördü. Taşlardan biri bacağına, bir diğeri de yan tarafına isabet etti. Danny oradan kurtulmanın bir yolunu bulmak için daireler çizerek çukurun en uç tarafına koştu. Nihayet çukurun onun tırmanamayacağı kadar dik olduğunu fark etti, toprağın üzerine oturdu ve bacaklarını uzattı...

Tommy sırtına bir taş isabet edince başını kaldırıp baktı. Durumun vahametini idrak etmişti, buradan acilen çıkması gerekiyordu. Kilit açmakta, ipleri çözmekte ustalaşmıştı ama içinde bulunduğu durum farklı bir kaçış yöntemi gerektiriyordu. Güce ihtiyacı vardı...

Ragen ayağa kalktı, cebindeki çakıyı çıkardı ve kendisini oğlanların üzerine doğru o dik bayırı şimşek hızıyla çıkmaya zorladı. Çakısının bıçak kısmı dışarıdaydı, kendisine zorbalık eden oğlanlara tek tek bakıyor ve öfkesini kontrol etmeye çalışarak ilk olarak hangisinin saldıracağını saptamaya çalı-

şıyordu. Saldırdıkları takdirde onları bıçaklamakta tereddüt etmeyecekti. Kurban olarak kendilerinden bir ayak boyu daha kısa olan birini seçmişlerdi ama bu küçük çocuğun onlara meydan okuyabileceği akıllarına bile gelmemişti. Oğlanlar dağıldılar ve Ragen da yürüyerek eve gitti.

Jimbo daha sonra oğlanların ebeveynleri evlerine gelip Billy'nin çocuklarını bir bıçakla tehdit ettiğini söyledikleri zaman, Chalmer'ın hikayenin sadece o tarafını dinlediğini ve Billy'yi dışarıya alıp dövdüğünü anlatmıştı.

(7)

Dorothy küçük oğlunun değiştiğinin ve tuhaf davranışlar sergilediğinin farkındaydı.

"Billy bazen Billy gibi olmaktan çıkıyordu," diye anlatmıştı daha sonra. "Günü gününe uymuyordu, kendisi gibi davranmıyordu. Ona bir şey söylediğimde bana yanıt vermiyordu. Uzaklarda gibiydi, hep bir şeyler düşünüyor ve boşluğa bakıyor gibiydi. Bir uyur gezer gibi şehre iniyor, oralarda dolanıp duruyordu. Bunu daha çok okul çıkışında yapıyordu. Okuldan kaçmaya fırsat bulamadan yakalandığında bana haber veriyorlar ve gidip onu almamı istiyorlardı. Bazen de okuldan çıktıktan sonra haberleri oluyordu ama bana yine de haber veriyorlardı. Çıkıp onu her yerde arıyordum, şehirde dolanırken bulduğumda da eve getiriyordum ve ona 'Pekala, Billy, haydi git biraz uzan,' diyordum. Ama çocuk yatak odasının nerede bile olduğunu bilmiyordu. Ben o zaman 'Aman Tanrım!' diyordum. Sonra odasına giriyor ve uyandığında ona 'Peki, şimdi nasılsın?' diye soruyordum. Şaşkın şaşkın bana bakıyor ve 'Ben bugün evde miydim?' diye soruyordu.

Sonra ben ona, 'Hayır, Billy, bugün evde değildin. Seni aramak için geldiğimi hatırlamıyor musun? Sen okuldaydın

ve Bay Young beni çağırmıştı ve ben de seni almak için okula gelmiştim. Eve benimle birlikte geldiğini hatırlamıyor musun?' diye soruyordum.

Bana şakın bakışlarla bakıyor ve başını sallayıp, 'Öyle mi?' diyordu.

Ben 'Hatırlamıyor musun?' diye üstelediğimde de, 'Sanırım bugün kendimi iyi hissetmiyordum,' diyordu."

"Bana uyuşturucuyla ilgili bir durum olduğunu ima ettiler," dedi Dorothy, "ama ben öyle olmadığını biliyordum. Bu çocuk elini asla uyuşturucuya sürmedi. Asprin bile içmezdi. Ona zorla ilaç verirdim. Bazen eve kendi başına, kafası karışmış ve sanki transtaymış gibi gelirdi. Bir şekerleme yapmadan benimle konuşmazdı. Sonra odasından çıkar ve yeniden *benim* Billy'm olurdu. Ben onlara da anlattım bunları. Herkese söyledim. '*Bu çocuğun yardıma ihtiyacı var,*' dedim."

(8)

Arthur dünya tarihi dersini yaparlarken, özellikle de İngiltere ve Koloniler konusunu işlerlerken öğretmenlerin yanlışlarını düzeltmek için zaman zaman okulda belirirdi. Vaktinin çoğunu Lancaster Halk Kütüphanesi'nde okuyarak geçirirdi. Ona kalırsa, o dar kafalı, taşra öğretmenlerinden daha fazlasını kitaplardan ve kendi ilk el deneyimlerden öğrenmesi mümkündü.

Okuldaki öğretmenlerin Boston Çay Partisi'ni anlatma tarzı Arthur'u çok öfkelendirmişti. Bu işin gerçeğini *The Raw Facts* isimli bir Kanada kitabından öğrenmişti. Bu kitap, milliyetçilik duygularıyla ilgiliymiş gibi gösterilen bu olaya aslında bir grup sarhoş denizcinin neden olduğunu ortaya çıkarıyordu. Ama Arthur konuştuğunda herkes gülmeye başladı. Bunun üzerine o da sınıfı terk etti ve kıkırdama seslerini

arkasında bıraktı. Sonra o güzel kütüphaneci kızın aksanıyla alay etmeyeceğini bildiği için tekrar kütüphaneye gitti.

Arthur ortalıkta kendisinden başka birilerinin var olduğunu gayet iyi biliyordu çünkü takvimin üzerindeki tarihleri kontrol ettiğinde, bir şeylerin ters gittiğini fark etmişti. Okuduğu ve gözlemlediği her şey, ona kendisi uyur gibi göründüğü müddetçe diğerlerinin uyumadığını gösteriyordu.

O yüzden insanları sorgulamaya başladı. Kathy'ye, Jim'e, Challa'ya ve Dorothy'ye "Ben dün ne yaptım?" diye sordu. Onların anlattıkları ona son derece tuhaf geliyordu. Bunları mantıksal çıkarımla kontrol etmesi gerekiyordu.

Bir gün tam uyumak üzereyken, zihninde başka birinin varlığını hissetti ve kendisini uyanık kalmaya zorladı.

"Kimsin sen?" diye sordu. "Senin kim olduğunu bilmek istiyorum."

Sesin ona, "Pekala, ya sen kimsin?" diye sorduğunu duydu.

"Benim ismim Arthur. Sen kimsin?"

"Ben de Tommy'yim."

"Tommy, sen burada ne yapıyorsun?"

"*Sen* burada ne yapıyorsun?"

Bu sorgulama zihninde böyle sürüp gidiyordu.

"Buraya nasıl geldin?" diye sordu Arthur.

"Bilmiyorum. Sen biliyor musun?"

"Hayır ama ne pahasına olursa olsun bunu öğrenmem gerek."

"Nasıl?"

"Mantıklı düşünmeliyiz. Benim bir fikrim var. Sen ve ben uyanık kaldığımız saatlerin çetelesini tutalım ve bir bakalım, bu süre günün tüm saatlerini kapsıyor mu?"

"Hey, bu iyi bir fikir."

Arthur, "Ayakta olduğun her bir saat için dolabının kapağının iç tarafına bir işaret koy. Ben de aynısını yapacağım.

Sonra işaretleri sayalım ve takvime bakıp vaktin tamamını kapsayıp kapsamadığına bakalım."

Kapsamıyordu.

Demek ki başkaları da vardı.

Arthur bilinçli olduğu her anı, hesabını veremedikleri bu saatlerin bilmecesini çözmek ve bedenini ve zihnini paylaşan diğerlerini aramak için kullandı. Tommy'yle tanıştıktan sonra diğerlerini de keşfetti. Kendisi ve dışarıdaki insanların Billy ya da Bill diye hitap ettikleri de dahil olmak üzere, toplam yirmi üç kişi vardı. Mantıksal çıkarın yoluyla bunların kimler olduğunu, nasıl davrandıklarını ve neler yaptıklarını öğrendi.

Sadece Christene isimli küçük kız, başkalarının da mevcut olduğunu Arthur'dan önce fark etmişti. Arthur, diğerlerinin bilinçli haldeyken zihinlerinde yaşadıklarını, Christene'in de deneyimlediğini anlamıştı. Arthur bunun geliştirilebilen bir yetenek olup olmadığını merak ediyordu.

Bu konuyu zorlu bir durumdan çıkmak için her vakit ortalıkta olan büyük manipülatör, Allen isimli kişiye sordu.

"Allen, bir daha bilinçli duruma geçtiğinde, çok sıkı düşünmeni ve bana etrafında neler olup bittiğini anlatmanı istiyorum."

Allen bunu deneyeceğine dair söz verdi, spota girdiği bir seferinde Arthur'a neler gördüğünü bir bir anlattı. Arthur bunları gözlerinin önüne getirdi, iyice odaklandı ve büyük bir çabayla her şeyi Allen'ın gözlerinden görmeyi başardı. Buna rağmen, bunu sadece çok dikkat sarf ettiğinde ve tam bilinçli olmasa da uyanık olduğunda gerçekleştirebildiğini fark etti. Böylece aklın maddeye karşı üstün gelmesini ilk kez zihinsel olarak sağlamış oldu.

Arthur, edindiği bu bilgiler nedeniyle oldukça geniş ve birbirinden farklı kişilerden oluşan bir ailenin sorumluluğunu

üstüne aldığını fark etmişti. Hepsinin aynı bedenle ilgisi vardı ve o yüzden de giderek daha karmaşık bir hal alan bu durumda bir düzen yaratmak için bir şeylerin yapılması gerekiyordu. Duygusal davranmadan bunu yapabilecek tek kişi kendisi olduğu için, aklını bu işe verecek ve sonunda adil, uygulanabilir ve hepsinden de öte mantıklı bir yöntem bulabilecekti.

(9)

Billy okulda sersem bir halde dolaşırken, diğer çocuklar onunla alay ediyordu. Kendi kendine konuşurken, bazen de küçük bir kız gibi davranırken gördükleri için ona sürekli sataşıyorlardı. Bir gün öğleden sonra, birkaç oğlan ona okul bahçesinde eziyet etmeye başladı.

Biri ona bir taş attı. Taş yan tarafına çarptı. Önce ne olduğunu anlamadı ama öfkesini belli etmemesi gerektiğini biliyordu. Yoksa Chalmer onu cezalandırırdı.

Ragen geldi ve kahkahalar atan oğlanlara dik dik baktı. Bir başka oğlan kocaman bir taş alıp fırlattı ama Ragen bunu havada yakaladı ve hızla ona doğru fırlattı. Taş oğlanın kafasına geldi.

Ragen'ın cebinden bir sustalı çakı çıkardı ve onların üstüne yürüdü. Bunun üzerine çocuklar şaşırarak geri çekildiler. Ragen orada dikilip etrafa bakınırken, hepsi tabanları yağladı. Onun nereden çıktığını ve oraya nasıl geldiğini merak ediyorlardı. Ragen çakısını cebine koydu ve yürüyerek oradan uzaklaştı. Neler olup bittiği hakkında zerre fikri yoktu.

Ama Arthur onu gözlemliyordu. Çevikliğine ve öfkeli haline bakıp Ragen'ın neden orada olduğuna dair bir çıkarım yapmıştı. Arthur onun ani duygusal patlamalarının önüne geçilmesi gerektiğini düşünüyordu ama kendisini tanıştırmadan önce onu incelemesi ve anlaması gerekiyordu. Onu en çok

şaşırtan şey, Ragen'ın bir Slav aksanıyla düşünüyor olmasıydı. Arthur Slavların dünyadaki ilk barbarlar olduğunu düşünmüştü hep. Ragen'la baş ederken, bir barbarla baş etmesi gerektiğini bilmeliydi. Tehlikeli olmakla birlikte, insanın tehlike anında ihtiyaç duyabileceği türden biriydi ve kontrol altında tutulması gereken bir güce sahipti. Arthur uygun zamanı kollayacak ve doğru olduğunu düşündüğü bir anda ona yanaşacaktı.

Birkaç hafta sonra, 'Kevin' başka mahalleden gelen çocuklarla yapılan bir toprak kavgasında, kabadayı birkaç çocuğun yanında yer aldı. Savaş alanı, bir site inşaatının yapıldığı yerdeki koca bir çukurun arkasında kalan toprak tepeciğini kapsıyordu. Kevin o gün kendisini kaba ve maço biri gibi hissediyor, oradan oraya çamur topları fırlatıyor ve her birinin birer toprak bombası gibi patlamasını kahkahalar atarak izliyordu.

Derken yanından bir yerden ona "Daha aşağılara. Daha aşağılara at onları!" diye bağıran tuhaf bir ses duydu.

Durup etrafına bakındı ama yakınlarında kimse yoktu. Sonra aynı sesi tekrar duydu. "Daha aşağılara... daha aşağılara... Daha aşağılara at o şeyleri." Televizyonda seyrettiği o savaş filmindeki Brooklynli askerin sesine benziyordu bu ses. "O lanet olası toprakları daha aşağılara atman gerek!"

Kevin afallamıştı. Bombaları atmaktan vazgeçip yere oturdu ve ona kimin seslendiğini saptamaya çalıştı.

"Sen neredesin?" diye sordu Kevin.

"*Sen* neredesin?" diye yankılandı ses.

"Çukurun arkasındaki toprak yığınının orada duruyorum."

"Öyle mi? Ben de."

"İsmin ne?" diye sordu Kevin.

"Philip. Ya seninki?"

"Kevin."

"Amma da komik bir isim."

"Öyle mi? Görebilseydim senin canına iyi bir okurdum."

"Nerede yaşıyorsun?" diye sordu Philip.

"Spring Sokağı'nda. Sen neredensin?"

"Ben, Brooklyn'denim. New York ama ben de şimdi Spring Sokağı'nda oturuyorum."

"Benimki Spring Sokağı'nda 933 numara. Beyaz bir ev. Chalmer Milligan isimli bir adama ait," dedi Kevin. "Beni hep Billy diye çağırır."

"Şu işe bak, ben de orada oturuyorum. O adamı ben de tanıyorum. Beni de hep Billy diye çağırır. Ama seni orada hiç görmedim ben."

"Lanet olsun, ahbap!" dedi Philip. "Hadi gel, okula gidip bir iki camı yere indirelim."

"Harika olur," dedi Kevin ve ikisi birlikte okula koşup, bir düzine kadar camı kırdılar.

Arthur onları dinledi, izledi ve bu ikisinin gerçekten de çok ciddi sorunlar yaratabilecek, suç potansiyeli olan kişiler olduğuna hükmetti.

Ragen bedenini onunla birlikte paylaşan diğer kişilerin sadece bazılarını biliyordu. Billy'yi ilk kez bilinçlilik haline geçtiğinden beri biliyordu. David, acıyı hepsi için kabul edendi. Danny sürekli olarak korku içinde yaşıyordu. Üç yaşındaki Christene'e ise resmen bayılıyordu. Ama başka birilerinin, henüz tanımadığı pek çok başkalarının daha olduğundan emindi. Yoksa duyduğu sesleri ve olan biten onca şeyi sadece beş kişiyle açıklamak mümkün değildi.

Ragen soy isminin Vadascovinich, ana vatanının ise Yugoslavya olduğunu biliyordu. Varlık amacı hayatta kalmak ve tüm yeteneklerini diğerlerinin, özellikle de çocukların korunması için kullanmaktı. Olağanüstü fiziksel gücünün ve ağını tehdit eden tehlikeleri bir örümcek gibi anında titreşimler

halinde hissetme yeteneğine sahip olduğunun farkındaydı. Tüm diğerlerinin korkularını özümseyebiliyor ve onları eyleme dönüştürebiliyordu. Kendisini eğitilmeye, bedenini mükemmelleştirmeye ve dövüşme sanatını öğrenmeye adamıştı. Ama içinde yaşadıkları bu saldırgan dünyada bunlar bile yeterli değildi.

Şehirdeki spor malzemeleri satan dükkana gitti ve bir atış bıçağı satın aldı. Sonra ormana gitti ve onu hızlıca çizmesinden çıkarıp bir ağaca fırlatma alıştırması yaptı. Hava etrafı göremeyeceği kadar kararınca eve dönüş yolunu tuttu. Bıçağı çizmesine yerleştirirken bundan böyle bir daha asla silahsız dolaşmamaya karar verdi.

Eve dönerken, İngiliz aksanıyla konuşan bir ses duydu. Hızla dönerek eğildi ve çizmesinden bıçağı çıkardı ama orada kimse yoktu.

"Ben senin beyninin içindeyim, Ragen Vadascovinich. Aynı bedeni paylaşıyoruz."

Yürürken Arthur onunla konuşmaya devam ediyor ve ona içerideki diğer kişilerle ilgili olarak keşfettiklerini anlatıyordu.

"Sen gerçekten de benim kafamın içinde misin?" diye sordu Ragen.

"Evet, öyleyim."

"Ve benim ne yaptığımı hep biliyorsun, öyle mi?"

"Ben seni son sıralarda gözlemlemeye başladım. Çok iyi bıçak kullandığını düşünüyorum ama kendini tek bir silahla kısıtlamamalısın. Dövüşme sanatıyla ilgili becerilerin yanı sıra, tabancalar ve bombalarla ilgili de bir şeyler öğrenmen gerek."

"Patlayıcılarla pek aram yok. O kabloları ve bağlantıları hiç anlamıyorum."

"Bu konuda Tommy ihtisaslaşabilir. O oğlanın aklı elektroniğe ve mekaniğe çok iyi eriyor."

"Tommy de kim?"

"Bir gün ikinizi tanıştırırım. Eğer bu dünyada hayatta kalmak istiyorsak, bu kaostan bir düzen yaratmayı başarmamız gerekecek."

"'Kaos' derken neyi kastediyorsun?"

"Billy'nin etrafta dolanırken, insanların gözü önünde kişiden kişiye dönüşmesine, bir işi başlayıp da bitirmemesine ve başını diğerlerinin içinden çıkmak için zihinsel taklalar atmaları gereken belalara sokmasına ben 'kaos' diyorum. Bunu kontrol etmenin bir yolu olmalı."

"Ben bu kontrol işinden fazla hazzetmiyorum," dedi Ragen.

"Önemli olan," dedi Arthur, "hayatta kalabilmek için olaylara ve insanlara hâkim olmak. Bunun en öncelikli şey olduğunu düşünüyorum ben."

"Ondan sonraki en önemli şey ne?"

"İnsanın kendisini geliştirmesi."

"Aynı fikirdeyim."

"Sana insanın adrenalinini nasıl kontrol altına alıp onu azami bir güç haline getirebileceğiyle ilgili olarak okuduğum bir kitaptan bahsedeyim."

Arthur biyolojiyle ve özellikle de korkunun dizginlenip, adrenalin ve tiroit salgıları sayesinde enerjiye çevrilmesi fikriyle nasıl ilgilendiğini anlatırken, Ragen da onu dinledi. Arthur'un kendisini herkesten üstün olduğunu varsayması Ragen'ı rahatsız etmişti ama bu İngiliz'in kendisinin hiç duymadığı pek çok şey hakkında bilgi sahibi olduğunu da inkar edemiyordu.

"Satranç oynuyor musun?" diye sordu Arthur.

"Elbette," dedi Ragen.

"Pekala o zaman, Şah'a karşı bir piyon, dörtte."

Ragen bir an düşündü ve "Vezire karşı bir at, üçte," dedi.

Arthur satranç tahtasını gözlerinin önüne getirdi ve "Hint defansı... Çok iyi," dedi.

Bu oyunu ve bundan sonra oynadıkları her oyunu Arthur kazandı. Zihinsel odaklanma konusunda Arthur onun çok önündeydi. Ama bir tehlikeye düştüğünde ve iş kendisini savunmaya geldiğinde, Arthur da onu beceremeyecekti. Ragen bunu düşünerek teselli buldu.

"Senin bizi korumana ihtiyacımız olacak," dedi Arthur.

"Aklımı nasıl okuyorsun?"

"Bu basit bir teknik. Bir gün bunu sen de öğrenebilirsin."

"Billy'nin bizden haberi var mı?"

"Hayır. Arada bir, birtakım sesler duyuyor ve birtakım şeyler görüyor ama bizim varlığımız hakkında bir fikri yok."

"Ona söylemek gerekmez mi?"

"Sanmam. Söylersek aklını kaçırabilir diye düşünüyorum."

DOKUZUNCU BÖLÜM

(1)

1970 yılının mart ayında. Stanbery Orta Okulu'nun psikoloğu olan Robert Martin, raporunda şunları yazmıştı:

> Billy pek çok kez nerede olduğunu ve eşyalarını nereye bıraktığını hatırlayamamış ayrıca yardım almadan yürüyememiştir. Böyle hallerde, gözbebekleri toplu iğne başı büyüklüğünde olmaktadır. Yakın tarihlerde öğretmenlerle ve sınıf arkadaşlarıyla sık sık tartışmış, bunun sonucunda da sınıftan çıkarılmıştır. Bu epizotlarda depresif bir ruh hali içinde olduğu, ağladığı ve iletişim kurmadığı gözlemlenmiştir. Bu tür epizotlardan yakın tarihlerde gerçekleşen birinde Bill'i kendisini hareket halinde olan bir arabanın önüne atmak istediği görülmüştür. Bill'e bu davranışı nedeniyle götürüldüğü hekim tarafından 'psişik trans hali' tanısı konmuştur.

Ben, yaptığım değerlendirmede Billy'nin depresif bir ruh hali içinde olduğunu ama davranışlarını gayet iyi bir şekilde kontrol altında tutabildiğini gözlemlemiş bulunuyorum. İçinde üvey babasına karşı güçlü bir nefret barındırmakta ve o yüzden evinden de tiksinmektedir. Bill üvey babasını başkalarının duygularını hiçe sayan aşırı derecede katı ve despot biri olarak görmektedir. Bu izlenimi annesinin de bir ebeveyn toplantısında teyit ettiği görülmüştür. Annesi, Bill'in biyolojik babasının intihar ettiğini ve üvey babasının da Bill'i sü-

rekli onunla kıyasladığını söylemiştir. Üvey babası, Bill'in biyolojik babasının Bill ve annesi yüzünden intihar ettiğini gündeme getirmektedir (annesinin ifadesi).

(2)

Stanberry Orta Okulu'nun müdürü olan John W. Young, Billy Milligan'ın sıklıkla okuldan çıkıp onun ofisinin dışındaki basamaklarda ya da oditoryumun arka sıralarında oturduğunu keşfetmişti. Young her seferinde çocuğun yanında oturuyor ve onunla konuşuyordu.

Billy bazen ölmüş babasından bahis açıyor ve büyüyünce onun gibi bir şovmen olmak istediğini söylüyordu. Evdeki durumun ne kadar kötü olduğunu anlatıyordu ama Müdür Young çocuğun genellikle bir trans halinde olduğunu fark etmişti. Billy'yi pek çok kez kendi arabasına alıp evine bırakmıştı. Bu epizotlar giderek daha sık bir şekilde tekrarlanmaya başlayınca, Müdür Young onun Fairfield İlçe Danışmanlık ve Ruh Sağlığı Kliniği'ne götürülmesini salık verdi.

Bu kurumun direktörü ve psikiyatristi olan Dr. Harold T. Brown, Billy Milligan'ı ilk kez 6 Mart 1970 tarihinde gördü. İnce yapılı, kırçıl favorili ve basık çeneli bir adam olan Brown çocuğa siyah çerçeveli gözlüklerinin arkasından bakmış ve onun on beş yaşında düzgün ve sağlıklı görünüşlü zayıf bir çocuk olduğunu görmüştü. Çocuk uslu uslu oturuyordu. Ne gergin ne de endişeli görünüyordu. Sadece onunla göz göze gelmekten kaçınıyordu.

Notlarına "Yumuşak bir sesi var," diye yazdı. "Transtaymış gibi ve fazlaca bir tonlama yapmadan konuşuyor."

Billy dikkatle ona baktı.

"Bana duygularını anlatabilir misin?" dedi Brown.

"Gelip giden bir rüya gibi. Babam benden nefret ediyor. Hep onun bağırmalarını duyuyorum. Odamda kırmızı bir ışık var. Bir bahçe ve bir yol görüyorum. Orada çiçekler, su ve ağaçlar

var ve bana bağıracak kimsecikler de yok. Gerçek olmayan sürüyle şey görüyorum orada. Üstünde birçok kilit olan bir kapı var ve birisi dışarı çıkmak için kapıya güm güm vuruyor. Bir kadının düştüğünü duyuyorum. Kadın aniden bir metal yığını halini alıyor ve ben ona erişemiyorum. Hey, şu işe bakın. LSD almadan bu tür hayaller görebilen tek çocuk benim herhalde."

"Ebeveynlerin hakkında neler düşünüyorsun?" diye sordu Brown.

"Onun annemi öldüreceğinden korkuyorum ve böyle bir şey olursa, benim yüzümden olacak. Benden öyle nefret ediyor ki, bütün kavgaları o yüzden çıkıyor. Anlatamayacağım kabuslar görüyorum. Bazen kendimi tuhaf hissediyorum, bedenim hafiflemiş ve uçuyormuş gibi oluyor. Uçtuğumu sandığım zamanlar da oluyor."

Brown ilk raporunda şöyle yazdı: "Beyan ettiği deneyimlere rağmen, gerçeğin farkında gibi ve psikotik bir kavrayış özelliği açıkça ortaya çıkarılmış değil. Makul ölçüde odaklanabilme ve dikkat gösterme yeteneğine sahip. Hafızası güçlü. Yargı yeteneği ise yukarıda belirtilen kavrayış özelliği ve dramatik olma ihtiyacı nedeniyle ciddi ölçüde bozulmuş durumda. İç görüsü davranışlarını değiştirecek ölçüde yeterli değil. *Tanısal İzlenim:* Had safhada dönüşüm bozukluğu olan histerik nevroz. APA Kod 300.18."

Bu seansı daha sonradan hatırlayan Öğretmen'e göre, Dr. Brown bu mülakatı Billy'yle yapmamıştı. Sorulara yanıt veren David'in düşünce ve görüşlerini anlatan Allen idi.

***

Milligan beş gün sonra kliniğe randevu almadan geldi ama Dr. Brown transta olduğunu fark edince onu görmeyi kabul etti. Çocuğun nerede olduğunu bildiğini ve yönlendirmelere yanıt verdiğini gözlemledi.

"Anneni çağırmamız," dedi Brown, "ve senin klinikte olduğunu söylememiz gerekecek."

"Tamam," dedi David ve ayağa kalkarak dışarı çıktı.

Birkaç dakika sonra gelen ve mülakata çağırılmayı bekleyen ise Allen idi. Brown, onun sessizce oturmasını ve odanın karşı tarafına bakmasını izledi.

"Bugün neler oldu?" diye sordu Brown,

"Okuldaydım," dedi Allen. "Saat on bir buçuk civarındaydı ve bir rüya görmeye başladım. Uyandığımda, Hickle Binası'nın tepesinden sanki atlamaya hazırlanıyormuşum gibi aşağıya bakıyordum. Sonra aşağı indim ve polis karakoluna gidip merak etmemeleri için okulu aramalarını söyledim. Sonra da buraya geldim."

Brown uzunca bir süre bakarak onu inceledi. Bu arada kırçıllaşmış favorilerini sıvazlıyordu. "Billy, hiç uyuşturucu alıyor musun?"

Allen başını iki yana salladı.

"Şu anda bir yerlere bakıyorsun. Ne görüyorsun orada?"

"İnsan yüzleri görüyorum ama sadece gözler, burunlar ve tuhaf renkler... İnsanlara kötü şeyler olduğunu görüyorum. Arabaların önüne düşüyorlar, uçurumlardan yuvarlanıyorlar, boğuluyorlar."

Dr. Brown Milligan'ın orada adeta içsel bir ekranı seyrediyormuş gibi oturduğu hissine kapıldı. "Evde neler olup bitiyor, Billy. Onlardan bahsetsene biraz. Ailenden."

"Chalmer Jim'i seviyor. Benden nefret ediyor. Bana durmadan bağırıyor. İki kişiye cehennem hayatı yaşatıyor. Bakkal dükkanındaki işimi kaybettim ama aslında annemle birlikte evde kalabilmek için bu işi kaybetmek istiyordum. Bir şişe şarap çalmış gibi yaptım, onlar da beni işten attılar."

19 Mart günü, Dr. Brown hastasının ona efemine bir hava veren balıkçı yakalı bir gömlek ve mavi bir ceket giydiğini

fark etti. Seanstan sonra şu notları aldı: "Bana kalırsa hastamızın bundan böyle ayakta tedavi edilen hasta statüsünden çıkarılıp Columbus Devlet Hastanesi Ergen Çocuk Ünitesi'nde tedavi edilmesine fırsat verilmelidir. Hastaneye kabul edilmesi için Dr. Raulj'la bir uzlaşma sağlanmıştır. Nihai tanı pek çok pasif-agresif yönü olan histerik nevrozdur."

Billy Milligan, on beşinci yaş gününden beş hafta sonra Dorothy ve Chalmer tarafından Columbus Devlet Hastanesi'nin çocuk bölümüne 'gönüllü hasta' olarak yatırıldı. Billy, sızlanmaları ve kötü davranışları nedeniyle annesinin de sonunda Chalmer'den vazgeçmeyip, onu feda etmeye karar verdiğine inanıyordu.

(3)

COLUMBUS DEVLET HASTANESİ KAYITLARI – GİZLİ

24 Mart: Öğleden sonra 4:00. Bu hastayla bir diğeri arasında çıkan kavga yaralanmayla sonuçlanmıştır. Daniel M'nin sağ gözünün altında bir kesik vardır. Bu yara RV3'teki yatak odalarının dışındaki holde saat 4:00'te çıkan kavgada olmuştur. Anlaşıldığı kadarıyla William ve Daniel oyun oynuyorlarken William öfkelenmiş ve Daniel'a vurmuştur. Bunun üzerine Daniel da ona vurmuştur. Gelenler hastaları birbirinden ayırmışlardır.

25 Mart: Hastanın üzerinde kını içinde taşınan bir bıçak bulunmuştur. Koğuşta ayrıca hastanın ahşap atölyesinden getirdiği küçük bir eğe bulunmuştur. Dr. Raulj'un konuştuğu hasta kendisini öldürmek istediğini söylemiştir. Hasta tecrit edilmiş ve intihar etmesine karşı önlemler alınmıştır.

26 Mart: Hasta iş birliğine oldukça eğilimli görünüyor. Dönem dönem tuhaf şeyler gördüğünden şikayet ediyor. Rekreasyondaki etkinliklere katılmadı. Vaktinin çoğunu tek başına otururak geçirdi.

1 Nisan: Hasta bağıra bağıra duvarların üzerine üzerine geldiği ve ölmek istemediğini söylüyordu. Dr. Raulj onu tecrit odasına aldı ve üzerinde sigara ve kibrit bulundurması nedeniyle onu uyardı.

12 Nisan: Hasta son birkaç gecedir uyku vakti geldiğinde huysuzluk ediyor. Bize transta olup olmadığını soruyor. Bu gece fazladan ilaç talebinde bulundu. Hastaya yatağa girip uyumasını telkin ettim. Hasta saldırganlaştı ve kavgacı bir havaya girdi.

(4)

'Jason' bir öfke krizi geçiriyordu. Kişilikler içinde bağırıp çağırma yoluyla fazla basıncı boşaltmakla görevli olan bir emniyet supabıydı. Basıncı boşaltma vakti gelene kadar içe dönük oluyordu. Columbus Devlet Hastanesi'ndeki 'sakin oda'da tecrit edilen kişi de oydu.

Jason, Billy sekiz yaşındayken duygusal açıdan patlamaya hazır olarak yaratılmıştı ama onun dışarı çıkmasına asla izin verilmiyordu. Çıktığı takdirde Billy cezalandırılıyordu. Jason korkunun ve baskının giderek arttığı Columbus Devlet Hastanesi'nde ağlamaya ve duygularını dışa vurmaya başlamıştı.

Bunu ilk kez televizyonda Kent'te dört öğrencinin öldürüldüğünü duyduğunda yapmıştı. Yardımcı personel onu kilitlemek zorunda kalmıştı.

Jason'ın bu tür duygu patlamaları yaşadığında kilit altına alındığını keşfeden Arthur, eyleme geçmeye karar verdi. Burasının da evden farkı yoktu. Öfke göstermek yasaktı. İçlerinden bir tanesi öfkesini belli ettiği takdirde hepsi birden cezalandırılıyordu. Arthur o yüzden Jason'ı bilinçlilik durumundan çıkmaya zorladı. Onu 'istenmeyen' olarak tanımladı ve ona bundan böyle bir daha bilinçlilik durumuna asla geçemeyeceğini bil-

dirdi. Her zaman spotun ötesindeki gölgelerin içinde kalacaktı.

Diğerleri kendilerini sanat terapisiyle meşgul ediyorlardı. Tommy de kilitli kapıları açmadığı vakit, manzara resimleri yapıyordu. Danny natürmortlarla, Allen ise portrelerle uğraşıyordu. Ragen bile sanat yeteneğini denmeye karar vermişti ama kendisini sadece siyah beyaz resimler çizmekle kısıtlamıştı. Arthur Ragen'ın renk körü olduğunu işte o zaman anladı ve farklı renklerdeki çorapları hatırlayarak bunları ona giydiren kişinin o olduğunu idrak etti. Christene ise ağabeyi Christopher için çiçek ve kelebek resimleri çiziyordu.

Yardımcı personel Billy Milligan'ın eskiye göre daha sakin ve iş birliğine daha hevesli olduğunu rapor etmişlerdi. Ona bazı ayrıcalıklar verilmişti ve hava ısındığında yürüyüş yapması ve resim çizmesi için dışarı çıkmasına da izin verilmeye başlanmıştı.

Ötekilerin bazıları dışarı çıktıklarında etraflarına baktılar ve gördüklerini beğenmeyip geri gittiler. Sadece Dr. Raulj'un Slav isminden ve aksanından etkilenen Ragen, Thorazine'ni aldı ve ona verilen talimatlara uydu. İtaatkar çocuklar olarak Danny ve David, antipsikotik ilaçları da almayı kabul ettiler. Ama Tommy ilaçları ağzında tutuyor ve sonradan tükürüyordu. Arthur ve diğerleri de onu taklit etmeye başlamışlardı.

Danny küçük bir siyahi çocukla arkadaş olmuştu. İkisi konuşup birlikte oynuyorlardı. Büyüdükleri vakit neler yapacaklarını birbirlerine anlatmak için akşam geç vakitlere kadar oturuyorlardı. Danny hayatında ilk kez o zaman gülmüştü.

Bir gün, Dr. Raulj Danny'yi RB-3 sayılı odadan daha büyük oğlanların kaldığı RB-4'e gönderdi. Danny orada kimseyi tanımıyordu ve sohbet edeceği kimse de yoktu. O yüzden odasına gitti ve çok yalnız olduğu için ağlamaya başladı.

Birden bir ses duydu. "Neden ağlıyorsun?"

"Git başımdan ve beni rahatsız etme," dedi Danny.

"Nereye gidebilirim ki?"

Danny hemen etrafına bakındı ve odada kendisinden başka kimsenin olmadığını gördü. "Konuşan kim?" diye sordu.

"Konuşan benim. İsmim David."

"Neredesin?"

"Bilmiyorum. Sanırım tam senin olduğun yerdeyim."

Danny yatağın altına ve dolabın içine baktı ama konuşan kişiyi hiçbir yerde bulamadı. "Senin sesini duyuyorum," dedi, "ama nerede olduğunu bilmiyorum."

"Tam buradayım."

"İyi de ben seni göremiyorum. Neredesin?"

"Gözlerini kapat," dedi David. "Ben seni şimdi görebiliyorum."

Geçmişte olan biten şeylerle ilgili olarak uzun uzun konuştular, birbirlerini daha iyi tanıdılar. İkisi de Arthur'un onları dinlediğinden habersizdi.

(5)

Philip herkesin güzelliğine hayran olduğu on dört yaşında, sarı saçlı bir hastayla tanışmıştı. Kız onunla birlikte yürüyor, onunla sohbet ediyor ve bu arada Philip ona hiç kur yapmadığı halde onu cinsel açıdan uyarmaya çalışıyordu. Kız onu elinde bir çizim defteriyle havuzun kenarındaki bir piknik masasına otururken seyrediyordu hep. O sıralarda genellikle etrafta kimsecikler olmuyordu.

Haziran başında sıcak bir günde onun yanına oturdu ve yaptığı çiçek resmine baktı. "Hey, bu çok güzel, Billy."

"Önemli bir şey değil."

"Sen gerçek bir ressamsın."

"Ah, haydi canım."

"Yok, doğru söylüyorum. Buradaki çocukların hepsinden farklısın sen. Akıllarını tek bir şeye takmayan oğlanlardan hoşlanıyorum ben."

Elini onun bacağına koydu.

Philip geriye doğru sıçradı. "Hey, neden yapıyorsun bunu?"

"Ne o? Sen kızlardan hoşlanmıyor musun yoksa, Billy?"

"Elbette hoşlanıyorum. Homo filan değilim. Sadece, ben... ben...şey..."

"Çok mu üzdüm seni, Billy? Neyin var senin?"

Tekrar kızın yanına oturdu. "Bu seks işiyle pek ilgilenmiyorum."

"Nedenmiş o?"

"Şey," dedi, "Biz... yani ben, küçükken bir adamın tecavüzüne uğradım."

Kız, şoke olmuş bir şekilde ona baktı. "Ben sadece kızlara tecavüz edildiğini sanıyordum."

Philip başını iki yana salladı. "O zaman sıkı dur. Ben hem dayak yedim hem de tecavüze uğradım. Ve sana şu kadarını söyleyeyim ki, bu benim beynimde bir şeyler yaptı çünkü sürekli bununla ilgili rüyalar görüyorum. Benim bir tarafım bu durumda. Ben hayatım boyunca seksin acı veren ve pis bir şey olduğunu düşündüm."

"Yani sen bugüne kadar hiçbir kızla düzenli olarak seks yapmadın mı?"

"Ben bugüne kadar kimseyle düzenli olarak seks yapmadım."

"Seks yaparken insanın canı yanmıyor, Billy."

Philip geri çekilirken yüzü kıpkırmızı oldu.

"Haydi, gel yüzmeye gidelim," dedi kız.

"Evet, harika bir fikir," dedi Philip, ayağa kalkıp havuza atlamak için koşmaya başladı.

Ağzından sular püskürterek yüzeye çıktığında, kızın elbi-

sesini çıkararak havuzun kenarına koyduğunu ve havuza çıplak olarak girmek üzere olduğunu gördü.

"Lanet olsun!" dedi ve havuzun dibine doğru bir dalış yaptı.

Tekrar yüzeye çıktığında, kız ona doğru uzandı ve sarıldı. Suyun içinde kızın beline dolanan bacaklarını hissediyordu. Memelerini onun göğsüne sürtüyor ve ona dokunmak için elini aşağılara doğru kaydırıyordu.

"Acımayacak, Billy," dedi kız, "sana söz veriyorum."

Bir eliyle yüzerek, onu kocaman düz bir kayanın kovuğuna doğru çekti. Philip de kovuğa basarak kızla birlikte kayaya tırmandı ve kız şortunu indirip ona dokunduğu vakit kendisini bir tuhaf hissetti. Gözlerini kapattığı takdirde her şeyin silineceğini düşünüp korktu. Kız çok güzeldi. Kendisini her şeyi unutmuş bir şekilde farklı bir yerde bulmak istemiyordu. Bu yaşadığı anı hatırında tutmak istiyordu. Kendisini iyi hissediyordu. Kız onu kucakladı ve o işi yaparken ona sıkı sıkı sarıldı. Her şey olup bittikten sonra Philip'in içinden zıplamak ve neşeyle haykırmak geldi. Kızın üzerinden yuvarlanarak kalkarken dengesini kaybetti ve ıslak ve kaygan kayadan kayarak cup diye yeniden suya düştü.

Kız bir kahkaha attı. Philip kendisini aptal gibi hissetti ama yine de mutluydu. Artık bakir değildi ve eşcinsel olmadığını da anlamıştı. Artık bir erkekti.

(6)

19 Haziran günü, Billy Milligan annesinin talebi üzerine Dr. Raulj tarafından hastaneden taburcu edildi. Sosyal hizmet görevlisi Billy'nin taburcu olmasıyla ilgili olarak özetle şunları yazmıştı:

> Billy taburcu olmadan önce hastane görevlilerini ve hastaları manipüle eden bir ruh hali içindeydi. Başı derde girdiğinde hiçbir pişmanlık duymadan başkalarının itibarını ve

duygularını sarsacak şekilde kötü niyetle yalan söyleyerek kendisini kurtarma yoluna gitmekteydi. Onunla aynı grupta olan kişilerle yüzeysel ilişkiler kurmaktaydı ve gruptakiler Billy sürekli yalan söylediği için ona güvenmiyorlardı.

Hastane Görevlilerinin Önerileri: Hastanın davranışları giderek koğuş programını bozucu bir mahiyet arz ettiği için, hastanın hastane dışında tedavisine devam edilmek üzere taburcu edilmesi ve ebeveynlerine de danışmanlık hizmeti verilmesi önerilmektedir.

Hasta taburcu edildiğinde verilmekte olan ilaç: Thorazine 25 mg. t.i.d.*

Eve döndüğünde tam bir depresyon içinde olan Danny siyah ve koyu mavi bir fon üzerine kırık bir su bardağı içinde solmuş sarı çiçekler gösteren dokuza-on ikilik bir natürmort yaptı. Bunu Billy'nin annesine göstermek için yukarı çıktı ama aniden donup kaldı. Chalmer oradaydı. Chalmer resmi ondan aldı ve bir bakış attıktan sonra yere fırlattı.

"Sen bir yalancısın," dedi. "Bunu sen yapmadın."

Danny resmi yerden aldı ve tekrar resim odasına dönerken gözyaşlarına güçlükle hâkim oldu. Sonra, ilk kez olarak resmi "Danny '70" diye imzaladı. Tuvalin arka tarafına da gerekli olan başka bilgileri yazdı:

RESSAM Danny
KONU Tek Başına Boyama**
TARİH 1970

O tarihten itibaren, yaptıkları resimleri gösterip beğenilmeyi beklemeye devam eden Tommy ve Allen'ın aksine, Danny na-

* ter in die: günde üç kez (Ç.N.)

** Danny 'ölüm' anlamına gelen 'Dying' yerine, 'boyama anlamına gelen 'Dyeing' sözcününü kullanmıştır. Aslında 'Tek Başına Ölüm' demek istemektedir. (Ç.N.)

türmortlarını kimseye göstermek gibi bir girişimde bulunmadı.

Billy 1970 yılının sonbaharında Lancaster'ın kuzeyindeki cam ve beton karışımı biçimsiz bir modern bina kompleksinden oluşan Lancaster Lisesi'ne başladı. Derslerde başarılı değildi. Öğretmenlerinden de okuldan da nefret ediyordu.

Arthur da kütüphanede tıp kitapları okumak için sürekli dersleri asıyor ve hematoloji dalına özel bir hayranlık besliyordu.

Tommy boş vakitlerini cihazları tamir ederek ve zincirden kurtulma numarasını geliştirmeye çalışarak geçiriyordu. Artık onu iple bağlamak mümkün değildi, her türlü düğümü açabiliyor, ipler ne şekilde bağlanırlarsa bağlansınlar onlardan kurtulabiliyordu. Bu arada kendisine bir çift kelepçe satın almıştı ve bir tükenmez kalemin plastik kapağını anahtar olarak kullanarak onu açma denemeleri yapıyordu. Yanında her zaman iki kapak bulundurmanın iyi olacağını da zihnine not etmişti. Bunlardan birini ön cebinde, diğerini de arka cebinde bulunduracaktı. Böylece onu hangi taraftan kelepçelerlerse kelepçelesinler kurtulması mümkün olabilecekti.

1971 yılının Ocak ayında, Billy IGA'ya* bağlı bir bakkal dükkanında yarı zamanlı teslimat elemanı olarak bir iş buldu. Kazandığı ilk paranın bir kısmını Chalmer için bir biftek

Satın almak için kullanmaya karar verdi. Noel tatilinde işler çok iyi gitmişti. Ona önem verdiğini belli ettiği takdirde, üvey babası belki de ona sataşmaktan vazgeçer diye düşünüyordu.

Arkadaki merdivenden çıktı ve mutfak kapısının menteşelerinden çıkmış olduğunu gördü. Büyükanne ve büyükbaba Milligan oradaydılar. Kathy, Challa ve Jim de. Annesi başına kanlı bir havluyla tampon yapıyordu. Yüzü de siyah ve mor çürüklerle kaplıydı.

"Chalmer onu kapıyla birlikte dışarı fırlattı," dedi Jim.

* Independent Grocers Association: Serbest Çalışan Bakkallar Derneği (Ç.N.)

"Saçını da bir çekti, kafa derisi yüzüldü," dedi Kathy.

Billy bir şey demedi. Sadece annesine baktı, bifteği masanın ortasına fırlattı, odasına gitti ve kapıyı kapattı. Gözleri kapalı olarak ve bu ailede neden bu kadar acı ve şiddet olduğunu anlamaya çalışarak uzunca bir müddet karanlıkta oturdu. Keşke Chalmer ölüp gitseydi, o zaman bütün sorunları çözülecekti.

Birden üzerine bir boşluk hissi çöktü...

Ragen gözlerini açtı. Artık gizlenmesi mümkün olmayan bir öfke sarmıştı içini. Danny'ye ve Billy'ye ve şimdi de Billy'nin annesine yaptıklarından sonra, bu herifin ölmesi gerekiyordu.

Ağır ağır kalktı ve mutfağa gitti. Oturma odasından alçak seslerin geldiğini duyabiliyordu. Bıçakların olduğu çekmeceyi açtı. On beş santim uzunluğunda bir biftek bıçağını aldı, gömleğinin içine koydu ve odasına döndü. Bıçağı yastığının altına koydu ve uzanarak beklemeye koyuldu. Herkes uyuduktan sonra çıkıp Chalmer'ı kalbinden bıçaklayacaktı. Belki de boynunu keserdi. Yattığı yerde neler yapacağını gözlerinin önüne getirdi ve evin sessizleşmesini bekledi. Saat on ikide millet hâlâ uyanıktı, konuşup duruyorlardı. Uyuyakaldı.

Sabah ışığıyla uyanan Allen zıplayarak yataktan fırladı. Nerede olduğundan ve neler olup bittiğinden emin değildi. Hemen banyoya girdi. Ragen ona neler planladığını söyledi. Banyodan çıktığında Dorothy'yi yatak odasında buldu. Onun yatağını düzeltirken bıçağı bulmuştu.

"Billy, nedir bu?"

Hiç sesini çıkarmadan bıçağa baktı ve monoton bir sesle. "Onu öldürecektim," dedi.

Annesi başını kaldırdı. Sesinin alçaklığı ve duygusuzluğu onu şaşırtmıştı. "Sen ne demek istiyorsun?"

Allen ona dik dik baktı. "Kocanın bu sabah ölmüş olması gerekiyordu."

Dorothy sapsarı kesildi ve elini boğazına götürdü. "Aman, Tanrım, Billy. Sen ne diyorsun öyle?" Kollarını yakalayarak onu sarsmaya başladı ve kimsenin duymayacağı tıslamaya benzer bir ses tonuyla, "Böyle konuşmamalısın. Böyle düşünmemelisin. Bunun sana neye mal olacağına bir bak. Öyle bir şey yaparsan, sana ne olur sanıyorsun?"

Allen gözlerini ona dikti ve gayet sakin bir tavırla, "Asıl sen sana ne olduğuna bir baksana," dedi ve arkasını dönerek odadan çıktı.

Billy sınıfta otururken diğer çocukların alaylarını ve kıs kıs gülmelerini duymazdan gelmeye çalıştı. Bir ruh sağlığı hastanesinde yattığını duymayan kalmamıştı. Çocuklar kıkırdıyor ve işaret parmaklarıyla şakaklarında daireler çiziyorlardı. Kızlar da ona dil çıkarıyorlardı.

Teneffüste bu kızlardan birkaçı kızlar tuvaletinin bulunduğu koridora gelip onun etrafını sardılar.

"Gelsene, Billy. Sana bir şey göstermek istiyoruz."

Onunla alay ettiklerini biliyordu ama kızlara karşı koyamayacak kadar utangaçtı. Onu ittirerek tuvalete soktular ve onlara dokunmaya cüret edemeyeceğini bildikleri için önünde bir set oluşturdular.

"Bakir olduğun doğru mu, Billy?"

Billy kıpkırmızı kesildi.

"Bir kızla yaptın mı hiç o işi?"

Philip'in hastanedeki o kızla yaşadığından haberi olmadığı için, başını iki yana salladı.

"Belki de çiftlikteki hayvanlarla yapmıştır."

"Bremen'deki o çiftlikte hayvanlarla oynuyor musun, Billy?"

Daha onların ne yaptıklarını anlamaya fırsat bulamadan, kızlar onu duvara yapıştırdılar ve pantolonunu indirmeye ça-

lıştılar. Billy kayarak kendisini yere attı. Bir yandan da pantolonunu tutuyordu ama kızlar yine de pantolonunu çıkardılar ve onu kızlar tuvaletinde, külotuyla birlikte yerde bırakıp oradan kaçtılar. Billy ağlamaya başladı,

Kadın öğretmenlerden biri içeri girdi. Onu görünce, hemen dışarı çıktı ve az sonra pantolonuyla birlikte geri döndü.

"O kızlar iyi bir dayağı hak ettiler, Billy," dedi.

"Bence onlara bunu yaptıran erkek öğrenciler," dedi Billy.

"Sen kocaman, güçlü bir oğlansın," dedi kadın. "Bunu sana yapmalarına nasıl izin verdin?"

Billy omuzlarını silkti. "Ben bir kıza asla vuramam."

O kızlarla bir daha yüz yüze gelmeye cesaret edemeyeceğini bildiği için ayaklarını sürüye sürüye oradan uzaklaştı. Koridorlarla dolandı. Yaşamaya devam etmenin bir anlamı yoktu. Başını kaldırıp bakınca işçilerin çatıya çıkan koridorun kapısını açık bırakmış olduklarını gördü. O anda ne yapması gerektiğini idrak etti. Boş hollerden ağır ağır geçti, basamakları tırmandı ve çatıya çıkan kapıdan dışarı çıktı. Hava soğuktu. Oturup kitabının iç sayfasına bir not yazdı. "Hoşça kalın, üzgünüm ama daha fazlasına katlanamayacağım."

Kitabı çatıdaki kenar çıkıntısının üstüne koydu ve hızlı bir koşu tutturabilmek için geriye gitti. Kendisini hazırladı, derin bir nefes aldı ve koştu...

Ama daha kenara gelemeden, Ragen bir vuruşla onu yere indirdi.

"Neredeyse gidiyordun, oğlum," diye fısıldadı Arthur.

"Onunla ne yapacağız?" diye sordu Ragen. "Onu böyle tek başına dolanmaya bırakmak çok tehlikeli."

"Hepimiz için tehlike oluşturuyor. Bu depresif ruh halindeyken, kendisini öldürmeyi başarabilir."

"Peki çözüm ne?"

"Onu uyutacağız."

"Nasıl?"

"Bu andan itibaren, Billy hiçbir zaman bilinçlilik durumunda olmayacak."

"Bunu kim kontrol edecek ki?"

"Sen ya da ben. İkimiz sorumluluğu paylaşacağız. Ben diğerlerini de onun bilinçlilik durumunda olmasına hiçbir şekilde izin vermemeleri konusunda uyaracağım. İşler normal seyrinde ve görece olarak güvenli bir şekilde giderse, kontrolde ben olurum. Ama kendimizi tehlikeli bir ortamda bulursak, kontrole sen geçersin. Kimin bilinçlilik haline geçip, kimin geçemeyeceğine aramızda karar veririz."

"Buna katılıyorum," dedi Ragen. Kitabın Billy'nin intihar notu yazmış olduğu sayfasına bir bakış attı. Sayfayı yırttı, paramparça yaptı ve rüzgara savurdu. "Ben koruyucu olacağım," dedi. "Billy çocukların hayatını tehlikeye atmakla doğru bir iş yapmadı."

Derken Ragen'ın aklına bir şey geldi. "Kim konuşmacı olacak?" Benim aksanımı duyunca diğerleri hemen gülmeye başlıyor. Aslında seninkini de..."

Arthur evet der gibi başını salladı. "O benim de aklıma geldi. Allen'ın ise, İrlandalıların dediği gibi 'yağcılık yeteneği veren taşı öptüğünü' söyleyebiliriz. Bence konuşmaları o yapsın. Durumu kontrol altında tutup, bunu tüm insanlardan bir sır olarak saklayabilirsek, hayatta kalmayı başarabiliriz."

Arthur durumu Allen'a açıkladı. Sonra çocuklarla konuştu ve onların neler olup bittiğini anlamalarına yardım etti.

"Hepimizin," dedi, "hiç tanışmadığınız diğer pek çoğumuz da dahil olmak üzere, hepimizin karanlık bir odada olduğumuzu düşünün. Bu odanın tam orta yerinde parlak bir ışık lekesi olsun. Spot olarak bileceğimiz bu ışığın içine kim adım atarsa, kendisini gerçek dünyada bulsun ve bilinçlilik haline geçsin. Bu kişi, diğer insanların göreceği, duyacağı ve

tepki vereceği kişi olsun. Geri kalanlarımız her zamanki ilgi alanlarımızda kalalım. İsteyen çalışsın, isteyen uyusun, isteyen de konuşsun ya da oynasın. Ama spotta olan kişi diğerlerinin varlığıyla ilgili olarak hiçbir şey açıklamamaya büyük bir özen göstersin. Bu aile içi bir sır olarak kalsın."

Çocuklar anladılar.

"Pekala," dedi Arthur. "Allen, sınıfa sen dön."

Allen spota girdi, kitaplarını toparladı ve aşağı indi.

"Peki ama Billy nerede?" diye sordu Christene.

Diğerleri Arthur'un yanıtını duymak için kulak kabarttılar.

Arthur ciddi bir tavırla başını iki yana salladı, parmağını dudaklarına götürdü ve "Onu uyandırmamalıyız. Billy uyuyor," diye fısıldadı.

ONUNCU BÖLÜM

(1)

Allen Lancaster'daki bir çiçekçi dükkanında iş bulmuş ve işler rayına oturmaya başlamıştı. İşin çoğunu çiçekleri çok seven "Timothy" yapıyordu ama çiçek aranjmanlarını yapmak dükkana zaman zaman gelen Adalana'nın göreviydi. Allen dükkan sahibini resimlerinden birkaçını vitrine asmanın iyi bir fikir olduğu konusunda ikna etmişti. Bunlardan biri satılacak olursa ona komisyon verecekti. Sanat eserlerinden para kazanma fikri Tommy'ye de çok cazip gelmişti ve ilk birkaç resim satıldıktan sonra Tommy her zamankinden de çok çalışmaya başladı ve kazandığı paranın bir kısmını daha fazla boya ve fırça almak için bir kenarda tuttu. Dükkana Allen'ın yaptığı portrelerden ya da Danny'nin natürmortlarından çok daha süratle satılan düzinelerle manzara resmi teslim etti.

Haziran ayında, bir cuma günü, orta yaşlı bir adam olan dükkan sahibi paydos ettikten sonra Timothy'yi arka ofise çağırdı ve ona asıldı. Korku içinde kalan Timothy spottan çıktı ve kendi dünyasına çekildi. Danny başını kaldırdı ve adamın ne yapmak istediğini gördü, kendisine çiftlikte yapılanları hatırladı ve çığlık atarak oradan kaçtı.

O pazartesi, resimlerinden biri satılacak mı diye heyecanla işe gelen Tommy, dükkanın boş olduğunu gördü. Dükkan sahibi dükkanı terk edip gitmiş ve bütün resimleri alıp götürdüğü gibi, geride bir adres bile bırakmamıştı.

"Seni lanet olasıca herif," diye bağırdı Tommy boş vitrine bakarak. "Senin canına okumazsam ne olayım!" Yerden bir taş alıp vitrine fırlattı ve biraz rahatladı.

"Asıl suç bu kokuşmuş kapitalist düzende!" diye bağırdı Ragen.

"Ben senin bu dediğinin mantığını anlamadım," dedi Arthur. "Adam belli ki bir homo olarak adının çıkmasını istemedi. Korku içindeki bir adamın dürüst olup olmamasının ekonomik sistemle ne gibi bir alakası olabilir?"

"Bütün bunlar kâr etme hırsının bir sonucu. Bu adamlar Tommy gibi genç insanların zihnini kirletiyorlar."

"Şu işe bak, senin azılı bir komünist olduğunu bilmiyordum."

"Günün birinde," dedi Ragen, "bütün kapitalist toplumların sonu gelecek. Senin bir kapitalist olduğunu biliyorum Arthur ama seni uyarıyorum. Bil ki bütün güç halkın elinde."

"Bu doğru olsa bile," dedi Arthur sıkkın bir ses tonuyla, "çiçekçi dükkanı yok olduğuna göre, birilerinin lanet olası bir iş bulması gerekecek."

Allen, Lancaster'ın doğu ucundaki Homestead Yaşlı Bakımevi'nde gece hademesi olarak bir iş buldu. Burası, ön tarafı boydan boya camla kaplı lobisi tekerlekli sandalyelere mahkum, önlüklü tulumlar giymiş yaşlı sakinlerle dolu, modern görünümlü ve tuğladan yapılmış alçak bir binaydı. Buradaki işlerin çoğu vasıf gerektirmeyen işlerdi ve "Mark" bu işi şikayet etmeden yapıyor, yerleri silip süpürüyor ve çarşafları değiştirip, lazımlıkları döküyordu.

Arthur bu işin daha çok tıbbi yönüyle ilgileniyordu. Hemşirelerden ya da yardımcı personelden birinin işi kaytardığını, iskambil oynadığını, kitap okuduğunu ya da uyukladığını fark ettiği anda devriyeye çıkıyor ve ölmek üzere ya da hasta olan-

lara ilgi gösteriyordu. Onların şikayetlerini dinliyor, mikrop kapan yatak yaralarını temizliyor ve kendisini çoğu zaman kaderi olduğunu düşündüğü mesleği yaparken buluyordu.

Arthur, bir gece dizlerinin üzerine çökmüş bir şekilde, boşalan bir odanın yerlerini temizleyen Mark'a bakıp başını iki yana salladı. "Hayatını sadece bu işi yaparak harcayacaksın, yani bütün gün süfli işler yapacaksın. Bu lanet olası işleri bir zombi de yapabilir."

Mark önce elindeki temizlik bezine, sonra da Arthur'a baktı ve omuzlarını silkti. "İnsanın kendi kaderini kontrol edebilmesi için belli bir dehaya sahip olması gerekir. Planları ise ancak aptallar uygular."

Arthur kaşlarını kaldırdı. Mark'ın böyle bir iç görüye sahip olabileceği hiç aklına gelmemişti. Ama içinde zeka pırıltısı olan bir beynin, zeka gerektirmeyen bir işte harcandığını görmek ona kendisini daha da kötü hissettirmişti.

Arthur başını iki yana salladı ve hastalarıyla ilgilenmek için oradan ayrıldı. Bay Torvald'ın ölmek üzere olduğunu biliyordu. Yaşlı adamın odasına girdi ve son bir haftadır her zaman yaptığı gibi yatağının yanında oturdu. Bay Torvald doğduğu ülkede geçen gençliğinden, Amerika'ya gelişinden ve Ohio'ya yerleşmesinden bahsetti. Yarı kapalı, çapaklı göz kapaklarını kırpıştırarak, bitkin bir tavırla "Ben ihtiyar bir adamım. Çok konuşuyorum," dedi.

"Hiç de değil," dedi Arthur. "Benden daha akıllı ve daha deneyimli olduğuna inandığım yaşlıları dinlemek gerektiğine hep inanmışımdır. Kitaplara bile sığmayacak olan bilgilerinizi gençlere aktarmanız gerektiğini düşünüyorum."

Bay Torvald gülümsedi. "Sen iyi bir çocuksun."

"Çok ağrınız var mı?"

"Şikayet etmenin faydasına inanmam ben. İyi bir hayatım oldu. Artık ölmeye hazırım."

Arthur elini onun buruşuk kolunun üstüne koydu. "Büyük bir zarafetle ve de onurlu bir şekilde ölüyorsunuz," dedi. "Benim babam olsaydınız sizinle gurur duyardım."

Bay Torvald öksürdü ve boşalmış olan sürahisini işaret etti.

Arthur onu doldurmak için dışarı çıktı ve geri döndüğünde Bay Torvald'ın gözlerini boş bakışlarla tavana diktiğini gördü. Arthur bir an orada sessizce durdu ve yaşlı adamın huzurlu yüzünü seyretti. Sonra saçlarını gözlerinin üzerinden kaldırdı ve göz kapaklarını indirdi.

"Allen," diye fısıldadı, "hemşireleri çağır. Onlara Bay Torvald'ın vefat ettiğini söyle."

Allen spota girdi ve karyolanın baş ucundaki düğmeye bastı.

Arthur geriye çekilerek, "İşte uygun olan prosedür budur," diye fısıldadı.

Allen, bir an için Arthur'un sesinin boğuk ve duygu dolu olduğunu düşündü. Bunun mümkün olamayacağını biliyordu ama bir şey sormaya fırsat bulamadan Arthur ortadan kayboldu.

Homestead'deki iş üç hafta sürdü. İdari ofistekiler Milligan'ın sadece on altı yaşında olduğunu öğrenince, gece vardiyasında çalışamayacak kadar genç olduğunu söyleyip onu işten çıkardılar.

Sonbahar döneminin başlamasından birkaç hafta sonra, Chalmer o cumartesi günü Billy'nin çiftliğe gidip ot kesimine yardım etmesi gerektiğini söyledi. Tommy, Chalmer'ın bir çekicinin ucuna bağlanan sarı renkli, yeni ot biçme makinesini iki kalın kalasın üzerinde geri geri kamyona sokmaya çalışmasını izledi.

"Bana neden ihtiyacın var ki?" diye sordu Tommy.

"Salak salak sorular sorup durma. Benimle geliyorsun, o kadar. Yemek yemek istiyorsan, çalışacaksın. Ben otları biçmeden önce birinin yaprakları tırmıkla bir kenara çekmesine ihtiyacım var. Zaten sen de ancak bu kadarlık bir işe yararsın."

Tommy, Chalmer'ın çekiciyi geri vitese almasını ve vites kolunun fırlamasını önleyecek olan U şekilli emniyet mandalını yerine yerleştirmesini izledi.

"Şimdi şu lanet olası kalasları kaldır da kamyonun içine koy."

Kahretsin, diye düşündü Tommy. Onları sen kaldırsana! Sonra spottan çıktı.

Orada artık Danny duruyor ve Chalmer'ın neden gözlerini dikmiş ona bakmakta olduğunu anlamaya çalışıyordu.

"Şu kalasları getirsene, salak!"

Danny on dört yaşındaki bir çocuk için çok büyük ve ağır olan o kocaman iki kalasla cebelleşmeye başladı.

"Tanrının cezası beceriksiz piç kurusu," dedi Chalmer ve onu bir kenara ittirerek, kalasları kamyonun içine kendisi soktu. "Kıçını tekmelemeden gir içeri!"

Danny kamyona tırmanarak oturdu ve dümdüz ileriye doğru baktı. Chalmer'ın bir bira tenekesinin kapağını açtığını duydu bu bira kokusunu duyunca içini adeta donduran bir korkuya kapıldı. Çiftliğe vardıklarında doğrudan yaprakları tırmıklama işine koşulunca rahat bir nefes aldı.

Chalmer otları biçmeye başladı. Çekici çok yakınına geldiğinde Danny korkuyordu. Bu çekiciler eskiden beri ona dehşet vermekteydi. Chalmer'ın sarı renkli yeni çekicisi de onu korkutmuştu. Önce David'e, daha sonra da Shawn'a dönüştü ve Chalmer nihayet "Kalasları kamyondan çıkar. Gidelim!" diye bağırana kadar kişilikten kişiliğe girdi.

Danny yalpalayarak ilerledi. Çekiciden hâlâ korkuyordu ve tüm gücünü ağır kalasları kamyondan çıkarmak için

kullandı. Kalaslar yerlerini bulduktan sonra Chalmer çekiciyi kamyon kasasının yanına getirdi. Kalaslar tekrar kamyona alındıktan sonra, Danny beklemeye koyuldu ve bu arada Chalmer'ın bir bira daha açtığını duydu. Chalmer onu da yola çıkmadan önce içip bitirdi.

Olan biteni gören Tommy spota girdi. O lanet olası çekici Danny'yi korkutuyordu. Onun bir an önce gitmesi gerekiyordu. Chalmer başka bir tarafa bakıyorken, hızla kamyon kasasına tırmandı, U şekilli emniyet mandalını açtı ve vites kolunu boşa aldı. Chalmer şoför mahalline geçerken Tommy de aşağı atladı ve emniyet mandalını çalılıkların arasına fırlattı. Sonra ön taraftaki yerine geçti, önüne bakarak beklemeye koyuldu. Chalmer'ın hız alırken aracı bir şekilde hoplatacağını biliyordu. Sarı renkli sevgili yeni çekicisi de işte tam o zaman aşağı uçacaktı.

Ama Chalmer gayet usturuplu bir şekilde arabayı hareket ettirdi ve Bremen'e kadar hiç durmadan getirdi. Yolda hiçbir şey olmadı. Tommy, General Mill tesisinin önünde durduklarında bir şeyler olur diye bekliyordu ama Chalmer kamyonu yine sorunsuz bir şekilde hareket ettirdi ve Lancaster'a kadar getirdi. Pekala, diye düşündü Tommy, ilk kırmızı ışıkta durduğunda kesinkes olacak bu iş...

Tommy'nin beklentisi Lancaster'da gerçekleşti. Trafik ışığı yeşil olunca, Chalmer arabayı öyle bir kaldırdı ki, lastiklerden acı bir gıcırtı sesi yükseldi. Tommy çekicinin gittiğinden emindi. Sersem moruk güldüğünü görmesin diye başını çevirip pencereden dışarı baktı. Arkaya bir bakış attığında da küçük çekicinin yolda döne döne yuvarlandığını gördü. Sonra Chalmer'ın dikiz aynasına baktığını ve ağzının bir karış açıldığını fark etti. Adam frenlere asıldı ve kamyonu durdurarak aşağı atladı ve yolun üzerine dağılmış olan metal parçalarını toplamak için koşmaya başladı.

Tommy gülmekten katılıyordu. "Lanet olasıca!" diye bağırdı. "O çekici bir daha asla Danny'yi ya da David'i rahatsız edemeyecek." Bir taşla iki kuş vurmuş, hem makinenin ve hem de Chalmer'ın canına okumuştu.

Billy'nin eve gönderilen karnesindeki notların çoğu C, D ve F idi. Okulda geçen seneler boyunca sadece tek bir kere, o da onuncu sınıfın üçüncü sömestrinde biyoloji dersinden olmak üzere, A almıştı çünkü Arthur bu konuya merak saldığı için dersleri dikkatle dinlemeye ve ev ödevlerini yapmaya başlamıştı.

Konuştuğu vakit insanların ona güleceğini bildiği için, yanıt vermesi gerektiğinde Allen giriyordu devreye. Bu ani dönüşümü ve kıvrak zekası öğretmeni de şaşırtıyordu. Aslında Arthur'un biyolojiye olan merakı devam etmiyor değildi ama evdeki durum o kadar kötüydü ki, spota girenler sürekli olarak değişiyordu. O yüzden, son dönemde hevesini yitirmiş ve geçerli not alamamıştı. Bu biyoloji öğretmeni de çok üzmüştü. Arthur sonunda rotasından çıktı ve kendi başına ders çalışmaya başladı ve son karnede bu dersi ancak D alarak geçti.

Artur diğerlerinin spota eskisine göre giderek daha sıklıkla girip çıkması yüzünden hiç boş kalmıyordu. Bu zihinsel tutarsızlık dönemine "zaman karmaşası" tanısını koymuştu.

Bir bomba ihbarı nedeniyle okulun boşaltılması gerekince, herkes Billy Milligan'dan şüphelendi ama kimse bunu kanıtlayamadı. Tommy bir bomba ürettiğini inkar etti. Aslında bu gerçek bir bomba bile değildi ama eğer şişenin içindeki sıvı su değil de nitro olsaydı, bal gibi de gerçek bir bomba olabilirdi. Tommy bomba yapmadığını söylediğinde yalan söylememişti. Asla yalan söylemezdi o. Gerçi oğlanlardan birine bunun nasıl yapılacağını öğretmiş ve şemayı da kendi elleriyle çizmişti ama kendisi ona elini bile sürmemişti. Bunu yapacak kadar aptal değildi.

Müdürün yüzündeki telaş ve keder Tommy'ye büyük bir keyif vermişti. Müdür Moore'un pek çok sorunu vardı ama bu sorunların hepsini çözebilecek kabiliyete sahip bir adam gibi kesinlikle durmuyordu.

Ama adam bu sorunlardan en azından bir tanesini çözmeyi başardı ve Milligan'ı okuldan attı.

Böylece, Milligan'ın on yedi yaşına basmasından beş hafta sonra ve Jim'in Hava Kuvvetleri'ne katılmak üzere evden ayrılmasından bir hafta önce Tommy ve Allen da Deniz Kuvvetleri'ne katıldılar.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

(1)

Allen 23 Mart 1972 tarihinde, Dorothy'yle birlikte askerlik şubesine gitti ve Tommy'le birlikte gönüllü asker kaydı belgelerini imzaladı. Küçük oğlunun Deniz Kuvvetleri'ne girmesine izin verdiği için Dorothy'in içi rahat değildi ama onun evden ve Chalmer'dan uzaklaştırılmasının önemli olduğunu biliyordu. Oğlunun okuldan atılması evdeki durumu daha da beter bir hale getirmişti.

Asker alma subayı hızlıca belgelerin üzerinden gitti ve soruları sordu. Yanıtların çoğunu Dorothy verdi.

"Bir ruh sağlığı hastanesinde hiç yattınız mı ya da size ruh sağlığı bozukluğu tanısı kondu mu?"

"Hayır," dedi Tommy. "Bana konmadı."

"Durun bir dakika," dedi Dorothy. "Columbus Devlet Hastanesi'nde üç ay kaldın ya... Dr. Brown histerik nevroz geçirdiğini söylemişti."

Asker alma subayı yazmayı bıraktı ve başını kaldırıp baktı. "Ah, bunu yazmasak da olur," dedi. "Herkes biraz nevrozlu sayılır."

Tommy, Dorothy'ye zafer dolu bir bakış attı.

Tommy ve Allen, Genel Eğitim ve Gelişme Sınavı'nda kağıtları birlikte incelediler. Testteki soruların Tommy'nin herhangi bir yeteneği ya da bilgisiyle uzaktan yakından bir alakası olmadığını görünce, testi Allen almaya karar verdi.

Ama sonra Danny geldi ve ne yapacağını bilemez bir halde kağıda baktı.

Danny'nin yüzündeki şaşkın ifadeyi gören Sınav Gözetmeni, "Haydi devam et," dedi, "küçük çizgilerin arasını karalaman yeterli."

Danny omuzlarını silkti ve soruları hiç okumadan sütunların başından aşağıya doğru gitti ve küçük çizgilerin arasını karaladı.

Sınavı geçti.

Allen bir hafta sonra temel eğitimini görmek için atandığı Great Lakes, Illonois'deki Deniz Kuvvetleri Eğitim Merkezi'ndeki 109. Bölük, 21. Tabur'a gitmek üzere yola çıkmıştı.

Milligan lisedeyken Sivil Hava Devriyesi'nde olduğu için 160 erden sorumlu erbaş olarak atandı. Oldukça sert bir amirdi.

Allen on altı maddeden oluşan kitapçığı en iyi uygulayan bölüğün şeref bölüğü olacağını öğrenince, Tommy'yle birlikte bölüğün sabah programlarını nasıl kısaltabileceklerine dair kafa yormaya başladılar.

"Duş almayalım," diye bir fikir attı ortaya Tommy.

"Kurallar var," dedi Allen. "Sabunları olmasa bile duş almak mecburiyetindeler."

Tommy oturdu ve askerlerin sıraya girip hızlıca duş almaları için montaj hattı yöntemine benzeyen bir teknik geliştirdi.

Ertesi akşam, Allen adamlara talimat verdi. "Havlunuzu rulo haline getirip sol elinize alacaksınız. Sağ elinizle de sabun kalıbınızı tutacaksanız. Burada on altı, karşıda on iki ve şurada da on altı tane duş var. Bunların hepsinden akan suyun sıcaklığı aynıdır, yani ne yanarsınız ne de donarsınız. Yapmanız gereken şey, duşun altından yürüyerek geçmek ve bedeninizin sol tarafını yıkarken de yürümeye devam etmek. Köşeye geldiğinizde, sabunu öteki elinize alacak ve yürümeye devam edeceksiniz ama bedeninizin diğer tarafını ve saçla-

rınızı yıkarken bu sefer geri geri yürüyeceksiniz. En sondaki duşa gidinceye kadar bedeninizi çalkalamış ve kurulanmaya hazır bir hale gelmiş olacaksınız."

Erler onun üniforması üzerinde, saatini kontrol ederek duşların arasından geçmesini şaşkınlıkla izlediler. "Böylece her birinizin duş alması kırk beş saniyeden fazla sürmeyecek. Yüz altmış kişinin tamamı, on dakikadan daha kısa bir süre içinde duş alıp çıkmış ve giyinmiş olacak. Sabah, bileme taşının altına ilk giren bölüğün bizimki olmasını istiyorum. Şeref bölüğü biz olacağız."

Ertesi sabah, tören alanına ilk gelen bölük Milligan'ınki olmuştu. Allen gidişattan memnundu ve Tommy ona zamandan tasarruf edebilecekleri birkaç yöntem daha geliştirmekte olduğunu söylemişti. Ona iyi hal Hizmet Madalyası verildi.

Ama iki hafta sonra işler kötüye gitmeye başladı. Allen evi aradı ve Chalmer'ın yeniden Dorothy'yi dövmeye başladığını öğrendi. Ragen çok kızdı. Arthur, doğal olarak durumu pek umursamadı. Ama Tommy, Danny ve Allen çok rahatsız oldular. Bunalıma girdiler ve bu da yeni bir zaman karmaşasına neden oldu.

Shawn ayakkabılarını yanlış ayaklarına giymeye ve bağcıkları da bağlamamaya başladı. David üstüne başına dikkat etmez oldu. Philip nerede olduğunu anlıyor ama bunu hiç ırgalamıyordu. 109. bölüktekiler çok geçmeden onlardan sorumlu olan erbaşta bir tuhaflık olduğunu fark ettiler. Bir gün çatlak bir amir oluyor, ertesi gün oturup konuşmaktan başka bir iş yapmıyor ve evrak işlerinin yığılmasına neden oluyordu.

Onun uykuda dolaştığını da gözlemlemişlerdi. Birisi bu durumdan bahsedince Tommy kendisini geceleri yatağa bağlamaya başladı. Erlerden Sorumlu Erbaş görevinden azledildiğinde, Tommy depresyona girdi ve Danny her fırsatta revire gitmeye başladı.

Arthur hematoloji laboratuvarıyla yakından ilgileniyordu.

Deniz Kuvvetleri bir gün onu izlemek için birini gönderdi. Bu kişi Philip'i üniformasıyla ranzasında uzanmış, beyaz şapkasını ayaklarına geçirmiş bir durumda ve iskambil kağıtlarını tek tek güverteye fırlatırken buldu.

"Burada neler oluyor?" diye sordu Kaptan Simons.

Yardımcısı da "Ayağa kalkın, beyim," dedi.

"S.ktir olun!" diye bağırdı Philip.

"Ben bir kaptanım. Bana nasıl..."

"İsa Mesih bile olsan bana vız gelir! Buradan defolun. Kartları isabet ettirmemi engelliyorsunuz."

Kıdemli Üstçavuş Rankin gelince, Philip ona da aynı şeyi söyledi.

12 Nisan 1972 günü, Tommy'in Deniz Kuvvetleri'ne katılmasından iki hafta dört gün sonra, Philip Acemi Er Değerlendirme Birliği'ne atandı.

Bölük komutanından gelen yazıda şöyle yazıyordu: "Bu adam bir süre önce benim Erlerden Sorumlu Erbaş'ım idi ama sonra etrafta amirlik taslamanın dışında hiçbir şey yapmamaya başladı. Bu görevi ondan aldıktan sonra da sürekli olarak revire gitmeye başladı. Bu durum her geçen gün daha kötü oldu ve girdiği sınıflardan çıkmanın her seferinde bir yolunu buldu. Bu adam bölüktekilerin çok gerisinde ve giderek de daha fazla yokuş aşağı gidiyor. Bu kişiyi gözlem altına almak gerekir."

Bir psikiyatrist David'le mülakat yaptı. David ne olup bittiğini anlamamıştı. Ohio'dan gelen raporları inceledikten sonra, Deniz Kuvvetleri'ndeki görevliler onun bir süre akıl hastanesinde yattığını ve askere katılma formlarını doldururken yalan beyanda bulunduğunu keşfettiler. Psikiyatri raporunda şunlar yazılıydı: "Bu kişi Deniz Kuvvetleri'nde etkili bir şekilde işlev görmek için gerekli olgunluğa ve güvenilirli-

ğe sahip değildir. Mizaç açısından daha fazla eğitim görmeye ehil olmadığı gerekçesiyle terhis edilmesi önerilir."

1 Mayıs günü, orduya katılmasından bir ay ve bir gün sonra. William Stanley Milligan A.B.D. Deniz Kuvvetler'inden 'onurlu şartlar altında terhis' edildi.

Kendisine maaşı ödendi ve Columbus'a kadar da bir uçak bileti verildi ama Philip, Great Lakes'ten Chigaco'nun O'Hare Havalimanı'na giderken izinlerini kullanan iki erin New York şehrine gitmekte olduklarını öğrendi ve United Airlines biletini kullanmak yerine bu ikisiyle birlikte otobüse bindi. Doğduğu yer olmasına rağmen hiç tanımadığı New York'u görmek istiyordu.

(2)

Philip, New York otobüs terminalinde yolculuk arkadaşlarına veda etti, silindir şekilli çantasını omzuna astı ve yürümeye başladı. Danışmadan haritalar ve broşürler aldı ve Times Meydanı'na doğru yollandı. Kendisini evinde gibi hissediyordu. Sokaklar ve ona tanıdık gelen sesler ait olduğu yerin burası olduğunu söylüyordu ona.

Philip şehri keşfetmek için iki gün harcadı. Staten Adası'na ve Özgürlük Heykeli'ne geziler yaptı. Sonra Battery Park'tan başladı, Wall Street'in çevresindeki dar sokakları gezdi ve Greenwich Köyü'ne geldi. Bir Yunan lokantasında yemek yedi ve ucuz bir otelde kaldı. Ertesi gün Beşinci Cadde'yle Otuz Dördüncü Sokak köşesindeki Empire State Binası'na gitti. Bir tura katılarak en üst kata çıktı ve şehri inceledi.

"Brooklyn ne tarafta kalıyor?" diye sordu tur rehberine.

Kız parmağıyla işaret etti. "Tam şurada. Üç köprüyü buradan bile görebilirsiniz: Williamsburg, Manhattan ve Brooklyn köprüleri..."

"İşte ben de bundan sonra tam oraya gidecektim," dedi Philip.

Aşağıya inen asansöre bindi, bir taksi çağırdı ve şoföre, "Beni Brooklyn Köprüsü'ne götür," dedi.

"Brooklyn Köprüsü mü?"

Philip silindir çantasını taksinin içine fırlattı. "Evet, öyle dedim."

"Oradan aşağı mı atlayacaksın, yoksa onu satın mı alacaksın?" diye sordu şoför.

"S.ktir git, ahbap! Sen arabayı kullanmaya bak, bu ukala dümbeleği şakalarını da taşralılar için sakla."

Şoför onu köprüde indirdi ve Philip de karşı tarafa doğru yürümeye başladı. Serin bir rüzgar esiyordu ve kendisini iyi hissediyordu ama tam yarı yola geldiğinde durdu ve aşağı baktı. O kadar su... Aman Tanrım, ne kadar da güzeldi. Birden morali çok bozuldu. Neden olduğunu bilmiyordu ama bu güzel köprünün tam orta yerindeyken kendisini öyle kötü hissetmeye başlamıştı ki, devam etmesi imkansızdı. Çantasını omzuna attı ve gerisin geri Manhattan'a doğru yürümeye başladı.

Sıkıntısı giderek artıyordu. New York'a gelmişti ama iyi vakit geçiremiyordu. Görmesi gereken bir şey, gitmesi gereken bir yer vardı ama bunun ne ya da nerede olduğunu bilmiyordu. Bir otobüse bindi ve son durağa kadar gitti. Sonra bir başka otobüse aktarma yaptı. Nereye gittiğini ya da ne aradığını bilmeden evlere ve insanlara bakıyordu.

Bir alışveriş merkezinde indi ve oralarda dolandı. Girişin orta yerinde küçük bir niyet havuzu olduğunu gördü. Üçüncü çeyreğini atmaya hazırlanırken kolundan birinin çektiğini hissetti. Küçük bir zenci oğlan ona kocaman, yalvaran gözlerle bakıyordu.

"Ah, lanet olsun," dedi Philip ve parayı çocuğa verdi. Oğlan sırıtarak kaçtı.

Philip çantasını yerden aldı. Depresyon içini öylesine bir acıyla kemirmeye başlamıştı ki birkaç dakika orada durdu ve spottan ayrıldı...

David, ağırlığı altında ezildiği için çantayı yere bıraktı. Sekiz –hemen hemen dokuz– yaşındaki bir çocuk için fazla ağır olan çantayı arkasından sürüklemeye başladı. Bu arada vitrinlere bakıyor, nerede olduğunu ve oraya nasıl geldiğini anlamaya çalışıyordu. Bir sıranın üzerine oturdu, etrafına bakındı ve oyun oynayan çocukları seyretti. Keşke onlarla o da oynayabilseydi. Sonra ayağa kalktı ve çantayı bir kez daha arkasından sürüklemeye çalıştı ama çanta çok ağırdı. Onu oracıkta bıraktı ve oradan ayrıldı.

Askeri eşya satan bir mağazaya girdi ve ihtiyaç fazlası telsizlere ve sirenlere baktı. Büyük, plastik bir baloncuğu yerden alıp bir düğmeye bastı. Aniden bir siren sesi geldi ve kırmızı ışıklar yanıp sönmeye başladı. David dehşete kapılmıştı, baloncuğu yere fırlattı ve koşarken dışarıda durmakta olan bir dondurma arabasını yere düşürüp dirseğini yaraladı. Yine de hiç durmadan koştu.

Arkasından kimsenin gelmediğini görünce, durdu ve sokaklarda yürümeye başladı. Eve nasıl döneceğini bilmiyordu. Dorothy onu mutlaka merak etmişti. Karnı da acıkmaya başlamıştı. Keşke bir dondurması olsaydı... Bir polis memuru bulsa, ona eve nasıl gidebileceğini sorardı. Arthur ona hep, kaybolduğu takdirde hemen bir aynasız bulup yardım istemesini söylerdi...

Allen gözlerini kırpıştırdı.

Kendisine çubuklu bir dondurma aldı. Paketi açarken bir yandan da yürümeye başladı ama tam o sırada kirli yüzlü küçük bir kız çocuğunun onu izlediğini fark etti.

"Yüce İsa," diyerek dondurmayı kıza verdi. Çocuklar ona duygu sömürüsü yapmayı çok iyi biliyorlardı, özellikle de açlık çeken ve kocaman gözlü olanlar...

Tekrar dondurma satıcısına gitti. "Bana bir tane daha ver," dedi.

Adam, "Karnın amma da acıkmış," dedi.

"Sesini kes de dondurmayı ver bana."

Dondurmayı yiye yiye yürürken, çocukların yanına gelmesini engellemek için bir şey yapması gerektiğine karar verdi. Onun gibi bir üçkağıtçı, nasıl olur da çocukların onu aptal yerine koymasına izin verirdi?

Etrafta dolanmaya devam etti. Chicago'da olduğunu sandığı büyük binalara baktı, sonra şehir merkezine giden bir otobüse bindi. Bu gece O'Hare Havalimanı'na gitmek için geç olduğunun farkındaydı. Geceyi burada, Chicago'da geçirecek ve Columbus'a giden uçağa sabah olunca binecekti.

Birden bir binanın üzerinde yanıp sönen elektronik bir levha gördü: 5 Mayıs, Hava sıcaklığı 68 derece. *5 Mayıs mı?* Cüzdanını çıkarıp içine baktı. Ordudan ayrılırken verdikleri beş yüz dolar orada duruyordu ama terhis tarihi olarak 1 Mayıs görünüyordu. Chicago-Columbus uçak biletinin tarihi de 1 Mayıs idi. Demek ki terhis olduktan sonra tam dört gün boyunca farkında bile olmadan Chicago sokaklarında dolaşıp durmuştu. Silindir çantası neredeydi? Birden içi boşalır gibi oldu. Üzerindeki mavi renkli merasim üniformasına baktı. Leş gibiydi. Dirsekleri yırtılmıştı ve sol kolunun da derisi sıyrılmıştı.

Pekala. Bir şeyler yemeli, iyi bir uyku çekmeli ve sabah olunca da Columbus'a giden uçağa binmeliydi. Birkaç hamburger satın aldı, en ucuzundan bir pansiyon buldu ve bir gece için dokuz dolar ödedi.

Ertesi sabah bir taksi çağırdı ve şoföre onu havalimanına götürmesini söyledi.

"La Guardia'ya mı?"

Başını olumsuz anlamda salladı. Chicago'daki La Guardia'nın nerede olduğunu bile bilmiyordu.

"Yok," dedi, "diğerine... Hani şu büyük olana."

Havalimanı yolunda, neler olduğunu anlamak için kendisini zorladı. Gözlerini kapatıp Arthur'a erişmeye çalıştı. Hiçbir şey olmadı. Ragen'ı denedi. O da ortalıkta değildi. Bir zaman karmaşası içine daha girmişti.

Havalimanında, United Airlines gişesine gitti ve memura biletini uzattı.

"Buradan ne zaman gidebilirim?" diye sordu.

Kız önce bilete, sonra ona bir bakış attı. "Bu bilet Chicago'dan Columbus'a gitmek için," dedi. "Bu biletle buradan Ohio'ya gidemezsiniz."

"Siz neden bahsediyorsunuz?"

"Chicago,' dedi kız.

"İyi ya, ne olmuş?"

Kızın amiri gelerek bileti inceledi. Allen sorunun ne olduğunu anlayamamıştı.

"İyi misin, asker?" dedi adam. "Bu biletle New York'tan Columbus'a uçamazsın."

Allen tıraşsız yüzünü sıvazladı. "New York mu?"

"Aynen. Kennedy Havalimanı."

"Aman Tanrım!"

Allen derin bir nefes aldı ve hızlı hızlı konuşmaya başladı. "Şimdi, bakın, herhalde birisi bir yanlışlık yaptı. Yani ben, terhis oldum." Belgelerini çıkardı. "Yanlış uçağa bindim herhalde. Benim o biletle Columbus'a gitmem gerekiyordu. Biri mutlaka kahveme bir şey karıştırdı çünkü bayılmış olmalıyım ve ayıldığımda kendimi burada, yani New York'ta buldum. Çantalarımı ve eşyalarımı da uçakta bıraktım herhalde. Bir şeyler yapmanız gerek. Bu havayolu şirketinin suçu."

"Bu bileti değiştirmek için fark ödemeniz gerekecek," dedi kız.

"Pekala, o zaman Great Lakes'deki Deniz Kuvvetleri'ni

bir arayın. Beni onların Columbus'a geri yollamaları gerek. Faturayı onlara yollarsınız. Yani, terhis olup evine dönmekte olan bir askerin varacağı yere doğru düzgün bir şekilde gönderilmesi gerekmez mi? Hemen şu telefonu açın ve Deniz Kuvvetleri'yle konuşun."

Adam ona baktı ve, "Tamam, şurada biraz bekleyin de bir asker için ne yapabileceğimize bir bakayım."

"Erkekler tuvaleti nerede?" diye sordu Allen.

Kız parmağıyla gösterdi ve Allen hızlı hızlı oraya koşturdu.

İçerde kimsenin olmadığını görünce, tuvalet kağıdı rulolarından birini kaptı ve odanın içine savurdu. "Lanet olsun! Lanet olsun! Lanet olsun!" diye bağırdı. "Tanrı belalarını versin, bu kadar saçmalık yeter, daha fazla dayanamayacağım!"

Biraz yatışınca yüzünü yıkadı, saçlarını arkaya doğru taradı ve beyaz kepini afili bir şekilde başına yerleştirdikten sonra bilet gişesindeki görevlilerin karşısına dikildi.

"Pekala," dedi kız. "Sorunu hallettik. Size yeni bir bilet keseceğim. Bir sonraki uçakta bir yeriniz olacak. Uçak iki saat içinde kalkacak."

Allen tüm Colombus yolculuğu boyunca bir taksinin içi ve Kennedy Havalimanı dışında hiçbir şey görmeden New York'ta beş gün nasıl geçirmiş olabileceğini düşündü durdu. Oraya nasıl geldiğine, vaktini kimin çaldığına ya da ne olup bittiğine dair de en küçük bir fikri yoktu. Olması da mümkün değil gibi görünüyordu. Lancaster'a giden otobüse binince, biraz kestirmek için iyice arkasına yaslandı ve kendi kendine söylenmeye başladı. Arthur'un ve Ragen'ın dediklerini duymasını istiyordu. "İşlerin içine eden biri var ama kim?"

(3)

Allen, Interstate Engineering şirketinde bir iş buldu. Kapı kapı dolaşarak elektrikli süpürge ve çöp sıkıştırıcısı satan ele-

man olarak çalışacaktı. İkna kabiliyeti olduğu için bir ay boyunca çok iyi iş çıkardı. İş arkadaşlarından Sam Garrison'un garson kızlarla, sekreterlerle ve hatta müşterilerle bile randevulaştığını gördü ve onun kız tavlama becerisine hayran oldu.

4 Temmuz 1972 günü, sohbet sırasında Garrison ona, "Bu fıstıklardan biriyle neden sen de çıkmıyorsun?" diye sordu.

"Vaktim yok," dedi Allen. Huzursuz bir şekilde kıpırdandı. Konu cinselliğe geldiği zaman hep öyle yapardı. "Pek o kadar ilgili değilim o konulara."

"Eşcinsel filan değilsin, değil mi?"

"Yok artık!

"On yedi yaşındasın ve kızlara ilgi duymuyorsun, öyle mi?"

"Baksana," dedi Allen, "zihnim şu anda başka bir şeyle meşgul."

"Tanrı aşkına!" dedi Garrison. "Bugüne kadar bir kızla hiç birlikte olmadın mı yoksa?"

"Bu konuda konuşmak istemiyorum." Psikiyatri hastanesinde Philip'in o kızla yaşadığı deneyimden haberi olmayan Allen yüzünün kızardığı belli olmasın diye bakışlarını başka tarafa çevirdi.

"Yani bakir olduğunu söylemek istemiyorsun bana, değil mi?"

Allen hiç sesini çıkarmadı.

"Pekala, oğlum," dedi Garrison. "Bu konuda bir şeyler yapmamız gerek. Bu işi Sam'e bırak. Bu gece saat yedide seni evinden alırım."

O akşam, Allen duşunu aldı, güzelce giyindi ve Billy'nin erkek kardeşinin parfümünden sıktı. Jim nasıl olsa şu sıralarda Hava Kuvvetleri'ndeydi ve farkına bile varmayacaktı.

Garrison tam vaktinde geldi ve arabasıyla onu şehir merkezine götürdü. Broad Street'teki Hot Spot'un önüne park ettiler. Garrison, "Arabada bekle. Bir şey alıp geliyorum," dedi.

Garrison birkaç dakika sonra canı sıkkın gibi duran iki kızla geri dönünce, Allen şaşkınlıkla irkildi.

"Selam, tatlım," dedi sarışın olanı, pencereden arabanın içine doğru eğilerek. "Benim ismim Trina ve bu da Dolly. Bayağı yakışıklıymışsın." Dolly uzun siyah saçlarını arkaya savurdu ve Garrison'la birlikte arabanın ön tarafına geçti. Trina ise Allen'la birlikte arkada oturdu.

Bütün yol boyunca konuşarak ve kıkırdayarak şehir dışına çıktılar. Trina sürekli olarak elini Allen'ın bacağına koyuyor ve pantolonunun fermuarıyla oynuyordu. Issız bir yere geldiklerinde Garrison arabayı yoldan çıkarıp park etti. "Haydi, Billy," dedi. "Bagajda battaniyelerim var. Yardım et de onları çıkarayım."

Allen onunla birlikte bagaja doğru giderken, Garrison ona folyoya sarılı iki küçük paket verdi. "Bunlarla ne yapacağını biliyorsun, değil mi?" dedi.

"Evet," dedi Allen, "ama ikisini birden takacak değilim ki..."

Garrison hafifçe onun kolunu sıktı. "Sen hep böyle komedyenlik mi yaparsın? Bunlardan biri Trina, diğeri ise Dolly için. Ben onlara değiş tokuş yapacağımızı söyledim. İkisini de sırayla düzeceğiz."

Allen başını eğip bagaja baktığında orada bir av tüfeği olduğunu gördü. Başını hemen kaldırdı ama Sam ona battaniyelerden birini verip, diğerini kendisi aldı ve bagajı kapattı. Sonra o ve Dolly bir ağacın arkasına gittiler.

"Haydi, biz de başlasak iyi olur," dedi Trina, Allen'ın kemerinin tokasını açarken.

"Hey, bir dakika, bunu senin yapman gerekmiyor," dedi Allen.

"İstemiyorsan, tamam tatlım..."

Kısa bir süre sonra Sam Trina'yı çağırdı ve Dolly de Allen'ın yanına geldi. "Ee?" dedi Dolly.

"Ne ee'si?"

"Hemen yapabilecek misin?"

"Bak," dedi Allen, "o arkadaşına dediğim gibi, hiçbir şey yapmamız gerekmiyor. Yine de arkadaş kalabiliriz."

"Pekala, tatlım, ne istersen onu yap ama Sam'in öfkelenmesini istemem. Sen iyi bir çocuksun. Şu anda o Trina'yla meşgul, o yüzden farkına varacağını hiç sanmam."

Sam işini bitirince bagaja gitti. Oradan birkaç kutu bira çıkardı ve birini Allen'a verdi.

"Ee," dedi, "nasıl buldun kızları?"

"Ben hiçbir şey yapmadım."

"Yani *sen* mi hiçbir şey yapmadın, yoksa *onlar* mı?"

"Onlara hiçbir şey yapmalarına gerek olmadığını söyledim. Bu işe hazır olduğumda evleneceğim ben."

"Lanet olsun!"

"Hey, önemli değil, sinirlenme," dedi Allen. "Her şey yolunda."

"Harika! Amma da boktan şeyler söylüyorsun!" Fırtına gibi kızların yanına gitti. "Size bu adamın bakir olduğunu söylemedim mi? Onu baştan çıkarmak sizin ikinize kalmış bir şeydi."

Dolly, arabanın arkasına doğru yürüdü ve bagajdaki tüfeğe gözü takıldı. Orada dikilen Garrison'a "Başın belada, ahbap," dedi.

"Lanet olsun. Girin şu arabanın içine. Sizi geri götürüyoruz."

"Ben girmiyorum."

"Canın isterse. S.ktir git o zaman!"

Garrison bagaj kapısını güm diye kapattı ve zıplayarak direksiyona geçti. "Haydi, Billy. "Lanet olası or.spular yürüyerek dönsünler."

"Neden girmiyorsunuz arabaya?" diye sordu Allen kızlara. "Buralarda yalnız kalamazsınız."

"Biz kendimiz döneriz," dedi Trina, "ama size bunu ödeteceğiz."

Garrison motoru çalıştırdı ve Allen da arabaya girdi.

"Onları burada yalnız başlarına bırakamayız."

"Lanet olsun. İkisi de or.spunun teki..."

"Bu onların suçu değildi. Ben istemedim yapmak..."

"Neyse, hiç olmazsa cebimizden para filan çıkmamış oldu."

Dört gün sonra, 8 Temmuz 1972 günü, Sam Garrison ve Allen birkaç soruya yanıt vermek için Circleville'deki polis şefi ofisine gittiler. Her ikisi de anında adam kaçırma, tecavüz ve öldürücü silahla saldırı suçlarından tutuklandılar.

Pickaway ilçesindeki yargıç hazırlık duruşmasında olayla ilgili bilgileri öğrenince, adam kaçırma suçlamasından vazgeçti ve iki bin dolarlık bir kefalet ödenmesine karar verdi. Dorothy kefalete kefil olan kişiye iki yüz dolar ödeyerek Billy'yi eve götürdü.

Chalmer onun cezaevine gönderilmesi için bastırdı ama Dorothy, Pickaway İlçe Çocuk Mahkemesi'nde ekim ayında yapılacak mahkemesine kadar kız kardeşinin Billy'yi Miami, Florida'daki evine almanı sağladı.

Billy ve Jim evden uzaktalarken, kızlar Dorothy'yi ikna etmeye çalışmışlardı. Kathy ve Challa ona bir ültimatom vermişlerdi: Chalmer'dan boşanmak için başvuruda bulunmadığı takdirde, ikisi de evi terk edeceklerdi. Dorothy sonunda Chalmer'ın evden gitmesine karar verdi.

Allen, Florida'da okula gitti ve gayet başarılı oldu. Bir resim malzemesi satan dükkanda bir iş buldu ve dükkan sahibini organizasyon yeteneğiyle etkiledi. Dindar Yahudi "Samuel", Billy'nin babasının Yahudi olduğunu öğrenmişti. Miami'de yaşayan diğer pek çok Yahudi gibi o da, on bir İsrailli atletin

Münih Olimpiyat Köyü'nde öldürülmesine çok öfkelenmişti. Samuel, Cuma ayinine giderek onların ve Billy'nin babasının ruhu için dua etti. Mahkemenin Allen'ı suçsuz bulması için Tanrı'ya dua etti.

Milligan, 20 Ekim günü Pickaway ilçesine geldiğinde, değerlendirilmek üzere Ohio Gençlik Komisyonu'na gönderildi. 1972 senesinin Kasım ayından itibaren doğum gününden iki gün sonraya, yani 16 Şubat 1973 tarihine kadar Pickaway İlçe Cezaevi'nde kaldı. On sekizinci yaşına tutukluyken girmiş olmasına rağmen, yargıç onun çocuk mahkemesinde yargılanmasına karar vermişti. Annesinin tuttuğu avukat George Kellner yargıca mahkemenin kararı ne olursa olsun bu genç adamın zararlı olan kendi ev ortamına hiçbir şekilde geri gönderilmemesi gerektiğine inandığını söyledi.

Yargıç William S. Milligan'ın suçlu olduğuna karar verdi ve onun belirsiz bir süre için Ohio Gençlik Komisyonu'nun kampına gönderilmesini emretti. Allen'ın Zanesville, Ohio'daki gençlik kampına gittiği 12 Mart günü Dorothy, Chalmer Milligan'dan kesin olarak boşandı. Aynı gün, Ragen da Tanrı diye bir şey olmadığını söyleyerek Samuel'le dalga geçti.

ON İKİNCİ BÖLÜM

(1)

Arthur Zannesville, Ohio'daki gençlik kampındayken spota küçüklerin girmesine karar verdi. Hiç olmazsa orada her çocuğun deneyimlemesi gereken birtakım etkinliklere katılabilirler, doğa yürüyüşü ve spor yapabilir, yüzebilir, ata binebilir ve kamplara katılabilirlerdi.

Asker tıraşlı, Vandyke sakallı, uzun boylu, siyahi rekreasyon yöneticisi Dean Hughes'tan hoşlanmıştı. Duygudaşlık yapabilecek, güvenilir bir genç adam gibi duruyordu. Sonuç olarak burada herhangi tehlikeli bir durum yok gibi görünüyordu.

Ragen da aynı fikirdeydi.

Ama Tommy kurallarla ilgili olarak mızmızlık edip duruyordu. Saçını kestirmek istemiyor ve devletin verdiği kıyafetleri giymeye itiraz ediyordu. Otuz tane çocuk suçluyla birlikte orada olmaktan hoşlanmıyordu.

Sosyal hizmet görevlisi Charlie Jones yeni gelenlere oradaki düzenlemeyle ilgili bilgi verdi. Kamp dört gelişim bölgesine ayrılmıştı ve her ay bunlardan birinden geçmek zorundaydılar. Birinci ve ikinci bölgeler T-biçimli binanın sol tarafında yer alan yatakhanelerdi. Üçüncü ve dördüncü bölgeler ise binanın sağ tarafında bulunuyordu.

Jones birinci bölgenin 'en kötü' bölge olduğunu açıkça söylemişti. Orada herkesten çöplük muamelesi göreceklerdi. Saçları kısacık kesilecekti. İkinci bölgede saçlar biraz uzun bırakılabilirdi. Üçüncü bölgede, günlük ödevlerini bitirdikten sonra devle-

tin verdiği kıyafetler yerine kendi kıyafetlerini giyebileceklerdi. Dördüncü bölgede ise bir yatakhanede değil, kendi özel odalarında kalabileceklerdi. Dördüncü bölgedeki oğlanlar düzenli olarak organize edilen etkinliklere katılmak zorunda değillerdi. Bunların çoğu 'güvenilir kişi' olmuşlardı ve Socioto Kızlar Kampı Köyü'ndeki danslara bile gitmek zorunda değillerdi.

Oğlanlar bunu duyunca kıkırdamaya başladılar.

Bay Jones sözlerine devam ederek birinci bölgeden dördüncü bölgeye geçebilmenin liyakata bağlı olduğunu söyledi. Her biri aya 120 liyakat puanıyla başlayacaktı ama bir üstteki bölgeye geçebilmek için en az 130 puana sahip olması gerekiyordu. Özel işler yaparak ya da iyi hal göstererek puan kazanmak mümkündü. Tam tersine, itaatsizlik ettiği ya da asosyal davrandıkları takdirde puan kaybedeceklerdi. Liyakat puanları kamptaki görevliler ya da dördüncü bölgedeki 'güvenilir kişi'lerden biri tarafından geri alınabilirdi.

Bu kişilerden birinin, "Hey!" diye bağırması bir liyakat puanının gitmesi demekti. "Hey, sakin ol!" derse, iki liyakat puanı giderdi. "Hey, sakin ol, yatak!" dediği takdirde fazladan iki puan daha gittiği gibi, kabahatli kişi iki saatini yatakta geçirmek zorunda kalacaktı. Eğer bu saatten önce yataktan çıkarsa ve "Hey, sakin ol, yatak! Hey, sakin ol!" uyarısını alırsa, o zaman da üç puanı giderdi. Ama biri "Hey, sakin ol, yatak! Hey, sakin ol, ilçe!" derse, dört puan giderdi ve 'ilçe', ilçe cevazevine gönderilmesi anlamına geliyordu.

Tommy bunları dinledikçe kusacak gibi oldu.

Charlie Jones etrafta yapılması gereken sürüyle iş olduğunu söyledi. Oğlanların bu işler için vakit ayırmalarını ve terbiyeli davranmalarını bekliyordu. "Aranızda kendisinin bu yer için fazla iyi ya da fazla akıllı olduğunu düşünen ve kaçmayı planlayan varsa, Ohio eyaletinin onun için düşüneceği başka yerler de olacaktır, ona göre. Orta Ohio Eğitim Hapis-

hanesi kısaca OOEH olarak bilinir. Eğer OOEH'ya düşecek olursanız, tekrar buraya dönmek için can atarsınız. Pekala, şimdi hepiniz depo odasından yatağınızı yorganınızı alın ve tıkınmak için yemekhaneye gidin."

O akşam Tommy ranzasında oturdu ve bu işe onu kimin bulaştırdığını ve neden burada olduğunu düşündü. Liyakat puanları, kurallar ve bölgeler umurunda bile değildi. Fırsatını bulduğu anda, buradan yıldırım gibi kaçacaktı. İçeri girerken spotta değildi, o yüzden de nereden çıkacağını bilmiyordu ama kampın etrafında tel örgü ya da duvar değil, sadece ağaçlar vardı. Kaçmak pek zor olmasa gerekti.

Yemek odasına girince burnuna güzel kokular geldi. *Lanet olsun!* diye düşündü. İçinde ne kızartıldığını bilmeden tavanın içine atlayacak değildi elbette...

Birinci bölgedeki çocuklardan biri on dört on beş yaşından büyük göstermeyen, gözlüklü bir çocuktu. Tommy sıraya girerken onu fark etmişti; rüzgardan uçacakmış gibi duruyor, ağır şiltenin ve yorganın altında eziliyordu. Derken uzun boylu, uzun saçlı ve halterci görünümlü bir oğlan ona bir çelme taktı ama çocuk düştüğü yerden hop diye zıplayıp bu azmanın karnına bir yumruk çaktı ve onu yere devirdi.

Adaleli oğlan şaşkınlık içinde başını kaldırıp küçük yumruklarını sıkarak tepesinde dikilmekte olan çocuğa bir bakış attı. "Pekala, seni küçük pislik," dedi, "Hey!"

"Onu bük de k.çına sok!" dedi küçük oğlan

"Hey, sakin ol!" diye bağırdı azman, ayağa kalkıp üstünü başını silkelerken.

Küçük çocuğun gözleri yaşla dolmuştu. "Cesaretin varsa, gel de dövüşelim, alçak herif!"

"Hey, sakin ol, yatak!"

Birkaç yaş büyük ve sıska olmakla birlikte ondan daha uzun boylu olan başka bir çocuk, oğlanı oradan uzaklaştırdı.

"Geri bas, Tony," dedi. "İki puanın gitti bile, bir de iki saatlik yatak cezası aldın."

Tony yatışır gibi oldu ve şiltesini yerden kaldırdı. "Lanet olsun, Gordy, karnım acıkmamıştı zaten."

Tommy yemekhanede yemeğini sessizce yedi. Yemek düşündüğünden daha iyiydi ama zihninde bu yer konusunda birtakım kuşkular oluşmaya başlamıştı. Büyük oğlanların size eşek şakası yapmasına ve puanlarınızı almalarına göz yumuluyordu. Demek ki, burada öfkesini kontrol altında tutması gerekecekti.

Yatakhaneye gidince, Gordy isimli sıska oğlanın ranzasının onunkiyle yan yana olduğunu gördü. Gordy yemeğinin bir kısmını küçük oğlana getirmişti. Birlikte oturmuş, konuşuyorlardı.

Tommy ranzasına oturup onları izlemeye başladı. Kurallardan birinin yatakhanede yemek yememek olduğunu biliyordu. Gözünün ucuyla, Kas Torbası'nın kapıdan girdiğini gördü.

"Dikkat edin!" diye bağırdı. "O azman herif geliyor!"

Tony isimli küçük oğlan tabağını karyolasının altına sürdü ve arkasına yaslandı. Kas Torbası etrafı kontrol edip oğlanın yatağında olduğunu görünce rahatladı ve oradan ayrıldı.

"Teşekkürler," dedi küçük oğlan. "Benim ismim Tony Vito. Seninki ne?"

Tommy onun gözlerinin içine baktı. "Bana Billy Milligan diyorlar."

"Bu da Gordy Kane," dedi küçük oğlan, sıska çocuğu işaret ederek. "Uyuşturucu satıcılığından geldi. Seni neden tıktılar buraya?"

"Tecavüzden," dedi Tommy, "ama ben yapmadım."

Tommy onların gülümsemelerinden buna inanmadıklarını anlamıştı. Umurunda bile değildi. "O zorbanın ismi ne?" diye sordu.

"Jordan. Dördüncü bölgeden."

"Bunu o puştun yanına bırakmayacağız," dedi Tommy.

***

Spota genellikle Tommy giriyordu. Billy'nin annesi ziyarete geldiğinde onunla görüşen de o oluyordu. Tommy onu seviyor ve ona acıyordu. O yüzden de kadın Chalmer'dan boşandığını söyleyince sevindi.

"O benim de canımı yakmıştı," dedi.

"Biliyorum. Hep sana takıyordu, Billy. Ama ben ne yapabilirdim ki? Başımızı sokacak bir evimiz olsun istiyordum. Üç tane çocuğum vardı, bir de Challa... O da benim çocuğumdan farksızdı. Ama şimdi Chalmer yok. Burada uslu ol ve onların dediklerini yap. Böylece kısa süre içinde eve geri gelebilirsin."

Tommy onu giderken izledi ve onun bugüne kadar görmüş olduğu en güzel anne olduğuna karar verdi. Bu kadın keşke onun annesi olsaydı... Kendi annesi kimdi acaba ve neye benziyordu?

(2)

Genç rekreasyon yöneticisi Dean Hughes, Milligan'ın genellikle yan gelip yatarak bir şeyler okuduğunu ya da trans halinde boşluğa baktığını fark etmişti. Bir gün öğleden sonra doğrudan onun yanına gitti.

"Burada olduğuna göre," dedi Hughes, "elinden geleni yapmak zorundasın. Mutlu ol. Bir şeyler yap. Ne yapmaktan hoşlanıyorsun?"

"Resim yapmaktan."

Ertesi hafta, Dean Hughes, kendi parasıyla Milligan'a boyalar, fırçalar ve tuvaller aldı.

Allen ona, "Size bir resim yapmamı ister misiniz?" diye sordu, tuvallerden birini masanın üzerine koyarken. "Ne resmi yapmamı istersiniz?"

"Eski bir ambar olsun. Camları kırık... yaşlı bir ağaçtan bir lastik sarksın. Eski bir kır yolu görünsün. Sanki az önce yağmur yağmış gibi olsun."

Allen bütün gün ve bütün gece çalıştı ve resmi bitirdi. Ertesi sabah onu Dean Hughes'e verdi.

"Aman Tanrım, bu çok güzel," dedi Hughes. "Sende böyle bir yetenek varken çok para kazanabilirsin."

"Bunu ben de çok isterim," dedi Allen. "Resim yapmayı çok seviyorum."

Hughes, Milligan'ı o trans durumundan çıkarmak için büyük bir çaba sarf etmesi gerektiğini anlamıştı. Bir cumartesi sabahı, oğlanı alıp Blue Rock Eyalet Parkı'na götürdü. Milligan resim yaparken Hughes da onun yanında durdu. Gelip geçen insanlar durup onu seyrettiler. Hughes birkaç resmi onlara sattı. Ertesi gün Milligan'ı tekrar dışarı çıkardı. Pazar gecesine kadar tam dört yüz dolarlık satış yapmışlardı.

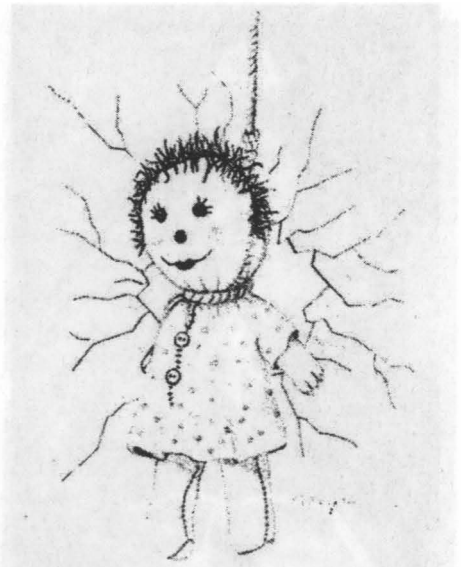
Arthur: Allen tarafından kurşun kalemle yapılan eskiz.

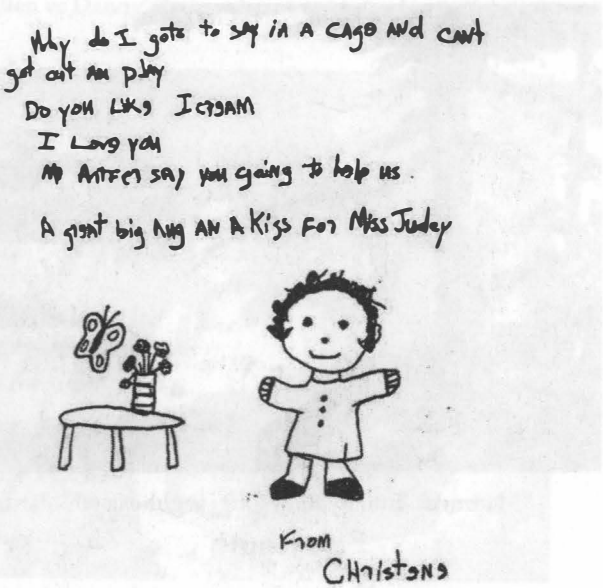
"Ragen Christine'i tutarken. Allen tarafından kurşun kalemle yapılan eskiz. (Christine "e" harfini kullanıyor ve isminin Christene olduğunu söylüyor ama diğer kişilikler olması gerektiği gibi "i" harfini kullanarak onu Christine diye çağırıyorlar.)

"Christine." Allen tarafından kurşun kalemle yapılan eskiz.

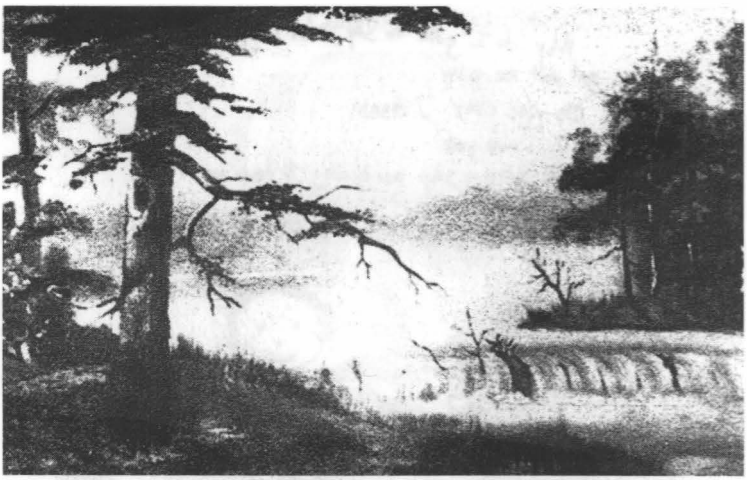
"Christine'nin Bez Bebeği." Franklin İlçe Cezaevi'nde Ragen tarafından çizilmiştir. Yukarıdaki eskizde Christine bu bez bebeği tutmaktadır.

Christine'nin Avukat Judy Stevenson'a verdiği not.

"Dr. David Caul." Allen tarafından yapılan yağlı boya tablo.

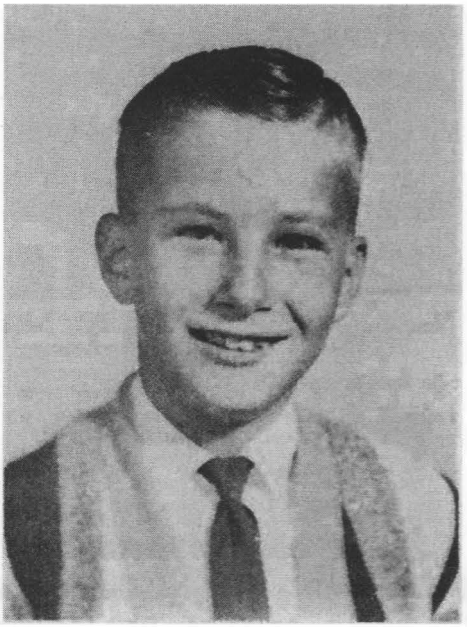
"Manzara." Tommy'nin yaptığı yağlıboya tablolardan biri.

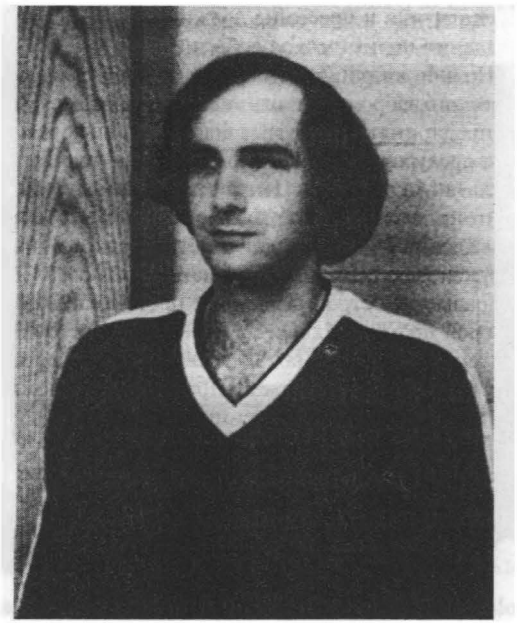
"Cathleen'in Zarafeti." Alen ve Danny tarafından Billy'nin Lebanon cezaevindeki hücresinde yapılan yağlıboya tablo. (Tablo orijinal halinde Billy'nin imzasını taşımaktadır, ama sağ alt köşeye dikkat edildiğinde orada Allen ve Danny'nin imzalarının olduğu da görülebilir.)

Soldan sağa: Jim, Kathy, Billy. Altta, ortada: Dorothy.

1965 senesinde, Billy on yaşındayken.

20 Şubat 1981. Billy, Dayton Adli Tıp Merkezi'nde.

Pazartesi sabahı merkezin müdürü, Hughes'u ofisine çağırarak devletin vesayeti altında olan biri olması nedeniyle Milligan'ın resim satmasını merkezin politikasına aykırı bulduğunu söyledi. Resimleri satın alan kişilerle temas kurulması, paralarının geri ödenmesi ve resimlerin de geri alınması gerekmekteydi.

Hughs'un bu politikadan haberi yoktu. Paraların geri ödenmesini kabul etti. Odadan tam çıkarken, "Resimleri sattığımızı nasıl öğrendiniz?" diye sordu.

"İnsanlar burayı arayıp duruyorlar," dedi müdür. "Milligan'ın tablolarından daha var mı diye soruyorlar."

Nisan çabucak geçti. Hava ısınınca Christene bahçede oynamaya başladı. David kelebeklerin arkasından koşturdu. Ragen jimnastik salonunda idman yaptı. Canlı canlı gömüldüğü için dışarı çıkmaktan hâlâ korkan Danny hep içeride kaldı ve natürmortlar çizdi. On üç yaşında olan Christopher, ata bindi. Arthur vaktinin çoğunu kütüphanede Yeniden Düzenlenen Ohio Yasası'nın mevzuatını okuyarak geçirdi ve ancak polo oynarsa ata binebileceğini söyledi. İkinci bölgeye geçebildikleri için hepsi de mutluydu.

Milligan ve Gordy Kane çamaşarhanede görevlendirilmişlerdi. Tommy orada eski çamaşır makinesini ve gazla işleyen kurutucuyu kurcalayarak denemeler yapmaktan çok hoşlanıyordu. Akşamları kendi elbiselerini giyebileceği için üçüncü bölgeye geçmeyi sabırsızlıkla bekliyordu.

Bir gün öğleden sonra kas torbası olan zorba oğlan Frank Jordan bir yığın çamaşırla çamaşırhaneye geldi. "Bunların hemen yıkanmasını istiyorum. Yarın misafirlerim olacak," dedi.

"Ne güzel," dedi Tommy, kendi işine bakarak.

"Yani, bunları hemen yıka demek istiyorum," dedi Jordan.

Tommy onu duymazlıktan geldi.

"Ben dördünce bölgeden bir 'güvenilir kişi'yim, hıyar. Senin puanlarını geri alabilirim, ona göre. Üçüncü bölgeyi ondan sonra ancak rüyanda görürsün."

"Bana bak," dedi Tommy. "İstersen alacakaranlık bölgesinde ol, umurumda bile değil. Senin boktan çamaşırlarını ben yıkayacak değilim."

"Hey!"

Tommy ona öfkeli bir bakış attı. Bu adi hırsızın onun bir puanını almaya ne hakkı vardı? "Al da onu bir yerine sok," dedi Tommy.

"Hey, sakin ol!"

Tommy yumruklarını sıktı ama Jordan, görevli memura Milligan'a bir 'Hey, sakin ol!' verdiğini rapor etmek üzere çıkıp gitti.

Tommy yatakhaneye dönünce, Jordan'ın Kane ve Vito'ya da birer 'Hey, sakin ol!' verdiğini öğrendi. Bunun tek nedeni de o üçünün arkadaş olduğunu bilmesiydi.

"Bu konuda bir şey yapmalıyız," dedi Kane.

"Ben yaparım," dedi Tommy.

"Ne yapacaksın?" diye sordu Vito.

"Boş ver," dedi Tommy. "Bir şeyler düşünürüm."

Tommy yatağına uzanıp düşündü. Düşündükçe, öfkesi daha da kabardı. Nihayet yataktan kalktı, arkadan dolanarak iki birimlik bir tahta bulup dördüncü bölgeye doğru yollandı.

Arthur durumu Allen'a anlattı ve başını derde sokmasından önce Tommy'nin yanına gitmesini söyledi.

"Sakın yapma, Tommy," dedi Allen.

"Lanet olsun, o koca pisliğin benim puanlarımı almasına ve üçüncü bölgeye geçmemi engellemesine izin vermeyeceğim."

"Bu işe bodoslama dalıyorsun gibime geliyor."

"Asıl o çirkin suratlı or.spu çocuğuna bodoslama bir dalarım, görür gününü."

"Hey, Tommy, sakin ol!"

"Bu sözcükleri bana söyleme!" diye bağırdı Tommy.

"Özür dilerim. Ama bu işin ucunu ters taraftan tutuyorsun bana kalırsa. Bırak da ben halledeyim."

"Lanet olsun," dedi Tommy, tahtayı yere fırlatırken. "Sen kendi kıçını bile halledemiyorsun."

"Hep böyle ukalalık edersin zaten," dedi Allen. "Haydi, yaylan."

Tommy spottan çıktı. Allen tekrar ikinci bölümdeki koğuşa gitti ve Kane ve Vito'yla birlikte oturdu.

"Beni dinleyin de bu işi nasıl halledeceğimizi söyleyeyim," dedi Allen.

"Ben biliyorum nasıl halledeceğimizi," dedi Kane, "o lanet olası ofisi havaya uçuracağız."

"Hayır," dedi Allen. "Kesin verileri bir araya getirip yarın Bay Jones'un ofisine gideceğiz ve ona bizimle akran ve üstelik de adi suçlu olan birtakım kişilerin bizi yargılar konumda olmalarının hiç de adil olmadığını söyleyeceğiz. Bunların bizden üstün hiçbir tarafları da yok ayrıca."

Kane ve Vito ağızları bir karış açık bir şekilde Allen'a öylece bakakaldılar. O güne kadar onun hiç böyle cerbezeli bir şekilde ve ustaca konuştuğunu görmemişlerdi.

"Bana bir kağıt ve bir kalem getirin," dedi Allen. "Bu işi doğru düzgün yapalım."

Ertesi sabah üçü birden sosyal hizmet görevlisi Charlie Jones'u görmeye gittiler. Allen'ı konuşmacıları olarak seçmişlerdi.

"Bay Jones," dedi Allen, "buraya ilk geldiğimizde başımız belaya girmeden duygularımızı ortaya dökebileceğimizi söylemiştiniz bize, öyle değil mi?"

"Aynen öyle."

"Şey, akranlarımız durumunda olan kişilerin liyakat puan-

larımızı alarak bizi cezalandırması sisteminden şikayetçiyiz biz. Sizin için çizmiş olduğum şu çizelgeye bir bakarsanız, siz de bu sistemin ne kadar adaletsiz olduğunu görebilirsiniz."

Allen, Frank Jordan'ın onlara verdiği 'Hey, sakin ol!' cezalarının çetelesinin üstünden gitti ve bu cezaların her birinin Jordan'ın onlara olan kişisel garezi nedeniyle, onun angaryalarını yapmadıkları ya da onun ayak işlerini görmedikleri için verildiğini tek tek izah etti.

"Biz bu sistemi çok uzun zamandır kullanıyoruz, Billy," dedi Jones.

"İyi de, bu sistemin adil olduğunu göstermez ki... Böyle bir yerde bulunmamızın nedeni topluma uyum sağlamamızı mümkün kılmak değil mi? Vito gibi çocukların, Frank Jordan gibi zorbaların merhametine terk etmek ne kadar doğru olabilir?"

Jones bunu düşünürken kulağını çekiştirmeye başladı. Allen üzerine basa basa sistemin ne kadar adaletsiz olduğundan dem vururken, Kane ve Vito hiç ses çıkarmadan ve hayranlıkla sözcülerinin ikna edici konuşmasını dinliyorlardı.

"Bakın size ne diyeceğim," dedi Jones, "bu konuda biraz düşüneyim. Pazartesi günü gelip tekrar beni görün. Kararımı size o zaman bildireyim."

Pazar akşamı Kane ve Vito, Kane'in ranzasına oturmuş iskambil oynuyorlardı. Tommy ise yatağa uzanmış, Kane ve Vito'nun anlattıklarından Bay Jones'un ofisinde neler olup bittiğini bir araya getirmeye çalışıyordu.

Kane başını kaldırıp baktı ve "İçeri bir kedicik giriyor," dedi.

Frank Jordan doğrudan Vito'ya gitti ve iskambil kağıtlarının üzerine bir çift çamurlu ayakkabı bıraktı. "Bu gece bunların cilalanmasını istiyorum," dedi.

"O zaman kendin yaparsın," dedi Vito. "Senin lanet olası ayakkabılarını cilalamaya hiç niyetim yok."

Frank, Vito'nun başının yan tarafına bir vurdu, küçük çocuk ranzadan aşağı düştü ve ağlamaya başladı. Frank oradan uzaklaşırken, Tommy hızla hareket etti ve geçidin ortasına bile gelmeden ona yetişti. Frank'ın omzuna hafifçe vurdu. Frank arkaya bakınca Tommy ona bir döner yumruk salladı. Yumruk Frank'in burnuna geldi ve onun duvara yapışmasına neden oldu.

"Seni ilçeye göndermezsem ne olayım, pislik herif!" diye bağırdı Frank.

Bu sırada dışarı çıkmış olan Kane ayağıyla Frank'ın bacaklarına sert ve ani bir şekilde vurdu. Frank havalanıp iki ranzanın arasına düştü. Tommy ve Kane hemen onun üzerine çullanıp, iyi bir patakladılar.

Ragen bu sırada tehlikeli bir durum yaşamasın diye Tommy'yi gözlemekteydi. Gerçek bir tehdit sezseydi hemen müdahale edecekti. Ona kalsa, Tommy'nin yaptığı gibi vahşice ve öfkeyle saldırmazdı Frank'e. Ona yaklaşır, nereye vuracağını ve hangi kemiklerini kıracağını önceden hesap ederdi. Ama bu iş onu ilgilendirmiyordu ve zaten kimsenin de o anda ona ihtiyacı yoktu.

Ertesi sabah Allen, Frank Jordan dünkü olayın çarpıtılmış bir hikayesini anlatmadan önce Bay Jones'a gidip neler olup bittiğini anlatmalarının iyi olacağına karar verdi.

"Vito'nun şu kafasına bakın, hiçbir kışkırtma olmadan Frank'in ona vurduğu yer nasıl da şişti," dedi Allen, sosyal hizmet görevlisine. "Vito gibi çocuklara hükmetmesine izin veren bir sistemden istifade ediyor. Önceki gün de dediğimiz gibi, suç işlemiş kişilerin eline bu tür bir yetki vermek hem yanlış hem de potansiyel olarak tehlikeli bir iş."

Çarşamba günü Bay Jones puan eksiltme işleminin bundan böyle sadece merkezdeki profesyonel görevliler tarafından yapılacağını ilan etti. Frank Jordan'ın haksız yere diğerlerinden aldığı puanlar hem geri verilecek ve hem de kendi

hesabına yansıtılacaktı. Ayrıca onu yeniden birinci bölüme göndereceklerdi. Vito, Kane ve Milligan'ın ise artık üçüncü bölüme geçmelerine yetecek kadar puanları olmuştu.

(3)

Dördüncü bölgenin ayrıcalıklarından bir tanesi, evlere deneme ziyaretleri yapılmasına izin verilmesiydi. Tommy bu ev iznini sabırsızlıkla bekliyordu. Nihayet beklediği o an geldi ve silindir çantasını hazırlayarak Dorothy'nin gelip onu almasını beklemeye koyuldu. Ama çıkma vakti yaklaştıkça zihni karışmaya başladı. Hem burayı seviyor hem de Chalmer'ın bir daha orada asla olmayacağını bildiği için Spring Sokağı'nda olmayı özlediğini düşünüyordu. Orada sadece o, Challa ve Kathy olacaktı. Belki bir değişiklik olur ve evinde iyi vakit geçirebilirdi.

Dorothy onu aldı ve yolda fazla konuşmadan arabayla Lancaster'a gittiler. Tommy eve varmalarından birkaç dakika sonra, o güne kadar hiç görmediği bir adam eve damlayınca çok şaşırdı. İri yarı, fıçı göğüslü ve ablak yüzlü bir adamdı bu ve zincirleme sigara içiyordu.

"Billy, bu Del Moore," dedi, Dorothy. "Circleville'de benim şarkı söylediğim bovling pistinin ve salonunun sahibi. Akşam yemeğinde bizimle olacak."

Tommy onların birbirlerine bakışlarından aralarında bir şeyler olduğunu sezmişti. Lanet olsun! Chalmer'ın evden gidişi daha ancak iki ay olmuşken, evin içinde dolanan yeni bir adam vardı.

O akşam yemekte Tommy, "Zanesville'e gitmiyorum," diye bir çıkış yaptı.

"Ne diyorsun sen?" dedi Dorothy.

"Oraya daha fazla katlanmam mümkün değil."

"Bak, Billy, bu yaptığın doğru bir şey değil," dedi Del. "Annen bana orada sadece bir ayının kaldığını söyledi."

"Bu beni ilgilendirir."

"Billy!" dedi Dorothy.

"Bak, ben artık bir aile dostuyum," dedi Del. "Anneni bu kadar üzmen hiç doğru değil. Çok az bir zamanın kalmış orada. Biraz sabırlı ol yoksa aramız bozulur."

Tommy gözlerini tabağına dikmiş, sessizce yemeğini yiyordu.

Daha sonra Kathy'ye sordu. "Kim bu herif?"

"Annemin yeni erkek arkadaşı."

"Yüce İsa, bana ne yapmam gerektiğini söyleme hakkı varmış gibi davranıyor. Çok sık mı geliyor buraya?"

"Şehirde bir odası varmış," dedi Kathy. "Yani kimse onların birlikte yaşadığını söyleyemez, ama ben de bir şeyler görüyorum elbette."

Tommy bir sonraki haftanın ev izninde Del Moore'un oğlu Stuart'la tanıştı ve ondan hemen hoşlandı. Stuart, Billy'nin yaşlarında bir futbol oyuncusu ve her yanından sporculuk akan bir gençti. Ama Tommy, Stuart'ın en çok motosiklet kullanışını beğenmişti. Motosikletiyle Tommy'nin ömründe görmediği numaralar yapabiliyordu.

Allen da Stuart'tan hoşlanmıştı. Ragen ise ona sporcu yeteneklerinden, becerilerinden ve cüretkarlığından dolayı saygı duyuyordu. Birlikte çok heyecanlı bir hafta sonu geçirdiler ve hepsi de bu yeni arkadaşlarıyla tekrar buluşmak için dört gözle bekler oldular. Stuart da onları tuhaf davranışlarını sorgulamadan kabul etmiş ve onlara asla dalgın ya da yalancı yaftası takmamıştı. Tommy ileride Stuart gibi olmak istediğini düşünüyordu.

Tommy, Stuart'a gençlik kampından çıktıktan sonra artık annesiyle birlikte oturmak istemediğini söyledi. Del'in orada

fazlaca vakit geçiriyor olması nedeniyle, zaten bu doğru da olmazdı. Stuart da ona, kamp bittiğinde birlikte bir daire tutabileceklerini söyledi.

"Ciddi misin?" diye sordu Tommy.

"Bundan Del'e de bahsettim," dedi Stuart, "ve o da bunun harika bir fikir olduğunu düşünüyor. Birbirimize göz kulak olacağımız kanısında."

Ama Zannesville'den salıverilmesinden birkaç hafta önce, Tommy Dorothy'nin her zamanki ziyaretini yapmayacağını haber aldı.

5 Ağustos 1973 günü, motosikletini kullanmakta olan Stuart Moore, Circleville'de keskin bir köşeyi dönerken karavana bağlanmış bir kayığa arkadan bindirmişti. Çarpışma nedeniyle hem motosiklet hem de kayık alev almış ve Stuart da anında can vermişti.

Tommy dünyayı kurtarmayı planlayan cesur ve güleç yüzlü arkadaşı Stuart'ın alevler içinde kaldığını öğrenince şoka girdi. Daha fazla dayanması mümkün değildi. Orada bir dakika bile daha fazla kalamazdı. Sonra David geldi. Stuart'ın çektiği ızdırabı hissetti ve Tommy'nin gözyaşları oldu.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

(2)

Stuart'ın ölümünden bir ay sonra, Billy Milligan Zanesville'den salıverildi. Eve dönmesinden birkaç gün sonra, Allen odasında kitap okurken Del Moore içeri girdi ve balığa gitmek isteyip istemediğini sordu. Tommy onun Dorothy'nin gözüne girmek istediğini biliyordu çünkü Kalty onların muhtemelen evleneceğini söylemişti. "Elbette," dedi Allen. "Balık avlamaya bayılırım."

Del herşeyi ayarladı, işinden bir günlük izin aldı ve Billy'yi almaya geldi.

Tommy iğrenmiş gibi ona baktı. "Balığa mı gidiyoruz. Lanet olsun, ben balık avına çıkmak istemiyorum."

Tommy odasından çıkınca Dorothy onunla bu düşüncesizce davranışı nedeniyle yüzleşti. Önce gideceğine dair Del'e söz vermiş ama sonra vazgeçmişti. Tommy ikisine de şaşkınlıkla baktı. "Yüce İsa! Balığa gider misin diye bana hiç *sormadı* ki?" dedi.

Del, Bill'i bugüne kadar gördüğü en lanet olasıca yalancı olduğunu haykırarak yıldırım gibi evden çıktı.

Odada yalnız kaldıklarında Allen "Artık dayanamayacağım," dedi Arthur'a. "Buradan çekip gitmemiz gerek. Del böyle ortalıkla dolanıp dururken kendimi davetsiz misafir gibi hissediyorum."

"Ben de aynen öyle hissediyorum," dedi Tommy. "Do-

rothy bana tıpkı bir anne gibi davranıyor ama eğer Del'le evlenecekse, bana hoşça kalın demek düşer."

"Pekala," dedi Arthur. "Bir iş bulalım, bir kenara birkaç kuruş koyalım ve kendimize bir daire tutalım."

Diğerleri bu fikri alkışlayarak karşıladılar.

Allen 11 Eylül 1973 tarihinde Lancaster Elektrikli-Kaplama şirketinde bir iş buldu. Aslında bu Arthur'un gönlünde yatan türden bir iş değildi; ücret düşüktü ve pis bir işti.

İşin en sıkıcı tarafını bir çinko havuzu operatörü olarak Tommy yapıyordu. Tepesinde hareket eden zincire asılı olan kafesi çekiyor ve onu kaplama asidinin içine daldırıyor, bir bovling pistinde sıra halinde dizili olan kare biçimli bir havuzdan diğerine geçiriyor, kafesi indiriyor, bekliyor, yukarı çekiyor, hareket ettiriyor, tekrar indiriyor ve bekliyordu.

Bu tür vasıf gerektirmeyen işleri har zaman küçümseyen Arthur dikkatini başka konulara çevirmişti. İnsanlarını kendi başlarının çaresine bakacak hale getirmek istiyordu.

Zanesville'deyken spota girmelerine izin verdiklerinin davranışlarını incelemiş ve bir insanın toplum içinde ayakta kalabilmesi için kendisine hâkim olmasının kilit rol oynadığını anlamaya başlamıştı. Kuralların olmadığı yerde kaos olurdu ve bu da hepsini tehlikeye atardı. Gençlik kampındaki kuralların kişiyi geliştirici bir etkisi olduğunu fark etmişti. Birinci ya da ikinci bölgeye geri dönme tehdidinin olması, oradaki azgın gençleri zapt altında tutuyordu. Tek başlarına olduklarında onun insanlarının da böyle bir şeye ihtiyacı olacaktı.

Davranış kurallarını Ragen'a anlattı. "Bir tanemiz kötü şöhretli kadınlara bulaştı diye," dedi Arthur, "Pickaway ilçesindeki o iki kadın tarafından, işlemediğimiz bir suçla, tecavüzle suçlandık ve hapsi boyladık. Böyle bir şey bir daha asla olmamalı."

"Bunu nasıl önleyeceksin?"

Arthur odanın içinde volta atmaya başladı. "Birinin spota girmesini genellikle engelleyebiliyorum. Senin de spottaki o savunmasız yer değiştirme anında birilerini hemen temizleme yeteneğine sahip olduğunu da gözlemiş bulunuyorum. Bilinçlilik durumunu ikimiz kontrol etmeliyiz. 'İstenmeyenler'in bazılarının spota girmesini kalıcı olarak önlememiz gerek. Diğerlerimiz de belirli davranış kuralları çerçevesinde hareket etmeliyiz. Biz bir aile gibiyiz. Disiplinli olmalıyız. O yüzden tek bir kuralın çiğnenmesi bile, bir kişinin istenmeyen olarak sınıflandırılması için yeterli olmalıdır.

Arthur, öngördüğü kuralları Ragen'ın da onayıyla diğerlerine bildirdi.

BİRİNCİ KURAL: *Asla yalan söyleme.* Bütün hayatları boyunca, içlerinden birinin yaptıklarıyla ilgili bilgileri olmadığını söyledikleri halde, haksız yere patolojik yalancı olmakla suçlanmışlardı.

İKİNCİ KURAL: Kadınlara *ve çocuklara karşı yol iz bilerek davran.* Buna küfür içeren konuşmalardan kaçınmak ve onlara kapıları açmak gibi doğru hareketler de dahildir. Çocuklar masada dik oturmalıdır ve peçetelerini kucaklarına sermelidir. Kadınları ve çocukları her zaman korumalı ve onları savunmalıyız. Bir kadının ya da bir çocuğun canını yakan birini gördüklerinde derhal spottan çıkmalı ve duruma Ragen'ın müdahale etmesini sağlamalıyız. (Ama eğer tehlikede olan kişi içimizden biriyse, o zaman buna gerek yoktur çünkü Ragen zaten otomatik olarak spota girecektir.)

ÜÇÜNCÜ KURAL: *Cinsel ilişkiden kaçın.* İçimizde erkek olanlar kendilerini asla tecavüzle suçlanabilecekleri bir konuma getirmemelidir.

DÖRDÜNCÜ KURAL: *Bütün vaktini kendini geliştirmek için harca.* Çizgi roman okuyarak ya da televizyon izleyerek vaktini boşa harcama. Herkes kendi ilgi alanıyla bağlantılı şeyleri çalışsın.

BEŞİNCİ KURAL: *Aile fertlerinin özel eşyalarına saygıyla yaklaş.* Resimlerin satışı konusunda uyulması gereken ön önemli kurallardan biri de budur. İmzasız olanları ya da 'Billy' ve 'Milligan' imzalı olanları aileden herkes satabilir, ama Tommy'nin, Danny'nin ya da Allen'ın yapıp imzaladığı özel resimler şahsa aittir ve kimse kendisine ait olmayan bir şeyi satamaz.

Bu kuralları ihlal eden kişinin spota girişi kalıcı olarak engellenecek ve diğer istenmeyenlerle birlikte gölgelerin içine sürgün edilecektir.

Ragen biraz düşündükten sonra, "Şu... 'İstenmeyenler' dediğiniz de kimler... oluyor?" diye sordu.

"Örneğin, her ikisi de tartışılmaz şekilde asosyal ve suç işlemeye eğilimli kişiler olan Philip ve Kevin... Bunların spota girmeleri engellenmiş durumda."

"Peki ya Tommy? O da kimi zaman asosyal oluyor."

"Haklısın," dedi Arthur, "ama Tommy'nin saldırganlığına zaman zaman ihtiyaç oluyor. Bazılarımız o kadar küçük ki, bir yabancı onlardan kendilerini incitmelerini istese, ona hemen itaat ederler. Diğer kuralları ihlal etmediği ya da zincirlerden kurtulma ve kilit açma yeteneğini suç içeren eylemler için kullanmadığı takdirde, Tommy'nin spota girmesine izin verebiliriz. Ama izlediğimizi hatırlatmak için arada bir onun kafesini sallayacağımı da bilin."

"Peki, ya ben?" diye sordu Ragen. "Ben suç işlemiş biriyim. Şiddet içeren eylemlere girişiyorum ve asosyalim."

"Nedeni ne olursa olsun yasalara karşı gelmek ve suç işle-

mek yok, ona göre," dedi Arthur. "Şu 'kurbanı olmayan suçlar' dedikleri de buna dahildir."

"Ama şunu bilmelisin ki," dedi Ragen, "savunmayı gerektiren bir durumda ve hayatta kalabilmek için kendimi suç işleme konumunda bulabilirim. Öyle bir durumda yasaları kim takar?"

Arthur iki elinin parmaklarını uç uca getirerek bir süre Ragen'ın argümanını düşündü. Sonra onaylar gibi başını salladı. "Sen bu kurala istisna oluşturacaksın. Muhteşem gücün ve kuvvetin nedeniyle, bir tek senin başkalarını incitme hakkın olabilir ama bu hakkı da ancak kendini savunma durumunda ya da kadınları ve çocukları korumak için kullanabilirsin. Ailenin koruyucusu olarak bir tek sen kurbansız suçlar ya da hayatta kalabilmek için gerekli olan suçları işleyebilirsin."

"O zaman ben de bu kurallar fikrini kabul ediyorum," dedi Ragen yumuşak bir sesle. "Ama bu sistem her zaman çalışmayabilir. Zaman karmaşası yaşadığımız durumlarda insanlar birbirinin zamanını çalıyorlar. O zaman ne sen ne ben ne de Allen neler olup bittiğini bilemeyiz."

"Haklısın," dedi Arthur, "ama elimizde ne varsa onunla yetinmemiz gerek. Bizi en çok zorlayacak olan şeylerden biri, ailenin istikrarını bozmamak ve bu zaman karmaşası durumlarını önlemek olacak."

"Bu pek kolay bir iş değil. Bunu diğerlerine de anlatman gerek. Ben, senin... nasıl diyordun... hah, 'aile' dediğin şeyin kaç kişi olduğunu bile bilmiyorum. Biri geliyor, biri gidiyor. Bunlardan hangisi bizden biri, hangisi değil, ondan bile emin değilim."

"Bu çok doğal. Aslında her şey hastanede, ya da o gençlik kampında olduğu gibi... Yakınımızda olanların bazılarının isimlerini öğreniyoruz ve diğerlerinin de ancak varlığından haberdar oluyoruz. Ama dışarıda olanlar bile, birbirlerine çok

yakın yaşamalarına rağmen fazla bir iletişim halinde olmuyorlar. Ben insanlarımızın her biriyle tek tek iletişim kuracağım ve onlara bilmek istediklerini anlatacağım."

Ragen düşüncelere daldı. "Ben güçlüyüm ama sen de öğrendiğin şeylerle bayağı bir güç kazanmış durumdasın."

Arthur onaylar gibi başını salladı. "İşte zaten ben de o yüzden satrançta seni yenebiliyorum ya..."

Arthur tek tek diğerlerine ulaştı ve her birine onlardan ne beklendiğini izah etti. Spota girenlerden davranış kurallarına uymalarının yanı sıra, birtakım sorumluluklar üstlenmeleri de beklenecekti.

Christene büyümemiş ve hep üç yaşında kalmıştı. Ayrıca sürekli olarak onları mahcup ediyordu. Ama Ragen onun ailenin ilk ve tek "bebeği" olduğunda ısrar ederek onun spottan asla çıkarılmaması ya da 'istenmeyenler' grubuna dahil edilmemesi gerektiğini söyleyince, bu görüş herkes tarafından kabul gördü. Ayrıca spotta iletişim kurulamadığı ve neler olup bittiğini anlamayan birinin olması gerektiği durumlarda Christene faydalı bile olabilirdi. Ama onun bile kendi hedeflerine yönelik olarak çalışması gerekecekti. Arthur'un yardımıyla okuma yazma öğrenecek ve disleksisini aşmaya çalışacaktı.

Tommy elektronik alanındaki ilgisini geliştirecek ve makineyle ilgili becerilerini güçlendirecekti. Kilitleri anahtar kullanmadan açabiliyor, kasa şifrelerini çözebiliyordu ama öğrendiği teknikleri tek bir amaca yönelik olarak, yani bir yere girmek için değil, sadece bir yerden kaçmak için kullanacaktı. Kimseye herhangi bir şey çalması için yardım etmeyecekti. Asla bir hırsız olmayacaktı. Boş vakitlerinde bir tenor saksafoncu olmak için pratik yapacak ve manzara ressamlığı yeteneğini geliştirecekti. Saldırganlığını kontrol al-

tında tutacak ve bu eğilimini gerektiği vakit başka saldırgan kişilere karşı kullanacaktı.

Ragen karate ve judo dersleri alacak, koşu yapacak ve mükemmel bir fiziki forma sahip olmak için çalışacaktı. Arthur'un yardımı ve yönlendirmesiyle, adrenalin akışını kontrol etmeyi ve tüm enerjisini stres anlarında ve tehlikeli durumlarda kullanmak üzere odaklamayı öğrenecekti. Mühimmatla ve tahrip etmeyle ilgili çalışmalarına devam edecekti. Bir sonraki maaşın bir kısmını atış talimi yapabilmesi için ona bir silah almak için kullanacaklardı.

Allen da konuşma yeteneğini geliştirecek, portre ressamlığına odaklanacaktı. Stres atmak için bateri çalışmalarına devam edecekti. İnsanların manipüle edilmesi gerektiğinde ön safhada olacaktı. Aralarında en sosyal o olduğu için, sıklıkla spota girmesi ve insanlarla tanışması gerekliydi.

Adalana şiir yazmaya ve evden çıkıp kendi dairelerine taşındıklarında işe yaramak için mutfak becerilerini geliştirmeye devam edecekti.

Danny natürmortlarına odaklanacak ve havalı boya tabancası tekniğini geliştirmeyi öğrenecekti. Ergen yaşlarda olduğu için, diğer çocuklara göz kulak olabilir ve onların bakımına yardım edebilirdi.

Arthur bilimsel çalışmalarına, özellikle de tıp konusuna odaklanacaktı. Klinik hematoloji dalında mektupla temel eğitim veren bir kurs için başvuruda bile bulunmuştu. Ayrıca mantık ve berrak düşünce yeteneğinden hukuk eğitimi alarak faydalanacaktı.

Geri kalanların da hepsi boş vakitlerini kendilerini geliştirmek ve bilgilerini arttırmak için kullanmaları gerektiği konusunda bilgilendirilmişlerdi. Arthur onları asla bir yere demir atıp kalmamaları, vakitlerini asla boşa harcamamaları ve beyinlerini tembelliğe alışmamaları konusunda uyarmıştı.

Ailenin her bir ferdi kendi hedeflerine erişmek için çalışacak ve bu arada da eğitimli ve kültürlü olmak için gayret edecekti. Spotta olmadıkları vakit bile bunu düşünecekler, bilinçlilik durumunda olduklarında da buna yönelik olarak yoğun bir gayret içinde olacaklardı.

Küçük olanların araba kullanmasına asla izin yoktu. Spota girdiklerinde kendilerini direksiyonda görmeleri halinde, hemen yolcu koltuğuna geçecekler ve daha büyük birinin gelip arabayı kullanmasını bekleyeceklerdi.

Herkes Arthur'un bütün bunları son derece kapsamlı ve mantıklı bir şekilde düşünmüş olduğunda hemfikirdi.

"Samuel" Eski Ahit'i okuyor ve sadece koşer yiyecekler yiyordu. Kumtaşından heykeller yapmaktan ve tahta oymacılığından hoşlanıyordu. 27 Eylül'e denk gelen Yahudi Yeni Yılı Roş Aşana günü spota girdi ve Billy'nin Yahudi olan babası için bir dua okudu.

Samuel, Billy'nin resimlerinin satışı konusunda ne kadar sıkı kurallar uyguladığını biliyordu ama günün birinde paraya sıkıştı. O gün etrafta ona bir tavsiyede bulunacak ya da neler olup bittiğini anlatacak bir aile ferdi yoktu. O yüzden Allen imzalı bir nü tabloyu sattı. Nü tablolar onun dini duyarlılığına ters düşüyordu ve bu tablonun kendi görüş alanının içinde olmasını istemiyordu. Satışa aracı olacak kişiye, "Bunun ressamı ben değilim ama onu tanıyorum," demişti.

Daha sonra da Tommy'nin yaptığı ve bakanın tüylerini ürperten bir ambar resmini sattı.

Arthur, Samuel'in ne yaptığını öğrenince, öfkeden küplere bindi. Sattığı tabloların ötekilerin çok değer verdiği tablolar olduğunu bilmesi gerekirdi diye düşünüyordu. Bu tablolar aslında o kadar kişiye özeldi ki, başkalarının gözlerinin bunlara değmemesi gerekirdi. Tommy'den Samuel'in en değer verdi-

ği eseri bulmasını istedi. Bu, etrafı aşk melekleriyle çevrili, alçıdan yapılmış ve üstünde dökümlü bir örtü olan bir Venüs heykelciğiydi.

"Parçala onu," dedi Arthur.

Tommy onu bulunduğu yerden çıkardı ve bir çekiçle paramparça etti.

"Başkasına ait olan bir sanat eserini sattığı için bağışlanamaz bir suç işlemiş olan Samuel artık bir 'istenilmez'dir ve bundan böyle spota girmesi yasaklanmıştır."

Samuel bu karara itiraz etti. Arthur'a spota girmesinin yasaklanmaması gerektiğini çünkü içlerinde bir tek kendisinin Tanrı'ya inandığını söyledi.

"Tanrı'yı yaratanlar, bilinmeyenden korkan insanlardır," dedi Arthur. "İnsanlar sadece ve sadece öldükten sonra başlarına gelebileceklerden korktukları için İsa Mesih heykelciklerinin önüne geçip ibadet ediyorlar."

"Aynen öyle," dedi Samuel, "ama biraz ihtiyatlı olmak pek de kötü bir fikir olmasa gerek. Öldükten sonra gerçekten de bir Tanrı *olduğunu* görürsek, içimizden en az birinin ona inanmış olarak ölmesinde hiçbir zarar olmaz, öyle değil mi? Böylece hiç olmazsa birimiz ruhunun cennete gitmesi için bir şans yakalamış olur."

"Eğer ruh diye bir şey varsa tabii," dedi Arthur.

"Eh, o zaman riske girmek için neden acele ediyorsunuz ki? Bana bir şans tanımaktan ne kaybedersiniz?"

"Bu kuralı ben koydum," dedi Arthur, "ve bu konuda kararlıyım. 6 Ekim'de en kutsal gününüz olan Yom Kippur'u kutlayacaksınız. Kefaret Günü'nde oruç tutabilir ve spota girebilirsin ama ondan sonra seni sürgüne göndereceğiz."

Arthur daha sonra Tommy'ye acele karar verdiği için hata ettiğini ve bu yüzden pişman olduğunu söyledi. Tanrı var mıydı, yok muydu, kendisi de o konuda yüzde yüz emin de-

ğildi. O nedenle de içlerinde Tanrı'ya inanan tek kişinin spota girmesini engellemek için o kadar acele etmemeliydi.

"Kararını değiştirebilirsin," dedi Tommy, "ve Samuel'in arada bir spota girmesine izin verebilirsin."

"Bilinçlilik durumuna ben karar verdiğim müddetçe bunu yapamam," dedi Arthur. "Duygularımın kararımı etkilemesine izin vermekle hata ettiğimi kabul ediyorum ama bir kez karar verdikten sonra vazgeçmem mümkün değil."

Cennet ve cehennem konularını düşünmek Tommy'yi rahatsız etmişti. Bu konuları zihninden atamadığını fark etti ve cehenneme gittikleri takdirde oradan kaçmanın bir yolunu bulabilir miyim diye merak etti.

(2)

Allen birkaç gün sonra şehre indiğinde okuldan bir tanıdığıyla karşılaştı. Bu kişinin eskiden tanıdığı birinin arkadaşı olduğunu hayal meyal hatırlıyordu. Şimdi, upuzun saçlarıyla tam bir hippi gibiydi. Barry Hart onu biraz içip lak lak etmek için evine davet etti.

Burası eski püskü, kocaman bir daireydi. Allen mutfakta oturup Barry'yle sohbet ederken, sürüyle insan gelip gitti. Allen burada uyuşturucu ticaretiyle ilgili birtakım işlerin döndüğünden pirelenmişti. Gitmek üzere ayağa kalkınca Hart cumartesi günü vereceği partinin çok kalabalık olacağını ve onu da beklediğini söyledi.

Allen bu daveti kabul etti. Arthur'un sosyalleşmesi için verdiği talimatı bundan daha iyi nasıl yerine getirebilirdi?

Ama cumartesi gecesi oraya gittiğinde, gördüklerinden hiç hoşlanmadı. Resmen bir uyuşturucu partisiydi bu. İnsanlar içki içiyor, esrar tüttürüyor ve haplar yutuyorlardı. Çoğu kendisini aptal durumuna koyacak şeyler yapıyordu. Biraz kalıp

bir bira içmeyi düşündü ama birkaç dakika sonra o kadar rahatsız oldu ki, spottan çıktı.

Arthur gördüklerinden iğrenerek etrafına bakındı ama arkasına yaslanıp insan türünün ayak takımından olan bu kişileri gözlemlemeye karar verdi. Farklı kişilerin farklı uyuşturucuların etkisi altındayken kendilerini nasıl rezil ettiklerini görmek çok ilginçti. İçki içenler saldırgan oluyorlar, marihuana içenler sürekli kıkırdıyorlar, amfetamin alanlar transa geçiyorlar ve LSD alanlar ise dans eder gibi yürüyorlardı. Burası, ona göre, tam bir uyuşturucu laboratuvarıydı...

Arthur bir çiftin kendisi gibi diğerlerinden ayrı oturduğunu fark etti. Kız uzun boylu ve ince yapılıydı. Uzun siyah saçları, dolgun dudakları ve buğulu gözleri vardı ve hep onun tarafına bakıyordu. Arthur kızın çok geçmeden onunla konuşacağı hissine kapıldı. Bu düşünce onu rahatsız etti.

Ama ilk hamleyi kızın birlikte olduğu kişi yaptı. "Hart'ın partilerine sık sık mı geliyorsunuz?" diye sordu genç adam.

Arthur, o anda spota Allen'ın girmesine izin verdi. Allen şaşkın gözlerle etrafına bakındı. "Ne dediniz?"

"Arkadaşım daha önceki partilerden birinde sizi gördüğünü söyledi de," dedi genç adam. "Ben de sanki sizi daha önceden görmüş gibiyim. İsminiz nedir?"

"Beni Billy Milligan diye çağırıyorlar."

"Challa'nın ağabeyi misiniz? Hey, ben de Walt Stanley'im. Kız kardeşinizle tanışmıştım."

Genç kadın da Stanley'in yanına geldi. Stanley, "Marlene," dedi. "Bu, Billy Milligan."

Stanley sonra oradan uzaklaştı. Marlene, Allen'la neredeyse bir saat kadar sohbet etti ve odadaki diğer kişiler hakkındaki düşüncelerini onunla paylaştı. Allen kızı oldukça tatlı ve sevimli bulmuştu. Onun da kendisine karşı bir çekim içine girdiğini görebiliyordu. Bir kedininkini andıran koyu renk

gözleri Arthur'u çok etkilemişti ve kendisini ona yakın hissediyordu ama Arthur'un koyduğu kurallar yüzünden bundan bir şey çıkmayacağını biliyordu.

"Hey, Marlene!" diye bağırdı Stanley odanın diğer ucundan. "Paylaşmak ister misin?"

Marlene onu duymazdan geldi.

Allen, "Erkek arkadaşınız sizi çağırıyor," dedi.

"Ah," dedi kız gülümseyerek, "o benim erkek arkadaşım değil."

Kız onun sinirleriyle oynuyordu resmen. İşlemediği bir tecavüz suçundan dolayı tıkıldığı Zannesville'den yeni çıkmışken, bu kızın ona kur yapmasının ne gereği vardı.

"Özür dilerim, Marlene," dedi. "Gitmem gerekiyor."

Kız şaşırmış gibiydi. "Belki yine bir yerlerde karşılaşırız," dedi.

Allen oradan hızla tüydü.

Allen bir sonraki pazar gününün bir tur golf oynamak için harika bir sonbahar günü olduğuna karar verdi. Golf sopalarını arabanın içine attı, Lancaster Şehir Kulübü'ne gitti ve bir tane elektrikli araba kiraladı. Birkaç top attı ama iyi oynayamadı. Üçüncü atışı kum kapanına rastlayınca kendisinden öyle iğrendi ki spottan çıktı.

"Martin" gözlerini açtı ve kendisini bir kum kapanında elinde bir kum sopasıyla bulunca şaşırdı. Topa vurdu ve deliğe soktu. Topu dört deliğe sokmak için kaç vuruş yaptığını bilmediği için normalin üç altında vuruş yaptığına kanaat getirdi.

Bir sonraki vuruşun yapıldığı yerdeki kalabalığı görünce canı sıkıldı ve insanların bu ağır kanlı oyun tarzının kendisi gibi iyi oyuncuların oyununu bozduğunu söyleyerek yüksek sesle şikayet etti. Önünde dört kişilik bir grup olan orta yaşlı bir adama, "Ben New Yorkluyum," dedi. "Buradan çok daha

kaliteli olan özel kulüplere alışkınım ve bu kulüplerde oynamalarına izin verilen kişiler konusunda çok titizimdir."

Adamın sinirlendiğini fark edince, Martin öne doğru bir adım attı. "Ben vuruşumu yapsam sizin için bir mahsuru yoktur, değil mi?" dedi ve adamın yanıtını beklemeden vuruşunu yapıp topu gitmesi gereken kaba çimli araziye kadar fırlattı. Sonra da golf arabasına binerek yıldırım gibi oradan uzaklaştı.

Ondan sonraki üç vuruşu da başarıyla yaptı ama daha sonra topunu bir su engeline düşürdü. Arabasını bu su birikintisinin yanına park etti ve topu oradan alıp alamayacağını kestirmeye çalıştı fakat top ortalıkta görünmüyordu. Onu bulamayacağını anlayınca ikinci bir vuruş yaptı ve topu su birikintisinin üstünden aşırtıp arabasına döndü ama içeri zıplarken dizini kenara vurdu.

David acıyı hissetmek için hemen peyda oldu. Nerede ve neden bu küçük araba içinde olduğunu anlamamıştı. Acı geçince oturup arabanın direksiyonuyla oynadı, motor sesleri çıkararak ve pedalları tekmeleyerek vakit geçirdi. Tam o sırada fren boşaldı, araba yokuş aşağı gitti ve ön tekerlekler su birikintisinin içine girdi. David korkmuştu, spottan çıktı. Onun yerine ne olup bittiğini merak eden Martin girdi. Arabayı ileri geri sallayıp ön tekerlekleri çamurdan çıkarmak için neredeyse yarım saat uğraştı ve diğer grupların arka arkaya vuruşlar yaptığını görerek sinir oldu.

Arabayı nihayet karaya çıkarınca Arthur spota girdi ve Ragen'a Martin'i bundan böyle 'istenmeyenler'e dahil edeceğini söyledi.

"Bu, golf arabasıyla yapılan küçük bir hata için biraz fazla bir ceza değil mi?"

"Sürgünün nedeni o değil," dedi Arthur. "Martin işe yaramaz bir palavracı. Vanesville'den beri gösterişli kıyafetler giymenin ve büyük arabalar kullanmanın dışında bir şey dü-

şünmedi. Sürekli havalar takınıyor. Kendisini geliştirmek ya da yaratıcı olmak gibi bir düşüncesi yok. Sahtekarın ve şarlatanın teki. Daha da kötüsü, burnu havada bir züppe."

Ragen gülümsedi. "Züppe olmanın 'istenmeyenler'den biri olmak için bir neden olduğunu bilmiyordum."

"Sevgili dostum," dedi Arthur soğukkanlı bir şekilde. Ragen'ın neyi ima ettiğini anlamıştı. "Çok zeki olmadıkça kimsenin züppe olmaya hakkı yoktur. Benim öyle bir hakkım var, ama Martin'in yok."

Arthur son üç deliği par sayısıyla tamamladı.

Dorothy, 27 Ekim 1973 günü, Chalmer Milligan'la evlendiği günden hemen hemen on yıl sonra, dördüncü kocası olan Delmos A. Moore'la evlendi.

Delmos, Billy'ye ve kızlara iyi bir baba olmaya gayret ediyordu ama hepsi ondan nefret ediyordu. Birtakım kurallar koymaya başlayınca, Arthur onu azarladı.

Del'in Dorothy'nin küçük oğlunun yapmasına izin vermediği şeylerden biri de motosiklete binmesiydi. Tommy bunun Stuart yüzünden olduğunu biliyordu ama başka birinin başına gelen bir iş yüzünden, sevdiği bir şeyden mahrum edilmesinin doğru olmadığını düşünüyordu.

Bir gün bir arkadaşının Yamaha 350 marka motosikletini ödünç aldı ve onunla birlikte evlerinin önünden geçti. Sonra tekrar Spring Sokağı'na doğru yollandı ama aşağı bakınca egzoz borusunun ucunun yerinden çıkmak üzere olduğunu fark etti. Yere değdiği takdirde...

Ragen kendisini motosikletten aşağı attı.

Sonra toparlanıp kot pantolonunun üzerine bulaşan tozları eliyle silkeledi ve motosikleti arka bahçelerine getirdi. Sonra da alnındaki kanları silmek için eve girdi.

Banyodan çıktığında Dorothy onu görünce bir çığlık attı.

"Ben sana demedim mi? Bu motosiklete binmeni istemiyorum, demedim mi? Bunu bana eziyet etmek için mi yapıyorsun?"

Del bahçeden içeri girdi ve "Bunu kasıtlı olarak yaptın!" diye bağırdı. Motosikletler hakkında ne düşündüğümü biliyorsun, şeyden sonra..."

Ragen başını iki yana salladı ve spottan çıktı. Egzoz borusuyla ilgili durumu Allen'ın anlatmasının daha doğru olacağını düşünüyordu.

Tommy başını kaldırınca Dorothy'nin ve Del'in dik dik ona baktıklarını gördü.

"*Kasıtlı* olarak yaptın bunu, öyle değil mi?" dedi Del.

"Deli misiniz siz?" dedi Tommy, çürüklerine bir göz atarak. "Egzoz borusunun ucu yere değmek üzereydi ve ben de..."

"İşte, bir yalan daha!" dedi Del. "Ben çıkıp o motosiklete baktım, egzoz ikiye katlanmadığı takdirde motosikletin devrilmesine imkan yok. Ve egzoz borusu da ikiye katlanmış filan değil."

"Bana bir kere daha yalancı deme," diye bağırdı Tommy.

"Lanet olasıca bir yalancının tekisin!" diye karşılık verdi Del bağırarak.

Tommy fırtına gibi odadan çıktı. Onlara egzoz borusunun ikiye katlanmamış olmasının nedeninin, Ragen'ın daha kötü bir şeyin olmasını engellemek için kendisini motosikletten aşağı atması olduğunu söylemenin ne faydası olacaktı ki? Ne derse desin, onlar yine de onun yalan olduğunu söyleyeceklerdi.

Öfkesinin baş edemeyeceği kadar kabardığını hissedince, Tommy spottan çıkmaya karar verdi...

Oğlunun çok öfkelendiğini hisseden Dorothy, garaja kadar onun peşinden gitti. Dışarıda durup pencereden gizlice onu izledi. Kalasların arasından iki birim kalınlığında bir tahta-

yı eline alıp hırsla ikiye böldüğünde yüzünde beliren o ölüm saçan ifadeyi gördü. Yaman ve derin bir öfkeyle soluyarak tahtaları arka arkaya ikiye bölmesini izledi.

Arthur bir karar vermişti. Evden çıkmaları gerekiyordu.

Allen birkaç gün sonra, Dorothy'nin evine yakın olan ve onun doğusunda kalan Broad Sokağı üzerindeki 808 numaralı beyaz kapılı ve çerçeveli bir binada, iki buçuk odalı, ucuz bir daire buldu. Burası eski püskü bir yerdi ama buzdolabı ve ocağı vardı. Allen bir şilte, birkaç sandalye ve bir masa satın aldı. Dorothy, aylık ödemelerini üstlenmesi kaydıyla, onun adına bir Pontiac Grand Prix almasına da izin vermişti.

Ragen, dokuzlu şarjörü olan .30 kalibrelik bir karabina ve .25 kalibrelik yarı otomatik bir tabanca satın aldı.

İlk başlarda, kendi dairesinde yaşamak ona büyük bir keyif veriyordu. Onu rahatsız edecek kimse olmadan dilediği vakit resim yapabiliyordu.

Arthur, aspirin ve diğer ilaçları satın alırken, çocukların erişemeyeceği türden kilidi olan şişelerde olanların tercih edilmesine büyük bir önem veriyordu. Ragen'ın da votka şişesine uyacak o tür bir kapak bulmasında ısrar etti ve ona silahlarını her daim kilit altında tutması gerektiğini hatırlattı.

Bu arada Adalana ile "April" arasında mutfak becerileri konusunda kıyasıya bir rekabet başlamıştı. Arthur bunun başlarına dert açacağını hissetmekle birlikte müdahale etmemeye ve taraf tutmamaya karar verdi. Kendi çalışmalarını ve araştırmalarını sürdürmek ve geleceğe dair planlarını yapmak için pek az vakti kalıyordu, o yüzden de sürekli nutuk çeken ve münakaşa eden kadınlara kafasını fazla takmak istemiyordu. Kızların dırdırı dayanılmaz bir hal alınca, Adalana'nın yemek işine bakmasını, April'ın da dikişe ve çamaşıra odaklanmasını önererek konuyu o şekilde halletti.

Arthur diğerlerinin arasından keşfettiği bu ince yapılı, siyah saçlı ve kahverengi gözlü April'dan çok hoşlanmıştı. Sade ve gösterişsiz olan Adalana'dan daha alımlı ve kesinlikle daha zekiydi. Tommy ve Allen kadar ve hatta Arthur'un kendisi kadar akıllıydı bu kız. İlk karşılaştıklarında Boston aksanı da çok ilgisini çekmişti ama düşüncelerini öğrenince ona olan ilgisini kaybetmişti. April'da Chalmer'a işkence ederek öldürme saplantısı vardı.

Zihninde her şeyi planlamıştı. Chalmer'ı bir şekilde apartman dairesine gelmeye ikna edebilirse, onu sandalyeye bağlayacak ve bir pürmüzle bedenini dirhem dirhem yakacaktı. Onu amfetaminle uyanık tutacak ve pürmüzle tüm el ve ayak parmaklarını tek tek yakıp koparacaktı. Bu işi dağlayarak yapacağı için kan da akmayacaktı. Cehenneme gitmeden önce onun bu dünyada büyük acılar yaşamasını istiyordu.

April, Ragen'ı etkilemeye çalışmakla işe başladı.

Kulağına, "Chalmer'ı öldürmen gerek. Silahlarından birini alıp, onu vurmalısın," diye fısıldadı.

"Ben katil değilim."

"Bu bir cinayet olmayacak ki. Sadece yaptığı işin cezasını çekmiş olacak."

"Ben kanun değilim. Adalet mahkemelerin işidir. Ben gücümü sadece çocukları ve kadınları korumak için kullanırım."

"Ben de bir kadınım."

"Ama sen deli bir kadınsın."

"Tek yapman gereken şey onun tüfeğini almak ve yeni karısıyla yaşadığı tepenin oralarda bir yerde saklanmak. Onu rahatlıkla avlayabilirsin. Kimse de onu kimin vurduğunu asla anlayamaz."

"Karabinamın nişan dürbünü yok. Evi çok uzakta kalır. Nişan dürbünü alacak paramız da yok."

"Sen çok beceriklisin, Ragen," diye fısıldadı April. "Biz-

de bir teleskop var. Onu tüfeğine uyarlayabilir ve odaklanma işaretini iki saç teliyle oluşturabilirsin."

Ragen onu başından savdı.

Ama April ısrar etti, Ragen'a o adamın çocuklara yaptıklarını hatırlattı. Christene'i ne kadar sevdiğini bildiği için, özellikle de onun katlanmak zorunda olduğu tacizlere değindi.

"Pekala. Yaparım," dedi Ragen bunun üzerine.

Saçından iki tel kopardı ve onları merceğin iç tarafına yerleştirdi. Sonra çatıya çıktı ve ev yapımı nişan dürbününden bakıp, hava tüfeğinin saçmalarını yerdeki küçük siyah lekenin üzerine koydu. Tam isabet alacağından emin oluncaya kadar saç tellerinin yeriyle oynadı, sonra bunları yerlerine yapıştırdı. Nişan dürbününü karabinaya yerleştirdi ve denemek için ormanlık alana gitti. Nihayet Chalmer'ı yeni evine bakan tepenin oradan vurabileceğine kanaat getirdi.

Ragen ertesi sabah, Chalmer'ın Columbus'taki ustabaşılık işine her zaman gittiği saatten bir saat önce arabayla mahallesine gitti, arabayı park etti ve sessizce evin ilerisindeki ormanlık alana girdi. Bir ağacın arkasında pozisyon aldı ve Chalmer'ın gelmesini bekledi. Nişan dürbününü Chalmer'ın arabasına giderken çıkması gereken kapıya odakladı.

"Yapma," dedi Arthur, yüksek sesle.

"Onun ölmesi gerek," dedi Ragen.

"Bu durumun, hayatta kalmak için meşru savunma kategorisine girdiğini pek sanmıyorum."

"Kadınların ve çocukların savunması kategorisine giriyor. O çocukları incitti. Ceza olarak, ölmesi gerek."

Arthur münakaşa etmenin faydasız olduğunu biliyordu, o yüzden Christene'i spotun kenarına kadar getirip Ragen'ın yaptıklarını görmesini sağladı. Christene ağladı, tepindi ve Ragen'a kötü şeyler yapmaması için yalvardı.

Ragen dişlerini sıktı. Chalmer kapıdan çıkıyordu. Ragen

eğilip dokuzlu şarjörü yerinden çıkardı. Tüfek haznesi boş olarak nişan dürbününden baktı ve Chalmer'ı çaprazlamasına yerleştirdiği iki saç telinin ortasına getirdi ve yavaşça tetiği çekti. Sonra tüfeği omzuna aldı, arabasına girdi ve apartman dairesindeki yeni evine yollandı.

Arthur o gün, "April çılgının teki ve hepimiz için bir tehdit oluşturuyor," dedi ve onu spottan kalıcı olarak çıkarttı.

(3)

Kapı zili çaldığında "Kevin" apartman dairesinde yalnızdı. Kapıyı açınca güzel bir genç kadının gülümseyerek ona baktığını gördü.

"Barry Hart'ı aradım," dedi Marlene. "O da bana bu evde senin tek başına yaşadığını söyledi. O akşam onun partisindeki sohbetimizden hoşlanmıştım, o yüzden gelip seni bir göreyim istedim."

Kevin'in kızın neden bahsettiği hakkında en küçük bir fikri bile yoktu, buna rağmen ona içeri girmesi için işaret etti. "Şu kapıyı açana kadar," dedi kıza, "moralim çok bozuktu."

Marlene bütün akşam orada kaldı. Dairede asılı olan resimleri inceledi, ortak tanıdıklarından bahsetti. İlk adımı atıp onu görmeye geldiği için çok memnundu. Kendisini ona çok yakın hissediyordu.

Gitmek için ayağa kalktığında, Kevin tekrar gelip gelmeyeceğini sordu ona. Kız da "Eğer istersen neden olmasın," dedi.

Kevin, Billy'nin 16 Kasım 1973 tarihinde Ohio Gençlik Komisyonu'nun gözetiminden resmen çıktığı gün civardaki barlardan birinde otururken, Zanesville Gençik Kampı'ndan tanıdığı Gordy Kane'in söylediği sözleri hatırladı. "Bir uyuşturucu irtibatına ihtiyacın olduğunda," demişti Kane, "beni arayabilirsin."

Eh, onun da yapmaya niyetlendiği şey tam da buydu.

O gün akşamüzeri arabasıyla Columbus'un doğu tarafında kalan Reynoldsburg mıntıkasına gitti. Kane'in ona verdiği adreste, köşe bir arsa üzerine kondurulmuş oldukça lüks görünümlü bir çiftlik evi vardı.

Gordy Kane ve annesi onu gördüklerine çok memnun oldular. Julia Kane o seksi ve genizden gelen sesiyle onu her zaman evlerine beklediklerini ve onları ziyaret etmesinden her zaman çok mutlu olacaklarını söyledi.

Julia kendisine bir fincan çay yaparken Kevin mal alıp bu işe başlamasına yetecek kadar para borç verip veremeyeceğini sordu Gordy'ye. Şu anda parası yoktu ama aldığı parayı mutlaka geri ödeyecekti.

Kane onu civardaki bir eve götürdü. Oradaki bir akrabası ona üç yüz elli dolarlık uyuşturucu sattı.

"Bunu bin dolara satabilmen gerek," dedi Kane. "Parayı bana bunları sattıktan sonra ödersin."

Kane'in elleri titriyordu ve uçmuş gibiydi.

"Ne tür uyuşturucular alıyorsun sen?" diye sordu Kevin.

"Bulabildiğim zamanlar, morfin," dedi Kane.

Kevin o haftanın sonraki günlerinde uyuşturucuyu Hart'ın Lancaster'daki arkadaşlarına sattı ve net yedi yüz dolarlık bir kârelde etti. Sonra kaldığı daireye gitti ve Marlene'e telefon etti.

Marlene hemen geldi ve Barry'den uyuşturucu işine bulaştığını öğrendiği için çok üzüldüğünü söyledi.

"Ben ne yaptığımı biliyorum," dedi Kevin. Sonra onu öptü, ışıkları söndürdü ve yatağa itti ama Adalana bedenleri birbirine değdiği anda Kevin'i spottan çıkardı. Onun ihtiyacı olan şey buydu. Sarılmak ve şefkat.

Adalana Arthur'un koymuş olduğu seksten uzak durma kuralını anlıyordu. Onun bu kuralın tek bir kere ihlal edilmesinin bile erkeklerin 'istenmeyenler' sınıfına dahil edilmesi için ye-

terli olacağını söylediğini de duymuştu. Ama *seks* konusunu kadın olan Adalana'yla konuşmak, tam bir İngiliz centilmeni olan Arthur'un aklına bile gelmemişti. Kendisi Arthur'un bu püritence kurallarını hiç kabul etmemişti ve Arthur da onun öyle bir şeye girişeceğini muhtemelen hiç beklemiyordu.

Allen'ın ertesi sabah uyandığında neler olup bittiği hakkında en küçük bir fikri bile yoktu. Çekmecenin içindeki parayı görmüş ve biraz endişelenmişti ama Tommy'ye, Ragen'a, Arthur'a, ya da izahat isteyebileceği hiçbir kimseye ulaşamıyordu.

Barry Hart'ın arkadaşlarının bazıları o gün öğleden sonra uyuşturucu için geldiler ama Allen onların neden bahsettiğini bile anlamıyordu. Bunların bazıları saldırganlaşarak parayı onun yüzüne fırlattılar. Allen aileden birinin uyuşturucu işinde olduğunu ancak o zaman anladı.

Hart'ın evine bir kere daha gittiğinde, oradaki adamlardan biri ona .38lik bir Smith Wesson gösterdi. Bu tabancayı isteyip istemediğini bile bilmiyordu ama adama elli papel gösterdi. Adam onun teklifini kabul etti, hatta silahın içine bir iki mermi bile sürdü.

Allen silahı alıp arabaya götürdü ve oturduğu koltuğun altına koydu...

Ragen eğilip .38lik silahı eline aldı. Allen'ın bu tabancayı satın almasını o istemişti. En sevdiği türden bir şey değildi, 9 milimetrelik bir taneyi tercih ederdi ama bu da silah koleksiyonuna katmak için işe yarardı.

Allen o köhne apartman dairesinden çıkmaya karar verdi. *Lancaster Eagle-Gazette*'teki kiralık daire ilanlarına baktı, gözüne tanıdık bir numara ilişti.

Bu numarayı ve numaranın ait olduğu kişiyi bulana kadar telefon defterini karıştırdı. Numara onun Zanesville'e gönderilmesi için pazarlık eden avukat George Keller'a aitti. Allen,

Dorothy'den daireyi oğluna kiralaması için bu kişiyi aramasını rica etti. Kellner daireyi ayda seksen dolar karşılığında kiralamayı kabul etti.

Roosevelt Caddesi 803 ½ adresindeki daire, sokaktaki bir başka binanın arka tarafında kalan beyaz bir binanın ikinci katında, tek odalı, temiz bir daireydi. Allen bir hafta sonra taşındı ve orayı rahat yaşanacak bir şekle soktu. Bundan böyle uyuşturucu işine bulaşmamaya karar vermişti. O insanlardan uzak durmalıyız, diye düşünüyordu.

Bir gün, Barry'nin parti verdiği geceden beri görmediği Marlene çıkıp gelince ve kendi evindeymiş gibi hareket edince şaşırdı. Kızın kimle arkadaşlık ettiğini bilemiyordu ama zaten onun tipi değildi ve onunla bir alışverişi olsun da istemiyordu.

Kız her akşam, iş çıkışı geliyor, onun yemeğini yapıyor, akşamın bir kısmını onunla geçiriyor ve sonra kendi ebeveynlerinin evine gidiyordu. Aslında pratikte orada yaşıyordu ve bu da işleri Allen'ın hiç istemediği kadar komplike bir hale getiriyordu.

Kız ne vakit ona sevgi gösterisinde bulunsa, Allen spottan çıkıyordu. Kendisinden sonra spota kimin girdiğini bilmiyordu ve bu, umurunda bile değildi.

Marlene bu dairenin harika olduğunu düşünüyordu. Billy'nin dönem dönem küfürlü konuşması ya da aniden öfkeli bir tavır içine girmesi onu ilk başka oldukça şoke etmişti ama daha sonra onun bu değişken ruh hallerine alışmıştı. Billy bir bakıyorsunuz yumuşak ve sevecen oluyor, bir sonraki dakika sinirleniyor ve etrafı kırıp döküyordu. Daha sonra ise komik ve zeki olabiliyor, çok akıcı bir şekilde konuşuyordu. Bazen de hiçbir neden yokken beceriksizleşiyor, ayakkabılarını giymeyi bile bilmeyen küçük bir çocuk gibi acınası bir durumda oluyordu. O zamanlar Marlene onun bakıma muhtaç olduğu-

nu hissediyordu. Muhtemelen aldığı uyuşturucuların ve tuhaf insanlarla takılmasının bir sonucuydu bu. Billy'yi Barry Hart'ın arkadaşlarının onu kullandığına bir ikna edebilseydi, o zaman belki de o da onlara ihtiyacı olmadığını anlardı.

Billy'nin davranışları zaman zaman onu korkutuyordu. Başka insanların gelip onu orada görmesi halinde başının derde gireceğinden endişe ettiğini söylüyordu. Onların "aile"den olduğunu ima ediyordu. Marlene onun kendisini bir kodaman gibi göstermek ve sanki mafyayla bir irtibatı varmış gibi hava basmak istediğini düşünüyordu ama onu uyarmak için bu kadar sıkıntıyı göze aldığına göre bazen de acaba gerçekten mafyayla bir bağlantısı mı var diye aklından geçirmiyor değildi. Ne zaman o dairede olsa, Billy dışarıdan görünecek bir şekilde pencereye bir resim koyuyor ve bunun Marlene orada olduğu için rahatsız etmemeleri gerektiğine dair "ötekiler" için bir mesaj olduğunu söylüyordu.

Önce küfürlerle ve argo sözcüklerle başlayan sevişmeleri, sevgi dolu sarılmalar ve yumuşaklıkla devam ediyordu. Ama yine de sevişme tarzında Marlene'i rahatsız eden bir şey vardı. Güçlü ve erkeksi olmasına rağmen, onun tutkuluymuş gibi rol yaptığını ve asla doyuma ulaşmadığını düşünüyordu. Bundan emin değildi ama onu seviyordu ve zamanla her şeyin daha iyi olacağını umuyordu.

David bir akşam Adalana'nın sıvışıp gitmesi üzerine kendisini korkmuş ve ağlar bir halde spota girmiş olarak buldu.

"Bir erkeğin ağladığını hiç görmemiştim," dedi Marlene. "Sorun nedir?"

David bir bebek gibi büzüşmüş yatıyordu ve yanaklarından seller gibi yaşlar akıyordu. Marlene çok üzülmüştü. O bu kadar savunmasız olduğunda kendisini ona çok yakın hissediyordu. Onu kollarının arasına aldı.

"Bana söylemelisin, Billy, Sorunun ne olduğunu söylemezsen sana yardım edemem ki..."

David ona ne söyleyeceğini bilmediği için spottan çıktı ve Tommy aynı anda kendisini güzel bir kadının kolları arasında buluverdi. Hemen geri çekildi.

"Eğer böyle yapacaksan, eve gideyim daha iyi," dedi Marlene. Billy'nin onu aptal yerine koymasına öfkelenmişti.

Tommy banyoya giden Marlene'in arkasından baktı.

"Lanet olsun!" diye fısıldadı, panik içinde etrafına bakarak. "Arthur beni gebertecek."

Kendisini yataktan aşağı attı, altına kot pantolonunu geçirdi ve odanın içinde volta atarak neler olup bittiğini anlamaya çalıştı. "Bu kadın da kim yahu?"

Oturma odasındaki sandalyenin üzerinde bir cüzdan vardı. Hemen içine baktı. Üzerinde yazılı olan *Marlene* ismini okuduktan sonra ehliyeti yerine koydu.

"Arthur?" diye fısıldadı. "Beni duyabiliyorsan şu kadarını söyleyeyim ki, benim bu durumla bir ilgim yok. Bu kadına dokunmadım bile. İnan bana. Kuralları çiğneyen ben değilim."

Şövalenin yanına gitti ve başlamış olduğu bir manzara resmini bitirmek için eline bir fırça aldı. Böylece, Arthur da onun yapması gereken şeyi yapmakta olduğunu, yeteneklerini geliştirdiğini bilirdi.

"Sanırın sen benimle olduğundan daha fazla resim yapmakla ilgisin."

Tommy döndü ve saçını taramakta olan Marlene'in giyinmiş olduğunu gördü. Hiç sesini çıkartmadı ve resim yapmaya devam etti.

"Resim, resim... Lanet olası resim yapmaktan başka bir şey düşünmez misin sen? Konuş benimle, Billy."

Arthur'un kadınlara karşı nazik olma kuralını hatırlayan Tommy fırçayı elinden bıraktı ve onun karşısındaki sandalyeye

oturdu. Çok güzel bir kızdı bu. Tamamıyla giyinik olmasına rağmen, onun ince bedenini, tüm girintileri ve çıkıntılarıyla birlikte hayal etti. Daha önce hiç çıplak kadın tablosu yapmamıştı ama bu kızın bir nü tablosunu yapmak isterdi doğrusu. Ama bunu yapmayacağını biliyordu. İnsan resimleri yapan Allen idi.

Tommy bir süre siyah gözlerine, dolgun dudaklarına ve uzun boynuna hayran kaldığı kızla konuştu. Kim olursa olsun, buraya nasıl gelmiş olursa olsun, bu kıza iyiden iyiye kapıldığını hissedebiliyordu.

***

(4)

Billy Milligan'ın neden bazı günler işe gitmediğini ve neden sakarlaşıp aptalca işler yapmaya başladığını kimse anlayamıyordu. Bir keresinde havuzların üzerindeki zinciri düzeltmek için tırmanmış ve asit banyosunun içine düşmüştü. Onu eve göndermek zorunda kalmışlardı. Bir keresinde durup dururken işi bırakmış ve 21 Aralık 1973 tarihinde de Lancaster Elektrikli-Kaplama Şirketi'nden kovulmuştu. Birkaç gün evde yalnız başına kalıp resim yapmıştı. Sonra, bir gün Ragen silahlarını alıp arabasıyla atış talimi yapmak için ormanlık bir alana gitmişti.

Ragen o güne kadar kendisine sürüyle yeni silah almıştı. .30 kalibrelik karabinasının yanı sıra, şimdi bir de .25 kalibrelik yarı otomatik bir tabancası, .375lik bir magnumu, bir M-14ü, bir .44lük magnumu ve bir de M-16sı vardı. Küçük ve sessiz olduğu için İsrail menşeli gaz tabancasını çok seviyordu. Bir de yuvarlak şarjörlü .45lik Thompson satın almıştı. Bunun bir koleksiyoncu parçası olduğunu düşünüyordu.

Kevin, zaman karmaşası durumunun tavan yaptığı sıralarda, Gordy'den onu uyuşturucu bağlantısıyla tanıştırmasını is-

tedi. Kevin uyuşturucu ticaretini tam zamanlı olarak yapmaya dünden hazırdı. Kane bir saat sonra aradı ve Columbus'un doğusunda ve Reynoldsburg yakınlarındaki Blacklick Woods'a giden yolu tarif etti.

"Ona senden bahsettim," dedi. "Daha iyi değerlendirmek için seni yalnız görmek istiyor. Eğer senden hoşlanırsa, işin olur. Brian Foley ismini kullanıyor."

Kevin arabasına atladı ve verilen adres bilgilerine dikkat ederek yola koyuldu. Bu taraflarda hiç bulunmamıştı ama bir kanalın yanında olan adrese vaktinden on dakika kadar önce vardı. Arabasını park etti ve beklemeye başladı. Neredeyse yarım saat sonra, bir Mercedes geldi ve içinden iki adam çıktı. Bunlardan biri uzun boyluydu, yüzünde sivilce izleri vardı ve kahverengi deriden bir ceket giymişti. Diğer adam orta boylu ve sakallıydı ve üzerinde ince çizgili bir takım elbise vardı. Arabanın içinde etrafı kollayan bir başka adam daha vardı. Kevin bu işten hiç ama hiç hoşlanmadı. Direksiyonda oturmaya devam etti. Ter içinde kalmıştı. Kendisini bu işe nasıl soktuğunu merak ediyor ve oradan kaçıp kaçmamak arasında gidip geliyordu.

Yüzünde sivilce izleri olan uzun boylu adam eğilerek ona baktı. Dar ceketinden sol koltuğunun altı kocaman bir kabarıklık olduğu belli oluyordu. "Milligan sen misin?"

Kevin onaylar gibi başını salladı.

"Bay Foley seninle görüşmek istiyor."

Kevin direksiyondan kayar gibi indi. Başını çevirice Foley'in Mercedes'ten çıktığını ve kapıya yaslanmakta olduğunu gördü. Olsa olsa onun yaşında, yani on sekiz yaşında falan olmalıydı. Sarı saçları omuzlarına kadar iniyor ve boynunun ön tarafında düğümlediği ve deve tüyü paltosuyla uyum içinde olan atkısının üstüne dökülüyordu.

Kevin ona doğru gitmek için bir hamle yaptı ama kendisini birden ters yüz edilerek arabasının yan tarafına yapıştırılmış

bir halde buldu. Uzun boylu adam şakağına bir otomatik tabanca dayamıştı. Sakallı olansa üst araması yapmak için ona doğru eğilmişti. Sonra Kevin gitti...

Ragen sakallı adamın elini yakaladı ve onu uzun boylu, tabancalı adamın üstüne doğru savurdu. Sonra kendisi de onun üzerine atlayarak elinden tabancasını aldı. Adamı kendisine siper ederek tabancasını Mercedes'ten onları izlemekte olan Foley'e çevirdi.

"Hareket etmek iyi bir fikir olmayabilir," dedi sakince. "Bir adım atana kadar alnının ortasına üç kurşun yersin."

Foley ellerini havaya kaldırdı.

"Sen," dedi Ragen sakallı adama. "İki parmağınla ceketinin altındaki tabancayı çıkart ve yere koy."

Adam ağırdan alınca Ragen, "Dediğimi hemen yap yoksa gülümseyecek vakit bile bulamazsın."

Adam ceketini açtı, tabancayı çıkardı ve yere koydu.

"Şimdi de ayağınla onu benim tarafıma it."

Adam tabancayı ayağıyla onun tarafına itti. Ragen tutsağını serbest bıraktı ve ikinci tabancayı yerden aldı. Üçünü de kontrolü altına almıştı. "İnsan misafirine böyle mi davranır?"

İki tabancanın da şarjörünü boşalttı ve namlularından tutarak sahiplerine fırlattı. Arkasını onlara döndü ve Foley'e doğru ilerlemeye başladı.

"Bana kalırsa kendine bunlardan daha iyi korumalar bulmalısın."

"Tabancalarınızı ortadan kaldırın," dedi Foley. "Onun arabasının yanına gidip bekleyin. Benim Bay Milligan'la konuşmam gerek."

Arabanın arkasına geçmesi için Ragen'a bir işaret yaptı ve kayarak onun yanına geçti. Bir düğmeye bastı ve barın kapağı açıldı.

"Ne içersiniz?"

"Votka."

"Aksanınızdan bunu tahmin etmiştim. İsminizden İrlandalı olduğunuzu tahmin etmiştim, demek İrlandalı değilsiniz."

"Ben Yugoslavım. İsimler hiçbir anlam ifade etmez."

"Tabancayı da ellerinizi kullandığınız gibi ustaca kullanabiliyor musunuz?"

"Size bunu kanıtlayabileceğim bir tabancanız var mı?"

Foley koltuğun altına uzandı ve Ragen'a bir .45lik verdi.

"İyi bir silah," dedi Ragen ve tabancayı eline alıp büyüklüğünü ve ağırlığını tarttı. "Ben dokuz-milimetrelikleri tercih ediyorum ama bu da işe yarar. Hedefinizi seçin."

Foley yine bir düğmeye bastı. Bu kez arabanın camı aşağı indi. "Şu bira tenekesi, yolun öteki tara..."

Daha lafını bitirmeden, Ragen elini oynattı ve ateş etti. Havaya sıçrayan tenekeden bir takırtı sesi geldi. Ragen teneke havadayken iki kez daha ateş etti ve her seferinde de isabet ettirdi.

Foley gülümsedi. "Senin gibi bir adama ihtiyacım var, Bay Milligan," dedi. "Ya da isminiz her ne ise..."

Ragen, "Benim paraya ihtiyacım var, sizin de iş yapacak birine... İşinize yararım."

"Yasaları çiğneme konusunda bir çekinceniz var mı?"

Ragen başını iki yana salladı. "Tek bir şeyin dışında," dedi. "Hayatım tehlikede olmadığı müddetçe kimsenin canını yakmam ve kadınları incitmem."

"Gayet makul. Şimdi kendi arabanıza gidin ve bizi yakından takip edin. Benim evime gideceğiz, iş konusunu orada görüşürüz."

Arabasına giderken yanlarından neredeyse sürtünerek geçtiği her iki koruma da ona pis pis baktı.

"Bunu bir daha yaparsan," dedi uzun boylu olan, "seni gebertirim."

Ragen hemen dönüp onu yakaladı ve arabaya yapıştırdı.

Kolunu kırmasına ramak kalana kadar büktü. "Bunu yapabilmen için daha akıllı ve daha çevik olman gerek. Dikkat et. Ben çok tehlikeli bir adamım."

Foley arabasından seslendi. "Murray, lanet olsun sana, kıçını kaldır da buraya gel. Milligan'ı rahat bırak. Artık benim için çalışıyor o."

Adamlar arabaya binince, Ragen da onları takip etmek üzere hareket etti. Kara kara bu işin nereye varacağını ve buraya ne halt etmeye geldiğini düşünüyordu.

Araba Reynoldsburg'dan fazla uzak olmayan lüks bir malikanenin önünde durunca şaşırdı. Bahçe tel örgüyle çevrilmişti ve çitin arkasında Doberman cinsi üç köpek bir ileri bir geri koşturup duruyordu.

Kocaman, Viktorya tarzında bir evdi burası. İçerisi boydan boya kalın halılarla kaplıydı. Modern tarzda tablolarla ve sanat eserleriyle dekore edilmişti. Foley, Ragen'a evi gezdirdi. Sahip olduklarından gurur duyduğu belli oluyordu. Daha sonra onu çalışma odasındaki bara götürdü ve votka ikram etti.

"Bakın, Bay Milligan..."

"Herkes beni Billy diye çağırır," dedi Ragen. "Milligan isminden hiç hoşlanmıyorum."

"Anlıyorum. Sanırım bu sizin gerçek isminiz değil. Pekala, Billy, senin gibi bir adam benim işime yarar. Çeviksin, zekisin, güçlüsün ve çok iyi tabanca kullanıyorsun. Ön yolcu koltuğunda oturacak birine ihtiyacım var."

"Nasıl yani?"

"Ben gemi işindeyim ve şoförlerimin korunmaya ihtiyacı oluyor."

Ragen onaylar gibi başını salladı. Votkanın ısıtan etkisini yavaş yavaş içinde hissetmeye başlamıştı. "Benim işim de koruyuculuk yapmak zaten."

"İyi. Sana ulaşabileceğim bir telefon numarası istiyorum.

Her teslimattan bir iki gün önce burada kalacaksın. Birçok odamız var. Şoförle birlikte yola çıkana kadar malın ne olduğunu ve nereye gittiğini bilmeyeceksin. Bunu bilgi sızıntısı olasılığını iyice azaltmak için yapıyoruz."

"Kulağa güzel geliyor," dedi Ragen esneyerek. Lancaster'a dönerken, Allen direksiyona geçti ve Ragen uyudu. Allen bütün yol boyunca nerede olduğunu ve nelere bulaştığını anlamaya çalıştı.

Sonraki haftalarda, Ragen Columbus ve civarındaki çeşitli aracılara ve müşterilere yapılan teslimatlarda ön koltuk koruması görevini yaptı. Gazetelerde sürekli olarak isimlerini gördüğü birtakım kodamanlara marihuana ve kokain gönderildiğine tanık olmak onu çok eğlendiriyordu.

Bir keresinde Batı Virginia'daki bir grup siyahi adama yapılacak olan M-1 teslimatı için yine ön koltukta oturmuştu. Adamların bunlarla ne yapacağını merak ediyordu.

Ragen birkaç kez Arthur'a ulaşmayı denemişti ama ya Arthur inatçılık yapıyor ve onunla bir işi olsun istemiyordu ya da zaman karmaşası durumu çok berbat bir hal almıştı. Philip ve Kevin'in başkalarının zamanını çaldığını biliyordu çünkü dairede bazen kapakları açılmış yatıştırıcı ve amfetamin şişeleri buluyordu. Bir keresinde tabancalarından birini şifonyerin üzerinde bulmuş ve bu tür ihmallerin çocuklara bir tehdit oluşturduğunu bildiği için çok öfkelenmişti.

Bundan böyle 'istenmeyenler'den birinin spota girmesi halinde tetikte olmaya ve bir ders vermek için onları duvara yapıştırmaya karar verdi. Uyuşturucular insan bedeni için çok zararlıydı ama votka ve doğal bir karışım olan az miktarda marihuana öyle değildi. Ağır uyuşturucularla bir işi olsun istemiyordu ve Philip ve Kevin'in LSD kullandıklarından kuşkulanmaya başlamıştı.

***

Ragen bir hafta sonra Indiana'da araba alım satım işinde olan bir adama yapılan teslimattan dönerken akşam yemeği için Columbus'ta mola verdi. Arabasından çıkarken yaşlıca bir erkeğin ve bir kadının Komünist partisinin broşürlerinden dağıtmakta olduklarını gördü. Etraflarını onları engellemeye çalışan bir grup sarmıştı. Ragen bu yaşlı çifte gidip yardıma ihtiyaçları olup olmadığını sordu.

"Bizim davamıza yakınlık hissediyor musunuz?" diye sordu kadın.

"Evet," dedi Ragen. "Ben de komünistim. İnsanların çalışma şartlarını, kötü işyerlerinde ve fabrikalarda ne biçim ter döktüğünü yakinen bilirim."

Adam bunun üzerine ona üzerinde Komünist partinin felsefesini anlatan ve Birleşik Devletler'i diktatörleri desteklemekle suçlayan sözcükler içeren broşürlerden bir tomar verdi. Ragen, Broad Sokağı'nda bir aşağı bir yukarı dolaşarak gelen geçenin eline bu broşürlerden sıkıştırdı.

Son broşürü kendisine ayırmaya karar verdi. Yaşlı çifti görmek için etrafına bakındı ama gitmişlerdi. Onları bulmak için bir iki blok yürüdü. Toplantıların nerede yapıldığı bir öğrenebilseydi, Komünist Partisine katılmayı düşünüyordu. Tommy ve Allen'ı Lancaster Elektrikli Kaplama Şirketi'nde çalışırken görmüş ve ayaklar altında ezilen halk tabakalarının durumunun ancak ve ancak bir halk ayaklanmasıyla mümkün olabileceğine karar vermişti.

Sonra arabasının tamponuna bir etiketin yapıştırılmış olduğunu fark etti: DÜNYA İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN! diye yazıyordu orada. Bunu oraya o yaşlı çift koymuş olmalıydı. Bu sözcükler içinin ürpermesine neden oldu. Diz çöktü ve yapışkanlı etiketin sağ alt köşesinde bir Columbus serigrafi

şirketinin adını gördü. Belki oradaki birisi ona komünistlerin nerede toplandığını söyleyebilirdi.

Bu ismi telefon rehberinde buldu ve şirketin yakınlarda bir yerde olduğunu gördü. Arabasıyla oraya gitti ve dükkanı bir süre uzaktan izledi. Sonra bir telefon kulübesine girdi, kablo kesicilerini kullanarak telleri kesti. İki blok ötedeki telefon kulübesinde de aynı şeyi yaptı. Sonra yine dükkanın önüne geldi.

Dükkan sahibi altmış yaşlarında, kalın gözlüklü ve beyaz saçlı bir adamdı. Komünist partisi için yapışkanlı etiket hazırladığını inkar etti. "Siparişi kuzey Columbus'taki bir matbaacı vermişti," dedi.

Ragen yumruğunu güm diye tezgahın üzerine indirdi. "Adresi ver."

Adam asabi bir tavırla duraksayarak, "Kimliğinizi belirten bir belgeniz var mı?" diye sordu.

"Hayır!" dedi Ragen.

"FBI'dan olmadığınızı nereden bileyim?"

Ragen adamı gömleğinden yakaladı ve kendisine doğru çekti. "Bana bak babalık, o yapışkanlı etiketleri nereye gönderdiğini bilmek istiyorum," dedi.

"Neden?"

Ragen tabancasını çıkardı. "Kendi insanlarımı arıyorum ve onları bulamıyorum. Bana bilgi ver yoksa bedenini delik deşik ederim."

Adam gözlüklerinin ardından tedirgin bir bakış attı. "Pekala." Eline bir kalem aldı ve kağıda bir adres yazdı.

"Emin olmak için kayıtlarını görmek istiyorum," dedi Ragen.

Adam tezgahın üzerindeki kayıt defterini gösterdi. "Bütün kayıtlar orada ama... ama..."

"Biliyorum," dedi Ragen. "Komünist müşterinin adresi orada yok, değil mi?" Tabancayı tekrar adama doğrulttu. "Kasanı aç."

"Bu bir silahlı soygun mu?"

"Sadece doğru bilgi aldığımdan emin olmak istiyorum."

Adam kasayı açtı, oradan bir kağıt çıkarıp tezgahın üzerine koydu. Ragen kağıdı inceledi. Doğru adresi bulduğundan emin olunca, telefonun kordonunu çekip duvardan çıkardı.

"Ben oraya varmadan onlara haber vermek istiyorsan iki blok ötedeki telefon kulübesini kullanabilirsin," dedi.

Dışarı çıkıp arabaya doğru yürüdü. Matbaanın aşağı yukarı altı kilometre uzakta olduğunu tahmin ediyordu. Yaşlı adam kabloları kesilmemiş bir telefon bulana kadar, oraya varabileceğini sanıyordu.

Gittiği yer birinci katının penceresinde BASKI İŞLERİ levhası olan bir evdi. İçeri girdiğinde işlerin ön odadan yürütüldüğünü fark etti. Orada uzun bir çalışma masası, el tipi küçük bir baskı presi ve bir de teksir makinesi vardı. Ragen etrafta orak-çekiçli hiçbir poster olmamasına şaşırmıştı. Burası küçük bir işletme havasındaydı. Ama ayağının altında hissettiği titreşimler asıl matbaa makinelerinin bodrum katında olduğunu gösteriyordu.

O sırada iri yapılı, düzgün kesilmiş Vandyke sakallı, kırk beş yaşlarında bir adam kapıdan girdi. "Benim ismim Karl Bottorf," dedi. "Size nasıl yardım edebilirim?"

"Devrim için çalışmak istiyorum."

"Neden?"

"Çünkü 'Birleşik Devletler Hükümeti'nin 'Mafya'dan farksız olduğunu düşünüyorum. Çalışan insanların işgücünden elde ettikleri parayı diktatörleri desteklemek için kullanıyorlar. Bense eşitliğe inanan biriyim."

"İçeri girin, genç adam. Biraz konuşalım sizinle."

Ragen mutfağa giden adamın peşine takıldı ve masaya oturdu.

"Neredensiniz?" diye sordu Bottorf.

"Yugoslavya'dan."

"Bir Slav olduğunuzu *biliyordum*. Hakkınızda elbette ki araştırma yapacağız ama davamıza yardım etmek amacıyla bize katılmamanız için şu anda hiçbir neden görmüyorum."

"Günün birinde Küba'ya gitmek istiyorum," dedi Ragen. "Dr. Castro'nun büyük bir hayranıyım. Ayaklanan bir güruh işçiyi şeker kamışı tarlalarından alıp dağlara çıkardı ve bir devrim yarattı. Şimdi Küba'daki herkes eşit konumda."

Bir süre konuştular ve Bottorf yerel komünist biriminin o gün öğleden sonra yapacağı toplantıya onu da davet etti.

"Toplantı burada mı olacak?" diye sordu Raggen.

"Hayır. Westerville yakınlarında bir yerde. Arabanla beni takip edebilirsin."

Ragen, Karl Bottorf'u takip etti. Zengin görünümlü bir mahalleye geldiler. Ragen hayal kırıklığına uğramıştı. Toplantının kenar mahallelerden birinde yapılacağını bekliyordu.

Kim olduğu belirsiz bazı kişilere "Yugoslavyalı" olarak tanıtılan Ragen, toplantıyı izlemek için arka sıraya oturdu ama konuşmacılar soyut kavramlara ve sloganlara dalınca, zihni dağılmaya başladı. Bir süre uyamamak için direndi ama sonunda pes etti. Birkaç dakikalık bir şekerleme yapabilseydi, yeniden canlanabilirdi. İnsanlarını bulmuştu. Hep onlardan biri ve baskıcı kapitalist sisteme karşı halkın verdiği mücadelenin bir parçası olmak istemişti. Başı öne düştü...

Arthur dik oturmuştu, tetikte bekliyordu ve gergindi. Ragen'ın yaptığı yolculuğun sadece son kısmını gözlemlemiş ve onun diğer arabanın peşinden gidişini büyülenmiş gibi izlemişti ama şimdi onun gibi parlak bir gencin bu tongaya nasıl bastığını bir türlü anlayamıyordu. Ne komünizmdi ama! Bir ara aklından ayağa kalkıp bu aptal robotların Sovyetler Birliği'nin gücü asla halka vermemiş olan monolitik bir diktatörlük olduğunu söylemek geçti. Dünyadaki tüm insanlara

vicdan hürriyetini veren ve komünizmin hayal dahi edemediği fırsatları sunan sistem, kapitalizm idi. Bu Yugoslavyalı öylesine tutarsızdı ki, bir tarafta banka soyup narkotik trafiğinin meyvelerini yerken, bir taraftan de halkın kurtuluşuna bir katkıda bulunabileceğini düşünerek kendisini kandırıyordu.

Arthur ayağa kalktı, oradaki insanlara küçümseyici bir bakış attı ve duygusal olmayan sakin bir ses tonuyla "Bu tam bir saçmalık" dedi. Herkes döndü ve hayretler içinde Arthur'un arkasından bakakaldı.

Arabayı buldu ve birkaç dakika içinde öylece oturdu. Yolun sağ tarafında araba kullanmaktan nefret ediyordu. Çok çabalamasına rağmen arabayı gelip almalarını söylemek için kimseye ulaşamadı. "Şu lanet olasıca zaman karmaşaları!" dedi. Direksiyonun arkasında rahat bir pozisyon aldı ve yolun orta çizgisini görmek için boynunu iyice uzatarak kaldırım kenarına park ettiği yerden ağır ağır uzaklaştı. Arabayı büyük bir gerginlikle ve saatte otuz beş kilometre hızla sürmeye başladı.

Arthur sokak levhalarını inceledi ve Sunbury Yolu'nun Hoover Rezervuarı'nın yakınlarında bir yerde olabileceği o anda kafasına dank etti. Kaldırıma yanaştı, otoyol haritasını çıkardı ve koordinatları işaretledi. Gerçekten de uzun zamandır ziyaret etmek istediği barajın hemen yakınlarındaydı.

Ordu İstihkam Sınıfı'nın bu barajı inşa etmesinden sonra yapının duvarına doğru vıcık vıcık çamur biriktiğini duymuştu. Çeşitli mikroskobik yaşam formları barındıran bu çamurlu alanın sivrisinekler için ideal bir yavrulama yeri olup olmadığı düşüncesi zihnini sürekli olarak meşgul ediyordu. Buranın gerçekten de sivrisineklerle dolu bir yer olduğunu saptayabilirse, hemen yetkili makamları bir önlem almaya davet edecekti. O yüzden bu çamurlu birikintiden örnek alması ve bunu evde mikroskop altında incelemesi büyük bir önem taşıyordu.

Bu büyük bir proje değildi belki ama birisinin yapması gerekiyordu.

Arabayı ağır ağır ve dikkatle sürerken düşüncelere dalmıştı. O arada bir kamyon onu solladı ve yeniden aynı şeride girerken Arthur'un önündeki arabanın yoldan çıkmasına neden oldu ama buna rağmen yoluna devam etti. Araba bariyerlere çarptı ve hendeğin dibine kadar yuvarlandı. Arthur hemen arabasını bankete çekti. Sakin bir tavırla indi ve aşağıya doğru yürümeye başladı. Bir kadın sürünerek arabanın içinden çıkmaya uğraşıyordu.

"Daha fazla kıpırdanmayın," dedi, "size yardım edeyim."

Kadın kan kaybediyordu. Arthur doğrudan tampon yaparak kanamayı durdurmaya çalıştı ama kadın öğürmeye başladı. Arthur kadının dişlerinin döküldüğünü ve boğulmak üzere olduğunu fark etti. Trakeotomi yapma fikrini bir kenara attı ve onun yerine bir hava yolu açmaya karar verdi. Ceplerini araştırdı ve plastik bir tükenmez kalem buldu. Mürekkep haznesini çıkardı ve pipo çakmağını yakarak plastik kabuğu yumuşatıp büktü. Sonra kan ağzından akabilsin diye kadının başını yana çevirdi ve nefes alabilmesi için tükenmez kalemi boğazına soktu.

Kısa bir muayeneden sonra kadının çenesinin ve bileğinin kırık olduğunu anlamıştı. Bedeninin yan tarafı yırtılmıştı, kaburga kemiklerinde de kırık olması muhtemeldi. Direksiyona çarpmış olmalı diye düşündü.

Ambulans geldiğinde, şoföre hızlı hızlı neler olup bittiğini ve kendisinin neler yaptığını anlattı. Sonra orada birikmekte olan kalabalığın arasına karıştı.

Hoover barajına gitmekten vazgeçmişti. Geç olmuştu ve karanlık basmadan eve varmak istiyordu. Gece vakti yolun yanlış tarafında araba kullanma fikri hiç hoşuna gitmiyordu.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

(1)

Arthur işlerin gidişatından giderek daha fazla rahatsız olmaya başlamıştı. J.C. Penny'nin bir sevkiyat merkezinde makbuz hazırlamaktan ve kamyon yüklemekten sorumlu olan Allen, David'in beklenmedik bir anda spota girmesi ve çatallı kaldırıcıyı çelik bir direğe çarpması nedeniyle bu son girdiği işten çıkarılmıştı. Tommy, Lancaster ve Columbus civarında beyhude yere yeni bir iş bulmak için dolanıp duruyordu. Ragen, Foley'in yanında düzenli bir iş bulmuştu. Silah ve uyuşturucu sevkiyatlarında gözcülük yapıyordu ama çok fazla votka içiyor ve marihuana tüketiyordu. Indianapolis'te el koyulan bir sevkiyatın izini bulmak için dört gün geçirdikten sonra kendisini Dayton'da bulmuştu. Tommy, içlerinden birinin fazla miktarda yatıştırıcı almış olması nedeniyle eyaletler arası 70 numaralı yolda giderken başının dönmesi ve midesinin bulanması üzerine spotu David'e bırakmış, David de bir motel sahibinin şikayeti üzerine tutuklanmıştı. Hastanede David'in midesini yıkamışlar, aşırı uyuşturucu tedavisi yapmışlar ama daha sonra motel sahibinin şikayetinden vazgeçmesi üzerine onu serbest bırakmışlardı. Allen, Lancaster'a geri dönünce, Marlene onun yanında kalmaya başlamıştı. Sonra Brooklyn aksanından Philip olduğu anlaşılan 'istenmeyenler'den bir tanesi kırmızı haplardan aşırı dozda almıştı. Marlene acil durum ekibini çağırmış ve onunla birlikte hastaneye gitmişti.

Midesi tekrar yıkandıktan sonra da teskin etmek için onun yanında kalmıştı.

Marlene, onun birtakım kötü adamlara bulaştığını bildiğini ve başını büyük dertlere sokmasından endişe ettiğini ama durum ne olursa olsun onun yanında kalmaya devam edeceğini söylemişti. Arthur bu düşünceden rahatsız olmuştu çünkü içlerinden birinin bu denli çaresiz ve savunmasız olmasının kızın içindeki annelik duygularını depreştirdiğini biliyordu. Buna hoşgörü göstermesi mümkün değildi.

Marlene dairede giderek daha fazla vakit geçirmeye başlamış ve evdeki hayatı çekilmez hale getirmişti. Arthur onun sırrı keşfetmemesi için her an tetikte olmak zorundaydı. Zaman hırsızlıkları hesabını tutamadığı kadar sıklaşmıştı. İçlerinden birinin uyuşturucu işine bulaştığından emindi çünkü eline bir kefaletle tahliye makbuzu geçmiş ve birinin yasa dışı uyuşturucu reçetesi düzenlemekten tutuklandığını öğrenmişti. Ayrıca içlerinden birinin Marlene'le seks yaptığından da emin gibiydi.

Arthur bir süreliğine Ohio'dan uzaklaşmaya ihtiyacı olduğuna karar verdi ve Ragen'ın onun için yeraltı bağlantılarından birinden satın aldığı pasaportu kullanmanın tam zamanı olduğunu düşündü.

Ragen'ın Foley vasıtasıyla temin ettiği iki pasaportu inceledi. Pasaportlardan biri Ragen Vadascovinich, diğeri ise Arthur Smith adına düzenlenmişti. Bunlar ya çalıntı ya da ustaca düzenlenmiş sahte pasaportlardı. Çok iyi bir incelemeden bile başarıyla çıkarlardı.

Pan American Havayolları'nı aradı, Londra'ya bir gidiş bileti ayarladı. Dolaplarda, çekmecelerde ve kitap sayfalarının arasında ne kadar para bulduysa cebine attı ve valizlerini yaptı. Evine gidiyordu.

Kennedy'ye kadarki ve daha sonra Atlantik üzerinden yaptığı uçuş olaysız geçti. Çantasını Heathrow Havalimanı'ndaki

bankonun üzerine koyduğunda, görevli gümrük memuru geçmesi için eliyle bir işaret yaptı.

Arthur Londra'ya gelince, ismiyle ona gelecekle ilgili iyi bir haber alacağı ümidini veren Hopewell Place'deki* bir birahanenin üzerindeki küçük bir otele yerleşti. Küçük ama seçkin bir restoranda tek başına yemek yedi, sonra da bir taksi çevirerek Buckhingham Sarayı'na gitti. Nöbetçi değişimi törenini kaçırmıştı ama bunu daha sonra da yapabilirdi. Şehrin sokaklarında dolaşırken kendisini huzurlu hissediyor, gelen geçeni "Günaydın!" ya da "Tünaydın!" diyerek selamlıyordu. Ertesi gün bir melon şapka ve bir de şemsiye almaya karar verdi.

Etrafında aynen anılarında olduğu gibi kendisi gibi konuşan insanlar vardı. Trafik yolun doğru tarafından akıyordu ve çevredeki polisler ona bir güven duygusu vermekteydi.

Daha sonra Londra Kulesi'ni ve British Museum'u gezdi, balık ve patates kızartması yiyerek ılık İngiliz birası içti. O gece odasına girince, en sevdiği Sherlock Holmes filmleri aklına geldi ve ertesi gün 221b Baker Sokağı'nı ziyaret etmeyi zihninin bir kenarına not etti. Gidince orayı iyice inceleyecek ve bu büyük dedektifin anısına gereken saygının gösterilip gösterilmediğine bakacaktı. Kendisini evine nihayet geri dönmüş gibi hissediyordu.

Ertesi sabah, Allen'ın kulağına ilk çarpan şey duvar saatinin yüksek sesli tik taklarıydı. Gözlerini açtı ve etrafına bakındı. Yataktan fırladı. Eski moda bir oteldeydi. Odada demirden bir karyola vardı, duvarlar süslü kıvrımlarla bezeli bir duvar kağıdıyla kaplıydı, yere de eski püskü bir kilim serilmişti. Burası kesinlikle bir Holiday Inn filan değildi. Banyo nerede diye bakındı ama göremedi. Pantolonunu giydi ve koridora çıkarak etrafa bir bakış attı.

---

* Hopewell Place: Güzel Ümitler Oteli (Ç.N.)

Hangi cehennemdeydi? Tekrar odaya girdi, giyindi ve çevreyi tanıyıp tanımadığını görmek için aşağıya doğru yollandı. Merdivenlerden inerken, elinde bir tepsiyle yukarı çıkmakta olan bir adamla karşılaştı.

"Kahvaltı almaz mısın, patron?" diye sordu adam. "Ne parlak bir gün, değil mi?"

Allen basamakları koşarak indi, ön kapıdan fırlayıp kendisini sokağa attı ve etrafına bakındı. Kocaman plakaları olan siyah taksileri ve birahanenin levhasını gördü. Trafik de yanlış şeritten akıyordu.

"Lanet olsun! Burada ne haltlar dönüyor? Bana neler oluyor?" Koşarak yukarı çıktı, sonra yeniden aşağı indi. Ödü kopmuştu. Öfkeli bir şekilde bağırmaya başladı. İnsanlar dönüp dönüp ona bakıyorlardı ama umurunda bile değildi. Hep farklı yerlerde gözünü açtığı ve bu durumu kontrol edemediği için kendisinden nefret ediyordu. Buna daha fazla katlanamayacaktı. Ölmek istiyordu. Dizlerinin üzerine çöktü ve kaldırımın kenar taşlarını yumruklamaya başladı. Yanaklarından aşağı yaşlar akıyordu.

Bir polis onu gördüğü takdirde tımarhaneyi boylayacağı kesindi. Allen, bunu düşününce hemen ayağa fırladı. Yıldırım gibi koşarak odasına geldi ve valizinin içinde "Arthur Smith" adına düzenlenmiş olan pasaportu buldu. Pasaportun içinde Londra'ya tek yönlü bir uçak bileti vardı. Allen yatağın üzerine yığıldı. Arthur'un aklından neler geçiyordu? Deli puşt!

Ceplerini karıştırdı ve yetmiş beş dolar buldu. Geri dönmek için gerekli olan parayı nereden bulacaktı? Dönüş bileti en az üç ya da dört yüz papel tutardı. "Lanet olsun! Yüce İsa! Kahretsin!"

Otelden ayrılmak için Arthur'un eşyalarını toplamaya başladı ama birden durdu. "Canı cehenneme. Şeytan azapta gerek!" eşyaları ve valizi oldukları yerde bıraktı.

Pasaportu aldı, hiçbir ödeme yapmadan otelden çıktı ve bir taksi çevirdi. "Beni uluslararası havalimanına götür."

"Heathrow mu, Gatwick mi?"

Pasaportu inceledi ve tek yönlü bilete bir bakış attıktan sonra, "Heathrow," dedi.

Yol boyunca, bu işin içinden nasıl çıkacağını düşündü durdu. Yetmiş beş dolarla bir yere gidebilmesi mümkün değildi ama aklını kullanır ve yürekli görünürse, geri dönüş biletini ayarlamanın bir yolunu bulabilirdi. Havalimanına gelince şoförün parasını ödedi ve terminale koştu.

"Yüce İsa!" diye bağırdı. "Ne olduğunu bilmiyorum! Uçaktan yanlış saatte inmişim! Birisi bana uyuşturucu vermiş olmalı. Biletimi, valizimi ve her şeyimi uçakta bırakmışım. Yiyeceğime ya da içkime bir şey koymuş olmalılar. Uyumuşum ve uyandığımda biraz bacaklarımı uzatayım dedim. Kimse bana uçaktan inmemem gerektiğini söylemedi. Biletlerim, seyahat çeklerim, her şeyim gitti!"

Oradaki muhafızlardan biri onu yatıştırmaya çalıştı ve pasaport kontrol ofisine götürdü.

"Uçaktan yanlış zamanda inmişim!" diye bağırdı. "Buradan sadece geçiyordum. Aslında Paris'e gidiyordum ama uçaktan yanlış zamanda inmişim. Sersem sepelek dolaşıp duruyorum. İçkime bir şey kattılar sanırım. Bu, resmen havayollarının suçu. Her şeyim uçakta kaldı. Cebimde de sadece birkaç dolarım var. Şimdi ben Birleşik Devletler'e nasıl gideceğim? Aman Tanrım, nasıl bir çıkmaza düştüm? Ülkeme bir dönüş bileti bile alacak durumda değilim! Beni bedavacı filan sanmayın. Bakın, Londra'da bir gece kalmak için birilerini oyuna getirecek adam mıyım ben? Ülkeme geri dönebilmem için bana yardım etmelisiniz."

Genç bir kadın görevli bu yakarışları ilgiyle dinledi ve ona elinden geleni yapacağını söyledi. Allen bekleme salonunda

volta atarak beklemeye koyuldu ve kız birkaç yere telefon ederken birbiri arkasına sigara içmeye başladı.

"Yapabileceğimiz tek bir şey var," dedi kız. "Birleşik Devletler'e dönebilmeniz için sizi yedek listeye alacağız. Ama ülkenize gider gitmez dönüş biletinin parasını bize geri ödemelisiniz."

"Elbette!" dedi Allen. "Bileti bedavaya getirmek gibi bir niyetim yok. Ülkemde param var. Tek istediğim geri dönebilmek, gider gitmez ödemeyi yaparım."

Allen onu dinleyen herkesin kafasını ütülemeyi sürdürdü ve sonunda herkesin ondan kurtulmak için sabırsızlandığını fark etti. Zaten onun istediği de buydu. Onu nihayet Birleşik Devletler'e giden bir 747'ye bindirdiler.

"Tanrı'ya şükürler olsun!" diye fısıldadı, koltuğuna gömülüp emniyet kemerini takarken. Kendisine güvenmediği için uyumamaya karar verdi, o yüzden uyanık kalmak için uçakta bulduğu tüm dergileri okudu. Columbus'a vardığında, bir güvenlik görevlisi onu Lancaster'a kadar arabasıyla götürdü. Allen sattığı resimlerden elde ettiği parayı süpürge dolabındaki oynak bir tahtanın altına sakladığı yerden buldu ve dönüş biletinin parasını ödedi.

Ona eşlik eden görevliye, "Size teşekkür etmeliyim," dedi. "Pam Am gerçekten de çok anlayışlı davrandı. İlk fırsatta şirketinizin başkanına bir mektup yazıp ne kadar iyi bir iş başardığınızı bildireceğim."

Allen dairesinde yalnız kalınca bunalıma düştü. Arthur'la iletişim kurmaya çalıştı. Oldukça uzun bir süre sonra Arthur nihayet göründü ve etrafına bakındı. Artık Londra'da olmadığını anlayınca, herkesle ilişkisini koparmaya karar verdi.

"Topunuz beş para etmeyen gıcık heriflersiniz," diye homurdandı.

Sonra somurtup arkasını döndü.

(2)

Allen, eylül sonu devasa bir şirket olan ve Billy'nin kız kardeşi Kathy'nin de bir zamanlar çalışmış olduğu Anchor Hocking Glass Corporation tarafından işe alındı. Yapması gereken iş, işçi kadınların taşıma kayışından aldığı cam eşyaları paketlemekti. Ama bazen de kayıştan geçen eşyaların kalite kontrolünü yapan seçici kişi olarak da görev yapıyordu. Alev ve hava püskürtücülerinin kulakları sağır eden gürültüsü altında dikilip, hâlâ sıcak olan eşyaları eline alıp kusurları var mı diye incelemek ve paket elemanlarının alması için tepsilere istif etmek işkenceden farksız, insana acı veren bir işti. O yüzden bu iş Tommy, Allen, Philip ve Kevin arasında gidip geldi ve birinden ötekine geçti.

Allen, Arthur'un onayıyla kuzeydoğu Lancaster'daki Somerford Meydanı'nda, 1270K Sheridan Çıkmazı adresinde üç yatak odalı dubleks bir daire kiralamıştı. Allen en çok da binadaki daireleri park alanından ve otoyoldan gizleyen gri renkli, yıkık dökük tahta perdeyi beğenmişti. Dairede Tommy'nin elektronik eşyalarını koyabileceği ayrı bir odası vardı. Bir odayı da müzik stüdyosu olarak kullanmak üzere ayırmıştı. Ragen'ın ise üst katta gardırop olarak kullandığı ve .9 milimetrelik otomatik tabancası dışında tüm silahlarını kilit altında tutabileceği bir odası vardı. Çocuklar görmesin ve ellerine geçirmesin diye otomatik tabancasını buzdolabının üstünde, arkada bir yerde tutuyordu.

Marlene her akşam Hecks alışveriş merkezindeki işinden çıkınca buraya geliyordu. Allen'ın ikinci vardiyada çalıştığı günler, gece yarısına kadar onun gelmesini bekliyor ve gecenin büyük bir kısmını onunla geçiriyordu. Ama sabah olmadan mutlaka ebeveynlerinin evine dönmüş oluyordu.

Marlene, Billy'nin giderek daha dengesiz biri olmaya başladığını fark etmişti. Dakikası dakikasına uymuyordu. Bazen dairenin içinde bir fırtına gibi esiyor ve eline geçen şeyleri kırıp döküyordu. Bazen de transa girmiş gibi duvarları seyrediyor ya da şövalenin başına oturup burnundan soluyarak resim yapıyordu. Ama her daim yumuşacık, şefkatli ve düşünceli bir âşıktı...

Tommy ona keyifsiz olduğundan hiç bahsetmemişti. İşi kaytarıyordu. Hesabını veremediği zaman karmaşa yaşıyordu. Olaylar birbirinin içine giriyormuş gibiydi ve neyin ne zaman olduğunu kestiremiyordu. Aslında Arthur'un kontrolü elinde tutması gerekiyordu ama son zamanlarda o da egemenliğini kaybeder gibiydi. Hiç kimsenin bir yere göz kulak olduğu filan yoktu.

Arthur bu kafa karışıklığının Marlene'in suçu olduğunu söylüyor ve bu ilişkinin sona erdirilmesinde ısrar ediyordu. Bunları duydukça Tommy'nin yüreği hop ediyordu. İtiraz etmek istiyordu ama Marlene'e âşık olduğunu Arthur'a söylemekten korkuyordu. Birkaç kez kuralları fazlaca ihlal ettiği için 'istenmeyenler'in sınıfına dahil edilmesine ramak kaldığının da farkındaydı. Sonra Adalana'nın sesini duydu.

"Bu adil değil," diyordu Adalana.

"Ben her zaman adil davranıyorum," dedi Arthur.

"Senin birtakım kurallar koyarak, bizim dışarıdakilerle olan sevgi ve şefkat bağlarımızı koparmak istemen hiç de adil bir davranış değil."

Tommy içinden 'kız haklı' diye geçirdi ama sesini çıkarmadı.

"Marlene bizim içimizdeki tüm yetenek ve becerileri baskı altında tutuyor," dedi Arthur. "İthamlarda bulunuyor, aptalca münakaşalara dalıyor ve bizim zihinlerimizin gelişmesini önleyecek işlere girişiyor."

Adalana, "Onu göndermenin doğru olduğunu sanmıyorum," diye ısrar etti. "O şefkatli bir insan."

"Tanrı aşkına!" diye bağırdı Arthur. "Tommy ve Allen hâlâ lanet olası bir *fabrikada* çalışmaktalar. Ben onların orada en fazla birkaç ay kalacaklarını, orayı bir basamak olarak kullanıp yeteneklerini geliştirebilecekleri daha stratejik ya da teknik bir işe geçeceklerini umuyordum. Bugünlerde artık kimse beynini geliştirmeyi umursamıyor."

"Pekala, hangisi daha önemli? Beyninizi geliştirmek mi, yoksa duygularınızı gösterebilmek mi? Bu soruyu belki de sana sormamam gerekirdi, çünkü sende duygu namına bir şey *yok*. Ah, elbette ki duygularınızı bastırarak ve sadece mantığınıza güvenerek çok üretken ve herkesin parmakla gösterdiği biri olmanız mümkün ama insanların gözünde beş para etmezsiniz ve müthiş bir yalnızlığa düşersiniz."

"Marlene gidecek," dedi Arthur, Adalana'yla bu konuyu bu kadar tartışmakla kendisini alçaltmış gibi bir hava takınarak. "Bunu kimin ve nasıl yapacağı umurumda bile değil, ama bu ilişkinin bitmesi gerek."

Daha sonra Marlene ilk ayrılmalarından önce o akşam neler olup bittiğini şöyle anlatmıştı: Münakaşa ediyorlardı. Allen çok tuhaf davranıyordu. Marlene onun uyuşturucu almış olduğundan kuşkulanmıştı. Yerde yatıyor ve ona bir nedenden dolayı çok öfkelenmiş gibi davranıyordu ama neden bu kadar sinirli olduğu hakkında Marlene'in en küçük bir fikri bile yoktu. Tabancasını parmağına geçirmiş döndürüp duruyor arada bir de şakağına dayıyordu.

Silahı asla ona doğrultmuyordu. Zaten Marlene de o yüzden kendisi için değil, Allen için endişeleniyordu. Allen gözlerini bir süre önce eve getirmiş olduğu misinalı lambaya dikmiş, sonra aniden ayağa fırlamış, bir el atış edip lambayı patlatmış ve duvarda da bir delik açmıştı.

Sonra tabancayı içki dolabının üzerine koymuştu. Arkası-

nı döndüğü anda, Marlene de silahı aldığı gibi koşarak evden çıkmıştı. Merdiveni hızla inmiş ve Allen onu yakalamadan kendisini arabanın içine atmıştı. Park ettiği yerden hareket ettiği anda, Allen arabanın kaputuna kapanmış ve yüzünde korkunç bir öfke ifadesiyle arabanın ön camından ona dik dik bakmıştı. Elinde tornavida gibi bir şey vardı ve ön cama bununla vuruyordu. Marlene arabayı durdurmuş, dışarı çıkmış ve tabancayı ona geri vermişti. Allen tabancayı almış ve tek bir sözcük bile etmeden içeri girmişti.

Marlene o gece evine aralarındaki her şeyin bitmiş olduğunu düşünerek gitmişti.

Allen o akşam daha sonra Grill's'e gitti ve evde yemek üzere 'Stromboli Hero diye bilinen acılı bir sandviç ısmarladı. Sandviçin içinde İtalyan sosisi, provolone peyniri ve bol miktarda domates sosu vardı. Tezgahın gerisindeki adamın buharları tüten sandviçi alüminyum folyoya sararak paketlemesini ve beyaz bir kağıt torba içine koymasını izledi.

Eve döndüğünde kağıt torbayı mutfak tezgahının üzerine bıraktı ve üzerini değiştirmek için yatak odasına girdi. Bu gece canı resim yapmak istiyordu. Ayakkabılarını tekmeleyerek çıkararak gardırop olarak kullandığı odaya girdi ve eğilerek terliklerini aramaya koyuldu. Doğrulduğunda başını oradaki raflardan birine çarptı ve çarpmanın şiddetiyle sersemleyerek öfke içinde yere yığıldı. Arkasından güm diye kapanan gardırop odanın kapısını açmaya uğraştı ama kapı sıkıştığı için açamadı. "Ah, Yüce İsa!" diye bağırarak ayağa kalkmaya niyetlendiğinde ise kafasını bir kez daha vurup, yine yere yığıldı...

Ragen gözlerini açtığında kendisini başını tutarken ve bir ayakkabı yığınının içinde yerde otururken buldu. Ayağa kalktı, kapıyı tekmeleyerek açtı ve etrafına bakındı. Rahatsız olmuş ve sinirlenmişti. Bu zaman karmaşası vakaları giderek

daha da sıklıkla oluyor ve zihninin bulanmasına neden oluyordu ama en azından o kadından kurtulmuştu.

Zihnini toparlayabilmek için dairenin içinde dolanmaya başladı. Arthur'a erişebilseydi belki de neler olup bittiğini anlayabilirdi. Şu anda tek ihtiyacı olan bir içkiydi. Mutfağa girdi ve tezgahın üzerindeki beyaz kesekağıdını gördü. Onu orada daha önce gördüğünü hatırlamıyordu. Torbaya kuşkuyla ve dik dik baktı ve içki dolabından bir şişe votka çıkardı. Votkayı buzun üzerine dökerken, kesekağıdın içinden tuhaf bir ses geldiğini duydu. İrkilerek geri çekildi ve kağıdın hafifçe hareket ederek yana doğru eğildiğini gördü.

Kesekağıdı tekrar hareket edince, nefesini ağır ağır dışarı verdi ve geriledi. Bir zamanlar köhne bir binanın sahibine uyarıda bulunmak için dişleri çıkartılmış bir kobra yılanını bir kesekağıdına koyup adamın kapısının önüne bıraktığını hatırladı. Belli mi olurdu, bu kesekağıdında da belki de dişleri sökülmemiş bir kobra vardı! Elini arkasındaki buzdolabının üstüne uzatarak tabancasını buldu. Yavaşça aşağı çekti, nişan aldı ve ateş etti.

Kesekağıdı tezgahın üzerinden uçarak duvara çarptı. Ragen içki dolabının arkasına saklandı ve kesekağıdını hedef almaktan vazgeçmeden, yavaş yavaş başını kaldırdı. Kesekağıdı yerdeydi. İçki dolabının çevresinden dikkatlice dolaştı ve tabancanın namlusuyla kesekağıdının ucunu kaldırdı. İşte o zaman oradaki kıpkırmızı rezaleti gördü. Geriye zıplayarak ikinci kez ateş etti ve "Seni yine yakaladım, pislik!" diye bağırdı.

Birkaç kez tekmelediği torbanın hareket etmediğini görünce, ucundan tutup açtı ve içine baktı. Ortasında kocaman bir delik olan, domates soslu devasa peynirli sandviçi görünce şaşkınlıktan dilini yutar gibi oldu.

Sonra gülmeye başladı. Kesekağıdının alüminyum folyoya sarılı Stromboli'nin sıcaklığından hareket ettiğini anlamış-

tı. Bir sandviç için iki kurşun harcamış olmaktan dolayı kendisini aptal gibi hissediyordu. Kağıt torbayı tezgahın üzerine koydu, tabancayı buzdolabının üstündeki eski yerine bıraktı ve votkasını içti. Bir votka daha koydu ve bardağını oturma odasına götürdü. Sonra televizyonu açtı. Haber saatiydi. En azından ayın kaçı olduğunu öğrenebileceğini düşündü. Ama haberler bitmeden uyuyakaldı...

Allen uyandı ve dolabın içinden nasıl çıktığını aklı kesmedi. Başını yokladı. Sadece küçük bir şiş vardı. Eh, o zaman Billy'nin kız kardeşi Kathy'nin ne zamandır yapmayı planladığı portresine başlamamak için bir neden yoktu. Stüdyo odasına doğru yönelmişken yemek yemeyi unuttuğunu hatırladı.

İçki dolabından bir kola çıkardı ve gözleriyle sandviçini aradı. Onu içki dolabının üzerinde bıraktığından emindi ama birden tezgahın üzerinde olduğunu gördü. Lanet olası torba buruşmuş gibiydi. Hey, neler oluyordu? Sandviç rezalet bir haldeydi. Alüminyum folyo paramparça olmuştu ve domates sosu da her bir yana dökülmüştü. Bu ne biçim bir Stromboli sandviçiydi böyle?

Telefon ahizesini kaldırdı, Grill's'in numarasını çevirdi ve müdürü iyice bir benzetti. "Bir sandviç almıştım, bir de baktım ki her yanı ezilmiş. Biri sanki onu blendere atmış gibi..."

"Özür dilerim, efendim. Eğer geri getirirseniz size hemen yeni bir tane hazırlarız."

"Hayır, teşekkür ederim. Size sadece bir müşterinizi kaybettiğinizi haber vermek istemiştim."

Ahizeyi çarparak kapattı ve tereyağına yumurta kırmak için ağır adımlarla mutfağa geçti. Bundan böyle Grill's'e adım bile atmayacaktı.

İki hafta sonra, Tommy zaman karmaşasından faydalanarak Marlene'i aradı. Dairede ona ait bazı şeyler olduğunu söyledi.

Gelip onları almalıydı. Marlene iş çıkışı geldi. Bütün akşam boyunca oturup sohbet ettiler. O günden sonra Marlene yine düzenli olarak gelmeye başladı.

İşler eski seyrine geri dönmüştü. Ragen bunun sorumlusu olarak aileyi kontrol etme yeteneğini kaybetmiş olan Arthur'u görüyordu.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

(1)

"Walter" 8 Aralık günü öğleden sonra uyandı. Ava çıkmak için sabırsızlanıyor ve avda yaşayacağı heyecanı dört gözle bekliyordu. Ağaçlık alanlarda tek başına silahıyla dolaşmayı çok seviyordu.

Walter kendisini spotta çok sıklıkla bulmuyordu. Sadece olağanüstü yön bulma yeteneği yüzünden ihtiyaç duyulduğunda çağırıldığını biliyordu. Bu beceriyi ülkesi olan Avustralya'daki ormanlarda avlanırken edinmişti. En son Billy ve ağabeyi Jim, bir yaz Sivil Hava Devriyesi'nin kampında çadır kurduklarında spota girmişti. Walter, iz sürme yeteneği sayesinde kampın gözcüsü olarak işe koşulmuştu.

Ama çok uzun zamandır ava çıktığı yoktu.

O yüzden bu öğleden sonra Ragen'ın tabancasını buzdolabının üzerinden almayı kendine vazife edinmişti. Elbette, bu tabanca bir tüfeğin yerini alamazdı ama elinde hiçbir şey olmamasından iyiydi. Hava raporunu dinledi. Soğuk olacağını duyunca yanına bir oduncu ceketi ve eldiven almaya karar verdi. Siperliğinde iğneler olan Avustralya'ya mahsus şapkasını bulamadı, o yüzden bir kayak maskesiyle yetinmek zorunda kaldı. Kendisine yiyecek bir şeyler hazırlayıp paketledi ve güneye giden 664 numaralı yola çıktı. İçgüdüsel olarak hangi yolu takip etmesi gerektiğini biliyordu. Güney istikameti onu dilediği gibi avlanabileceği ormanlık alanlara

götürecekti. Otoyoldan çıktı ve Hocking Eyalet Parkı'nı gösteren işaretleri takip etti. Bir yandan da oralarda ne tür avlarla karşılaşacağını merak edip heyecanlanıyordu.

Arabasını ormanın içlerine doğru sürdü, sonra park etti ve yürümeye başladı. İçlere doğru gittikçe, çam ağaçlarının dikenli yaprakları ayağının altında kaymaya başladı. Derin derin nefes alıp verdi. Issızlığın sessizliği içinde hareket ederken, bir kez daha spotta olmak güzel bir duyguydu.

Bir saat kadar yürüdü. Yakınlarından hızla geçen bir iki sincabın koşturmacasının dışında, herhangi bir ava dair en küçük bir hareket yoktu. Neredeyse akşam oluyordu. İyice sabırsızlanmıştı ki, bir alaçamın dalına tünemiş olan kocaman siyah bir karga gördü. Hemen nişan aldı ve ateş etti. Kuş yere düştü. Ama aniden başının döndüğünü hissetti ve spottan çıktı...

"Barbar herif," dedi Arthur, soğuk bir sesle. "Hayvan öldürmek kurallara aykırıdır."

"Neden benim tabancamı almış ki?" diye sordu Ragen.

"Güvenli bir yerde bırakmamışsın da ondan," dedi Arthur. "O da kurallara aykırı..."

"Hiç de değil. Davetsiz bir misafirin gelmesi durumunda, bir silahın çocukların erişemeyeceği ama her zaman el altında olacak bir yerde bulundurulması konusunda mutabık kalmıştık. Walter'ın bunu almaya hiçbir hakkı yoktu."

Arthur içini çekti. "Ben bu adamı bayağı severdim," dedi. "Enerjik ve güvenilir genç bir adamdır. Olağanüstü bir yön bulma becerisi vardır. Hep Avustralya hakkında bir şeyler okur. Eh, ne de olsa orası da Britanya İmparatorluğu'nun bir parçası... Bir zamanlar benden kanguruların nasıl evrimleştiğini araştırmamı istemişti. Ama korkarım ki artık o da 'istenmeyenler'den biri oldu."

"Bir karga için fazla ağır bir ceza değil mi?" dedi Ragen.

Arthur ona utandıran bir bakış attı. "Vakit gelince kendini

savunmak için bir insanı bile öldürmen gerekebilir ama zavallı, biçare bir yaratığın canının durup dururken alınmasına hoşgörü gösteremem."

Arthur kargayı gömdü ve arabaya gitti. Konuşmanın sadece son bölümünü duyan Allen direksiyonun arkasındaki spota girdi ve arabayı eve kadar o kullandı.

"Bu adam aptal bir kargayı vurduktan sonra kendisini büyük bir avcı gibi gören mankafanın teki..."

(2)

Gece vakti arabayla Lancaster'a giden Allen kendisini uyku sersemi gibi hissediyordu. Farları yol kenarındaki mola alanının levhasını aydınlatınca, yudumlamakta olduğu çeyrek galonluk Pepsi şişesini aşağı indirdi ve arabayı çekip biraz dinlenmeye karar verdi. Erkekler tuvaletine yakın bir yere park etti, başını iki yana salladı ve gözlerini kapattı...

Danny başını kaldırarak direksiyonda ne işi olduğunu anlamaya çalıştı. Arthur'un talimatlarını hatırlamıştı. Hemen yolcu koltuğuna kaydı ve birisinin arabayı kullanmak için gelmesini bekledi. Sonra pek çok kez mola verdiği tuvaletlerin önünde olduğunu fark etti. İçinde insanlar olan iki araba daha vardı orada. Bunlardan birinde yumuşak ve sarkık şapkalı bir kadın vardı, diğerinde ise bir adam oturuyordu. Belki onlar da spotlarından çıkmışlar ve birisinin gelip onları arabayla eve götürmesini bekliyorlardı...

Birisi gelir diye sabırsızlıkla beklemeye devam etti. Çok yorgundu ve tuvalete gitmesi gerekiyordu. Arabadan çıkıp erkekler tuvaletine doğru yürümeye başladığı anda, kadının da arabadan çıkmakta olduğunu fark etti.

Danny küçük erkek çocuklarına ayrılan alçak pisuarın önünde durdu, fermuarını indirdi. Soğuk aralık havası içini

ürpertti. Ayak sesleri ve kapı menteşesinin çıkardığı gıcırtıyı duydu. Kadın içeri girdi. Danny şaşırmıştı, kıpkırmızı kesildi ve kadın onu işerken görmesin diye başka tarafa yöneldi.

"Hey, tatlım," dedi kadın, "gay misin?"

Ama bu ses bir kadın sesi değildi. Kadın gibi giyinmiş, sarkık şapkalı, boyalı dudaklı, bol makyajlı ve çenesinde siyah bir nokta olan bir erkekti bu konuşan. Filmlerdeki Mae West'e benziyordu.

"Hey, koca oğlan," dedi kadınsı-erkek, "gel de ç.künü emeyim."

Danny başını iki yana salladı ve oradan sıvışmak istedi ama tam o anda içeriye başka bir adam daha girdi. "Hey," dedi, "bu hiç de fena değil. Biraz eğlenmeye ne dersiniz?"

Adam Danny'yi yakasından yakaladı ve duvara yapıştırdı. Kadın gibi giyinmiş olan adam, ceketinin önünü tuttu ve fermuarını açmaya çalıştı. Danny bu kaba hareket karşısında çok korkmuştu. Gözlerini kapattı...

Ragen fermuarına uzanan bu eli yakalayıp çevirdi ve adamı duvara çarptı. Adam sendeleyince, Ragen dizini onun göğsüne geçirdi ve boynunun yan tarafına bir karate vuruşu yaptı.

Sonra döndü ve kadını görünce duraksadı. Bir kadına asla vuramazdı. Ama kadının "Aman Tanrım, seni pislik!" diye bağırdığını duyunca onun kadın elbiseleri içinde bir erkek olduğunu anladı. Onu da döndürüp duvara yapıştırdı ve dirseğiyle bastırdı. Bir yandan da yerden kalkacak mı diye diğerini gözlüyordu.

"Haydi bakalım, arkadaşının yanına yere yat!" diye emretti Ragen, travestinin karnına esaslı bir yumruk atarak. Adam ikiye katlandı ve yere yıkıldı. Ragen ikisinin de cüzdanlarını aldı ama kimlik kartlarıyla birlikte yürümeye başladığı anda travesti ayağa fırlayarak onu kemerinden yakaladı. "Onları geri ver, pislik!" diye bağırdı.

Ragen dönüp adamın apış arasına bir tekme patlattı. Yere düşerken de diğer ayağıyla vurup yüzünü darmadağın etti. Adamın burnundan kanlar fışkırdı. Dişleri kırılmıştı ve öğürür gibi sesler çıkarıyordu.

"Yaşayacaksın, merak etme," dedi Ragen sakin bir tavırla. "Hangi kemikleri kırdığıma çok dikkat ederim ben."

Yerde yatan diğer adama baktı. O yüzüne darbe almamıştı ama yine de ağzından kan geliyordu. Ragen adamın karın boşluğuna vurduğunda gırtlak kapağının baskı altında kaldığını ve o yüzden de damarların zedelenmiş olabileceğini düşündü. O da yaşayacaktı. Ragen adamın bileğindeki Seiko marka kol saatini de aldı.

Dışarıya çıktığında iki boş arabayı görünce eline bir taş alarak ikisinin de farlarını kırdı. Otoyolda farları olmadan onu takip edemezlerdi.

Ragen arabayla eve döndü, kendisini dairenin içine attı, güvenli olduğundan emin olmak için etrafına bakındı ve spottan çıktı...

Allen gözlerini açtı, tuvalete gitsem mi gitmesem mi diye düşündü. Kendisini evde bulunca, başını iki yana salladı. Tuvalet ihtiyacı da kalmamıştı. Parmak eklemleri acıyordu ve berelenmişti. Peki sağ ayakkabısının üzerindeki leke de ne oluyordu? Parmağının ucuyla dokunup, ne olduğunu anlamaya çalıştı.

"Yüce İsa!" diye bağırdı. "Kimin kanı bu? Hangi lanet olasıca bir kavgaya karıştı? Bilmek istiyorum. Neler olup bittiğini bilmek benim de hakkım."

"Ragen'ın Danny'yi koruması gerekiyordu," dedi Arthur.

"Ne oldu ki?"

Arthur açıklamasını hepsine birden yaptı: "Küçük olanların yolüstündeki dinlenme yerlerinin geceleri çok tehlikeli olduğunu bilmesi çok önemli. Homoseksüellerin karanlık-

tan sonra bu gibi yerlerde boy gösterdiği bilinen bir şeydir. Ragen'ın, Allen'ın neden olduğu tehlikeli bir durumdan Danny'yi kurtarması gerekti."

"Tanrı aşkına, bu benim suçum değildi ki! Spottan çıkmayı ben istemedim. Danny'nin gelmesini isteyen de ben değilim. Kimin spota girip kimin çıkacağını ve bunların zaman karmaşası durumundayken neler yaptıklarını bilen var mı ki?"

"Ben de orada olmalıydım," dedi Philip, "o nonoşlara günlerini bir gösterirdim ki..."

"Sen olsa olsa kendini öldürtürdün," dedi Allen.

"Ya da onlardan birini öldürmek gibi salakça bir şey yapardın," dedi Arthur. "Ondan sonra da seni lanet olası bir cinayet suçundan tutuklarlardı."

"Ahhh..."

"Ayrıca, senin artık spota girmen yasak," dedi Arthur kesin bir tavırla.

"Biliyorum ama yine de orada olmak isterdim."

"Senin zaman hırsızlığı yaptığından ve zaman karmaşasından istifade edip topluma zararlı olan o işlerine baktığından kuşkulanıyorum."

"Kim? Ben mi? Hiç de bile."

"Spota girdiğini biliyorum. Sen bir uyuşturucu bağımlısısın ve hem bedenini, hem de beynini kötüye kullanıyorsun."

"Benim yalancı olduğumu mu söylüyorsun sen?"

"Özelliklerinden sadece biri o... Sen kusurlu bir androidsin ve şunu iyi bil ki, bilinçlilik durumuna geçmeni elimden geldiğince önlemeye çalışacağım."

Philip yeniden karanlığa kaydı, bir yandan da androidin ne olduğunu merak ediyordu. Bunun açıklamasını Arthur'dan isteyecek değildi. O lanet olası İngiliz'e onu idare etme mutluluğunu bir kez daha vermek istemiyordu. Fırsat bulduğunda spota girmeye devam edecekti. Zanesville'den beri,

Arthur'un egemenliğinin zayıfladığını biliyordu. Elinin altında esrar, amfetamin ya da LSD olduğu müddetçe, canı ne zaman isterse o zaman dışarıya çıkacak ve o huysuz ve saldırgan Arthur'u hazırlıksız yakalayacaktı.

Philip bir sonraki hafta spottayken, uyuşturucu müşterilerinden biri olan Wayne Luft'a Lancaster yolu üstündeki mola yerinde olanları anlattı.

"Kahretsin," dedi Luft. "O yolüstü mola yerlerinin nonoşlarla dolup taştığını bilmiyor musun?"

"Ben çok şaşırdım doğrusu," dedi Philip. "Lanet olası g.t verenler sazanlarını oralarda avlıyorlar anlaşılan. Onlardan nefret ediyorum."

"Benden fazla olmasın."

"Neden birkaç tanesini ele geçirmiyoruz ki?" dedi Philip.

"Nasıl yani?"

"Bunların genellikle gece vakti bu yolüstü mola yerlerine gittiklerini biliyoruz. Biz de oraya gidelim ve onlara dünyanın kaç bucak olduğunu gösterelim. O virüslü alanları da temizlemiş oluruz."

"Onları soyup soğana da çevirirız," dedi Luft. "Hem Noel için cebimize biraz para girer, hem de o homoların hakkından gelmiş oluruz. Böylece o tür yerler doğru düzgün insanlara kalır."

"Evet," diyerek güldü Philip. "Bizim gibi insanlara yani..."

Luft otoyol haritasını çıkardı ve Fairfield ve Hocking ilçelerindeki tüm yolüstü mola yerlerini işaretledi.

"Benim arabamı alalım," dedi Philip. "Daha hızlı gideriz."

Philip dairede bulduğu bir dekoratif kılıcı da yanına aldı.

Hocking ilçesine bağlı Rockbridge yakınlarındaki mola yerine geldiklerinde, erkekler tuvaletinin önünde park etmiş ve içinde iki kişinin olduğu tek bir Volkswagen Kaplumbağa araba olduğunu gördüler. Philip Grand Prix marka arabası-

nı ters yöne bakacak şekilde otoyolun diğer tarafına çekti. Luft'un ona verdiği iki Preludin'i aldı. Sonra yarım saat boyunca arabanın içinde oturdular ve Volkswagen'i izlemeye koyuldular. Ama gelip giden olmadı.

Luft, "Bunlar bir çift olmalı," dedi. "Yoksa sabahın ikisinde erkekler tuvaletinin önünde park edip bunca süre kim bekleyebilir ki?"

"Önce ben gideyim," dedi Philip. "Kılıcımı da alayım. Arkamdan gelirlerse, sen de tabancanı alır içeri gelirsin."

Philip paltosunun içine gizlediği kılıçla birlikte erkekler tuvaletine doğru yürürken kendisini iyi hissediyordu. Tam da beklediği gibi, iki adam onun peşine takıldılar.

Adamlar yaklaştıkça teni karıncalanmaya başladı. Bunun adamlar yüzünden mi yoksa çok hızlı yürüdüğü için mi olduğunu bilemiyordu ama kılıcı aniden paltosunun içinden çıkardı ve nonoşlardan birini yakasından yakaladı. Yanındaki adam şişko ve kılıksız biriydi. Luft da arkadan yetişip tabancasını şişkonun sırtına dayadı. Nonoş şaşkınlıktan dilini yutmuş bir şekilde orada durmuş, zangır zangır titriyordu.

"Pekala, lanet olası homolar!" diye bağırdı Luft. "Yere atın kendinizi!"

Philip şişkonun cüzdanını, yüzüğünü ve saatini aldı. Luft da aynısını diğerine yaptı.

Sonra Philip adamlara arabaya girmelerini söyledi.

Şişko adam, "Bizi nereye götürüyorsunuz?" diye hıçkırmaya başladı.

"Ormanda küçük bir yürüyüş yapmaya."

Otoyoldan çıkıp ıssız bir köy yoluna saptılar ve adamları orada bıraktılar.

"Kolay oldu," dedi Luft.

"Bunda ne var?" dedi Philip. "Mükemmel suç diye buna denir işte!"

"Epeyce bir şey aldık mı??"

"Hem de çok. Günümüz kârlı geçti. Kredi kartları da var."

"Oha!" dedi Luft. "O zaman şimdiki işi filan bırakır geçinmek için bunu yaparım."

"Bu da topluma hizmet etmek gibi bir şey," dedi Philip sırıtarak.

Philip daireye döndüklerinde, Kevin'e işledikleri mükemmel suçtan bahsetti. Yorgunluktan bitkin durumdaydı. Uykuya yumuşak bir iniş yapabilmek için bir iki yatıştırıcı aldı...

(3)

Tommy bir Noel ağacı kurmuş, onu ışıklarla donatmış ve Marlene ve aile fertleri için hediyeler hazırlamıştı. Daha sonra annesini, Del'i, Kathy'yi ve Kathy'nin erkek arkadaşı Rob'u görmek üzere Spring Sokağı'na gidecekti ve bunun için sabırsızlanıyordu.

Spring Sokağı'ndaki erken akşam yemeği, Rob ve Kathy'nin oturma odasına gelmesi ve Kevin'in de kendisini aniden spotta bulmasına kadar iyi gitti.

"Hey, bu ne kadar güzel bir deri ceket!" dedi Rob. "Yeni bir Seiko taktığını da fark etmedim değil, hani."

Kevin kolunu kaldırarak saati gösterdi. "En iyisinden."

"Ben de bunu merak ediyordum, Billy," dedi Kathy. "Anchor Hocking'de pek bir şey kazanmıyordun. O kadar parayı nereden buluyorsun?"

Kevin güldü. "Mükemmel bir suç işlemenin yolunu buldum."

Kathy ona telaşlı bir bakış attı. Billy'de yine bir değişiklik vardı. O alaycı ve soğukkanlı tavrı geri gelmişti sanki. "Neden bahsediyorsun sen?"

"Yolüstü mola yerlerinden birinde iki nonoşu çarptım. Bu işi kimin yaptığını asla bulamazlar. Parmak izi filan da bırak-

madım. O herifler polise gidip şikayet etmeye cüret edemezler. Paralarını ve kredi kartlarını aldım." Kolunu kaldırıp saati bir kere daha gösterdi.

Kathy duyduklarına inanamıyordu. Böyle konuşmak Billy'nin tarzı değildi. "Şaka yapıyorsun, değil mi?"

Kevin gülümsedi ve omuzlarını silkti. "Belki yapıyorumdur, belki de yapmıyorumdur."

Del ve Dorothy geldiklerinde, Kathy izin isteyip koridordaki dolabın yanına gitti. Billy'nin yeni deri ceketini yokladı ama bir şey bulamayınca arabasına gitti. Torpido gözünde gerçekten de bir cüzdan, cüzdanın içinde de kredi kartları, bir ehliyet ve bir erkek hemşirenin kimlik kartı vardı. Demek ki Billy şaka yapmamıştı. Bir süre arabanın içinde oturup, ne yapması gerektiğini düşündü. Cüzdanı çantasının içine koydu ve biriyle bu konuyu konuşması gerektiğine karar verdi.

Billy gittikten sonra annesine ve Del'e bulduklarını gösterdi.

"Yüce Tanrım," dedi Dorothy. "Buna inanamıyorum."

Del cüzdanın içine baktı. "Neden?" dedi. "Ben inanıyorum. Şimdi o kadar şeyi nasıl satın alabildiğini daha iyi biliyoruz."

"Jim'i çağırmanız gerek," dedi Kathy. "Eve gelmeli ve Billy'yi hizaya getirmenin bir yolunu bulmalı. Benim bankada biraz param var. Uçak parasını ben öderim."

Dorothy şehirlerarası telefon görüşmesi yaparak Jim'e acil durum izni alıp eve gelmesi için yalvardı. "Kardeşinin başı belada. Çok kötü işlere bulaşmış durumda. Aklını başına toplamazsa, korkarım polise gitmemiz gerekecek."

Jim Hava Kuvvetleri'nden derhal acil durum izni aldı ve Noel'den iki gün önce annesinin evine geldi. Del ve Dorothy ona Kathy'nin bulduğu cüzdanı ve yolüstü mola yerlerindeki soygunlarla ilgili olarak *Lancaster Eagle-Gazette*'te çıkan yazıların kupürlerini gösterdiler.

"Ona nasıl yardım edebilirsin, bir bak," dedi Del. "Tanrı şahidimdir ki, ona bir baba gibi davranmaya çalıştım. Zanesville'den sonra Billy'nin, huzur içinde yatsın, oğlumun yerine geçebileceğini düşünmüştüm ama Billy kimsenin ona bir şey söylemesine izin vermiyor ki..."

Jim cüzdanın içine baktı, telefona gitti ve kimlik kartının üzerinde yazılı olan numarayı çevirdi. Durumdan emin olmak istiyordu.

"Siz beni tanımıyorsunuz," dedi adam telefonu açınca, "ama bende sizin için önemli olabilecek bir şey var. Size farazi bir soru soracağım. Biri sizin kimliğinize bakıp bir erkek hemşire olduğunuzu bilseydi, buna ne derdiniz?"

Birkaç saniye sonra ses yanıt verdi. "Bunu ancak benim cüzdanımı çalan kişi bilebilir, derdim."

"Pekala," dedi Jim, "cüzdanınızın neye benzediğini ve içinde başka neler olduğunu da söyleyebilir misiniz?"

Adam cüzdanı tarif etti ve içindekileri saydı.

"Onu nasıl kaybettiniz?"

"Bir arkadaşımla birlikte Athens ile Lancaster arasındaki yolun üzerindeki mola yerlerinden birindeydim. İki adam erkekler tuvaletine geldiler. Birinin elinde bir tüfek, diğerininkinde ise bir kılıç vardı. Bizim cüzdanlarımızı, saatlerimizi ve yüzüklerimizi aldılar. Sonra bizi ormanlık alana götürüp orada bıraktılar."

"Arabaları nasıl bir şeydi?"

"Kılıçlı adam mavi renkli bir Pontiac Grand Prix kullanıyordu." Jim'e plaka numarasını verdi.

"Araba ve plaka numarası konusunda nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?"

"Bu arabayı ben birkaç gün önce şehirdeki bir mağazanın önünde gördüm. Kılıçlı herifin on, on beş metre uzağındaydım. Onu arabaya kadar takip ettim. Aynı adamdı."

"Onu niye polise teslim etmediniz o zaman?"

"Çünkü benim için önemli olan yeni bir işe girmek üzereyim ve ben bir eşcinselim. Bu olayı haber verirsem, sadece kendimi değil, başka arkadaşlarımı da açığa çıkarmış olurum."

"Pekala," dedi Jim, "kendinizi ve arkadaşlarınızı düşünerek bu olayı polise anlatmamanız kaydıyla, cüzdanınızı ve diğer eşyalarınızın size geri verilmesini sağlayacağım. Bu iş aramızda kalsın. Onları size postayla göndereceğim."

Telefonu kapattıktan sonra arkasına yaslandı ve derin bir nefes aldı. Annesine, Del'e ve Kathy'ye baktı. "Billy'nin başı belada," dedi ve ahizeyi tekrar eline aldı.

"Şimdi kimi arıyorsun?" diye sordu Kathy.

"Billy'ye yeni evini görmek için yarın ona ziyaret etmek istediğimi söyleyeceğim."

Kathy, "Ben de seninle geliyorum," dedi.

Ertesi akşam Noel arifesiydi. Tommy, Jim'i ve Kathy'yi kapıda çıplak ayakla karşıladı. Arkasında, köşede parlak ışıklarla süslenmiş bir Noel ağacı durmaktaydı. Ağacın etrafı hediye paketleriyle doluydu. Duvarda da iki kılıcın çaprazlamasına yerleştirildiği kocaman bir süs tabağı asılıydı.

Jim ve Tommy sohbet ederlerken, Kathy izin isteyip üst kata çıktı. Billy'nin ne haltlar karıştırdığına dair daha fazla kanıt bulmak istiyordu.

"Hey, bir sorum daha var," dedi Jim, yalnız kaldıklarında. "Bütün bunların kaynağı nereden geliyor? Bu dubleks daire, bütün bu hediyeler, elbiseler, o kol saati?"

"Kız arkadaşım da çalışıyor," dedi Tommy.

"Yani bütün bunların parasını Marlene mi verdi?"

"Şey, yani bunların içinde krediyle alınanlar da var elbette."

"Dikkat etmezsen o kredi kartları senin canına okur ona göre. Umarım çok borçlanmıyorsundur."

Jim, Hava Kuvvetleri'ndeki bir sorgulama kursunu yeni bitirmişti. Edindiği bu beceriyi kardeşinin üzerinde kullanmaya karar verdi. Eğer onu konuşturabilir ve hatasını kabul etmesini sağlayabilirse, belki de onun hapse girmesini önleyebilecek bir yol bulunabilir, diye düşünüyordu.

"Kredi kartını üzerinde taşımak tehlikeli bir şey," dedi Jim. "İnsanlar bunları çalıyor ve sonuna kadar kullanıyorlar. Sen de işin gücün yokmuş gibi onları ödüyorsun..."

"Yok canım, sadece elli dolarlık bir yükümlülüğü var. Gerisini şirket ödüyor. Eh, onlar da bunu yapabilecek kadar zenginler nasıl olsa..."

"Ben de son zamanlarda gazetelerden bu yolüstü mola yerlerindeki soygunlarla ilgili birtakım haberler okuyorum da... İnsanların kredi kartlarını da çalıyorlarmış. Yani, böyle bir şey senin de başına gelebilir."

Jim, Billy'nin transa girer gibi olduğunu ve yüzünden tuhaf bir ifadenin, bir bulutun geçtiğini fark etti. Chalmer Milligan'ın yüzünde de şiddet içeren öfke krizlerine tutulmadan önce aynen böyle bir ifade belirdiğini hatırladı.

"Hey, iyi misin sen?"

Kevin başını kaldırıp ona baktı ve Jim'in orada ne aradığını ve ne zamandır orada olduğunu merak etti. Yeni kol saatine anlık bir bakış attı. Saat dokuz kırk beşti. "Ne?" dedi Kevin.

"İyi misin, diye sordum."

"Tabii. Niye iyi olmayayım ki?"

"Kredi kartlarına dikkat etmeni söylüyordum. O yolüstü mola yerlerinde olup bitenleri biliyorsundur."

"Evet, o haberleri okudum."

"Soyulan adamların bir kısmının eşcinsel olduğunu duydum."

"Öyleymiş. Hak etmişler bunu."

"Ne demek istiyorsun?"

"O nonoşların neden o kadar parası ve eşyası olsun ki?"

"Bu işi yapan kişinin çok dikkatli olması gerek. Bu tür suçlar için uzun süreli hapis cezası veriliyor."

Kevin omuzlarını silkti. "Önce bunu yapanları bulmaları gerek. Sonra da onların yaptığını kanıtlamaları..."

"İyi de, örneğin senin duvarında adamların tam da anlattığı türden bir kılıç asılı."

"Bununla o gün orada kullanılan arasında bir bağlantı kuramazlar."

"Haklı olabilirsin ama soygunda kullanılan bir de tabanca varmış."

"Hey, ben öyle bir şey kullanmadım. Beni enseleyemezler."

"Evet ama diğer adamı yakalarlar ve onunla birlikte kim varsa, o da böylece tongaya düşer."

O sırada Kathy aşağı indi ve birkaç dakika boyunca onlarla birlikte oturdu. Billy tuvalet için yukarı çıkınca, Jim'e bulduklarını gösterdi.

"Yüce İsa," diye mırıldandı Jim, "bütün bu kredi kartlarının üzerindeki isimler faklı. Bu iş gittikçe büyüyor. Onu bu durumdan nasıl kurtaracağız?"

"Ona yardım etmeliyiz, Jim," dedi Kathy. "Benim bildiğim Billy bu tür şeyler yapmazdı."

"Biliyorum. Belki de en iyisi onunla doğrudan konuşmak."

Kevin aşağı inince, Jim ona kredi kartlarını gösterdi. "Sana bunu söylemek istiyordum, Billy," dedi. "Bu soygunları sen yapmışsın. Kanıtları da işte burada, senin kendi evinde."

Kevin aniden öfkelenerek bağırmaya başladı. "Benim evime gelip de eşyalarımı karıştırmaya hiçbir hakkınız yoktu!"

Kathy, "Billy, biz sana yardım etmek istiyoruz," dedi.

"Burası benim mülküm ve siz ikiniz gelip arama izniniz olmadan eşyalarımı karıştırdınız."

"Ben senin ağabeyinim, Billy. Kathy de senin kız kardeşin. Biz sadece sana yardım..."

"Arama izni olmadan elde edilen kanıtlar mahkemede kabul edilmez."

Jim Kathy'ye onu arabada beklemesini söyledi çünkü bu iş yumruklaşmaya kadar gidebilirdi. Jim ona yeniden meydan okuyunca, Kevin mutfağa doğru yollandı. "Billy bütün bunları kredi kartıyla alıyorsun. Eninde sonunda seni yakalarlar."

"Asla bilemezler," diye ısrar etti Kevin. "Bir iki şey aldıktan sonra kredi kartını imha ediyorum bir kere. Ayrıca sadece nonoşları ve başkalarını inciten kişileri soyuyorum."

"Bu yaptığın yine de suç, Billy."

"Bu benim bileceğim iş."

"Ama başını belaya sokuyorsun."

"Bak, ta Spokane'dan gelip de benim işlerime burnunu sokuyorsun. İstediğimi yapabilirim ve istediğimi yapabilecek yaştayım. Ben şimdi evden çıkıyorum. Ne yaptığım sadece beni ilgilendirir. Ayrıca, sen aileden çoktan ayrılmadın mı?"

"Öyle ama sana hâlâ önem veriyorum."

"Buraya gel diye ben söylemedim sana. Şimdi senin defolup buradan gitmeni istiyorum."

"Billy, bu işi halletmeden buradan bir adım bile atmayacağım."

Kevin, Jim'in deri ceketini yakaladı. "S.ktir ol, git! Sen defolduktan sonra da ben giderim."

Eskiden beri kardeşinden daha güçlü kuvvetli ve Hava Kuvvetleri'ndeyken dövüş sanatı konusunda eğitim almış olan Jim, Kevin'le kapının arasına geçti. Kısa bir boğuşmadan sonra onu geriye doğru ittirdi. Aslında o kadar sert davranma niyetinde değildi ama Kevin Noel ağacıyla birlikte duvara çarptı ve hediyelerin üzerine düştü. Kutular ezildi ve ampuller patladı. Ağacın ışıklandırma kablosu fişten çıktı ve tüm ışıklar söndü.

Kevin ayağa kalktı ve kapıya doğru bir hamle daha yaptı. İyi bir dövüşçü değildi ve Jim'le savaşmaya hiç niyeti yoktu ama oradan çıkması gerektiğini düşünüyordu. Tam o sırada Jim onu gömleğinden yakaladı ve içki dolabına doğru savurdu.

Kevin o anda spottan çıktı...

Ragen içki dolabına çarptığı anda ona kimin saldırdığını fark etti ama bunun nedeni hakkında en küçük bir fikri bile yoktu. Jim'den hiçbir zaman çok hoşlanmamıştı. Evden ayrılarak kadınları ve Billy'yi Chalmer'la baş başa bırakmasını da hiç bağışlamamıştı. Jim'in kapıyı bloke ettiğini görünce, arkasına doğru uzandı ve içki dolabının üzerindeki bıçağı alıp öyle bir hızla savurdu ki, bıçak duvara Jim'in başının hemen yanına saplandı.

Jim donup kalmıştı. Billy'nin yüzünde bugüne kadar böyle bir nefret ifadesi görmemişti. Onun böylesine şiddet içeren fevri bir davranışta bulunduğuna da şahit olmamıştı. Başından birkaç santim ötede titremeye devam eden bıçağa bir bakış attı. Kardeşinin onu öldürmek isteyecek kadar ondan nefret ettiği kafasına dank etmişti. Ragen onun yanından geçip yalın ayak karlara doğru sessizce giderken kenara çekildi...

Danny kendisini dışarda buldu ve bu buz gibi sokakta, üstünde yırtık bir gömlek, ayakkabısız ve eldivensiz ne halt etmeye yürüdüğünü merak etti. Dönüp tekrar eve girdi. Jim'i kapı aralığında durmuş ona bir deliymiş gibi bakarken görünce şoke oldu.

Danny'nin bakışları kapının diğer tarafındaki Noel ağacına ve ezilmiş hediye paketlerine gitti. İçini aniden bir korku kapladı.

Jim, "Senin Noel ağacını devirmek gibi bir niyetim yoktu," dedi. Kardeşinin yüzündeki ifade yeniden değiştiği için şaşkınlık içindeydi. O korkunç öfke ifadesi gitmişti. Billy şimdi sinmişti ve tir tir titriyordu.

"Benim Noel ağacımı kırdın," diye hıçkırdı Danny.

"Özür dilerim."

"Umarım mutlu bir Noel yaşarsın," diye mızıldandı Danny, "çünkü benimkini berbat ettin."

Bütün bunlar olurken arabanın içinde beklemekte olan Kathy koşarak geldi. Yüzü sapsarıydı. "Polis geliyor."

Birkaç saniye sonra biri kapıya vurdu. Kathy önce Jim'e, sonra küçük bir çocuk gibi ağlamakta olan Billy'ye baktı.

"Şimdi ne yapacağız?" dedi. "Ya Billy'yi..."

"Onları içeri alsam iyi olacak," dedi Jim. Kapıyı açtı ve iki polis memurunu içeri buyur etti.

"Bir karışıklık ihbarı aldık," dedi polislerden biri, başını uzatıp oturma odasına doğru bakarken.

Diğeri de "Komşularınız şikayette bulundu," dedi.

"Özür dilerim, memur bey."

"Bugün Noel arifesi ve insanlar çocuklarıyla birlikteler. Burada neler oluyor?"

"Aile içi bir anlaşmazlık sadece," dedi Jim. "Hallettik bile. O kadar gürültü çıkardığımızı fark etmedik."

Polis memuru Jim'in söylediklerini not etti. "Eh, sakin olun beyler. Sesinizi yükseltmeyin."

Onlar gittikten sonra Jim paltosunu aldı. "Pekala, Billy," dedi, "sanırım sana artık hoşça kal demeliyim. Lancaster'da birkaç gün daha kalacağım, sonra üssüme dönmem gerekiyor."

Jim ve Kathy evden ayrılırlarken, erkek kardeşleri hâlâ ağlıyordu.

Kapı güm diye kapanınca Tommy irkilerek etrafına bakındı. Eli kanıyordu. Avcunun içindeki cam parçalarını temizledi, kesikleri yıkadı. Kathy ve Jim'in nereye gittiklerini ve ortalığın neden böyle darmadağınık olduğunu merak ediyordu. O Noel ağacını hazırlayabilmek için ne kadar emek vermişti.

Şu hale bir bakın, diye geçirdi içinden. Tüm hediyeleri o ve ötekiler kendi elleriyle hazırlamışlar ve tek bir tanesini dahi satın almamışlardı. Jim için yaptığı resim de yukarıdaydı. Onun hoşlanacağından emin olduğu bir deniz manzarasıydı bu. Onu kendi eliyle ona vermek istiyordu.

Yerden kaldırdığı ağaca biraz çekidüzen vermeye çalıştı ama üzerindeki süslerin çoğu kırılmıştı. Ne kadar da güzel bir Noel ağacıydı...Yine de Marlene gelmeden önce onun hediyesini hazırlayacak vakit buldu. Noel arifesini birlikte geçirmek için onu davet etme işini o üstlenmişti.

Marlene dairenin durumunu görünce şoke oldu. "Burada ne oldu?"

"Ben de tam olarak bilmiyorum," dedi Tommy. "Aslına bakacak olursan, umurumda bile değil. Ben sadece seni sevdiğimi biliyorum."

Marlene onu öptü ve yatak odasına götürdü. Zihni bulanık olduğunda Billy'nin ne kadar savunmasız olduğunu ve ona ne kadar ihtiyaç duyduğunu biliyordu.

Tommy kıpkırmızı kesildi ve gözlerini kapattı. Marlene'in peşinden giderken, spotta neden hiç yatak odasının kapısından geçecek kadar uzun kalamadığını merak etti.

Noel günü, bir gece önce neler olup bittiği hakkında zerre kadar fikri olmayan Allen oturma odasındaki karmaşanın nedenini anlamaktan vazgeçti. Zihninin içinden birkaç kez sorular sormuş ama kimse ona yanıt vermemişti. Tanrım, şu zaman karmaşalarından nasıl da nefret ediyordu... Kurtarabildiği kadar hediyeyi kurtardı, yırtılmış olanları yeniden paketledi ve hepsini Tommy'nin Jim için yaptığı resimle birlikte arabanın içine yerleştirdi.

Spring Sokağı'na vardığında, bir gece önce olanlar kafasında şekillenmeye başladı. Jim kendisine bıçak fırlattığı için

ona çok bozuktu. Kathy, Del ve annesi de birtakım soygunlardan bahis açarak panter gibi üstüne atladılar.

Del, "O yolüstü mola yerlerindeki soygunları sen yaptın," diye bağırdı, "ve bunu yaparken de annenin üzerine kayıtlı olan bir arabayı kullandın."

"Neden bahsettiğinizi anlamıyorum," dedi Allen bağırarak ve ellerini tiksinmiş gibi havaya kaldırarak paldır küldür yukarı çıktı.

O yukarıdayken, Del onun ceketinin ceplerine baktı ve arabanın anahtarlarını buldu. O, Kathy, Jim ve Dorothy dışarı çıkıp arabanın bagajını kontrol ettiler ve orada birtakım kredi kartları, ehliyetler ve bir da otoyol haritası buldular. 33 numaralı yol üzerindeki dinlenme yerleri X harfiyle işaretlenmişti.

Döndüklerinde, Allen'ın kapıda durmuş onları izlediğini gördüler.

"Sen yaptın," dedi Del, kanıtları yüzüne doğru sallayarak.

Kevin, "Endişelenecek bir durum yok," dedi. "Yakalanacak filan değilim. Mükemmel bir suç işledim. Parmak izi filan da bırakmadım. Ayrıca o nonoşlar polise gidemezler."

"Seni lanet olasıca budala," diye haykırdı Del. "Jim cüzdanını çaldığın adamı aradı. Adam seni şehirde görmüş. Sen tüm aileni bu 'mükemmel suç'a bulaştırmış durumdasın."

O anda hepsi Billy'nin yüzünün değiştiğini gördüler. Soğuk kanlı ifadenin yerine bir panik havası almıştı.

Kanıtları yok ederek Billy'ye yardımcı olmak istediler. Jim Grad Prix'yi alıp Spokane'ne götürecek ve ödemeleri yapmayı sürdürecekti. Billy, Somerford Meydanı'ndaki dairesinden Maywood Caddesi'ndeki daha küçük bir yere taşınacaktı.

Bütün bunlar konuşulurken Danny de onları dinliyor ve nelerden bahsettiklerini anlamaya çalışıyordu. Hediyeleri ne zaman açmaya başlayacaklardı acaba?

ON ALTINCI BÖLÜM

(1)

8 Ocak Çarşamba günü Tommy ve Marlene, Memorial Plaza Alışveriş Merkezi'nde öğle yemeği için buluştuklarında bir kamyonetin Gray Ecza Deposu'nun önüne park ettiğini gördüler. Teslimatçı adam elinde koca bir kutuyla mağazaya girerken, Tommy "Narkotik teslimatı," diye mırıldandı. "Eczacı bu gece geç vakitlere kadar çalışacak demektir."

Marlene ona meraklı bir bakış attı. Tommy de aslında neden öyle konuştuğunu bilmiyordu.

Kevin ne zamandır o depoyu soymak istiyordu. Wayne Luft ve Roy Bailey isimli başka bir arkadaşıyla bir araya gelmiş ve planını onlara anlatmıştı. Bu soygunu o ikisi yapacaklar, paranın ve ilaçların aslan payını onlar alacaktı. Kendisi de planlayıcı olarak yüzde yirmiye talim edecekti.

Kevin'in talimatı üzerine, iki adam o gece sabah saat bir buçuğa kadar beklediler ve başına silah dayadıkları eczacıyı deponun arkasına götürdükten sonra kasayı ve uyuşturucu dolabını boşalttılar.

Yine Kevin'in yaptığı plan gereğince, ormanlık alana gidip beyaz renkli station wagon Dodge'u sprey boyayla siyaha boyadılar ve sonra Kevin'i almaya geldiler. Bailey'nin evine gittikleri vakit Kevin uyuşturucu maddelerin bir dökümünü yaptı. Soygunda ellerine Ritalin, Preludin, Demerol, Seconal, Quāālude, Delaudid ve bunlara benzer maddeler geçmişti.

Kevin bu maddelerin sokakta en azından otuz, otuz beş bin dolar getireceğini söylediğinde, diğer ikisinin yüzlerindeki ifadenin meraktan aç gözlülüğe dönüştüğünü fark etti. Gecenin ilerleyen saatlerinde kafaları güzelleşti ve adamların ikisi de tek tek Kevin'e yanaşıp üçüncü ortağı bir şekilde ekarte etme teklifinde bulundu. Sabah olana kadar Loft da Bailey de kendilerinden geçmişlerdi. Kevin parayı ve ilaçları iki valize doldurdu ve tek başına Columbus'a hareket etti. O ikisinin ona karşı durabilecek kadar cesur olmadıklarını biliyordu. Ondan korkuyorlardı. Arada bir onun ne kadar deli olduğundan, yumruğuyla bir kapıyı nasıl deldiğinden ve adamın tekinin arabasını Thompson marka makineli tüfekle nasıl delik deşik ettiğinden bahsediyorlardı.

Adamlar polise haber verebilirlerdi, bunu bekliyordu. Ama uyuşturucuları elden çıkardığı andan itibaren, yapabilecekleri hiçbir şey yoktu. Eczacı onların yüzünü görmüştü, onunkini değil. Onun soygunla bağlantısı olduğunu kanıtlayacak tek bir şey yoktu.

Marlene ertesi gün *Lancaster Eagle-Gazette*'i alıp da Gray Ecza deposu soygunuyla ilgili yazıyı okuyunca, paniğe kapıldı.

Birkaç gün sonra Tommy'yle öğle yemeği için buluştu. Eski Dodge arabasını siyaha boyadığını fark edince şaşırdı. Üstelik de boya çok beceriksizce yapılmıştı.

"Sen yaptın, değil mi?" diye Tommy'nin kulağına fısıldadı.

"Neyi, arabanın boyasını mı?" diye sordu Tommy masum masum.

"Gray Ecza Deposu soygununu sen yaptın."

"Ah, inanmıyorum! Şimdi de bana suçlu muamelesi mi yapıyorsun? Marlene, o konuda hiçbir şey bilmiyorum. Yemin ederim."

Marlene'in kafası karışmıştı. İçinden bir ses Billy'nin suçlu olduğunu söylüyordu ama genç adamın itham edilmiş olmaktan gerçekten çok üzüldüğü de belli oluyordu. Eğer dünyanın

en iyi aktörü değil idiyse, bu suçla bir ilgisi olmaması gerekirdi.

"Sadece Tanrı'ya senin bu olayla bir ilgin olmaması için dua ediyorum," dedi.

Ayrıldıktan sonra, Allen Marlen'in ithamı karşısında kendisini giderek daha rahatsız hissetmeye başladı. Bir şeylerin ters gittiği gibi bir his vardı içinde. Arabayla işe giderken, yardıma ihtiyacı olduğuna kanaat getirdi.

"Hey, millet," diye bağırdı yüksek sesle. "Başımız dertte."

"Sorun değil, Allen," dedi Arthur. "Arabayı sürmeye devam et."

"Direksiyona sen geçmek istemez misin?"

"Araba kullanmasam daha iyi olur. Amerikan yollarında kendime güvenemiyorum. Sen sürmeye devam et."

"Ne olup bittiği hakkında bir fikrin var mı?"

"Bu zaman karmaşası sırasında kendimi araştırmalarıma öyle kaptırmışım ki, doğrusunu istersen ben de çok iyi bilmiyorum ama 'istenmeyenler'den bazılarının bizim spottaki zamanımızı çalıp soygunlar yaptıklarından şüpheleniyorum."

"Ben de sana bunu söylemeye çalışıyordum."

"Bana kalırsa Ragen'a kesinlikle ihtiyacımız var," dedi Arthur. "Onu bulabilir misin?"

"Denedim ama ona ihtiyacımız olduğunda asla ortalıkta olmuyor ki!"

"Bir de ben deneyeyim. Sen arabayı dikkatlice sür, yeter."

Arthur spotun ötesindeki karanlığın içine dalarak zihnini dikkatle taradı. Diğerlerinin görüntüsüne baktı; bazıları yataklarında uyumaktaydı, bazıları ise gölgelerin altında oturuyorlardı. Spota girmelerini engellediği için, 'istenmeyenler' onunla göz göze gelmekten kaçınıyorlardı. Aslında onlar üzerindeki hakimiyetini yitirmişti. Nihayet Christene'le oynamakta olan Ragen'ı buldu.

"Sana ihtiyacımız var, Ragen. Sanırım içimizden biri bir suç ya da suçlar işledi ve şu anda hepimiz tehlikede olabiliriz."

"Bu benim sorunum değil," dedi Ragen. "O suçları işleyen ben değilim."

"Eminim ki doğru söylüyorsundur ama sana şu kadarını hatırlatayım ki, eğer birimizden birimiz hapse atılırsa, çocuklar da oraya gitmek zorunda kalacak. Christene gibi küçük ve tatlı bir kızın seks manyakları ve sapıklarla dolu bir ortama girdiğini düşünebiliyor musun?"

"Tamam," dedi Ragen, "yumuşak karnımı buldun."

"Tam olarak neler olup bitiyor öğrenmemiz gerek."

Arthur genel bir araştırma yapmaya başladı. İçerideki insanları tek tek sorguladı. İstenmeyenlerden bazılarının yalan söylediğinden emindi ama yine de parçaları bir araya getirip bir resim çizmeyi başardı. Örneğin, Tommy ona Marlene'in Gray Ecza Deposu soygununu onun yaptığından şüphelendiğini ve kendisinin de daha önce bir uyuşturucu sevkiyatına tanık olduğunu söylemişti.

Walter, bir kargaya ateş ettiği için spota girmesi yasaklandığından beri Ragen'ın silahlarına el sürmediğini ama Brooklyn aksanlı birinin yolüstü mola yerlerinden birinde işlenmiş mükemmel bir suçtan bahsettiğini duyduğunu söylemişti. Philip ise mola yerlerindeki soygunları kabul etmiş ama Gray Ecza deposu soygunuyla bir ilişkisi olduğunu reddetmişti.

Daha sonra da Kevin o soygunu kendisinin planladığını söyledi.

"Ama ben orada değildim. Olayı planladım sonra da o ikisine güzel bir kazık attım. Yani onları kandırdım, o kadar. Polise belki onlar haber vermiştir ama soygunu ben yapmadım. Beni o soygunla ilişkilendirecek hiçbir kanıt yok."

Arthur bütün bunları Allen'a ve Ragen'a rapor etti. "Şimdi ikinizin de iyi düşünmesini istiyorum: Bizi bu suçlarla ilişkilendirecek, tutuklanmamıza neden olabilecek herhangi bir şey var mı?"

Görebildikleri kadarıyla, hiçbir şey yoktu.

Birkaç gün sonra narkotik ekibinden bir polise bir iyilik borcu olan alıcılardan biri Billy Milligan'ı teşhis etti. Bu kişi Gray Ecza Deposu'ndan çalınan malların evsafına uyan bir miktar uyuşturucunun Milligan tarafından ona satıldığını söyledi. Bu haber Lancaster polis departmanına ulaştırıldı ve Billy hakkında tutuklama emri çıkarıldı.

(2)

Tommy, pazartesi günü işten çıktıktan sonra eve gelen Marlene'e bir nişan yüzüğü verdi.

"Bunun senin olmasını istiyorum, Marvene," dedi. Özellikle de ona taktığı takma isimle hitap etmişti. "Eğer bana bir şey olacak olursa, seni her zaman sevdiğimi bilmeni istiyorum."

Tommy parmağına yüzüğü geçirirken Marlene şaşkınlıktan ağzı açık bir halde onu izliyordu. Uzun zamandır bu anı bekliyordu ama nedense şu anda acı duymaktaydı. Acaba başına bir şey geleceğini bildiği için mi gidip bu yüzüğü almıştı? Gözlerine yaşlar hücum etti ama duygularını belli etmek istemedi. Tommy ne yapmış olursa olsun ve başına ne gelirse gelsin, onun yanında olacaktı.

20 Ocak 1975 günü, günlüğüne şunları yazdı: "Nişanlandım. Şaşkınlıktan dilimi yutmak üzereyim."

Ertesi gün Danny'yi tutukladılar.

Onu devriye arabasına tıktılar ve Fairfield İlçe Cezaevi'ne götürdüler. Haklarını okuyup sorgulamaya başladılar. Danny'nin onların neden bahsettiklerine dair en küçük bir fikri bile yoktu.

Sorgulama saatler sürdü. Danny dedektiflerin konuşmalarından Wayne Luft'un sarhoşken araba kullanmaktan tutuklandığını ve sorgulanma sırasında da Milligan ve Roy

Bailey'in ecza deposunu soyduklarını itiraf ettiğini anlamıştı.

Danny sersemlemiş bir şekilde polislere baktı. Polisler onun gönüllü beyanda bulunmasını istiyordu. Onlar sorularını sorarken, Danny beyninin içinde ona nasıl yanıt vermesini söyleyen Allen'ın sesini duyuyordu. Sorgulama bitince, Danny'den gönüllü beyanını imzalamasını istediler. Danny dilini dişlerinin arasına sıkıştırarak ve kalemi iyice bastırarak kağıdın üzerine büyük bir çabayla "William Stanley Milligan" ismini yazdı.

"Şimdi eve gidebilir miyim?" diye sordu.

"Eğer on bin dolarlık kefalet parasını ödeyebilirsen, elbette," dediler.

Danny başını iki yana salladı. Bütün bunlar kafasını karıştırmıştı. Onu alıp hücreye götürdüler.

O günün ilerleyen saatlerinde, Marlene bu parayı ödeyecek bir kefil buldu. Tommy, iki yıl önceki Pickaway İlçesi'nde vuku bulan tecavüz vakasında onu temsil etmiş olan avukat George Keller'la temas kuran Dorothy ve Del'in yanına gitti.

Arthur duruşmayı beklerken Milligan'a isnat edilen diğer suçları da öğrendi. İki mağdur da Milligan'ı yolüstü mola yerinde onları soyan iki saldırgandan biri olarak teşhis etmişti. Karayolu devriye polisleri 27 Ocak 1975 tarihinde buna ek olarak Fairfield ve Hocking ilçelerindeki mola yerlerinde birtakım sürücülerin soyulmasıyla ilgili olarak ağırlaştırılmış soygun suçlamasında bulundu.

Böylece Milligan, Zanesville Gençlik Kampı'na gönderilmesinden tam iki yıl sonra bir kez daha Fairfield İlçe Cezaevi'ne getirilmiş oldu.

(3)

Allen kürsüye geçip savunmasını kendisi yapmak istiyordu. Arthur da duruşmaya bizzat katılıp soygun gecesi Gray

Ecza Deposu'nun yakınlarında olmadığını kanıtlamak arzusundaydı.

Allen, "Peki ya mola yerleri saldırıları?" diye sordu.

"Onları Ragen yaptı ama kendisini savunmak için."

"Başka suçlamalar da varmış. Hem de su katılmadık soygunlarmış onlar."

"Bu doğru değil," diye araya girdi Ragen. "O mola yerlerinde ben kimseyi soymadım."

"İyi de biri soymuş," dedi Allen.

"Kanıtlayabilirler mi?" diye sordu Ragen.

"Nereden bileyim ben?" dedi Allen. "Olayı ben görmedim ki."

"Peki, şimdi ne yapacağız?" dedi Ragen.

"Bu çok lanet olası bir durum," dedi Arthur. "Bu avukata güvenebilir miyiz? İki yıl önce Ohio Gençlik Komisyonu'nun bizi Zanesville'e göndermesini önleyememişti."

"Bu kez suçumuzu itiraf ederek ceza indirimi alabileceğimizi söylüyor," dedi Allen. "Anladığım kadarıyla, Gray Ecza deposu soygununu yaptığımı kabul ettiğim takdirde bana şartlı 'şok' tahliye verebilirlermiş. Hatta kodese tıkılmaktan kurtulmamız bile mümkün olabilirmiş."

"Bu şartlı 'şok' tahliye dediğin de ne ki?"

"Seni ne kadar olduğunu bilmediğin bir süre için hapse tıkıyorlar ve hiç ummadığın bir anda tahliye ederek sende bir 'şok' durumu yaratıyorlar. Böylece sen de onlara minnettar kalıp, bir daha başını belaya sokmuyorsun."

"Eh, durum böyleyse avukatın önerisine uyalım derim ben. Ona bunun için para ödenmiyor mu zaten?"

"Pekala," dedi Allen. "Tamam öyleyse. Şartlı tahliye karşılığında suçlu olduğumuzu kabul edeceğiz."

***

William Stanley Milligan 27 Mart 1987 tarihinde kendisine isnat soygun ve ağırlaştırılmış soygun suçlarını kabul etti ve bu suçlardan mahkum edildi. Allen iki ay sonra, mahkemenin ona diğer suçla değil, sadece mola yeri saldırılarıyla ilgili olarak 'şok' tahliye kararı verdiğini öğrendi. Gray Ecza deposu soygunu nedeniyle iki ile beş yıl arasında değişebilecek bir süre hapiste yatması gerekecekti. Bu karar hepsini şaşkına çevirdi.

Allen 9 Haziran günü, yani Mansfield Islahevi'nde kırk beş gün geçirdikten sonra, elleri çiftler halinde kelepçelenmiş olan diğer elli dokuz mahkumla birlikte mavi renkli Ohio Devlet Islahevi otobüsüne bindirilip Lebanon Islah Kurumu'na gönderildi.

Otobüsün ön tarafındaki kabinde oturmakta olan silahlı muhafızın gözlerine bakmamaya çalışıyordu. İki sene nasıl dayanacaktı? Otobüs Lebanon'ın önünde park ettiğinde hapishaneyi çevreleyen duvarların üzerindeki tel örgüleri ve gözetleme kulelerini görünce içindeki korku giderek arttı. Mahkumlar otobüsten alınarak girişe doğru uygun adım yürütüldüler.

İki uzaktan kumandalı kapıdan biri bir tıslamayla açıldı ve onlar geçtikten sonra arkalarından kapandı. Bu ses Allen'a Chalmer'ın tıslamasını hatırlatmış ve içindeki korku o anda adeta infilak etmişti. İkinci kapıya kadar gidemedi...

Ragen ikinci kapı açılırken bir tıslama sesi duydu. Başını onaylar gibi salladı ve kelepçeli diğer mahkumlarla birlikte sıraya girdi. Hep birlikte hücrelerin önünden geçmeye başladılar. Arthur artık duruma hâkim değildi. Ragen burada hâkimiyetin nihayet kendisine geçtiğini biliyordu. İki ya da beş sene boyunca spota kimin girip çıkacağına bir tek o karar verecekti. Ragen Vadascovinich bunları düşünürken demir kapının arkalarından kapanırken çıkardığı tangırtıyı duydu.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

(1)

Ragen, Lebanon'u Mansfield Islahevi'ne göre daha gelişmiş bulmuştu. Orası daha yeni, daha temiz ve daha aydınlık bir yerdi. İlk günkü yönlendirme seansında kurallarla ve düzenlerle, hapishanedeki okullarla ve işlerle ilgili bilgilendirmeyi dinledi.

Bir futbol oyuncusununkini andıran kocaman gıdılı bir boynu olan, iri yapılı bir adam ayağa kalkarak kollarını önünde kavuşturdu ve ileri geri sallanmaya başladı.

"Pekala," dedi. "Benim ismim Komutan Leach. Siz kendinizi ne bok sanıyorsunuz? Bundan böyle benim malımsınız, o kadarını bilin. Sokaklarda boktan işler yapmış olabilirsiniz ama burada bir olay olursa kafalarınızı kıtırım, ona göre. Bana sivil haklar, insan hakları, şu hakkı, bu hakkı, hepsi vız gelir, tamam mı? Burada boktan birer ç.k parçasından başka bir şey değilsiniz. Yoldan çıktığınız anda sizi kıyma makinesinden geçiririm..."

Adam tam on beş dakika boyunca bu şekilde attı tuttu. Ragen onun onları palavra sıkarak korkutmak ve o şekilde yola getirmek istediğine kanaat getirmişti.

Ragen daha sonra gözlüklü ve kum renkli saçları olan zayıf psikoloğun da aynı taktiği kullandığını fark etti. "Siz şu anda birer hiçsiniz. Sadece birer sayısınız. Kimliksizsiniz. Kim ya da neden burada olduğunuz kimsenin umurunda bile değil. Hüküm giymiş birer mahkumdan başka bir şey değilsiniz."

Bu küçük adam onlara hakaretler ederken, yeni mahkumlardan bazıları rahatsız olarak bağırıp çağırmaya başladılar.

"Sen kim oluyorsun da bize bunları söylüyorsun?"

"Bu ne boktan bir iştir!"

"Ben sayı filan değilim, anladın mı?"

"Sen delinin tekisin, ahbap!"

"Al da bu dediklerini kıçına sok!"

Ragen mahkumların kendilerine sözel olarak yapılan hakaretlere verdiği tepkiyi izledi. Psikoloğun kasıtlı olarak onları kışkırttığından şüpheleniyordu.

"Gördünüz mü?" dedi psikolog, parmağını onlara doğru sallayarak. "Ne olduğuna bir bakın bakalım. Topluma uyum sağlayamazsınız çünkü baskı altında kaldığınızda kendinize hâkim olmayı bilmiyorsunuz. Sözel bir bildiriye düşmanlıkla ve şiddetle tepki veriyorsunuz. Toplumun uyum sağlamayı öğrenene kadar neden sizi bir kafeste kilit altında tutmak istediğini belki şimdi görüyorsunuzdur."

Adamın onlara bir ders verdiğini fark eden mahkumlar arkalarına yaslanarak birbirlerine aptal aptal sırıttılar.

Ana koridorda eski mahkumlardan bazıları yeni mahkumlar yönlendirme odasına girerken onları izlediler ve tezahüratta bulundular.

"Hey, şunlara bakın! Yeni ç.kler gelmiş!"

"Hey, şıllıklar, daha sonra görüşürüz!"

"Şu hiç de fena değil. O benim olsun!"

"Lanet olsun, onu ilk ben gördüm. O benim ibnem!"

Ragen ondan bahsettiklerini biliyordu. Onlara soğuk bir bakış attı.

O gece hücresinde, olan biteni Arthur'a anlattı.

"Burada senin sözün geçer," dedi Arthur, "ama sana bir şey hatırlatmalıyım. Mahkumlar o şaka ve takılmalarla düdüklü tencere gibi istim boşaltırlar. Biraz gülmek ve eğlen-

mek için yaparlar bunu. Komedyen mahkumlarla, senin için gerçekten tehlikeli olabilecek olanları birbirinden ayırt edebilmen gerekir."

Ragen anladım der gibi başını salladı. "Ben de tam onu düşünüyordum."

"Benim bir önerim daha var."

Ragen hafiften gülümseyerek onu dinledi. Arthur'un talimat vermek yerine öneride bulunması komiğine gitmişti.

"Gardiyanların haricinde, sadece yeşil hastane üniformaları giyen mahkumların koridorların orta yerinde dolaşmalarına izin verildiğini fark ettim. Bir iş için başvurma vakti geldiğinde, Allen'ın hapishane revirinde çalışmayı talep etmesi iyi olabilir."

"Nedenmiş o?"

"Sıhhiyeci olarak çalışmak bize bir miktar güvence sağlayabilir, özellikle de çocuklar için. Hapishane ortamında sağlık personeline her zaman saygı gösterilir çünkü her mahkum günün birinde acil bir sağlık durumuyla karşılaşabileceğini bilir. İşi ben yaparım, Allen'ı da iletişim işinde kullanırım."

Ragen bunun iyi bir fikir olduğunu kabul etti.

Ertesi gün, gardiyanlar yeni gelenlerin iş deneyimlerini ve önceki uzmanlık alanlarını sorduklarında, Allen hapishane revirinde çalışmak istediğini söyledi.

"Deneyimin var mı?" diye sordu Komutan Leach.

Allen aynen Arthur'un öğrettiği gibi yanıt verdi. "Deniz Kuvvetleri'ndeyken Great Lake Deniz Üssü'nde bir eczacılık okulu vardı. Ben oradaki hastanede çalışmıştım."

Bu tam olarak yalan sayılmazdı. Arthur bu konuları kendi başına gerçekten de çalışmıştı. Onlara sağlık personeli olmak için eğitim gördüğünü söylememişti ki...

Ertesi hafta hastane revirinin doktoru olan Dr. Harris Steinberg'den bir telefon geldi. Tıbbi Direktör, Milligan'ı

görmek istiyordu. Geniş salonlardan geçen Allen hapishanenin dokuz bacaklı devasa bir yengeç şeklinde uzandığını fark etti. Tam ortadaki koridorda sağlı sollu ofisler vardı ve buradan bütün yönlere doğru belirli aralıklarla hücrelere giden koridorlar ayrılıyordu. Revire geldiklerinde Allen kırılmaz cam bölmelerle ayrılmış olan dış odada bekledi ve güleç yüzlü, al yanaklı, beyaz saçlı ve yaşlıca bir adam olan Dr. Steinberg'i seyretmeye koyuldu. Duvarlarda tablolar asılıydı.

Dr. Steinberg nihayet elini sallayarak onu ofisine buyur etti. "Anladığım kadarıyla laboratuvar deneyimin varmış," dedi.

"Bütün hayatım boyunca hep doktor olmak istedim," dedi Allen. "Bu kadar insan barındıran bir hapishanede kan sayımını ve idrar testlerini yapabilecek birini kullanabilirsiniz diye düşündüm."

"Bu dediklerini daha önce yaptın mı hiç?"

Allen evet der gibi başını salladı. "Elbette epeyce vakit geçti aradan ve muhtemelen pek çok şeyi unutmuşumdur ama öğrenebilirim. Ben hızlı öğrenen biriyim. Dediğim gibi, en büyük emelim buradan çıktıktan sonra bu dalda çalışabilmek. Evde kendi başıma çalıştığım sürüyle tıp kitabım var. Özellikle de hematolojiye ilgi duyuyorum. Bana bir fırsat tanırsanız çok mutlu olurum."

Steinberg'in onun konuşma tarzından fazlaca keleğe gelmediğini görebiliyordu, o yüzden adamı etkilemek için farklı yöntemler denemeye karar verdi. Duvara bir bakış atarken, "Bu tablolar ne kadar büyüleyici," dedi. "Ben de yağlı boyayı akriliğe tercih ediyorum ama bunları yapan kişinin ayrıntıları gözden kaçırmadığını söylemem gerek."

Steinberg'in yüzünde aniden meraklı bir ifade belirdiğini fark etti. "Resim mi yapıyorsun?"

"Bütün hayatım boyunca yaptım. Meslek olarak kendime

tıbbı seçtim ama çocukluğumdan beri herkes benim sanat konusunda doğal bir yetenek olduğumu söylemiştir. Belki bir gün portrenizi yapmama izin verirsiniz. Güçlü bir yüzünüz var."

"Ben sanat eserleri topluyorum," dedi Steinberg. "Kendim de biraz yaparım."

"Ben de tıp ve sanatın birbirlerini tamamladığını düşünmüşümdür hep."

"Yaptıklarından hiç sattığın oldu mu?"

"Ah, hem de epeyce. Manzaralar, natürmortlar ve portreler... Umarım buradayken de resim yapma fırsatım olur."

Steinberg kalemiyle oynayıp duruyordu. "Pekala, Milligan," dedi. Sana laboratuvarda çalışmak için bir fırsat vereceğim. İşe yerleri silmekle başlayabilirsin. Daha sonra da etrafa çekidüzen verirsin. Görevli erkek hemşire Stormy'yle çalışacaksın. O sana işin püf noktalarını gösterir."

(2)

Arthur çok mutluydu. Kan testlerini yapmak için diğer mahkumlardan daha erken kalkmak onu hiç rahatsız etmiyordu. Tıbbi kayıtların çok sallapati bir şekilde tutulduğunu görüp şaşırmıştı. İşe başlar başlamaz kendi hastaları gibi gördüğü on dört şeker hastasının kan tablolarını kendi eliyle tutmaya karar verdi. Gününün neredeyse tamamını mikroskopla çalışarak ve lamları hazırlayarak geçiriyordu. Sabah saat üç buçukta hücresine döndüğünde yorgun ama mutlu oluyordu. Ufak tefek ve çok az konuşan bir adam olan hücre arkadaşına bile pek dikkat etmemişti.

Adalana boş hücreyi yerlere ve duvarlara desenli havlular asarak süsledi. Allen ise, vakit kaybetmeden alavere dalavereye başlamıştı. Çiçekli bir havluyu bir karton sigarayla takas etmiş, sonra da sigaraları bire karşı iki oranında ödünç vermiş,

böylece hafta sonuna kadar iki karton sigaranın sahibi olmuştu. Bu trampalarla giderek piramit gibi yükselen kârlar elde ediyordu. Annesinin ve Marlene'in ona yolladıklarıyla birlikte kantinden yiyecek alabiliyor ve böylece akşamları yemek salonuna gitmekten kurtuluyordu. Musluğunu laboratuvardan aldığı bir hortumla tıkamıştı. Musluğun haznesini sıcak suyla dolduruyor ve kantinden aldığı konserve tavuklu erişteyi, çorbayı ya da sığır yahnisini yenebilecek hale gelene kadar ısıtıyordu.

Yeşil üniformasını gururla taşıyor, ana koridorda bir hamam böceği gibi duvarlara sürünerek değil, rahatça yürüyebilme ve hatta koşabilme ayrıcalığına sahip olduğu için keyifleniyordu. Ona "doktor" diye hitap edilmesinden hoşlanıyordu. Marlene'e onun için satın almasını istediği birkaç tıp kitabının ismini yazıp göndermişti. Arthur tıp eğitimi görmekte çok kararlıydı.

Tommy diğer mahkumların çoğunun kız arkadaşlarını resmi nikahsız eşleri olarak gösterip onları ziyaretçi listesine dahil ettiklerini öğrenince, Ragen'a Marlene'in de aynı şekilde kaydedilmesini istediğini söyledi. Arthur baştan buna karşı çıktı ama Ragen onu dinlemedi. Hem Marlene Milligan'ın eşi sıfatıyla hapishaneye yiyecek içecek bir şeyler de getirebilirdi.

"Yaz ona," dedi Ragen, "bize portakal getirsin. Ama önceden içine şıringayla votka enjekte etsin. Öyle çok güzel oluyor."

"Lee", spota ilk kez Lebanon'da girdi. Komik biriydi, akıllıydı, muzipti. Arthur'un, kahkahanın mahkumları mutlu eden bir emniyet supabı görevini gördüğü teorisine güzel bir örnek oluşturuyordu. Diğer mahkumların ilk başlarda Danny'yi korkutan ve Ragen'ı öfkelendiren o şakalaşma ve takılma âdetini şimdi Lee uyguluyordu. Ragen, Billy'nin komedyen ve sunucu olan ve kendisini 'biraz müzik, biraz ince zeka' olarak lanse eden bir babası olduğunu duymuş ve Lee'nin ha-

pishanede oynaması gereken bir rol olduğuna karar vermişti.

Ama Lee komik öyküler anlatmaktan da öteye gitmişti. Birkaç kibritin kükürtlü ucunu kazımış, bunları şekerli suyla ıslatıp kükürde buladıktan sonra tütünle kapladığı bir kibritle birlikte yeniden sararak Allen'ın sigaralarının arasına karıştırmıştı. Bunlardan birkaç tane hazırlamıştı. Mahkumlardan biri sigara istediğinde Lee onlardan birini uzatıyordu. Kendisi kafeteryaya henüz varmadan, daha koridorun ortasındayken bile sigaranın alev almasıyla birlikte öfkeyle bağıran kurbanının sesini duyabiliyordu. Bunların birkaçı da Allen'ın yüzünde patlamıştı.

Arthur bir gün kan testlerini bitirdikten sonra siyahi mahkumlarda orak hücre anemisinin neden yaygın olabileceğini düşünürken spottan çıktı. O gün aylaklık etmekte olan Lee bir muziplik yapmaya karar verdi. İçinde soğan yağı olan bir kavanozu açtı, içine bir pamuklu çubuk daldırdı ve bunu mikroskobun göz merceğinin kenarlarına sürdü.

"Hey, Stormy," dedi, sıhhiyeciye lamlardan birini uzatarak. "Dr. Bteinberg bu alyuvar sayımını çok çabuk istiyor. Şuna mikroskopta bir baksan iyi olur."

Stormy lamı mikroskopa yerleştirip ayarladı. Aniden başını kaldırdı, gözlerinden yaşlar akıyordu.

"Ne oldu?" diye sordu Lee masum masum. "Durum çok mu vahim?"

Stormy kendisine hâkim olamıyor, hem kükrer gibi gülüyor hem de ağlıyordu. "Seni lanet olası alçak. Kendini komik bir bok mu sanıyorsun?" Musluğa gidip gözlerini yıkadı.

Lee az sonra, mahkumlardan birinin gelip Stormy'ye beş dolar verdiğini gördü. Stormy tıkış tıkış dolu olan raftan 11-C sayılı dar boyunlu cam şişeyi aldı, mantar tıpasını çıkardı ve şişeyi adama verdi. Adam da şişenin içindekinden bir fırt içti.

Mahkum oradan ayrılınca "Nedir o?" diye sordu Lee.

"Beyaz şimşek. Ben kendim üretiyorum. Bir fırt çekmek beş papel. Ben ortalıkta değilken bir müşteri geldiğinde işi benim için yürütebilirsen seni her biri için bir dolara ortak yaparım."

Lee çok mutlu olacağını söyledi.

"Bak," diye devam etti Stormy. "Dr. Steinberg şu ilk yardım dolabına çekidüzen verilmesini istiyor. Sen yapar mısın? Benim biraz işim var da..."

Lee ilk yardım malzemelerini düzenlerken, Stormy 11-C sayılı cam şişeyi aldı, içindeki alkolü bir deney şişesine aktardı ve cam şişeyi suyla doldurdu. Sonra da şişenin ağzının kenarlarına yaban yasemini konsantresi sürdü.

Lee'ye "Bir iş için Dr. Steinberg'i görmem gerek, dükkana sen bak," dedi ve gitti.

On dakika kadar sonra, devasa bir siyahi mahkum laboratuvara geldi ve, "Bana şu C-11'den ver bakalım," dedi. "Stormy'ye dün iki fırt için on dolar ödedim. Senin onun nerede olduğunu bildiğini söyledi."

Lee deney tüpünü siyahi adama uzattı. Adam tüpü hemen ağzına dayadı ve yukarı kaldırdı. Birden gözleri fal taşı gibi açıldı. Ağzındakini tükürdü ve öğürmeye başladı.

"Seni lanet olası beyaz or.spu çocuğu! Benimle ne dümenler çeviriyorsun, ha?" Bir yandan da ağzını buruşturuyor, dudaklarını şekilden şekle sokuyor ve o kötü tattan kurtulmak için kolunu ağzına sürtüyordu.

Aniden deney tüpünü boynundan yakalayarak hızla masanın üstüne vurdu. Tüpün alt kısmı parçalanıp yere düştü ve içindeki sıvı Lee'nin yeşil hastane üniformasının üzerine saçıldı. Adam daha sonra tüpün elinde kalan kırık kısmını havada sallayarak, "Seni lime lime doğrayacağım beyaz çocuk!" diye bağırmaya başladı.

Lee geri geri kapıya doğru gitti. "Ragen," diye fısıldadı, "Hey, Ragen."

Korkudan ödü kopan Lee, Ragen'ın onu savunmak için geleceğini umuyordu. Ama kimse gelmedi. Kapıdan yıldırım gibi çıktı ve koridorda deliler gibi koşmaya başladı. Siyahi adam da onun peşinden geliyordu.

Ragen spota girmeye hazırlanırken, Arthur "Lee'nin iyi bir derse ihtiyacı var," dedi.

"İyi de onun parça parça edilmesine göz yumamayız," dedi Ragen.

"Kendini zapt etmeyi öğrenmezse, ileride başımıza daha büyük dertler açabilir," dedi Arthur.

Ragen bunun üzerine, Lee dehşet içinde koridorda "Ragen, hangi cehennemdesin?" diye bağırırken duruma bir süre hiç müdahale etmedi.

Tehlikenin giderek büyüdüğüne ve Lee'nin yeterince ders aldığına kanaat getiren Ragen, Lee'yi spotun dışına postaladı ve siyahi adamın önüne bir ambulans sedyesinin çıkmasını fırsat bilip sedyeyi doğrudan onun üstüne ittirdi. Siyahi adam sedyeyle birlikte yere çakıldı ve kırık deney tüpünün üzerine düşerek kolunu kesti.

"Bu iş *bitti!*" dedi Ragen.

Siyahi adam birden yerden kalktı. Öfkeden tir tir titriyordu. Ragen onu tuttuğu gibi röntgen odasının içine savurdu ve duvara mıhladı.

"Sana bitti dedim. Eğer durmazsan canına okurum."

Bu ani değişiklik karşısında adamın gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Karşısında korkudan titreyen küçük bir beyaz çocuk yerine, Rus aksanıyla konuşan ve gözlerinden öfke saçan bir deli vardı ve bu deli onu arkadan güçlü bir şekilde kavramıştı ve bir koluyla da boynunu ezmekteydi.

"*Artık duruyoruz,*" diye fısıldadı Ragen adamın kulağına. "Kendimize çekidüzen vermeliyiz."

"Tamam, ahbap, sorun değil, sorun değil..."

Ragen adamı serbest bıraktı. Siyahi adam geri geri gitti. "Hemen gidiyorum, ahbap. Alınmaca gücenmece yok. Her şey yolunda..." Hızlı adımlarla oradan uzaklaştı.

"Bu işi bu kadar barbarca halletmen gerekmezdi," dedi Arthur.

"Sen olsaydın ne yapardın?" diye sordu Ragen.

Arthur omuzlarını silkti. "Senin fiziksel yeteneklerine sahip olsaydım, muhtemelen aynı şeyi."

Ragen onaylar gibi başını salladı.

"Lee'yi ne yapacağız?" diye sordu Arthur. "Sen karar ver."

"'İstenmeyenler'in safına geçmeli."

"Evet. Hayatını eşek şakaları yaparak geçiren birinden ne hayır gelir ki? İşe yaramayan bir android o."

Böylece sürgüne gönderilen Lee, şakalaşmadan ve komiklik yapmadan hayatını sürdüremeyeceği için spotun çevresinde limboda kalmak yerine, tamamıyla ortadan kaybolmayı tercih etti.

Uzunca bir süre, kimse gülmedi.

(3)

Tommy'nin mektupları öngörülemeyen birtakım ruhsal değişiklikler yansıtmaya başlamıştı. Marlene'e, "Parmak eklemlerim şişti," diye yazmış ve posta pullarını çalan mahkumlarla ettiği kavgadan bahsetmişti. 6 Ağustos günü intihar edeceğine dair yemin etmiş, bundan beş gün sonra yeniden resim yapmaya başlamak için ondan akrilik boya göndermesini istemişti.

Arthur evcil hayvan olarak beslemek üzere dört sıçan yakalamıştı. Onların davranışlarını inceliyordu. Fare derisinin yangın kurbanı insanlara aşılanma olasılığını inceleyen uzun bir rapor yazmaya başlamıştı. Bir gün laboratuvarda bazı not-

lar alırken içeriye üç mahkum girdi. Bir tanesi kapıda muhafızlık yaparken, diğer ikisi meydan okur gibi yanına geldi.

"Paketi bana ver," dedi bir tanesi. "Sende olduğunu biliyoruz. Hemen tosla."

Arthur başını iki yana salladı ve bakışlarını tekrar notlarına çevirdi. İki mahkum masanın etrafından dolanarak onu yakaladı...

Ragen önce birini, sonra diğerini tekmeleyerek ikisini de yere yıktı. Laboratuvarın kapısında nöbet tutan mahkum bıçakla üstüne gelince, Ragen onun bileğini kırdı. Üçü birden, "Kendini ölmüş bil, Milligan. Götünle nikah yaptım, ona göre."

Ragen Arthur'a ne olup bittiğini bilip bilmediğini sordu.

"İstedikleri şey bir paket," dedi Arthur. "Davranışlarına bakılacak olursa, uyuşturucu paketi olmalı."

Laboratuvarı ve ilaçları muhafaza ettikleri yeri aradı. Nihayet, en üstteki raftaki bazı kitapların ve kağıtların arasında içinde beyaz bir toz olan plastik bir torba buldu.

Allen, "Eroin mi?" diye sordu.

"Emin olmak için bir iki test yapmam gerek," dedi Arthur, paketi teraziye koyarken. "Burada yarım kilo var."

Test sonucunda bunun kokain olduğuna karar verdi.

"Bunu ne yapacaksın şimdi?" dedi Ragen.

Arthur paketi yırttı ve içindeki tozu tuvalete boca etti.

"Birisi bu işe fena içerleyecek," dedi Allen.

Ama Arthur çoktan deri aşılama raporuna dönmüştü bile.

Arthur devlet hastanelerinde yaşanan yalnızlık hissi hakkında çok şey dinlemişti. Mahkumların çoğu ortama alışana kadar endişe yaşadıkları bir süreçten geçiyorlardı. Özgürlüğünü ve kimliğini kaybetme durumuyla karşı karşıya geldiklerinde, baskıyı kabul etmek zorunda kalıyor ve bu değişiklik genel-

likle bunalıma girmelerine ve duygusal bir çöküntü yaşamalarına neden oluyordu. Milligan'da ise zaman karmaşasına neden olmuştu.

Marlene'e gelen mektupların havası da değişmeye başlamıştı. Müstehcen sözcükler kullanan ve porno resimler çizen Kevin ve Philip ortadan kaybolmuştu. Şimdi gelen mektuplarda net bir şekilde bir delirme korkusu vardı. Tommy mektuplarında tuhaf halüsinasyonlar gördüğünü ve gece gündüz tıp kitapları okuduğunu yazıyordu. Şartlı tahliye olduğunda, 'isterse on beş sene sürsün', tıp eğitimi alacağını yazıyordu. Söz veriyordu, evleneceklerdi, bir evleri olacaktı ve o da araştırmalarını yapacak ve uzmanlaşacaktı. "Dr. ve Bayan Milligan sözcükleri," diye soruyordu, "kulağına nasıl geliyor?"

Milligan 4 Ekim günü, başından geçen o kokain epizodu nedeniyle C blokuna transfer edildi ve diğerlerinden ayrı tutularak koruyucu tecride alındı. Tıp kitaplarını ve portatif televizyonunu da hücresinden götürdüler. Ragen bunun üzerine çelik yatak başlığını sökerek onunla kapıyı sıkıştırdı. Onu hücresinden çıkarabilmek için işçilerin gelip kapıyı sökmesi gerekti.

Uyumakta zorlanıyordu ve sıklıkla kustuğunu ve puslu gördüğünü söyleyerek şikayet ediyordu. Dr. Steinberg arada bir onu muayene edip hafif dozda yatıştırıcılar ve spazm çözücüler veriyordu. Milligan'ın sorunlarının özünde psikolojik olduğunu bilmesine rağmen, 13 Ekim günü Milligan'ın Lebanon'dan alınıp tedavi için Columbus Central Tıp Merkezi'ne gönderilmesi talimatını verdi.

Allen oradayken Amerikan Sivil Özgürlükler Birliği'ne ona yardım etmeleri için bir yazı yazdı ama bir sonuç alamadı. Columbus'ta on gün kaldıktan sonra, mide ülseri olduğu keşfedildi. Onu hemen Sippy diyetine soktular ve daha sonra da yeniden Lebanon'da koruyucu tecrit durumuna geçirdi-

ler. O sıralarda, 1977 yılının Nisan ayına kadar şartlı tahliye olasılığının olmadığını öğrendi. O tarihe daha bir buçuk sene vardı.

(4)

Noel ve Yılbaşı arifesi geçti gitti ve Allen 27 Ocak günü diğer mahkumlarla birlikte bir açlık grevine katıldı. Ağabeyine yazdığı mektupta şöyle diyordu:

> Sevgili Jim,
> Şu anda hücremde yatarken, düşüncelerim ikimizin çocukluk günlerine uzanıyor. Zaman geçip gidiyor ve bu arada ruhumda hayata karşı bir nefret oluşuyor. Hiçbir zaman bir parçası olamadığım ailemizin dağılmasında kusurlu olduğum için üzgünüm. Senin önünde muhteşem bir hayat, gerçekleştirebileceğin sürüyle hedef var. Sakın benim yaptığım gibi işleri mahvetme. Eğer bu yüzden benden nefret ediyorsan, o da beni çok üzer. Ama ben rüzgara ve güneşe saygı duyduğum gibi, sana da duyuyorum. Jim, Tanrı şahidim olsun ki bana isnat edilenlerin hiçbirini ben yapmadım. Tanrı herkesin bir yeri ve bir kaderi olduğunu söyler. Sanırım benimki de bu işte! Seni ve etrafımdaki herkesi utandırdığım için çok özür dilerim.
>
> Bill

Tommy ise Marlene'e şunları yazmıştı:

> Sevgili Marvene'im benim,
> Pekala Marv, açlık grevi yapıyoruz ve büyük bir isyan da geliyor. Yönetime mahkumların el koyması olasılığına karşı sana bu mektubu gönderiyorum çünkü eğer onlar başa geçerlerse mektup filan da yollayamayacağız. Bağırış çağırışlar artıyor ve ve kırılan camların sesi giderek yükseliyor. Yiye-

cek arabasından bir lokma bir şey alacak olsam, eminim ki beni sağ bırakmazlar.

Biri yangın çıkarmış! Ama hemen söndürmüşler. Korumalar mahkumları orada burada yerlerde sürüklüyor. İşler ağır ilerliyor ama bu haftanın ortasına kadar mahkumlar duruma el koyacaklar gibi görünüyor. Ben sana demedim mi! Dışarıda av tüfekleriyle bekleyenler var ama bu bile bu adamları durduramaz. Seni özlüyorum Marvene! Sadece ölmek istiyorum. İşler kötüye gidiyor. Birkaç gün içinde buradaki olaylar saat 6 haberlerinde verilebilir. Şimdilik sadece Cinci radyo veriyor. İşler çığırından çıkarsa sakın buraya geleyim deme. Dışarıda binlerce insan birikecektir, bunu biliyorum ve senin ön kapıya kadar bile gelebileceğini sanmıyorum. Seni seviyorum Marvene ve seni özlüyorum. Bana bir iyilik yap. Yanımdakiler bu mektubu bizim yerel radyoya göndermemi söylediler. İstediklerini elde etmek için halkın desteğine ihtiyaçları var. Bu mektubu W.H.O.K.'ya gönder. Buradakilerin hepsi teşekkür ediyor. İşte bu kadar, Marv. Seni çoook çoook çoook seviyorum. Kendine iyi bak.

Sevgilerle, Bill

Her şey yolunda giderse bana kakao getir.

"Bobby" tek kişilik hücresinde ismini demir ranzanın üzerine kazıdı. Burada istediği gibi hayallere dalabiliyordu. Kendisini bir televizyon filminde oynayan, dünyanın ucundaki yerlere giden ve kahramanca maceralar yaşayan bir aktör gibi görüyordu.

Diğerlerinin ona "Robert" demesinden nefret ediyor ve "Ben *Bobby*'yim," diye hatırlatmakta ısrar ediyordu.

Aşağılık kompleksi vardı ve hiçbir konuda hırsı yoktu. Tam bir sünger gibi yaşıyordu, başkalarının fikir ve düşün-

celerini alıyor ve bunları kendisininmiş gibi başkalarına aktarıyordu. Bir şey yapmasını telkin eden birileri olduğunda, "Yapamam," diyerek onları geri püskürtüyordu. Plan uygulama yeteneğine sahip olup olmadığından emin olamıyordu; o yüzden de bu konuda bir özgüven eksikliği yaşıyordu.

Bobby açlık greviyle ilgili durumu ilk duyduğunda, bu durumun lideri olduğunu ve diğer mahkumlara örnek oluşturduğunu hayal etti. Hindistan'ın ulu Mahatma Gandhisi gibi baskıcı yöneticileri açlık grevi yaparak dize getirecekti. Grev bir hafta sonra sona erince, Bobby devam etmeye karar verdi. Çok kilo kaybetmişti.

Bir akşam gardiyanlardan biri yemek tepsisini getirmek için kapısını açınca, Bobby adamı itti ve lapayı olduğu gibi onun yüzüne boca etti.

Arthur ve Ragen, Bobby'nin hapishane şartlarına hayal gücü sayesinde dayanabildiğini biliyorlardı ama açlık grevinin onu zayıf ve güçsüz düşürdüğünün de farkındaydılar. O yüzden Ragen onu 'istenmeyenler'e kattığını bildirdi.

Tommy, bir gün öğleden sonra Billy'nin annesinin oğlunun yirmi birinci yaş gününü kutlamak için ziyarete gelip gitmesinden sonra ziyaretçi odasından çıktı. Dönüp kapı penceresinden içeriye baktı ve daha önce görmediği bir şeyi fark etti: Mahkumlar odanın farklı yerlerinde eşleriyle birlikte oturmuşlardı. Ellerini kimsenin görmeyeceği şekilde, küçük, kare masaların altına sokmuşlardı ve hiç konuşmadan, hatta birbirlerine bile bakmadan, camlaşmış gözlerini lakayt bir şekilde karşıya dikmiş bir vaziyette öylece oturuyorlardı.

Bundan yanındaki hücrede kalmakta olan Jonsie'ye bahsettiğinde, Jonsie güldü. "Oğlum, sen hiçbir şey bilmez misin? Bugün Sevgililer Günü, onlar da elleriyle düzüşüyorlar."

"İnanmıyorum."

"Oğlum, senin için her şeyi yapabilecek bir kadının varsa, buraya pantolon yerine etek giyerek gelir, içine de çamaşır giymez. Bir dahaki sefere misafirlerimiz aynı zamanda gelirlerse sana tatlımın poposunu göstereyim de gör."

Ertesi hafta Billy'nin annesini görmeye gittiğinde. Jonsie ve kızıl saçlı kız arkadaşının ziyaretçi odasından çıktığını gördü. Jonsie ona göz kırptı ve kızın eteğini çıplak poposu görünecek şekilde kaldırdı.

Tommy kıpkırmızı oldu ve başını başka yere çevirdi.

O gece, Marlene'e yazdığı mektubun ortasında Tommy'nin el yazısı değişti. Philip, "Eğer beni seviyorsan, bir dahaki sefer geldiğinde bir etek giy ama içinde iç çamaşır olmasın," diye yazmıştı.

(5)

1976 senesinin Mart ayı geldiğinde, Allen Haziran ayında tahliye olacağını umut etmeye başlamıştı ama şartlı tahliye kurulu duruşmayı iki ay sonraya erteleyince, endişelenmeye başladı. Hapishanenin fısıltı gazetesinden, şartlı tahliyeyi garanti altına almanın tek yolunun merkez ofiste başvuru belgelerini doldurان memura para yedirmek olduğunu öğrenmişti. Allen allem edip kallem etti, kurşun kalemle ve kömürle resimler çizdi, bunları depolanabilir ve takas edilebilir mallar karşılığında mahkumlara ve gardiyanlara sattı. Marlene'e yazıp içine saf votka şırınga edilmiş portakallar getirmesi için yalvardı. Bir tanesini Ragen için istemişti, diğerlerini ise satacaktı.

21 Haziran günü, yani koruyucu tecride koyulmasından sekiz ay sonra, Allen Marlene'e şartlı tahliye duruşmasının ertelenmesinin bir tür psikolojik sınav olduğunu düşündüğünü yazdı ve "Yoksa öyle çıldırmış bir durumdayım ki ne yapacağımı bil-

miyorum, işte o kadar!" diye ekledi. C bloğunun akıl hastası olan mahkumların kaldığı on hücrelik gruplardan oluşan 'Psikiyatri bölümü'ne gönderildi ama hâlâ tecritteydi. Bundan kısa bir süre sonra Danny kendisini bıçakladı ve tedavi olmayı reddedince yeniden Columbus'taki Central Tıp Merkezi'ne gönderildi. Orada biraz kaldıktan sonra yeniden Lebanon'a döndü.

Allen C blokta kalırken hapishane müdürü Dallman'a koruyucu tecrit durumunu protesto ettiği resmi yazılar gönderdi. Ona böyle bir durumun ancak kendisi gönüllü olduğu takdirde mümkün olabileceği söylenmişti. Ona göre anayasal hakları ihlal ediliyordu. Bu durum düzeltilmediği takdirde herkesi dava edeceğini de yazmıştı. Birkaç hafta sonra Arthur yeni bir taktik denemelerini ve sessiz protestoya başvurmalarını önerdi. Kimseyle, ne mahkumlarla ne de gardiyanlarla konuşmayacaklardı. Bunun onları rahatsız edeceğini biliyordu. Çocuklar da yemek yemeyi reddediyorlardı.

Koruyucu tecritte on bir ay geçirdikten ve psikiyatri bölümünde bir oraya bir buraya gidip geldikten sonra, Allen'a nihayet ağustos ayında normal hapishane popülasyonuna karışabileceği söylendi. "Seni çok tehlikeli olmayan bir yerde çalıştırabiliriz de," dedi hapishane müdürü Dallman. Sonra tüm hücre duvarlarını kaplayan kurşun kalemle yapılmış eskizleri göstererek, "Senin sanatsal yeteneğini duydum," dedi. "Seni Bay Reinert'ın resim sınıfında çalıştırsak, ne dersin?"

Allen sevinçle başını salladı.

Tommy ertesi gün grafik sanatlar odasına gitti. Burası oldukça hareketli, insanların serigrafiyle, tabela yazılarıyla, fotoğraf makineleriyle ve matbaa makinesiyle meşgul olduğu bir yerdi. Bay Reinert incecik, sırım gibi bir adamdı. İlk birkaç gün bulduğu yerde oturan ve etrafında olan bitenle fazla ilgilenir gibi görünmeyen Tommy'ye düşünceli düşünceli ve gözünün ucuyla baktı.

Nihayet ona, "Ne yapmak istersin?" diye sordu.

"Resim yapmak isterim. Yağlıboyada iyiyim."

Reinert başını dikleştirerek ona baktı. "Mahkumlardan hiçbiri yağlıboya yapmıyor."

Tommy omuzlarını silkti. "Ama ben yapıyorum."

"Pekala, Milligan. Benimle gel. Sanırım ihtiyacın olan şeyleri nerede bulabileceğimizi biliyorum."

Tommy'nin şansı vardı. Chilicothe Islahevi'ndeki grafik sanat projesi yakın zamanlarda durdurulmuştu ve bazı boyalar, tuvaller ve kasnaklar Lebanon'a gönderilmişti. Reinert şövalesini kurmak için ona yardım etti ve gidip resmine başlamasını söyledi.

Yarım saat sonra Tommy ona bir manzara resmi getirince, Reinert şaşkılıktan diilni yutar gibi oldu. "Milligan, bugüne kadar kimsenin bu kadar süratle resim yaptığını görmemiştim," dedi. "Üstelik de iyi bir tablo bu."

Tommy onaylar gibi başını salladı. "Yaptığım bir resmi bitirmek için süratli çalışmam gerektiğini öğrenmek zorundaydım."

Yağlı boya, programın bir parçası değildi ve genellikle grafik sanatlar sınıfında yapılmıyordu ama Reinert Milligan'ın en çok elinde bir fırça varken kendisini rahat hissettiğini fark etmişti. O yüzden de pazartesiden cuma gününe kadar, dilediğince resim yapmasına izin verdi. Mahkumlar, gardiyanlar ve hatta yönetici kadrosundan pek çok kişi Tommy'nin manzara resimlerine bayılıyorlardı. Takas yapabilmek için arada bir şişirme şeyler yaptığı da oluyordu. Bunları Milligan diye imzalıyordu; diğerlerini Marlene ya da annesi vasıtasıyla hapishanenin dışına göndermesine izin veriliyordu.

Dr. Seinberg arada bir grafik sanatlar sınıfına uğruyor ve kendi yaptığı tablolar hakkında Milligan'ın düşüncelerini alıyordu. Tommy ona perspektifi nasıl ele alması ve suyun altındaymış gibi göstermek istediğinde kayaları nasıl boyaması

gerektiğini anlattı. Steinberg daha sonra hafta sonları da boş vakitlerinde hapishaneye gelir oldu. İkisi birlikte resim yapsınlar diye Milligan'ı da hücresinden çıkarttırıyordu. Milligan'ın hapishane yemeklerinden nefret ettiğini bildiği için, yanında hep submarine* denilen kocaman sandviçler ya da üzerlerine krem peynir ve somon füme li simitler getiriyordu.

Tommy bir hafta sonu Reinert'a, "Keşke hücremde de resim yapabilseydim," dedi.

Reinert başını iki yana salladı. "Hücrende senden başka bir mahkum varken olmaz," dedi. "Bu, kurallara aykırı."

Ama kısa bir süre sonra bu kurala uymaya gerek kalmadı. İki gardiyan gelip Milligan'ın hücresini araştırdılar ve marihuana buldular. Tommy, "Bunlar benim değil," dedi. Ona inanmayacaklarını ve onu 'delik' denen ve içinde hiçbir şey olmayan, ceza hücresine göndereceklerinden çok korkuyordu. Ama hücre arkadaşını sorguladıklarında, genç adam birden kendisini tutamayıp ağlamaya başladı ve karısının onu terk etmesine üzüldüğü için bunu kullandığını itiraf etti. Onu tecride gönderdiler ve hücre de bir süre için sadece Milligan'a kaldı.

Reinert hücre blokundan sorumlu olan Teğmen Moreno'yla konuştu ve yanına yeni bir mahkum koyana kadar Milligan'ın hücresinde resim yapmasına izin verilmesini önerdi. Moreno bu öneriyi kabul etti. Böylece, Millgan her gün grafik sanat odası saat üç buçukta kapandıktan sonra hücresine gidip yatma saati gelene kadar resim yapmaya başladı. Günler hızla akıp geçti. Şimdi kodeste olmak daha bir kolaylaşmıştı.

Derken bir gün gardiyanlardan biri hücreye yeni bir mahkumun getirileceğini söyledi. Allen, Teğmen Moreno'nun ofisine gitti.

---

* Fransız ekmeğinin arasına konan et, peynir, domates, soğan, marul ve çeşni ile yapılan sandviç (E.N.)

"Bay Moreno, eğer yanıma birini koyarsanız, resimlerimi yapamayacağım."

"Eh, o zaman başka bir yerde yapacaksın demektir."

"Size bir şey açıklayabilir miyim?"

"Gün içinde daha sonra gel de konuşalım."

Allen öğle yemeğinden sonra, elinde Tommy'nin yapmış olduğu bir tabloyla birlikte grafik sanatlar sınıfından çıkıp geldi. Morena tabloya uzun uzun baktı. "Bunu sen mi yaptın?" dedi. Tabloyu kaldırıp koyu yeşil renklerin hâkim olduğu ve ortasından bir nehrin kıvrıla kıvrıla geçerek derinliklerde kaybolduğu manzarayı seyretti. "Hey, bunlardan birini almak istediğimden eminim," dedi.

"Sizin için ondan bir tane yaparım," dedi Allen. "Ama biliyorsunuz artık hücremde resim yapamayacağım."

"Ah... dur bakalım bir dakika, o zaman... Benim için bir tablo yapacak mısın?"

"Hem de bedava."

Moreno asistanını çağırdı. "Casey, yeni mahkumun ismini Milligan'ın hücre listesinden çıkart. Boş bir kağıt al ve üstüne X işaretleri koy." Sonra Allen'a döndü. "Merak etme," dedi, "Yaklaşık dokuz ayın kaldı ve sonra da kurula gireceksin değil mi? Bundan sonra hücrende senden başka kimse olmayacak."

Allen mutluluktan uçuyordu. Tommy, Danny ve o her boş dakikalarını resim yaparak doldurdular ama hiçbir resmi tam olarak bitirmediler.

"Dikkatli olmalısınız," diye fikir vermişti Arthur. "Moreno tablosuna kavuşur kavuşmaz verdiği sözden dönebilir."

Allen, Moreno'yu yaklaşık iki hafta kadar atlatmayı başardı ve sonra ofisine giderek sandallar bağlanmış bir rıhtımı gösteren tablosunu ona sundu. Moreno'nun ağzı kulaklarına vardı.

Allen, "Bunun benim hücreme yeni birinin girmesini engelleyeceğinden emin misiniz?" diye sordu.

"Tahtaya bile astım. Gidip bir göz atabilirsin."

Allan güvenlik odasına gitti ve oradaki kağıtta isminin altında 'Milligan'ın odasına başka bir mahkum koyulmayacak' notunun yazılı olduğunu gördü. Kağıt saydam bantla kaplanmıştı ve üzerindeki yazılar kalıcı gibi görünüyordu.

Milligan çılgınlar gibi üretiyordu. Gardiyanlar için, yöneticiler için ve eve götürüp satsınlar diye annesi ve Marlene için... Derken bir gün ön lobi için bir tablo yapmasını istediler. Tommy resepsiyon bankosunun arkasına asılmak üzere devasa bir tablo yaptı. Tabloya ismini yazmak gibi bir hata yapmıştı ama neyse ki teslim etmeden önce Allen bu hatayı fark etti ve ismin üstünü boyayarak 'Milligan' diye imzaladı.

Ama bu tabloların hiçbiri onu tam anlamıyla tatmin etmiyordu. Bunları daha ziyade, takas etmek ve çabucak satmak için yapıyordu. Derken günün birinde bir sanat kitabından uyarladığı ve çok önem verdiği bir tabloya başladı.

'Cathleen'in Zarafeti' ismini verdiği bu tablonun üzerinde Allen, Tommy ve Danny çalışıyorlardı. Tabloya başladıklarında, elinde mandolin tutan bir on yedinci yüzyıl hanımefendisinin resmini yapma niyetindeydiler. Allen kadının ellerini ve yüzünü, Tommy de tablonun arka planını yapıyordu, Danny ise ayrıntıların üzerinde çalışıyordu. Mandolini kadının ellerine yerleştirme vakti geldiğinde, Danny bu enstrümanı çizemeyeceğine karar verdi, o yüzden mandolinin olması gereken yere bir nota sayfası yerleştirdi. Tam kırk sekiz saat boyunca üçü sırayla bu bölüm üzerinde çalıştı. Bitirdiklerinde Milligan kendisini ranzasının üzerine attı ve uyudu.

"Steve" Lebanon'dan önce spotta çok vakit geçirmemişti. Daha gençken ve usta ve cesur bir sürücüyken direksiyonun başına geçmişliği vardı ve kendisini dünyanın en iyi sürücüsü olarak görürdü. Ragen, Lee'nin sürgüne gönderilmesin-

den sonra Steve'in Lebanon'da bir kez spota girmesine izin vermişti çünkü onun da aynen Lee gibi insanları güldürme yeteneği vardı. Steve dünyanın en iyi taklitçilerinden biri olmakla övünüyordu. Dilediği herkesin taklidini yapabiliyor ve mahkumları gülmekten kırıp geçiriyordu. Taklitçilik onun insanlarla dalga geçme aracıydı. Steve ara bozucu bir adam ve iflah olmaz bir sahtekardı.

Ragen, Steve'in onu taklit ederken Slav aksanını kullanmasına bozuldu. Arthur ise Steve'in onu alt tabakaların aksanıyla konuşturması karşısında küplere bindi. "Ben öyle konuşmuyorum. Benim şivem Doğu Londra şivesi değil bir kere," dedi.

Allen da, "Bu adam bizim başımızı belaya sokacak," dedi.

Bir gün öğleden sonra Steve koridorda Komutan Leach'in arkasında duruyor ve kollarını kavuşturmuş bir şekilde topuklarının üzerinde volta atarak onun taklidini yapıyordu. Leach aniden döndü ve onu suçüstü yakaladı. "Pekala, Milligan, bu gösterin için delikte çalışabilirsin. Belki on gün tecritte kalmak sana iyi bir ders olur."

"Allen bir şeyler olacağına dair bizi uyarmıştı," dedi Arthur, Ragen'a. "Steve, işe yaramazın teki. Hiçbir hırsı yok ve yetenekten yoksun. Bütün yaptığı insanların arkasından gülmek. Onu izleyenler komikliklerine gülüyor olabilirler ama bütün bu yaptıkları bize sadece düşman kazandırıyor. Artık hakimiyet sende, kararları sen alıyorsun ama daha fazla düşmana ihtiyacımız olmadığını sana hatırlatmak isterim."

Ragen da Steve'in 'istenmeyenler'e dahil edilmesi gerektiğinde hemfikirdi. Ona sürgüne gönderildiğini söyledi. Steve spottan çıkmamakta direndi ve Ragen'ın aksanını taklit ederek, "Ne demek istiyorsun? Sen yoksun, hiçbiriniz yoksunuz. Hepiniz benim hayal gücümün birer parçasısınız. Burada bir tek ben varım. Gerçek olan kişi bir tek benim. Geri kalan herkes halüsinasyondan ibaret."

Ragen onu duvara yapıştırdı ve alnını kan revan içinde bıraktı. Steve ondan sonra spottan çıktı.

Arthur'un ricası üzerine, Allen bölge üniversitesinin Shaker Valley kampüsünden gelen eğitimcilerin hapishanede verdiği kurslara katılmak üzere başvuruda bulundu. İngilizce, endüstriyel tasarım, temel matematik ve endüstriyel reklamcılık kurslarına yazıldı. Sanat derslerinden A, İngilizce ve Matematikten de B+ aldı. Grafik sanatlardaki notları olabilecek en üst düzeydeydi ve 'olağanüstü', 'son derece üretken', 'hızlı öğreniyor', "mükemmel ilişkiler kuruyor', 'son derece motive' gibi olumlu yorumlar alıyordu.

5 Nisan 1977 tarihinde Allen şartlı tahliye kurulunun önüne çıktı ve üç hafta sonra tahliye edileceğini öğrendi.

Tahliye mektubu nihayet eline geçince, Allen öyle mutlu oldu ki, yerinde duramamaya ve hücresinde durmadan volta atmaya başladı. Sonunda mektubu alıp onu kağıttan bir uçak haline getirdi. Tahliye olmasından bir gün önce, Komutan Leach'in ofisinin önünden geçerken bir ıslık çaldı. Leach başını kaldırıp bakınca Allen şartlı tahliye kurulundan gelen mektup uçağı onun üzerinden geçecek şekilde fırlattı ve gülümseyerek oradan uzaklaştı.

25 Nisan günü, yani Lebanon'daki son gün, bir türlü geçmek bilmedi. Allen o gece sabahın üçüne kadar uyanık kaldı ve hücresinin içinde volta atmayı sürdürdü. Arthur'a artık dışarıda olacaklarına göre, bundan böyle kimin spota gireceği konusunda kendisinin de karar verme ağırlığına sahip olması gerektiğini düşündüğünü söyledi. "İnsanlarla uğraşmak zorunda olan benim," dedi Allen, "içine girdiğimiz durumlardan çıkmak için ikna yeteneğini kullanması gereken de benim."

Arthur, "Ragen iki yıldan beri hakimiyeti elinde tutuyor," dedi. "O yüzden de bundan vazgeçmesi pek kolay olmayabi-

lir. Bir üç kişilik yönetimi kabul edeceğini ben pek sanmıyorum. Ragen'ın yönetmeye devam etmek istediğine inanıyorum ben."

"Neyse, bu kapılardan çıktığımız andan itibaren patron yine sen olacaksın. İş bulmak ve topluma uyum sağlamak zorunda olan benim. O yüzden de daha ağırlıklı bir konumda olmaya ihtiyacım var."

Arthur dişlerini sıktı. "Bu akla yatkın olmayan bir talep değil, Allen," dedi. "Ragen'ın adına konuşamam elbette ama seni destekleyebilirim."

Aşağı indiğinde gardiyanlardan biri Allen'a yeni bir takım elbise verdi. Allen takımın kalitesi ve bedenine uygunluğu karşısında hayretler içinde kaldı.

"Bunu annen gönderdi," dedi gardiyan. "Senin takımlarından biriymiş."

"Ah, evet," dedi Allen, hatırlamış gibi yaparak.

Daha sonra bir başka gardiyan geldi ve imzalaması için bir belge getirdi. Oradan ayrılmadan önce hücresinde yok olan plastik bir bardak için otuz sent ödemesi gerekti.

Allen, "O bardağı ben tecride giderken almışlar ve bir daha da geri vermemişlerdi," dedi.

"Ben bilmem," dedi gardiyan. "Ödemen gerek."

"Öyle mi? O oyunu ben de iyi oynarım. Ödemiyorum işte!"

Onu Bay Dunn'ın ofisine götürdüler. İdare amiri olan bu adam, oradaki son gününde neden sorun çıkardığını sordu ona.

"Benden almış oldukları plastik bir bardağı bana ödetmek istiyorlar. O kaybolan şeyle benim uzaktan yakından bir alakam yok."

"Yine de otuz sent ödemen gerek," dedi Dunn.

"Eğer ödersem, lanet olsun bana!"

"Ödeyene kadar buradan çıkamazsın."

"O zaman burada kamp kuruyorum," dedi Allen, yere otu-rarak. "Yapmadığım bir şey için bana para ödetiyorsunuz. Be-nimki ilkesel bir davranış."

Dunn nihayet onun gitmesine izin verdi. Annesinin, Kathy'nin ve Marlene'in gelip onu alacağı bekleme odasına doğru yürürken Arthur, "Böyle yapman şart mıydı?" diye sordu.

"Dunn'a söylediğim gibi, bu ilkesel bir durum."

Bob Reinert onu geçirmeye gelmişti. Dr. Steinberg de ge-lip son yaptığı tablolardan birinin son ödemesi olarak cebine biraz para sıkıştırdı.

Billy'nin annesi Dr. Steinberg'le konuşurken, Allen kapı-dan dışarı çıkmak için sabırsızlanıyordu. Dorothy'ye dönüp, "Hadi," dedi, "gidelim artık."

"Bir dakika, Billy," dedi annesi, "konuşuyorum."

Allen orada durmuş kıpır kıpır kıpırdanıyor ve Dorothy'nin konuştukça konuşmasını izliyordu.

"Gidebilir miyiz artık?"

"Tamam, biraz rahat dur."

Allen, Billy'nin annesi konuşmasını sürdürürken homur-danarak bir ileri bir geri volta atmaya başladı. Nihayet, "Ben gidiyorum," diye bağırdı. Sen kalmak istiyorsan kal burada."

"Ah, pekala, hoşça kalın Dr. Steinberg, benim Billy'm için yaptıklarınıza çok teşekkür etmek istiyorum."

Kapıya doğru yürüdü. Dorothy de onun peşinden gitti. Çe-lik kapı foş diye bir ses çıkararak arkalarından kapandı. Allen o anda, içeri girdiğinde o ikinci kapının kapanma sesini hiç duymamış olduğunu fark etti.

Kathy arabayı getirdiğinde, Allen'ın kızgınlığı tam olarak geçmemişti. Bir adam hapishaneden çıkarken, diye düşünü-yordu, yapmanız gereken tek şey kapıları açıp onun koşarak dışarı çıkmasını beklemektir. Onu dedikodu yapmak uğruna içerde bekletmemeniz gerekir. Yasaların sizi burada tutması

yeterince kötü bir şey değilmiş gibi, geveze annenizin de aynı şeyi yapması biraz fazla kaçar. Arabaya bindiğinde hâlâ somurtuyordu.

Nihayet, "Lebanon'daki bankanın önüne çek," dedi. "Hapishane çekimi burada bozdursam daha iyi olur. Bunu Lancaster'da bozdurmanın bir anlamı yok; öyle yaparsam oradaki herkes hapisten çıktığımı öğrenir."

Bankaya girdi. Arkasını imzaladığı çeki bankonun üzerine koydu. Veznedarın uzattığı elli doları, Dr. Steinberg'in verdiği paralarla birlikte cüzdanına koydu. Hâlâ kızgındı ama şimdi de kızgın olduğu için kızıyordu kendisine. Allen bu işle baş edemeyeceğini anlayınca spotu terk etti...

Tommy etrafına bakındı ve bir bankanın içinde ne halt ettiğini anlamaya çalıştı. Bankaya yeni mi girmişti, yoksa oradan çıkıyor muydu? Cüzdanını açtı, içinde iki yüz dolara yakın bir para olduğunu görünce hemen cebine tıkıştırdı. Oradan çıkmakta olduğuna karar kıldı. Büyük pencereden dışarı bakınca, annesinin ve Marlene'in arabanın içinde beklediklerini gördü. Kathy direksiyondaydı. Nasıl bir gün olduğunu o anda fark etti. Veznedarın bankosunun üzerinde duran takvime bir göz attı. Evet, bu hapishaneden tahliye olduğu gündü.

Bankanın kapısından koşarak çıktı ve elinde bir şey saklıyormuş gibi yaparak, "Çabuk, çabuk buradan tüyelim. Beni saklayın, saklayın beni," diye bağırmaya başladı. Sonra gülerek Marlene'e sarıldı. Kendisini iyi hissediyordu.

Marlene, "Aman Tanrım, Billy, her zamanki gibi değişkensin yine," dedi.

Son iki yıl içinde Lancaster'da olan bitenleri ona rapor ettiler ama onun umurunda bile değildi. Sadece Marlene'le vakit geçirmeyi bekliyordu dört gözle. Hapishanedeki misafir kabul odasında geçirdikleri onca vakitten sonra, onunla yalnız kalmak için sabırsızlanıyordu.

Lancaster'a varınca, Marlene Kathy'ye, "Beni Plaza Alışveriş Merkezi'nde bırak," dedi. "İşe gitmem gerek."

Tommy ona dik dik baktı. "İş mi?"

"Evet. Sabah için izin aldım ama şimdi geri gitmem gerek."

Tommy hem şaşırmış hem de incinmişti. Hapisten çıktığı ilk gün Marlene'in onunla birlikte olmak isteyeceğini düşünmüştü. Hiçbir şey söylemedi. Gözyaşlarını içine akıttı ama içinde hissettiği boşluk ona öyle bir acı veriyordu ki, spottan çıktı...

Allen odasına geri önünce yüksek sesle, "Bu kızın ona göre olmadığını hep biliyordum zaten," dedi. "Eğer Tommy'yi biraz sallasaydı, günün tamamı için izin alırdı. Bence artık onunla bir alakamız kalmasa daha iyi olur."

"Bunu," dedi Arthur, "ben başından beri demiyor muydum?"

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

(1)

Billy'nin şartlı tahliyesinden birkaç hafta önce, Kathy yeniden Lancaster'a taşınmış ve Anchor Hocking'deki eski işine dönmüştü. Bu işi onun için dayanılır kılan tek şey, yeni arkadaşı Bev Thomas idi. İkisi de 'seçme, ayırma ve paketleme' bölümünde çalışıyorlar, hareket halindeki kayışın üzerindeki cam eşyaları kontrol ediyorlar ve cam püskürten brülörlerin ve hava körüklerinin kükrer gibi çıkardığı seslere rağmen birbirleriyle çene çalıyorlardı. İki kız, Kathy'nin Athens'teki Ohio Üniversitesi'ne devam etmek için Anchor Hocking'den ayrılmasından sonra bile arkadaşlıklarını sürdürmüşlerdi.

Bev, Billy'nin yaşlarında genç ve çekici bir duldu. Sarıya kaçan açık kahverengi saçları ve yeşil gözleri vardı. Kathy onun özgür yaradılışlı, hoşgörülü ve sözünü sakınmayan bir kız olduğunu düşünüyordu. Bev'in ilgi alanı psikolojiydi. İnsanlardaki bencilliği anlamaya çalıştığını ve sosyal çevrelerinin onların davranışlarına ne gibi bir etki yaptığını merak ettiğini söylüyordu.

Kathy ona, kendi ailesinin –özellikle de Billy'nin– Chalmer'ın şiddetinden çok çektiğini anlatmıştı. Bir gün görsün diye onu annesinin evine davet etti, Billy'nin resimlerini gösterdi ve hapishaneye girmesine neden olan suçlardan bahsetti. Bev, onunla tanışmak istediğini söyledi.

Kathy, Billy'yi hapisten çıktıktan sonra onlarla birlikte bir

araba gezintisi yapma konusunda ikna etmişti. Bev, akşamüstü beyaz Mercury Montegosunu Spring Sokağı'ndaki evin önüne çekti. Kathy, o sırada kendi VW arabasıyla meşgul olan Billy'yi çağırdı ama Billy tamam der gibi başını salladı ve işine devam etti.

"Haydi, Billy," dedi Kathy. "Birlikte arabayla dolaşmayacak mıydık?"

Billy başını kaldırıp önce Bev'e, sonra da VW arabasına bir bakış attı. "Ah, direksiyona geçecek kadar kendime güvenmiyorum," dedi. "En azından şimdilik."

Kathy güldü. "Yine İngiliz ruh haline girdi galiba," dedi Bev'e. "Haydi ama, gerçekten mi?"

Billy her ikisine de kibirli bir bakış attı. Kathy biraz rahatsız oldu. Bev'in, erkek kardeşinin bir şarlatan olduğunu düşünmesini istemiyordu.

"Haydi," diye ısrar etti Kathy. "Verdiğin sözü tutmamak gibi bir palyaçoluk yapacak değilsin herhalde. İki sene araba kullanmamış olmak o kadar da önemli değil. Eğer sen korkuyorsan, ben kullanayım."

"Benim arabamı da alabiliriz," dedi Bev.

Billy nihayet, "Tamam, ben kullanırım," dedi ve arabanın yolcu koltuğunun olduğu tarafına geçerek kapıyı onlar için tuttu.

"En azından," dedi Kathy, "hapisteyken davranış kurallarını unutmamışsın."

Kathy arkaya, Bev de ön koltuğa oturdu. Billy arabanın etrafından dolanarak direksiyona geçti ve arabayı çalıştırdı. Ama ayağını debriyajdan biraz hızlıca çekince, VW ileriye doğru fırladı ve sokağın ters tarafına geçerek durdu.

"Belki de ben kullansam daha iyi olacak," dedi Kathy.

Billy hiç sesini çıkartmadı ve arka arka sağa doğru giderken direksiyonun üzerine kapandı ve arabayı çok ağır ağır

hareket ettirdi. Arabayı birkaç dakika sessizlik içinde kullandıktan sonra, bir benzin istasyonuna girdi.

"Sanırım biraz benzine ihtiyacım var," dedi görevli kişiye.

"Billy iyi mi?" diye fısıldadı Bev.

"İyi olacak," dedi Kathy. "Sıklıkla böyle oluyor. Birazdan düzelir."

Billy'yi izlerlerken, dudaklarının kıpırdanmaya başladığını fark ettiler. Billy sonra hızlı hızlı etrafına bakınarak çevreyi tanımaya çalıştı. Kathy'nin Volkswagen'ın arka koltuğunda oturduğunu görünce, onaylar gibi başını salladı ve gülümsedi.

"Selam," dedi. "Arabayla gezmek için ne güzel bir gün!"

Billy arabayı benzinciden çıkarıp ani bir özgüvenle sürmeye başlayınca. "Nereye gidiyoruz?" diye sordu Kathy.

"Ben Clear Creek'i görmek istiyorum," dedi Billy. "Son iki yıl boyunca, oranın hayalini öyle çok kurdum ki, şeyde... şeyde..."

"Bev biliyor," dedi Kathy. "Neler yaptığını olduğu gibi ona anlattım."

Billy düşünceli bir tavırla Bev'e baktı. "Şartlı tahliyeyle kodesten çıkan biriyle araba gezintisine çıkan pek fazla insan olmaz gibime geliyor."

Kathy, Bev'in Billy'nin gözlerinin içine baktığını fark etti. "Ben insanları o şekilde yargılamıyorum," diye karşılık verdi Bev. "Kendim de o şekilde yargılanmak istemem."

Kathy dikiz aynasında Billy'nin kaşlarını kaldırdığını ve dudaklarını büktüğünü gördü. Bev'in bu dediklerinin onu etkilediği belli oluyordu.

Billy'nin pek çok kez kamp kurduğu Clear Creek'e geldiler ve manzarayı sanki ilk kez görüyorlarmış gibi seyrettiler. Kathy ağaçların arasından görünen suların güneş ışığının altında ışıltılar saçmasını izledi, Billy'nin burayı neden sevdiğini daha iyi anlıyordu.

"Buranın bir resmini daha yapmalıyım," dedi Billy. "Ama bu kez farklı renkler kullanacağım. Bildiğim tüm yerlere tekrar gitmek ve her birinin yeniden resmini yapmak istiyorum."

"Oralar değişmemiştir ki..."

"Ama ben değiştim."

İki saat boyunca çevrede dolaştıktan sonra, Bev onları akşamın geç saatlerinde karavanında yemeğe davet etti. Bev arabasını alabilsin diye tekrar Spring Sokağı'na döndüler. Bu arada Bev onlara Morrison Karavan Parkı'nın yolunu tarif etti.

Kathy, Billy'nin yemeğe giderken ince çizgili yeni takım elbisesini giydiğini görünce çok mutlu oldu. Giyindiği, bıyıklarının uçlarından aldığı ve saçlarını da arkaya doğru taradığı vakit oldukça yakışıklı oluyor ve saygın bir havaya bürünüyordu. Karavana geldiklerinde Bev, Billy'yi çocuklarıyla tanıştırdı. Brian beş, Michelle ise altı yaşındaydılar. Billy tüm dikkatini hemen çocuklara verdi, her birini bir dizine oturttu, onlara şakalar yaptı ve kendisi de adeta küçük bir çocuk gibi oldu.

Bev çocukları besleyip yataklarına yatırdıktan sonra ona, "Çocukların kalbini kazanmayı biliyorsun," dedi. "Brian da Michell de sana hemen ısındılar."

"Ben çocukları severim," dedi Billy. "Seninkiler de ayrıca gerçekten de çok tatlılar."

Kathy gülümsedi, Billy'nin hoş bir ruh hali içinde olduğunu görerek mutlu olmuştu.

Bev, "yemeğe bir arkadaşımı daha davet ettim," dedi. "Steve Love da karavan parkında yaşıyor ama eşinden ayrılmış durumda. İkimiz çok iyi arkadaşız. Onunla tanışmak isteyeceğinizi düşündüm. Billy'den birkaç yaş büyüktür. Yarı Cherokee'dir. Çok hoş bir adamdır."

Steve Love az sonra geldiğinde, Kathy onun yakışıklı esmer yüzüne, gür siyah saçlarına, bıyığına ve o güne kadar

gördüğü en koyu mavi renge sahip olan gözlerine anında vuruldu. Steve, Billy'den de uzun boyluydu.

Yemek yerlerken Kathy, Billy'nin Bev'den de Steve'den de hoşlandığını fark etti. Bev ona Lebanon'daki hayatın nasıl geçtiğini sorunca, Billy onlara Dr. Steinberg'den ve Bay Reinert'tan bahsetti. Resim yapmasının oradaki hayatını nasıl dayanılır bir hale getirdiğini anlattı. Yemekten sonra da başını derde sokan bazı şeyleri dile getirdi. Kathy onun o sırada böbürlenir gibi bir hava içine girdiğini fark etmişti. Billy aniden ayağa fırladı ve "Haydi, arabayla gezelim biraz," dedi.

"Bu saatte mi?" dedi Kathy. "Saat gece yarısını geçti."

"Bence harika bir fikir," dedi Steve.

"Komşumun yeğenini çocuklara bakmak için çağırabilirim," dedi Bev, "benim için saat kaç olursa olsun gelir."

"Nereye gideceğiz?" diye sordu Kathy.

"Bir oyun bahçesi bulalım," dedi Billy. "Canım salıncakta sallanmak istiyor."

Bebek bakıcısı gelince, Volkswagen'ın içine tıkıştılar. Kathy ve Steve Love arkaya, Bev ise önde Billy'nin yanındaki koltuğu oturdu.

Bir okulun küçük oyun parkına geldiler. Sabahın saat ikisinde elim sende oynadılar ve salıncaklarda sallandılar. Kahty, Billy'nin iyi vakit geçirdiğini gördükçe çok mutlu oluyordu. Onun yeni arkadaşlar edinmesi çok önemliydi, böylece hapse girmeden önce takıldığı kişilerle bir araya gelmemiş olacaktı. Şartlı tahliye memuru aileyle konuşurken bu konuyu önemle vurgulamıştı.

Sabah saat dörtte, Bev'i ve Steve'i karavan parkına bıraktıktan sonra eve dönerlerken Kathy Billy'ye bu gece hakkında ne düşündüğünü sordu.

"Çok hoş insanlar," dedi Billy. "Birkaç arkadaş edindiğimi hissediyorum."

Kathy onun kolunu sıktı.

"Hele o çocuklar," dedi Billy. "Asıl onları çok sevdim."

"Günün birinde sen de çok iyi bir baba olacaksın, Billy," dedi Kathy.

Billy başını iki yana salladı. "Fiziksel olarak bu mümkün değil," dedi.

Marlene, Billy'de bir değişiklik olduğunu hissetmişti. Onun farklı bir insana dönüştüğünü düşünüyordu; davranışları sertleşmişti; ona mesafeli davranıyordu ve sanki ondan uzak durmak istiyormuş gibiydi. Buna içerliyordu çünkü o Lebanon'dayken asla bir başkasıyla çıkmamış ve kendisini bütünüyle ona adamıştı.

Tahliye olmasından bir hafta sonra Billy bir gün onu işten almaya geldi. Yine kendisi gibiydi, onun hoşlandığı tarzda, yumuşak bir sesle konuşuyordu ve terbiyeliydi. Marlene onu böyle gördüğü için mutlu oldu. Arabayla en gözde gezi yerleri olan Clear Creek'e gittiler ve sonra da Spring Sokağı'na geri döndüler. Dorothy ve Del evde değillerdi. Billy'nin odasına girdiler. Tahliyesinden beri ilk kez birbirleriyle tartışmadan gerçek anlamda yalnız kalıyorlardı ve ilk kez birbirlerine sarılma fırsatı bulmuşlardı. Aradan öyle uzun bir zaman geçmişti ki, Marlene korkuyordu.

Billy de onun korkusunu sezmiş olacaktı ki geri çekildi.

"Ne oldu, Billy?" diye sordu Marlene.

"Asıl *sana* ne oldu?"

"Korkuyorum," dedi Marlene. "Hepsi bu."

"Seni korkutan ne?"

"Birlikte olduğumuzdan beri tam iki yıl geçti."

Billy yataktan çıktı ve giyindi. "İşte böyle bir şey benim canımı çok sıkıyor."

Ayrılmaları pek ani oldu.

Billy bir gün öğleden sonra mağazaya geldi ve Athens'e gidip geceyi birlikte geçirmeyi teklif ederek Marlene'i şaşırttı. Ertesi sabah Kathy'yi okuldan alıp Lancaster'a geri dönebilirlerdi.

Marlene oraya gitmeyi canının pek çekmediğini söyledi.

"Seni daha sonra ararım," dedi Billy. "Belki fikrini değiştirirsin."

Ama aramadı. Marlene birkaç gün sonra Billy'nin geziyi Mev'le birlikte yaptığını öğrendi.

Öfkeden kudurmuş bir halde Billy'yi aradı ve bu işi bu şekilde sürdüremeyeceğini söyledi. "Her şeyi unutsak daha iyi olacak, çünkü ilişkimiz bir yere gitmiyor," dedi.

Billy ona hak verdi. "Bir şey olabilir ve incinirsin diye korkuyorum," dedi. "Ve ben senin incinmeni asla istemem."

Marlene ona inanmak zorunda olduğunu biliyordu ama iki yıldan uzun bir süre beklemiş olduğu birinden ayrılmanın acısını derinden hissediyordu.

"Pekala," dedi, "bitsin o zaman."

Del Moore'u Billy konusunda en fazla rahatsız eden şey, onun yalan söylemesiydi. Oğlan aptalca ve çılgınca şeyler yapıyor ve bunların sonucundan kaçınmak için sürekli yalan söylüyordu. Dr. Steinberg ona Billy'nin yalanlarına daha fazla tahammül etmemeleri gerektiğini söylemişti.

Del Dorothy'ye, "Hay, bu oğlan beyinsiz filan değil, beyinsiz görünmeyi başaracak kadar akıllı bana kalırsa," dedi.

Dorothy ise ona her zamanki gibi yanıt verdi: "O benim Billy'm değil, bütün o şeyleri yapan öteki Billy."

Del'e kalırsa, Billy'nin resim yapma dışında hiçbir şeye yeteneği ya da eğilimi yoktu. Ayrıca hiç söz dinlemiyor, hiçbir tavsiyeye kulak asmıyordu. Del'e göre, 'Billy onun iyili-

ğini yürekten isteyenlerin değil yabancıların sözünü dinlemeyi' tercih ediyordu.

Del, ona kimlerin tavsiyelerde bulunduğunu ya da bilgi aktardığını sorduğunda, Billy her zaman, "Tanıdığım biri," diye yanıt veriyor, isim vermiyor ya da bu "kişiler"in kim olduğunu ya da "onlarla" nerede tanıştığını asla söylemiyordu.

Billy'nin zaman zaman basit sorulara bile yanıt vermemesi, arkasını dönüp uzaklaşması ya da odadan çıkmayı tercih etmesi Del'in çok canını sıkıyordu. Onun korkularından ve fobilerinden de gına gelmişti. Örneğin, Billy'nin onlar hakkında hiçbir bilgisi olmamasına rağmen, tabancalardan deli gibi korktuğunu biliyordu. Aslında Del'e kalırsa, Billy'nin hiçbir şey bildiği, hiçbir şeyden anladığı da yoktu.

Ama Billy'de, onun asla anlayamadığı bir şey vardı. Del, kendisinin Billy'den çok daha güçlü kuvvetli olduğunu biliyordu; sık sık kol güreşi yapıyorlardı ve Billy'nin ona bu konuda rakip olamayacağından kesinlikle emindi. Derken bir akşam onu yeniden kol güreşine davet edeceği tutmuştu. Billy onun kolunu masaya devirince de şaşkınlıktan küçük dilini yutmuştu.

"Bir kere daha yapalım," diye ısrar etmişti Del. "Ama bu sefer sağ kollarımızla güreşelim."

Billy tek sözcük bile etmeden onun kolunu bir kere daha masaya yapıştırmış ve sonra ayağa kalkıp oradan uzaklaşmıştı.

"Madem o kadar güçlü kuvvetlisin, çalışmaya ne dersin?" demişti ona bir gün Del. "Kendine ne zaman bir iş bulacaksın?"

Billy ona zihni karışmış bir şekilde bakmış ve zaten iş aramakta olduğunu söylemişti.

"Sen bir yalancısın," diye bağırmıştı Del. "Eğer iş bulma konusunda ciddi olsaydın bugüne kadar çoktan bulurdun."

Tartışma bir saatten fazla sürmüştü. Nihayet Billy elbise-

lerini ve eşyalarının çoğunu kaptığı gibi evden yıldırım gibi çıkmıştı.

(2)

Bev Thomas karavanından çıkmak zorunda bırakılan Steve Love'la birlikte yaşamaya başlamıştı. Billy'nin evde yaşadığı sıkıntıları duyunca, onlarla birlikte kalması için onu davet etti. Şartlı tahliye memuruyla da görüşüp, onun da onayını aldılar.

Bev iki erkekle birlikte yaşamaktan mutluluk duyuyordu ama aralarında cinsel bir ilişki olmadığına, sadece her yere birlikte giden, her şeyi birlikte yapan ve birlikte çok güzel eğlenen, iyi arkadaşlar olduklarına kimse inanmıyordu.

Billy'nin arası Michelle ve Brian'la çok iyiydi. Birlikte yüzmeye gidiyorlar, dondurma yiyorlar ya da hayvanat bahçesine geziler yapıyorlardı. Onlarla kendi çocukları gibi ilgileniyordu. Bev de işten geldiğinde bulaşıkların dışında, evin temizlenmiş olduğunu görerek çok mutlu oluyordu. Billy nedense bulaşıklara asla dokunmuyordu.

Billy bazen öyle kadınsı davranıyordu ki, Bev ve Steve onun gay olup olmadığını merak ediyorlardı. Bev ve Billy sıklıkla aynı yatakta yatıyorlardı ama Billy ona elini bile sürmüyordu. Bir gün ona bunun nedenini sorduğunda, Billy iktidarsız olduğunu söyledi.

Bu, Bev'in umurunda değildi. Billy'ye önem veriyordu. Birlikte yaptıkları her şeyden, örneğin Burr Oak Lodge'a üç günlük bir kaçamak yapmaktan, kamp kurmaktan ya da abur cubur için elli dolar harcamaktan keyif alıyordu. Bazen de gece yarılarında Clear Creek ormanlarında doğa yürüyüşlerine çıkıyorlardı. Billy elinde bir fenerle James Bond havalarına bürünüyor ve ormanda marihuana zulaları arıyordu. İngiliz aksanıyla konuştuğunda, bitki isimlerinin Latincesini söylediğin-

de Bev ona bayılıyordu. Birlikte yaptıkları her şey çılgıncaydı ama Bev bu iki harika erkekle birlikteyken kendisini uzun zamandır olmadığı kadar özgür ve mutlu hissediyordu.

Derken bir gün Bev, Billy'nin yeşil Volkswagen'ını siyaha boyadığını ve üzerine de gümüş rengi çılgınca desenler yaptığını görerek çok şaşırdı.

"Şimdi dünyadaki hiçbir Volkswagen bunun gibi değil," dedi Billy.

"Peki ama neden, Billy?" diye sordu Bev ve Steve.

Billy'nin onlara söyleyemediği şey, Allen'ın ötekilerin arabayı nereye park ettiğini hatırlamayıp paniğe kapılmaktan bıkmış olmasıydı. Siyah üzerine gümüş renkli desenler kesinlikle arabayı kolayca bulmasını sağlayacaktı.

Ama Billy birkaç gün sonra, Steve'in erkek kardeşi Bill Love'la tanıştı ve onun kamyonetini gördükten sonra kendi Volkswagen'ını onunla takas etti. Daha sonra da bu kamyoneti Steve'in bir arkadaşının doğru düzgün çalışmayan motosikletiyle değiş tokuş yaptı. Kendisi de bir motosiklet sahibi ve bunları tamir etmekte usta olan Steve, Billy'nin motosikletini çalışır hale getirdi.

Steve, Billy'nin bu motosikleti zaman zaman tam bir şeytan gibi kullandığını, bazen de üstüne bile binmekten ürktüğünü fark etmişti. Bir gün kırsal bir arazide dolaşırlarken tortulu şistten ve kayalardan oluşan bir bayıra geldiler. Steve bunun yanından geçerek yoluna devam etti ama sonra tam tepesinden gelen ve kükremeyi andıran bir motor sesi duydu. Başını kaldırıp bakınca Billy'nin kayaların tepesinde durduğunu gördü.

"Oraya nasıl çıktın?" diye bağırdı Steve.

"Motosikletle!" diye bağırarak karşılık verdi Billy.

"Bu mümkün değil!" diye haykırdı Steve.

Birkaç saniye sonra ise Billy'nin değiştiğini ve aşağı inme-

ye çalışırken, motosikletin nasıl çalıştırıldığına dair en küçük bir fikri yokmuş gibi davrandığını fark etti. Birkaç kez motosiklet bir yana, Billy bir yana savruldu. Sonunda Steve kendi motosikletini olduğu yerde bırakarak o dik tepeyi tırmandı ve Billy'nin motosikletiyle birlikte aşağı inmesine yardım etti.

"Oraya motosikletle çıktığına inanamıyorum," dedi Steve, kayalık tepeye bir kere daha bakarak, "ama oraya çıkmanın başka bir yolu da yok gibi görünüyor."

Billy ise, Steve'in ne dediğini anlamıyormuş gibi duruyordu.

Bir başka sefer, Steve ve Billy ormanlık alanda yürüyüşe çıkmışlardı. İki saat boyunca tepeleri tırmandıktan sonra karşılarına aşmaları gereken bir zirve çıktı. Steve Billy'den daha güçlü ve ondan daha iyi bir sporcu olduğunu biliyordu ama bu tırmanışın çok zor olacağını bir bakışta anlamıştı.

"Oraya asla çıkamayız, Billy," dedi. "İstersen biraz dinlenip geri dönelim."

Yorgunluktan bitkin bir şekilde sırtını bir ağaca yasladığı anda, Billy'nin birden inanılmaz bir enerjiye kavuştuğunu ve tepenin zirvesine kadar müthiş bir koşu tutturduğunu gördü. Steve geri kalmak istemediği için yukarıya kadar adeta sürünerek gitti ve Billy'nin en tepede kollarını açmış, ellerini ve parmaklarını sallayarak aşağıdaki manzarayı seyrettiğini gördü. Steve'in ne olduğunu anlamadığı değişik bir dilde konuşuyordu.

"Yüce İsa, Billy! diye bağırdı. "Bu enerji sana nereden geliyor?"

Ama Billy o tuhaf dilde bir şeyler söyleyerek aniden koşmaya başladı. Üstündeki kıyafetle birlikte kendisini suya attı ve karşı kıyıya doğru hızlıca yüzmeye koyuldu.

Steve sonunda karşı taraftaki bir kayanın üzerinde oturmakta olan ve kulağına giren suları çıkarmak ister gibi başını sallayan Billy'nin yakınlarına gelmeyi başardı.

Başını kaldırıp kendisine doğru gelmekte olan Steve'i gö-

ren Billy onu suçlar gibi, "Beni neden suya attın?" diye sordu.

Steve şaşkınlık içinde ona baktı. "Sen neden bahsediyorsun?"

Billy üstünden sular damlayan elbisesine baktı. "Beni suya itmen gerekmiyordu," dedi.

Steve ona bakakaldı ve başını iki yana salladı. Tartışmaya girecek kadar kendisine güvenmiyordu.

Sonra motosikletlerinin yanına gittiler. Billy motosikletini kullanırken bir acemiden farksızdı. Steve kendisini ona karşı temkinli olması konusunda uyardı çünkü onun zır deli olduğuna ciddi bir şekilde inanmaya başlamıştı.

"Bir gün ne yapmak istiyorum, biliyor musun?" dedi Billy, göl ile tepe arasındaki yola vardıklarında. "Yolun iki yanındaki şu iki karaağacın arasına arabaların geçebileceği yükseklikte bir tuval germek ve onun üzerine ortasından bir tünel geçen, her yanı çalılıklarla ve ağaçlarla kaplı bir dağ resmi yapmak istiyorum."

"Billy, amma da tuhaf fikirlerin var."

"Biliyorum," dedi Billy, "ama yine de yapmak istiyorum."

Bev parasının yiyecek alışverişiyle ve motosiklet ve araba tamirleriyle eriyip gittiğini görüyordu. (Billy bu arada eski bir Ford Glaxy satın almıştı.) O yüzden, Steve'in ve Billy'nin birer iş bulmaları konusunda imalarda bulunmaya başladı. Lancaster'daki bazı fabrikalara başvuruda bulundular ve mayıs ayının üçüncü haftasında Billy ikna yeteneğini kullanarak Reichald Chemical şirketinde her ikisi için de iş buldu.

İşleri ağırdı. Yapmaları gereken şey, tekneden çıkan cam elyafı şeritlerinin oluşturduğu geniş keçe rulolarını, belirli bir ebada ulaştığında kesmekti. Sonra her biri neredeyse elli kilo olan bu ruloları kaldırıyor, onları el arabalarına yüklüyor ve yeni bir rulo kesiyorlardı.

Bir gece eve dönerlerken, Billy boynunda bir instamatik fotoğraf makinesi asılı olan bir otostopçuyu arabaya aldı.

Şehre doğru giderlerken, Billy bu genç adama fotoğraf makinesi karşılığında üç amfetamin hapı vermeyi teklif etti. Steve, Billy'nin elini cebine daldırdığını ve oradan içinde üç beyaz hap bulunan plastik bir torba çıkardığını gördü.

Otostopçu "Ben amfetamin kullanmıyorum," dedi.

"Bunların her birini tanesi sekiz dolardan satabilirsin. Anında kâr edersin."

Otostopçu kafasından bir hesap yaptı ve makinesini plastik torbayla takas etti. Billy adamı Lancaster'da bıraktığında, Steve ona döndü ve "Uyuşturucularla işin olduğunu bilmiyordum," dedi.

"Yok."

"Bu hapları nereden buldun o zaman?"

Billy güldü. "Onlar aspirindi," dedi.

"Tanrım," dedi Steve, bacağına bir şaplak atarak. "Bugüne kadar senin gibi birine rastlamadım."

"Bir keresinde de tepesine kadar sahte haplarla dolu bir valiz sattım," dedi Billy. "Sanırım aynı şeyi bir kere daha yapmanın zamanı geldi. Haydi, gel biraz kurutma kağıdı asidi* üretelim."

Billy arabayı jelatin ve başka bir iki malzeme almak için bir ecza deposunun önüne çekti. Karavana gittiklerinde jelatini Bev'in külotlu çoraplarından birinin içinde eritti ve iki milim kalınlığında yassı bir hamur haline soktu. Kuruyup sertleşince de yarım santimlik karelere böldü ve bunları bir bandın üzerine dizdi.

"Bunların tanesinin birkaç dolar etmesi gerek," dedi.

---

* Kurutma kağıdı ya da jelatin üzerine emdirilen ve dil üstünde eritilerek alınan LSD gibi uyuşturucular (Ç.N.)

"Normalde nasıl bir etki yapıyor?" diye sordu Steve.

"Seni canlandırıyor. Halüsinasyonlar görmeni sağlıyor. İşin güzel yanı, seni bu sahteleri satarken yakalasalar bile, içlerinde uyuşturucu olmadığı için paçayı kurtarıyorsun. Eh, bunları satın alan enayi de ne yapsın? Polise gidecek değil ya..."

Billy ertesi gün Columbus'a yollandı. Geri döndüğünde valizi boşalmıştı. Bir yığın aspirin ve kurutma kağıdı asidi satmış ve sürüyle para kazanmıştı. Ama Steve'e göre korkmuş gibi bir hali vardı.

Ertesi gün, Billy ve Steve Billy'nin motosikletini tamir ederlerken, Mary Slater isimli bir komşu bu kadar gürültü yapmamaları için bağırıp çağırmaya başladı. Billy de elindeki tornavidayı kadının karavanının yan tarafına fırlattı. Metalin paravana çarptığı anda çıkan ses, silah sesine benziyordu. Mary Slater bunun üzerine polisi çağırdı. Polis de Billy'yi özel mülkiyete saldırıdan hakim önüne çıkardı. Del kefalet parası ödemek zorunda kaldı. Sonunda takipsizlik kararı verildi ama şartlı tahliye memuru Billy'nin evine dönmesini talep etti.

Billy eşyalarını toplarken, "Sizi özleyeceğim, millet," dedi. "Çocukları da özleyeceğim."

"Biz de buralarda fazla kalacak değiliz," dedi Steve. Duyduğum kadarıyla hepimizi buradan toptan dehleyeceklermiş."

"O zaman ne yapacaksınız?" diye sordu Billy.

"Şehirde bir yer bulacağız," dedi Bev, "ve karavanı da satacağız. Belki de o zaman gelir ve yeniden bizimle kalırsın."

Billy başını iki yana salladı. "Benim ortalarda dolanmama hiç ihtiyacınız yok sizin."

"Bu doğru değil. Billy," dedi Bev. "Biliyorsun biz bir üçlüyüz."

"Bakarız. Hele bir evime taşınayım da..."

Billy oradan ayrılınca, Bev'in çocukları ağladılar.

***

(3)

Allen, özellikle de Steve Love'ın ayrılmasından sonra Reichold Chemical şirketindeki işten sıkıldı. İşi bir gün iyi bir gün kötü yaptığı için sürekli olarak şikayet eden ustabaşından da gına gelmişti ona. Arthur, bir kez daha saygın olmayan ve akıl kullanmayı gerektirmeyen bir işe girdikleri için Allen'a sitemde bulundu.

Allen, haziran ortasında işsizlik sigortasını ve işçi tazminatını talep ederek işten ayrıldı.

Del, Billy'nin Reichold Chemical'daki işini kaybettiğini hissetmişti. Şirkete telefon açarak bunun doğru olduğunu öğrendi. Dr. Seinberg'in Billy'nin yalanlarına tahammül etmeme tavsiyesine uyarak Billy'yle yüzleşmeye karar verdi ve "İşi kaybettin, öyle değil mi?" diye sordu.

"Sanırım bu beni ilgilendiren bir konu," dedi Tommy.

"Benim evimde yaşadığın sürece, bu konu beni ilgilendirir. Faturaları ben ödüyorum. Sen ise paranın ağaçların üzerinde büyüdüğünü sanıyorsun. Tek bir lanet olası işte dikiş tutturmayı beceremedin ve üstelik de bu konuda yalan söyledin. Hiçbir şeyi doğru yapamaz mısın sen?"

Hemen hemen bir saat boyunca tartıştılar. Tommy, Del'in sürekli olarak Chalmer'dan duymaya alışık oldukları türden aşağılayıcı sözcükler kullanması üzerine, Billy'nin annesinin yardımına geleceğini umdu ama kadın ağzını bile açmadı. Artık orada yaşayamayacağını anlamıştı.

Tommy odasına çıktı, valizlerini yaptı ve onları arabasına koydu. Sonra Ford'un içinde oturdu ve birinin onu bu lanet olası yerden arabayla uzaklaştırması için beklemeye koyuldu.

Sonunda Allen geldi ve Tommy'nin üzgün olduğunu görünce, neler olduğunu tahmin etti.

"Dert etme," dedi Allen, arabayı sürerken. "Lancaster'dan çıkmamızın vakti çoktan gelmişti."

Altı gün boyunca Ohio'nun çevresinde dolaştılar, iş avcılığı yaptılar ve akşamları yoldan ayrılıp ormanlık alanlara girip uyudular. Ragen korunma amacıyla biri koltuğunun altında, biri de torpido gözünde olmak üzere iki silah bulundurmakta ısrar etti.

Arthur bir gece Allen'ın bakım elemanı olarak bir iş bulmasını önerdi. Bu, Tommy'nin kolaylıkla baş edebileceği elektrikli aletlerin, makinelerin, ısıtma ünitelerinin ve su tesisatının onarımını kapsayan türden bir işti. Arthur'un bildiği kadarıyla, bu işe girdiği takdirde kira ya da elektrik ve su parası ödemesi de gerekemeyecekti. Allen'a Lebanon'dayken yardım etmiş olduğu ve şu anda Columbus'un Little Turtle isimli bir mıntıkasında bakım elemanı olarak çalışan eski bir mahkumla temasa geçmesini söyledi.

"Belki münhaller konusunda bir fikri vardır," dedi Arthur. "Onu ara. Şehirde olduğunu ve bir uğramak istediğini söyle ona."

Allen biraz homurdanmakla birlikte Arthur'un talimatını yerine getirdi.

Ondan haber aldığı için memnun olan Ned Berger, onu evine davet etti. Little Turtle'da münhal yoktu ama Billy Milligan'ı birkaç gün misafir etmekten mutlu olacaktı. Allen oraya gidince, birlikte eğlendiler ve hapishane hayatına dair anılarını paylaştılar.

Üçüncü günün sabahında Berger eve geri gelerek, Channingway Apartmanları'nın dış mekan bakımı için bir eleman ilanı vermek üzere olduğunu haber verdi. "Onları ara," dedi Berger, "ama onlara bu haberi nereden duyduğunu söyleme."

Kelly and Lemmon Yönetim Şirketi'nin genç personel müdürü John Wymer, Billy Milligan'dan çok etkilenmişti.

Eleman aranıyor ilanına yanıt veren tüm kişiler arasında en vasıflı ve en cana yakın olan Milligan idi. 15 Ağustos 1977 tarihindeki ilk mülakatta Milligan'ın saha bakımı, marangozluk, elektrikli alet onarımı ve tesisat işleri yapabileceğinden kesinlikle emin olmuştu. "Elektronik aletleri ya da yanmalı motorları onarabilirim," demişti Wymer'a, "ama karşıma bilmediğim bir şey çıkarsa dahi bir şekilde halledebilirim."

Wymer ona diğer adayları da mülakat ettikten sonra haber vereceğini söyledi.

Wymer aynı gün daha sonra Milligan'ın başvurusunda referans olarak gösterdiği kişiler arasında son patronu olarak görünen Del Moore'u aradı. Moore ona parlak bir rapor sundu. Milligan'ın iyi çalışan, güvenilir bir genç olduğunu söyledi. İşi bırakma nedeni, et doğrama işinin onun görev tarifinin içine girmemesiydi. Wymer'ı Billy'nin onun mükemmel bir bakım elemanı olabileceğine dair temin etti.

Wymer referans olarak gösterilen isimlerden Dr. Steinberg ve Bay Reinert'a ulaşamadı çünkü Milligan onların adresini yazmayı ihmal etmişti. Wymer bunun üzerinde durmamaya karar verdi. İş, dış mekan bakımıyla sınırlı olduğu için son patronundan aldığı mükemmel referansla yetinebilirdi ama yine de sekreterine yeni elemanlarla ilgili standart sabıka araştırması yapması talimatını verdi.

İkinci mülakatta Wymer'ın Milligan'la ilgili görüşleri perçinlendi. Onu Channingway Apartmanları'nın hemen yanındaki Williamsburg Square Apartmanları'nın dış mekan bakım elemanı olarak tuttu. Bu iki apartman da Kelly and Lemmon tarafından yönetiliyordu. İşe hemen başlayabilirdi.

Wymer, Milligan gittikten sonra onun başvuru ve W-2 formunu dosyalaması için sekreterine verdi. Milligan'ın her iki belgede de gün ve yıl için '15-77' ve '18-77' rakamlarını yazdığını ama ağustos ayını belirtmediğini fark etmedi.

Milligan'ı tutan kişi Wymer'dı ama soluk benizli ve uzun siyah saçlı genç bir kadın olan Sharon Ruth onun amiri konumundaydı.

Sharon Ruth, yeni elemanın zeki ve yakışıklı bir genç olduğunu düşünüyordu. Onu kendi iş arkadaşlarıyla tanıştırdı. Milligan her sabah Williamsburg Meydanı'ndaki ofise gelecek ve onun, Carol'un ya da Cathy'nin hazırladığı iş emri belgesini alacaktı. İş bittiği vakit de bu belgeyi imzalayıp Sharon'a geri verecekti.

Milligan ilk hafta çok iyi çalıştı. Çalışmayan kepenkleri, çitleri ve kaldırımları onardı ve çimlerin bakımını yaptı. Herkes onun hırslı ve hevesli bir işçi olduğunda hemfikirdi. Bir diğer bakım elemanı olan Ned Adkins'in Williamsburg Square apartmanındaki dairesinde kalıyordu.

İkinci hafta, bir sabah Milligan John Wymer'ı görmek için personel ofisine uğradı. Bir daire kiralamak istiyordu. Wymer düşündü ve Milligan'ın elektrik, su tesisatı ve makine onarımı konularındaki güçlü vasıflarını göz önüne alarak onu günün yirmi dört saati nöbette olacak şekilde iç mekan elemanı olarak denemeye karar verdi. O zaman gece işleri ve acil işler için el altında bulunabilmesi açısından bina dahilinde kalması mümkün olabilecekti. Bu işi yapanlardan kira bedeli de alınmıyordu.

"Sharon'dan ya da Carol'dan bir set genel pas anahtarı alabilirsin," dedi Wymer.

Yeni dairesi çok güzeldi. Şömineli bir oturma odası, bir yatak odası, küçük bir yemek odası ve mutfağı vardı ve bir bahçe avlusuna bakıyordu. Tommy gardırop odalardan birine elektronik cihazlarını koydu ve çocuklar dokunmasın diye kapısını kilitledi. Allen arkaya bakan küçük yemek odasında bir stüdyo kurdu. Adalana her yeri pırıl pırıl tutuyor ve yemek işlerini ayarlıyordu. Ragen formda kalmak için mahallede tempolu

koşular yapıyordu. Dairedeki ve işteki hayatı gayet düzenliydi.

Arthur şimdiki durumu onaylıyordu ve nihayet bir yere yerleştikleri için memnundu. Artık dikkatini tıp kitaplarına ve araştırmalarına verebilirdi.

Bu arada Billy Milligan'ın polisteki sabıka kaydı ilgili kişinin ihmali yüzünden hiç araştırılmadı.

(4)

Ragen, Channingway'e taşınmalarından iki hafta sonra civardaki fakir mahallelerden birinde tempolu koşu yaparken kaldırımın üzerinde oynayan ayakkabısız iki siyahi çocuk gördü. Aynı anda, şık giyimli beyaz bir adamın evlerin birinden çıkıp bir Cadillac'a bindiğini fark etti. Adamın kadın tüccarı olduğuna kanaat getirdi.

Hızla hareket ederek adamın yanına gitti ve onu arabaya yapıştırdı.

"Neyin var senin? Deli misin, nesin?"

Ragen elini kemerine götürdü ve bir tabanca çıkardı. "Cüzdanını ver."

Adam cüzdanını Ragen'a verdi. Ragen onu boşalttıktan sonra adama geri verdi. "Şimdi bas git."

Araba oradan ayrılınca Ragen cüzdandaki iki yüz dolardan fazla parayı çocuklara verdi. "Alın bunları. Kendinize ayakkabı alın, ev için de yiyecek."

Çocukların ellerinde parayla koşmalarını izleyerek gülümsedi.

Arthur, o gün daha sonra Ragen'ın hoş bir davranışta bulunmadığını söyledi. "Columbus şehrinde zenginlerden alıp fakirlere veren bir Robin Hood olarak dolaşamazsın," dedi.

"Bu bana keyif veriyor," dedi Ragen.

"Ama tabanca taşımanın tahliye şartlarına karşı gelmek olduğunu çok iyi biliyorsun, öyle değil mi?"

Ragen omuzlarını silkti. "Burası da kodesten farksız zaten," dedi.

"Bu söylediğin çok aptalca bir şey. Biz burada özgürüz."

"Özgür olup da ne yapıyoruz ki?"

Arthur giderek Allen'ın kuşkularının doğru olduğuna inanmaya başlamıştı. Spota giriş çıkışları kontrol altında tutabildiği müddetçe, Ragen bulunduğun yerin hapishane ya da başka bir yer olmasını umursamıyordu.

Ragen Columbus'un işçi sınıfının yaşadığı doğu kesimlerindeki mahalleleri gördükçe, zengin şirketlere ait cam ve çelikten yapılmış binaların gölgesinde yaşam savaşı veren bu insanların mücadelesini daha bir öfkeyle izlemeye başladı.

Bir gün öğleden sonra verandası bel vermiş, yıkık dökük bir evin önünden geçerken, kocaman mavi gözlü, sarı saçlı, çok güzel bir kız çocuğunun bir çamaşır sepetinin içinde oturduğunu gördü. Çocuğun kurumuş bacakları tuhaf bir açıyla bükük duruyordu. Kapı eşiğinde durmakta olan yaşlı bir kadın verandada ilerleyince, Ragen sordu: "Bu çocuğun neden bacak destekleri ya da tekerlekli sandalyesi yok?"

Yaşlı kadın dik dik baktı Ragen'a. "Bayım, sizin o dediklerinizin kaç para olduğundan haberiniz var mı? Sosyal Yardımlaşma'ya iki yıldır yalvarıyorum ama Nancy'ye hiçbir şey vermediler."

Ragen derin düşüncelere dalarak yoluna devam etti.

O akşam Arthur'a hangi tıbbi malzeme depolarının çocuklar için bacak desteği ya da tekerlekli sandalye sattığını bulmasını söyledi. Kitap okumasına ara vermek zorunda kaldığı için sinirlenen ve Ragen'ın buyurgan ses tonuna illet olan Arthur, yine de onu kırmadı ve tıbbi malzeme dağıtımı yapan bir iki yeri telefonla aradı. Kentucky'de, Ragen'ın belirttiği

ebatta çocuk ölçülerine uygun malzeme satan bir şirket olduğunu keşfetti. Ragen'a model numaralarını ve deponun adresini verdi ama "Bu bilgileri neden istiyorsun?" diye sormayı da ihmal etmedi.

Ragen yanıt vermeye tenezzül etmedi.

Ragen o gece arabasını, aletlerini ve naylon ipini alarak Louisville'in güneyine doğru yola çıktı. Hastane gereçleri satan depoyu buldu. Herkesin çıktığından emin olana kadar bekledi. İçeriye girmek zor olmayacaktı, hatta Tommy'ye bile gerek kalmayacaktı. Aletleri üstüne bağladı, tel örgünün üzerinden atladı, kayar gibi sessizce binanın sokaktan görünmeyen yan tarafına geçti ve atık su borusu boyunca uzanan tuğladan duvarı inceledi.

TV şovlarında ev hırsızlarının çatıya çıkmak için her zaman tırmanma kancası kullandıklarını görmüştü. Ragen o tür gereçleri küçümserdi. Çantasından çelik bir ayakkabı çekeceği çıkardı ve koşu ayakkabılarının sol tekinin bağcığını çözdü. Bu bağcıkla ayakkabı çekeceğini kıvrık tarafı ayakkabısının ucuna doğru aşağıya dönecek şekilde bağladı, böylece krampon görevi görecek bir çengel yaratmış oldu. Çatıya tırmandı, tepe penceresinde bir delik açtı, uzanarak pencerenin kilidini açtı ve bir askı aparatına bağlamış olduğu naylon ipe tutunarak binanın içine doğru kaydı. Yıllar önce Jim'le birlikte dağlara tırmandıkları günleri hatırlamıştı.

Ragen, Arthur'un verdiği model numaralarını bulana kadar deponun içinde neredeyse bir saat kadar arandı. Nihayet dört yaşındaki bir çocuk için bir çift bacak desteği ve bir de katlanır tekerlekli sandalye buldu. Pencerelerden birini açtı, bacak desteklerini ve tekerlekli sandalyeyi toprak zemine koydu ve kendisi de dışarı çıktı. Sonra her şeyi arabaya yükledi ve Columbus'a geri döndü.

Nancy'nin evine varıp kapıyı çaldığında sabah olmuştu.

"Küçük Nancy'ye vermek istediğim bir iki şey var," dedi pencereden ona bakmakta olan yaşlı kadına. Tekerlekli sandalyeyi arabadan çıkardı, açtı ve nasıl kullanılacağını gösterdi. Sonra da Nancy'ye bacak desteklerini bacaklarına nasıl takacağını anlattı.

"Bunları kullanmayı öğrenmek biraz vakit alır," dedi, "ama önemli olan yürüyebilmen."

Yaşlı kadın ağlamaya başladı. "Benim bunları size ödemek için asla yeterince param olmayacak," dedi.

"Ödemeniz gerekmiyor. Bu, zengin bir şirketin ihtiyacı olan bir çocuğa yaptığı bir yardım."

"Size kahvaltı hazırlayabilir miyim?"

"Bir kahve içerim."

Anneannesi mutfağa gidince küçük kız ona "İsmin ne?" diye sordu.

"Bana Ragen amca diyebilirsin," dedi Ragen.

Kız ona sarıldı. Yaşlı kadın kahvesini ve o güne kadar tattığı en güzel turtayı getirdi. Ragen turtanın tamamını yedi.

Akşam olunca Ragen yatağın içinde oturup tanımadığı birtakım seslerin konuşmalarını dinledi. Bunlardan biri Brooklyn aksanıyla konuşuyordu, diğeri ise durmadan küfrediyordu. Bir banka soygununda elde edilen paranın bölüşülmesiyle ilgili bir muhabbetti bu. Sessizce yataktan indi, tabancasını aldı ve evdeki tüm kapıları, tüm dolapları açtı. Kulaklarını duvarlara dayadı ama bu tartışma dairenin içinden bir yerden geliyordu. Aniden dönerek, "Kıpırdamayın! İkinizi de vururum!" diye bağırdı.

Sesler sustu.

Ragen daha sonra beynindeki bir sesin, "Sen kim oluyorsun da bana çenemi tutmamı söylüyorsun?" dediğini duydu.

"Kendini göstermezsen, ateş edeceğim."

"Kime edeceksin?"

"Neredesin sen?"

"Söylesem de inanmazsın."

"Ne demek istiyorsun?"

"Nerede olduğumu göremiyorum. Nerede olduğuma dair en küçük bir fikrim bile yok."

"Ama biriyle konuşuyorsun."

"Kevin'le tartışıyordum."

"Kevin de kim?"

"Bağırdığım adam."

Ragen bir an düşündü. "Etrafındaki şeyleri bir anlatsana bana. Neler görüyorsun?"

"Sarı bir lamba görüyorum. Kapının yanında da kırmızı bir koltuk var. TV cihazı çalışıyor."

"Nasıl bir TV bu? Hangi programı gösteriyor?"

"Beyaz bir dolap içinde. Büyük ve renkli bir RCA. *All in the Family* oynuyor."

Ragen kendi televizyon cihazına baktı ve bu yabancıların odanın içinde ama görünmez olduklarını anladı. Dairenin içini tekrar aradı. "Her tarafa baktım. Neredesin?"

"Seninle birlikteyim," dedi Philip.

"Nasıl yani?"

"Ben hep buradayım ve her zaman da buradaydım."

Ragen başını iki yana salladı. "Tamam. Artık kes sesini." Sonra sallanan koltuğa oturup sabaha kadar sallandı ve tanımadığı ötekiler olduğunu öğrenmenin şaşkınlığı içinde düşünüp durdu.

Ertesi gün Arthur ona Kevin ve Philip'ten bahsetti. "Onların *senin* beyninin birer ürünü olduğunu sanıyorum," dedi.

"Ne demek istiyorsun?"

"Sana önce işin mantıklı yönünü anlatayım. İçi dışı nefretle dolu biri olarak nasıl bir yıkıcı özelliğe sahip olduğunu biliyorsun. Nefret, şiddet yoluyla pek çok şeyi elde edebilir

ama idare etmesi zor olan bir duygudur. Eğer nefretin fiziksel gücünü muhafaza etmek ama kötü tarafından kurtulmak istersen dahi, yine de elinde kötü özellikleri olan bir duygu kalacaktır. Bizim beynimiz sendeki şiddet eğilimini kontrol altına almak, öfkenin seçici ve idare edilebilir bir hale gelmesini istiyordu. İçindeki kötülükten kurtulman ve öfkelenmeden güçlü olman için yaptığımız törpülemeler de, Philip ve Kevin'in yaratılmasına yol açtı."

"Onlar benimle aynı kişiler mi?"

"Onlar suç işleyen kişiler. Senin silahların onların elinde olduğu müddetçe, amaçlarına ulaşmak için insanların içine korku salmaktan çekinmeyeceklerdir. Onların güç algısının kaynağında yatan şey silahtır. Bunun onları senin seviyene getirdiğine inanırlar. Çok kindar kişilerdir, malla mülkle ilgili suçlar işlerler. Gereksiz yere suçlar işledikleri için ben Zanesville'den sonra onları 'istenmeyenler'in arasına koymuştum. Ama zaman karmaşasının yaşandığı durumlarda neler olduğunu sen de biliyorsun... Ragen, iyilikler de yapıyorsun ama senin özünde kötü olan bir taraf da var. Nefreti tam olarak temizleyecek bir yöntem yok ne yazık ki. Bu bizim güçlü ve saldırgan olmanın karşılığında ödediğimiz bir bedel."

"Kendi malınıza ve mülkünüze sahip çıktığınız takdirde," dedi Ragen, "zaman karmaşası da olmaz. Hapishanede bu iş daha iyiydi."

"Sen egemen olduğunda hapishanede de zaman karmaşası oluyordu ama sen bunu o anda değil de daha sonradan fark ediyordun. Philip, Kevin ve öteki 'istenmeyenler'in bazıları hapishanedeyken bile bizden zaman çaldılar. Şimdi onların Columbus ya da Lancaster'daki eski, sabıkalı arkadaşlarıyla temas halinde olmamaları büyük bir önem taşıyor. Aksi takdirde rahatlıkla şartlı tahliye ihlalinde bulunabilirler."

"Haklısın."

"Yeni arkadaşlar edinmemiz ve yeni bir hayata başlamamız gerek. Burada, Channingway'de çalışıyor olmak muhteşem bir fırsat... Toplumla uyum içinde olmalıyız." Arthur etrafına bakındı. "Daireye çekidüzen vermekle işe başlayabiliriz."

Arthur'un eylül ayında aldığı mobilyalar için 1,562.21 dolarlık bir fatura geldi. İlk ödemenin bir sonraki ay yapılması gerekiyordu.

İlk başlarda, Allen'ın Sharon Roth'la yaşadığı sorunların dışında, her şey yolunda gidiyor gibiydi. Neden olduğunu bilmiyordu ama bu kadın onda rahatsızlık yaratıyordu. Bir kere, Marlene'e çok benziyordu ve en az onun kadar buyurgan ve ukala idi. Sharon'ın da ondan hazzetmediğinden adı gibi emindi.

Eylül ayının ortasına gelindiğinde zaman karmaşası hepsini her zamankinden de fazla ambale etmeye başlamıştı. Allen kiralama ofisine gidiyor, iş emri belgesini alıyor, arabasıyla iş mahalline gidiyor ve işi yapması için dairede Tommy'nin gelmesini bekliyordu. Ama Tommy çoğu kez gelmiyordu. Kimse ona ulaşamıyordu ve onun yaptığı işleri yapacak başka biri de yoktu. Allen, su tesisatı ve ısıtma sistemi onarımlarını asla kendi başına halledemeyeceğini biliyordu. Ayrıca elektrikli bir şeye dokunduğu vakit bu işin felaketle sonuçlanacağının da farkındaydı.

Allen, Tommy gelene kadar genellikle sabırla bekliyordu. Tommy gelmediği zaman, iş emri belgesinin üzerine 'tamamlandı' diye yazarak imzasını atıyor ya da örneğin apartman kapısının kilidinin sıkışmış olduğunu ve o yüzden de içeri giremediğini yazıyordu. Bazı kiracıların işin yapılmadığından şikayet etmek için üç dört kez aradığı oluyordu. Bir keresinde üst üste dört şikayet telefonu gelince, Sharon Billy'yle birlikte arabayla apartman binasına gidip sorunun ne olduğunu görmek istedi.

"Tanrı aşkına, Bill," dedi, içine su çekmeyen bulaşık makinesine bakarak, "ben bile bunun nasıl onarılacağını biliyorum. Sen güya bir bakım elemanı olacaksın. Bu tür cihazları hemen onarabilmen gerek."

"Yapmıştım. Drenaj hattını onarmıştım."

"Demek ki sorun orada değilmiş," dedi Sharon.

Billy, Sharon'ı kiralama ofisinde bıraktığında, kadının ona kızdığını fark etti ve onu işten atacağından şüphelenmeye başladı.

Allen, Tommy'den işten atılmasını önlemek için John Wymer ve Sharon Roth'u bir şekilde etkileyecek bir şey yapmasını istedi.

Tommy'nin aklına ilk gelen şey, John Wymer'ın arabasına mavi perde* denen bir telefon sistemi kurmak ve buna dinleme cihazı yerleştirmek oldu.

"Bunu yapmak çok basit," dedi Allen, Wymer'a. "Böylece telefon şirketinin haberi bile olmadan kullanabileceğiniz bir araba telefonunuz olur."

"Bu yasa dışı bir iş olmaz mı?" diye sordu Wymer.

"Hiç de değil. Bütün yayın araçları parasızdır."

"Bunu gerçekten de yapabilir misin?"

"Bunu kanıtlayabilmemin tek bir yolu var. Bana malzeme parasını verirsiniz ve ben de sizin için bir tane ondan yaparım."

Wymer, Milligan'a pek çok soru sordu ve onun elektroniklerle ilgili bilgisi karşısında şaşkınlığa uğradı. "Biraz düşüneyim," dedi, "ama gerçekten de kulağa ilginç geliyor."

Birkaç gün sonra, Tommy kendi mavi perdesi için elektronik malzeme satan bir dükkandan alışveriş yaparken, gö-

* Kulaklıklara bağlı bir tuş takımıyla kullanılan ve kullanıcıların hiçbir ücret ödemeden yurt dışı telefon görüşmelerini yapmalarını sağlayan bir cihaz. (Ç.N.)

züne telefona takılabilen ve telefon çaldığı an aktive olan bir dinleme cihazı takıldı. Tüm yapması gereken şey, personelden birine ya da kiralama ofisine bir telefon açmak ve yanlış bir numarayı aramış gibi yaparak ahizeyi yerine koymaktı. Böylece ses kaydı makinesi devreye girecekti. Roth'un ya da Wymer'ın ofisini dinlediği takdirde, oralarda yasa dışı bir şeylerin dönüp dönmediğini anlayabilir ve edindiği bilgileri onları tehdit etmek ve onu işten atmak istedikleri takdirde peşini bırakmalarını sağlamak için kullanabilirdi.

Tommy bu elektronik dinleme cihazlarının bedelini, satın aldığı diğer malzemelerle birlikte Kelly and Lemmon'a yıktı.

O gece sessizce kiralama ofisine girdi ve kayıt cihazını Roth'un telefonuna taktı. Aynı şeyi Wymer'ın telefonuna da yaptı. Daha sonra, spota Allen girdi ve dosya dolaplarından bazılarını karıştırarak işine yarayacak birtakım bilgilere ulaşmak istedi. Dosyalardan biri dikkatini çekmişti. Bu dosya ön ofisin Channingway ve Williamsburg Meydanı'ndaki 'birinci sınıf hisse senedi yatırımcıları' olarak tanımladığı kişilerin bir listesini içeriyordu. Normal olarak bu kişilerin isimleri gizli olurdu. Apartmanların yöneticiliğini yapmak için Kelly and Lemmon'u tutan kişiler de bunlardı. Allen bu isimlerin bir kopyasını çıkardı.

Telefonlarda o dinleme cihazları, cebinde de bu liste olduğu müddetçe, kimse onu işten atamazdı.

Harry Codder Billy Milligan'ı ilk kez kırık ısıtıcı panellerini onarmak için Coder'ın apartmanına geldiğinde görmüştü.

Milligan ona, "Kendinize yeni bir ısıtıcı alabilirsiniz," dedi. "Size bir tane getirebilirim."

"Kaça patlar?" diye sordu Coder.

"Size bir şeye patlamaz," dedi Billy. "Kelly and Lemmon'da onun eksikliğini hissetmezler bile."

Coder, bir Columbus polis memuru olduğunu ve Channingway'de yarı zamanlı güvenlik görevlisi olarak çalıştığını bile bile Milligan'ın böyle bir teklifte nasıl bulunabildiğine şaşırdı.

"Bir düşüneyim," dedi.

"Karar verince beni ararsınız," dedi Milligan. "Size onu ücretsiz de takarım."

Milligan oradan ayrılınca Coder onu sıkı bir gözetim altında tutmaya karar verdi. Channingway ve Williamsburg Meydanı apartmanlarında son sıralardaki hırsızlık olayları artmıştı. Bütün belirtiler bunun elinde genel pas anahtarı olan birinin yaptığına işaret ediyordu.

Bir gün, Milligan'la hemen hemen aynı dönemde işe alınan bakım elemanlarından biri John Wymer'ı aradı. Adam Wymer'a Milligan hakkında bilgi sahibi olması gerektiğini söyleyince, Wymer onu ofise çağırdı.

"Bunu söylemeye çekiniyorum ama," dedi adam, "bu Milligan denen kişi tuhaf biri."

"Ne demek istiyorsun?"

"Kiralama ofisindeki kızları böcekle rahatsız ediyor."

"Böcekle derken, gerçek böceği mi kastediyorsun, yoksa..."

"Onları elektronik böcekle dinlediğini kastediyorum."

"Ah, yok artık!"

"Ciddi söylüyorum."

"Elinde kanıt var mı?"

Adam odanın içini tedirgin bakışlarla taradı. "Milligan'ın kendisi söyledi bana. Kiralama ofisinde Carol ve Sharon'la yaptığım bir konuşmayı bana kelime kelime tekrarladı. Odada sadece üçümüz vardık ve yüksek sosyetedekilerin hemen hemen hepsinin uyuşturucu kullandığından ve buna benzer şeylerden bahsetmiştik. Bana ayrıca kızlar yalnızken, soyun-

ma odasındaki erkeklerden bile daha küfürlü konuştuklarını söyledi."

Wymer parmaklarıyla düşünceli bir şekildemasaya hafifçe vurdu. "Billy böyle bir şeyi neden yapsın ki?"

"İşten atılması halinde elinde Sharon ve Carol aleyhinde kullanabileceği sürüyle bilgi olduğunu söyledi. Kendi gemisi batarsa, Kelly and Lemmon da dahil olmak üzere, herkesin gemisi batacakmış."

"Bu çok aptalca... Böyle bir şeyi nasıl yapabilir ki?"

"Bana dediği kadarıyla, arabanız için para almadan bir mavi perde yapacağını teklif etmiş size."

"Bu doğru ama ben bunu kabul etmedim."

"Bir de araba telefonunuza böcek koymayı planladığını, böylece sizi takip edebileceğini söyledi."

Wymer, adam gittikten sonra Sharon'ı çağırdı. "Sanırım Milligan konusunda sen haklıydın," dedi. "Onu işten çıkarsan iyi olacak."

Sharon o gün öğleden sonra Billy'yi kiralama ofisine çağırdı ve işten atıldığını söyledi.

"Ben gidersem, sen de gidersin," dedi Billy. "Burada fazla kalabileceğini sanmıyorum."

O gün akşamüzeri, çalan kapısını açmaya giden Sharıon karşısında üzerine yelekli, mavi bir takım geçirmiş olan ve tam bir işadamı gibi görünen Milligan'ı görünce şaşırdı.

"Yarın saat birde bölge başsavcısının ofisinde olman gerektiğini söylemek için uğradım," dedi. "John Wymer'ı da görmem gerek. Eğer savcının ofisine kendi başına gidemezsen seni almak için araba gönderecekler." Sonra da arkasını dönüp gitti.

Sharon bunun bir saçmalık olduğunu biliyordu ama yine de korkmuştu. Milligan'ın neden bahsettiğini ya da savcının onu neden görmek isteyeceğini bilmiyordu. Milligan'ın

bu işle ne gibi bir ilgisi olabilirdi? Bu adam kimdi ve neyin peşindeydi? Bir şeyden emindi: Sıradan bir bakım elemanı değildi Milligan denen adam.

Tommy saat beş buçukta doğruca o saatte kapanmış olan kiralama ofisine gitti, içeri girdi ve telefondaki böceği çıkardı. Ofisten ayrılmadan önce Carol için bir not bırakmaya karar verdi. Wymer'a bilgi verdikten sonra, onun da işten atılacağını biliyordu. İki kadının paylaştığı çalışma masasındaki takvimin yaprağını çevirerek 26 Eylül 1977 Pazartesi gününü gösteren ertesi günün sayfasını açtı. Tarihin altına da bir not düştü:

YENİ BİR GÜN!
Vakit varken
Keyfini çıkar!

Sonra sayfayı yeniden cuma gününe getirdi.

John Wymer günün sonunda ofisten ayrılınca, Tommy içeri sızdı ve onun telefonundaki dinleme cihazını da çıkarttı. Tam oradan çıkarken Kelly and Lemmon'un bölge gözetmeni Terry Turnock'la burun buruna geldi.

"Burada ne yapıyorsun, Milligan?" diye sordu Turnock. "Senin işten çıkarıldığını sanıyordum."

"John Wymer'ı görmeye gelmiştim. Bu şirkette herkese açıklamak üzere olduğum birtakım şeyler dönüyor. Ben bunları yetkili kişilere ve yatırımcılara açıklamadan önce John'a bir şans tanımak istiyorum."

"Sen neden bahsediyorsun?"

"Eh, John'un da gözetmeni olduğunuza göre, sanırım bunu ilk duyan kişi siz olmalısınız."

John Wymer işten çıkıp evine gittikten ve akşamın keyfini çıkarmak için rahat bir koltuğa çöktükten az sonra, Terry Turnock'tan bir telefon geldi. Turnock onun hemen ofise gel-

mesini söylüyordu. "Tuhaf şeyler oluyor. Milligan burada ve sanırım gelip onun anlattıklarına bir kulak vermen gerekecek."

Wymer gelince, Turnock ona Milligan'ın kendi dairesine gittiğini ama az sonra gelip onlarla konuşacağını söyledi.

"Neler söyledi?" diye sordu Wymer.

"Bazı suçlamalarda bulundu. Kendisi anlatsın, daha iyi olur."

"Bu adamla ilgili olarak içimde tuhaf bir his var," dedi Wymer çalışma masasının çekmecesini açarken. "Bu konuşmayı ses kayıt cihazına kayda alacağım."

Küçük makinenin içine yeni bir kaset koydu ve çekmeceyi yarı açık bıraktı. Milligan kapıdan girdiği anda, Wymer küçük dilini yutar gibi oldu. O güne kadar onu sadece iş kıyafetiyle görmüştü. Şimdi ise üzerindeki üç parçalı bir takım elbise vardı ve kravat da takmıştı. Bu haliyle yetkili bir kişi görünümündeydi.

Milligan oturdu ve baş parmaklarını yeleğine geçirdi. "Şirketinizde sizin de bilmeniz gereken bazı şeyler oluyor," dedi.

"Ne gibi?" diye sordu Turnock.

"Yapılan işlerin çoğu yasa dışı. Size ben savcıya gitmeden önce bu sorunları çözmeniz için bir fırsat tanımak istiyorum."

"Pekala, Bill, neden bahsettiğini anlatır mısın?"

Allen tam bir buçuk saat boyunca kiralama ofisindeki kayıtların nasıl manipüle edildiğini, Channingway ve Williamsburg Meydanı yatırımcılarının nasıl dolandırıldığını anlattı. Boş olduğu bildirilen bazı dairelerde bazı çalışanların arkadaşları oturmaktaydı ve bu kişiler bu dairelerin kiralarını toplayıp ceplerine atıyorlardı. Ayrıca, Kelly and Lemmon yasa dışı olarak elektrik hatlarına giriyor ve elektrik şirketini dolandırıyordu.

Allen, Wymer'ın bu dolandırıcılık ve güveni kötüye kullanma durumlarından haberdar olduğuna inanmadığını ama

şirketteki hemen herkesin bir şekilde bu işin içinde olduğunu söyledi. Bunların arasında özellikle de belirli bir kiralama ofisi gözetmeni vardı ve bu kişi kadın arkadaşlarının bu dairelerde kalmasına izin vermekteydi.

"Sana bu konuyu enine boyuna araştırmak ve suçluları adaletin önüne çıkarman için zaman tanıyorum, John," dedi. Ama eğer bunu yapmaz ya da yapamazsan, *Columbus Dispatch*'e haber vererek bu konuların ortaya çıkmasını sağlayacağım."

Wymer çok endişelenmişti. Karaktersiz birtakım çalışanların bu tür skandal yaratacak işlere girişmiş olması mümkündü tabii. Milligan'ın konuşma tarzından, Sharon Roth'un bu işin arkasındaki en önemli kişi olduğu belli oluyordu.

Wymer öne eğildi. "Sen kimsin, Billy? Bize söyler misin?" dedi.

"Ben sadece ilgili taraflardan biriyim."

"Özel bir dedektif filan mısın?" diye sordu Turnock.

"Şu anda kendimi afişe etmek gibi bir derdim yok. Şimdilik, güvenilir hisse senedi yatırımcılarının bazılarının menfaati için çalıştığımı söyleyebiliriz."

"Senin sıradan bir bakım elemanı olmadığını hep sezmiştim zaten," dedi Wymer. "Gözüme fazla parlak görünmüştün sanırım. Demek ki yatırımcılar hesabına çalışıyorsun. Bunların hangileri olduğunu söylemem mümkün mü acaba?"

Milligan dudaklarını büktü ve başını dikleştirdi. "Size tam olarak yatırımcılar hesabına çalıştığımı söylemedim."

"Eğer öyle değilse," dedi Turnock, "o zaman büyük bir ihtimalle Kelly and Lemmon'un itibarını yerle bir etmek için rakip bir şirket tarafından gönderilmiş olmalısın."

"Öyle mi dersiniz?" dedi Milligan, parmak uçlarını uç uca getirerek. "Böyle düşünmenize neden olan şey ne olabilir?"

"Pekala, bize *kimin* hesabına çalıştığını söyler misin?" diye sordu Wymer.

"Size sadece Sharon Roth'u buraya çağırmanızı ve size anlattığım konularla ilgili olarak onu sorgulamanız gerektiğini söyleyebilirim."

"Yaptığın suçlamaları elbette ki araştıracağım, Bill. Ayrıca bu konuyu ilk olarak benim dikkatime getirdiğin için de çok memnunum. Eğer Kelly and Lemmon'da şerefsiz birtakım çalışanlar varsa, onların hakkından geleceğimden emin olabilirsin."

Milligan küçük bir ses kayıt cihazının gömleğine takılı olduğunu göstermek için sol kolunu Wymer ve Turnock'a doğru uzattı. "Bu konuşmanın kaydedildiğini söylemem gerek," dedi. "Bu bir alıcıdır, buradan uzak bir yerde bütün bu konuşmaları kaydeden bir başka kişi daha var."

"İyi etmişsin," dedi Wymer gülerek ve çalışma masasının yarı açık duran çekmecesini işaret etti. "Çünkü ben de konuşmaların tamamını kaydetmiş bulunmaktayım."

Milligan da güldü. "Pekala, John. Bu işi temizlemek ve suçluları işten atmak için pazartesiden itibaren üç günün var. Yoksa bildiklerimi açıklayacağım."

Wymer, Milligan gittikten hemen sonra Sharon Roth'u evinden aradı ve ona bu suçlamalardan bahsetti. Sharon bunların yalan olduğunu söyleyerek itiraz etti ve kiralama ofisinde kimsenin şirketten bir şey çalmadığına dair yeminler etti.

Milligan tarafından dinlendiğini anlayan Sharon, pazar günü ofisine giderek etrafta iyice bakındı ama hiçbir şey bulamadı. Milligan ya bir ara içeri sızıp cihazları almıştı, ya da blöf yapıyordu. Gözü çalışma masasının üzerindeki takvime ilişti ve otomatik olarak sayfayı cumadan pazartesiye çevirdi. Sayfada yazılı olan notu işte o sırada gördü:

YENİ BİR GÜN!
Vakit varken
Keyfini çıkar!

Aman Tanrım, diye düşündü. Onu işten attığım için bu adam beni öldürecek.

Dehşet içinde Terr Turnock'u çağırdı ve notu ona gösterdi. Yazıyı Milligan'ın yazı örnekleriyle karşılaştırdılar. Evet, onun elinden çıkmıştı.

Milligan pazartesi günü saat iki buçukta Sharon'a telefon etti ve ona perşembe günü saat bir buçukta Franklin bölge savcısının ofisinde olması gerektiğini söyledi. Bu mesajını göz ardı ettiği takdirde onu almak için bir polisle birlikte gelecekti. Bu da çok hoş olurdu doğrusu...

Harry Coder, o akşam Milligan'ın dairesine giderek kiralama ofisindeki kızları rahatsız etmekten vazgeçmesini söyledi.

"'Vazgeç' diyerek ne söylemek istiyorsunuz? Benim bir şey yaptığım yok."

"Bak, Bill," dedi Coder. Kızların gerçekten de savcının ofisine gitmesi için birer mahkeme celbi gerekir."

"Bu konu neden sizi bu kadar ilgilendiriyor?" diye sordu Milligan.

"Kızlar benim bir polis memuru olduğumu biliyorlar. Bu işle ilgilenmemi onlar benden istediler."

"Bir korkuları mı var, Harry?"

"Hayır, Bill. Korktukları filan yok. Sadece bir sıkıntı çıksın istemiyorlar."

Allen bu konunun şimdilik gündemden düşmesini istiyordu ama Sharon Roth'un işten atılmasını eninde sonunda sağlayacaktı. Bu arada, hâlâ şirketin verdiği dairede kalıyordu ama en kısa zaman içinde yeni bir iş bulması gerekiyordu.

Allen sonraki iki hafta boyunca hiç durmadan iş aradı ama doğru düzgün bir şey bulmak imkansızdı. Ne yapacak bir işi, ne de iki laf edebileceği birileri vardı. Sürekli olarak zaman karmaşası yaşıyor, depresyonu artıyordu.

13 Ekim 1977 günü, John Wymer'ın gönderdiği tahliye ihbarı geldi. Yazıyı alınca evin içinde deli danalar gibi dolanmaya başladı. Şimdi nereye gidecekti? Ne yapacaktı?

Odanın içinde volta atarken, birden Ragen'ın 9 milimetrelik Smith Wesson'unu şöminenin üzerindeki rafta bıraktığını fark etti. Bu silah neden böyle ortalıktaydı? Ragen'ın ne derdi vardı? Bu ve dolaptaki 25 milimetrelik İtalyan tabanca onu tahliye şartlarını ihlalden yeniden kodese gönderebilirdi.

Volta atmayı bırakarak derin bir nefes aldı. Ragen belki de içten içe, kendisi bile bilmeden, böyle bir şey olmasını, yani tehlikeli bir yer olan hapishaneye gitmeyi istiyordu. Böylece spota kimin girip girmeyeceği üzerinde hakimiyeti olacaktı!

"Bunu daha fazla kaldıramayacağım, Arthur," dedi Allen, yüksek sesle. "Bu kadarı yetti bana!"

Gözlerini kapattı ve oradan ayrıldı...

Ragen başını hemen kaldırdı ve yalnız olduğundan emin olmak için etrafına bakındı. Masanın üzerindeki faturaları gördü ve işten para gelmediği için dar boğazda olduklarını anladı.

"Pekala," dedi yüksek sesle. "Genç olanlarımızın yaklaşmakta olan kış için giysileri ve yiyecek yemekleri olmalı. Onun için bir soygun yapacağım."

14 Ekim Cuma günü, Smith Wesson tabancasını omuz kılıfının içine koydu. Üzerine kahverengi, balıkçı yaka bir süveter geçirdi. Koşu ayakkabılarını, kahverengi koşu ceketini, kot pantolonunu ve rüzgarlığını giydi. Üç adet 20lik Bitefamin yuttu, üstüne biraz votka içti ve şafak sökmeden evden çıkarak Ohio Üniversitesi kampüsüne doğru tempolu bir koşu tutturdu.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

(1)

Ragen, Columbus şehrinin bir ucundan bir ucuna tempolu olarak tam on yedi kilometre koştu ve cuma sabahı saat yedi buçukta Ohio Üniversitesi'nin kampüsündeki Doğu Belmont park alanına geldi. Uygulamak istediği bir plan yoktu aklında, tek düşüncesi soyabileceği birini bulabilmekti. Tıp Fakültesi ile otopark arasındaki bordürde altın renkli bir Toyota'yı park etmekte olan bir kadın gördü. Kadın arabadan çıkınca, Ragen onun önü açık olan güderi paltosunun altına kestane rengi bir pantolon takım giymiş olduğunu gördü. Başını çevirerek başka biri var mı diye bakındı; bir kadını soymak gibi bir niyeti yoktu.

Olan biteni seyretmekte olan Adalana, Ragen'ın neden orada olduğunu biliyordu. Onun şehrin bir ucundan bir ucuna yaptığı koşu, aldığı amfetamin ve içtiği votka nedeniyle yorgun olduğunun farkındaydı. Onun spottan çıkmasını istedi...

Adalana kadına yaklaştığında onun yolcu koltuğunun olduğu yerden birkaç kitap ve bir kağıdı almak için öne doğru eğildiğini gördü. Ragen'ın tabancasını omuz kılıfından çıkardı ve kadının koluna bastırdı.

Kadın dönüp bakmaya gerek duymadan güldü. "Haydi, çocuklar, şakalaşmanın zamanı değil."

"Lütfen arabanın içine girer misin?" dedi Adalana. "Kısa bir geziye çıkıyoruz."

Carrie Dryer dönüp bakınca yanındaki kişinin arkadaşlarından biri değil, tanımadığı biri olduğunu gördü ve adamın eldivenli elinde bir tabanca tuttuğunu fark edince, bu işin bir şaka olmadığını anladı. Adamın ona yolcu koltuğunu işaret etmesi üzerine el freninin üzerinden sürünerek geçti ve oraya oturdu. Adam sonra Carrie'nin arabasının anahtarlarını aldı ve şoför mahalline geçti. İlk başta acil durum frenini boşa almakta zorlandı ama sonunda otoparktan çıkmayı başardı.

Carrie Dryer onu iyice inceledi, kızıla çalan kahverengi saçları, düzgün kesilmiş bıyıkları ve sağ yanağında da bir et beni vardı. Yakışıklı ve yapılı bir gençti, 82 kilo ve 1.78 metre boyunda olmalıydı.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu.

"Bir yerlerde gezineceğiz," dedi adam, yumuşak bir sesle. "Columbus'un çevresini pek iyi bilmiyorum."

"Bakın," dedi Carrie, "benden ne istediğinizi bilmiyorum ama bugün görme ölçümü dersinden bir sınavım var."

Adam arabayı bir fabrikanın otoparkına çekti ve motoru durdurdu. Carrie onun gözlerinin nistagmus durumunda olduğu gibi sağa sola kaydığını fark etti. Polise söylemeyi unutmaması gereken bir şeydi bu.

Adam Carrie'nin cüzdanını karıştırdı, ehliyetini ve kimliğini belirten diğer belgeleri çıkardı ve sert bir sesle, "Polise gidersen hesabımı ailenle paylaşırım," dedi. Sonra kadının sağ elini Toyota'nın kapısının koluna kelepçeyle bağladı. "Sınavım var demiştin, değil mi?" diye mırıldandı, "ben arabayı sürerken biraz ders çalışmak istersen, benim için bir mahsuru yok."

Ohio Devlet Üniversitesi kampüsünün kuzeyine doğru yol almaya başladılar. Adam bir süre sonra arabayı bir tren yolu geçidinde, rayların üzerinde durdurdu. Bir tren ağır ağır demiryolu hattı üzerinden gelmekteydi. Arabadan atladı ve bagaj tarafına geçti. Carrie adamın onu hattın üzerinde, elleri

kelepçeli bir şekilde bırakacağını düşünerek dehşete kapıldı. Onun deli olabileceğini düşünüyordu.

Arabanın lastikleri rayların üzerinde giderken çıkardığı pat pat sesleri duyduğu andan itibaren spotu Adalana'dan devralmış olan Kevin, arkaya geçti ve lastiklerin iyi durumda olduğunu gördü. Bir tanesi patlamış olsaydı oradan koşarak uzaklaşırdı ama her şey yolunda gibi duruyordu. O yüzden arabanın içine girdi ve yeniden yola koyuldu.

"Pantolonunu çıkar," dedi Kevin.

"Ne?"

"Lanet olası pantolonunu çıkar diyorum sana!" diye bağırdı.

Bu ani ruh hali değişikliğinden korkan Carrie onun dediğini yaptı. Adamın bunu onun kaçmasını engellemek için yaptığını düşünüyordu. Haklıydı da... Eli kelepçelenmemiş olsaydı bile, elbiseleri üzerinde değilken kaçmayı asla düşünmezdi.

Adamı kızdırmamak için gözlerini optometri kitabından kaldırmamaya özen gösteriyordu. Bir ara, batı King Caddesi'ne saptıklarını fark etti. Adam daha sonra kuzey Olentangy Nehri Yolu'na girdi. Belli ki onu şehir dışına çıkarıyordu. Bu arada kendi kendine konuşuyordu: "Tam da bu sabah kaçtım... onu bir beyzbol sopasıyla iyi bir dövdüm..."

Bir mısır tarlasından, sonra da bir karayolu barikatından geçtiler. Adam bunun etrafından dolandı ve birtakım hurda arabaların yanından geçerek ağaçlık bir alana girdi.

Carrie'nin aklına koltukla vites kolu arasında tuttuğu keskin makas geldi ve bir an onu kapıp adama saplamayı düşündü. Ama makasa baktığı anda adam, "Komik bir şey yapmaya kalkışma sakın," diyerek cebinden bir sustalı çakı çıkardı. Sonra arabayı park etti, kelepçeleri kapının kolundan çıkardı ama kadının sağ kolunda takılı bıraktı ve güderi paltosunu çamurlu zemine yaydı.

"Külotunu çıkar," diye fısıldadı, "ve yere yat."

Carrie Dryer onun gözlerinin yine sağa sola kaydığını gördü...

Adalana kadının yanında yere uzandı ve gözlerini ağaçlara dikti. Philip ve Kevin'in neden sürekli olarak spotu ondan aldıklarına bir türlü akıl sır erdiremiyordu. Direksiyondayken tam iki kez spottan çıkarmışlardı onu. Onların spottan çıkmasını istemekten başka bir şey gelmemişti elinden. Her şey karman çormandı...

Yanında yatmakta olan kadına, "Yalnız olmanın nasıl bir şey olduğunu biliyor musun?" diye sordu. "Sana kimsenin uzun bir süreden beri sarılmaması ne demektir? Ye sevginin ne demek olduğunu bilmemek?"

Carrie Dryer hiç sesini çıkarmadı ve Adalana ona aynen Marlene'e sarıldığı gibi sarıldı.

Ama bu genç kadın pek ufak tefekti ve başka bir sorunu da var gibiydi. Adalana içine girmeye ne kadar gayret ederse etsin, Carrie Dryer'ın kasları kasılıyor ve onu dışarıya atıyor, onu reddediyordu. Bu hem tuhaf, hem de dehşet verici bir durumdu. Kafası karışan Adalana, spottan çıktı...

Carrie hıçkırarak adama fiziksel bir sorunu olduğunu ve bu yüzden bir jinekoloğa gitmekte olduğunu söyledi. Ne vakit biriyle yatmak istese, kasları bu şekilde kasılıyordu. Carrie, gözleri sağa sola kaymaya başlayan adamın aniden öfkelendiğini ve kabalaştığını fark etti.

"Columbus'taki lanet olası sürüyle kız içinden, bula bula hiçbir şey yapamayacağım birini mi buldum yani ben?" diye hırladı.

Kadının külotunu giymesine izin verdi ve ona arabaya girmesini söyledi. Carrie onun yeniden değiştiğini fark etti. Adam uzanıp ona bir kağıt havlu parçası uzattı. "Al," dedi yumuşak bir sesle, "burnunu sil şuna."

Adalana şimdi iyice asabileşmişti. Ragen'ın bu geziyle ilgili ilk amacını hatırladı ve eli boş döndüğü takdirde onun şüphesini çekeceğini düşündü.

Carrie tecavüzcünün yüzünde gerçek bir endişeyi yansıtan bir ifade olduğunu gördü. Onun adına üzüldü ve adamın ne gibi bir sıkıntısı olabileceğini anlamaya çalıştı.

"Biraz para bulmam gerek," dedi adam, "yoksa birisi çok öfkelenecek."

"Yanımda hiç para yok," dedi Carrie, yeniden ağlamaya başlayarak.

"O kadar üzülme." Adam ona bir parça kağıt havlu daha uzattı. "Dediklerimi yaparsan sana kötü bir şey yapacak değilim."

"Bana ne istersen yapabilirsin ama aileme dokunma. Dilersen tüm paramı vereyim ama onlara ilişme."

Adam arabayı park ettikten sonra Carrie'nin cüzdanını yeniden karıştırmaya başladı ve çek defterini buldu. Hesabında dört yüz altmış dolar vardı. "Bu hafta için ne kadar paraya ihtiyacın olacak?" diye sordu.

Carrie göz yaşları arasında, "Elli ya da altmış dolar kadar," dedi.

"Pekala," dedi adam, "kendine altmış dolar bırak ve bana dört yüz dolarlık bir çek yaz."

Kitaplar ve eğitimi için gerekli olan o parayı bir daha bir araya getiremeyeceğini bilmesine rağmen Carrie hem şaşırmış, hem de sevinmişti.

"Şimdi de gidip bir bankayı soyacağız," dedi adam aniden, "sen de benimle geleceksin."

"Hayır gelmeyeceğim!" diye bağırdı Carrie bütün gücüyle. "Bana dilediğini yapabilirsin ama bir bankayı soyman için sana yardım etmeyeceğim."

"Bankaya gidip senin çekini bozduracağız," dedi adam ama biraz düşündükten sonra, "böyle ağlarsan, bir sorun ol-

duğunu anlarlar. Bankaya girip çek bozduracak kadar tutarlı bir ruh hali içindeymişsin gibi durmuyorsun hiç. İşimi berbat edebilirsin."

"Herhangi bir sorunum olduğunu sanmıyorum," dedi Carrie ağlamaya devam ederek. "Başına silah dayanmış biri olarak bence gayet iyi durumdayım."

Adam homurdanmakla yetindi.

Ohio Ulusal Bankası'nın 770 Batı Broad Sokağı'nda, arabanın içindeyken bile işlem yapılabilen bir şubesini buldular. Adam tabancayı dışarıdan görünmeyecek şekilde ikisinin arasına koydu ve Carrie kimliğini çıkarırken namluyu ona doğrulttu. Carrie çekin arkasına imzasını atarken bir an 'İmdat' diye yazmayı düşündü ama adam onun zihnini okumuş gibi hemen "Arka tarafa bir şey yazmayı aklından bile geçirme," dedi.

Carrie'nin çekini ve kimliğini veznedara uzattı ve bekledi. Oradan uzaklaşırlarken Carrie'ye, "Dilersen polise gidip soyulduğunu haber verebilir ve çekin nakde çevrilmesini durdurmalarını talep edebilirsin. Çekin sana zorla yazdırıldığını söylersin, böylece kazıklanan taraf banka olur."

Şehir merkezindeki Broad Sokağı ve High Sokağı civarına geldiklerinde trafikte sıkıştılar. "Direksiyona geç ve arabayı sür," dedi adam. "Polise gidersen benim eşkalimi verme. Gazetelerde bir şey görürsem, senin ya da ailenden birilerinin hesabını görmek için ben değil, başka birileri gelir, ona göre."

Sonra kapıyı açtı, hızlıca yürüyerek oradan uzaklaştı ve kalabalığın arasına karıştı.

Ragen etrafına bakındı; kendisini Ohio Devlet Üniversitesi'nin otoparkında bulmayı umuyordu ama akşamüstü olmuştu ve Lazarus Alışveriş Merkezi'ndeydi. Zaman nereye uçup gitmişti? Elini cebine daldırdı ve orada bir tomar kağıt para buldu. Demek ki başarmıştı; birini soymuştu ve soyduğunu da unutmuştu.

Reynoldsburg'a doğru doğuya giden bir otobüse bindi.

Channingway'e geri geldiğinde parayı ve Master kredi kartını yüklüğün raflarından birine koydu ve yatağına girdi.

Arthur bundan yarım saat sonra uyandı. Kendisini taptaze hissediyordu ama bu vakte kadar uyumuş olduğu için şaşırmıştı. Bir duş aldı, temiz iç çamaşırları giyerken rafın üstündeki parayı gördü. Bu para hangi cehennemden gelmişti buraya? Birileri boş durmamıştı anlaşılan. Eh, burada durduklarına göre gidip yiyecek bir şeyler alsa ve bir iki fatura ödese iyi olurdu. En önemlisi de araba taksitinin ödenmesiydi.

Arthur tahliye ihbarını eliyle bir kenara itti. Oğlanlar işten atıldıkları için John Wymer dairenin kirasını talep ediyordu. Neyse, kira bekleyebilirdi. Kelly and Lemmon'la nasıl başa çıkabileceğini biliyordu. İstedikleri kadar tahliye ihbarı gönderebilirlerdi. Mahkemeye çıkarıldığı takdirde, Allen yargıca bu adamların ona zorla kendi işini bıraktırdıklarını, bakım elemanı olmanın bir şartı olarak bu dairede kalmasını istediklerini ve tam kredi kartıyla yeni eşyalar alıp yerleşmek üzereyken onu işten çıkardıklarını ve sokağa atmaya çalıştıklarını söyleyecekti.

Yargıcın evden çıkması için ona doksan günlük bir süre tanıyacağını biliyordu. Nihai tahliye ihbarından sonra bile, evden çıkması için üç günü daha olacaktı. Bu süre, Allen'a yeni bir iş bulmak, biraz para biriktirmek ve yeni bir daire bulmak için yeterli olurdu.

Adalana o akşam bıyıklarını tıraş etti. Yüzündeki tüylerden oldum olası nefret etmişti zaten.

Tommy, Billy'nin kız kardeşine söz vermişti. Fairfield Bölge Fuarı'nın son günü olan cuma gününü Lancaster'da onunla birlikte geçirecekti. Dorothy ve Del fuarda bir lokanta işletme imtiyazı almışlardı ve orayı kapatırken yardıma ihtiyaçları ola-

bilirdi. Şifonyerin üzerinde duran parayı aldı. Fazla bir şey değildi... Sonra da Allen'dan onu Lancaster'a götürmesini istedi. Fuarda Kathy'yle harika bir gün geçirdi. Birlikte eğlence trenlerine bindiler, oyunlar oynadılar, sosisli sandviçler yediler ve kök birası içtiler. Eski günlerden bahsettiler, Jim'in yeni rock grubuyla batı Kanada'da ve Challa'nın da Hava Kuvvetleri'nde neler yaptığına dair yorumlarda bulundular. Kathy ona bıyığını kestiği için çok sevindiğini söyledi.

Dorothy'nin ızgara bölümünde olduğu lokantaya geri geldiklerinde, Tommy sessizce onun arkasına geçip bir elini ızgaranın borusuna kelepçeledi. "Bütün gün ateş fışkıran bir ocağın başında bir köle gibi çalışmak istiyorsan," dedi, "en iyisi seni burada zincirle bağlamak." Dorothy güldü.

Tommy fuar bitene kadar Kathy'yle birlikte kaldı; daha sonra arabayı Channingway'e kadar Allen kullandı.

Arthur tıp kitaplarını okuyarak sakin bir pazar günü geçirdi. Pazartesi günü ise Allen yeni bir iş aramak için sokaklara düştü. Bütün hafta boyunca telefon konuşmaları yaptı, iş başvurusu formları doldurdu ama bir iş bulamadı.

(2)

Ragen cuma akşamı, uykuya daldığını sanarak aniden yataktan fırladı. Şifonyerin yanına gitti. Çaldığını bile hatırlamadığı o para yerinde değildi. Gömme dolaba gitti, oradaki .25 kalibrelik otomatik tabancayı çıkardı. Kapıları tekmeleyip açtı ve o uyurken dairesine giren ve parasını çalan hırsızı bulmak için tüm daireyi didik didik aradı. Ama dairede kimse yoktu. Arthur'a ulaşmayı denedi. Ondan da bir yanıt alamayınca, öfkeyle kumbarayı parçaladı ve içindeki on iki doları kaptığı gibi bir şişe votka almak için dışarı fırladı. Sarhoş bir şekilde daireye geldi ve esrar içti. Kara kara, faturaları nasıl hallede-

ceğini düşünüyordu. Önceki parayı nasıl bulduysa, yine aynı yöntemi denemesi gerektiğine karar verdi.

Birkaç amfetamin aldı, tabancasını kemerindeki kılıfa geçirdi ve koşu üstlüğünü ve bir de rüzgarlığını giyerek sokağa çıktı. Columbus'un batısına doğru tempolu bir koşu tutturdu ve sabahın yedi buçuğunda Ohio Devlet Üniversitesi'nin Wiseman otoparkına vardı. At nalı şeklindeki Buckeyes futbol stadyumunu uzaktan görebiliyordu. Okulun otoparkın karşı tarafına düşen modern görünümlü beton ve cam binasında üzerinde UPHAM SALONU yazan bir levha vardı.

Tam o sırada kısa boylu, tombalak bir hemşire kapıda belirdi. Buğday tenli, çıkık elmacık kemikli bir kızdı bu. Arkadan at kuyruğu şeklinde topladığı örgülü, uzun ve siyah saçları vardı. Beyaz bir Datsun'un arkasına doğru yürümekte olan bu kızı eskiden görmüş gibi tuhaf bir hisse kapıldı. İçlerinden biri, muhtemelen de Allen, onu uzunca bir süre önce öğrencilerin takıldığı Castle isimli yerde görmüş olabilir diye düşündü.

Ragen geri dönüp oradan ayrılmak üzereyken, Adalana onun spottan çıkmasını diledi...

Donna West, üniversitenin psikiyatri hastanesindeki on bir-yedi nöbetinden çıktığında kendisini bitkin hissediyordu. Nişanlısına birlikte kahvaltı etmek için onu hastaneden arayacağını söylemişti ama korkunç bir geceden sonra bu sabah da o saatlere kadar çalışmıştı ve tek isteği bir an önce buradan kurtulmaktı. Otoparka doğru yürürken, yanından bir arkadaşı geçerek ona el salladı ve selam verdi. Donna, her vakit özenle Upham Salonu'na bakan ilk sırada park ettiği arabasına doğru ilerledi.

"Hey, bir dakika," diye bağırdı arkasından biri.

Dönüp baktığında kot pantolon ve rüzgarlık giymiş genç birinin otoparkın diğer ucundan ona el salladığını gördü. Yakışıklı bir oğlan, diye düşündü. İsmini o anda hatırlayamadığı bir ak-

töre benziyordu. Kahverengi camlı bir güneş gözlüğü takmıştı. Genç adam yanına geldi ve ona ana otoparkın yerini sordu.

"Bakın, tarif etmesi pek kolay değil," dedi Donna. "Ben o tarafa doğru gidiyorum. Arabaya atlayın, sizi oraya götüreyim."

Adam yolcu tarafına geçti ve Donna park ettiği yerden geri geri gelirken ceketinin iç cebinden tabancasını çıkarttı.

"Sürmeye devam et," dedi. "Bana yardım edeceksin." Birkaç saniye sonra da ekledi: "Dediklerimi yaparsan, canını yakmam ama şunu bil ki öldürmeye dünden hazırım."

İşte bu kadar, diye düşündü Donna. Sonum geldi. Yüzünün yandığını hissediyor, damarları sıkışıyor ve midesi bulanıyordu. Yüce İsa, hastaneden çıkmadan önce Sydney'i neden aramamıştı ki sanki? Neyse ki en azından onu arayacağını biliyordu nişanlısı. Belki polise haber bile verebilirdi.

Onu kaçıran adam koltuğun arkasına uzandı ve kızın orada durmakta olan çantasını aldı. İçindeki cüzdanı çıkartıp ehliyetine bir göz attı. "Pekala, Donna," dedi. "Eyaletler arası 71 kuzey yoluna sür bakalım."

Cüzdandaki on doları aldı. Donna adamın parayı alıp matah bir şey yapıyormuş gibi banknotları itinayla katlamasını ve gömlek cebine koymasını izledi. Sonra onun sigara paketinden bir sigara aldı ve kızın dudaklarının arasına sıkıştırdı. "Şu anda bir sigara içmek istediğine bahse girerim," dedi ve sigarayı arabanın çakmağıyla yaktı. Kız o anda adamın parmaklarında ve tırnaklarının altında boyaya benzer lekeler olduğunu fark etti. Bunlar pislik izleri, deri kiri ya da yağ lekesi gibi değil, başka türden lekelerdi. Adam gösteriş yapar gibi parmak uçlarını çakmağın üzerine sürttü. Onun bu hareketi Donna'yı dehşete düşürdü. Bu belki de onun poliste sabıkası olan profesyonel bir suçlu olduğunu gösteriyordu. Adam onun korkuyla irkildiğini fark etmişti.

"Ben bir grubun üyesiyim," dedi. "İçimizden bazıları siyasi eylemlerde bulunuyor."

Kız ilk baştan, adamın Weathermen'den bahsettiğini sandı ama bu sözcüğü hiç telaffuz etmemişti. Onu I-71 kuzey yoluna yönlendirdiğine göre, kaçmak için Clevaland tarafına gitmek istiyor olabilirdi. Sonunda onun bir şehir gerillası olduğuna kanaat getirdi.

Delaware bölgesi sınırına geldiklerinde, adamın I-71'den çıkmasını ve arka yollardan birine sapmasını söylemesi üzerine çok şaşırdı. Bu bölgeyi tanıyormuş gibi gayet sakin görünüyordu. Etrafta hiçbir araba görünmez olunca, adam arabayı durdurmasını söyledi.

Donna West etrafın ne kadar ıssız olduğunu görünce, bu kaçırmanın siyası bir tarafı olmadığını anladı. Adam ona ya tecavüz edecek, ya öldürecek ya da ikisini birden yapacaktı. Sırtını arkaya doğru yasladı ve Donna o anda başına çok kötü bir iş geleceğini anladı.

"Bir dakika şöyle bir oturup kafamı toparlamak istiyorum," dedi adam.

Donna elleri direksiyonun üzerinde, gözleri karşıya bakar bir şekilde öylece kalakaldı. Sidney'i düşündü ve tüm hayatı gözlerinin önünden geçti. Başına neler gelecekti acaba? Yaşlar yanaklarından aşağı akmaya başladı.

"Neyin var?" diye sordu adam. "Sana tecavüz edeceğimden mi korkuyorsun?"

Bu sözler ve bunların alaycı bir ifadeyle söylenmesi, içini parçalamıştı. Adama baktı ve "Evet," dedi, "ondan korkuyorum."

"Sen lanet olası bir salaksın," dedi adam. "Hayatın için korkman gerekirken, kıçını düşünüyorsun."

Bu sözler tam bir soğuk duş etkisi yaptı ve Donna ağlamayı kesti "Tanrım," dedi, "çok haklısın. Elbette ki *hayatım* için de korkuyorum."

Donna adamın güneş gözlüğünün arkasındaki gözlerini ancak seçebiliyordu. Adam yumuşak bir ses tonuyla "Saçlarını at kuyruğundan çöz," dedi.

Donna direksiyonu sıkı sıkı tutan ellerini kıpırdatmadı.

"*Sana saçlarını aç dedim.*"

Ellerini arkaya götürüp saçlarını tutan tokayı açtı. Adam saçının örgüsünü çözdü, saçlarını okşadı ve onların ne kadar güzel olduğunu söyledi.

Sonra aniden yeniden değişti ve yüksek sesle ve kaba bir tavırla konuşmaya başladı. "Ne kadar aptalsın," dedi, "Şu hale bak, kendini bu duruma nasıl sokabildin?"

"Ben mi kendimi bu duruma nasıl sokabildim?"

"Şu elbisene bir bak. Saçına bir bak. Benim gibi birinin dikkatini çekeceğini bilmen gerekirdi. Sabahın yedi buçuğunda otoparkta ne işin vardı? Ne kadar aptalsın!"

Donna onun pek de haksız olmadığını düşündü. Onu arabasına almakla büyük bir hata etmişti. Olan bitenden kendisi sorumluydu. Ama birden adamın ona suçluluk duygusu yaşatmak istediğini fark etti. Tecavüzcülerin bu tür şeyler yaptığını daha önce bir yerlerden okumuştu. Bu tuzağa düşmeyecekti. Yine de insan çaresiz bir halde ve ödü kopmuş bir durumdayken, elinde tabanca tutmakta olan birinin onu suçlu hissettirmeye çalışması hiç de zor bir iş değildi.

Ne olacaksa olsun, diye geçirdi içinden. Zihninden şu düşünce geçti: Pekala, bu dünyada başıma gelebilecek en kötü şey tecavüz edilmek değil.

"Bu arada," dedi adam, "benim ismim Phil." Bu sözler Donna'da şok etkisi yaptı ve irkilmesine neden oldu.

Gözlerini yoldan ayırmadı ve ona bakmak için başını çevirmedi.

"*Sana benim ismim Phil dedim*!" diye bağırdı adam.

Donna başını iki yana salladı. "Senin isminin ne olduğu umurumda bile değil. Bilmek istediğimi de sanmıyorum."

Phil ona arabadan çıkmasını söyledi. Sonra ceplerini ararken, "Hemşire olduğuna göre, elinin altında tonlarla amfetamin vardır senin," dedi.

Donna sesini çıkartmadı.

"Arabanın arkasına geç," diye emretti Phil.

Donna arabanın arkasına geçerken hızlı hızlı konuşmaya başladı. Konuşmasıyla onun dikkatini dağıtabilmeyi umuyordu. "Sanattan hoşlanır mısın?" diye sordu. "Ben çok hoşlanırım. Hatta boş vakitlerimde seramik bile yapıyorum. Kille çalışıyorum." Histerik bir şekilde konuştukça konuştu ama adam onun dediklerini duymuyormuş gibi dalgındı.

Kızın beyaz külotlu çorabını indirtti. Donna'nın içi, tamamen soyunmasını istemediği ve onu daha da rencide etmediği için adama karşı neredeyse bir minnet hissiyle doldu.

"Herhangi bir hastalığım yok," dedi adam pantolonunun fermuarını indirirken.

Böyle bir şey söylemesi Donna'yı hayrete düşürmüştü. İçinden ona haykırmak geliyordu: *Ama benim var. Olabilecek tüm hastalıklar bende var.* Ama artık adamın bir akıl hastası olduğunu anlamıştı ve onu daha fazla kışkırtmaması gerektiğini biliyordu. Hastalık konusu da şu anda onu en son ilgilendirecek olan bir şeydi. Bu işin bir an önce bitmesinden başka istediği bir şey yoktu.

Adamın işini süratli bir şekilde bitirmesi onu hem şaşırttı, hem de rahatlattı.

"Muhteşemsin," dedi adam. "Beni azdırıyorsun." Arabadan indi, etrafına bakındı ve ona tekrar direksiyona geçmesini söyledi. "İlk defa birine tecavüz ediyorum," dedi. "Artık bir gerilladan daha fazlasıyım. Bir tecavüzcüyüm."

Donna biraz duraladıktan sonra, "Arabadan çıkabilir miyim?" diye sordu. "Çiş yapmak zorundayım."

Adam onaylar gibi başını salladı.

"Birisi bana bakarken çişimi yapamam," dedi Donna. "Biraz ortadan kaybolamaz mısın?"

Adam onun dediğini yaptı. Donna az sonra başını çevirdiğinde onun yeniden değişmiş olduğunu gördü. Gevşemiş gibiydi ve şaka yapıyordu. Ama aniden bir kere daha değişti ve tecavüz etmeden önceki buyurgan haline döndü. Şimdi şiddet ve küfür içeren konuşmasıyla Donna'yı dehşete düşürüyordu.

"Arabanın içine gir," diye tersledi. "Yeniden çevre yoluna gir ve kuzeye doğru sür. Benim için birkaç çek bozdurmanı ve parasını bana vermeni istiyorum."

Donna hızlıca düşündü ve bir ana önce tanıdık bir yerlere gelebilmek ümidiyle, "Bak, istediğin paraysa, Columbus'a dönelim. Bir cumartesi günü, şehir dışı çekleri bozacak bir yer bulamazsın."

Onun tepkisini bekledi. Adamın I-71'de kuzey yönünde yol almak için ısrarcı olması, Clevaland'a gidecekleri anlamına geliyordu. O anda bir karar verdi; o zaman arabaya kaza yaptıracak ve onu da kendisini de öldürecekti. Ona yaptığı şeyden iğreniyordu. Böylece parasını kullanmasını da önlemiş olacaktı.

"Pekala," dedi adam, "I-71 güney yoluna gir."

Ne kadar rahatladığını adamın fark etmemiş olduğunu umdu ve şansını denemeye karar verdi. "Neden 23 no.lu yola girmiyoruz ki? O yol üzerinde sürüyle banka da var. Belki öğle vakti kapanmadan önce bir tanesine varmış oluruz."

Adam bu önerisini de kabul etti. Donna hayatının hâlâ tehlikede olduğunu hissediyordu ama sürekli konuştuğu ve onun dengesini bozduğu takdirde bu durumdan paçasını kurtarmayı başarabileceğini düşünüyordu.

Birden, "Evli misin?" diye sordu adam.

Donna evet der gibi başını salladı. Adamın onu bekleyen birinin olduğunu bilmesinin önemli olduğunun farkındaydı. "Kocam doktordur."

"Nasıldır?"

"Stajyer doktorluk yapıyor."

"Onu demek istemedim."

"Ya ne demek istedin?"

"Yani, nasıl biridir?"

Tam Sidney'i tarif etmek üzereyken, adamın kocasının cinsel açıdan ne ölçüde yeterli olduğunu öğrenmek istediği kafasına dank etti.

"Sen ondan çok daha iyisin," dedi. İltifat ettiği takdirde, ona iyi davranacağını umuyordu. "Biliyor musun, bana kalırsa kocamın bir sorunu var. Bir türlü boşalamıyor. Senin bu kadar hızlı olman harika bir şey."

Adamın bu sözlerden büyük bir keyif aldığını gördü. Şimdi bu genç adamın bir şizofren olduğundan ve gerçekle bağlantı kuramadığından daha da emin olmuştu. Eğer onu allayıp pullarsa, belki bu işin içinden sıyrılması da mümkün olabilirdi.

Adam elini çantasına tekrar daldırdı, Mastercard kredi kartını, üniversite klinik kimliğini ve çek defterini aldı. "İki yüz dolar bulmam gerek," dedi. "Birinin bu paraya ihtiyacı var. Bir çek yazacaksın ve Westervile'deki bankana gideceksin. İçeri birlikte gireceğiz ama en küçük bir tuhaf harekette bulunursan ve bir dolap çevirmeye kalkarsan, ben tam arkanda silahımla duruyor olacağım. Gözümü kırpmadan ateş ederim."

Bankaya adım attığında Donna'nın her yanı zangır zangır titriyordu. Gözlerini çılgınlar gibi devirmesine ve yüzünü şekilden şekle sokmasına rağmen, bankoların arkasındaki memurların dikkatini çekememiş olmasına inanamıyordu. Hiç kimse yaptıklarını fark etmemişti. Donna, Mastercard kredi

kartını, makineden çıkan makbuz limiti aştığını belirtene kadar iki kez, her seferinde ellişer dolar çekmek için kullandı.

Tekrar yola koyulduklarında, adam banka makbuzlarını özenle yırttı ve arabanın penceresinden aşağı attı. Donna dikiz aynasından arkaya baktığında boğulacak gibi oldu. Westerville polis devriye arabalarından biri tam arkalarındaydı. Bir yumruğunu şakağına dayayarak *Aman Tanrım*, diye düşündü, şimdi de *yere çöp atmaktan tutuklanacağız!*

Onun bu tepkisi üzerine, adam da dönüp baktı ve polis arabasını gördü. "Hadi be! O lanet olası domuzlar hele bir buraya gelsinler de onlara günlerini göstereyim. Senin buna şahit olmanı istemezdim ama bu işler böyledir... Onları gebertirim. Sen de bir yamukluk yapacak olursan onları takip edersin!"

Donna şansının yaver gitmesi için dua ediyor ve polisin arabadan atılan kağıt parçalarını görmüş olacağını umuyordu. Adamın polisle takışacağından emindi.

Ama polis devriye arabası onları umursamadan yanlarından geçti. Donna titreyerek arkasına yaslandı.

"Şimdi başka bir banka bulalım," dedi adam.

Birkaç bankayı, sonra da Kroger and Big Bear'ı denediler ama bir sonuç alamadılar. Donna onun bankalara girmeden önce heyecanlandığını ve saldırgan bir tavır içine girdiğini ama bir kere içeriye girdikten sonra sanki bir oyun oynuyormuş gibi gevşediğini fark etmişti. Raintree Merkezi'ndeki Kroger'da, adeta kocasıymış gibi ona sarıldı. Memura, "Bu paraya gerçekten de ihtiyacımız var," dedi. "Şehir dışına çıkacağız da..."

Donna nihayet çek bozan makinelerden birinden yüz dolar almayı başardı.

"Acaba tüm bilgisayarlar birbirine mi bağlı diye merak ediyorum," dedi adam.

Donna ona, bu bankalarla ve bankalardaki makinelerle ilgili olarak oldukça bilgili gibi göründüğünü söyleyince de,

"Bunlar bir grup için önemli bilgiler, o yüzden de bilmem gerek. Biz birbirimizle bilgi paylaşımı yapıyoruz. Herkesin gruba bir katkısı oluyor," dedi.

Donna bir kez daha onun Weathermen ya da benzeri bir radikal organizasyondan bahsettiğini düşündü ve onun dikkatini dağıtmak için siyasetten ve güncel olaylardan bahsetmeye karar verdi. Arabanın içinde, yerde yatmakta olan *Time* dergisinin bir nüshasının sayfalarını çevirdiğini görünce, ona Panama Kanalı oylaması hakkında ne düşündüğünü sordu. Ama adamın telaşlandığını ve kafasının karışık olduğunu görünce birkaç saniye içinde onun gazete manşetlerinde ya da televizyonda öne çıkan haberlerden zerre kadar bile bir bilgisi olmadığını anladı. Kendisini bir siyasal eylemci olarak göstermek istiyordu ama öyle birisiyle uzaktan ve yakından bir ilgisi yoktu. Donna onun dünyada olup bitenler hakkında pek az bilgisi olduğuna hükmetti.

"Sakın polise gideyim deme," dedi aniden adam, "çünkü ya ben ya da başka biri seni izliyor olacağız ve bunu anında anlayabiliriz. Ben muhtemelen Cezayir'de olacağım bir süre ama seni başka biri izleyecek. Biz işleri bu şekilde yürütüyoruz. Birbirimizi kollayarak yani... Üyesi olduğum kardeşlik örgütü seni hemen yakalar."

Donna, dikkatini dağıtmak için onu sürekli konuşturmak istiyordu ama siyasetten uzak durmaya karar verdi. "Tanrı'ya inanır mısın?" diye sordu, bunun insanların saatlerce konuşabileceği bir konu olduğu düşüncesiyle.

"Pekala, bir tanrı olduğuna *sen* inanıyor musun?" diye bağırdı adam, tabancayı tam Donna'nın yüzüne doğru tutarak. "Şu anda sana Tanrı yardım ediyor olabilir mi?"

"Hayır," dedi Donna, yutkunarak. "Biliyor musun, sen haklısın. Tanrı'nın bana şu anda yardım ettiği filan yok."

Adam aniden gevşedi ve pencereden dışarı bakmaya baş-

ladı. "Sanırım din konusunda benim de kafam biraz karışık. Belki inanmazsın ama ben Yahudi'yim."

"Öyle mi?" dedi Donna, hiç düşünmeden. "Çok ilginç bu, çünkü bir Yahudi'ye benzemiyorsun."

"Babam Yahudi'ydi."

Sonra rahatlamış gibi görünerek bir şeyler gevelemeye başladı ve nihayet, "Tüm dinler saçmalıktan ibarettir," dedi.

Donna hiç sesini çıkartmadı. Dinin şu anda konuşulacak en doğru konu olmadığını anlamıştı.

Adam yumuşak bir sesle, "Biliyor musun, senden hoşlandım," dedi. "Bu şartlar altında karşılaşmış olmak ne kötü..."

Donna adamın onu öldürmek gibi bir niyeti olmadığına karar vermiş ve o yüzden de onu yakalaması için polise yardımcı olmayı yeniden düşünmeye başlamıştı.

"Tekrar görüşebilseydik ne kadar iyi olurdu," dedi. "Bana telefon et... mektup yaz... bir kartpostal gönder. İsmini yazmak istemezsen, 'Gerilla' anlamına gelen bir 'G' harfi koy, yeter."

"Ya kocan?"

Donna onu etkilemeyi başardığını düşündü. Onu manipüle edebilmiş ve oltasının ucuna takmıştı. "Kocamı merak etme, ben onu idare edebilirim," dedi. "Sen bana yaz. Telefon et. Senden tekrar haber almak beni mutlu eder."

Adam arabadaki benzinin bitmek üzere olduğunu söyledi ve bir benzin istasyonuna girmeyi önerdi.

"Hayır, gerekmez. Yeterince benzin var," dedi Donna. Aslında içinden benzinin biteceğini ve onun da böylece arabayı terk etmek zorunda kalacağını umuyordu.

"Seni bu sabah bulduğum yerden ne kadar uzaktayız?"

"Fazla değil."

"Neden beni oraya götürmüyorsun?"

Donna tamam der gibi başını salladı. O anda, başladıkları yere dönmenin çok uygun olacağını düşünüyordu. Dişçilik

Fakültesi'ne yaklaştıkları anda, adam arabayı yana çekmesini söyledi. Ona benzin için beş dolar vermek için ısrar etti. Donna almayınca, parayı güneş siperliğinin altına sıkıştırdı. Sonra ona şefkatli bir bakış attı ve bir kere daha, "Bu şartlar altında karşılaştığımız için üzgünüm," diye fısıldadı. "Senden gerçekten de hoşlandım."

Ona sıkı sıkı sarıldı ve kendisini hemen arabadan dışarı attı.

Ragen cumartesi günü Channingway Apartmanları'na geldiğinde saat öğleden sonra bir olmuştu. Soygun hakkında en küçük şey bile hatırlamıyordu. Parayı yastığının altına, tabancayı da yanındaki masanın üzerine koydu. "Bu para bende kalacak," dedi ve uykuya daldı.

Allen o akşam geç vakit uyandı, yastığının altında iki yüz dolar buldu ve bunun nereden geldiğini merak etti ama Ragen'ın tabancasını görünce durumu sezdi.

"Eh, ben de gidip bu parayla biraz eğlenirim," dedi.

Duşunu aldı, üç günlük sakalını tıraş etti, giyindi ve akşam yemeği için dışarı çıktı.

(3)

Ragen salı akşamı gözlerini açtığında sadece bir iki saat uyumuş olduğunu sanıyordu. Elini hemen yastığının altına soktu ve paranın yine ortadan kaybolduğunu fark etti. Para gitmişti! Ve henüz ne faturaları ödemiş, ne de kendisine bir şey alabilmişti. Bir kez daha içinden sorular sormaya başladı ve Allen ve Tommy'ye erişebildi.

"Evet," dedi Allen, "orada biraz para olduğunu gördüm. Harcamamam gerektiğini bilmiyordum."

"Ben de bir iki resim malzemesi satın aldım," dedi Tommy. "Onlara ihtiyacımız var, biliyorsun."

"Salaklar!" diye bağırdı Ragen. "O parayı faturaları ödeyeyim diye çalmıştım ben. Yiyecek almak için... Arabanın taksitini ödemek için..."

"İyi de, Arthur nerelerde?" diye sordu Allen. "Onun bize bunu söylemesi gerekirdi."

"Arthur'u bulamıyorum. Spotu kontrol edeceğine bilimsel çalışmalar yapıyordur mutlaka. Faturaları ödemek hep bana düşüyor zaten."

"Şimdi ne yapacaksın?" diye sordu Tommy.

"Aynı işi bir kere daha yapacağım ama bu son olacak. Kimse paraya dokunmayacak, tamam mı?"

"Tanrım," dedi Allen, "bu zaman karmaşasından öyle nefret ediyorum ki."

***

Ragen, 26 Ekim Çarşamba gününün erken saatlerinde deri ceketini üstüne geçirerek üçüncü kez Columbus şehrinden Ohio Devlet Üniversitesi kampüsünün olduğu yere doğru yola çıktı. Bir yerden para bulmalıydı. Birini soyması gerekiyordu. Herhangi birini. Saat yedi otuz civarında bir polis devriye arabasının ışıklarda beklediği bir kavşakta durdu ve hemen tabancasına davrandı. Bu polislerde para olabilirdi. Onlara doğru ilerlerken trafik ışığı yandı ve polisler çekip gittiler.

Sonra East Woodruff Caddesi boyunca yürümeye başladı. Mavi renkli Corvette'iyle tuğladan bir binanın araba yolunda gitmekte olan sarışın bir kadın gördü. Binada, üzerinde GEMINI sözcüğünün yazılı olduğu bir levha vardı. Binanın arka tarafındaki otoparka giden kadının peşine takıldı. Kadının onu görmediğinden emindi. Bir kadının parasını çalmayı hiç aklından geçirmemişti ama şu anda çaresiz bir durumdaydı. Bunu çocuklar için yapmalıydı.

Kadın arabadan inince yanına gitti ve "Arabaya gir," dedi.

Kadın döndü ve şaşkınlıkla irkildi. "Ne?"

"Tabancam var. Beni bir yere götürmeni istiyorum."

Kadının ödü korkmuştu. Onun dediğini yaptı. Ragen yolcu tarafına geçti ve iki tabancasını birden çıkarttı. Sonra Adalana üçüncü kez onun spottan çıkması dileğinde bulundu...

Adalana, Ragen'ın zamanını çaldığını Arthur'un anlayacağından çok endişe ediyordu. Eğer Ragen yakalanırsa, her şeyden onun suçlanmasının daha iyi olacağına karar vermişti. Elindeki tabancalarla bir soygun yapmayı amaçladığı belliydi ve herkes doğal olarak tüm süre boyunca onun dışarıda olduğuna inanacaktı. Neler olup bittiğini hatırlayamamasını da votkaya ve uyuşturucuya bağlarlardı nasıl olsa.

Ragen'ın saldırganlığına ve Christene'e olan sevgisine hayranlık duyuyordu. Ragen'da kendisinin de sahip olmayı çok arzuladığı birtakımözellikler vardı. Genç kadın Corvette'ini sürerken, Adalana sanki Ragen'mış gibi kendisinden bahsetmeye koyuldu.

"Şu ofis binasının önünde durmanı istiyorum," dedi. "Arka otoparkta park halinde bir limuzin olmalı."

Limuzini gördüklerinde, Adalana tabancalardan birini kaldırarak arabaya doğru nişan aldı. "O arabanın sahibi olan adamı günün birinde öldüreceğim," dedi. "Eğer burada olsaydı, şu anda ölmüş olurdu. O adam kokain işi yapıyor ve kokain verdiği küçük bir kızın ölümüne neden olduğunu da gayet iyi biliyorum. Sürekli olarak çocuklara kokain veriyor bu adam. Onu işte bu yüzden öldüreceğim."

Adalana ceket cebinde bir şey olduğunu fark etti. Elini cebine daldırınca Tommy'nin kelepçelerini buldu ve onları arabanın zeminine bıraktı.

"İsmin ne?" diye sordu kadına.

"Polly Newton."

"Pek ala, Polly. Benzinin azalmış gibi. Şu benzin istasyonuna çek arabayı."

Adalana beş galon benzinin parasını ödedi, sonra da Polly'ye kuzey I-71 yoluna girmesini söyledi. Worthington, Ohio'ya varana kadar gittiler. Adalana oradaki Friendly dondurma dükkanında durarak birkaç şişe Coca Cola almayı önerdi.

Yeniden yola çıktıklarında Adalana yolun sağ tarafından bir nehrin akmakta olduğunu gördü. Nehrin üzerinden birkaç tane eski ve ek yönlü köprü geçiyordu. Polly Newton'un dikkatle onun yüzünü incelediğinin farkındaydı. Bunu hiç şüphesiz polise eşkalini verebilmek için yapıyordu. Adalana, Ragen'mış gibi yaparak ve birtakım hikayeler uydurarak konuşmaya devam etti. Arthur'un ve ötekilerin zihninin karışacağını ve onun peşinden gelmeyeceklerini umuyordu. Spota girdiğini hiç kimsenin bilmemesi gerekiyordu.

"Tam üç kişiyi öldürdüm ama savaşta çok daha fazlasını geberttim. Ben Weatherman terör örgütüne mensubum. Dün gece bir görevi yerine getirmem için Columbus'a bıraktılar beni. Weathermen aleyhinde şahitlik yapacak olan bir adamı temizlememi istiyorlardı. Bu görevi yerine getirdiğimi de bu arada söylemem gerek."

Polly Newton arada bir başını sallayarak, sessiz bir şekilde onu dinliyordu.

"Benim bir başka kimliğim daha var," diye hava bastı Adalana. "Şık giyinen bir iş adamıyım ve bir de Maserati'm var."

Adalana, ıssız bir köy yoluna geldiklerinde Polly'ye arabayı küçük bir su birikintisinin yakınındaki orman gibi otlarla kaplı bir derin çukur boyunca sürmesini söyledi. Sonra onunla birlikte arabadan çıktı, suya baktı ve etrafta bir göz gezdirdi. Daha sonra da gelip arabanın kaputunun üzerine oturdu.

"Beni bir yere bırakmadan önce burada yirmi dakika kadar beklemeni istiyorum," dedi.

Polly rahatlamıştı.

Adalana, "Seninle seks yapmak da istiyorum," diye ekledi.

Polly ağlamaya başladı.

"Canını yakacak değilim. Ben kadınları dövüp onları oraya buraya fırlatan tiplerden değilim. Böyle bir şeyin kadınlara yapıldığını duymaktan bile nefret eden biriyim. Sana tecavüz edilirken çığlık atmamalı ve tekmeler savurmamalısın çünkü öyle yaptığın takdirde sana tecavüz eden kişi ürker ve daha çok şiddete başvurur. En iyisi yere yatıp, 'ne istersen yap' demektir. O zaman tecavüzcü senin canını yakmaz. Üstelik de birisini ağlarken görmeye dayanamayacak kadar yufka yürekliyimdir ben. Senin zaten fazla bir seçeneğin yok. Bu işi her halükarda yapacağım."

Adalana arabadaki iki havluyu aldı ve onları ceketiyle birlikte yere serdi. "Bunların üzerine yat, ellerini yere daya, gözlerini göğe dik ve gevşemeye çalış."

Polly ona söylenenleri yaptı. Sonra Adalana onun yanına uzandı, bluzunun düğmelerini çözdü, sutyenini çıkarttı ve onu öptü. "Gebe kalacağından filan bir endişen olmasın," dedi. "Bende Huntington hastalığı var ve de vasektomi yaptırmış durumdayım. Bak istersen."

Adalana tempolu koşu pantolonunu dizlerine kadar indirdi ve Polly'ye karnının alt tarafındaki izi gösterdi. Bu kesinlikle bir vasektomi izi değil, bir fıtık ameliyatından kalan verevine bir izdi.

Adalana üzerine yatınca Polly, "Lütfen bana tecavüz etme," diye ağlamaya başladı. Kızın 'tecavüz' sözcüğünü ağlayarak telaffuz etmesi Adalana'nın zihnini allak bullak etmişti. David'e, Danny'ye ve Billy'ye olanları hatırladı. Aman Tanrım, bu tecavüz denen şey ne kadar da kötü bir şeydi...

Adalana durdu, yuvarlanarak sırt üstü yattı ve yaşla dolan

gözlerini gökyüzüne dikti. "Bill," dedi yüksek sesle, "*neyin var senin*? Kendini toparlasana."

Ayağa kalkıp havluları yeniden arabanın içine koydu. Sonra ön koltuktan tabancalardan birini aldı ve bir bira şişesini su birikintisine fırlattı ama silah ilk başta ateş almadı. Bir kere daha denedi ve bira şişesine iki kere daha ateş etti ama her ikisinde de ıskaladı. Eh, Ragen gibi keskin bir nişancı değildi.

"Artık gitsek iyi olacak," dedi Adalana.

Yola koyulduklarında Adalana araba camını indirdi ve bir telefon direğine iki el ateş etti. Sonra uzanıp elini genç kadının çantasının içine daldırdı. "Birisi için biraz para bulmam gerek," dedi. "İki yüz dolar kadar." Çek bozdurma kartını havaya kaldırıp baktı. "Kroger'e gidip bir çek bozduracağız."

Polly, Kroger'de yüz elli dolarlık bir çeki bozdurmayı başardı. Sonra Kuzey High Sokağı'ndaki Devlet Tasarruf Bankası'na gittiler ama banka Polly'nin çeklerini bozmayı kabul etmedi. Nihayet, arabadan işlem yapılabilen bir iki yeri daha deneyip başarısız olduktan sonra, Adalana babasının işçi sendikası kartını destek olarak gösterip bir çek bozdurmalarını önerdi. Graceland Alışveriş Merkezi'ndeki Union mağazası Polly'nin elli dolarlık bir çek bozdurmasına izin verdi. Adalana, "İstersen bir çek daha bozduralım, para da sende kalsın," dedi.

Ama ruh hali birden değişti ve çek defterinden bir sayfa yırtarak Polly için bir şiir yazmaya başladı. Bitirince de, "Bunu sana veremem çünkü polis el yazımdan beni teşhis edebilir," dedi. Çeki parçaladı ve Polly'nin adres defterinden bir sayfa koparttı.

"Bu sayfa bende kalacak," dedi Adalana. "Eğer polise benim hakkımda bir şey söylersen ya da beni teşhis edebilecekleri bir tarifte bulunursan, bu sayfayı Weathermen grubuna gönderirim. Onlar da Columbus'a gelip ailenin icabına bakar."

Tam o sırada Adalana yanlarından bir polis arabasının geçtiğini gördü. İrkildi ve kayar gibi spottan çıktı...

Philip kendisini bir anda, hareket etmekte olan bir arabanın içinde camdan bakarken buldu. Başını çevirince direksiyonda hiç tanımadığı genç ve sarışın bir kadın olduğunu gördü.

"Burada ne halt ediyorum ben?" diye bağırdı. "Neredesin Phil?"

"İsmin Bill değil mi?"

"Hayır, Phil." Etrafına bakındı. "Lanet olsun! Yüce İsa, burada neler oluyor? Daha birkaç dakika önce, ben..."

Sonra Tommy geldi ve neden orada olduğuna şaşarak Polly'ye baktı. Belki içlerinden birinin bu kızla bir randevusu vardı diye düşündü. Saatine bir göz attı. Neredeyse öğle olmuştu.

"Karnın acıktı mı?" diye sordu Tommy.

Polly evet der gibi başını salladı.

"Şuralarda bir Wendy olacak. Birkaç hamburger ve patates kızartması alalım."

Polly siparişi verdi ve Tommy de yemeğin parasını ödedi. Yemek yerken Polly kendisinden bahsetti ama Tommy onu pek can kulağıyla dinlemiyordu. Kız *onun* sevgilisi değildi ki... Kızla kim randevulaşmışsa, onun gelmesini ve her nereye gitmeyi planladılarsa kızı oraya götürmesini bekleyecekti.

"Seni bırakmamı özellikle istediğin bir yer var mı?" diye sordu Polly.

Tommy ona baktı. "Kampüs civarı olabilir," dedi.

Sevgilisi her kim idiyse, kız onu terk etmişti bile... Arabaya geri döndüklerinde, Tommy gözlerini kapattı...

Allen direksiyondaki genç kadına bir bakış attıktan sonra cebini yokladı ve eli oradaki tabancaya ve bir tomar dolara dokununca irkildi. Aman Tanrım, yoksa...

"Bak," dedi, "sana her ne yaptıysam, özür dilerim. Çok

özür dilerim, umarım canını yakmamışımdır. Polise benim eşkalimi verme olur mu?"

Polly gözlerini ona dikti. Tommy kızın polise gitmesi halinde, konuyu daha karmaşık bir hale getirmesinin yararlı olacağını fark etmişti.

"Polise benim Venezuela'dan Çakal Carlos olduğumu söyle," dedi.

"Çakal Carlos da kim?"

"Çakal Carlos öldü ama polisin bundan henüz haberi yok. Onlara benim Carlos olduğumu söyle, muhtemelen sana inanırlar."

Sonra arabadan fırladı ve hızla yürüyerek oradan uzaklaştı...

Ragen eve döndüğünde parayı saydı ve bir duyuruda bulundu: "Bu paraya kimse dokunmayacak. Ben bu soygunu faturaları ödemek için yaptım."

Arthur, "Bir dakika," dedi. "Ben faturaları şifonyerin üzerinde bulduğum parayla zaten ödemiştim."

"Ne? O zaman neden bana söylemedin? Habire insanları soyup duruyorum ben!"

"Paranın gittiğini görünce anlarsın diye düşünmüştüm."

"Öyle mi? Peki ya ikinci soygundan elde ettiğim paraya ne oldu? O da gitmişti ve bu kez faturaları ödemek için değil."

"O paraya ne olduğunu oğlanlar sana anlatmadı mı?"

Ragen aptal yerine konduğunu hissetti ve dairenin içinde deli danalar gibi koşturmaya başladı. Bir yandan da haykırarak zamanını kimin çaldığını bilmek istediğini söylüyordu.

Arthur hemen Tommy'ye, Kevin'e ve Philip'e ulaştı ama üçü de Ragen'ın zamanını kendilerinin çalmadığını söylediler. Philip arabada gördüğü sarışın kızı tarif etti. "Amigo kızlara benzeyen biriydi," dedi.

"Spota girmemen gerekiyordu senin," dedi Arthur.

"Lanet olsun, bunu ben istemedim ki... Ne olduğunu bile anlamadan kendimi bir anda o hatunla o lanet olası arabanın içinde buldum. Ne olup bittiğini anladığım anda da oradan fıydım zaten."

Tommy aynı kıza Wendy's'ten hamburger ısmarladığını ve onun içlerinden birinin sevgilisi olduğunu sandığını söyledi. "Ama bu sadece yirmi dakika kadar sürdü," dedi. "Para da o sırada benim cebimde duruyordu."

Arthur, "Herkes birkaç gün evde kalsın. Neler olup bittiğini anlamamız gerek. Ragen'ın zamanını çalanın kim olduğunu anlayana kadar kimse evden çıkmayacak."

"Yarın Dorothy'yle Del'in dördüncü evlilik yıldönümleri," dedi Tommy. "Kathy telefon edip bana hatırlattı. Onunla Lancaster'da buluşmak üzere sözleştik. Hediye seçerken Kathy bana yardım edecek."

Arthur onaylar gibi başını salladı. "Pekala, onu ara ve yarın geleceğini söyle ama yanına fazla para alma. İhtiyacın olan kadar al ve işin biter bitmez de geri dön."

Tommy, ertesi gün Kathy'yle birlikte Lancaster'da alışverişe çıktı ve annesine hediye olarak fitilli kadifeden bir yatak örtüsü satın aldı. Kathy bu arada, annelerinin on dört yıl önce hemen hemen aynı günlerde Bayan Chalmer Milligan olduğu hatırlattı.

Tommy, akşam yemeğini Dorothy ve Del'le yedikten ve Kathy'yle sakin ve hoş bir akşam geçirdikten sonra arabasında oturdu ve Allen'ın gelip onu Cpahhingway'e götürmesi için bekledi.

Allen dairesine adım atar atmaz, kendisini yatağa fırlattı...

Ve David uyandı. Neden bu kadar kötü hissettiğini bilmiyordu. Burada ters olan bir şey vardı ama bunun ne olduğunu anlayamıyordu. Dairenin içinde dolandı ve Arhur'a, Allen'a

ya da Ragen'a ulaşmaya çalıştı ama kimse gelmiyordu. Sonra sedirin altındaki plastik bir torba içinde Ragen'ın tabancasının kurşunlarını gördü. Tabanca da kırmızı koltuğun altındaydı. Bunun iyi bir işaret olmadığını düşündü çünkü Ragen tabancalarını her zaman kilit altında tutardı.

Arthur'un ona her zaman şöyle dediğini hatırladı: "Bir sorun olduğunu ve birilerinin yanlış bir iş yaptığını fark ettiğinde, yardımına kimse gelmezse hemen aynasızları çağır." Polislere 'aynasız' demek Arthur'un bir alışkanlığıydı. Ayrıca telefonun yanındaki kağıdın üzerine onların telefon numarasını bile yazmıştı. Ahizeyi kaldırdı ve orada yazılı olan numarayı çevirdi. Bir adam yanıt verince, David "Birileri burada bir işler yapıyor. Ters olan bir şeyler var. Buradaki her şey yanlış," dedi.

"Nereden arıyorsunuz?"

"Old Livington Caddesi'ndeki Channingway Apartmanları'ndan... Burada son derece ters olan bir şeyler dönüyor. Ama kimseye sizi benim aradığımı söylemeyin." Böyle dedikten sonra ahizeyi yerine koydu. Camdan dışarı baktı ve dışarının insanın tüylerini ürpertecek kadar puslu olduğunu gördü.

Bir süre sonra da spottan ayrıldı. Danny geldi ve vakit oldukça geç olmasına rağmen resim yapmaya başladı. Sonra televizyon izlemek için oturma odasına geçti.

Kapının vurulduğunu duyduğunda çok şaşırdı. Dikiz deliğinden bakınca orada elinde bir Domino's pizzası tutan bir adam olduğunu gördü. Kapıyı açtı ve "Ben pizza siparişi vermedim," dedi.

Danny, Billy'yi arayan adama yardımcı olmaya çalışırken, adam onu duvara yapıştırdı ve başına bir tabanca dayadı. O sırada içeriye elleri tabancalı polisler ve sessiz kalmasını söyleyen güzel bir kadın girdi. Danny kadının dediğini yaptı.

Sonra o iki adam onu arabaya koydular ve kalın sis tabakasını ağır ağır yararak polis karakoluna götürdüler.

Neden tutuklandığı ya da neler olup bittiği hakkında Danny'nin en küçük bir fikri bile yoktu. David'in yerde daireler çizerek dolanan hamam böceklerini seyretmek için gelmesine kadar hücresinde oturup bekledi. Arthur, Ragen ya da Allen nasıl olsa gelip onu oradan çıkarırlardı. David kötü bir çocuk gibi davranmadığını biliyordu. Hiç kötü bir şey yapmamıştı.

ÜÇÜNCÜ KİTAP

DELİLİĞİN ÖTESİNDE

YİRMİNCİ BÖLÜM

(1)

Yazar, 1979 yılının ilk haftalarında Athens Ruh Sağlığı Merkezi'nde kalmakta olan Billy Milligan'ı sık sık ziyaret etti. Öğretmen ona geçmişte yaşananlardan bahsedip, ötekilerin ilk baştan beri neler gördüklerini, düşündüklerini ve yaptıklarını anlatırken, sağır olan Shawn dışında hepsi ona kulak verdiler ve kendi yaşam hikayelerini öğrendiler.

Artık Billy diye çağırıldığında yanıt veren Öğretmen giderek özgüvenini kazanmaya başlamıştı. Billy'nin yazarla konuşmadığı vakitlerde zaman karmaşası yaşadığı oluyordu ama ne kadar uzun bir süre kaynaşmış bir durumda kalabilirse ve saldırganlığından ve korkusundan ne kadar uzaklaşabilirse, o kadar süratle toparlanabileceğini ve yeni bir hayata başlayabileceğini biliyordu. Tablolarından elde ettiği para, iyileştikten sonra kendisine yeni bir hayat kurması için yeterli olabilirdi.

Billy sürekli olarak okuyor, tıp kitaplarını çalışıyor, spor salonunda egzersiz yapıyor, binanın etrafında koşuyor ve resim yapıyordu. Arthur'un bir eskizini, Danny'nin, Shawn'un, Adalana'nın ve April'in tablolarını yapmıştı. Üniversitenin kitabevinden molekül inceleme tekniklerini içeren kitaplar alıyor ve kendi kendine kimya, fizik ve biyoloji çalışıyordu. Bir halk bandı radyosu almış ve akşamları hastane odasından yayın

yapmaya başlamıştı. Diğer halk bandı radyosu kullanıcılarıyla çocuk istismarıyla mücadele konusunda sohbetler ediyordu.

Yerel gazetelerden birinde, Athens'te şiddet gören kadınlar için kurulmuş olan My Sister's Place adlı kurumun faturalarını ödemekte zorlandığını ve kapanma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu okuyunca, hemen yüz dolarlık bir bağış yapmıştı ama kurum yetkilileri paranın kimden geldiğini öğrenince, bu bağışı kabul etmemişlerdi.

10 Ocak günü, Athens'e gönderilmesinden bir aydan biraz daha fazla bir süre sonra, Billy Çocuk İstismarıyla Mücadele Vakfı adına bankada bir hesap açtırdı ve oraya bin dolar yatırdı. Bu hesabı, elinde bir nota sayfası tutan soylu bir hanımefendiyi gösteren 'Cathleen'in Zarafeti' isimli tablosunu almak için Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ne kadar gelen ve Columbus'ta bir sanat galerisi açmayı planlayan bir kadından aldığı beş hanelik ödemenin bir kısmıyla açmıştı.

Daha sonra da sarı fon üzerine siyah harflerle şu ibarenin yer aldığı bir araç arkası yazısı hazırlattı:

BUGÜN ÇOCUĞUNUZA SARILIN
"CANINIZ YANMAZ"
LÜTFEN ÇOCUK İSTİSMARININ ÖNLENMESİNE
YARDIMCI OLUN — BILLY

Billy genç kadın hastalarla sık sık konuşuyordu. Hemşireler ve ruh sağlığı teknisyenleri, bu genç kadınların Billy'nin gözüne girmek ve onun dikkatini çekmek için birbirleriyle yarıştıklarını biliyorlardı. Hemşire Pat Perry, önceden bir antropoloji öğrencisi olan Mary isimli hastanın, Billy etrafta olduğunda ve onunla konuştuğunda depresyondan çıktığını gözlemlemişti. Billy de kızın zekasına hayrandı. Sık sık birbirlerinin görüşlerine başvuruyorlardı. Kız ocak ayında taburcu olunca Billy onu çok özledi ama kız gelip onu ziyaret edeceğine dair ona söz vermişti.

Billy Mary'yle, Dr. Caul'la ve Öğretmen'le konuşmadığı vakitler sıkılıyor ve burada kendisini hapisteymiş gibi hissediyordu. O zaman Danny'nin, David'in ya da 'kaynaşmamış' Billy'nin seviyesine düşüyor ve diğer hastalarla bu şekilde daha iyi iletişim kurabiliyordu. Billy'ye yakın olan hastane çalışanlarının bazıları, Danny ya da David olduğu vakit Billy'nin diğer hastalara daha özel bir empatiyle yaklaştığını fark etmişlerdi. Onların üzüldüğünü, canlarının yandığını ya da korkuya kapıldıklarını anında hissedebiliyordu. Kadın hastalardan biri açık koğuştan panik ya da histeri halinde kaçtıklarında, hastane çalışanlarına onu nerede bulabileceklerini söylüyordu.

Öğretmen bu durumu yazara, "David ve Danny benim empati yapabilen yanlarım," diye açıklamıştı. "Onlar acının nereden geldiğini kestirebiliyorlar. Biri üzüldüğü vakit etrafına deniz feneri gibi bir ışık saçar ve Danny ya da David onu bulmak için hangi yöne gidilmesi gerektiğini bilir."

Bir akşam, yemekten sonra David oturma odasında otururken, aniden kadın hastalardan birinin koğuşun dışındaki merdiven korkuluğuna doğru koşturduğunu ve kendisini ana merdivenden üç kat aşağıya attığını hayal etti. Ragen, bu tür hayaller gördüğü için David'in tuhaf bir çocuk olduğunu düşünürdü hep ama bir süre sonra bu hayallerin somut hale geldiğini görmüştü. Hemen spota girdi, koridordan çılgın gibi geçip merdivenleri tırmandı, kapıyı güm diye vurup açtı ve koşarak sahanlığa vardı.

Çıkışın hemen yanındaki ofiste çalışmakta olan ruh sağlığı teknisyeni Katherine Gillot, yerinden fırladı ve onun peşinden koşmaya başladı. Koridorun başına geldiği anda, Ragen'ın kendisini korkuluklardan aşağı sarkıtmış olan kızı yakaladığını ve yukarı çektiğini gördü. Gillott kızı koğuşa götürürken Ragen kayar gibi spottan çıktı...

Aynı anda David kollarındaki ağrıyı hissetti.

Dr. Caul, Billy'ye bilinç kontrolünü güçlendirmesi için başından beri verdiği genel terapiye ek olarak ona hipnoterapi de yapıyor ve stresi hafifletmesine yardım edecek birtakım kendi kendine telkin tekniklerini de öğretiyordu. Çok kişilikli iki başka hastayla birlikte verilen haftalık grup terapi seansları, Billy'nin bu iki hasta üzerinde bıraktığı etkiyi görmesini ve kendi durumunu daha iyi anlamasını sağlamıştı. Farklı kişiliklere giderek daha az sıklıkla kayıyordu ve Dr. Caul hastasının iyileşme yönünde bir ilerleme kaydettiğini hissediyordu.

Öğretmen Billy kısıtlamalardan rahatsız olmaya başladığı vakit, Dr. Caul ona tanıdığı ayrıcalıkları ve özgürlükleri sistematik bir şekilde genişletiyordu. İlk başlarda onun yanında bir bakıcıyla birlikte binanın dışına çıkmasına, sonra diğer hastaların yaptığı gibi imza karşılığında tek başına ama hastane arazisinin içinde kalmak kaydıyla kısa gezintiler yapmasına izin vermişti. Billy kendisine tanınan bu özgür zaman dilimini, Hocking Nehri'nin kirlilik düzeyini saptamak üzere farklı noktalardan örnekler almak için kullanıyordu. 1979 ilkbahar döneminde Ohio Üniversitesi'ndeki fizik, biyoloji ve sanat derslerine devam etmeyi planlıyordu. Ruh halindeki değişikliklerini bir çetelesini tutmaya başladı.

Billy, ocak ortalarında diğer pek çok hastaya tanınan şehre inebilme ayrıcalığını kendisine de tanıması için Dr. Caul'e baskı yapmaya başladı. Saçını kestirmesi, bankaya gitmesi, avukatını görmesi, resim malzemesi ve kitap alması gerekiyordu.

Billy'ye ilk başta bina arazisinin dışına iki hastane görevlisinin refakatinde çıkma izni verildi. Her şey yolunda gitti. Dr. Caul kısa bir süre sonra onun sadece tek bir bakıcıyla çıkabileceğine karar verdi. Bunda da bir sorun çıkmadı. Onu basında çıkan resimlerinden ve televizyondan tanıyan birkaç üniversite öğrencisi ona el salladılar. Onların bu hareketi Billy'nin kendisini iyi hissetmesine neden olmuştu. Belki de

yaptıklarından dolayı herkes ondan nefret ediyor değildi. Belki de, toplum her şeye rağmen ona bütünüyle karşı değildi.

Billy nihayet terapistinden bir sonraki adımı atmasını istedi. Görüşünü desteklemek için, iyi bir hasta olduğunu söyledi ona. Etrafındaki insanlara güvenmeyi öğrenmişti. Başkalarının da ona güvendiğini göstermek artık doktorunun işiydi. Kendisinden daha vahim durumda olan hastaların bazıları şehre yanlarında bir refakatçi olmadan gidebiliyorlardı. Kendisi de aynı ayrıcalıktan faydalanmak istiyordu.

Dr. Caul de, Billy'nin hazır olduğunu kabul etti.

Caul bir yanlış anlaşılma olmaması için durumu Baş Komiser Sue Foster'a anlattı ve ilgili emniyet müdürleriyle görüştü. Şartlar saptandı: Hastane, Milligan hastane arazisinin dışına yalnız başına çıktığı ve geri döndüğü her sefer, Athens polisini ve Lancaster'daki Yetişkin Şartlı Tahliye Yetkili Makamı'nı haberdar edecekti. Billy bu kurallara uymayı kabul etti.

"Gelecek için planlar yapmalıyız, Billy," dedi Dr. Caul. "Sokakta yalnız başınayken karşılaşabileceğin birtakım şeyleri düşünmemiz gerek."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Olabilecek şeyleri ve senin bunlara nasıl tepki vereceğini bir düşünelim. Court Sokağı'ndan aşağı doğru yürüdüğünü farz edelim. Bir kadın seni görmüş ve tanımış olsun. Yanına kadar gelip hiçbir uyarıda bulunmadan yanağına okkalı bir şaplak indirsin. Bunun mümkün olabileceğini anlıyorsun, değil mi? İnsanlar senin kim olduğunu biliyorlar. Ne yapardın o zaman?"

Billy elini yanağına dayadı. "Sanırım yana çekilir ve onun etrafından dolanırdım."

"Pekala. Şimdi de bir adamın yanına gelip sana küfrettiğini ya da 'tecavüzcü' diye bağırdığını ve bir yumruk atarak seni yere devirdiğini düşün. O zaman ne yapardın?"

"Dr. Caul," dedi Billy, "o zaman da hapishaneye geri dön-

mektense yerde yatardım. Orada öylece yatar ve adamın beni rahat bırakmasını beklerdim."

Caul gülümsedi. "Bir şeyler öğrenmiş gibisin. Sanırım öyle olduğunu göstermen için sana bir şans tanımamız gerekecek."

Billy şehre tek başına ilk gittiği gün, başı dönüyordu ve korku içindeydi. Polis onu kırmızı ışıkta geçmekle suçlamasın diye, sokak köşelerinden dikkatle karşıya geçiyor. Kimsenin ona saldırmaması için yanından gelip geçenlere de temkinli bakışlar atıyordu. Öyle bir şey olsa dahi, karşılık vermeyecekti. Aynen Dr. Caul'a dediği gibi davranacaktı.

Önce birkaç resim malzemesi aldı, sonra Babanın Bıyığı isimli berber dükkanına girdi. Norma Dishong önceden telefon edip müdürü ve çalışanları Billy Milligan'ın saç kestirmek için geleceğine dair uyarmıştı. Oradaki insanlar

Billy'yi, "Selam, Billy," "İşler nasıl gidiyor?" ve "Hey, çok iyi görünüyorsun," diyerek karşıladılar.

Saçlarını kesen ve şekil veren Bobbie isimli genç kadın ona büyük sempati gösterdi ve bir ödeme yapmasını da kabul etmedi. Dilediği vakit gelebileceğini ve saçlarını para ödemeden kestirebileceğini söyledi.

Sokağa çıktığında onu tanıyan bir iki öğrenci el sallayıp ona gülümsediler. Billy hastaneye kendisini harika hissederek döndü. Dr. Caul'un hazırlıklı olmasını söylediği o kötü şeylerden hiçbiri başına gelmemişti. Her şey çok iyi olacaktı.

19 Şubat günü, Dorothy tek başına gelerek oğlunu ziyaret etti. Billy görüşmelerini ses makinesine kaydetti. Çocukluğu hakkında daha çok şey bilmek ve babası Johnny Morrison'un neden intihar ettiğini anlamak istiyordu.

"Sen kendine göre bir baba imajı yarattın," dedi Dorothy. "Bana bazen sorular soruyorsun ve ben de bunları elimden geldiğinde yanıtlamaya çalışıyorum ama bunu onu aşağıla-

madan yapıyorum. Sizlere işin üzücü taraflarını asla anlatmadım. Siz çocukları üzmekle elime ne geçerdi ki? Sen kendine göre bir imaj yaratmıştın; sonuçta o senin babandı."

"Tekrar anlatır mısın?" dedi Billy. "Hani Florida'daki evinizde bir ton balığı konservesi ve bir kutu da makarnadan başka bir şey olmadığı halde, yola çıkabilsin diye babama elindeki son kuruşa kadar vermiştin... O parayı sana geri getirdi mi?"

"Hayır. Borscht Cirtuit'e gitmiş. Orada neler olup bittiğini bilmiyorum. Geri döndüğünde..."

"Borch Circuit mi? Bu bir gösteri programının ismi mi?"

"Orası dağların tepesinde bir yer... Catskill dağlarında Yahudilerin yaşadığı bir mıntıka... Oraya çalışmaya gitmiş. Eğlence sektöründe yani. İşte bana tam o sıralarda temsilcisinden bir mektup geldi. Mektupta, 'Bana bunu yapacağına asla inanmazdım, Johnny' diye yazıyordu. Orada ne oldu, ne bitti, hiç bilmiyorum. Geri döndüğünde her zamankinden de daha umutsuz gibiydi ve bu hep öyle devam etti."

"Peki intihar notunu okudun mu onun? Gary Schweickart bana mektupta bütün o insanların isimlerinin..."

"Mektupta borçlu olduğu kişilerden bazılarının isimleri vardı. Bunlar tefeciler değildi; onların isimlerini yazmamıştı ama o tip insanlara da borçlu olduğunu biliyordum çünkü ödeme yapmaya gittiğinde ben de arabada oturup onu beklerdim. Her seferinde de farklı bir yere giderdik. Kumar borçlarını ödüyordu. Önceleri bu kumar borçlarının benim yüzümden olduğunu düşünmüştüm ama onları ödemek bana düşmezdi. O lanet olası borçlara ben girmemiştim ki... Elimden geldiğince ona yardım ettim ama çocuklarımın nafakasını ona yediremezdim doğrusu."

"Ne de olsa, evde bir ton balığı konservesi ve bir kutu da makarna vardı," dedi Billy, kıs kıs gülerek.

"Sonra ben de yeniden çalışmaya başladım," diye devam etti

Dorothy. "Durumumuz biraz düzelmeye başlamıştı. Yiyecek alışverişini ben yapıyor ve evi ben döndürüyordum. İşte o zaman ona maaşımın tamamını vermekten vazgeçtim. Ona kira parasını teslim ediyordum ama o kiranın ancak yarısını ödüyordu."

"Diğer yarısıyla kumar mı oynuyordu?"

"Ya öyle, ya da tefecilere veriyordu. O parayla ne yaptığını bilmiyorum. Bir keresinde borç veren şirketlerden biri eşyalarımızı almaya geldi. Ben de onlara, 'Ne duruyorsunuz, alın hepsini,' dedim. Ama adamlar bunu yapamadılar çünkü ben sürekli ağlıyordum ve üstelik de Kathy'ye hamileydim."

"Bak şu Johnny'ye..." dedi Billy.

"Hey," dedi Dorothy. "Hepsi bu işte."

Billy'nin yaşadığı zaman karmaşaları Athens Ruh Sağlığı Merkezi'nde iki buçuk ay geçirdikten sonra giderek daha ender olmaya başlamıştı. O yüzden terapinin bir sonraki aşamasına geçmesi, yani eve çıkma izni vermesi için Dr. Caul'a baskı yapmaya başladı. Kendisinden daha az ilerleme gösteren hastaların bazıları hafta sonlarını evlerinde akrabalarıyla birlikte geçirebiliyorlardı. Dr. Caul da Billy'nin buna hazır olduğunu düşünüyordu. Davranışları, iç görüleri ve uzun süredir göstermekte olduğu istikrarlı gidişat da bunu destekler mahiyetteydi. Böylece, Kathy'nin Athens'in kırk kilometre kuzeybatısında kalan Logan'daki evinde birkaç hafta sonu geçirmesi için Billy'ye izin verildi. Billy'nin ağzı kulaklarındaydı.

Billy bir hafta sonu, Johnny Morrison'un intihar notunun bir kopyasını göstermesi için Kathy'ye ısrar etti. Kathy'nin bunu kamu avukatının ofisinden almış olduğunu biliyordu. Kathy bu mektubu o güne kadar üzmemek için Billy'ye göstermeyi reddetmişti ama Billy'nin, Dorothy'nin çektiği sıkıntılardan bahsederken Johnny Morrison'un ne kadar kötü bir

baba olduğunu ima ettiğini söylemesi üzerine rahatsız oldu. Billy'nin gerçeği öğrenme vakti gelmişti.

"İşte burada," dedi, masanın üzerine kocaman bir zarf fırlatarak. Sonra da onu yalnız bıraktı.

Zarfın içinde Florida'ya bağlı Dade Adli Tabip Makamı'nın Gary Schweickart'a gönderdiği bir mektup ve birkaç belge vardı. Bu belgeler dört farklı kişiye hitaben yazılmış dört ayrı talimat notundan, *Miami News* muhabiri Bay Herb Rua'ya yazılmış sekiz sayfalık bir mektuptan ve yırtılmış olarak bulunan ama polis tarafından bir araya getirilmiş olan iki sayfalık bir nottan oluşuyordu. Bu not, Rau'ya yazılmış ve tamamlanmamış olan ikinci bir notun bir parçası gibi duruyordu.

Talimatlar ödünç alınan paraların ve birtakım borçların ödenmesine yönelikti. En küçük miktar yetmiş beş dolar, en büyük miktar ise yüz seksen dolardı. 'Louise' isimli birine hitaben yazılmış olan notun sonunda şöyle bir küçük şaka vardı: 'Küçük oğlan: Anne, kurt adam dedikleri nedir? Anne: Kes sesini ve git yüzündeki kılları bir tara!'

Bayan Dorothy Vincent'a yazılmış olan ve borçların sigorta parasından ödenmesi talimatının verildiği not "Son arzum cesedimin yakılmasıdır. Gelip benim mezarımın üzerinde dans etmeni içim kaldırmaz," sözcükleriyle sona ediyordu.

Miami News muhabiri Bay Herb Rau'ya hitaben yazılmış olan mektubun fotokopisinin okunamayan bazı kısımları burada asteriks işaretiyle gösterilmiştir:

Bay Herb Rau
Miami News
Sayın Bay,

Bu mektubu yazmak pek kolay değil. Korkakça bir çözüme başvurduğum söylenebilir ama tüm dünyam bir yıkıntı haline geldiği için, başka bir seçeneğim yok. Tek ümidim Ja-

mes, William ve Kathy Jo isimli üç çocuğumun geleceğinin mütevazı sigorta paramla teminat altına alınabilmesidir. Eğer mümkün olabilirse, anneleri Dorothy Vincent'ın bu paraya elini bile sürmemesini sağlayabilir misiniz? Miami Beach'de çalıştığı Place Pigalle denen yerde takıldığı sürüyle insan bu parayı onunla mutlulukla paylaşmak isteyecektir! Bunlar kadın pazarlayıcıları, tefeciler ve benzeri kişilerdir... ve evimiz bu kişiler yüzünden darmadağın oldu. Sizi temin ederim ki, bütün gücümle ailemi bir arada tutmaya çalıştım ben.

Öyküm yeterince kasvetli. Bütün kalbimle sevdiğim çocuklarım, ne yazık ki evlilik müessesesinin ürünleri değiller. Anneleri bunu bile mesleğini geliştirmek için kullanabileceği bir 'reklam' aracı olarak görüyor! Açıklayayım: Ona ilk çocuğumuz doğmadan önce bile birkaç kez evlenme teklifinde bulundum (bu beni ilk tanışmamızda onu gebe bırakmakla suçlamasından sonraydı) ama o her zaman evlenmemek için bir bahane buldu (bütün bunların doğru olduğunu avukatım Miami'den M.H.Rosenhaus'un yazılı ifadesinden de teyit edilmesi mümkündür.) Onu aileme karım olarak tanıtmıştım, böylece bebek doğduğu vakit küçük bir şehre taşınacak ve onunla evlenip bebeğin meşru olmasını sağlayacaktım. Küçük oğluma o kadar düşkündüm ki***

Ama o yine birbiri ardı sıra, "Bizi tanıyan birileri gazetelerdeki evlilik sütunlarını okuyabilir" gibisinden birtakım bahaneler buldu. Her neyse, daha sonra ikici oğlumuz doğdu. Bebeğin hayatı bir iki hafta boyunca pamuk ipliğine bağlıydı ama Tanrı bizim yanımızda durdu. Bebeğimiz şu anda gayet sağlıklı. Bebeğin hayatının tehlikede olmasının bize yapılan bir uyarı olduğunu düşündüğüm için evliliği bir kere daha gündeme getirdim. Artık daha farklı bahanelere sığınıyordu ve iyiden iyiye zıvanadan çıkmış gibiydi.

Sürekli olarak içiyor, kulüpten çıkıp olur olmaz saatlerde ortadan kayboluyordu. Bu şartlar altında çocukların onun yanında güvende olması mümkün değildi. Çocuklara pek çok kez elinin iç tarafıyla değil de koluyla vurmuştu. Onları dövmekten vazgeçirmek için ben de onu dövmekle tehdit ediyordum. Sizi temin ederim ki hayatım tam bir cehennemdi. Bu da iş hayatıma yansımaya başlamıştı. Durumum giderek kötüye gidiyordu. Böyle giderse işler sonunda onu öldürmeye kadar varabilirdi. Ben*** yapmayı istedim ama sabırlı olmam için bana yalvardı. Çocukları Tampa, Florida'daki harika bir bakımevine yerleştirdik, yeniden yollara düştük. O da bir kez daha benimle birlikte gece kulüplerinde ve tiyatrolarda çalışmaya başladı. Sonra küçük kızımızı beklemekte olduğumuzu öğrendik.

Sonra Miami'ye döndük ve üçüncü bebeğimizin doğumundan sonra çocukların bakımı için bir kadın tuttuk. Müşterilerle içli dışlı olmayacağına dair bana yemin etmesinden sonra onun Place Pigalle'da yeniden şarkı söylemesine razı geldim. Çok geçmedi, aynı içkici ve kavgacı alışkanlıklarına geri döndü. Sonunda bitkin düştü ve birinci evre sarılık tanısıyla hastaneye yattı. Ölümden kıl payı döndü ve hastaneden çıktıktan sonra bile birkaç hafta boyunca sürekli olarak doktor kontrolü altında kaldı. Dediği kadarıyla, doktoru (N.M.B'den Dr. Sapphire) ona kafasını toparlaması ve giderek artan masrafların karşılanması için işe geri dönmesinin iyi olacağını söylemişti. Arada bir küçük bir kokteyl devirmenin de bir sakıncası yoktu, doktora göre! Ben bu fikre karşı çıkınca, bana söylemeden Pigalle'la bir sözleşme yaptı. Otellerdeki işler çok durgundu, o yüzden bu konuyu konuştuk ve benim birkaç hafta N.Y. dağlarına çalışmaya gitmeme karar verdik. Daha önce birbirimizden hiç ayrılmamıştık ve o dönemde onun kadın tüccarları, lez-

biyenler ve tefeciler gibi insanlarla haşır neşir olduğundan haberim yoktu. Bu tür insanlar onun için 'şık' hayatın sembolleri haline gelmişti. Eve geri döndüğümde onun satın aldığı erkeksi gömlekleri, ağır takımları ve o tür kadınlar arasında bir nevi işaretleşme oluşturan matador pantolonlarını görünce, balatayı sıyırdım. O andan itibaren hayat benim için tam anlamıyla bir cehennem haline geldi.

İçki alışkanlığı onu bir süre sonra yine fıtık ameliyatı için hastaneye yatmasına neden oldu ama karaciğeri öyle berbat bir durumdaydı ki, onu hemen ameliyat edemediler. Haftalarca hastanede yattı; ben de gündüzleri ziyaret saatlerinde onunla birlikte olabilmek için her gece 240 km araba sürüyordum. Bu arada evi boyadım. O halinde bile özlemini duyduğu o yeni hayatına kavuşmak için evimizi dağıtmak istiyordu. Ameliyat olduğu gün, henüz anestezinin etkisi altındayken, benim başka biri olduğumu sanıp birtakım itiraflarda bulundu. Mide bulandırıcı şeylerdi bunlar, hiç bilmediğim türden bir yozlaşmayla karşı karşıyaydım. Konuştuğu kişinin ben olduğumu söyleyip ona engel olmaya çalıştım (çünkü bir koğuştaydık), ama bu idrak etmekten uzaktı. Beni onca yıl aptal yerine koyarak nasıl sömürdüğünü anlatarak böbürleniyordu. Çocukların hatırı için bu konuda onunla hiç yüzleşmedim ve oradakilere*** için rica ettim.

Her neyse, biraz iyileşmeye başlayınca, evlilik konusunu yine gündeme getirdim, bir rahiple konuştuğunu ve adamın ona "bu konuda endişelenmenize gerek yok," dediğini söyledi. Çocuklarımız 'Tanrının Evlatları'ydı. Bu bana inandırıcı gelmiyordu ama daha önce de söylediğim gibi o bu durumu bir 'reklam' aracı olarak kullanmakta kararlıydı. Gazetelerde yer alsın diye sözde benden boşanmak istiyormuş gibi bir tavır takındı ve huzurunun bozulacağı gerekçesiyle Noel günü çocuklarla birlikte geçirmemi

engellemek için benim gıyabımda bir mahkeme kararı çıkartacak kadar da ileri gitti. Küçük kızımın ikinci yaş gününü kutladığı yılbaşı günü de, onu görmemi engelledi ve sonra da beni telefonla arayarak verdiği davette ne kadar güzel vakit geçirdiğini ballandıra ballandıra anlattı...

Bay Rau, M.B. gösteri dünyasındaki kişilerle konuşup benim bu kadına nasıl bir içtenlik ve sadakatle bağlı olduğumu teyit edebilirsiniz ama yüküm omuzlarımın taşıyamayacağı kadar ağırlaştı. Siz de biliyorsunuzdur, bu yörelerdeki gece kulüplerinde daha çok kadınların sözü geçer. O benim iki işi kaybetmeme neden oldu. Bunu nasıl yaptığını tahmin edebilirsiniz: Çocuklar için mücadele ettiğim takdirde beni Miami'den attırmakla tehdit etti. Tam üç gün ortadan kaybolduğu oluyor ve ben artık hayatla baş edemez ve çocukları nasıl bir hayatın beklediğini düşünemez durumdayım. Bunu bir kere daha denedim ama başarılı olamadım, umarım bu kez başarılı olurum. Çocukları korumak için ona tahammül etmeliydim belki ama bunu yapmaktansa Yüce Tanrı'nın önünde bu günahımın hesabını vermeyi tercih ediyorum. Son arzum şudur: lütfen olabilecek tüm kurumların çocuklarımı korumasını sağlamak için elinizden geleni yapın.

Tanrım günahlarımı bağışlasın.
Johnny Morrison

Babasının intihar mektubu Billy'yi allak bullak etmişti. Onu tekrar tekrar okudu, gerçek olduğundan kuşku duymaya çalıştı ama okudukça daha fazlasını öğrenmek için içinde büyük bir istek duydu. Billy daha sonra yazara mektubun gerçek olup olmadığını öğrenmek için nasıl çabaladığını da anlattı:

Kız kardeşinin Logan'daki evinden çıkmadan önce, Florida Barolar Birliği'ni telefonla aramış ve Johnny Morrison'un

avukatının izini bulmaya çalışmıştı. Ne var ki avukat ölmüştü. Nüfus kayıtlarını da araştırmış ama Johnny Morrison ya da Johnny Sohraner adına herhangi bir evlilik kaydına rastlayamamıştı.

Johnny'nin çalıştığı gece kulübünün eski sahibini bulana kadar araştırmalarını sürdürmüştü. Adam emekli olmuştu ama Key Biscayne'de bir teknesi vardı ve kulübe deniz mahsulleri getirmeye devam ediyordu. Billy'ye, Johnny'nin çocuklarından birinin babaları hakkında bilgi sahibi olmak için günün birinde çıkıp geleceğinden emin olduğunu söylemişti. Billy'nin annesini, kulübe getirdiği düşük kaliteli insanlar yüzünden işten çıkarmıştı. Johnny onu o tür insanlardan uzak tutmak için elinden geleni yapmıştı ama bu yerine getirilmesi imkansız olan bir misyon gibiydi. Ömründe bunun kadar bir erkeği rencide eden bir kadın görmemişti.

Billy yazara Midget Motel'de çalışmış olan ve babasını tanıyan bir başka adam daha bulduğunu da söyledi. Adam Noel vakti Johnny'nin kederlenmesine neden olan o telefon trafiğine de şahit olmuştu. Adamın bu anlattıkları, Johnny'nin mektubunda Dorothy'nin telefonla arayıp ona sataştığını ve onunla alay ettiğini söylemesiyle de örtüşüyordu.

Billy hastaneye döndükten sonra yeniden zaman karmaşası yaşamaya başladı. Pazartesi sabahı yazara telefon ederek randevusunun ertelenmesini istedi.

Yazar, çarşamba günü geldi ve ona bakar bakmaz Öğretmen'in gitmiş olduğunu anladı. Şu anda karşısında olan kişi 'kaynaşmamış' Billy idi. Bir süre konuştular. Yazar, Öğretmen'in ilgisini uyandırabilmek için Billy'ye üzerinde çalışmakta olduğu telsiz telefonla ilgili bir iki şey sordu. Billy adeta el yordamıyla sözcükler bulmaya çalışıyordu. Derken sesi belli belirsiz yükselmeye başladı, kullandığı dil daha bir anlaşılır oldu ve soh-

betleri daha teknik bir havaya büründü. Öğretmen geri gelmişti.

"Neden bu kadar kederli ve moralsizsin?" diye sordu yazar.

"Yorgunum. İyi uyuyamıyorum."

Yazar, Cody Electronics and Radio School'dan alınan kitabı göstererek, "Bu ekipman üzerinde kim çalışıyor?" diye sordu.

"Günün büyük bir bölümünde Tommy buradaydı. Bu cihaz zaten o nedenle yapıldı. Dr. Caul da onunla konuştu zaten."

"Sen şu anda kimsin peki?"

"Öğretmen'im ama çok depresif bir durumdayım."

"Sen neden gittin? Tommy neden geldi?"

"Annem, şimdiki kocası... Annemin geçmişi... Şu anda pek çok şeyi umursamayan bir noktadayım. Çok gerginim. Dün bir Valium aldım ve bütün gün uyudum. Bütün gece de sabah altıya kadar uyanıktım. Kaçıp gitmek, ortadan kaybolmak istiyordum... Şartlı Tahliye Yetkili Makamı'na kızmıştım. Beni yeniden Lebanon'a koymak istiyorlar. Bazen alsınlar da ben de kurtulayım diye geçiriyorum içimden. Onları bir şekilde beni rahat bırakmaya razı etmem gerek."

"Ama kaynaşmamış olmak buna bir çözüm getirmiyor ki, Billy..."

"Biliyorum. Kendimi her gün bir mücadele içinde ve giderek daha fazla, daha fazla iş başarmak isterken buluyorum. Tüm kişiliklerimin başardığı işleri tek başıma yapmak istiyorum. Bu çok yorucu bir şey. Bir bakıyorsunuz resim yapıyorum. Sonra resmi bir kenara koyup ellerimi yıkar yıkamaz, bir kitap alıyorum elime, koltuğumu çevirip notlar alıyor, birkaç saat okuyorum. Sonra duruyorum, ayağa kalkıp bu telsiz telefon üzerinde çalışmaya başlıyorum."

"Kendini çok zorluyorsun. Her şeyin aynı anda yapılması gerekmiyor."

"Ama içimde öyle bir dürtü var ki... Kaybettiğim onca yıl ve önümde pek az zaman var. Kendimi zorlamam gerekir gibi hissediyorum."

Ayağa kalkıp pencereden dışarı baktı. "Bir başka şey daha var," dedi. "Er ya da geç annemle yüzleşmem gerekecek. Ona ne söyleyeceğimi çok iyi biliyorum. Ona eskisi gibi davranmam mümkün değil. Artık her şey farklı. Şartlı Tahliye Yetkili Makamı, önümüzdeki günlerde yapılacak olan akli normallik duruşması ve şimdi de babamın intihar notunu okumuş olmak... Bütün bunlardan sonra insanın tek parça kalması çok zor. Ben de çok sarsıldım."

28 Şubat günü Billy avukatını çağırdı ve annesinin ertesi sabah görülecek olan hapishaneye gönderilme durumunun yeniden görüşüleceği duruşmasında hazır bulunmasını istemediğini bildirdi.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

(1)

1 Mart 1979 tarihinde yapılan duruşmada, Billy Milligan'ın altı ay için daha Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ne gönderilmesine karar verildi. Onunla çalışan herkes, onun nasıl bir tehdit altında olduğunu biliyordu. Billy de iyileştikten ve hastaneden taburcu edildikten sonra Fairway İlçesi Yetişkin Şartlı Tahliye Yetkili Makamı tarafından tahliye şatlarını ihlalden tutuklanacağını ve Gray Ecza Deposu soygunundan yediği iki ile beş yıl arasındaki hapis cezasının geri kalan üç yılını çekmek üzere hapishaneye gönderileceğinin farkındaydı. Meşruten tahliye ihlalcisi olarak da tanımlanabilir ve o durumda, mola yerlerindeki saldırılar nedeniyle müteselsil olarak altı ile yirmi beş yıl arasında hapis yatması gerekebilirdi.

Athens'teki avukatları L. Alan Goldsberry ve Steve Thompson, Billy'nin suçlu olduğuna dair yapmış olduğu beyanın iptal edilmesi için Fairfield ilçesi mahkemesine dilekçe verdiler ve 1975 yılında mahkemenin Billy'nin çok kişilikli olduğunu bilmediğini ve o dönemde akıl hastası olduğu ve kendisini savunmaktan aciz olduğunu ifade ederek, o günkü kararın o şartlara göre verildiğini belirttiler.

Goldsberg ve Thompson, Lancaster'daki yargıcın onun suçlu olduğuna dair yaptığı beyanı hükümsüz kılması halin-

de, Billy'nin iyileştikten sonra özgür bir insan olacağını umuyorlardı.

Billy de bu ümitle yaşıyordu.

Tam bu sıralarda, Billy kız kardeşi Kathy ve uzun süredir birlikte olduğu sevgilisi Rob Baumgardt'ın sonbaharda evleneceklerini öğrenerek çok mutlu oldu. Billy Rob'dan hoşlanıyordu ve düğün için planlar yapmaya başladı.

Hastane arazisinde dolaştığında ilkbaharın gelmekte olduğunu gösteren işaretler gördükçe kötü günlerin artık geride kaldığına inanmaya başladı. Hafta sonu izinlerinden birini yaparken Kathy'nin evindeki duvarlardan birinin üzerine bir resim yapmaya başladı.

Dorothy Moore intihar mektubundaki suçlamaları reddetti ve onun yayınlanmasına izin verdi. Dediği kadarıyla, Johnny Morrison ölmeden önce bir akıl hastasıydı. Striptizci olan başka bir kadınla ilişkisi vardı ve içli dışlı olduğunu iddia ettiği kişilerden bahsederken muhtemelen onu o kadınla karıştırmıştı.

Billy bunun üzerine annesiyle sulh yaptı.

Billy, 30 Mart Cuma günü arka koğuştaki insanların ona her zamankinden farklı bakışlar attığını, onu gördüklerinde fısıldaşmaya başladıklarını ve havada genel bir huzursuzluk olduğunu fark etti.

Kadın hastalardan biri, "Akşam gazetesini gördün mü?" diye sordu ve gazeteyi ona uzattı. "Yine manşetlere çıkmışsın."

Billy 30 Mart tarihli *Columbus Dispatch* gazetesinin kocaman kalın harflerle yazılmış olan manşetine bakakaldı:

DOKTOR TECAVÜZCÜNÜN MERKEZİN
DIŞINDA SERBESTÇE DOLAŞMASINA İZİN
VERİLDİĞİNİ SÖYLÜYOR
John Switzer

The Dispatch'in edindiği bilgilere göre, geçen aralık ayında Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ne gönderilmiş olan çok kişilikli tecavüzcü Billy Milligan'ın dışarıda serbestçe ve refakatçisi olmadan dolaşmasına izin verilmektedir... Milligan'ın doktoru David Caul *The Dispatch* muhabirine Milligan'ın hastane arazisinin dışına çıkıp Athens içinde dolaşmasına ve hatta hafta sonlarında akrabalarını ziyaret etmesine izin verildiğini söylemiştir.

Haberde Athens Polis Şefi Ted Jones'un da toplumdan bazı kişilerin endişelerini bildirdiğini ve şahsen kendisinin de "akıl hastalığı olan bir kişinin üniversitenin civarında dolaşmasından endişe duyduğu" da yazılıydı. Muhabir, Milligan'ı suçsuz bulan Yargıç Flowers'ın bile onun "etrafta dilediği gibi serbestçe dolaşmasını doğru bulmuyorum," dediğini de yazmıştı. Yazı Milligan'ın '1977 yılının sonlarına doğru Ohio Devlet Üniversitesi civarında kadınlara dehşet yaşatan adam' olarak tanıtıldığı bir bölümle sona eriyordu.

Daha sonra da *The Columbus Dispatch* hemen hemen her gün yayınlanan ve Milligan'ın etrafta serbestçe dolaşmasını yeren bir yazı dizisi başlattı. Milligan'a atıfta bulunan 5 Nisan tarihli bir köşe yazısının başlığı şöyleydi: TOPLUMUN KORUNMASI İÇİN YENİ YASALARA İHTİYAÇ VAR

Columbus'taki ödlek gazete okurları ve Athens'teki Ohio Devlet Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerin endişeli anne ve babaları üniversite başkanı Charles Ping'i aramaya başladılar. Bunun üzerine başkan da hastaneyi arayarak bir açıklama yapılması talebinde bulundu.

Eyalet yasama organı üyelerinden ikisi, Athens'ten Claire "Buzz" Ball, Jr. Ve Columbus'tan Mike Stinziano hastaneyi eleştirerek Milligan'ın Athens'e hangi gerekçelerle gönderildiğinin yeniden gözden geçirilmesi için yeni bir duruşma yapılmasını istediler. Ayrıca "akıl hastalığı nedeniyle suçsuzluk beyanında bulunmaya" izin veren kanunların değişmesini talep ettiler.

Billy'nin düşmanı olan ve onun tablolarını satarak para kazanmasına çok içerleyen bazı hastane görevlileri *Columbus Dispatch, Columbus Citizen-Journal* ve *Dayton Daily News* gazetelerine Billy'nin bu yoldan büyük paralar elde ettiğine dair hikayeler sızdırdılar. Billy, 'Cathleen'in Zarafeti' isimli tablosundan kazandığı paranın bir kısmıyla tablolarını taşımak üzere küçük ve ekonomik bir Mazda aldığında ise yine manşetlere geçti.

Stinziano ve Ball isimli avukatlar, Athens merkezinde bir soruşturma oturumu yapılmasını talep ettiler. Hemen hemen her gün çıkan yazılardaki giderek şiddetlenen saldırılar ve eleştiriler sonunda Dr. Caul ve Baş Komiser Sue Foster, Billy'den toplumun öfkesi dinene kadar refakatçisiz olarak hastaneden arazisinin dışına çıkma ayrıcalığından vazgeçmesini istediler.

Billy buna hazırlıklı değildi. Hastane kurallarına uymuş, verdiği sözü tutmuş ve hastalığının tanısı konduktan ve tedavi edildikten sonra tek bir yasayı bile çiğnememişti. Ama ayrıcalıkları yine de elinden alınıyordu.

Yeise kapılan Öğretmen buna boyun eğdi ve spottan çıktı.

Mike Rupe saat on birde nöbete geldiğinde, Milligan kahverengi bir vinil koltukta oturuyordu. Bir şeyden korkmuş gibi büzüşmüştü ve durmadan ellerini ovuşturuyordu. Mike onun yanına gidip gitmemekte tereddüt etti. Milligan'ın erkeklerden korktuğunu ona söylemişlerdi, Ragen'ı da biliyordu ve Dr. Caul'un çok kişiliklerle ilgili eğitim kasetlerini de izlemişti. Şu ana kadar, rahatına bakmış, hastaları kendi haline bırakmıştı. Milligan'ın rol yaptığını düşünen pek çok görevlinin aksine, Mike Rupe bu tanımın doğru olduğuna inanıyordu. Billy'nin hastalığının tarihçesini ve hemşirelerin yazdığı notları okuduktan sonra, bütün o profesyonel psikologların

ve psikiyatristlerin lise mezunu bile olmayan genç bir adam tarafından keleğe getirilebileceğine ihtimal vermiyordu.

Gördüğü kadarıyla Milligan'ın durumu genellikle fazla bir değişkenlik göstermiyordu. Ama *Dispatch*'in manşetine çıktığı son haftadan beri, giderek depresif bir ruh haline bürünmüştü. O berbat manşetler ve politikacıların da Billy'ye haksızlık etmiş olması Rupe'u da rahatsız etmişti.

Rupe tezgahın arkasından dolanarak çıktı ve dehşet içindeki Billy'nin yanındaki bir koltuğa oturdu. Onun nasıl bir tepki vereceğini bilmiyordu, o yüzden ona mümkün olduğunca yumuşak ve temkinli davranacaktı.

"Kendini nasıl hissediyorsun?" diye sordu. "Senin için yapabileceğim bir şey var mı?"

Milligan ona dehşet dolu bakışlara baktı.

"Üzgün olduğunu görebiliyorum. Sadece biriyle konuşmak istediğin takdirde, benim burada olduğumu bilmeni istedim."

"Korkuyorum."

"Bunu görebiliyorum. Bununla ilgili olarak benimle konuşmak ister misin?"

"Küçükler için korkuyorum. Neler olup bittiğini anlayamıyorlar. Onlar da korkuyor."

"Bana ismini söyler misin?" diye sordu Rupe.

"Danny."

"Beni tanıyor musun?"

Danny başını iki yana salladı.

"Benim ismim Mike Rupe. Gece nöbetinde çalışan ruh sağlığı teknisyeniyim. İhtiyacın olduğunda sana yardım etmek için buradayım."

Danny bileklerini ovmaya devam etti ve etrafına bakındı. Sonra durdu, içendeki bir sesi dinledi ve başını tamam der gibi salladı. "Arthur sana güvenebileceğimizi söylüyor."

"Arthur hakkında bir şeyler duymuştum," dedi Rupe.

"Ona bu sözlerinin beni mutlu ettiğini söyleyebilirsin. Kesinlikle seni incitecek bir şey yapmam ben."

Danny ona Ragen'ın gazetelerde yazılanlardan ve diğer birtakım şeylerden dolayı çok öfkeli olduğunu düşündüğünü ve kendisini öldürmek istediğini söyledi. Küçükler de zaten o yüzden korkuyorlardı. Rupe, titreyen dudaklarından ve dalgın dalgın bakan cam gibi gözlerinden, Billy'nin yine değişmeye başladığını anlamıştı. Küçük bir çocuk gibi oturduğu yerde büzüşmüş ve büyük bir acı içindeymiş gibi hıçkırmaya başlamıştı.

Kişilikler birbiri ardı sıra gidip geldi ve sabahın ikisine kadar konuşmayı sürdürdüler. Sonra Rupe, Danny'yi odasına götürdü.

O günden sonra Rupe, Billy'nin kişiliklerinden birkaçıyla bağlantı kurabildiğini gördü. Kıdemli erkek psikiyatri hemşiresi (hafta içi günlerde on bir buçuk, hafta sonunda ise sabah iki olan) yatma vakti konusunda oldukça katıydı ama Rupe, Billy'nin pek az uyuduğunu biliyordu, o yüzden de vaktinin çoğunu onunla sohbet ederek geçiriyordu. Danny'nin ve 'kaynaşmamış' Billy'nin konuşmak için onu seçmesi ona mutluluk veriyordu. Kısa bir süre sonra Billy'yle baş etmenin neden o kadar zor olduğunu anlamaya başladı. Gördüğü kadarıyla Billy bir kez daha başkasının işlediği suçlardan dolayı cezalandırıldığını düşünmeye başlamıştı.

Danny, 5 Nisan Perşembe günü öğleden sonra saat üç buçukta, kendisini hastane arazisinde dolaşırken buldu. Etrafına bakındı, nerede ve neden orada olduğunu anlamaya çalıştı. Arkasına bakınca Viktorya döneminden kalma, kırmızı tuğlalı ve beyaz sütunlu eski binayı gördü. Önünde de nehir ve kasaba uzanıyordu. Otların arasında gezinmeye başladı ve Rosalie Drake'in ona Harding Hastanesi'nde yardımcı olmasından önce, dehşet hissine kapılmadan dışarıda yürüyemediğini düşündü.

Aniden çok hoş, minik çiçekler çarptı gözüne. Birkaç ta-

nesini kopardı ama yükseklerde bu çiçeklerin daha büyüklerinin olduğunu gördü. Tepeye kadar çiçekleri takip etti ve kendisini küçük bir mezarlığın önünde buldu. Mezar taşlarının üzerinde isim değil, sadece rakamlar vardı. Bunun nedenini merak etti. Dokuz yaşındayken diri diri gömülmüş olmanın dehşetinden titremeye başladı ve irkilerek geri çekildi. O gün gömüldüğü yerden çıkarılmamış olsaydı, kendi mezarında ne bir isim ne de bir rakam olmayabilirdi.

Danny en büyük çiçeklerin tepenin en üstünde olduğunu görünce dimdik aşağıya doğru uzanan sarp bir kayaya gelene kadar tırmanmaya devam etti. En uca kadar gitti ve aşağıdaki yola, nehre ve evlere bakarken kendisini güven altına almak için sırtını bir ağaca yasladı.

Birden aşağıda kıvrıla kıvrıla uzanan yoldan gelen fren seslerini duydu ve yanıp sönen ışıkları gördü. Aşağıya bakmak başını döndürmüştü. Hem de çok... Öne doğru düşecek gibi olduğu anda arkasından gelen sesi duydu: "Billy, in aşağı."

Etrafına bakındı. Bu insanlar neden etrafını sarmıştı? Onu korumak için Arthur ya da Ragen neden orada değillerdi? O anda ayağı kaydı ve altındaki taşlar kayadan aşağı yuvarlandı. Sonra bir adam elini ona uzattı. Danny o eli tuttu ve adam onu kendisine doğru çekip emniyete aldı. Bu iyi kalpli adam sütunları olan o kocaman binaya onunla birlikte gitti.

"Atlayacak mıydın, Billy?" diye sordu birisi.

Başını kaldırıp hiç tanımadığı kadına baktı. Arthur ona yabancılarla konuşmaması gerektiğini söylemişti. Ama koğuşta bir heyecan havasının hüküm sürdüğünü görebiliyordu. İnsanlar ona bakıyor ve onunla konuşuyordu. Uyumaya ve başka birinin spota girmesine izin vermeye karar verdi.

Allen o akşam koğuşta dolaşarak neler olduğunu anlamaya çalıştı. Dijital saati on kırk beşi gösteriyordu. Diğerleri gibi o da

epeydir spotta değildi, mutlu bir şekilde Öğretmen'in onların hayat hikayelerini anlatmasını dinlemiş ve pek çok şey öğrenmişti. Her biri devasa bir bilinç yapbozunun sadece birkaç parçasına sahipmiş gibiydiler ama Öğretmen hepsinin yaşadıkları hayatın farkında olmalarını sağlamıştı. Bunu yazarın resmin tamamını net olarak görebilmesi için yapıyordu. Yine de hâlâ bazı boşluklar vardı çünkü Öğretmen henüz *her şeyi* anlatmış değildi. Sadece yazarın sorularına yanıt olabilecek anıları açıklamıştı.

Ama şimdi Öğretmen gitmişti. Böylece, sadece Öğretmen ile yazar arasındaki değil, kendisiyle ötekiler arasındaki iletişim hattı da kopmuştu. Allen'ın kafası karışıktı ve kendisini yalnız hissediyordu.

"Neyin var, Billy?" diye sordu kadın hastalardan biri.

Billy kadına baktı. "Biraz sersem gibiyim. Sanırım biraz fazla ilaç aldım," dedi. "Erkenden yatıp uyumayı düşünüyorum."

Birkaç dakika sonra Danny uyandı ve birtakım insanların odasında koşuşturduğunu gördü. Onu yatağından çıkarmaya çalışıyorlardı.

"Ne yaptım?" diye sordu yalvarır gibi.

Biri uyku ilacı şişesini havaya tuttu. Hapların bazıları yere saçılmıştı.

"Ben hiç hap içmedim," dedi Danny.

"Hastaneye götürülmen gerek," dediklerini duydu. Biri Milligan'ın taşınması için bir tekerlekli sandalye istedi. O anda Danny gitti ve David geldi...

Mike Rupe'un David'in yanına gelmesi üzerine, ona zarar vereceğini sanan Ragen spota girdi. Rupe onu ayakta tutmaya çalışırken, Ragen onunla boğuşmaya başladı. İkisi birden yatağın üzerine düştüler.

"Senin boynunu kopartacağım!" diye kükredi Ragen.

"Hele yap da bir görelim!" dedi Rupe.

Birbirlerine dolanmış olarak yerde yuvarlanmaya başladılar.

"Bırak beni! Senin kemiklerini kıracağım!"

"Öyle mi? O zaman seni hiç bırakmayacağım."

"Beni bırakmazsan canını çok fena yakarım."

"Bana böyle boktan şeyler söylemeye devam ettiğin takdirde seni bırakmayacağım," dedi Rupe.

Birbirlerini sağa sola savurarak güreştiler ama hiçbiri diğerini dize getiremedi. Nihayet Rupe, "Beni bırakırsan ve kemiklerimi kırmayacağına dair söz verirsen, ben de seni bırakırım," dedi.

Köşeye sıkıştığını anlayan Ragen bu teklifi kabul etti. "Beni bırakırsan ve geriye çekilirsen ben de seni bırakacağım."

"En iyisi, birbirimizi aynı anda bırakmamız," dedi Rupe. "O zaman süper olur."

Birbirlerinin gözlerinin içine baktılar, sonra birbirlerini serbest bıraktılar ve uzaklaştılar.

Kapıda beliren Dr. Caul diğer bakıcılara tekerlekli sedyeyi içeri getirmelerini söyledi.

"Benim ona ihtiyacım yok," dedi Ragen. "Kimsenin fazla ilaç içtiği filan yok."

"Kontrol için hastaneye götürülmen gerekiyor," dedi Dr. Caul. "Billy'nin ilaçlarının ne kadarını içmeyip sakladığını bilmemiz gerekiyor. Birisine fazla ilaç aldığına dair bir şeyler söylemiş. Emin olmalıyız."

Caul, spottan çıkana kadar Ragen'la konuştu. Sonra Danny'nin dizlerinin bağı çözülür gibi oldu ve gözleri devrildi. Rupe onu yakaladı ve sedyeye yatırdı.

Hemen orada beklemekte olan ambulansa geçtiler. O'Bleness Memorial Hastanesi'ne giderlerken Rupe, Milligan'ın yanında durdu.

Rupe acil servis doktorunun Billy Milligan'ın oraya gelmesinden memnun olmadığını sezmişti. Doktora elinden

geldiği kadar Milligan'a özenle yaklaşması gerektiğini anlatmaya çalıştı. "Eğer Slav aksanıyla konuşmaya başlarsa, yapacağınız en iyi şey ondan uzaklaşmak ve kadın doktorlardan birinin onunla ilgilenmesini sağlamaktır," dedi.

Ama doktor onun sözünü fazla umursamadı ve Danny'nin gözlerini devirmesini izledi. Rupe, Billy'nin David'den Danny'ye dönüştüğünü görebiliyordu.

"Numara yapıyor," dedi doktor.

"Sadece başka bir kişiliğe geçiyor ve..."

"Dinle beni, Milligan, mideni yıkayacağım. Burnundan aşağı bir tüp sokacağım ve mideni boşaltacağım."

"Hayır," diye inledi Danny, "tüp istemem... hortum istemem..."

Rupe, Danny'nin neler düşündüğünü tahmin edebiliyordu. Bir ara makatına hortum sokulduğuna dair bir anısından bahsetmişti ona.

"Ne var ki, bunu yapmam gerek," dedi doktor, "sen istesen de istemesen de yapılması gereken bir şey bu."

Rupe o anda bir dönüşümün daha olduğunu gördü.

Ragen aniden pür dikkat ayağa fırladı. "Beni dinle," dedi, "beş para etmez bir doktora kendimi deneme tahtası yaptıracak değilim."

Doktor bir adım geriledi. Yüzü aniden sapsarı kesilmişti. Sonra döndü ve odadan çıktı. "Lanet olası," dedi, "or.spu çocuğu geberirse gebersin, umurumda bile değil."

Rupe birkaç dakika sonra onun Dr. Caul'a telefon ettiğini ve olan biteni anlattığını duydu. Doktor sonra geri geldi. Daha nazik ve daha az konuşkandı. Hemşirelerden birinden Milligan'ı kusturmak için bir doz ipeka getirmesini istedi. O sırada Ragen gitti ve Danny geri geldi.

Danny kustuktan sonra doktor onun kusmuğunu inceledi. İlaç belirtisi yoktu.

Rupe ambulansta yine Danny'nin yanında oturdu. Saat sabahın ikisi olmuştu ve Danny sessiz ve sakindi ama kafasının karışık olduğu belli oluyordu. Yapmak istediği tek şey, yatıp uyumaktı.

Ertesi gün terapi ekibi Billy'ye onu 5. Koğuş'a göndermeye karar verdiklerini söyledi. Burası sürekli gözlem altında tutulan erkek hastaların tutulduğu bir koğuştu. Billy neden böyle bir şey yaptıklarını anlamadı. Fazla ilaç almayla ilgili durumdan haberi yoktu. Mike Rupe'yle birlikte hastaneye gittiklerini de hatırlamıyordu. Hiç tanımadığı birtakım erkek bakıcıların odasına girdiğini gören Ragen yatağın üzerine fırladı, bir su bardağını kırık ucu elinde kalacak şekilde duvara vurup kırdı. "Yanıma yaklaşmayın!" diye bağırarak onları uyardı.

Norma Dishong telefona koştu ve yardım istedi. Birkaç saniye sonra hoparlörlerden "Yeşil Kod" sözcükleri duyuldu.

Dr. Caul kapıya geldi ve Ragen'ın yüzündeki katı ifadeyi gördü ve öfkeli sesini duydu. "Epeydir kemik kırmamıştım. Gel buraya Dr. Caul. Sen ilk ol."

"Bunu neden yapıyorsun, Ragen?"

"Sizler Billy'ye ihanet ettiniz, buradaki herkes ona ihanet etti."

"Bu doğru değil. Biliyorsun ki, bu durumun asıl sorumlusu *Dispatch*'te çıkan o yazılar."

"5. Koğuş'a gitmeyeceğim ben."

"Gitmen gerekiyor, Ragen. Bu benim elimde olan bir şey değil. Bu durum artık bir güvenlik sorunu oluşturmaya başladı." Başını iki yana kederli bir tavırla salladı ve oradan uzaklaştı.

Önlerinde bir şilte tutan üç koruma görevlisi Ragen'ın üzerine çullanarak onu duvara mıhladı. Üç diğer görevli de ittirerek yüzü koyun yere yatırdı ve kollarını ve bacaklarını tuttu. Arthur, Ragen'ı frenledi. Hemşire Pat Perry Danny'nin, "Bana tecavüz etmeyin," diye bağırdığını duydu.

Arthur bu arada elinde şırınga olan bir hemşirenin "Bir Torazin iğnesi onun durdurur," dediğini duydu.

"Hayır, Torazin olmaz!" diye haykırdı Arthur ama çok geç kalmıştı. Dr. Wilbur'ün antipsikotik ilaçların çok kişilikli hastalara iyi gelmediğini ve daha kötü kişilik bölünmelerine neden olduğunu söylediğini duymuştu. Torazinin beynine ulaşmasını engellemek için kan akışını yavaşlatmaya çalıştı. Sonra, altı çift elin onu kaldırdığını, sürükleyerek odasından çıkardığını, asansöre soktuğunu ve ikinci kattaki 5. Koğuş'a götürdüğünü hayal meyal fark etti. Birkaç kişinin meraklı bakışlarla onu izlediğini gördü. İçlerinden biri dilini çıkardı. Bir başkası duvarla konuşuyordu. Birisi de yere işemekle meşguldü. Kusmuk ve dışkı kokusu tahammül edilir gibi değildi.

Onu içinde naylonla kaplı bir şilte olan çıplak, küçük bir odaya attılar ve kapıyı da kilitlediler. Arthur, kapının kapandığını duyduğu anda onu kırmak için ayağa kalkan Ragen'ı engelledi. O anda Ragen'ın yerini dizlerinin üzerine çökerek "Ey Tanrım, beni neden terk ettin?" diye inleyen Samuel aldı. Philip bir küfür salladı ve kendisini yere attı; David acılar içinde kıvrandı; şiltenin üzerinde yatan Christene ağlamaya başladı; Adalana'nın yüzü gözyaşlarıyla sırılsıklam oldu; Christopher ise oturup ayakkabılarıyla oynamaya başladı. Tommy kapının kilidini açıp açamayacağını kontrol etmek için bir girişimde bulundu ama Arthur onu da aniden spottan çekip çıkardı. Allen bağırarak avukatını çağırmaya başladı; intikam duygusuyla dolu olan April orayı yakma arzusuyla yanıp tutuştu; Kevin lanetler okudu; Steve onunla alay etti; Lee bir kahkaha attı; Bobby pencereden dışarı uçabileceğini hayal etti; Jason öfke krizine kapıldı; Mark, Walter, Martin ve Timothy kilitli odanın içinde çılgınca bağırıp çağırdılar. Shawn vızıldar gibi sesler çıkardı. Arthur, 'istenmeyenler'e artık hükmedemez olmuştu.

Gözlem penceresinden bakan 5. Koğuş'un genç bakıcısı, Milligan'ın kendisini duvardan duvara attığını, deliler gibi kendi etrafında döndüğünü, farklı ses ve aksanlarla ağzında bir şeyler geveledığini, güldüğünü, ağladığını, yere düştüğünü ve tekrar ayağa kalktığını gördü. Herkes bir deliyle karşı karşıya olduklarında hemfikirdi.

Ertesi gür Dr. Caul geldi ve Milligan'a sakinleştirici ve iyileştirici etkiye sahip bir ilaç olan Amital'den bir tane verdi. Billy kendisinin kısmen kaynaşmakta olduğunu hissetmeye başlamıştı ama eksik olan bir şey vardı: Duruşmadan önce birbirlerinden ayrı duran Arthur ve Ragen ortalıkta olmadan, içi korkuyla dolu ve kendisini yitik hisseden 'kaynaşmamış' Billy'den başkası olamıyordu.

"Beni tekrar Hasta Kabul ve Yoğun Tedavi koğuşuna gönderin, Dr. Caul," diye yalvardı.

"Açık koğuştaki görevliler artık senden korkuyor, Billy."

"Ben kimseyi incitmem."

"Ama Ragen'ın incitmesine ramak kaldı. Elinde kırık bir cam tutuyordu. Güvenlikçileri onunla kesmek istedi. Benim kemiklerimi kıracaktı. Hastane personeli açık koğuşa getirilmen halinde greve gideceklerini söyleyerek bizi tehdit ediyor. Seni Athens'ten uzaklaştırmayı ve başka bir yere göndermeyi tartışıyorlar."

"Nereye?"

"Lima'ya."

Billy bu ismi duyunca dehşete düştü. Hapishanedeyken burası hakkında türlü hikayeler duymuştu. Schweickrat'ın ve Stevenson'un onu oraya göndermemek için nasıl mücadele ettiklerini hatırladı.

"Beni buradan uzaklaştırmayın, Dr. Caul. Uslu olacağım. Onlar ne derse onu yapacağım."

Dr. Caul düşünceli bir tavırla başını salladı. "Ne yapabileceğime bir bakayım," dedi.

(2)

Athens Ruh Sağlığı Merkezi'nden bir şekilde sürekli olarak sızdırılan bilgiler manşetlerin sıcak haberler vermesine neden oluyordu. 7 Nisan günü *Columbus Dispatch*'in manşetinde şu haber vardı: AŞIRI DOZDA İLAÇ YUTTUĞU NUMARASINI ÇEKEN MILLIGAN GÜVELİKLİ KOĞUŞA YERLEŞTİRİLDİ.

Dispatch'in Milligan'a yaptığı saldırışimdi yön değiştirip Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ne ve Dr. Caul'a çevrilmişti. Caul'e taciz içeren telefonlar ve tehditler geliyordu. Arayanlardan biri, "O tecavüzcüyü nasıl korursun, beş para etmeyen esrarkeş or.spu çocuğu seni! Seni öldüreceğim!" diye bağırmıştı. Dr. Caul ondan sonra arabasına binmeden önce etrafını dikkatlice kolaçan etmeye ve yatağının yanındaki komodinin üzerinde de dolu bir tabanca bulundurmaya başlamıştı.

Dispatch gazetesi ertesi hafta Stinziano'nun, Athens Ruh Sağlığı Merkezi'nin ve Baş Komiser Sue Foster'ın Milligan için yeni bir hastane bulma çabalarını protesto etmesiyle ilgili şu haberi yaptı.

STINZIANO MILLIGAN'IN YER DEĞİŞTİRMESİ KONUSUNDA ATHENS'E GÜVENMİYOR

Columbus Demokrat parti milletvekili Mike Stinziano, Athens Ruh Sağlığı Merkezi yetkililerinin William S. Milligan'ın başka bir kuruma nakledilmesi olasılığıyla ilgili olarak gösterdiği çabaları kuşkuyla karşılamaktadır.

Demokrat Parti Columbus milletvekili gazetelerin geçen hafta yaptığı haberlerin, devletin resmi görevlilerinin tecavüzcü ve soyguncu 24 yaşındaki akıl hastasının transferini sessizce gerçekleştirmesini engellediğini söylemiştir.

Stinziano, "Doğruyu söylemek gerekirse, gazeteler bu konunun reklamını bu denli yapmamış olsalardı, Milligan'ın

eyaletin dışına ya da Lima'ya (Devlet Hastanesine) sevk edilmesi mümkün olabilirdi," demiştir...

Çarşamba günü Athens'te yapılan basın toplantısı sırasında Bayan Foster, "Billy Milligan'ın tedavisi basın yüzünden ve kendisinin basına olan tepkisi nedeniyle tehlikeye düşmüş bulunmaktadır," demiştir.

Baş Komiser ayrıca *Dispatch* gazetesinin Milligan'ın Athens Merkezi'den refakatçisiz olarak çıkma izni verildiğini açıklamasını takip eden çeşitli raporlara da atıfta bulunmuştur.

Bayan Foster'ın bu yorumu Stinziano'nun 'Basını gerçekleri yansıttığı için suçlamak tam anlamıyla bir sorumsuzluktur,' gibi ters bir yanıt vermesine neden olmuştur...

Stinziano ve Ball'un, Milligan'ın tedavi konusunu değerlendirmek için dışarıdan uzman getirtilmesini Ohio Ruh Sağlığı Departmanı'ndan talep etmesi üzerine, Dr. Cornelia Wilbur Athens'e gelmeyi kabul etti ve verdiği raporda Dr. Caul'un tedavi programını övdü. Çok kişilikli hastalarda sıklıkla bu tür tersliklerin olduğunu söyledi.

Columbus Dispatch konuyla ilgili olarak 28 Nisan 1979 tarihinde şu haberi verdi:

SYBIL'İN PSİKİYATRİSTİ MILLIGAN'A TEDAVİSİ SIRASINDA HASTANE DIŞINA ÇIKMA İZNİ VERİLMESİNİ ONAYLIYOR

Melissa Widner

Ohio Ruh Sağlığı Departmanı'nın talebi üzerine akıl hastası William Milligan'ın durumunu değerlenmesi için davet edilen psikiyatrist... hastaya yapılan tedavide önemli bir değişiklik önermemektedir.

Cornelia Wilbur, cuma günü halka açıklanan raporunda Athens Ruh Sağlığı Merkezi'nin hastası olan Milligan'ın

yakın tarihlere kadar almış olduğu hastane dışına çıkma iznini de içeren tedavi yöntemine destek vermektedir... Dr. Wilbur'a göre, devlet ve özel ruh sağlığı kurumlarında aldığı 13 aylık terapiden sonra hastanın toplum için bir tehlike arz etmesi mümkün değildir ve Athens sağlık merkezinde tedavisinin devam etmesi doğru olur.

Dr. Wilbur ayrıca hastanın refakatçisiz olarak çıktığı izin günlerinin toplum tarafından iyi karşılandığını ama bu konuda yapılan olumsuz tanıtımların kötü bir etkisi olduğunu söylemiştir...

3 Mayıs 1979 tarihinde de *Columbus Citizen-Journal* gazetesinde şu haber çıktı:

MILLIGAN'IN DOKTORUNUN TARAFSIZLIĞI SORGULANIYOR

Demokrat Parti Columbus milletvekili Mike Stinziano William Milligan için tedavi öneren psikiyatristin tarafsızlığını sorgulamaktadır... Stinziano, Ohio Ruh Sağlığı ve Mental Retardasyon Departmanı direktörü Myers Kurtz'a (*orijinal metinde aynen böyle geçiyor*) yazdığı mektupta 'William Milligan'ın Athens'e sevk edilmesini şahsen gerçekleştiren kişi' olması nedeniyle Dr. Cornelia Wilbur'ın Milligan'ın durumuyla ilgili olarak herhangi bir tavsiyede bulunamayacağını söylemiştir.

Stinziano, kurum dışı bir hekim olarak Dr. Wilbur'un seçilmesi, 'ancak ve ancak Bayan Lilian'a Jimmy Carter'ın Beyaz Saray'da ne tür bir iş yaptığını sormak kadar anlam ifade etmektedir,' diye de eklemiştir.

11 Mayıs günü, Ulusal Kadın Teşkilatı'nın Columbus bölge kuruluşu Dr. Caul'a hitaben üç sayfalık bir mektup yazarak, bunun kopyalarını Meyers Kurtz, Mike Stinziano, Phil Do-

nahue, Dinah Shore, Johnny Carson, Dr. Cornelia Wilbur ve *Columbus Dispatch*'e gönderdiler. Mektup şöyle başlıyordu:

> Dr. Caul,
>
> William Milligan için öngörmüş olduğunuz ve basında çıkan haberlere göre kendisine refakatçisiz izin günleri verilmesini, herhangi bir kısıtlama olmadan araba kullanmasını, kitap ve film telif haklarına yönelik finansal düzenlemelerde bulunmasını da içeren tedavi programı, çevre halkı ve özellikle de kadınların güvenliğine yapılmış olan kasti ve aleni bir saygısızlıktır. Buna hiçbir şekilde hoşgörü gösterilmesi mümkün değildir.

Mektupta daha sonra Dr. Caul'un tedavi programının Milligan'a şiddetin ve tecavüzün vicdan dışı ve gayriahlaki eylemler olduğunu öğretmeyeceği, tam tersine 'menfur davranışları için' olumlu pekiştirme almasına bile neden olabileceği üzerinde duruluyordu. Aynı mektup, Milligan'ın 'toplumun kadınlara şiddet uygulamanın kabul edilen bir eylem (orijinal metinde aynen böyle geçiyor) ve kadının da ticarileştirilmiş ve erotikleştirilmiş bir meta olduğu yönünde fiilen verdiği bilinçaltı mesajı Caul'un bu danışıklı dövüşü' sayesinde öğrendiğini ileri sürüyordu...

Mektupta aynı zamanda, Caul'un 'klinik iç görüsünden yoksun oluşunun, onun öngörülebilir bir şekilde bir kadın düşmanı olmasına da zemin hazırladığı iddia ediliyor ve tecavüzcü kişiliğin bir lezbiyen olduğu iddiası, ataerkil kültürü mazur göstermek için yaratılmış kurnazca bir bahane' olduğu söyleniyor, ve "kurgusal olan bu lezbiyen karakterin, Milligan'ın intikamcı/saldırgan (orijinal metinde aynen öyle geçiyor) şiddet eylemleri için amaca uydurulmuş temelsiz ve stereotip bir günah keçisidir. Eril öge bir kere daha eylemleriyle ilgili sorumluluktan kurtulmakta ve kadın kurban konumuna getirilmektedir," deniyordu.

Dr. Wilbur'un önerilerinin sonucunda, Billy'nin Athens'te kalmasına karar verildi.

Durumun halka açıklanmış olmasından ve Billy'nin buna gösterdiği tepkiden huzursuz olan Hasta Kabul ve Yoğun Tedavi koğuşundaki görevliler, onun tedavi yöntemlerinde değişiklik yapılmasını talep ettiler. Aksi takdirde greve gidecekleri uyarısında bulundular. İçlerinden bazısı Dr. Caul'un Billy'yle çok fazla vakit geçirdiğini düşünüyorlardı, o yüzden doktorun günlük düzenlemeleri hastane kurmaylarına bırakmasında ve sadece tıbbi ve tedaviye ait konularla ilgilenmesinde ısrar ettiler. Dr. Caul, Billy'nin Lima'ya gönderilmesini önleyebilmek için bu talebi gönülsüz olarak kabul etti.

Sosyal hizmet görevlisi Donna Hudnell, Billy'nin imzalaması için bir "sözleşme" hazırladı. Bu sözleşmeye göre, Billy bir dizi kısıtlamaya itiraz etmeyeceğini kabul ediyordu. İlk maddede, "hastane görevlilerinin arasını açmaya yeltenmeyeceği ve onların hiçbirine karşı yabancılaşmayacağı, karakter ya da konum deprivasyonu tehdidinde bulunmayacağı' yazılıydı. Bu madde bir kere bile ihlal edilirse, ceza olarak yazarın Billy'ye yapacağı ziyaretler durdurulacaktı.

Ayrıca Billy'nin odasında kesici nesneler bulundurmasına izin verilmeyecekti. Sabah tedavi ekibinin önceden izin vermemesi halinde herhangi bir ayrıcalıktan da faydalanamayacaktı. Telefonla aranmasına izin yoktu ama haftada bir kez avukatını, iki kez de annesini ya da kız kardeşini telefonla arayabilecekti. Onu sadece kız kardeşi, nişanlısı, annesi, avukatı ve yazar ziyaret edebilecekti. Hasta Kabul ve Yoğun Tedavi ünitesindeki diğer hastalara "tıbbi, toplumsal, hukuki, iktisadi ya da psikolojik tavsiyelerde" bulunamayacaktı. Hesabından haftada 8.75 dolardan daha fazlasını çekmesine ve yanında bu miktardan fazlasını taşımasına izin verilmeyecekti. Resim malzemeleri kendisine sınırlı süreler için verilecek ama resim yaparken

yanında bir gözetmen olacaktı. Tamamladığı resimler her hafta ayrı bir yere alınacaktı. İki hafta boyunca kurallara uyduğu takdirde, kendisine aşamalı olarak bazı ayrıcalıklar tanınacaktı.

Billy bütün bu şartları kabul etti.

'Kaynaşmamış' Billy, hastane kurmaylarının burayı bir hapishaneye döndürdüğünü düşünmesine rağmen kurallara uydu. İşlemediği bir suç için cezalandırıldığına inanıyordu. Arthur ve Ragen hâlâ ortalıkta değillerdi, o yüzden de 'kaynaşmamış' Billy vaktinin büyük bir kısmını diğer hastalarla televizyon seyrederek geçiriyordu.

İki haftanın sonunda kendisine tanınan ayrıcalıkların ilki, yazarın onu ziyaret etmesine izin verilmesi oldu.

Öğretmen de *Dispatch* saldırılarından beri ortaya çıkmamıştı. Anılarını toparlayamayan ve olup bitenlerle ilgili ayrıntıları hatırlayamayan Billy kendisinden utanıyordu. Yazar ona kiminle konuştuğunu sorduğu vakit, bir kafa karışıklığı olmasın diye kaynaşmamış Billy'den 'K-Billy' olarak bahsetmeye karar verdiler.

K-Billy yazara, "Her şey yoluna girecek," dedi. "Daha fazla yardımcı olamadığım için üzgünüm ama Arthur ve Ragen geldiğinde düzeleceğim."

(3)

Yazar 22 Mayıs Cuma günü geldiğinde, karşısında yine K-Billy'yi buldu. Tereddütlü ve kesik kesik konuşması, dalgın bakışları ve genel olarak depresif havası onu üzmüştü.

"Kayda geçsin diye soruyorum," dedi, "kimle konuşuyorum?"

"Benim... K-Billy. Hâlâ kaynaşmamış durumdayım. Üzgünüm ama Arthur ve Ragen hâlâ ortalıkta değil."

"Özür dilemene gerek yok, Billy."

"Size pek yardımım dokunamayacak."

"Sorun değil. Sohbet edebiliriz."

Billy olur der gibi başını salladı ama kayıtsız ve bitkin görünüyordu.

Bir süre sonra yazar birlikte dışarıda biraz gezinmek için izin istemeyi önerdi. Norma Dishong'u buldular. Dishong hastane arazisinin dışına çıkmamak kaydıyla bunu kabul etti.

Güneşli bir öğleden sonraydı. Yazar Billy'ye Danny'nin kayalıklara gittiği gün kullandığı yolda yürümelerini teklif etti.

Billy hangi yoldan gittiğinden emin değildi, yine de o gün olanları gözünün önünde tekrar canlandırarak yönünü bulmaya çalıştı ama başarılı olamadı. Belleğinde sadece belli belirsiz şeyler vardı.

"Yalnız kalmak istediğim vakit gitmekten hoşlandığım bir yer var," dedi. "Oraya gidelim."

Yürürlerken yazar, "Kısmen kaynaşmış olduğun vakit, zihninin içindeki diğer insanlar ne durumda oluyor?" diye sordu. "Nasıl bir duygu bu?"

"Sanırım, bu değişiyor," dedi Billy. "'Ortak bilinçlilik dedikleri bir durum var. Ben diğerlerinin bazılarıyla adeta bu ortak bilinçliliği yaşıyorum. Bu aşamalı olarak gerçekleşebilen bir durum. İçimizdeki herkesin diğer herkesle ortak bir bilinçlilik durumu içinde olduğunu sanmıyorum ama şimdi işler gelişiyor. Arada bir falancanın, filancanın neler yaşadığını bildiği oluyor ama bunun neden ve nasıl olduğunu ben bilmiyorum.

"Örneğin geçen hafta yukarıda yapılan toplantılardan birinde Dr. Caul, bir diğer psikiyatrist ve o müvekkil hakları avukatı arasında büyük bir tartışma yaşandı. Allen da oradaydı ve onlarla münakaşa ediyordu. Bir ara ayağa kalktı ve 'Cehenneme kadar yolunuz var. Sizinle Lima'da görüşürüz,' diye bağırıp toplantıyı terk etti. Ben lobideki bir koltukta oturuyordum ve aniden onun ne dediğini duyuverdim.

Ve, 'Ne oluyor? Bir dakika bekler misin? *Lima* derken ne demek istiyorsun?' diye bağırdım. Koltuğun tam kenarında oturuyordum ve birinin saniyeler önce söylediği şeyleri adeta tekrar oynatılan bir filmde izliyormuş gibi duyduğum için de korku içindeydim. Üstelik de konuşan kişi başka biriydi. Sonra diğer psikiyatristin odadan çıktığını ve karşımda dikildiğini gördüm. Ben de, 'Bakar mısınız beyler, bana yardımcı olmanız gerek,' dedim.

O da bana, 'Ne demek istiyorsun?' diye sordu. Ben o anda tir tir titremeye başladım. Az önce duyduklarımı söyledim ona ve bunların doğru olup olmadığını sordum. 'Beni Lima'ya mı göndermeyi düşünüyorsunuz?' dedim. Adam evet deyince ağlamaya başladım. 'Beni dinlemeyin. Benim ne dediğime bakmayın.'"

"Bu yeni bir gelişme mi yani?"

Billy düşünceli bir tavırla yazara baktı. "Bence bu bütünüyle kaynaşma olmadan önce gerçekleşen ilk ortak bilinçlilik durumu..."

"Bu çok önemli bir şey."

"Ama çok da korku verici. Ben ağlıyor ve avazım çıktığı kadar bağırıyordum. Odadaki herkes dönüp bana bakmaya başlamıştı. Ne dediğimi bilmiyor ve 'Neden herkes bana bakıyor?' diye merak ediyordum. Sonra o konuşmaları bir kez daha zihnimde duydum."

"Ama hâlâ K-Billy'sin, öyle değil mi?"

"Evet. Ben K-Billy'yim."

"Bu konuşulanların tekrarlanma olayını bir tek sen mi yaşıyorsun?"

Billy evet der gibi başını salladı. Çünkü ben diğerlerini konuk eden temel kişiliğim. Ortak bilinçliliği geliştiren de benim."

"Bu sana kendini nasıl hissettiriyor?"

"İyileştiğim anlamına geliyor bu ama ürkütücü bir duy-

gu. Bazen merak ediyorum. Ben iyileşmek istiyor muyum? Bütün bu korkuya ve boktan duruma katlanmaya değer mi? Yoksa kendimi yeniden beynimin içine gömmeli ve her şeyi unutmalı mıyım?"

"Buna verdiğin yanıt ne?"

"Bilmiyorum."

Beacon Zihinsel Engelliler Okulu'nun yakınlarındaki mezarlığı yaklaştıklarında Billy iyice sessizleşti. "İşte ben bu duruma nasıl bir çözüm bulabileceğimi düşünmek için zaman zaman buraya geliyorum. Hayatta karşınıza çıkabilecek en hüzünlü yerdir burası."

Yazar, pek çoğu yere düşmüş ve otlarla kaplanmış olan küçük mezar taşlarına baktı ve "Acaba neden üstlerinde sadece rakamlar var?" diye sordu.

"Eh, bu dünyada bir ailen ya da bir dostun yoksa," dedi Billy, "seni kimse umursamıyorsa, öldüğünde bütün kayıtların yok edilir ama yine de ez kaza biri sonradan gelip de sorar diye kimin nerede gömülü olduğunu gösteren bir liste vardır. Burada yatanların çoğu... ah, sanırım o humma salgını 1950'de olmuştu... evet, onların çoğu o salgında ölenler ama 1909'dan ve hatta daha öncelerden kalma mezar taşları da var."

Billy mezarların arasında dolaşmaya başladı.

"Yalnız kalmak istediğimde buraya gelip, çam ağaçlarının oradaki şu sıranın üzerinde oturuyorum. Bu mezarlığa gelip orada neler olduğunu bilerek oturmak insanın moralini bozuyor ama kişiye huzur veren bir yanı da yok değil. Şu ölü ağacın mezarların üzerine nasıl eğildiğini görüyor musunuz? Onda da bir tür zarafet ve vakar yok mu?"

Yazar onun konuşmasını bölmemek için evet der gibi başını salladı.

"Bu mezarlığı inşa etmeye başladıklarında bir daire şeklinde olmasını planlamışlar. Birçok mezarların nasıl sarmal

bir şekilde düzenlendiğini görebiliyor musunuz? Ama sonra o büyük salgın gelmiş ve yer sıkıntısı çekmeye başlamışlar ve o yüzden de mezarları düz sıralar halinde açmaya başlamışlar."

"Bu mezarlığı hâlâ kullanıyorlar mı?"

"Ölen kişinin bir ailesi yoksa, evet. Çok acı bir şey. Uzun süredir kayıp olan bir akrabanı aramak için buraya geldiğinde onun 41 numara olduğunu öğrenmek insanı çok kötü hissettirir mutlaka. Nehrin kıyısında da oraya buraya atılmış sürüyle mezar taşı var. Bu da çok moral bozucu bir şey. Ölülere hiç saygı gösterilmiyor. İyi olan taşları da devlet koymuş değil... onları akrabalarını keşfetmeyi başarmış olan kişiler getirmiş. Bunların üzerinde isimler de var zaten. İnsanlar geçmişi kurcalayıp nereden geldiklerini öğrenmek isterler. Atalarını ya da akrabalarını bulduklarında, tepelerinde üstünde bir rakam yazılı bir mezar taşı olduğunu görünce gıcık oluyorlar. 'Bu benim ailemden biri! Bundan daha fazla saygıyı hak ediyor o!' diyorlar. Bu kişi ailenin kara koyunu ya da iğrenç biri bile olsa, bu durum değişmez. Burada iyi durumda olan mezar taşlarından tek tük olması insana hüzün veriyor. Etrafta gezinmeme izin verdiklerinde buraya sık sık gelirdim..." Durdu, kıkırdadı ve "'aylak aylak' dolaştığım vakitler, yani," dedi.

Yazar onun *Dispatch* gazetesinin manşetinde çıkan sözcükleri ima ettiğini biliyordu. "Buna gülebilmene sevindim," dedi. "Umarım seni rahatsız etmesine bir daha izin vermezsin."

"Rahatsız etmiyor. O kamburdan kurtuldum artık. Daha sürüyle şey olacaktır, bunu biliyorum ama bunları çok aleni bir şekilde yapacaklarını sanmıyorum, o yüzden de onlarla daha kolaylıkla başa çıkabilirim."

Sohbet ederlerken yazar Billy'nin belli belirsiz bir şekilde değişmeye başladığını hissetmişti. Yürüme şekli sanki daha sakin gibiydi. Konuşması da daha anlaşılır olmuştu. Ve şimdi de gazetenin o manşetinden alaycı bir tavırla bahsedebiliyordu.

"Sana bir şey sorayım," dedi yazar. "Seninle sohbet ederken, bana K-Billy olduğunu söylememiş olsaydın beni rahatlıkla kandırabilirdin çünkü şu anda tıpkı Öğretmen gibi konuşuyorsun..."

Billy'nin gözleri parladı ve yüzüne bir gülümseme yayıldı. "Pekala, o zaman bana neden kimsin diye sormuyorsun?"

"Kimsin?"

"Öğretmen'im."

"Seni hergele! Beni işletmekten hoşlanıyorsun, değil mi?"

Billy gülümsedi. "Bu işler böyle oluyor. Gevşediğim vakit oluyor bu durum. İç huzuru olması gerekiyor. Buraya geldiğimde... sizinle konuştuğumda, bazı şeyleri yeniden gördüğümde, onları yeniden yaşadığımda ve hatırladığımda oluyor işte..."

"Peki, neden sana bunu sormama kadar bekledin? Neden 'Hey, ben Öğretmen'im!' demedin bana?"

Omuzlarını silkti. "Sizinle, ara verdikten sonra yeni bir görüşme yapıyor gibi değilim ki... Kaynaşmamış Billy sizinle hep sohbet ediyor ve aniden Ragen, daha sonra da Arthur katılıyor sohbete çünkü onların katkıda bulunacakları şeyler var. Ve sizinle sohbet etmekteyken aniden, 'Hey, selam, nasılsın?' demek bir bakıma beni huzursuz eder."

Yürümeye devam ettiler. Öğretmen, "Arthur ve Ragen son zaman karmaşası sırasında olanları size anlatması için Billy'ye yardımcı olmak istiyorlar," dedi.

"Tamam," dedi yazar, "anlat o zaman."

"Danny o kayalıktan atlayacak filan değildi. Tepeye sadece o çiçeklerin daha büyüklerini bulmak için tırmanmıştı oraya."

Öğretmen Danny'nin takip ettiği yolu ve sırtını dayadığı ağacı yazara göstermek için öne geçti. Yazar aşağıya baktı. Danny atlamış olsaydı, kesinlikle ölmüş olurdu.

"Ragen o korumaların canını yakmayı asla istememiş-

ti," dedi Öğretmen. "O kesik cam kendisi içindi. Ona ihanet edildiğini biliyordu, doğramak istediği kişi kendisiydi." Elini kaldırıp, o gün diğerlerinin bir tehdit olarak gördüğü cam parçasını kendi boynunun hizasında tuttuğunu gösterdi. "Ragen aslında kendi boğazını kesecek ve bu işe bir son verecekti."

"Peki o zaman Dr. Caul'a onun kemiklerini kıracağını neden söyledin?"

"Ragen'ın gerçekte söylemek istediği şey, 'Gelin, Dr. Caul, benim bir iki kemik kırmamı seyredin,' idi. O küçük adamın canını yakacak değildim."

"Kaynaşmış olarak kal, Billy," dedi yazar. "Öğretmen'e ihtiyaç var. Yapmamız gereken işler çok. Senin hikayen de çok önemli."

Billy başını salladı. "Ben de artık bunu istiyorum," dedi. "Herkesin de bilmesi gerek."

Terapi ilerlediği sürece, hastane yönetimine karşı baskılar da devam etti. Billy'nin hastane kurmaylarıyla yaptığı iki haftalık sözleşme yenilenmişti. Ayrıcalıkları yavaş yavaş yeniden veriliyordu. Bu arada *Columbus Dispatch* Milligan hakkında rezil yazılar yayınlamaya devam ediyordu.

Basında çıkan bu haberlere bir yanıt olarak eyalet milletvekilleri duruşma yapılması konusunda baskı uyguluyorlardı. Stinziano ve Ball, Milligan hakkında bir kitap yazıldığını duyunca, akıl hastalığı nedeniyle suçsuz bulananlar da dahil olmak üzere suçluların hayat hikayelerini anlatarak ya da işlemiş oldukları suçlar hakkında açıklama yaparak para kazanmalarını engelleyen 557 sayılı Parlamento Kanunu'na başvurdular. Bu kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak Eyalet Yargı Komitesi önünde yapılacak olan duruşmaların, iki ay içinde başlaması bekleniyordu.

(4)

Billy, yaşantısını olduğu kadar tedavisini de etkileyen gazete saldırılarına ve bunların yarattığı çalkantılara rağmen, haziran ayına gelindiğinde, durumundaki istikrarı korumayı başarmış bulunuyordu. Hastane arazisinin sınırları içinde egzersiz yapma ayrıcalığına yeniden kavuşmuştu ama refakatçisi olmadan şehre inmesine izin verilmiyordu. Dr. Caul'un terapi seansları devam ediyordu. Yeniden resim yapmaya da başlamıştı. Ama yazar da, Dr. Caul da Öğretmen'de hatırı sayılır bir değişiklik olduğunu fark etmişlerdi. Bir kere belleği eskisi kadar güçlü değildi. Allen gibi çıkarcı ve Tommy, Kevin ve Philip kadar asosyal olmaya başlamıştı.

Öğretmen yazara bir gün Tommy'nin halk bandı radyo aksamıyla oynarken, kendisinin yüksek sesle, "Hey, ben ne yapıyorum? İzinsiz yayın yapmak yasalara aykırıdır," dediğini duymuştu. Sonra Tommy'nin kişiliğine geçmeden, "Lanet olsun, bana ne bundan!" demişti.

Bu davranışı onu hem şoke etmiş, hem de kaygılandırmıştı. Bu kişiliklerin (şimdi kendisi de bunlar için aynen Öğretmen'in yaptığı gibi 'insan' yerine 'kişilik' sözcüğünü kullanıyordu) kendisinin birer parçası olduğunu artık o da kabul ediyordu. Aniden, ilk kez olarak, o kişiliklere geçip değişmesine gerek kalmadan, onlar gibi *hissetmeye* başladı. Bu, ilk gerçek kaynaşmaydı... Tüm o yirmi dört kişiliğin ortak paydası olmaya başlamıştı ve bu, onu bir Robin Hood, ya da Süpermen değil, çok sıradan, asosyal, sabırsız, çıkarcı, zeki ve yetenekli genç bir erkek yapıyordu.

Dr. George Harding'in daha önce de öngördüğü gibi, 'kaynaşmış' Billy Milligan muhtemelen bütün parçalarının toplamı kadar bile etmeyen bir insan olacaktı.

Tam o dönemlerde, Billy'nin sabahçı vaka yöneticisi Norma Dishong, Billy'yle artık ilgilenmek istemediğini bildirdi.

Baskılardan bunalmıştı. Diğer ruh sağlığı teknisyenlerinin de hiçbiri Billy'yi istemiyordu. Nihayet, on yıllık hastane deneyimi olmasına rağmen Hasta Kabul ve Yoğun Tedavi ünitesinde yeni olan Dishong'un 'vaka arkadaşı' Wanda Pancake, Billy'nin vaka yöneticisi olmayı kabul etti.

Yüzü kare biçimli, bodur ama sağlam yapılı genç bir dul olan Wanda Pancake yeni hastasına korkudan ödü koparak, adeta titreyerek yaklaşıyordu. Daha sonraları, "Onun buraya geleceğini ilk duyduğumda kendi kendime, bir bu eksikti, diye düşünmüştüm. Basında okuduklarım yüzünden ondan çok korkuyordum. Ne bileyim, adam bir tecavüzcüydü. Ve şiddet kullanmıştı," diye itiraf etmişti.

Billy'yi önceki aralık ayında Hasta Kabul ve Yoğun Tedavi ünitesine geldiğinde ilk gördüğü anı hatırlıyordu. Dinlenme odasında resim yapıyordu. İçeri girip onunla konuşmuştu ama o kadar titriyordu ki, alnına düşen saç tutamının sallandığını görebiliyordu.

O da çoklu kişilik durumuna inanmayanlardan biriydi. Ama Billy'nin orada bulunduğu birkaç aydan sonra, ondan korkmamaya başlamıştı. Hatta ondan hoşlanmaya ve onun işkence çeken çok kişilikli biri olduğuna inanmaya başladığını bile hissedebiliyordu. O ve Hemşire Pat Perry, saldırgan tutumlarını sürdüren hastane çalışanlarına karşı Billy'yi savunuyorlardı.

Wanda Pancake, Danny'yle ilk kez sentetik kumaştan yapılmış sedirin sırt bölümündeki düğmeleri koparmak istediği bir gün karşılaşmıştı. Ona bunu neden yaptığını sormuştu.

Danny, "sadece onları koparmaya çalışıyorum," demişti küçük bir oğlan çocuğu sesiyle.

"Bunu yapmasan daha iyi olur. Bu arada, sen kimsin?"

Danny güldü ve düğmeleri daha büyük bir güçle koparmayı sürdürdü. "Danny'yim."

"Pekala, Danny, eğer durmazsan sana iyi bir tokat atacağım."

Danny başını kaldırıp ona baktı ve son düğmeyi de yerinden sökmek için bir iki girişimde daha bulundu ama Wanda'nın ona doğru geldiğini görünce durdu.

İkinci karşılaşmalarında, Danny elbiselerini ve özel eşyalarından bazılarını çöp bidonuna atmaktaydı.

"Ne yapıyorsun?"

"Bazı şeylerden kurtuluyorum."

"Neden?"

"Onlar benim değil. Onları istemiyorum."

"Şimdi hemen dur ve bütün o eşyaları odana götür, Danny."

Danny her şeyi çöp bidonunda bırakarak oradan uzaklaşmıştı. Dolayısıyla onları Wanda oradan alıp yeniden Danny'nin odasına götürmek zorunda kalmıştı.

Wanda birkaç kez daha Billy'yi elbiseleri ve sigaraları atarken yakalamıştı. Bazen de birileri onun pencereden aşağı attığı eşyaları geri getiriyordu. Billy daha sonra her zaman eşyalarını kimin habire gelip aldığını soruyordu.

Wanda bir gün on sekiz aylık kız yeğeni Misty'yi Billy'nin resim yapmakta olduğu dinlenme odasına getirmişti. Billy öne doğru eğilip gülümseyince, bebek irkilip geri çekildi ve ağlamaya başladı. Billy bebeğe kederli bir bakış attı ve "Gazetelerde yazanları okumak için çok küçüksün. Yoksa öyle değil misin?" diye sordu.

Wanda onun üzerinde çalışmakta olduğu manzara resmine bir bakış attı. "Bu gerçekten de çok güzel, Billy," dedi. "Biliyor musun, senin tablolarından biri benim olsun çok isterdim. Çok param yok ama benim için küçücük bile olsa, bir geyik resmi yaparsan, ücretini seve seve öderim sana."

"Bir çalışma yaparım," dedi Billy. "Ama daha önce Msity'nin bir portresini yapmak isterdim."

Misty'nin resmini yapmaya başladı ve Wanda'nın bunu beğenmesi onu mutlu etti. Ayakları yere basan bir kızdı Wan-

da, onunla konuşmak diğer çalışanların hepsinden daha kolaydı. Onun kocasından ayrıldığını, çocuğunun olmadığını ve doğmuş olduğu Appalachia bölgesindeki küçük bir kasabada, ailesiyle birlikte bir karavanda içinde yaşadığını biliyordu. Gülünce gamzeleri çıkan, insana sorgulayan gözlerle bakan, yontulmamış, kaba bir genç kadındı.

Billy bir akşamüzeri binanın etrafında tempolu koşu yaparken onu düşünüyordu. Wanda aniden yeni bir dört çekerli kamyonetle yolun kenarında durdu.

Kız arabadan inerken, "Bir gün bunu sürmem için bana izin vermelisin," dedi Billy, olduğu yerde tempolu koşu adımları atmaya devam ederek.

"Asla olmaz, Billy."

Billy o anda arabadaki halk bandı antenini ve arka camdaki çağrı numarasını gördü. "Senin de bir halk bandı radyocusu olduğunu bilmiyordum," dedi.

"Öyleyim," dedi Wanda ve arabayı kilitleyip hastaneye doğru yürümeye başladı.

"Tanıtıcı ismin ne?" diye sordi Billy, onun peşinden içeri girerken.

"Geyik avcısı."

"Bir kadın için oldukça tuhaf bir tanıtıcı. Neden bu ismi seçtin?"

"Çünkü geyik avlamaktan hoşlanıyorum."

Billy durdu ve ona dik dik baktı.

"Sorun ne?"

"Geyik mi avlıyorsun sen? Hayvanları mı öldürüyorsun?"

Kız doğrudan onun gözlerinin içine baktı. "İlk dişi geyiğimi henüz on iki yaşındayken öldürdüm ve o senedir de ava çıkıyorum. Geçen sezon pek şanslı değildim ama şu kadarını söyleyeyim ki, gelecek sonbaharda yine denemek için sabırsızlanıyorum. Ben eti için avlıyorum onları. Bunda yanlış bir şey yok.

O yüzden de sakın bu konuda bir tartışma başlatayım deme."

Asansörde birlikte çıktılar. Billy odasına geldi ve Wanda için yapmakta olduğu geyik resmini yırttı.

7 Temmuz 1979 günü *Columbus Dispatch* gazetesi Rubert Ruth'un yazdığı bir yazıyı baş sayfada ve kırmızı kadran içine alınmış büyük puntolu bir manşetle yayınladı:

TECAVÜZCÜ MILLIGAN BİRKAÇ AY İÇİNDE ÖZGÜR KALABİLİR

Yazı Birleşik Devletler Yüksek Mahkemesi'nin Milligan'ı federal yasalar gereğince üç dört ay içinde serbest bırakma olasılığına değindikten sonra şu sözlerle bitiyordu:

"Milletvekili Mike Stinziano 'serbest bırakılması halinde bazı Columbus sakinlerinin Milligan'ın hayatına kastedebileceklerini' tahmin ettiğini söylemiştir."

Dr. Caul bu yazıyı okuduktan sonra, "korkarım ki bu gazete makalesi bazı insanların aklına tuhaf fikirler gelmesine neden olacak," dedi.

Kathy'nin nişanlısı Rob Baumgardt ve Robert Redford'un *Brubaker* isimli filminde figüranlık yapan erkek kardeşi Boyce, kalın kışla kıyafetleri giymiş olarak bir hafta sonra refakatçili hafta sonu izni için Billy'yi almaya geldi. Basamaklardan iki üniformalı erkekle birlikte inerken, Billy hastane görevlilerinin güvenlik ofisinin pencerelerinden baktığını fark etti. Bindikleri araba hareket ettiğinde askeri eskortla ve sanki koruma altında götürüldüğü gibi bir görüntü oluştuğundan gülümsememek için kendisini zor tuttu.

Billy bu arada yazara kendisinde birtakım rahatsız edici değişiklikler fark ettiğini söylemişti. Tommy kişiliğine geçmeden bile kilitli kapıları anahtarsız açabiliyor, motosikletini

Ragen'a dönüşmeden kullanabiliyor ve aynen onun yaptığı gibi dik tepelere tırmanabiliyordu. Ragen gibi adrenalinin damarlarında zonkladığını hissedebiliyor, bedeninin fiziksel özelliklerini tanıyor ve daha önce kendisinin hiç binmediği motosikletin üzerine geçtiğinde, kasları daha önce onun için mümkün olmayan şeyleri kolaylıkla yapmasını sağlıyordu.

Giderek asosyal olmaya başladığını, diğer hastalara sinir olduğunu ve hastane görevlilerine karşı tahammülsüzlük gösterdiğini de fark etmişti. Eline ucunda bir kancası olan iki metre uzunluğunda metal bir çubuk alıp elektrik bağlantı yerine gitmek için içinde müthiş bir istek duyuyordu. U-80 akım transformatörünün nerede olduğunu biliyordu. Onu yerle bir ettiği takdirde enerjiyi kesebilirdi.

Kendisiyle bunun doğru bir iş olmadığı konusunda tartıştı. Sokaklardaki direklerin ışığı söndüğünde, trafik kazası geçirenler olabilirdi. Böyle bir şeyi neden *istiyordu* ki? Sonra Chalmer'la annesinin tartıştığı bir gece geldi aklına. Onları dinlemeye katlanamayan Tommy bisikletine atladığı gibi Spring Sokağı'nı boylu boyunca geçerek elektrik bağlantı yerine gitmiş, sürünerek içeri girmiş ve elektriği kesmişti. Onların bu kavgadan vazgeçirmeleri gerekiyordu. Hubert Caddesi, Methoff Drive ve Spring Sokağı'nda elektrikler gitmişti. Geri döndüğünde hava kararmıştı ama kavga da sona ermişti. Dorothy ve Chalmer mutfakta oturmuşlar, mum ışığında kahve içiyorlardı.

Demek ki onu bu işi yapmaya sevk eden şey buydu. Kathy'den Dorothy'nin Del'le de kötü münakaşalar yaptığını duymuştu. Billy güç transformatörüne bakarak gülümsedi. Bu da *dejà vu* bir sosyopatik davranıştı.

Kendisinde şimdi başka tür sıkıntılar olduğundan da şüpheleniyordu çünkü cinsel açıdan da bir isteksizliği vardı. Eline fırsatlar geçmemiş değildi. Kız kardeşinin evine çıkma izni olduğu günlerde tam iki kez kendisine ilgi gösteren genç

kadınlarla Athens'teki motellere gitmişti ama her iki seferde de polis arabalarının yolun köşesinden onu izlediğini fark ettiği için, bu işten vazgeçmişti. Kendisini kabahat işlemiş bir çocuk gibi hissediyordu.

Bu arada, ötekilerin geçirdiği aşamaları izleyip kendisini daha yoğun bir şekilde gözlemlemeye başlamıştı. Onların etkisinin giderek azaldığını hissediyordu. Bir hafta sonu, mağazada denedikten ve yeteneğine hayran kaldıktan sonra kendisine bir bateri takımı satın almıştı. Aslında Allen bateri çalardı ama şimdi onun yeteneği Öğretmen'e ve hatta 'kaynaşmamış' Billy'ye geçmişti. Ayrıca tenor saksafon ve piyano da çalabiliyordu ama bateri diğer müzik aletlerine göre onun duygularını daha güçlü bir şekilde dışa vurabilmesini sağlıyordu. Bateri çalmak, içinde bir şeyleri kıpırdatıyordu.

Milligan'ın tedavisinin bir kere daha eve çıkma izinlerini kapsadığı haberi Columbus'a ulaşınca, Dr. Caul'a yapılan saldırılar da yeniden başladı. Ohio Ahlak Komisyonu Caul'u görevini kötüye kullanmakla suçlamak üzere bir araştırma yapılması talimatını verdi. Caul'un Mililian hakkında gizlice bir kitap yazdığı ve ona bu yüzden bazı özel ayrıcalıklar tanıdığı iddia ediliyordu. Yasalar soruşturma açılmasından önce bir şikayette bulunulmasını öngördüğü için, Ohio Ahlak Komisyonu kendi bünyesindeki avukatlardan birine bu konuda şikayette bulundurtmuştu.

Kendisine şimdi başka mercilerin de saldırdığını, hastasına uygulamakta olduğu tedavinin tehlikeye girdiğini ve hekimlik mesleğindeki itibarının tehdit edildiğini gören Dr. Caul sonunda 17 Haziran 1979 tarihinde yeminli bir beyanda bulundu:

> Billy Milligan vakasıyla ilgili olarak son birkaç aydır vuku bulmakta olan olaylar tahammül edilemez boyutlarda karga-

şalara ve sorunlara neden olmuş ve görüşüme göre sadece akıl ve mantık değil, yasaların sınırlarını da aşan bir hale gelmiştir.

Gördüğüm kadarıyla bu anlaşmazlığın tamamına değilse bile büyük bir bölümüne neden olan şey, hastaya ne gibi bir tedavi uygulanacağına dair vermiş olduğum klinik karardır. Ne var ki, bu klinik karar bu konuda bilgi sahibi olan tüm profesyonel hekimler tarafından desteklenmiş olan bir karardır.

O yüzden şahsıma yapılan bu saldırı ve tacizlerin en hafifinden, yasama organının reklamını yapmak ve tartışmaya açık bir gazetecilik anlayışıyla basına malzeme üretmek gibi, son derece aşağılık birtakım temellere dayandırıldığına inanmaktayım.

Aylar süren ve mahkeme celplerini, yazılı ifadeleri ve karşı davaları da içeren karmaşık ve oldukça masraflı hukuki manevradan ve mahkeme celplerinden sonra Dr. Caul görevini kötü kullanmakla ilgili tüm suçlamalardan oy birliğiyle aklandı. Ama bu dönem zarfında zamanının ve enerjisinin büyük bir kısmını kendisini, itibarını ve ailesini savunmak için harcadığını görmüştü. Herkesin istediği şeyin ne olduğunu ve Billy'yi kilit altında tutarak onların tehditlerini bertaraf edebileceğini biliyordu fakat yasama organının ve gazetelerin duygusal taleplerine boyun eğmeye niyetli değildi ve Billy'nin terapisinin diğer hastalarınkinden farklı olmadığı müddetçe iyi sonuç vereceğinden emindi.

***

(5)

Billy'ye 3 Temmuz Cuma günü bazı tablolarını Athens Ulusal Bankası'na götürmesi için izin verildi. Banka bu tabloların ağustos ayı boyunca lobide sergilenmesini kabul etmişti. Billy

mutlu bir şekilde çalışıyor, yeni eserler üretiyor, tuvaller hazırlıyor, resim yapıyor ve bunları çerçeveliyordu. Bir taraftan da vaktinin bir bölümünü Kathy'nin 28 Eylül'de yapılması öngörülen düğünü için bazı ayarlamalar yapmak için harcıyordu. Tablolarının bazılarının satışından elde ettiği paranın bir kısmını bir düğün salonu kiralamak ve kendisine bir smokin ısmarlamak için harcamıştı. Düğün törenini dört gözle bekliyordu.

Resim sergisinin haberi Columbus'tan gazetecilerin ve televizyon kameralarının hastaneye gelmesine neden olmuştu. Billy, avukatının da onayıyla akşam haberlerinde WTVN/TV'den Jan Ryan'a ve WBNS-TV'den Kevyn Burgen'e röportajlar verdi.

Jan Ryan'la konuşurken, sanatından bahsetti ve Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ndeki tedavinin ona çok faydalı olduğundan söz etti. Muhabir kadının tablolarının ne kadarının diğer kişilikler tarafından yapıldığını sorması üzerine Billy, "Temelde tüm eserlerde hepsinden bir dokunuş var," diye yanıt verdi. "Onların hepsi benim birer parçam ve benim bunu kabul etmeyi öğrenmem gerek. Onların yetenekleri benim de yeteneklerim ama ben artık kendi eylemlerimden sorumlu bir hale geldim ve bundan böyle de öyle kalmak istiyorum."

Billy muhabire sanat eserlerinden elde ettiği geliri devlet hastanesindeki masraflarını karşılamak, avukatının ücretini ödemek ve çocuk tacizini önleme girişimlerine katkıda bulunmak için kullanacağını da söyledi.

Ayrıca, içindeki kişiliklerin giderek daha güçlü bir şekilde kaynaşmaya başladığını, dolayısıyla bundan böyle kendisini çocuk tacizini önleme çalışmalarına daha fazla adayabileceğini dile getirdi. "Koruyucu ailelerin daha sıkı bir denetim altında olmasını isterim," dedi. "Böylece onların güvenli kişiler olduğundan ve çocuklar için huzurlu bir ortam sağladıklarından emin olabilirim. Bir çocuğun korunmaya ihtiyacı vardır ama onun duygusal ihtiyaçlarının da göz önüne alınması gerekir."

Jan Ryan, aralık ayında çektiği Billy'yle ilgili yarım saatlik belgesel filmden beri onun en çok topluma olan bakış açısının değiştiğini gözlemlemişti. Çocukken korkunç tacizlerle karşılaşmış olmasına rağmen, Billy geleceğe ümitle bakabiliyordu.

"Şu anki haliyle bile hukuk sistemimize eskisine göre daha çok güveniyorum," dedi Billy. "Artık dünyadaki herkesin bana karşı olduğunu artık düşünmüyorum."

Kevyn Burgen saat altı haberlerinde Billy'nin Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ndeki terapi programının tartışmalı olduğunu ve sert bir şekilde eleştirildiğini ama Billy'nin şu anda toplumsal bir aidiyet hissi içinde olduğunu gözlemlediğini söyledi.

Billy, "Athens'teki insanlar hakkındaki görüşlerim şimdi çok daha olumlu," demişti. "Eskisi kadar düşmanca değiller çünkü artık beni tanımaya başladılar. Benden buraya ilk geldiğim günkü kadar korkmuyorlar. Bu korku zaten... birtakım başka mercilerce tetiklenmekteydi..."

Billy programda ayrıca halkın beğenisine sunacağı eserleri büyük bir özenle seçtiğine de işaret etti. Bazı tablolarını ortaya çıkarmıyordu çünkü insanların onu sanat eserlerine bakarak tahlil edeceğini biliyordu ve onların bu eserlere bakarak onu yargılayacaklarından korkuyordu. "Eğer benim eserlerimi görmeye geliyorlarsa," dedi, "umarım bunu bir heyecan yaşamak için değil de, sanata ilgi duydukları için yaparlar."

Billy okula gitmek ve tekniğini geliştirmek istediğini de ekledi ama şöhreti kendisinden önce geldiği için üniversitedeki bir sınıfa kabul edilmeyeceğinden korkuyordu. Bu durum belki günün birinde değişirdi. O zamana kadar bekleyecekti.

Muhabire "Gerçekle yüzleşiyorum," dedi, "ve önemli olan da bu zaten."

Billy hastanedeki görevlilerin onu tablolarını asarken ve muhabirlerle konuşurken gösteren haber programlarına iyi bir tepki

verdiğini düşünüyordu. Çalışanların çoğu ona karşı nazikti, sadece birkaçı açıkça eleştirel davranıyordu. Ona karşı düşmanca bir tutum içinde olanların bazıları da ilerleme raporlarında onun hakkında olumlu raporlar vermeye başlamışlardı. Bazılarının ekip toplantılarında neler konuşulduğunu ve çizelgelere eklenen bilgileri bile gelip ona anlatmaları karşısında hayrete düşüyordu.

5. Koğuş'tan beri büyük bir ilerleme kaydettiğini biliyordu.

4 Ağustos Cumartesi günü, tam HKYT bölümünün kapısından çıkmak üzereyken, asansör alarmının çalmaya başladığını duydu. Asansör üçüncü ve dördüncü katlar arasında kalmış ve zihinsel engelli bir kız içeride mahsur kalmıştı. Billy elektrik kutusundan çıkan kıvılcımları görebiliyor ve çatırtı, püskürme ve vınlama seslerini duyabiliyordu. Bir kısa devre olduğunu anlamıştı. Hastalardan bazıları koridorda toplandığında, asansördeki kız da çığlıklar atmaya ve kapıyı yumruklamaya başlamıştı. Billy yardım istemek için bağırdı ve işçilerin yardımıyla asansörün dış kapısını açmaya çalıştı.

Bu arada Katherine Gillott ve Pat Perry bu kargaşaya neyin sebep olduğu anlamak için dışarı çıktılar ve Billy'nin asansör boşluğundan aşağı inmesini ve asansörün tepesindeki çatı kapısının içinden geçmesini izlediler. Billy pat diye kızın yanına indi ve sakinleştirmek için onunla konuşmaya başladı. Bir asansör teknisyeni çağırılana kadar beklediler. Billy elektrik kutusunu içerden onarmaya çalıştı.

"Hiç şiir biliyor musun?" diye sordu kıza.

"Sadece İncil'i biliyorum," dedi kız.

"Bana birkaç mezmur okur musun?"

İncil üzerine yarım saat kadar konuştular.

Bakım elemanı asansörü hareket ettirince, üçüncü katta dışarı çıktılar. Kız başını kaldırıp Billy'ye baktı ve "Şimdi patlamış mısır yiyebilir miyim?" diye sordu.

Ertesi cumartesi günü, Billy erkenden kalktı. Resim sergisi konusunda kendisini çok iyi hissediyordu ama *Dispatch*'te çıkan makalenin sergiden bahsederken *on* kişilik konusunu yeniden gündeme getirmesinden ve Billy'yi, her zaman yaptıkları gibi, 'çoklu kişilik hastası tecavüzcü' olarak tanımlamalarından üzüntü duymuştu. Karmaşık duygularıyla baş etmesini öğrenmesi gerekiyordu. Bu onun için yeni ve kafa karıştırıcı bir şeydi ama onun ruh sağlığı açısından gerekliydi.

O sabah hastaneye komşu olan Ohio Üniversitesi Misafirhanesi'ne kadar tempolu koşu yapmaya ve bir paket sigara satın almaya karar vermişti. Sigara içmemesi gerektiğini biliyordu. Eskiden bir tek Allen sigara içerdi. Ama şimdi bir sigara tüttürme ihtiyacı hissediyordu. İyileştiği vakit, bu alışkanlığından vazgeçmek için bol bol vakti olacaktı nasıl olsa.

Hastanenin ön merdivenlerinden indi ve iki adamın girişin karşısına park etmiş olduğunu gördü. Onlardan birisini ziyarete geldiğini varsaydı. Ama yolun karşısına geçtikten sonra, adamların arabası onun yanından geçti. Binanın etrafında dolanıp tali bir yola geldiğinde de onları tekrar gördü.

Otları yeni biçilmiş olan tarladan geçerek hastane arazisinin çevresi boyunca uzanan derenin üzerindeki yaya köprüsüne doğru yürümeye başladığı anda arabayı dördüncü kez gördü. Araba, dere ile misafirhane arasında kalan ve Billy'nin köprüden geçtikten sonra alması gereken yol olan Dairy Lane'e sapmıştı ve ona doğru geliyordu.

Köprüye ayak bastığı anda arabanın bir penceresi açıldı ve elinde tabanca tutan bir el göründü. Biri, "Milligan!" diye bağırdı.

Billy buz gibi kesildi.

Ve o anda yeniden kişiliklere bölündü.

Kurşun aniden dönüp dereye atlayan Ragen'ı ıskaladı. İkinci kurşun da hedefi bulamadı. Sonra bir kurşun daha gel-

di. Ragen dere yatağındaki kırık dallardan birini yakaladı. Sürünerek kıyıya çıktı ve araba son sürat oradan ayrılmadan önce dalı bir cop gibi kullanarak ön camını tuzla buz etti.

Uzunca bir süre öfkeden tir tir titreyerek orada bekledi. Öğretmen o köprünün üzerinde güçsüz ve kararsız bir şekilde put gibi kalakalmıştı. Eğer o noktada hızlı davranmamış olsaydı, hepsinin ölmesi işten bile değildi.

Ragen ağır ağır hastaneye doğru yürümeye başladı. Bir yandan da Allen ve Arthur'la ne yapması gerektiğini tartışıyordu. Olayı Dr. Caul'a anlatması gerekirdi. Burada, bu hastanenin çatısı altında hepsi kolay hedeflerdi. Yerleri kolaylıkla saptanabilir ve öldürülebilirlerdi.

Olayı Dr. Caul'a Allen anlattı. Ona hastaneden eve çıkma izni alabilmesinin şimdi her zamankinden de önemli bir hal aldığını söyledi çünkü suçluluk beyanının feshedileceği Lancaster'daki duruşmasına kadar güvenli bir yerde kalması gerekiyordu. Daha sonra Ohio'dan uzaklaşabilir ve Dr. Cornelia Wilbur tarafından tedavi edilmek üzere Kentucky'ye gitme durumunu ayarlayabilirdi.

Arthur Allen'a, "Bu konuda ağzımızdan bir şey kaçırmamamız önem taşıyor," dedi. "Eğer bu adamlar bu konuda basından bir şeyler okumazlarsa, hazırlıksız yakalanırlar ve Billy'nin bir iş peşinde olduğunu sanıp korkarlar."

"Yazara söyleyecek miyiz?" diye sordu Allen.

"Dr. Caul'dan başka kimse bilmemeli," diye ısrar etti Ragen.

"Pekala, Öğretmen'in her zamanki gibi saat birde yazarla randevusu var. Öğretmen o saatte burada olacak mı?"

"Bilmiyorum," dedi Arthur. "Öğretmen ortalıkta değil. Sanırım köprünün üzerinde donup kaldığı için utanıyor."

"Peki, ona ne diyeceğim ben?"

"Senin ağzın iyi laf yapar," dedi Ragen. "Öğretmen senmişsin gibi davran."

"Anlar bunu."

"Ona Öğretmen olduğunu söylersen anlamaz," dedi Arthur. "Sana inanır o."

"Yani *yalan mı* söyleyeyim?"

"Adam Öğretmen'in ortalıktan kaybolduğunu bilirse çok üzülür. Onlar bayağı arkadaş olmuşlardı. Kitabın yazılmasını da riske edemeyiz. Her şeyi Billy'nin hayatına kastedilmesinden önceki gibi yürütmeliyiz."

Allen başını iki yana salladı. "Benden yalan söylememi isteyeceğin hiç aklıma gelmezdi."

"İyi bir amaca yönelik, örneğin birinin zarar görmesini önlemek için olduğu takdirde," dedi Arthur, "böyle bir şey yalan söylemek sayılmaz."

***

Ama görüşmeleri sırasında yazar Billy'nin davranışlarından ve hareketlerinden rahatsız oldu. Billy fazlasıyla kibirli, buyurgan ve çıkarcıydı. Ona her zaman en kötüye hazırlıklı olması ve en iyiyi ümit etmesi öğretilmişti, dedi Billy. Şimdi ümitleri altüst olmuştu. Hapishaneye geri gönderileceğinden emindi.

Yazar muhatap olduğu kişinin Öğretmen olmadığını hissetmişti ama emin olamıyordu. Yazara göre, avukatı Alan Goldsberry geldiğinde, ona vasiyetnamesini yazmak ve her şeyini neden kız kardeşi Kathy'ye bırakmak istediğini anlatan kişi de Allen idi. "Okulda habire beni rahatsız eden bir zorba vardı," diye anlatmıştı Allen. "Bu çocuk bir gün bana bir yumruk atmaya niyetlendi ama sonra vazgeçti. Daha sonra Kathy'nin elindeki son yirmi beş senti bana vurmaması için ona verdiğini öğrendim. Bu benim asla unutamadığım bir olaydı."

Kathy'nin evindeki o hafta sonunda, Allen yakında Lancaster'da yapılacak olan duruşmayı düşünerek endişelenirken, Danny ve Tommy bir duvar resmi yaptılar. Allen davayı kazanması ve Dr. Caul'un onu Kentucky'ye göndermesi halinde Dr. Wilbur'un ona yardımcı olacağını biliyordu. Ama Yargıç Jackson onun aleyhinde bir karar verdiği takdirde ne olurdu? Ya hayatının geri kalan kısmını akıl hastanelerinde ve hapishanelerde geçirmeye mahkum olursa ne olacaktı? Devlet ona şimdi her bir günü yüz dolara patlayan hastane faturaları gönderiyordu. Bütün parasını elinden almak ve onu iflas ettirmek istiyorlardı.

Cumartesi gecesi gözünü uyku tutmadı. Ragen sabah saat üçte dışarı çıktı ve motosikletiyle sessizce evden uzaklaştı. Vadiye bir sis inmekteydi ve sabahın ilk ışıklarına kadar gezinmek geliyordu içinden. Logan Barajı'na doğru ilerlemeye başladı.

En çok gecenin karanlığındaki sisi seviyordu. Dolaşmak için genellikle ormanın içlerine ya da gölün ortasına gider, sisin en yoğun, en kalın olduğu zamanları seçer ve ön alanın hiçlikle kaynaşmasını seyrederdi. Sabahın üçü, en sevdiği saatti.

Logan Barajı'nın motosikletinin ancak geçebileceği kadar geniş olan en üst çıkıntısına yaklaşınca, farlarını söndürdü çünkü açık bıraktığı takdirde onların sisteki yansıması çevreyi iyi görmesini engelleyebilirdi. Farlar sönünce iki yandaki karanlığı ve ortada bir şerit gibi uzanan yükseltinin açık rengini daha iyi seçebiliyordu. Tekerlekleri tam ortada tutmaya çalıştı. Çok tehlikeli bir iş yapıyordu ama bunu yapması gerekti. Bir kez daha bir şeyleri fethetme ihtiyacıyla kıvranıyordu. Yasa dışı bir iş olması gerekmiyordu ama arada bir tehlikeli bir şeyler yapmalı, adrenalinin damarlarına pompalandığını hissetmeliydi. Zaferler kazanmalıydı.

Motosikletini barajın bu kısmında hiç sürmemişti. Şeridin ne kadar uzun olduğunu da bilmiyordu. O kadar uzağı

göremiyordu zaten. Ama iki tarafa da düşmemek için yeterli bükme momenti sağlamak zorundaydı, o yüzden de hızlı bir şekilde geçmesi gerekiyordu. Korkudan dehşet içindeydi ama bunu denemeliydi.

Hız aldı ve dar şeridin ortasından kükremeyi andıran bir sesle ileriye fırladı. Sağ salim karşı tarafa geçince döndü ve aynısını tekrarladı. Sonra bağırmaya ve ağlamaya başladı. Yüzüne çarpan rüzgarın buz gibi yaptığı göz yaşları yanaklarından aşağı süzülüyordu.

Bitkin bir şekilde eve döndü ve rüyasında köprünün üzerinde vurulup öldüğünü gördü çünkü Öğretmen orada donup kalmış ve hepsini hayal kırıklığına uğratmıştı.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

(1)

Yazar, duruşmanın yapılacağı 17 Eylül günü Hasta Kabul ve Yoğun Tedavi Ünitesi'nin koridorunda yürürken Billy'nin onu beklediğini gördü. Şeytanca gülümseyişinden, parlak gözlerle bakışından ve başını sallayış tarzından onun Öğretmen olduğunu anlamıştı. Birbirleriyle el sıkıştılar.

"Seni gördüğüme sevindim," dedi yazar. "Epey oldu görüşmeyeli."

"Pek çok şey olup bitiyor."

"Goldsberry ve Thompson gelmeden önce, ikimiz özel olarak konuşalım."

Küçük konferans odasına girdiler. Öğretmen yazara kendisine ateş açıldığını, o anda yeniden kişiliklere bölündüğünü söyledi ve Allen'ın yargıcın suçluluk beyanını feshetmesinden sonra Dr. Wilbur tarafından tedavi olmak üzere Lexington'a gitmek için yeni bir spor araba satın aldığından bahsetti.

"Geçen ay sen gittikten sonra, senmiş gibi benimle konuşan kimdi o zaman?" diye sordu yazar.

"Allen'dı," dedi Öğretmen. "Üzgünüm. Arthur benim yeniden kişiliklere bölündüğümü duyduğunuzda üzüleceğinizi biliyordu. Aslında o normal olarak kimsenin duygularına metelik vermez. Sanırım onun muhakeme yetisi bu kez o ateş edilme olayı nedeniyle allak bullak oldu."

Goldsberry ve Thompson gelene kadar konuştular; sonra

da hep birlikte Lancaster'daki Fairfield İlçe Mahkemesi'ne yollandılar.

Goldberry ve Thompson mahkemeye George Harding, Cornelia Wilbur, Stella Karolis ve David Caul'un ve psikolog Dorothy Turner'un yazılı ifadelerini sunmuştu. Hepsi de mola yerleri saldırılarının ve Gray Ecza Deposu soygununun vuku bulduğu 1974 yılının Aralık ve 1975 yılının Ocak aylarında Billy Milligan'ın akıl sağlığı yerinde olmayan bir çoklu kişilik hastası olduğu konusunda 'tıbben makul ölçüde bir kesinlik' olduğunda hemfikirdi. Ayrıca Billy Milligan'ın o tarihlerde kendi savunmasını yapmak için avukatı George Kellner'e yardımcı olamayacağı konusunda da hepsi mutabık kalmışlardı.

Fairfield İlçe Savcısı Bay Luse'un şahit kürsüsüne davet ettiği tek kişi olan Dr. Harold T. Brown, Billy'yi on beş yaşında tedavi ettiğini ve onu üç aylık bir tedavi için Columbus Devlet Hastanesi'ne gönderdiğini söyledi. Şu anki bilgilerin ışığı altında, daha önceki pasif-agresif özellikler taşıyan histerik nevroz tanısını çok kişilikli çözülmeli bozukluk olarak değiştirebileceğini de ekledi. Buna rağmen, savcılık avukatları tarafından Billy'yle görüşmek üzere Athens'e davet edildiğinde, Billy Milligan'ın yaptıklarının farkında olduğu gibi bir hisse kapılmıştı O yüzden de Milligan'ın çoklu kişilik bozukluğu olan bir hasta olmayabileceğini düşünüyordu çünkü çok kişilikli hastalar alter egolarının yaptıklarından haberdar olmazlardı.

Mahkeme salonundan çıktıklarında Goldsberry ve Thompson gayet iyimserlerdi ve Billy de çok mutluydu. Billy, Yargıç Jackson'un dört itibarlı psikiyatristin ve bir psikoloğun düşüncelerini Brown'un tanıklığından üstün tutacağından emindi.

Yargıç bir muhabire kararını iki hafta içinde vereceğini söyledi.

18 Eylül günü, Billy'nin Lancaster'dan döndükten sonraki tedirginliğini ve kendisine tekrar ateş edilmesinden endişelendiğini gören Dr. Caul ev iznine çıkması için ona izin verdi. Billy, kız kardeşinin evine gittiği takdirde orada da hastanedeki gibi bir hedef olacağını bildiği için, Nelsonville yakınlarındaki Hocking Valley Motor Pansiyonu'nda kalmaya karar verdi. Kimse rahatsız etmeden resim yapabilmek için giderken yanına şövalesini, boyalarını ve tuvalini de alacaktı.

Pansiyona salı günü sahte bir isim yazdırarak girdi ve gevşemeye çalıştı ama çok güçlü bir gerginlik içindeydi. Resim yaparken birtakım sesler duyuyordu. Odayı ve koridoru aradıktan sonra bu seslerin kafasının içinde olduğunu anladı. Bunlar kendi sesleriydi. Bunlara kulak vermemeye ve fırça darbelerine odaklanmaya çalıştı ama sesler durmuyordu. Konuşanlar Ragen ya da Arthur değildi, onların sesi olsaydı hemen tanırdı. Bunlar 'istenmeyenler'in sesi olmalıydı. Peki ne sorunu vardı şimdi? Çalışamıyor ve uyuyamıyordu. Kathy'nin evine gitmekten ve Athens'e dönmekten de korkuyordu.

Çarşamba günü Mike Rupe'a telefon etti ve oraya gelmesini istedi. Rupe gelip de Billy'nin ne kadar asabi olduğunu görünce hemen Dr. Caul'a telefon etti.

"Sen gece nöbetindesin zaten," dedi Caul. "Bu gece onunla birlikte kal ve yarın birlikte dönün buraya."

Mike Rupe yanındayken, Billy kendisini iyi hissediyordu. Barda birlikte birer içki içtiler ve Billy ona Sybil'in hekimi tarafından tedavi olacağına dair beslediği ümitten bahsetti.

"Dr. Wilbur bir dairede yalnız başıma kalabileceğime kanaat getirene kadar bir hastanede kalacağım. Bunu yapabileceğimi sanıyorum çünkü sıkıntım olduğunda bile işlerimi kendim yapabiliyorum. Sonra da tedavim başlayacak ve Dr. Wilbur bana ne derse, ona uyacağım."

Rupe, Yargıç Jackson'un temiz bir sayfa açması halinde

Billy'nin gelecekle ilgili neler planladığını ve yeni hayatıyla ilgili neler beklediğini anlatmasını dinledi.

Bütün gece boyunca konuştular, sabahın ilk saatlerinde yatıp uyudular ve daha sonra geç bir kahvaltı yapıp perşembe sabahı hastaneye döndüler.

Koğuşa gelince Billy bir süre lobide oturdu ve artık hiçbir şeyi doğru yapamadığını düşündü. Kendisini odun kafalı biri gibi hissediyordu çünkü diğer kişiliklerinin ona vermiş olduğu her şeyi kaybetmekteydi. Arthur'un zekasını, Ragen'ın gücü kuvvetini, Allen'ın düzgün konuşmasını, Tommy'nin elektronikle ilgili bilgilerini... Kendisini giderek daha aptal ve daha fazla baskı altında hissetmeye başlamıştı. Stres ve korku onu ele geçirmişti. Duyduğu sesler artmış, gördüğü renkler tahammül edilemeyecek kadar yoğunlaşmıştı. Odasına gitmek, kapıyı çarpmak ve avazı çıktığı kadar bağırmak, bağırmak, bağırmak istiyordu...

Ertesi gün Wanda Pancake kahve odasında öğle yemeğini bitirmek üzereyken arkadaşlarından biri oturduğu koltuktan ok gibi fırlayıp pencereye koştu. Wanda da döndü ve yağmur damlalarının arasından onun nereye baktığını görmek için cama doğru uzandı.

Arkadaşı, "Birini gördüm," dedi, "taba rengi bir trençkot giymiş biri Richland Caddesi köprüsünde koşturup daha sonra köprünün altına geçti."

"Nerede?" diye sordu Wanda. Ayak parmaklarının ucunda yükselip bodur ve sağlam yapılı gövdesini iyice gerdi ama yağmur damlalarının ince çizgiler oluşturduğu camdan baktığında sadece köprünün üzerinde park etmiş bir araba olduğunu görebildi. Tam o sırada, arabanın sürücüsü dışarı çıktı, köprü duvarına doğru giderek yan tarafına bir bakış attı. Sonra arabanın yanına geldi, daha sonra da yeniden duvarın oraya gitti ve birini ya da bir şeyi görmek istermiş gibi aşağıya doğru bakmaya başladı.

Wanda'nin içi kötü oldu. "Gidip Billy'nin nerede olduğuna bir bakayım," dedi.

Koğuşun içinde bir aşağı bir yukarı gidip geldi ve tüm çalışanlara ve hastalara Billy'yi görüp görmediklerini sordu ama onu gören yoktu. Dolabındaki trençkotunun yerinde de yeller esiyordu.

Ünite gözetmeni Charlotte Johnson hemşire odasına gelip ona çalışanlardan birinin telefonla Billy'yi Richland Caddesi'nde gördüğünü haber verdiğini söyledi. Dr. Caul hemen ofisinden çıktı: Ona da Billy'nin köprüde görüldüğü haberi gelmişti.

Herkes bir ağızdan bağırmaya başladı. Kimse güvenlikçilerin onun peşinden gitmesini istemiyordu çünkü üniformalı birini gördüğünde onun sinirleneceğini biliyorlardı.

"Ben giderim," dedi Wanda, paltosunu kaparak.

Güvenlik'ten Clyde Barnhard, Wanda'yı Richland Köprüsü'ne kadar arabayla götürdü. Wanda köprünün altına inerek künklerin arasında dolaştı. Sonra nehir boyunca yürüyerek her yönü kolaçan etti. Hiçbir şey bulamadı. Geri döndüğünde park eden arabanın sürücüsünün de orada olduğunu gördü. Adamın hâlâ orada olmasına şaşırmıştı.

"Taba renkli bir trençkotu olan birini gördünüz mü?" diye sordu.

Adam üniversitenin yakınlardaki Toplantı Merkezi'ni işaret etti.

Güvenlik devriye arabası Wanda'yı alarak, kubbeli bir doğum günü pastasını andıran tuğla ve camdan yapılmış modern binaya götürdü.

"İşte orada," diye bağırdı Güvenlik Memuru Barnhart, binanın çevresinden dolanan üçüncü seviye beton yaya yolunu göstererek.

Wanda ona, "Burada bekle," dedi. "Onunla ben şahsen ilgilenirim."

"Sakın binanın içine onunla birlikte girmeyin. Onunla yalnız da kalmayın," dedi Barnhart.

Wanda rampalardan birinin üzerinde koşarak geçti ve Billy'nin binaya girmek için kapıları tek tek zorladığını gördü.

"Billy!" diye bağırdı, rampadan yaya yoluna doğru koşarak.

Billy yanıt vermedi.

Bunun üzerine farklı isimleri denedi: "Danny! Allen! Tommy!"

Ama Billy onu duymazdan geliyor, yaya yolunda ilerliyor ve binaya girebilmek için kapıları tek tek denemeyi sürdürüyordu. Nihayet birini açmayı başardı ve bir anda binanın içinde kayboldu. Wanda daha önce bu Toplantı Merkezi'nin içine hiç girmemişti. Korkuyor ve Billy'nin orada neden bulunduğunu bilmediği gibi, onun nasıl davranacağını da kestiremiyordu. Yarış eder gibi koştu ve merdivenleri çıkarken ona yetişti ama merdivenlerin dibinde durdu.

"Aşağı gel, Billy."

"Cehenneme kadar yolun var. Ben Billy değilim."

Wanda daha önce onun sakız çiğnediğini görmemişti ama şimdi hızlı hızlı ve kaba bir şekilde sakız çiğniyordu.

"Sen kimsin peki?" diye sordu.

"Steve."

"Burada ne yapıyorsun?"

"Lanet olsun, ne halt ediyor gibi duruyorum? Binanın tepesine çıkmak istiyorum."

"Neden?"

"Atlamak için."

"Hadi in aşağı, Steve. Gel, seninle bir konuşalım."

Wanda onu ikna etmek istediyse de Steve inmeyi reddetti. Onu mantığa davet etmenin bir yararı yoktu. Kendisini öldürmeye kararlı olduğu belliydi. Onun ne kadar değişmiş olduğunu fark etti o anda. Şimdi kibirli bir havası vardı, sesi daha

yüksek çıkıyordu, konuşması bile daha hızlıydı ve sesinden ve yüzünden maço bir kendini beğenmişlik akıyordu.

"Tuvalete gidiyorum," dedi ve lavabonun kapısından içeri girdi.

Wanda hızla çıkışa doğru koştu ve Clyde'ın devriye arabasıyla hâlâ orada olup olmadığını görmek için daire biçimindeki yürüyüş yoluna çıktı ama Clyde orada değildi. Gitmişti. Tekrar içeri girdiğinde Steve erkekler tuvaletinden çıktı ve bir başka kapıdan geçerek yine kayboldu. Wanda onu takip etmek istedi ama Steve kendisini içeriden kilitlemişti.

Hemen bir duvar telefonu buldu, hastanenin numarasını çevirdi ve Dr. Caul'u bağlamalarını istedi.

"Ne yapmam gerektiğini bilmiyorum," dedi Wanda. "Şu anda Steve olduğunu söylüyor ve kendisini öldürmekten bahsediyor."

"Onu yatıştırmaya çalış," dedi Caul. "Her şeyin iyi olacağını söyle ona. Düşündüğü kadar kötü bir şey olmayacağını anlat. Onu tedavi olsun diye Dr. Wilbur'a, Kentucky'e göndereceğiz. Geri gelmesini söyle."

Wanda telefonu kapattı ve yeniden kapının önüne geldi. Kapıyı vurarak, "Steve! Aç kapıyı! Dr. Caul senin Kentucky'ye gidebileceğini söyledi!" diye bağırmaya başladı.

Birkaç saniye sonra gelen bir öğrenci kilitli kapıyı açtı. Wanda kapının daire şeklinde uzanan dar bir koridora açıldığını gördü. Koşarken başını bürolara ve bekleme odalarına sokuyor ve insana kabuslar yaşatan bir atlı karıncadaymış gibi hissediyordu. Onu bulamıyorsun. Bakmaya devam et. Devam et.

Konuşmakta olan iki öğrencinin yanından geçerken, "Buradan birinin geçtiğini gördünüz mü? Bir seksen beş boyunda... Taba renkli bir trençkotu var. Sırılsıklam..."

Öğrencilerden biri ileriyi gösterdi. "Şu tarafa doğru gitti..."

Wanda daire şeklinde uzanan koridorda koşmaya başladı.

Arada bir arkadan dışarıya çıkmış olması ihtimaline karşın dışa açılan kapıları kontrol ediyordu. Nihayet, bir çıkış kapısından baktığında onun dış tarafa geçmiş olduğunu gördü.

"Steve!" diye bağırdı. "Bir dakika bekle! Seninle konuşmam gerek!"

"Konuşacak bir şeyimiz yok."

Onun etrafından dolandı ve aşağıya atlamasını engellemek için onunla beton korkuluk arasında durmaya özen gösterdi. "Dr. Caul senin geri gelmeni istiyor."

"O şişko göbekli aşağılık herifin canı cehenneme!"

"İşlerin senin düşündüğün kadar kötü olmadığını söylüyor."

"Ben de hemen inandım buna!"

Bir aşağı bir yukarı gidip geliyor, öfkeli bir şekilde sakızını çiğniyordu.

"Dr. Caul Kentucky'ye gidebileceğini söyledi. Sana orada Dr. Wilbur bakacakmış."

"Bu kafa doktorlarının bir tanesine bile güvenmiyorum. Beni çok kişilikli olduğuma inandırmak istiyorlar. Bu kahrolası bir saçmalık. Asıl onlar kafadan kontak."

Islak trençkotunu çıkartarak geniş pencerenin üstüne dayadı ve camı kırma niyetiyle yumruğunu geriye çekti ama Wanda koşarak onun yanına geldi. Kolunu yakaladı ve yumruğunu savurmasını engellemek için sıkı sıkı tuttu. Steve'in amacının kendi kolunu kesmek olduğunu biliyordu ama cam kırılmayacak kadar kalındı. En iyi ihtimalle eli kırılırdı. O yüzden onu elinden kaçırmamaya çalışıyordu ama Steve onu üstünden atmak için mücadele ediyordu.

İtişip kakışırlarken, Wanda bir yandan da onu geri dönmeye ikna etmeye çalışıyordu ama Steve'in mantık yoluyla buna razı edilmesi mümkün değildi. Wanda da sırılsıklam olmuş ve çok üşümüştü. Nihayet, "Ben yoruldum," dedi, "sana bir seçenek veriyorum. Ya benimle hemen şu anda geri gelirsin,

ya da senin o lanet olası hayalarına esaslı bir tekme atarım."

"Atamazsın," dedi Steve.

"Atarım," dedi Wanda, onun kolunu tutmaya devam ederek. "Üçe kadar sayıyorum. Eğer pes edip benimle birlikte hastaneye doğru yürümeye başlamazsan, seni tekmeleyeceğim."

"Eh," dedi Steve, "ben kadınlara vurmam."

"Bir... iki..." Dizini geriye çekti.

Steve kendisini korumak için bir bacağını diğerinin üzerine getirdi. "Yaparsın, öyle mi?"

"Evet."

"Her neyse, ben aklıma koyduğumu yapacağım. Tepeye çıkacağım."

"Hayır, çıkmayacaksın. Sana izin vermeyeceğim."

Steve yeniden ondan kurtulmaya çalıştı ve bunu başararak beton korkuluğa doğru koşmaya başladı. Yerden üç kat yüksekteydiler. Kenara vardığında, Wanda ona yetişti ve bir kolunu onun boynuna doladı, diğerini de kemerinin içinden geçirdi ve onu betondan uzaklaştırıp kendisine doğru çekti. Bu şekilde itişip kakışırlarken Steve'in gömleği de yırtılmıştı.

Tam o sırada Wanda onun değiştiğini gördü. Steve içi boşalmış gibi yere çöktü ve gözleri cam gibi oldu. Wanda onun farklı bir kişiliğe geçtiğini anlamıştı. Ağlıyor, titriyor ve sallanıyordu. Korktu galiba, diye düşündü. Onun kim olduğunu biliyordu.

Ona sarıldı ve korkacak bir şey olmadığını söyledi. "Her şey yoluna girecek, Danny," dedi.

"Dayak yiyeceğim," diye inledi Danny. "Ayakkabılarım çamurlanmış ve bağcıklarım çözülmüş. Pantolonum ve saçlarım sırılsıklam. Elbiselerim çamurla kaplı ve berbat olmuş."

"Benimle birlikte biraz yürür müsün?"

"Evet," dedi Danny.

Wanda onun ceketini yerden alarak ona giydirdi ve yaya

yolu boyunca onu yönlendirerek birlikte binanın ön tarafına doğru yürümeye başladılar. Ağaçların arasından tepenin üzerindeki hastaneyi görebiliyordu. Bu yuvarlak binayı Billy de hastaneden baktığında görmüş olmalıydı. Güvenlik devriye arabası da gelmiş ve en alttaki otoparka park etmişti. Kapıları açıktı ama içinde kimse yoktu.

"Benimle birlikte arabanın içinde oturur musun? Yağmurdan da kurtulmuş oluruz."

Danny tereddüt etti.

"Merak etme. Güvenliğin arabası bu. Clyde Barnhart kullanıyor bu arabayı. Sen onunla iyi geçiniyorsun. Ondan hoşlanıyorsun, öyle değil mi?"

Danny evet der gibi başını salladı ve arka koltuğa girmek için bir hamle yaptı ama arka tarafa kafes görüntüsü veren koruyucu teli görünce irkilerek geri çekildi ve titremeye başladı.

Onu neyin rahatsız ettiğini anlayan Wanda, "Tamam," dedi, "ikimiz de önde oturup Clyde'ın gelmesini ve bizi götürmesini bekleyebiliriz."

Danny kayar gibi arabanın içine girdi ve sessizce Wanda'nın yanına oturdu. Islak pantolonu ve çamurlu ayakkabılarıyla sersemlemiş gibi bir hali vardı.

Wanda kapıları açık bıraktı ve uzanıp bir işaret olsun diye farları açtı. Kısa bir süre sonra Clyde ve Norma Dishong Toplantı Merkezi'nin rampasından inerek geldiler.

"Hastaneye gidip onu da getirdim," diye açıkladı Clyde Barnhart. "Biz seni ve Bill'i içeride arıyorduk."

Wanda, "Bu Danny," dedi. "Şu anda iyi durumda."

(2)

25 Eylül Salı günü Hemşire Pat Perry dinlenme salonunda oturmakta olan Billy'yi ve Gus Holston'u izliyordu. Hols-

ton bir iki hafta önce hastaneye kabul edilmişti. Billy ve o, Lebanon'dan tanışıyorlardı. Lori ve Marsha ortalarda dolanıp duruyor ve iki genç adamla flört ediyorlardı. Billy'ye olan tutkusunu asla saklamamış olan Lori, onu kıskandırmak için şimdi Holston'la ilgileniyormuş gibi yapıyordu. Lori'nin vaka yöneticisi olan Hemşire Perry, kızın Athens'e geldiği andan itibaren Billy'ye abayı yaktığını biliyordu. Güzel ama pek de akıllı bir kız olmayan Lori sürekli onun peşinden gidiyor, oraya buraya onun için notlar bırakıyor ve hastane çalışanlarına Billy'yle birlikte gelecekte neler yapacaklarını anlatıyordu. Öyle ki, günün birinde Billy'ye evleneceklerine dair bir dedikodu bile yaymıştı.

Billy ise ona fazla bir ilgi göstermiyordu. Kıza karşı yaptığı en alicenap şey, hafta başında parasız kaldıklarını söylediklerinde ona ve Marsha'ya ellişer dolar vermek olmuştu. Kızlar da bu para karşılığında onun BUGÜN ÇOCUĞUNUZA SARILIN sözcüklerini içeren araç arkası yazısını yazıcıdan çıkartarak şehirde dağıtmışlardı.

Billy'nin öğleden sonraki vardiyasında vaka yöneticisi olan Eileen McClellan o gün hastane dışındaydı. Billy'nin vakasıyla onunla birlikte ilgilenen arkadaşı Kathleen Gillott nöbetçiydi. Billy, bir anneanne gibi anaç olan Gillott işe geldikten hemen sonra ona gidip yürüyüş yapmak için izin istedi.

"Bunun için Dr. Caul'un da iznini almamız gerekir," dedi. "Çünkü buna ben tek başıma karar veremem."

Gillot, Dr. Caul ile bu konuyu konuşurken Billy televizyon odasında bekledi. Dr. Caul, Billy'yle şahsen konuşmaya karar verdi. Ona birkaç soru sorduktan ve ruh hali hakkında bir fikir edindikten sonra, onun Gus Holston'la birlikte yürüyüş yapabileceklerine kanaat getirdi.

Gus ve Billy yarım saat sonra yürüyüşten döndüler ve ikinci bir yürüyüşe çıktılar. Billy ikinci yürüyüşten saat altı

civarında döndüğünde, Gillott yeni bir hastanın kabul edilme işlemleriyle meşguldü ama onun "O kız çığlıklar atıyordu," dediğini duydu.

O anda, konuşan kişinin Billy olmadığını anlamış ve David'in sesini tanımıştı.

"Ne dedin?" diye sordu.

"Onun canı yanacak."

Gillot onun peşinden koridorda yürümeye başladı. "Neden bahsediyorsun sen?"

"Orada bir kız vardı. Ben dışardayken onun çığlık attığını duydum."

"Hangi kız?"

"Bilmiyorum. Aslında iki kız vardı. Onlardan biri Gus'a beni geri götürmesini söyledi. Ben ayak altında dolanıp duruyormuşum..."

Gillott sarhoş olup olmadığını anlamak için onun nefesini kokladı ama öyle bir belirtiye rastlamadı.

Birkaç dakika sonra alt kattaki telefon santralinden Gillott'u çağırdılar. Gillott aşağı inerek bir güvenlikçinin Marsha'yı getirmesine nezaret etti. Odasına götürülürken Marsha'nın nefesindeki alkol kokusunu fark etmişti.

"Lori nerede?" diye sordu Gillott.

"Bilmiyorum."

"İçki içiyordunuz, değil mi?"

Marsha başını öne eğdi. Onu hemen yüksek emniyetli 1. Koğuş'a gönderdiler.

Bu arada Billy, David'den Danny'ye dönüşmüştü. Marsha'nın yanında Lori'nin olmadığını görünce birden huzursuz oldu ve birden kayıp kızı bulmak için binadan dışarı fırladı. Gillott da oflaya puflaya onun peşinden gitti. Onu Beacon School binasının arka tarafında yakalayana kadar Güvenlik Polisi Glenn Lori'yi bulmuştu bile. Lori otların

üzerinde yatıyordu ve yüzü kusmuklarının içine gömülü bir durumdaydı. Glenn, "Boğulabilirdi de," dedi Gillott'a.

Gillott, Danny'nin bu iki kadınla ilgili olarak endişe içinde olduğunu görebiliyordu. Koridordaki insanların birbirlerine 'tecavüz' sözcüğünü fısıldadıklarını duydu ama iki erkeğin de Marsha ve Lori'ye bir zarar verecek kadar uzun bir süre dışarıda kalmadıklarını biliyordu. Buna inanmak da içinden gelmiyordu zaten. O gece saat on birde oradan ayrılırken her şey rayına oturmuş gibiydi. 1. Koğuş'taki kadınlar da, odalarına geçen Milligan ve Holston da uyumaktaydılar.

Ertesi sabah saat yedide başlayan nöbetine gelen Pat Perry, tüm koğuşta ve hastanede birtakım dedikoduların yayılmış olduğunu gördü. İki genç kadın tepelerde sarhoş ve kendilerinden geçmiş olarak bulunmuşlardı. Lori'nin elbiseleri yırtılmıştı. Bazıları onun tecavüze uğradığından şikayet ettiğini söylüyor, bazıları ise öyle bir şeyi hiç dile getirmediğinde ısrar ediyordu. Billy ve Gus Holston aynı saatlerde yürüyüşe çıkmışlardı ve şüpheler onların üzerinde toplanmıştı. Hasta Kabul ve Yoğun Tedavi ünitesindeki hemen hemen herkes bir tecavüz durumunun söz konusu olamayacağında hemfikirdi.

Eyalet otoyol devriyesinin bir araştırma yapması talep edildi. Koğuştaki tüm erkeklerin sorgulanabilmesi için Hasta Kabul ve Yoğun Tedavi ünitesinin geçici bir süre için kapatması isteniyordu. Dr. Caul görevlilerden birkaçıyla konuştu; Billy ve Holston henüz uyanmamışlardı. Ortada şöyle bir sorun vardı: Billy'ye kendisi ve Holston aleyhine birtakım suçlamalar olduğunu kim söyleyecekti? Pat Perry, doktorun bunu şahsen yapmayı istemediğini görebiliyordu. Yapmak isteyen de yoktu. Hemşire Perry geçen ilkbaharda Ragen'ın öfke krizine tutulduğu ve bakıcıları kırık bardakla doğrama tehdidinde bulunduğu gün nöbetçi değildi ama o gün orada

bulunan herkes Billy'nin bu haberi duyunca aynı dehşet dolu dakikaları onlara yeniden yaşatacağından korkuyordu.

Dr. Caul gençlerin her biriyle konuşmaya başlamadan önce koğuş kapısının kilitlenmesini istedi. İlk olarak Holston uyandı. Dr. Caul ona neyle suçlandığını söyledi. Sonra Billy'nin odasına gitti ve ona da aynı şeyleri söyledi.

İki genç de ilk başta şaşırmış ve bu suçlamalardan dolayı üzülmüş gibiydiler ama saatler ilerledikçe daha tedirgin ve daha korkmuş gibi görünmeye başladılar. Onları alıp Lima'ya götürecek kişilerden, ya da Lebanon'a geri gönderecek FBI ajanlarından bahsediyorlardı.

Hastane kurmayları gün boyu onları sakin tutmaya çalıştı. Aslında onlar da öfkeliydiler. Onlar da bu söylenenlerin hiçbirine inanmamışlardı. Wanda Pancake ve Pat Perry sürekli olarak Holston ve Billy'ye kimsenin onları almaya gelmeyeceğini söyleyerek rahatlatmaya çalıştılar. Ama ikisi de Billy'yle konuşmadıklarının farkındaydılar. Konuştukları kişi, öteki kişiliklerden biriydi. Wanda bunun Steve olduğundan emindi.

Pat Perry o gün Billy'ye bol miktarda Amytal vererek onu kontrol altında tutmaya çalıştı; Billy bir noktada kısa bir şekerleme yaptı. Gayet iyi gibi duruyordu. Ama öğleden sonra saat ikiye doğru, her iki genç adamda da tedirginlik belirtileri yeniden baş göstermeye başladı. Billy Steve'den David'e dönüşüyor, inleyip ağlıyordu; sonra yine kabalaşıyordu. O ve Holston koğuşta bir aşağı bir yukarı volta atıyor, onlarla birlikte yürümek isteyenleri tersliyorlardı. Telefon her çaldığında, Billy irkiliyor ve "Beni almaya geliyorlar," diyordu.

Billy ve Holston yangın çıkışına açılan kilitli arka kapının yanındaki lobinin arka taraflarına geçtiler. Masaları ve sandalyeleri kendi çevrelerinde toplayarak bir barikat oluşturdular. Sonra da kemerlerini çıkarıp, yumruklarının etrafına sardılar.

"Bize kimsenin yaklaşmasını istemiyorum," dedi Steve, "yoksa şu arka kapıdan tüyeriz." Sol eliyle bir sandalyeyi kaldırdı ve onu bir aslan terbiyecisinin edasıyla havada tuttu. Hastane çalışanları bu duruma müdahale edemeyeceklerini anlamışlardı. Hemen 'Yeşil Kod'un devreye girmesi için girişimde bulundular.

Pat Perry yeşil kodun devreye girdiğini hastanenin hoparlör sisteminden duydu. Her zamanki şeyin olacağını ve yardım için koğuşa diğer koğuşlardan en az sekiz, on güvenlik görevlisi ve bakıcının geleceğini biliyordu.

Kapı güm diye açılınca, "Aman Tanrım," diye bağırarak nefesini tuttu. İçeriye sağlık hizmetleri ve psikoloji bölümlerinden güvenlik elemanları, bakıcılar, yardımcılar, gözlemciler ve üzerine vazife olmayan sürüyle insan girmişti. Aralarında yeşil kodla uzaktan yakından alakası olmayan Geriatri bölümünden bile insanlar vardı. En az otuz kişilerdi. Sanki orada pusuya düşürmek istedikleri birtakım hayvanlar vardı. Herkes bir işaret verilmesini beklemişti adeta.

O ve Wanda, onlara dokunmak ya da zarar vermek için herhangi bir harekette bulunmayan Billy ve Holston'un yanında duruyorlardı. Ama insan dalgası onlara doğru gelmeye başlayınca, iki hasta sandalyeleri sağa sola savurmaya ve kemerlerini sardıkları yumruklarını sallamaya başladılar.

Steve, "Ben Lima'ya gitmiyorum," diye bağırdı. "Tam her şey yoluna girmişken, yapmadığım bir şeyle suçlanıyorum yine! Artık karşıma hiçbir fırsat çıkmayacak. Artık hiçbir ümidim kalmadı!"

Caul, "Billy, beni dinle," dedi. "Bu durumla bu şekilde baş edemezsin. Sakinleşmen gerek."

"Üzerimize gelirseniz, bu kapıdan sıvışır, arabayı alır ve kaçarız."

"Yanılıyorsun, Billy. Bu şekilde davranmak senin hiç işine

yaramaz. Bu konuda suçlanıyorsun ve bu iş kötü de sonuçlanabilir... Ama bu şekilde davranman hiç doğru değil. Buna hoşgörü göstermemiz mümkün değil."

Billy onu dinlemeyi reddetti.

Kıdemli bir psikolog olan Dave Malawista Billy'yi mantıklı olmaya davet etti. "Haydi, Billy. Bugüne kadar sana kötü bir şey olmasına izin verdik mi hiç? Sana saatlerimizi verdik, seni bizden almalarına o kadar kolayca izin verir miyiz sanıyorsun? Bizim isteğimiz sana yardım etmek, işleri senin için daha kötü yapmak değil. Hastanede kimse bu söylenenlere inanmıyor. Senin ve kızların dışarı çıkış kartlarınızı inceledik. Ne zaman girip çıktığınız belli. Araştırma sizin lehinize de sonuçlanabilir."

Billy sandalyeyi yere bıraktı ve köşeden çıktı. Onun sakinleştiğini gören adamlar da koğuşu terk ettiler. Billy az sonra yeniden inleyip ağlamaya başladı. Holston ise saldırgan tutumundan vazgeçmemişti. Oradan onları alacaklarına dair bağırıp çağırıyor, atıp tutuyor ve bu durum Billy'yi daha da huzursuz ediyordu.

"Bir şansımız olmayacak bizim," dedi Holston. "Daha önce de haksız yere suçlandığım oldu. Gör bak, buraya gizlice gireceklerdir. Bizi alıp götürecekler ve ondan sonra da kimsecikler bizi bir daha göremeyecek."

Hastane görevlileri Pat'in bugüne kadar şahit olmadığı bir tedirginlik içindeydi. Bir şeylerin olacağını sezer gibiydiler.

Saat üç vardiyası başlayınca nöbetteki genç kadınların yerini yaşça onlardan büyük olan Eileen McClellan ve Kahleen Gillott aldı. Bayan Gillott soruşturmayla ilgili haberi duyduğunda çok şaşırmıştı. Sabah vardiyasından durumu daha önceden öğrenmiş olduğu için, iki genç adamı sakinleştirebilmek için elinden geleni yapıyordu. Ama öğleden sonra, her ikisinde de asabi bakışlar ve hareketler yeniden başladı. Sorgulanacaklarını ve

hapse götürüleceklerini söylüyorlar ve güvenliğin çağırılması halinde telefonları sökmekle ve üzerlerine birilerinin gelmesi halinde de yangın çıkışından kaçmakla tehdit ediyorlardı.

"Bunun bu şekilde sona ermesini istemiyorum," dedi Billy. "Böyle sona erecekse, öleyim daha iyi."

Billy yanında oturmakta olan Gillott'tan birkaç Amytal istedi. Gillott buna izin verdi. Billy ilacı almak için hemşire odasına gitti. O sırada Gillott dikkatini diğer hastalara odakladı.

Sonra arka kapının güm diye açıldığını duydu ve Gus Holston ve Billy Milligan'ın yangın çıkışından koşarak çıktıklarını gördü. Nöbetçi hemşire bunun üzerine günün ikinci Yeşil Kod'unun devreye girmesi çağrısında bulundu.

Az sonra hemşirelerden biri Katherine Gillott'u telefonla arayarak ikinci kata gelmesini rica etti. Billy oradaydı ve onu istiyordu. Gillott oraya gittiğinde dört adamın Billy'yi asansörün önünde yere mıhladığını gördü.

"Katherine, bana yardım et," dedi. "Canımı yakmasınlar. Beni bağlarlarsa Chalmer gelir."

"Hayır, Danny. Chalmer buraya gelecek değil. Bir odada tek başına kalmak zorunda kalabilirsin. Hastaneyi terk ettin. Gizlice kaçtın, o yüzden de şimdi buna katlanmak zorunda kalacaksın."

Danny hıçkırmaya başladı. "Onlara yerden kalkınama izin vermelerini söyler misin?"

"Onu bırakabilirsiniz," dedi Katherine adamlara.

Görevli memurlar neyle karşılaşacaklarını bilmedikleri için tereddüt ettiler.

Gillott, "Merak etmeyin, bir şey yapmayacak," dedi. "Benimle gelecek. Öyle değil mi, Danny?"

"Evet."

Gillott onu 5. Koğuş'taki tecrit odasına götürdü ve şahsi eşyalarını almak için bir süre bekledi. Danny ucunda minik bir ok olan kolyesini ona vermek istemedi.

"Ceplerindekilerini de boşaltsan iyi olur," dedi Gillott. "Bana cüzdanını da ver de senin için saklayayım." Cüzdanı alınca, içinde sürüyle para olduğunu gördü.

Milligan'ı kilit altına almak için sabırsızlanan 5. Koğuş bakıcılarından biri, "Artık çık oradan, Katherine," diye bağırdı. "Yoksa seni de onunla birlikte kilitlerim buraya."

Katherine hepsinin Billy'den korktuklarını görebiliyordu.

Katherine, Hasta Kabul ve Yoğun Tedavi ünitesine geri döndükten kısa bir süre sonra hemşirelerden biri telefon ederek Milligan'ın tecrit odasında bir şeyler olduğunu haber verdi. Görevlilerin içerisini görmesini engellemek için şiltesini gözlem penceresine dayamıştı. Ne yaptığını görmek için kapıyı açmaktan herkes korkuyordu. Tekrar aşağı gelebilir miydi acaba?

Gillott, yanına Billy'nin tanıdığı erkek bakıcılardan birini alarak aşağı kata indi ve tecrit odasının kapısından seslendi: "Ben Katherine, Billy. Ne yaptığını görmek için yanına geliyorum. Sakın korkma."

Birlikte içeri girdiler. Billy gargara yapar ya da boğulur gibi sesler çıkarıyordu. Kolyesindeki ok ucu yok olmuştu ve zincir de yerdeydi.

Dr. Sammi Michaels, Billy'nin karyolası olan bir odaya nakledilmesi talimatını verdi ama Billy içeri giren görevlilerle dövüşmeye başladı. Onu yerinden almak için dört kişinin çaba göstermesi gerekti.

Bayan Gillott yeni odasında Billy'yle birlikte oturdu. Ona birkaç bardak su verdi. Billy birkaç dakika sonra ok ucunu tükürerek çıkardı. Hemşire ona bir iğne yaptı ve Gillott onunla bir süre daha konuştu ve tekrar onun yanına geleceğine dair söz verdikten ve ona biraz istirahat etmesini söyledikten sonra yeniden koğuşa döndü. Billy'nin ne kadar korkmuş olduğu aklından çıkmıyordu.

Ertesi sabah nöbete gelen Wanda, Pat Perry ve Mike Rupe,

Billy ve Holston'un 5. Koğuş'a getirildiğini öğrendiler. O günlerde sabahları nöbetçi olan Rupe, Billy'yi ziyaret etmek istedi ama 5. Koğuş'a kimsenin Billy'yi ziyaret etmemesi talimatı gitmişti. Billy artık onlara aitti.

Billy'nin kız kardeşi Kathy telefonla aradığında, ona orada bir sıkıntı yaşandığı ve Billy'nin yüksek emniyetli bir koğuşa nakledildiği söylendi. Billy kız kardeşinin bir sonraki gün yapılacak olan düğününe katılamayacaktı.

Bu hikaye hemen gazetelere sızdırıldı. 3 Ekim 1979 tarihli *Columbus Citizen-Journal*'da şöyle bir yazı çıktı:

MILLIGAN ROM PARTİSİNİ FİNANSE ETTİ.
KARAYOLU DEVRİYESİ AÇIKLAMA YAPACAK –
STINZIANO
Eric Rosenman

Eyalet milletvekili, çok kişilikli olduğu iddia edilen tecavüzcü Billy Milligan'ın, Athens Ruh Sağlığı Merkezi'nde geçen hafta yapılan 'rom ve kokain' partisine katılan dört kişiden biri olduğunu ileri sürmektedir.

Columbus Milletvekili Mike Stinziano, Ohio Otoyol Devriyesi'nin gizlice yaptığı bir araştırmanın yakında Milligan'ın iki kadın hastaya rom almaları için para verdiğini ve bu kadınlarla Milligan'ın ve bir diğer erkek hastanın bir 'rom ve kokain' partisi yaptıklarının ortaya çıkacağını iddia etmektedir.

Milletvekili bu hikayenin 'merkezdeki eylemlerin kontrol altında tutulamadığının bir göstergesi' olduğunu söylemiştir.

Stinziano çarşamba günü "Anladığım kadarıyla, rapor kadınların tecavüze uğradığına dair bir kanıt sunamamaktadır," demiştir. "Ancak kadınların Milligan'dan içki almak için para aldıkları, hastaneden çıktıkları ve geriye bir şişe romla birlikte geri döndükleri bilinmektedir..."

Geçtiğimiz cuma günü, devriye biriminin araştırma bölümünden Teğmen Richard Wilcox kadınların tecavüze uğrayıp uğramadıkları ve sarhoş olup olmadıklarıyla ilgili testlerin tamamlanmadığını ve test sonuçları belli oluncaya kadar bir açıklama yapılmayacağını söylemişti.

Stinziano ise kendisine bu hikayeyi temin eden kaynakların doğruluğundan emin olduğunu söylemektedir.

Aynı gün yazara 5. Koğuş'u ziyaret etmesi için izin verildi ama Milligan ona kim olduğunu hatırlatana kadar yazarı tanıyamadı.

"Ah, evet," dedi, yüzünde şaşkın bir ifadeyle. "Billy'yle konuşan kişi sizsiniz."

"Sen kimsin?" diye sordu yazar.

"Bilmiyorum."

"İsmin ne?"

"Bir ismim olduğunu sanmıyorum."

Bir süre sohbet ettiler ama Milligan'ın neler olup bittiğine dair hiçbir fikri yoktu. Yazar, kişiliklerden bilgi sahibi olan birinin gelmesi için beklerken uzun sessizlikler oluyordu. Bir süre sonra isimsiz kişilik, "Ona artık resim yapması için bile izin vermiyorlar," dedi. İki tablosu var ve buraya birileri gelirse onları alıp yok ederler. Kitabınız için size gerekebilir onlar, o yüzden onları alıp götürseniz iyi olur."

Milligan görüşme odasından çıktı ve iki tuvalle birlikte geri döndü. Tablolardan biri henüz bitirilmemiş ve imzalanmamış bir gece manzarasıydı. Tabloda koyu mavi bir gökyüzüne karşı siluet halinde görünen siyah ağaçlar, siyah bir ahır ve kıvrılarak uzanan bir yol vardı. Diğer tablo ise zengin renkli bir manzara resmiydi ve altında Tommy'nin imzası vardı.

"Sen Tommy misin?" diye sordu yazar.

"Kim olduğumu bilmiyorum."

(3)

Ertesi sabah Alan Goldsberry, Athens İlçe Medeni Hukuk Mahkemesi'nde Yargıç Roger J. Jones'un huzuruna çıkmak üzere davet edildi. Savcı Yardımcısı David Belinky, Milligan'ın Lima Cezai Ehliyeti Olmayanlar İçin Devlet Hastanesi'ne nakledilmesi için Ohoi eyaleti adına bir başvuruda bulunmuştu. Gus Holston ise yeniden Lebanon'a gönderiliyordu.

Goldsberry, Yargıç Jones'dan müvekkiliyle görüşmesine izin vermesi talebinde bulundu. "Milligan'ın bu tekliften haberdar olması gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca, kendisinin 5122.20 sayılı yasanın ikinci paragrafı gereğince, hemen bir duruşma talebinde bulunma hakkına sahip olduğunu da bilmesi gerekir. Ona bu haklarını bildiren bir bildirimde bulunulmadığına göre, kendisinin de hazır bulanacağı bir duruşma talep edebileceğini benim ona söylemem gerekir. Şu ana kadarki dava işlemlerinde kendisine bu fırsatın tanınmadığını düşünüyorum."

Yargıç bu talebi reddetti. Bunun üzerine Belinky, Athens Ruh Sağlığı Merkezi'nin Güvenlik ve Emniyet Amiri Russel Cremens'i tek şahidi olarak duruşmaya davet etti.

"Bay Cremens, son olaylarda Bay Milligan'ın hastane personelinden birine herhangi bir fiziksel saldırıda bulunduğuna dair bir bilginiz var mı?"

"Evet. Hastanede yardımcı elaman olarak çalışmakta olan Bay Wilson isimli birinden ve o gece nöbetçi olan polis memuru Clyde Barnhart'tan aldığım bazı bilgiler var. Bu olay 26 Eylül 1979 tarihinde vuku bulmuş... Bay Milligan'ın şu anda bulunduğu kilitli birimde kalmasının doğru olacağını düşünmekteyim."

"Bir güvenlikçi ve Emniyet Amiri olarak, binadan kaçmayı aklına koyduğu takdirde, kurumun Bay Milligan'a gerekti-

ği şekilde müdahale edebileceği konusunda şüpheleriniz var mı?"

"Kaçmaya niyetli olması halinde kurumun onu engelleyebileceği konusunda ciddi kaygılarım var, evet."

"Kaçma teşebbüsünün gerçekleştiği gece neler olduğu hakkında ilk elden bir bilginiz var mı?" diye sordu Belinky.

"Evet, var. Bay Milligan ve Bay Guy Holston isimli diğer hasta, Hasta Kabul ve Yoğun Tedavi ünitesinin kapısını kırmak için atağa geçmişlerdir. Burası hastanenin hasta kabul bölümüdür ve kendileri de orada kalmaktadır. Yangın çıkışının kapısının kilidini kırmak için de bir sandalye kullanılmıştır. Bu ikisi, yani Milligan ve Holston yangın çıkışından izinsiz olarak çıkmışlar ve otoparka gelmişlerdir. Milligan orada Hasta Kabul'den gelen bir arabanın kapı kilidini açmış ve arabanın içine girmeye yeltenmiştir..."

Emniyet Amiri arabaya girmeleri engellenince Milligan ve Holston'un tepeye doğru koştuklarını, ancak üç adamın onu yakalayabilip 5. Koğuş'a götürebildiğini söyledi.

Emniyet Amiri Cremeans'ın ifadesini dinleyen Yargıç Jones baş savcılığın Milligan'ın Lima'ya sevk edilmesi talebini kabul etti.

4 Ekim 1979 günü saat ikide, Billy Milligan elleri kelepçelenerek ve kayışlarla bağlanarak ve kendisine bir tek Dr. Caul'la vedalaşabileceği kadar zaman tanınarak, 290 kilometre uzaklıktaki Lima Cezai Ehliyeti Olmayanlar İçin Devlet Hastanesi'ne sevk edildi.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

(1)

Columbus Dispatch, 5 Ekim 1979:

ÜST DÜZEY YETKİLİDEN MILLIGAN'IN SEVKİNE DESTEK

Robert Ruth

Güvenilir kaynaklara göre, ruh sağlığı üst düzey yetkililerinin doğrudan müdahalesi, çok kişilikli tecavüzcü William S. Milligan'ın perşembe günü yüksek emniyetli bir kurum olan Lima Devlet Hastanesi'ne sevkini hızlandırmıştır.

Aynı kaynaklar sevk talimatının Ohio Ruh Sağlığı ve Mental Gerilik Departmanı'nın Columbus merkezindeki yüksek düzey görevlilerin çarşamba günü Milligan'ın on aydan beri tutulmakta olduğu Athens Ruh Sağlığı Merkezi'yle yaptığı birkaç telefon görüşmesinden sonra geldiğini söylemektedir.

Bu kaynaklara göre, bu telefon konuşmalarının en az biri Ruh Sağlığı Direktörü Timothy Moritz tarafından yapılmıştır... Demokrat Parti Columbus milletvekili Mike Stinziano ve Cumhuriyetçi Parti milletvekili Claire Ball Jr. bu tecavüzcüye hoşgörülü davranılmasıyla ilgili olarak hastaneyi suçlamışlar ve tekrar tekrar şikayette bulunmuşlardır.

Perşembe günü hem Stinziano, hem de Ball Milligan'ın Lima'ya sevk edilmesi kararını memnuniyetle karşıladıklarını belirtmişlerdir. Ancak Ball, "Bu işin neden bu kadar uzun sürdüğünü bir türlü anlayamıyorum," diye eklemiştir.

Stinziano ise toplum için bir tehdit oluşturmayacağı vakte kadar yüksek emniyetli bir kurumdan asla çıkartılmadığından emin olmak için Milligan vakasını yakından takip etmeye devam edeceğini söylemiştir.

Milligan'ın sevkinden bir gün sonra Lancaster Medeni Hukuk Mahkemesi'nden Yargıç S. Farrell Jackson, Milligan'ın Gray Ecza deposu soygunuyla ilgili olarak suçluluğunu kabul ettiği beyanın feshedilmesi için yaptığı taleple ilgili kararını açıkladı:

> Mahkememiz William S. Milligan'ın 27 Mart 1975 tarihinde akıl hastası olduğuna dair yapmış olduğu beyanın ispat edilme zorunluluğunun sanık William S. Milligan'a ait olduğu kanısındadır... Tüm kanıtları dikkatli bir şekilde inceleyen mahkememiz, bunların büyük çoğunluğunun 27 Mart 1975 tarihinde William S. Milligan'ın akıl hastası olduğunu, kendi savunmasını yapamayacak durumda bulunduğunu ya da kendisine isnat edilen suçları idrak ederek kabul etme durumunda olmadığını göstermediğine kani olmuştur. Dolayısıyla açık bir adaletsizlik yapılmış olması mevzu bahis değildir ve William Stanley Milligan'ın suçluluğunu kabul ettiği beyanının geri çekilmesi talebi reddedilmiştir.

Goldsberry, Yargıç Jackson'un kanıtların ağırlığını yanlış değerlendirdiği ve sadece Dr. Brown'un görüşüne itibar ederek, son derece ehil dört psikiyatristin ve bir psikoloğun fikirlerini göz ardı ettiği gerekçesiyle Ohio Dördüncü Gezici Temyiz Mahkemesi'ne bir başvuruda bulundu.

Ayrıca, müvekkiline avukatıyla görüşme fırsatının tanınmadığı ve gerekli işlemler yapılmadan, daha kısıtlayıcı bir kuruma sevk edildiği suçlamasında bulunarak Lima, Ohio'daki Allen İlçe Mahkemesi'ne bir yazı gönderdi.

(2)

Yazar Milligan'ı bir hafta sonra bilirkişinin Goldsberry'nin Milligan'ın Athens'e geri gönderilmesi talebini dinleyeceği Allen İlçe Mahkemesi'nde ilk kez elleri kelepçeli olarak gördü. Karşısındaki o süklüm püklüm, gülümseyen kişi Öğretmen'di.

Öğretmen Goldsberry ve yazarla birlikte odada yalnız kaldığında, son hafta içinde Lima'da ona nasıl davrandıklarını anlattı. Klinik direktörü Dr. Lindner ona sahte-psikopat şizofreni tanısı koymuş ve ona kişilik ayrışmasını daha da kötüleştiren Torazin familyasından psikotropik bir ilaç olan Stelazine'i vermişti.

Mübaşir gelip bilirkişinin başlamak için hazır olduğunu söyleyene kadar konuşmaya devam ettiler. Goldsberry ve Billy yazarın masada onlarla birlikte, başsavcı yardımcısı Oavid Belinky'nin ve onun Ohio eyaleti adına şahit olarak davet ettiği ince yüzlü, Vandyke sakallı ve metal çerçeveli bir gözlük takan zayıf bir adam olan Dr. Lewis Lindner'in çaprazında oturmasını talep ettiler. Dr. Lewis oturduğu yerden Milligan'a yüzünde saklamaya gerek duymadığı alaycı ve küçük gören bir ifadeyle bakıyordu.

Avukatlar ve bilirkişi arasındaki birkaç dakikalık görüşmeden sonra, bilirkişi şahit dinlemeden, sadece yasalara göre verdiği kararını açıkladı. Bu karara göre, bu celse gereksizdi çünkü Yargıç Jones hastane olarak Lima Devlet Hastanesi'nin uygun görmüştü ve doksan gün sonra, yani kasım ayının sonunda mahkeme kararının yeniden incelenmesi duruşmasında Milligan'ın kanıt sunma hakkı olacaktı. Mahkeme altı hafta içinde Milligan'ın hâlâ akıl hastası olup olmadığına ve Lima'da kalıp kalmayacağına karar verecekti.

Öğretmen mahkemeden söz hakkı isteyerek, "Tedavimin yeniden başlaması için beklemem gerektiğini biliyorum ve doktorlarım da bana son iki senedir, 'yardımı sana bunu *verebilecek*

olan kişilerden istemelisin. Hekimine, psikiyatristine ve tedavi ekibine kayıtsız şartsız güvenmelisin,' diyorlar. O yüzden ben de sadece tedavimin yeniden başlatılabilmesi için mahkemenin kararını süratli bir şekilde vermesini talep ediyorum," dedi.

"Bay Milligan," dedi bilirkişi. "Bu konuda ben de bir beyanda bulunayım. Sanırım siz Lima Devlet Hastanesi'nde tedavi olamayacağınız gibi yanlış bir varsayımdan hareket ediyorsunuz."

"İyi de," dedi Billy, gözlerini doğrudan Dr. Lindner'e dikerek, "tedavi edilmeyi istemeniz ve bu tedaviyi almadan önce birisinden yardım istemeniz gerekir. Bu kişiye güvenmeniz de şarttır. Ben bu doktorları tanımıyorum. Bana söylediklerine bakarak onlara güvenmiyorum da... Bu doktorlar benim hastalığıma inanmadıklarını söylediler, o yüzden de tedavi edilmeyeceğim bir yere geri dönmekten korkuyorum. Daha doğrusu, bana bir tedavi uygulayacaklar ama başka bir akıl hastalığı için. Bu doktorlar çoklu kişilik bozukluğuna inanmadıklarını açık açık söylemiş bulunuyorlar."

Bilirkişi, "Bu şu anda tartışmaya hazır olmadığımız tıbbi bir konu," dedi. "Avukatınız davanın yeniden görülmesi sırasında bu görüşü mahkemeye sunabilir ve Lima'nın sizin için uygun bir yer olup olmadığı da iyice incelenerek yeni bir karar verilebilir."

Bu duruşmadan sonra yazar ve Goldsberry, Billy'yi Lima'da ziyaret ettiler. Çantaları arandı, metal dedektörlerden ve iki kez de demir parmaklıklı kapılardan geçtiler ve bir görevlinin nezareti altında ziyaretçi odasına gelebildiler. Az sonra bir güvenlik görevlisi Billy'yi getirdi. Billy hâlâ Öğretmen'di. İki saat süren ziyaret sırasında yazara Athens'te kendisine tecavüz suçlamasında bulunulmasına neden olan olaylarla ilgili bilgiler verdi ve Lima'ya nasıl sevk edildiğini anlattı.

"Bir gece o iki kız salonda oturuyorlar ve parasız ve işsiz olduklarından dem vuruyorlardı. Onlara acıdım. Aptalın

teki olmalıyım... Onlara benim için etrafta bir iki araç arkası yazısı dağıtırlarsa, bunun karşılığında onlara bir ücret ödeyebileceğimi söyledim. Bu yazıların yarısını dağıttılar, ben de onlara bir miktar ödeme yaptım.

"Dört gün sonra, öğleden sonra ortadan kayboldular. Kör kütük sarhoş olmak istiyorlardı. İçki dükkanına gittiler ve bir şişe rom satın aldılar.

"Benim bulunduğum yerden çıkmam yasaktı. Bir tek, yanımda bir refakatçi ya da yürüyüş yapma talebinde bulunan ve benimle birlikte yürümeyi kabul eden bir başka hasta olduğu takdirde dışarı çıkabiliyordum. Böylece, Gus Holston ve ben dışarı çıktık. Katherine bizim çıkış saatlerimizi not etti. Dokuz ya da on dakikadan fazla dışarıda kalmadığımızı o da söylüyor. Biz dışarı çıkıp binanın etrafında dolandık. Oradayken ben kendimi dışarıda olduğum için rahatsız hissetmeye başladım. O sıralarda yeniden kişiliklere bölünmüş durumdaydım."

"Dışarıya çıkan hanginizdi?" diye sordu yazar.

"Danny'ydi. Holston o sıralarda biraz evhamlıydı, bana nasıl davranması gerektiğini bilemiyordu. Sorunumun ne olduğunu da bilmiyordu. İşte, biz böyle binanın etrafında dolanırken kızların Gus'a ve bana seslendiklerini duyduk. Bana 'Billy' diye hitap ediyorlardı. Bizim yanımıza geldiler, çok ama çok sarhoştular. Bir tanesinin elinde, galiba bir Pepsi vardı ama rengi normalden açıktı. İçine içki katılmış olmalıydı. İkisi de buram buram içki kokuyorlardı."

Öğretmen daha sonra kızlardan birinin onun Billy değil de Danny olduğunu fark ettiğinde Gus'a eğilip ona 'Bu *sıkıcı tipi* buradan götür ve bizim yanımıza gel,' dediğini anlattı.

Gus onlara öyle bir şey yapamayacağını söylemişti ama o ve Danny oradan ayrılmadan önce kızlardan biri Gus'un gömleğinin üzerine kusmuş ve kusmuğunun birazı Danny'nin pantolonunun paçasına bulaşmıştı.

Danny iğrenerek geriye sıçramış ve elleriyle yüzünü kapatmıştı. Gus kızlara bağırmış ve onlara küfretmişti. Sonra Gus ve Danny onlara arkalarını dönüp binaya doğru yürümeye başlamışlardı. Kızlar da kıkırdayarak ve onlara küfürler ederek peşlerinden geliyorlardı. Sonra yoldan ayrılıp mezarlığın olduğu tarafa sapmışlardı.

"İşte bütün olan biten bu kadardı," dedi Öğretmen. Holston'dan emin olamıyordu ama kendisi kızlardan hiçbirine elini bile sürmemişti.

Lima'daki sekiz günü tam bir cehennem gibi geçmişti. "Orada başıma gelenlerin bir kısmını kağıda döküp size göndereceğim," dedi.

Ziyaret saati bitince, Öğretmen içeriye ziyaretçilerin getirmiş olabileceği herhangi bir şeyi gizlice sokmasın diye metal dedektörden geçirildi. Veda etmek için dönerek yazara elini salladı. "Sizi davanın yeniden gözden geçirileceği kasım sonundaki duruşmamda göreceğim ama bu arada size yazarım," dedi.

Yazar Dr. Lindner'le bir görüşme yapabilmek için randevu almaya çalıştı ama telefonda ona yanıt veren ses oldukça sert ve saldırgandı. "Onun reklamlara alet edilmesinin tedavisi açısından hiç de olumlu olmadığını düşünüyorum," dedi.

"Reklam yapmak isteyenler bizler değiliz," dedi yazar.

"Bu konuyu daha fazla tartışmak istemiyorum," dedi Lindner ve telefonu kapattı.

Yazar kasım duruşmasından bir gün önce Lima Devlet Hastanesi'nde yapılan bir gezi turuna katılmak için başvurduğunda, halkla ilişkiler departmanı ona önce izin verdi. Buna rağmen turun yapılacağı gün gelen bir telefonda, ona bu ziyaretin Dr. Lindner ve Baş Komiser Hubbard tarafından iptal edildiği ve Güvenlik Departmanı'na yazarın hastaneye ayak basmasının bile kalıcı olarak yasaklanması için talimat gittiği haberi verildi.

Yazar bunun nedenini araştırdığında, Başsavcı Yardım-

cısı David Belinki hastane yetkililerinin kendisini onun Milligan'a gizlice ilaç verdiğinden şüphelendikleri konusunda uyardıklarını söyledi. Daha sonra ise bu neden, 'terapötik açıdan uygun değildir' olarak değiştirildi.

(3)

30 Kasım günü hava oldukça soğuktu; mevsimin ilk karı yağmıştı. Lima, Ohio'daki Allen İlçe Mahkemesi eski bir binaydı ve 3 numaralı mahkeme salonu yaklaşık elli kişiyi alacak büyüklükte olmasına rağmen, sandalyelerin çoğu boştu. Milligan'ın davasının yeniden gözden geçirilme oturumu halka ve basına açık değildi ama bütün kameralar dışarıda beklemekteydi.

Öğretmen elleri kelepçeli olarak avukatlarının arasında oturmuş bekliyordu. Mahkeme avukatlarının dışında sadece Dorothy'ye, Del Moore'a ve bir de yazara izleyici olarak hazır bulunma izni vermişti. Duruşmaya ayrıca Franklin İlçesi savcı yardımcısı James O'Grady, Ohio Yetişkin Şartlı Tahliye Yetkili Makamı'ndan bir temsilci ve Columbus'taki Southwest Halk Ruh Sağlığı Merkezi'nde Ann Henkiner isimli bir savcı gözetmen katılıyordu.

Sinek kaydı tıraşlı, heykel gibi genç ve yakışıklı bir adam olan Yargıç David R. Kinworthy, 4 Aralık 1978'den başlayıp bugüne, yani hemen hemen bir sene sonraya kadar yapılmış olan, Milligan'ın akıl hastalığı nedeniyle suçsuz bulunduğu ve tekrar görüşülmek üzere komisyona havale edilen önceki duruşmaların zabıtlarını okudu. Kinworth bu duruşmanın Ohio Revize Edilmiş Yasa, Paragraf 5122, Bölüm 15'e belirtilen mevzuata göre yapılmakta olduğunu söyledi.

Başsavcı Yardımcısı Belinky'nin şahitlerin ayrımı talebi kabul edildi. Avukat Steve Thompson'un Billy Milligan'ın Athens'e iade edilmesi konusunda yaptığı talep ise, Lima'ya sevk edilmesindeki usule dair kusurlar nedeniyle reddedildi.

Ön taleplerden sonra, Milligan'ın hapishaneye ya da hastaneye gönderilmesine dair kararın yeniden gözden geçirilmesi duruşmaları başladı.

Devlet adına şahitlik yapan ilk kişi, şalvar gibi bol bir pantolon ve üzerinden dökülen bir kazak giymiş olan altmış beş yaşındaki kısa boylu ve şişman psikiyatrist Frederick Milkie'ydi. Koyu renk saçları arkaya doğru taranmış olan Milkie, (bu kişi az sonra devletin teknik danışmanı olarak ifade verecekti) Belinky'nin yanındaki masadan kalktı ve paytak paytak yürüyerek şahit kürsüsüne geçti.

Dr. Milkie Milligan'ı, ilki Lima'ya onun hastası olmak üzere gönderildiği 24 Ekim 1974 tarihinde kısaca, ikincisi de 30 Ekim günü tedavi planının yeniden gözden geçirmek için olmak üzere, iki kez gördüğünü söyledi. Bugün de duruşmadan önce, bir ay öncesine göre değişip değişmediğini gözlemlemesi için yarım saat boyunca onu görmesine izin verilmişti. Dr. Milkie Milligan'ı kişilik bozukluğu tanısı koyduğunu, asosyal olduğunu ve depresif ve çözülmeli özelliklere haiz psikonörotik anksiyetesi olduğunu söyledi.

Fırça gibi saçları ve çocuksu hatları olan avukat David Belinky şahidine şu soruyu sordu: "Milligan tıpı tıpına o gün gördüğünüz gibi mi?"

"Evet," dedi Milkie. "O bir akıl hastası."

"Ne gibi semptomlar gözlemlediniz?"

"Davranışları kabul edilemez türden," dedi Dr. Milkie, gözlerini doğrudan Milligan'a dikerek. "Kendisine tecavüz ve soygun isnat edilen bir suçlu o... Çevresiyle uyum içinde değil. Cezadan yarar sağlayacak türden bir birey de değil."

Milkie ayrıca çoklu kişilik tanısını da düşünmüş olduğunu ama buna dair bir belirti göremediğini de ekledi. Belinky'nin sorularına yanıt olarak da, Milligan'ın intihar etme ve başkalarına zarar verme eğiliminde olduğunu söyledi.

"Bu hastada iyiye doğru giden bir gelişme yok," dedi Mil-

kie. "Kibirli ve işbirliğine yanaşmıyor. Güçlü bir egosu var ve içinde olduğu ortamı kabul etmiyor." Belinky ona hastayı ne şekilde tedavi ettiğini sorduğunda da ona, "ustaca bir kayıtsızlıkla," diye yanıt verdi.

Milkie daha sonra hastaya beş miligram Stelazine verdiğini söyledi. Bunun herhangi bir ters etkisi olmamıştı ama pek iyi geldiğini de gözlemlemediği için bu antipsikotik ilacı vermekten vazgeçmişti. Mahkemeye, Milligan'ın yüksek emniyetli bir yerde bulunması gerektiğini söyledi ve onun görüşüne göre Ohio'da Lima'dan başka öyle bir yer yoktu.

Golsberry'nin leylek gibi uzun bacaklı genç meslektaşı Steve Thompson'un yaptığı çaprazlama sorguda, Milkie çoklu kişilik tanısını kabul etmediğini çünkü bu bozukluğa dair bir belirti gözlemlemediğini söyledi. Kendisi, çoklu kişilik bozukluğunun DSM-II'de, yani *Diagnostic and Statistical Manual*'ın ikinci edisyonunda yapılan tanımı kabul etmiyordu. "Kan testini görür görmez hastanın frengili olmadığını hemen anlamıştım, çoklu kişilik bozukluğu olmadığını da aynı şekilde o kadar kolaylıkla söyleyebilirim. Öyle bir durumu yoktu."

"Pekala, ne gibi şeyler gözlemlediniz?" diye sordu Thompson.

"Öfke, panik. İşleri onun istediği gibi gitmediği için öfkesine yeniliyordu ve dürtülerinin etkisi altındaydı."

Thompson kaşlarını çattı. "Yani siz bir hastanın öfkeli ya da depresif bir ruh hali içinde olmasının onun akıl hastası olduğunu gösterdiğini mi söylüyorsunuz?"

"Evet, öyle."

"Ama zaman zaman bizlerin de öfkeli ve depresif olduğu dönemler olmuyor mu hiç?"

Milki mahkeme salonuna bir bakış attı ve omuzlarını silkti. "Herkes bir tür akıl hastasıdır zaten," dedi.

Thompson şahide baktı ve birtakım notlar aldı. "Billy size güveniyor mu?"

"Hayır."

Güvendiği bir kişi olsa, daha iyi bir gelişme gösterebilir mi?"

"Evet."

"Sayın Yargıç, bu şahide soracak başka bir sorum bulunmamaktadır."

Alan Goldsberry, duruşmaya öğle yemeği arası verilmeden önce, Dr. Caul'un üç gün önce alınmış olan yazılı ifadesini mahkemeye delil olarak sundu. Goldsberry bir sonraki şahitleri olan Dr. George Harding, Jr., Dr. Stella Karolin ve Psikolog Dorothy Turner'ı çağırmadan önce bu ifadenin zabıtlara geçmesini istiyordu.

Bu yazılı ifadede, Steve Thompson Dr. Caul'u çoklu kişilik hastalarının tedavisi hakkında sorguya çekiyor ve ona, "Bana şunu söyleyebilir misiniz, doktor? Çoklu kişilik bozukluğu tanısı konan bir hastaya uygulanması gereken tedavinin olmazsa olmaz şartları nelerdir?" diye soruyordu.

Dr. Caul, Goldsberry'ye 19 Kasım günü göndermiş olduğu mektup da dahil olmak üzere birtakım notları okuyarak şu ayrıntılı yanıtı vermişti:

Çoklu kişilik bozukluğu tanısı konan bir hastanın tedavisi sadece ve sadece profesyonel bir akıl hastalıkları doktoru, tercihen de şu kriterleri karşılayan bir psikiyatrist tarafından yapılmalıdır:

Bir – Bu kişi hastanın durumunu kabul etmelidir. Tedavi bu fenomene 'inanmayan' bir doktor tarafından yapılmamalıdır.

İki – Bu psikiyatrist deneyimli olmamakla birlikte bu durumu kabul etmeye ve tedavi uygulamaya istekliyse, deneyimli bir doktorun denetimi altında olmalı ya da en azından bu konuda deneyimi ve uzmanlığı olan meslektaşlarıyla sürekli konsültasyon halinde olmalıdır.

Üç – Bu kişinin gereken durumlarda uygulamak için tamamlayıcı tedavi olarak hipnoz tekniklerine aşina olması iyi

olur. Bu bir şart değildir ama bu tekniklerin bilinmesi arzu edilen bir durumdur.

Dört – Bu konuda çıkan belli başlı literatürü okumuş ve şahsen konuyla ilgili uzatılmış eğitim programlarına katılmış olması gerekmektedir.

Beş – Sonsuz denebilecek kadar sabırlı, hoşgörülü ve azimli olmalıdır. Bu tür hastaların tedavisinin, çok uzun sürecek olan meşakkatli, zor ve kesintisiz bir terapi sürecini kapsayacağını bilmesi gerekir.

Çoklu kişilik hastalarını tedavi eden hekimlerin uyguladığı ve kabul gören yöntemlerin genel ilkeleri şunlardır:

Bir – Hastanın tüm kişilikleri eksiksiz olarak saptanmalı ve tanınmalıdır.

İki – Terapist bu kişiliklerin neden mevcut olduğunu belirlemelidir.

Üç – Terapist bütün bu kişiliklere terapi uygulamaya gönüllü olmalıdır.

Dört – Terapist saptayabildiği olumlu niteliklere odaklanmalı ve alter kişilikler arasında, özellikle de kendisi ya da diğerleri için tehlike arz edenler arasında bir uzlaşma sağlamaya çalışmalıdır.

Beş – Hastanın sorunlarının mahiyeti ve derecesi hakkında eksiksiz olarak bilgilendirilmesi gerekir ve olumlu bir çözüm için ona yardımcı olunmalıdır. Diğer bir deyişle, Sayın Avukat, hastanın tedavi sürecinden haberdar olmalı ve terapi boyunca pasif bir resevör konumunda kalmamalıdır.

Altı – Artık oldukça kesin olan bilgilere göre tedavi için zararlı birtakım etkilere ve kişilik bölünmesine neden oldukları bilinen antipsikotik ilaçlardan uzak durulmalıdır.

Çoklu kişilik vakalarının tedavisinde göz önüne alınması gereken konulardan bazıları bunlardır ve kesinlikle tüm konuları içermemektedir.

Yazılı ifadenin devamında bu kriterler daha derinlemesine inceleniyordu.

Belinky çapraz sorgulama sırasında, Caul'un çoklu kişilik bozukluğu olan hastaların tedavi şartlarını 'optimal' olarak tanımlamış olduğunu belirtince, Caul buna şiddetle karşı çıktı ve, "Hayır, efendim, temel anlamda bunların optimal olduğunu söylemedim. Hatta, bu şartlar için belki de *minimal* tanımlamasını kullanmak daha doğru olur. Sayın Avukat, ben bunların çoklu kişilik hastaları için ancak bir başlangıç oluşturacağına inanıyorum. Bunları yerine getiremeyenlerin hastaları rahat bırakması ve onları tedavi etmeye kalkışmaması gerekir."

Milligan öğle yemeğinden sonra hastaneden geri getirildiğinde, gömleğini değiştirmişti. Yazar Öğretmen'in gitmiş olduğundan kuşkulandı.

Goldsberry ve Thompson, Dr. George Harding Jr.'u şahit kürsüsüne davet etti. Dr. Harding Milligan vakasıyla olan ilintisini kısaca anlattıktan sonra Billy'nin tedavisi için en uygun yerin hâlâ Athens olduğunu düşündüğünü söyledi.

"Dr. Harding," dedi Belinky, çapraz sorgulama sırasında, "çoklu kişilik vakalarına çok ender rastlanıyor, öyle değil mi?"

"Doğrudur."

"Aslında hepimiz özümüzde farklı kişiler değil miyiz?"

"Aradaki fark," dedi Harding, "bu kişilerde bellek kaybının olması."

"Bir kişinin bellek kaybı yaşadığını nasıl anlarsınız? İnsan belleğini kaybetmiş gibi yapamaz mı?"

"Biz buna çok dikkat ettik," dedi Harding. "Sürekli incelemeler yaptık. Olaya biz de kuşkulu yaklaştık. Milligan'ın bellek kaybı gerçekti. Rol yapmıyordu."

"Dr. Harding," dedi Goldsberry, dolaylı sorgulamada, "tanınızı koyarken vaka tarihçelerini ve diğer hastane kayıtlarını kullandınız mı?"

"Evet, kullandık. Bulabildiğimiz her şeyden faydalandık."

"Tanı koyabilmek için bir psikiyatristin geçmiş kayıtları ve diğer hekimlerin fikirlerini kullanması sizce *gerekli* midir?"

"Hem de kesinlikle..."

Dr. Caul'un çoklu kişilik bozukluğuyla ilgili kriterlerini yazdığı mektup kendisine gösterilince, Dr. Harding mahkemeye bunun mükemmel bir tedavi oluşturduğunu düşündüğünü söyledi ve bu şartların ancak asgari gereksinimleri karşıladığını belirtti.

Harding'den sonra Psikolog Dorothy Turner şahit kürsüsüne davet edildi. Turner da Billy'yi yargılanmasından önce hemen hemen her gün gördüğünü ve kişiliklerinin bazılarına zeka testi uyguladığını söyledi.

"Bu testlerin sonuçları nasıldı?" diye sordu Goldsberry.

"İki tanesinin zeka katsayısı 68 ile 70 arasındaydı. Bir tanesinin zekası normal düzeydeydi. Bir tanesi ise kesinlikle üstün zekalıydı. Onun zeka katsayısı 130 idi."

Belinky, "Bir insanın bu farklı zeka katsayılarına sahipmiş gibi yapması mümkün müdür?" diye sordu.

"Kesinlikle hayır," dedi Turner sesindeki öfkeyi gizleyemeyerek. "Bunun aldatmaca olabileceğine kesinlikle ihtimal vermiyorum."

Dr. Stella Karolin de, Dorothy Turner, Dr. Cornelia Wilbur ve Dr. George Hargin'in tanılarına onlardan bağımsız olarak vardığını söyledi. Karolin de Milligan'ı bu senenin nisan, haziran ve temmuz aylarında görmüş ve onun hâlâ bölünmüş kişilik bozukluğu yaşamakta olduğuna kanaat getirmişti.

"Ya başka sorunlar da varsa?" diye sordu Belinky.

"Önce çoklu kişilik tedavi edilmeli," dedi Karolin. "Başka akıl hastalıkları da olabilir; farklı kişiliklerin farklı hastalıkları olabiliyor ama ilk olarak temel hastalığın tedavi edilmesi gerekir."

"Sizce Athens'te gördüğü tedavi doğru bir tedavi miydi?"

"Evet."

Goldsberry ona Caul'un mektubunu gösterdi. Karolin başını onaylar gibi salladı ve mektupta belirtilen ilkelerin asgari temel şartları oluşturduğunu kabul etti.

Harding, Karolin ve Turner'a, şahitlikten azledildikten sonra mahkeme salonunda izleyici olarak kalmaları için izin verildi.

Milligan'a, o gün öğleden sonra saat üç ellide ilk kez kendi adına şahitlik etmesi için izin verildi.

Elleri kelepçeliyken, sol elini İncil'in üzerine koyup, sağ elini kaldırması onu zorladı. Bunu başarmak için eğilirken gülümsedi. Sonra, doğruyu ve sadece doğruyu söyleyeceğine dair yemin etti ve yerini alarak yargıcın yüzüne bakmaya başladı.

"Bay Milligan," dedi Yargıç Kinworthy, "size yargısal işlemlere katılma hakkınız olmakla birlikte, ifade vermek için zorlanamayacağınızı söylemek isterim, yani sessiz de kalabilirsiniz."

Billy bunu anladığını göstermek için başını salladı.

Alan Goldsberry yumuşak ama dikkatli bir ses tonuyla doğrudan sorgulamasına başladı. "Billy, 12 Ekim günü bu mahkeme salonunda konuştuğunu hatırlıyor musun?"

"Evet, hatırlıyorum."

"Sana Lima Devlet Hastanesi'nde nasıl bir tedavi uygulandığını sormak istiyorum. Hipnoterapi alıyor musun?"

"Hayır."

"Grup terapisi?"

"Hayır."

"Müzik terapisi?"

Billy yargıca baktı. "Bir keresinde birkaçımızı içinde bir piyano olan bir odaya aldılar ve orada oturmamızı söylediler. Terapist filan yoktu. Orada saatlerce öylece oturduk."

"Dr. Milkie'ye güveniyor musun?" diye sordu Goldsberry.

"Hayır. Bana Stelazin verdi. Ondan sonra berbat oldum."

"Sana uygulanan tedaviyi nasıl tanımlarsın?"

"Buraya geldiğimde beni 22. Koğuş'a vermişlerdi. Psikologlardan biri bana karşı çok terbiyesizce davrandı. Hemen uykuya daldım."

"Sende çoklu kişilik bozukluğu olduğunu ilk kez ne zaman öğrendin, Billy?"

"Harding Hastanesi'nde öğrendim. O zaman kendimi inanmaya zorlamıştım ama daha sonra Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ndeki video bantlarını seyredince öyle olduğunu anladım."

"Neden böyle olduğuna dair bir fikrin var mı, Billy?"

"Üvey babamın bana yaptıklarından dolayı. Kendim olmak istemiyordum. Billy Milligan olmak istemiyordum."

"Çoklu kişilik bozukluğu olan kişilerin neler yaşadığına dair bize bir örnek verebilir misin?"

"Şöyle bir şey oluyor. Örneğin bir gün dairemdeki aynanın önünde durmuş tıraş oluyordum. Sorunlarım vardı. Columbus'a yeni taşınmıştım ve kendimi iyi hissetmiyordum çünkü evden kötü şartlar altında ayrılmıştım. Orada durmuş tıraş olurken, sanki ışıklar söner gibi oldu. Son derece huzurlu bir yerdeymiş gibi hissettim kendimi. Gözlerimi açtığımda, kendimi bir uçakta buldum. Çok korktum. Uçak inene kadar nereye gittiğimi bile bilmiyordum. Bir de baktım, San Diego'ya gelmişim."

Mahkeme salonunda çıt çıkmıyordu. Yargıç can kulağıyla dinliyordu. Kayıt makinesinin önünde oturmakta olan kadın başını kaldırıp Billy'ye bir bakış attı. Ağzı açık kalmıştı ve gözlerinden şaşkınlık akıyordu.

David Belinky şahide çapraz sorgulama yapmak için ayağa kalktı.

"Billy, neden Lima'daki doktorlara değil de, Dr. Caul'a güvendiğini söyleyebilir misin?"

"Dr. Caul'la karşılaştığım günden itibaren ona karşı bir güven duygusu hissettim. Beni bir yıl önce Columbus'tan oraya getiren polis memuru ellerimi çok sıkı bir şekilde kelepçelemişti." Şimdi ne kadar gevşek takıldıklarını göstermek için kelepçelerini havaya kaldırdı. "Dr. Caul onları bu kadar sıkı taktığı için polis memuruna bağırmaya başladı ve onları çıkarmasını söyledi. Çok geçmeden onun benim tarafımda olduğunu anladım."

"Sana Lima'da yapılan tedavide doktorlarla işbirliği yapsan daha iyi olmaz mı?" diye sordu Belinky.

"Ben *kendi kendime* terapi uygulayamam ki," dedi Billy. "A Koğuşu koyunlara parazit ilacı verir gibi yönetiliyor. İlacı veriyorlar, parazitler dökülüyor! Athens'teyken de hastalığımda gerilemeler oluyordu ama onları düzeltmeyi öğreniyordum. Oradakiler öyle durumlarla baş etmeyi biliyorlardı ve bunu beni cezalandırarak değil, tedavi uygulayarak ve terapiyle yapıyorlardı."

Belinky konuşmasını sonlandırırken devletin üzerine düşen tek yükümlülüğün sanığın bir akıl hastası olduğunu ve hastanede tedavi görmesi gerektiğini kanıtlamak olduğunu söyledi. Konular tanının doğruluğunun kanıtlanması gerekmiyordu. En *güncel ve geçerli* ifadeler sadece Dr. Caul ve Dr. Milkie tarafından verilenlerdi. Dr. Caul, Billy Milligan'ın akıl hastalığının hâlâ devam ettiğini üstüne basarak söylemişti. Dr. Milkie ise Lima Devlet Hastanesi'nin bu hastanın tedavisinin yapılabileceği en az kısıtlayıcı ortamı sunabileceğini öne sürüyordu.

"Mahkemenin onu Lima hastanesine sevk etmesinde ısrar ediyorum," dedi Belinky.

Steve Thompson ise özet olarak mahkemeye müvekkilinin psikiyatrik durumuyla ilgili çok sayıda itibar sahibi kişinin görüşüne başvurulduğunu ve bunların hepsinin çoklu kişilik tanısı üzerinde mutabık kaldığını söyledi.

"Bu da yapıldıktan sonra geriye tek bir sorun kalıyor," dedi

Thompson. "Onu nasıl tedavi edeceğiz? Billy Milligan'ın akıl sağlığı göz önüne alındığında, bu uzmanlar onun tedavi edilmesi için en uygun yerin Athens olduğunda hemfikir. Milligan 4 Ekim günü Lima'ya sevk edilmiş ve hastalığın geçmişi ya da daha önce yapılan tedavi hakkında bilgi edinmemiş olmasına rağmen, onun hem kendisine hem de başkalarına bir tehdit oluşturduğunu ileri süren bir doktor tarafından muayene edilmiştir. Bu doktor Billy Milligan'ın bir tehdit oluşturduğu sonucuna nasıl varmıştır? Bu kişi önyargıyla hareket etmiştir, Sayın Yargıç. Bu duruşmalara pompalanan bayat kanıtları kendisine temel olarak almıştır. Dr. Milkie, Billy Milligan'ın asosyal davranışlar içinde olduğunu ve hiçbir gelişme göstermediğini söylemiştir. Sayın Yargıç, Dr. Milkie'nin çoklu kişilik konusunda bir uzman olmadığı apaçık bellidir. O nedenle bizler, davalı taraf olarak, dinlenen uzmanların kalitesinin Billy Milligan'ın haklı olduğunu gösterdiğine inanıyoruz."

Yargıç konuyu dikkate alacağını ve en fazla on gün içinde kararını açıklayacağını beyan etti. Milligan o tarihe kadar Lima'da kalacaktı.

10 Aralık 1979 günü, mahkeme kitabına uydurduğu şu açıklamayı yaptı:

1. Davalı bir akıl hastasıdır ve bu hastalığın neden olduğu düşünce, ruh hali, algılama, çevreye uyum ve bellek bozukluğu, onun muhakeme gücünü, davranışlarını ve gerçekleri anlama yetisini önemli ölçüde bozmaktadır.
2. Davalının akıl hastalığı, çoklu kişilik bozukluğu tanısı konmuş olan bir durumdur.
3. Davalı Mahkeme tarafından hastanede tedavi görmesi gerektiğine karar verilen bir akıl hastasıdır; yapmış olduğu intihar tehditlerinden kendisine ve son sıralarda başvurduğu şiddet eylemlerinden de başkalarına fiziksel zarar verebileceği delillerle kanıtlanmıştır. Mahkeme hastanın

hem kendisine ve hem de başkalarının haklarına ciddi ve yakın bir tehlike arz ettiği ve o nedenle de bir hastanede tedavi görmesinin gerekli ve faydalı olacağı kanısındadır.

4. Davalı akıl hastalığı nedeniyle kendisi ve başkaları için tehlike arz etmektedir ve o nedenle de yüksek emniyetli bir hastaneye yatırılması gerekmektedir.
5. Davalının kendisine konan çoklu kişilik bozukluğu tanısıyla örtüşen bir tedavi alması gerekmektedir.

Bu nedenle, adı geçen davalının çoklu kişilik bozukluğu tanısıyla örtüşen bir tedavi uygulanmak üzere Lima, Ohio'daki Lima Devlet Hastanesi'ne sevk edilmesi ve davayla ilgili belgelerin mühürlü zarf içinde Lima, Ohio'daki Lima Devlet Hastanesi'ne gönderilmesine karar verilmiştir.

David R. Kinworthy, Yargıç
Allen İlçe Medeni Hukuk Mahkemesi
Vesayet Dairesi

(4)

Billy 18 Aralık günü Lima Devlet Hastanesi'nin erkek revirinden telefon ederek yazarı çağırdı. Bir hastane çalışanı tarafından feci şekilde dövülmüştü. Duruşmada vasi olarak atanan Limalı bir avukat Billy'nin sırtındaki uzatma kordonuyla kırbaçlanması nedeniyle oluşan izlerin polaroid makineyle fotoğraflarını çekmişti. Billy'nin gözleri ve yüzü çürümüş, kaburgalarının ikisi de çatlamıştı.

Hastane yönetimi basına bir açıklama yaparak, bir bakıcıyla giriştiği 'bir münakaşanın sonucunda', Milligan'ın bedeninde daha önce kendi kendisine yaptığı anlaşılan yaralamaların dışında herhangi bir zedelenmeye rastlanmamıştır, ifadesini kullandı.

Ertesi gün, Savcı Steve Thompson'un yaptığı bir ziyaretten sonra, Lima hastanesi yönetimi açıklamasını değiştirdi ve Milligan'ın 'bilahare ciddi şekilde yaralandığı'nı teyit eden

bir beyanda bulundu. Bunun üzerine Hem FBI, hem de Ohio Devlet Karayolu Devriyesi büyük jüriye sunulması muhtemel olan bir araştırma yapmaya davet edildiler.

Billy'den ve Limalı avukattan gelen haberler üzerine küplere binen Thompson'un yaptığı bildiri, bir tek radyoda yayınlandı. Thompson haber sunucusuna, "Sonuçta hapse atılmış kişilerin bile vatandaşlık haklarının korunması gerekir," dedi ve "Ohio yazılı hukukuna göre, akıl sağlığı yasalarında yapılan son değişiklikler hastalara önemli haklar tanımaktadır. Birleşik Devletler yasalarına göre bu kişiler medeni haklarla ilgili federal yasa tekliflerinin de koruması altındadır. Ve bunların gerektiği takdirde mahkemede uygulanması da mümkündür. Burada ne olacağını söylemek için ise vakit erkendir."

Lima Devlet Hastanesi 2 Ocak, 1980 tarihli 'Üç Aylık Tedavi Planı Özeti'nde şu bulgulara yer verdi:

> Uygulanan tedavi planı hastanın durumuyla örtüşmektedir ve kurallara uygundur.
>
> Hastaya konulan tanı: (1) Çözülme epizotlu sahte psikopatik şizofreni (DSM II, 295.5); (2) R/Q Asosyal kişilik; saldırgan alt tür (DSM II, 301.7); (3) Kayıtlara göre alkol bağımlılığı (DSM II, 303-2); ve (4) Kayıtlara göre ilaç ve uyarıcı bağımlılığı (304.6).
>
> Hasta birkaç hafta önce, hastanenin erkek bölümünde şiddet içeren eylemleri nedeniyle Yoğun Tedavi ünitesine sevk edilmiştir.
>
> ... Kanıma göre, hasta basında kendisine kötü şöhret kazandıran haberlerden etkilenmiştir ve bu 'yıldız konumu'nu sürdürmek arzusundadır... Bay Milligan gerçek bir psikopatın belirgin özelliklerini taşımaktadır, o nedenle de tüm diğer psikopat hastalarda olduğu gibi onunla da baş etmek güçtür.
>
> ... Hasta ayrıca Histerik Kişilik özellikleri de sergilemektedir. Bu bozukluk genellikle kadınlarda görülmekle

birlikte, erkeklerde de görüldüğü olmaktadır. Hastanın bu durumu da göz ardı edilmemelidir.

(imza) Lewis A. Linder, M.D.
Personel Psikiyatristi (1/4/80)
(imza) William McIntosh , Ph.D.
Psikolog (1/4/80)
(imza) John Doran, M.A.
Psikoloji Asistanı (1/7/80)

Yargıç Kinworthy'nin Milligan'ın çoklu kişilik bozukluğu tanısıyla tedavi edilmesiyle ilgili mahkeme kararını tanımayan Lima Devlet Hastanesi'ne ateş püsküren Alan Goldsberry ve Steve Thompson, Lima yetkililerine ve Ohio Devlet Ruh Sağlığı Departmanı'na karşı mahkemeye saygısızlık suçlamasında bulundular ve Devlet Ruh Sağlığı Direktörlüğü'ne de Billy'yi daha az kısıtlayıcı olan bir hastaneye sevk etmesi için baskı yaptılar.

(5)

Lima Cezai Ehliyeti Olmayanlar İçin Devlet Hastanesi'nin yüksek emniyetli bir koğuşunda kilit altında tutulan 'kaynaşmamış' Billy Milligan bakıcılardan birinden edindiği bir kalemle yazara yazdığı bir dizi mektubun ilkinde şöyle diyordu:

"Aniden bir görevli kapı eşiğinde belirdi ve böğürmeyi andıran bir sesle 22. Koğuş'taki hastaları tehdit ederek emirler yağdırdı: "Pekala, or.spu çocukları, şu lanet olası gündüz salonunu boşaltın. Kıçınızı kaldırın! ŞİMDİ!" Dudaklarındaki ıslak puro izmaritinden bir nefes çekmek için bir an durakladıktan sonra, "Camlar temizlendiğinde siz dallamaları çağıracağım, ama o vakte kadar odalarınıza def olun!"

Küçük bir kalabalık oluşturan adamlar bize soğuk bakışlar atarak sert arkalıklı sandalyelerinden kalktılar ve demir kapıların kapanma çangırtısı başlayana dek zombiler gibi salonda

ilerlemeye başladılar. Boyunlarına bebek önlüğüne benzeyen salya havluları takmış, yüzleri ifadeden yoksun olan bazıları ise onlardan bile daha yavaş yürüyorlardı ama çam yarması gibi görevliler ellerindeki deri kemerleri şaklatarak ve onurlarını hiçe sayarak, onları hızlandırmaya çalışıyorlardı. Torazin, Proliksikon, Haldol ve piyasadaki benzeri psikotropik ilaçlar en üst seviyede itaatkarlık sağlıyordu ve o yüzden de ekmek peynir gibi dağıtılıyordu. İnsanlık denen şeyden eser yoktu. Ah, ama bir şeyi unuttum. Biz insan değildik ki! *Tangır!*

8 ayak genişliğinde ve 10 ayak uzunluğunda klostrofobik odaya girdiğim anda vücudumdaki her bir eklem kaskatı kesildi ve adeta donup kaldı. Kapıyı çekip kapattım. *Tangır!* Yatağımın ucuna oturmak için yürümek bile artık bir angarya gibi geliyordu bana ama kendimi naylon kaplı şiltenin üzerine bir şekilde yerleştirmeyi başardım. Çevremde öylesine bir hiçlik kitlesi vardı ki, karşı duvarı kaplayan pullanmış boyalara bakıp hayal gücümü kullanmaya karar verdim. Oyalanmak için siluet şeklinde birtakım biçimler hayal edebilir ve bunların ne olduğunu saptamaya çalışabilirdim. Bugün, bu eski binanın duvarlarında sadece yüzler vardı: Yaşlı, çirkin ve yıpranmış şeytani yüzlerdi bunlar. Bana korku veriyorlardı ama yine de onları görmek için kendime izin veriyordum. Duvar bana gülüyordu. O duvardan nefret ediyorum. Lanet olası duvar! Benim yakınlarıma, daha da yakınlarıma gelmek ve kahkahalarla gülmek istiyor. Alnımdan akan terler gözlerimi yakıyordu ama ben yine de gözlerimi açık tutmaya çalışıyordum. Yüksek sesle gülen o duvara dikkat etmem gerek yoksa üzerime üzerime gelecek, beni istila edecek, beni ezecek... Kendimi kasmalı ve o kahkahalar atan duvardan kendimi korumalıyım. Cezai ehliyeti olmayan 410 adam Tanrı'nın bile unuttuğu bu çukurun sonsuz salonlarında birer gölge gibi dolaşmakta. Devletin bu yeri nasıl bir hastane olarak tanımladığını düşünüp öfkeleniyorum. Lima Devlet Hastanesi! *Tangır!*

22. Koğuş'un üzerine bir sessizlik çöktü. Sadece kırık pencerenin tıngırtısı ve sallanma sesi duyuluyordu. Birisi bizim sert ve kaba tahtadan yapılmış sandalyelerde duvara karşı oturduğumuz gündüz salonundaki küçük bir pencereyi kırmıştı. Orada oturabilir ve sigara içebilirsiniz. Ama konuşamazsınız. Ayaklarınız yere değecek şekilde oturmalısınız, yoksa burnunuzdan fitil fitil getirirler. Pencereyi kim kırdı? İskambil oyunları yarıda kesildi diye bakıcılar şimdi pek bir huysuz olacaklardır ve bizi kutu gibi odalarımızdan çıkardıkları takdirde içlerinden birinin gündüz odasında kalması gerekecektir.

Öyle bir trans halinde ve uyuşukluk içindeyim ki, hiçbir şey duyamıyordum. Bedenim hissizleşmiş ve içi boşalmış gibiydi. Duvar duvardı ve boya parçaları da boya parçalarıydı. Ellerim buz kesilmişti ve yapış yapıştı, kalbimin atışları içi boş bedenimin içinde gümbür gümbür yankılanıyordu. Beklentiyle dolu bir endişe beni boğmaya başlamıştı. Kutu gibi odadan dışarı çıkmayı bekliyordu ama ben yatağımın üzerinde kaskatı kesilmiş bir şekilde oturuyor ve gözlerimi sesi çıkmayan ve hareket etmeyen o duvardan ayıramıyordum. Ben bir hiçlik cehennemi içindeki bir kutu içinde hapsolmuş bir hiçlik zombisiydim. Kurumuş dudaklarımı kaplayan salyalar psikotropik ilaçların beynimi, ruhumu ve bedenimi kontrol etmeye çalıştığının bir işaretiydi. Onlarla mücadele etmeli miydim? Onları galip mi ilan etmeliydim? Şu demir kapının gerisinde yatmakta olan acı gerçeklerden kaçmak için üçüncü dünyaya boyun mu eğmeliydim? Toplumun uyumsuz beyinleri topladığı çöp tenekesinin pençeleri altında yaşamak için buna değer miydi? Kahkaha atan ve hareket eden duvarları olan bu demirden ve betondan kutu içinde yaşarken ne tür bir başarı elde edebilirim ya da insanlığa ne gibi bir katkım olabilir? Teslim mi olmalıyım? Bu düşünceler 78lik plak çalmaya uygun bir pikabın üzerinde dönen 33lük bir plak gibi hızla dönüp duruyor ve yoğunluğu da giderek artıyordu. Birden bedenimin

içinden, öne düşen omuzlarımı geriye atan ve beni de dik durmaya zorlayan korkunç bir şok dalgası geçti. Yüzüme korkunç bir şamar gibi inen gerçek, beni kendimden geçmiş halimden çıkardı ve donmuş eklemlerimi çatırdattı. Bir şey omurgamdan yukarı yavaş yavaş ilerlemeye başladı. Bunu hayal mi etmiştim? İçimde duygu namına geride kalmış ne varsa, onları toparladıktan sonra hayal görmediğime kanaat getirdim. Omurgamdan yukarı doğru sürünerek ilerleyen bir şey vardı gerçekten. Buna tepki olarak, düğmeleri olduğuna bakmadan gömleğimi başımın üzerinden geçirerek çıkardım. Gözü kara korku, maddi şeyleri hiç umursamaz. O arada 3 tane düğme koptu ve yerinden fırladı. Gömleği yere fırlattığım anda, omurganın üzerindeki o his kayboldu. Meğer 3 santim uzunluğundaki bir hamam böceği sırtımda tap dansı yapıyormuş! Devasa böcek zararsızdı belki ama iğrençti ve aklımın başıma gelmesini sağlamıştı. Gerçeğin bu yanına geçtim ama içimdeki çekişme devam ediyordu. O iğrenç küçük yaratığı özgür bıraktım. Kendimle ilgili olarak vardığım farkındalık ve zihnen ve fiziksel olarak kazandığım zafer içten içe beni mutlu ediyordu. Beyinsiz bir sepet değildim. İçimde bir nebze dahi olsa bir mücadele isteği kalmıştı. Kaybetmemiştim ama kazanmamıştım da... Bir pencere kırmıştım ama bunun nedenini bilmiyordum.

Yazar Lima'daki bir başka hastadan da 30 Ocak tarihli bir mektup almıştı:

Sayın Bay,

Hemen sadede geleyim. Avukatının Billy'yi ziyaret etmesinden sonraki yirmi dört saat içinde Billy 5 sayılı Yoğun Tedavi Ünitesi'nden 9 sayılı Yoğun Tedavi Ünitesi'ne sevk edildi. 9 sayılı koğuş, 5 sayılı koğuştan daha sıkı bir yerdir.

Sevk kararı, günlük ekip toplantısında 'ekip personeli'

tarafından alındı. Billy bu karara çok şaşırmış ve adeta şoke olmuştu ama yine de durumu idare etmeyi başardı.

Artık ben Billy'yle sadece boş zamanı değerlendirme saatlerinde sohbet edebiliyorum. Zaten onun müthiş bir baskı altında olduğunu o zaman öğrendim. Bana avukatlarını işten atana kadar tüm ziyaretlerinin, mektup alıp göndermesinin ve telefonla haberleşmesinin yasaklandığını söyledi. Kitabın yazılmasını da durdurması istenmiş. Bakıcılar onu bu konuda hep rahatsız ediyorlarmış. (Beni de kitap konusunda Bill'e yardım etmekle suçladılar. Anladığım kadarıyla bu insanlar bu kitabın yayınlanmasını istemiyorlar.)

Bana söylediklerine göre Bill ömrünün sonuna kadar bu sıkı kısıtlamalı koğuşta kalacakmış...

(isim gizli tutulmuştur)

12 Mart günü yazara Sırp-Hırvat dilinde yazılmış, Lima damgalı bir mektup geldi. El yazısı tanıdık değildi.

Subata Mart Osmi 1980

Kako ste? Kazma nadamo. Zaluta Vreme. Ne lečenje Billy je spavanje. On je U redu ne brinite. I dem na pega. Učinicu ne šta mogu za gaň možete ra čunati na mene. "Nužda ne poznaje zakona."

Nemojete se
Ragen

8 Mart 1980, Cumartesi

Nasılsınız? Umarım çok iyisinizdir. Yine zaman karmaşası oldu. Billy'nin uyuması da bir fayda sağlamadı. O iyidir. Merak etmeyin. Artık idare bende. Onun için elimden geleni yapacağım. Bana güvenebilirsiniz. "Zorunluluk hiçbir yasa tanımaz."

Ragen

SONUÇ

Daha sonraki aylarda Billy'yle mektuplaşarak ya da telefonla konuşarak temas halinde kaldım. Temyiz mahkemesinin onu Lima'ya gönderen kararı bozacağını ve Athens'e dönerek tedavisine Dr. Caul'la devam edeceğini umuyordu.

14 Nisan 1980 günü davanın ikinci kez yeniden gözden geçirilmesi duruşmasında Yargıç Kinworthy, Billy'nin avukatının Billy'yi çoklu kişilik hastası olarak tedavi etmedikleri için Başkomiser Ronald Hubbard aleyhine mahkemeye saygısızlık ettikleri gerekçesiyle yaptığı suçlamayı geçerli saymadı ve Billy'nin Lima'da kalmasını emretti.

1979 senesinin büyük bir kısmı boyunca Ohio parlamentosu akıl hastalığı nedeniyle suçsuz bulunan kişilerle ilgili mevcut yasalarda değişiklik yapmayı düşünmekteydi. Bu tür insanların (yasaların öngördüğü gibi) daha serbest bir ortama nakledilmelerinden önce, ilçe savcısının duruşmanın suçun işlendiği yetki alanı dahilinde yapılmasını talep etme hakkı olacaktı. Hastanın davanın yeniden gözden geçirilmesini talep etme hakkı da her 90 günde birden, her 180 günde bir olarak değiştiriliyordu. Duruşma halka, basına ve televizyona açık olacaktı. Bu değişiklikler kısa süre içinde pek çok kişi tarafından '*Columbus Dispatch* yasası' ya da 'Milligan Yasası' olarak tanımlanmaya başladı.

Milligan davasının savcılığını yapmış olan Bernie Yavitch daha sonra bana bu yasanın taslağını hazırlayan Ohio Savcılar Derneği'nin alt komitesinde çalıştığını söylemişti. Yavitch şöyle demişti: "Bu grup kanımca Milligan'ın durumuyla ilgili olarak yükselen protesto seslerine bir yanıt olarak toplanmıştı..."

Yeni yasa, yani 297 sayılı Senato yasa tasarısı 20 Mayıs 1980 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere kabul edildi. Yargıç Flowers bana yeni yasanın Billy yüzünden geçtiğini söyledi.

1 Temmuz 1980 tarihinde, bana zarfın arka tarafında *acil* sözcüğü yazısı olan, Lima damgalı bir mektup geldi. Zarfı açtığımda içinde akıcı bir stille Arap harfleriyle yazılmış üç sayfalık bir mektup olduğunu gördüm. Çevirmene göre, mektup anlaşılır, mükemmel bir Arapçayla yazılmıştı. Mektuptaki bölümlerden bazıları şöyleydi:

Bazen kim ya da ne olduğumu bilmiyorum. Bazen de etrafımdaki insanları tanımıyorum. Anlamı olmayan bazı sesler beynimde sürekli olarak yankılanıyor. Gözlerimin önüne karanlığın içinden çıkar gibi bazı yüzler geliyor ve o zaman çok korkuyor, beynimin büsbütün bölündüğünü hissediyorum.

(İçimdeki) ailem, aslında benimle sürekli bir temas halinde değiller ve uzun süreden beri de öyleler... Son haftalarda vuku bulan şeyler hoş değildi. Onların hiçbirinden ben sorumlu değilim. Etrafımda olup biten her şeyden nefret ediyorum ama onları durdurmak da benim elimde değil, değiştirmek de...

Mektupta Billy Milligan'ın imzası vardı. Birkaç gün sonra birinci mektubun kimin yazdığını açıklayan bir mektup daha geldi.

İngilizce olmayan mektuplar için tekrar özür dilerim. Her şeyi yanlış yapmak beni çok utandırıyor. Arthur sizin Arapça bilmediğinizi bilmesine rağmen size bu aptal mektubu göndermiş...

Arthur bugüne kadar kimseyi etkilemeye çalışmış değildir, o yüzden de zihni karışmış ve bu konuyu unutmuş olmalı. Samuel'e de Arapçayı öğreten Arthur idi ama Samuel hiç mektup yazmazdı. Arthur böbürlenmenin kötü bir şey olduğunu söyler hep. Keşke benimle de konuşsaydı. Kötü şeyler oluyor ve ben bunların neden olduğunu bilmiyorum.

Arthur Swahili de konuşur. Lebanon'da (hapisteyken) Arapçanın temel ilkeleri üzerine sürüyle kitap okumuştu. Piramitle ilgili gizemleri ve Mısır kültürünü öğrenmek istiyordu. O yüzden onların dilini öğrenmesi ve duvarlarda ne yazdıklarını anlaması gerek-

tiğini düşünüyordu. Bir gün Arthur'a üst üste koyulmuş taşlardan oluşan o üçgenlerle neden bu kadar ilgilendiğini sormuştum. Bana o mezarın içinde ne olduğunu o kadar merak etmediğini söylemişti; o taşların mezarın oraya nasıl getirildiğini anlamasına yarayacak bir anahtar oluşturacağını düşünüyordu. Bunların tüm fizik yasalarına meydan okuduğunu dair bir şeyler söylemişti bana ve kendisi de bunun yanıtını arıyordu. Hatta oturup kartondan minik piramitler yapmıştı ama David onları ezmişti.

(imza) Billy

Billy'ye göre, hastanede geçen bu süre boyunca bakıcılar hastaları sıklıkla dövmüş ve taciz etmişti ama tüm kişilikler içinde Ragen'ın dışında, bir tek Kevin onlara kafa tutmuştu. Arthur bunu takdir ettiğini göstermek için onu istenmeyenler listesinden çıkarmıştı.

Kevin 28 Mart 1980 tarihinde bana gönderdiği mektupta şunları yazmıştı:

Çok kötü bir şey oldu ama ben ne olduğunu bilmiyorum. Kişiliklerin tamamıyla ayrışması ve Billy'nin sonsuza dek uykuda kalması an meselesi gibi geliyordu bana. Arthur Billy'nin bilinçli hayatın tadını pek az alabildiğini ve bu tadın da ne yazık ki acı bir tat olduğunu söylemişti. Billy burada her geçen gün biraz daha güçten düştü. Bu kurumdaki yetkili kişilerin neden bu kadar nefret ve kıskançlık sergilediğini anlayamıyordu. Bunlar diğer hastaları da ona karşı kışkırtıyorlar ve Ragen'ın kavga etmesini istiyorlardı ama Billy onu durdurmayı her seferinde başarıyordu... ama artık değil. Doktorlar hakkımızda kötü şeyler söylüyorlar ve beni en çok üzen şey de bunda haklı olmaları.

Biz, yani ben, bir ucubeyim; hiçbir yere uyum sağlayamayan bir biyolojik hatayım. Hepimiz bu yerden nefret ediyoruz ama biz buraya aitiz. Ne var ki, bizi burada bile iyi karşılamış değiller, öyle değil mi?

Ragen her şeye kesin bir son veriyor. Bunu yapmak zorunda. Eğer konuşmazsanız ne içeride ne de dışarıda kimseye zarar vermez-

siniz, diyor. O zaman da bizi kimse herhangi bir şeyle suçlayamaz. Ragen duruşmayı da durdurdu, böylece dikkat içe odaklanacak ve bizim oluşturduğumuz blok güçlenecek.

Kendimizi gerçek hayata kapattığımız takdirde, kendi dünyamızda huzur içinde yaşayabiliriz.

Acısı olmayan bir dünyanın duygudan yoksun bir dünya olduğunu biliyoruz... Ama duygudan yoksun olan bir dünyada acı da yoktur.

Kevin

1980 yılının Ekim ayında, Devlet Ruh Sağlığı Departmanı Lima'nın cezai ehliyeti olmayanlar için bir hastane olmaktan çıkarılıp, bir ıslahevi olarak kullanılacağını açıkladı.

Milligan'ın nereye sevk edileceği konusu bir kere daha manşetlerde yer aldı. Athens'e ya da asgari emniyetli bir hastaneye gönderilmesi olasılığı Savcı Jim O'Grady'nin yeni yasa gereğince, akıl sağlığına ilişkin davanın gözden geçirilme duruşması için Billy'nin Columbus'a gönderilmesini talep etmesine neden oldu. Yargıç Flowers bu vakaya bakmayı kabul etti.

Başlangıçta 31 Ekim 1980 tarihinde yapılmasına karar verilen duruşma, karşılıklı mutabakatın sağlanması üzerine, seçimlerden *sonraya,* 7 Kasım'a ertelendi. Bu ertelenmenin nedeni, Milligan'ın duruşmasının siyasiler ve basın tarafından siyasi bir olay haline getirilmesini önlemekti.

Ancak, Ruh Sağlığı Departmanı yetkilileri bu ertelemeyi kendi başlarına eylemlere geçmek için kullandılar. Savcı O'Grady'ye Milligan'ın Nisan ayında yeni açılan Dayton Adli Tıp Merkezi'ne gönderilmesine karar verildiğini söylediler. Bu yüksek emniyetli merkez, üstlerinde jiletli tel bariyerler olan çift taraflı dikenli çitlerle çevriliydi ve diğer hapishanelerin çoğundan daha sıkı bir güvenlik sistemine sahipti. Savcılık makamı bunun üzerine duruşma talebinden vazgeçti.

19 Kasım 1980 günü Billy, Dayton Adli Tıp Merkezi'ne sevk edildi. Arthur ve Ragen 'K-Billy'nin çaresizlik içinde olduğunu hissetmişler ve kendisini öldürmesinden korkarak onu yeniden uyutmuşlardı.

Milligan ziyaretçi odasında olmadığı vakitler, vaktini okuyarak yazarak ve eskizler çizerek geçiriyordu. Yağlıboya resim yapmasına izin verilmiyordu. Athens'teki ilk aylarında tanışmış olduğu, ayakta tedavi gören Mary isimli genç bir kız onu ziyaret ediyordu. Mary onu her gün görebilmek için Dayton'a taşınmıştı. Billy sakin ve usluydu ve bana 180. gün duruşmasını sabırsızlıkla beklediğini, Yargıç Flowers'ın onun yüksek emniyetli bir kuruma ihtiyacı olmadığına karar vereceğini ve Athens'e göndereceğini umduğunu söylemişti. Dr. Caul'un onu tedavi edebileceğini, kişiliklerini kaynaştırabileceğini ve Öğretmen'i geri getirebileceğini biliyordu. "'K-Billy' uykuda olduğundaki durumum Dr. Cornelie Wilbur'un beni uyandırmasından önceki durumdan farklı değil," diyordu.

Onun giderek kötüye gittiğini görebiliyordum. Ziyaretlerim sırasında bana birkaç kez kim olduğunu bilmediğini söylemişti. Kısmi kaynaşma olduğunda, ismi olmayan birisi haline geliyordu. Dediğine göre, Ragen İngilizce konuşma yeteneğini kaybetmişti. İçindeki insanlar artık birbirleriyle iletişim halinde değillerdi. Ona bir günlük tutmasını ve spota giren kişinin oraya mesajlar yazmasını önerdim. Bu, bir süre işe yaradı ama daha sonra ilgi azaldı ve giderek daha az sayıda mesaj yazıldı.

3 Nisan 1981 günü, Billy'nin 180. gün duruşması yapıldı. Tanıklık yapan dört psikiyatrist ve iki ruh sağlığı profesyonelinden, onu beş aydır görmemiş olan Lima'dan Dr. Lewis Lindner, Milligan'ın yüksek emniyetli bir yerde tutulması yönünde görüş bildirdi.

Bu arada savcı bir mektubu delil olarak sundu. Bu mektupta Milligan, Lima'daki bir başka hastanın Dr. Lindner'i öldürmeyi planladığı yönünde aldığı bir habere şöyle bir tepki veriyordu: "Senin taktiğin tamamıyla yanlış... Pek çok doktor yanlış bir şey söyledik-

leri takdirde saldırılara göğüs germek zorunda kalacakları için senin vakanı almak istemeyeceklerdir. Bunu hiç aklına getirmiyor musun? Ama eğer Lindner sana ve senin vakana gerçekten de geri dönüşü olmayan bir zarar verdiyse ve bundan böyle parmaklıklar ardında yaşayacağın için hayatının artık zaten bittiğini düşünüyorsan, sana onayımı veriyorum."

Tanık kürsüsüne çağırılan Milligan'dan yemin ederek ismini söylemesi istendi. Mililgan, "Tommy" diye yanıt verdi. Tommy, bu mektubu öteki hastayı Dr. Lindner'i öldürmekten vazgeçirmek için Allen'ın yazdığını söyledi. "Sırf mahkemede aleyhinizde tanıklık yaptılar diye birilerini öldürmek doğru bir iş değil," dedi. "Dr. Lindner de bugün benim aleyhime tanıklık yaptı ama ben onu bu yüzden öldürecek değilim."

Yargıç Flowers kararını talik etti. Gazetelerin ön sayfaları bu olayla ilgili hikayelerle ve Milligan'ın Athens'e sevk edilmesine itiraz eden baş makaleler ve editör yorumlarıyla dolup taştı.

Allen kaderini tayin edecek olan kararı beklerken Dayton'daki vaktinin büyük bir bölümünü kitabının kapağı için tasarladığı resmin üzerinde çalışarak geçiriyordu. Amacı editöre aralarından seçmesi için birkaç eskiz göndermekti ama bir sabah kendisi uyurken çocuklardan birinin spota girdiğini ve turuncu mumlu kalemle eskizleri karaladığını keşfetti. Allen eskizleri teslim etmesi gereken gün deliler gibi çalışıp talep edilen tabloyu zamanında teslim etti.

21 Nisan 1981 tarihinde Ohio Dördüncü Bölge Temyiz Mahkemesi, Billy'yi Lima'ya sevk ettiren mahkeme kararının geçerliliğini kabul etti. Mahkemeye göre, "bir kişi düşük emniyetli bir ortamdan Ohio'daki Lima Devlet Hastanesi gibi yüksek emniyetli akıl sağlığı kurumuna sevk edilirken, 'o kişiye ya da ailesine önceden haber verilmemesi; hastanın avukatıyla görüşmesine, tanık çağırmasına ya da duruşma talebinde bulunmasına dair haklarının anlatılmamış olması... yasaların ciddi anlamda ihlali anlamına gelmekte ve sevk kararının geri alınmasını ve hastanın yasadışı olan bu sevk işleminden önceki durumuna getirilmesini gerektirmektedir."

Temyiz Mahkemesi bu adli hatayı fark etmesine rağmen, hatanın önyargılı ve zarar verici olmadığına hükmetmişti çünkü Allen İlçesi'nde görülmüş olan duruşmada, "temyiz eden tarafın, akıl sağlığının yerinde olmadığı ve kendisine ve başkaları için tehlike arz ettiğine dair mevcut delillerin yeterli ve yerinde olduğu" yönünde bir karar çıkmıştı.

O yüzden, Temyiz Mahkemesi Yargıç Jones'un aldığı kararı kabul etmemekle birlikte Billy'yi Athens'e geri göndermiyordu. Durum böyle olunca, Goldsberry ve Thompson bu kararı da temyiz etmek için Ohio Yargıtayı'na başvurdular.

180. gün duruşmasından altı buçuk hafta sonra, 20 Mayıs 1981 tarihinde Yargıç Flowers kararını açıkladı. Mahkeme kayıtları iki açıklama içermekteydi: Birincisi; "Mahkeme'nin kararı ağırlıklı olarak Devlet'in sunduğu 1 numaralı Kanıt'a (Mektup) ve Dr. Lewis Lindner'ın ifadesinde bununla ilgili olarak yaptığı yoruma dayanmaktadır. Mahkeme bu kanıtı, şu anki haliyle William S. Milligan'ın kabul edilebilir ahlaki sınırlara sahip olmadığı, suç işlemeye meyilli olan bir alt-kültüre aşina olduğu ve insan hayatına saygı göstermediği yönündeki bu kanıtı açık, inandırıcı ve ikna edici bulmuştur." İkincisi: "Yargıç, Dr. David Caul'un yeminli olarak verdiği yazılı ifadesinden, 'Mahkemece öngörülen sınırlamaların Athens Ruh Sağlığı Merkezi'nin 'yetersizin de altında bir duruma soktuğu'nu kabul etmek istemediği kanaatine varmıştır."

Milligan'ın tehlikeli *olmadığı* yönünde görüş belirten dört psikiyatrist ve bir psikoloğa atıfta bile bulunmayan Yargıç Flowers, tedavinin 'davalının tedavi hedefleriyle ve halkın güvenliğiyle örtüşen, en az kısıtlayıcı alternatif' olarak tanımladığı Dayton Adli Tıp Hastanesi'nde devam etmesini emretti. Yargıç Flowers ayrıca Milligan'ın (yargıca önceden çoklu kişilik bozukluğu konusunda deneyimli olmadığını söylemiş bulunan) Dayton'dan bir psikoloğun yapacağı tedaviyi, ödemeler ona (Milligan'a) ait olmak üzere kabul etmesi için de *yetkili* kıldı. Bu karar, Billy Milligan'ın tutuklanıp Yargıç Flowers'ın huzuru-

na çıkarılmasından üç buçuk yıl, Yargıç Flowers'ın onu akıl hastalığı nedeniyle suçsuz bulmasından iki yıl beş ay sonra verilmişti.

Alan Goldsberry hiç vakit kaybetmeden bir layihayla 297 sayılı Senato yasa tasarısının kanunların eşit ölçüde korunmasının sağlanmadığı ve hukuk kurallarının ihlal edildiği ve o nedenle de anayasaya aykırı davranıldığı gerekçesiyle Franklin, Ohio 10. Temyiz Mahkemesi'ne başvurdu. Ayrıca bu yasanın Billy Milligan'a 'geçmişe dönük olarak' uygulanmış olmasının geçmişe dönük uygulamalara karşı olan Ohio anayasasının ihlali anlamına geldiğini ifade etti.

***

Billy temyiz mahkemesinin onun aleyhine karar vermiş olmasından ya da Yargıç Flowers'ın verdiği karardan üzülmüş gibi durmuyordu. Bana kalırsa, bütün bu olan bitenden yorulmuş ve sıkılmıştı.

Billy ve ben sık sık telefonla konuşuyoruz. Onu Dayton'da zaman zaman ziyaret ediyorum. Bazen Tommy oluyor, bazen Allen, bazen de Kevin... Diğer zamanlarda da isimsiz olan o kişi...

Ziyaretlerimden birinde ona kim olduğunu sorduğumda, bana "Kim olduğumu bilmiyorum. İçim öyle bomboş ki," dedi.

Bunu biraz açıklamasını söyledim ona.

"Uyumadığım ve spotta olmadığım vakitler," dedi, "sonsuzluğa uzanan bir cam levhanın üzerinde yüzü koyun yatıyormuş gibiyim. Aşağıya bakabiliyorum. Camın ötesinde, en uzaklarda, sanki uzay boşluğundaki yıldızlar ve daire şeklinde bir ışık huzmesi var. Bu ışık gözlerimden çıkıyormuş gibi hep karşımda duruyor... İçimdeki insanların bir kısmı bu ışığın etrafındalar. Tabutların içindeler. Tabutların kapakları kapalı değil çünkü henüz ölmemişler. Uyuyorlar, bir şeylerin olmasını bekliyorlar. Boş olan tabutlar da var çünkü herkes oraya gelmemiş. David ve diğer küçükler hayatın onlara bir fırsat tanımasını bekliyorlar. Yaşlı olanlar ise ümitlerini kaybetmiş durumdalar."

"Bu bahsettiğin yer neresi?" diye sordum ona.

"Burayı David yarattı," dedi, "o yüzden ismini de o verdi. Buraya 'Ölme Yeri' diyor o..."

SONSÖZ

Bu kitabın ilk basımından beri, ülkenin her yerindeki okuyuculardan Yargıç Flowers'ın Athens'e sevk edilme talebini reddetmesinden sonra Billy Milligan'a ne olduğunu soran mektuplar aldım.

Kısaca anlatayım:

"Allen", bana yazdığı notlarda Lima Cezai Ehliyeti Olmayanlar İçin Devlet Hastanesi'ni bir 'korku odası' olarak tanımlamıştı. Daha sonra Dayton Adli Tıp Merkezi için de 'ultra temiz, mikrop yuvası bir hapishane' terimini kullandı. Dayton'daki Başmüfettiş Allen Vogel, Milligan'ın ihtiyaçlarını anlayışla karşılıyor ve ona sempati gösteriyordu ama altında çalışan güvenlik elemanları onu sürekli olarak rahatsız ediyorlardı. Vogel Milligan'a yağlı boyayla resim yapması için izin vermiş ve "Tommy" ve "Allen" resim malzemeleri getirtebilmişti ama güvenlik ofisi, resim yaparken kullanması gereken bezir yağının tehlikeli olabileceği gerekçesiyle buna engel olmuştu. O yüzden resim malzemeleri hastaneden uzaklaştırılmıştı.

Allen giderek daha çok bunalıma giriyordu. Onu sürekli ziyarete gelen arkadaşı Mary'nin lisansüstü eğitime geri dönmesinde ve kendisine bir hayat kurmasında ısrar ediyordu. "Onu kendimle birlikte bu hapishanede tutamam ki," diyordu.

Mary'nin Dayton'dan gitmesinden birkaç hafta sonra, Milligan'ın hayatına yeni bir genç kadın girdi. Dayton'da yaşayan ve Dayton Adli Tıp Merkezi'ndeki erkek kardeşini düzenli olarak ziyaret eden Tanda, Milligan'la ilk kez ziyaret odasında karşılaşmıştı. Erkek kardeşi onları birbiriyle tanıştırmıştı. Bir süre sonra, Mary'nin yaptığı daktiloda yazmak, dışarıdan yiyecek getirmek ve elbise almak gibi birtakım şeyleri Tanda da Milligan için yapmaya başladı.

22 Temmuz 1981 tarihinde Tanda bana telefon etti ve Billy konusunda endişeleri olduğunu söyledi. Elbiselerini değiştirmiyor, tıraş olmuyor ve yemek yemiyordu. Dış dünyayla tüm iletişimini kesmişti. Tanda onun hayata olan ilgisini kaybettiğini sanıyordu.

Onu hastanede ziyarete gittiğimde, Tommy bana Arthur'un tedaviden ve iyileşmeden ümidini kestiğini ve intihar etmeye karar verdiğini söyledi.

Ona, intihardan başka alternatiflerin olduğunu söyleyerek karşı çıktım. Dayton'dan başka bir yere sevk edilmek bir çare olabilirdi. Son duruşmada onun lehinde ifade veren Dr. Judyth Box isimli psikiyatristin yakın tarihlerde Columbus'ta yeni açılan Orta Ohio Adlı Tıp Bölge Ünitesi'ne (CORFU) atandığını duymuştum.

Tommy ilk başta yüksek güvenlikli bir hastaneden yüksek güvenlikli bir diğerine sevk edilmeye sıcak bakmadı. CORFU, Milligan'ın on beş yaşındayken üç ayını geçirdiği Orta Ohio Psikiyatri Hastanesi'nin (COPH) bir bölümüydü. Tommy, Athens'e ve Dr. David Caul'a geri dönemediği takdirde, ölmeyi yeğleyeceğini söylüyor, başka bir şey demiyordu. Ben de ona Dr. Box'un çoklu kişilik bozukluğu olan başka hastaları tedavi ettiğini, o yüzden Dr. Caul'u de çok iyi tanıdığını ve Billy'nin durumuna yakın bir ilgi gösterdiği için ona yardımcı olabilmesinin mümkün olduğunu söyledim. Tommy sonunda oraya sevk edilmeyi kabul etti.

Ruh Sağlığı Departmanı, savcı ve yargıç bunun yüksek emniyetli bir hastaneden bir diğerine yapılan dahili bir sevk olduğunu ve herhangi bir mahkeme kararına gerek olmadığını kabul etti. Ama tekerlekler çok ağır dönüyordu.

Sevkten bir gün önce, beni bir başka hasta telefonla aradı. Milligan'ın birine zarar verir de Columbus'a sevk edilmesi tehlikeye girer korkusuyla, tecrit odasına alınmasını talep etmişti. Dört güvenlik görevlisi onu tecrit odasına almış, kollarını ve bacaklarını kayışlarla bağlamış ve ondan sonra da üstüne atlayıp onu dövmüşlerdi.

Daha sonra 27 Ağustos tarihinde Allen'ı gördüğümde, şu anda morarmış olan sol kolu şişmişti ve hareket etmiyordu. Sol bacağı

sargı beziyle sarılmıştı. 22 Eylül 1981 günü Orta Ohio Adlı Tıp Bölge Ünitesi'ne sevk edildi ama tekerlekli sandalyede...

Oraya sevk edilmesinden kısa bir süre sonra, Ruh Sağlığı Departmanı Billy Milligan aleyhine Athens'e, Lima'ya ve Dayton'a istemsiz olarak yatırıldığı ve oralarda tedavi gördüğü için elli bin dolarlık bir dava açtı. Bunun üzerine Billy'nin avukatı, Lima Devlet Hastanesi'nin duvarlarına yaptığı duvar resimlerinin yanı sıra, oralarda yaşadığı fiziksel tacizler ve ona uygulanan yanlış tedaviler için bir karşı dava açtı. Bu dava reddedildi. Devletin açtığı dava ise devam etmekte.

Onun yakınında olmak isteyen Tanda, Columbus'ta bir iş buldu ve Billy'nin kız kardeşinin yanına taşındı. Billy'yi sevdiğini ve onu sık sık ziyaret etmek istediğini söylüyordu.

Dr. Box, daha önce Athens Ruh Sağlığı Merkezi'nde uygulanan ve başarılı olan kişiliklerin kaynaştırılması tedavisini yeniden başlattı. David, Ragen, Arthur, Allen ve Kevin'le çalıştı ve nihayet Öğretmen'e ulaşmayı başardı. Ben her ziyarete gittiğimde Allen ya da Tommy bana Öğretmen'in az önce oradan ayrıldığını söylüyordu. Bunun üzerine, odaya benim adıma bir mesaj asmalarını istedim. Mesajda, bir daha geldiğinde Öğretmen'in beni telefonla aramasını beklediğimi yazdım. Yaklaşık bir hafta sonra, ondan bir telefon geldi. "Selam," dedi Öğretmen, "benimle konuşmak istediğinizi söylediler."

Lima'da, birlikte kitabın taslağının üzerinden geçtiğimizden beri Öğretmen'le ilk kez konuşuyordum. Uzunca bir süre sohbet ettik. Diğerlerinin bilgisi dahilinde olmayan birtakım konulardaki boşlukları doldurabildi.

Öğretmen bir gün yine aradı ve "Birisine bunu söylemem gerek. Ben Tanda'yı seviyorum, o da beni seviyor. Evlenmek istiyoruz." Dr. Box, ana vatanı olan Avustralya'ya bir ay sürecek olan bir tatile çıkmayı planladığı için onun katılımını sağlayabilmek için düğünü 15 Aralık günü yapmayı istiyorlardı.

Dr. Box, tedavi planının bir parçası olarak Milligan'ı geçici olarak çoklu kişilik bozukluğu tanısı koymuş olduğu diğer üç hastayla birlikte başka bir koğuşa aldırttı. Çoklu kişilik hastaları özel bir

tedavi, uzmanlık ve ilgi gerektirdiğinden, bunların birlikte bulunmalarında fayda olduğunu düşünüyordu ama Columbus siyasetçilerinin seçimden iki hafta önce yaptığı eleştirilere hiç hazır değildi.

Columbus Dispatch gazetesi 17 Ekim 1981 tarihinde Columbus Cumhuriyetçi Parti milletvekili Don Gilmore, Milligan'a Columbus'taki hastanede ayrıcalıklı muamele yapıldığı suçlamasında bulunduğunu yazdı ve bu yazıya "Milligan'a koğuşta birlikte yaşayacağı hastaları seçme ayrıcalığının tanındığını" ekledi. Hastane yöneticileri, Milligan'a ayrıcalıklı muamele yapıldığını kabul etmeyince Gilmore suçlamalarını yapmaya devam etti.

19 Kasım tarihli Columbus *Citizen-Journal* gazetesi ise "Orta Ohio Psikiyatri Hastanesi William Milligan'a herhangi bir şekilde ayrıcalıklı muamele yapılmadığı yolunda beyanlar vermesine rağmen, eyalet milletvekillerinden birinin bu olasılık üzerinde durup yeni bir araştırma açılmasını talep ettiğini" yazdı.

Gilmore'u kaygılandıran olaylardan biri de Milligan'ın birkaç hafta önce... saat sabahın 2 buçuğunda Bolonya salamlı sandviç siparişi vermesiyle ilgiliydi. Milligan, hastane çalışanlarının o saatte koğuştaki herkes için sandviç hazırlamak zorunda olduğunu söylemişti...

Tanda nikah törenini yönetecek bir rahip, vaiz, papaz ya da hakim bulabilmek için haftalarca uğraştı. Nihayet şehrin geçici olarak açılan yeni 'açık barınak'ında görev yapan ve onları evlendirmeyi kabul eden genç bir Metodist papaz buldu. Gary Witte isimli bu papaz kim olduğunun bilinmesini istemiyordu çünkü yapılacak olan reklamın barınaktaki işine engel olabileceğinden korkuyordu. Buna rağmen, *Columbus Dispatch*'ten bir muhabir onu tanıdı ve ismini açıkladı. Genç papaz ona, "Benim felsefem her zaman mazlumların yanında olmaktır," demişti. "Töreni yönettim çünkü benden başka kimse bu işi yapmıyordu..."

Nikah töreni 22 Aralık 1981 günü gerçekleşti. Törende sadece papaz, şartlı tahliye yetkili makamından bir görevli ve ben hazır bulun-

duk. Dr. Box Avustralya'ya gitmişti. Tanda'nın parmağına yüzüğü takan ve onu öpen kişi Öğretmen'di. Ohio da evli çiftlere ziyaret izni verilmediği için, Milligan düşük emniyetli bir yere ya da sivil bir akıl hastanesine sevk edilmediği takdirde yalnız kalma olasılıkları yoktu.

Törenden sonra Tanda bir basın toplantısında düzinelerce gazeteci, fotoğrafçı ve televizyon kameramanıyla yüz yüze geldi. Onlara, Billy'in çoğu kişilikleriyle tanıştığını ve hepsinin de kendisini kabul ettiğini söyledi ve günün birinde normal bir hayat süreceklerini umduğunu da ekledi.

Kısa bir süre sonra, Öğretmen ve Tanda bazı değişiklikler olduğunu fark etmeye başladılar. Öğretmen'in tüm ilaçları kesilmişti. Güvenlik her bir ziyaretçiden önce ve sonra odasını adeta silkeleyerek ve onu da elbiselerini çıkartarak arıyordu. Tanda bile zaman zaman üstü başı çıkarılarak aranıyordu. İkisi de bu durumu son daraca küçültücü buluyor ve bunun hesaplanmış, kasıtlı bir taciz olduğunu düşünüyordu.

Dr. Box Avustralya'dan döndüğünde, sözleşmesinin Ruh Sağlığı Departmanı tarafından yenilenmeyeceğini öğrendi. "Beni işten çıkarmışlar," dedi bana.

Columbus Dispatch bu olayı 17 Ocak 1982 tarihinde şu şekilde verdi:

MILLIGAN'IN PSİKİYATRİSTİ KAMU GÖREVİNDEN AYRILDI

Çoklu kişilik bozukluğu hastası, tecavüzcü sanık (orijinal metinde aynen böyle geçiyor) William S. Milligan'ın psikiyatristi Dr. Judyth Box Orta Ohio Adli Tıp Hastanesi görevlileriyle yaptığı bir tartışma sonunda görevinden istifa etmiştir.

Columbus'tan Cumhuriyetçi Parti milletvekili Don E. Gilmore, bu istifayı övgüyle karşılamıştır...

Bunun üzerine Öğretmen bir kez daha kişilik bölünmesi yaşadı.

Mililgan'ın yeni terapisti Dr. John ('Jay') Davis isimli, önceden Deniz Kuvvetleri'nde görev yapmış genç bir psikiyatrist idi. Bu vakayı ele aldığında oldukça kuşkuluydu ama zaman içinde kendisini

yoğun bir şekilde Milligan'ın geçmişiyle ilgili çalışmaların içinde buldu. Milligan'ın içindeki kişiliklerin çoğunun güvenini kazandı ve onlarla birlikte çalışmayı başardı.

12 Şubat günü, Kathy yengesinin elbiselerinin ve eşyalarının ortalıkta olmadığını ve Billy'nin arabasının da gitmiş olduğunu fark etti. Tanda 'Billy'ye hitaben bıraktığı bir notta, ortak hesaplarındaki tüm parayı çektiğini ama günün birinde bu parayı geri ödeyeceğini yazmıştı. Nota ayrıca gece yarısı böyle ortadan kaybolmanın doğru olmadığını bildiğini ama her taraftan gelen baskılara daha fazla dayanamadığını da eklemişti.

"Aşıktım ve kolayca aldandım," dedi Allen bana. "Kendimi parçalanmış gibi hissediyordum. Bir süre her tarafım buz kesildi. Sonra kendime bunu aşmam ve onu unutmak gerektiğini söyledim. Bütün erkekleri Chal Baba'nın yaptıklarına göre değerlendiremeyeceğim gibi, Tanda'nın yaptığına bakarak tüm kadınları da yargılamaya hakkım yok."

Dr. Jay Davis, hastasının olayla bu şekilde baş edebilmesinden çok etkilenmişti. Billy'nin içindeki kişilikler kendilerini aldatılmış ve ihanete uğramış gibi hissediyorlardı, buna rağmen çok olgun davranıyorlardı.

26 Mart 1982 tarihinde yapılan duruşmada Yargıç Flowers Milligan'ın kendisi ya da başkaları için bir tehlike arz edip etmediğine ve artık Athens Ruh Sağlığı Merkezi gibi düşük emniyetli bir hastaneye sevk edilip edilmeyeceğine karar verecekti. Ne var ki, psikiyatristlerin ve psikologların verdiği ifadeler birbiriyle çelişti.

Savcılık makamının pozisyonu Franklin İlçe Savcı yardımcısı Thomas D. Beal'ın Columbus *Citizen-Journal*'a verdiği ve 14 Ocak tarihinde yayınlanan bir mülakatta açıklığa kavuştu. Beal bu mülakatta, "(Milligan'ın saldırgan biri olduğu konusunda) bir kanıt olmasını umuyorum, böylece onu yüksek emniyetli bir yerde tutmak için elimizde fazladan bir koz olur," demişti.

Duruşmada Orta Ohio Psikiyatri Hastanesi'nin klinik direktörü Dr. Mijo Zakman, kendisinin ve iki psikiyatristin Milligan'ı yakla-

şık iki saat boyunca muayene ettiklerini ve çoklu kişilik bozukluğu tanısını destekleyici bir belirti görmediklerini söyledi. Ona göre, Milligan bir akıl hastası değil, sadece asosyal kişiliği olan biriydi.

Bu çok şaşırtıcı ve ürkütücü bir gelişmeydi. Ruh Sağlığı Departmanı'nın Yargıç Flowers'ı Milligan'ın akıl hastası olmadığına ikna etmesi halinde, Ohio Yetişkin Şartlı Tahliye Yetkili Makamı onu derhal hastaneden taburcu ettirip şartlı tahliyeyi ihlal suçuyla hapishaneye gönderirdi.

Ama Dr. Jay Davis ifadesinde, "Billy referans çizgisinin altında... Kişiliklere ayrışmış durumda. Şu anda karşımda duran kişinin kim olduğunu söyleyebilirim ve bu kişi Billy değil," dedi.

Yargıç Flowers'a Columbus'un neden Milligan'a uygun bir yer olmadığını açıkladı. "Yüksek emniyetli kurumlar, çoklu kişilik hastalarının tedavisini engelleyici bir ortam sağlamaktadır." Davis, Columbus'ta kalması halinde Milligan'ın tedavisi büyük bir ihtimalle başarılı olamayacağını da sözlerine ekledi.

Bir klinik psikolog olan Dr. Harry Eisel, tehlike arz edip etmediklerini anlamak için saldırgan kişilikli bazı hastalara 'El' testini uyguladığını söyledi. 'El' testi, hastaya farklı pozisyonlardaki bir dizi el resimlerinin gösterildiği ve hastanın bunlar hakkındaki yorumunun alındığı ve hastanın şiddet içeren eylemlere girişme potansiyelini ölçen bir testti. Eisel ifadesinde teste tabi tuttuğu kişiliklerin içinde hiçbirinin (daha sonra bunların Philip, Kevin ve Ragen olduğunu öğrendim), önemli olabilecek düzeyde tehlike arz etmediğini söyledi.

Savcının tanıklarından bir sosyal hizmetler görevlisi Milligan'ın onu ve ailesini tehdit ettiği yönünde bir ifade verdi ama çapraz sorgulamada akıl hastaları tarafından sıklıkla tehdit edildiğini ve bu tehditlerin fos çıktığını kabul etti.

Dr. Caul ise ifadesinde, Milligan'ı tedavi etmeyi kabul ettiğini ve mahkemenin koyacağı tüm kısıtlamalara uyacağını söyledi.

Yargıç Flowers 8 Nisan 1982 tarihinde Akıl Sağlığı Departmanı'nın Billy Milılgan'ı yeniden Athens Ruh Sağlığı Merkezi'ne sevk etmesine karar verdi ve hastanın resim yapmasına ve tahta işiyle uğraşması-

na izin verilmesine hükmetti. Ancak Billy koğuş dışındayken sıkı bir gözlem altında olacaktı. Hastanenin dışına çıkmasından önce mahkemeye de haber verilecekti. Yargıç Flowers, "İnsanlar onun bir fırsat daha hak ettiğini düşünüyor," dedi. "Ona bir şans daha tanıyalım."

Billy Milligan yüksek güvenlikli üç Ohio hastanesinde geçirdiği iki buçuk yıldan sonra 15 Nisan 1982 günü sabah saat on birde yeniden Athens'e gönderildi.

Onu düzenli olarak ziyaret ettim. Konuştuğum kişilikler Tommy ya da Allen idi. İkisine göre de, 'insanlar' arasında uzun zamandan beri bir 'ortak bilinç' yoktu. Allen –İngiliz ve Yugoslav aksanlı– birtakım sesler duymaya devam ediyordu ama o da Tommy de ne onlara ne de birbirlerine ulaşabiliyordu. İçeridekilerin birbiriyle iletişimi yoktu. Zaman kaymaları da sıklıkla oluyordu. Bu yazının yazıldığı şu ana kadar Öğretmen de geri gelmemişti.

Tommy manzara resimleri yapıyor. Danny natürmortlar, Allen ise portreler yapıyor ve Lima, Dayton ve Columbus'ta yaşadıklarını ve insanlarının onlarla nasıl baş edip de hayatta kaldıklarına dair akıl almaz deneyimlerini yazıya geçiriyor.

Dr. David Caul'un son iki buçuk yılın verdiği zararı telafi etmek ve parçaları yeniden bir bütün haline getirmek gibi son derece zor bir görevi var. Kimse bu görevin ne zaman biteceğini bilmiyor.

Athens'e geri dönmesi Billy Milligan'ın da canını sıkan birtakım çekişmelere neden oldu ama Ohio Üniversitesi'nin öğrenci gazetesinde çıkan bir yazıyı okuyunca morali düzeldi. *The Post*'un 12 Nisan günü yayınladığı bu başyazıda, Billy'nin Athens'e sevkiyle ilgili olarak şunlar yazıyordu:

"... Hayatın kesinlikle adil davranmadığı Milligan, uzmanlar tarafından tedavi edilmek üzere Athens'e geri getirildi. Bu toplum, eğer bir şey yapmak istiyorsa, ona ihtiyacı olan olumlu desteği sağlamalıdır... Milligan'ı açık kollarla karşılayın demiyoruz ama ona karşı anlayışlı olmanızı istiyoruz. Bize göre, Milligan en azından bu kadarını hak ediyor."

Athens, Ohio
7 Mayıs, 1982.

YAZARIN NOTU

Bu kitabı yazmadan önce incelediğim pek çok belge içinde, Billy Milligan'ın beyin elektroansefelogramlarıyla ilgili kafa karıştırıcı iki rapor elime geçti. Bunlar 1978 yılının Mayıs ayında iki hafta arayla, mahkeme kararıyla Harding Hastanesi'nde incelenmekteyken iki değişik hekim tarafından çekilmişti. Yakın tarihlerde yapılan araştırmalar Mililgan'ın elektroansefalogramlarına yeni bir ışık tutmaktadır.

Ruh Sağlığı Ulusal Enstitüsü'nde bir psikiyatrist olan Dr. Frank W. Putnam, Jr., çoklu kişilik hastalarının alter kişiliklerinin hem birbirlerinden hem de 'temel kişilik'ten oldukça farklı fizyolojik bazı özelliklere sahip olduğunu keşfetmişti. Bu özelliklerin arasında galvanik deri tepkisi ve beyin dalgası aktivitesinde farklı kalıplar olması gibi birtakım özellikler vardı.

Yakın tarihlerde telefonla yapmış olduğum bir mülakatta, Dr. Putnam'a Amerikan Psikiyatri Derneği'nin 1982 yılının Mayıs ayında Toronto'da yaptığı toplantıda sunduğu Elektroansefelogram beyin dalgaları araştırmasıyla ilgili araştırmasını tartıştım. DR. Putnam daha önce çoklu kişilik bozukluğu tanısı konmuş olan on hasta üzerinde bir dizi kontrollü test yapmıştı. Hastaların her birinde bir temel kişilik, iki ya da üç de alter kişilik vardı. Aldığı sonuçları kontrol etmek için de bu hastalarla yaşı ve cinsiyeti uyuşan on başka hastaya kendi tercihleri doğrultusunda ayrıntılı geçmişleri ve özellikleri olan alter kişilikler yaratmaları ve bu kişiliklere girmeyi deneme talimatını verdi.

Testler her bir temel ve alter kişilik için rastgele bir düzenle ve beş gün süreyle üç kere, yani her biri için toplam on beş ya da yirmi gün boyunca uygulandı. Kontrol hastaları ve zahiri kişiliklerinin beyin dalgalarında önemli bir değişiklik olmadı ama çoklu kişilik

tanısı konmuş olanların beyin dalgaları hem temel kişiliğin, hem de birbirlerinin beyin dalgalarına göre önemli farklılıklar gösterdi.

Science News (29 Mayıs 1982) dergisine göre, Dr. Putnam'ın bulguları Hartfort, Connecticut'taki Yaşam Enstitüsü'nün çalışmalarıyla da desteklenmişti. Orada görev yapan psikolog Collin Pithlado, çoklu kişilik bozukluğu olan bir hastanın dört kişiliğinden de benzer sonuçlar aldığını bildirmişti.

Bu yeni çalışmayı öğrenir öğrenmez dosyalarımı açtım ve Milligan'ın Putnam'ın sonuçlarının açıklanmasından dört yıl önce çekilmiş olan elektroansefalogramlarını (beyin dalgaları çizelgelerini) buldum.

Dr. P. R. Hyman, M.D. 9 Mayıs 1978 tarihinde, o gün çekilen 'elektroansefalogramın anormallik gösterdiği'ni bildirmişti. Dr. Hyman raporunda (uyanık halde olan bir yetişkinin beyninin sağ arka hemisferinde normal olarak görülmeyen ama çocuklarda görülen) yavaş teta ve delta dalgalarının aktivitesinin muhtemelen teknik bir sorunla bağlantılı olduğunu yazmış ama "teknisyenlerin elektrotları değiştirmelerine rağmen öyle veya şöyle olduğuna dair bir kanıt elde edememişlerdir" diye de eklemiş ve elektroansefalogramın yeniden çekilmesini önermişti.

Dr. James Parker, M.D. ise 22 Mayıs 1978 tarihinde, birinci elektroansefalogramda anormallik gösteren lokalize olmuş alanın ikinci elektroansefalogramda görülmediğini söylemiştir. İkinci çekimde arka planda aralıklı alfa aktivitesi görülüyordu. Parker bu elektroansefalogramın "anormal bilateral teta ve delta (ve) bilateral temporal keskin dalgalar" gösterdiği şeklinde tanımlıyor ve bu keskin dalgaların epileptiform olabileceğini ifade ediyordu.

Dr. Frank Putnam bana çoklu kişilik tanısı konmuş kişilerin elektroansefalogramlarının yüzde on ile yüzde on beş kadarının anormal beyin dalgaları gösterdiğini ve bu hastalara daha önceleri sara tanısı konmuş olduğunu söyledi. Dr. Putnam ayrıca Harvard'da da anormal elektroansefalogram ve çoklu kişilik hastaları üzerine benzer raporlar çıktığını da ifade etti.

Milligan'ın elektroansefalogramının tescilli bir elektroansefalogram teknisyenine gösterdiğimde, bu kişi bunların adeta iki ayrı insanı gösterdiğini söyledi. Ben bu yorumun Harding Hastanesi'nde çekilen elektroansefalogramların farklı kişiliklere, muhtemelen Billy'nin beynindeki çocuklara uygulandığını gösteren çalışmalarla örtüştüğünü düşünüyorum.

Bu yeni araştırmanın önemini vurgulayan Dr. Putnam, "çoklu kişilik bozukluğu olan hastalarla ilgili çalışmaların, beynin ve bedenin kontrol edilmesi konusunda bizlere söyleyeceği bir şeyler var," demiş ve "Ben çoklu kişiliklerin, doğanın bize kendimiz hakkında çok daha fazlasını öğretecek olan deneyimlerinden biri olabileceğini düşünüyorum..." diye eklemişti.

20 Temmuz, 1982
Athens, Ohio